ပြည်ထောင်စု သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
ဗဟိုအဖွဲ့အစည်းများ ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာ
ကော်မတီများအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ
ဒေါက်တာ မြင့်ဆွေ
ဦးဆောင်သော
ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့

(ဇူလိုင်လ ၂၀၁၉)

အတွင်းရေးမှူးဌာန

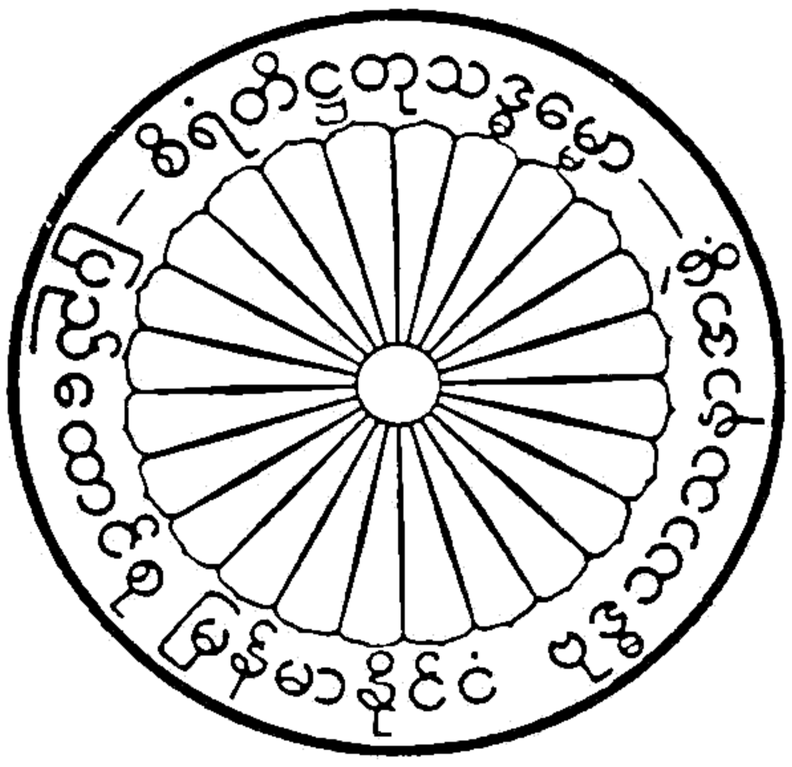
ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင် ပိဋကတ်တော်တော်

သံယုတ္တနိကာယ်ဝင် သုတ္တန်ပိဋကတ်

ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

ဒုတိယ

(တတိယအုပ်)

မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့

ပုန္နပတိုကဒ္ဒ ရုက္ခနှင်သည်။

သာသနာ ၂၅၁၀ ဝင်ခြင်း ခရစ် ၁၉၆၆

ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် နိဿယ (တ)

စတင်ရိုက်နှိပ်ခြင်း ၁၉၆၆-၃

။(၄) ၀၀၀၄ —၅၅-၈-၁၄ —၁၄၁၄ —၈-၃၄-၄၈-၁၀ (၁)။

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေးစာတိုက်၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ ပုံနှိပ်တိုက်၌
အတွင်းရေးမှူး (အုပ်ချုပ်ရေးဘဏ္ဍာရိုးချုပ်) ဦးလှမောင် M.A., M.S., B.L.
(မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၇၉/၀၅၂၂) က ပုံနှိပ်ဆုတ်ဝေသည်။

ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော် နိဿယ

မဂ်သာဒီပနီရာ မာတိကာ

၁-ခန္ဓသံယုတ်

၁-နကုလပိတုဝဂ်

၁-နကုလပိတုသုတ်

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၁။ ဘဂ္ဂတိုင်း၏ သုသုမာရဂိရမြို့ ဘေးမဲ့ပေးရာ ဘေသကဠာတော၌ သီတင်းသုံးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို နကုလပိတုတကာကြီးသည် မိမိ၏ အိုမင်းနေပုံ နာကျင်ကိုက်ခဲ ထပ်တလဲလဲ ဆောဂါနှိပ်စက်ခံနေရပုံကို ထုတ်ဖော်၍ ချမ်းသာစီးပွါးမျှားကြောင်း ဆုံးမသြဝါဒတရားဟောရန်လျှောက်ထားပုံ ၁-၂

၂။ အဉ္ဉသဖွယ်ဖြစ်၍ အရေပါးမျှ မြွေးရှက်အပ်သော နာကျင်ကိုက်ခဲသော ဤခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို လက်ခံသိမ်းပိုက်ထားသူသည် တမူဟုတ်မျှ မနာကျင်မကိုက်ခဲသောအဖြစ်ကို ဝန်ခံမှု-လူမိုက်သာဖြင့်ရာ၏၊ ထို့ကြောင့် ငါသည် နှိပ်စက်သော ကိုယ်ခန္ဓာရှိသော်လည်း ငါ၏စိတ်သည်ကား နှိပ်စက်မှု နာကျင်ကိုက်ခဲမှုမရှိသည်ဖြစ်ရမည်ဟု လေ့ကျင့်ရန် ဘုရားရှင် ဟောတော်မူပုံ ၂

၄။ ခန္ဓာငါးပါးကို သက္ကာယဒိဋ္ဌိတဏှာဖြင့် စွဲယူသော (အာဂမ အဓိဂမ) သုတမရှိသော ပုထုဇဉ်သည် မိမိခန္ဓာ၏ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်းကြောင့် သောကပရိဒေဝ စိုးရိမ်ငိုကြွေးခြင်းစသော တရားတို့ဖြစ်ရာ ထိုပုထုဇဉ်သည် နာကျင်သောကိုယ် နာကျင်သောစိတ်ရှိသူမည်၍ ခန္ဓာငါးပါးကို သက္ကာယဒိဋ္ဌိတဏှာတို့ဖြင့် မစွဲသောသုတရှိသူ အရိယသာဝကသည် မိမိ ခန္ဓာ၏ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်းကြောင့် သောကပရိဒေဝ စသည် မဖြစ်ထို အရိယသာဝကသည် ကိုယ်နာသာရှိ၍ စိတ်နာမရှိ ဟု အရှင်သာရိပုတ္တရာက ဆက်လက်ဟောတော်မူခြင်း ၄-၅

၂-ဒေဝဒဟသုတ်

၅။ သက္ကတိုင်း ဒေဝဒဟနိဂုံး၌ နေတော်မူသော ဘုရားရှင်သည် အနောက်အရပ်ရှိ ဇနပုဒ်သို့ သွားလိုကုန်သော ရဟန်းတို့ကို "အရှင်သာရိပုတ္တရာကို ပန်ကြားကြ အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် ပညာရှိ၏၊ သီတင်းသုံးဖော်ရဟန်းတို့ကို (တရားပစ္စည်းတို့ဖြင့်) ချီးမြှောက်တတ်၏" ဟု မိန့်တော်မူပုံ ၆

၆။ တိုင်းတပါးသွား ရဟန်းကို မင်းပုဏ္ဏား သူကြွယ်ရဟန်းပညာရှိတို့က "အရှင်တို့ ဆရာသည် ဘယ်သို့ ဟောပြောလေ့ရှိသနည်း၊ ဘယ်သို့သွန်သင်ဆုံးမလေ့ရှိသနည်း"ဟု စုံစမ်းမေးမြန်းကြရာ၌ ဘုရား တရားမထိခိုက်ပဲ အပြစ်ကင်းသော ဖြေဆိုနည်းကို အရှင်သာရိပုတ္တရာက မိန့်တော်မူပုံ ၇

၇။ "အဘယ်အပြစ် အကျိုးကိုမြင်၍ ရုပ်စသည်၌ ဆန္ဒရာဂကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းကို ဟောကြားပါသနည်း"ဟု မေးရာ၌—

"ရုပ်စသည်၌ မကင်းသော ဆန္ဒရာဂရှိသူအား ရုပ်စသည်ဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့် သောကစသည်ဖြစ်၍၊ ကင်းသောဆန္ဒရာဂရှိသူအား ရုပ်စသည် ဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့် သောကစသည်မဖြစ်။ ဤအပြစ် အကျိုးကိုမြင်၍ ဆန္ဒရာဂကို ပယ်ဖျောက်ရန်ဟော၏"ဟု ဖြေဆိုရန် အရှင်သာရိပုတ္တရာ မိန့်ကော်မူပုံ ၇

၈။ အကုသိုလ်ကိုပြည့်စုံစေ၍ နေသူသည် မျက်မှောက်၌ ဆင်းရဲစွာနေရ၍ တမလွန်၌လည်း ဒုဂ္ဂတိအကျိုးကို အလိုရှိအပ်သောကြောင့် အကုသိုလ်ပယ်ခြင်းကို ဘုရားရှင် ချီးမွမ်းပုံ ....

၉။ ကုသိုလ်ပြည့်စုံစေ၍ နေသူသည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာနေရ၍ တမလွန်၌လည်း သုဂတိ အကျိုးကို အလိုရှိအပ်သောကြောင့် ကုသိုလ်ပြည့်စုံစေခြင်းကို ဘုရားရှင် ချီးမွမ်းပုံကို အရှင်သာရိပုတ္တရာ ဟောတော်မူခြင်း ၉

၃-ဟာလိဒ္ဒိကာနိသုတ်

၁၀။ အဝန္တီတိုင်း ကုရရဃရမြို့ ကမ်းပါးပြတ်ရှိသော တောင်၌နေသော အရှင်မဟာကစ္စာနကို ဟာလိဒ္ဒိကာနိ တကာက အဋ္ဌကဝဂ် မာဂဏ္ဍိယသုတ်၌ ဘုရားရှင် ဟောကြားတော်မူသော "ဩကံ ပဟာယ"စသော ဂါထာကို အကျယ်ဟောကြားရန် လျှောက်ပုံနှင့်— ....

ဩကံ ပဟာယ အနေကစာသာရီ စသော ဂါထာကို အနုက်ယောဇနာပုံ ၁၀

၁၀။ အရှင်မဟာကစ္စာနသည် ဩက ဩကသာရီ အနောကသာရီ၊နိကေတသာရီ-အနိကေတသာရီ၊ ဂါပေသန္တဝေဒေါတ ဂါပေနသန္တဝေဒေါတ အရကို အကျယ်ဟောတော်မူပုံ ၁၀-၁၁

၁၁။ ကာမဂုဏ်တို့မှ မကင်းဆိတ်ပုံ-ကင်းဆိတ်ပုံ၊ဝဋ်ဆင်းရဲကို ရှေ့သွားပြုပုံ မပြုပုံ၊ လူအပေါင်းနှင့်ငြင်းခုံ၍ ပြုတတ် ပြောဆိုတတ်ပုံ၊ မငြင်းခုံပုံတို့ကို ဟာလိဒ္ဒိ-ကာနိတကာအား အရှင်မဟာကစ္စာနက အကျယ်ဟောတော်မူပုံ ၁၂-၁၃

အခန်းအကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၄-ဒုတိယဟာလိဒ္ဒိကာနိသုတ်

၁၂။ ဘုရားရှင်သည် သက္ကပဉ္ဉသုတ်၌ "ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ တဏှာသခ်ယဝိမုတ္တာ"စသည်ဖြင့် တဏှာကုန်ရုန်းနှိမ်နင်းကိုအာရုံပြု၍ လွတ်မြောက်ပုံ၊ ရဟန္တာဖြစ်ပုံကို အကျဉ်းဟောတော်မူရာ အကျယ်ခဲ့ ဟောရန် ဟာလိဒ္ဒိကာနိက အရှင်မဟာကစ္စာနအား လျှောက်ထားတော်မူပုံ ၁၃-၁၄

၁၃။ အရှင်မဟာကစ္စာနက တဏှာကုန်ရုန်းနှိမ်နင်းကို မင်္ဂလာဖြင့် အာရုံပြု၍ လွတ်မြောက်ပုံ ရဟန္တာဖြစ်ပုံကို အကျယ်ဟောတော်မူပုံနှင့် အဒ္ဓန္တနိဋ္ဌာ တဏှာသခ်ယဝိမုတ္တာ-ပုဒ်တို့ကို ဋ္ဌ-ဋ္ဌီ-တို့ဖြင့် စိစစ်ဝေဖန်ပြခြင်း ၁၄

၅-သမာဓိသုတ်

၁၄။ သာဝတ္ထိဇေတဝန်၌ နေတော်မူသော ဘုရားရှင်သည် ရဟန်းတို့အား "တည်ကြည်မှုသမာဓိကို ပွါးများကြ တည်ကြည်သော ရဟန်းသည် ရုပ်ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရဝိညာဏ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ချုပ်ပျက်ခြင်း ချုပ်ပျက်ကြောင်းကို ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း သိရမည်"ဟု ဟောတော်မူခြင်း ၁၄

၁၅။ ရုပ်စသည်ကို နှစ်သက်တောင့်တသော မှားသောအားဖြင့် သက်ဝင်ပြောဆို သူအား နှန့်ဒီ နှစ်သက်ခြင်းတဏှာဖြစ်၍ ဥပါဒါန် ဘဝ ဇာတိ ဇရာ မရဏ သောကစသည်တို့ ဆက်ဖြစ်ကာ သက်သက်သော ဒုက္ခအစုဖြစ်ပေါ်ပုံနှင့် ရုပ်စသည်ကို မနှစ်သက်မတောင့်တသော မှားသောအားဖြင့် သက်ဝင်၍ မပြောဆိုသူအား နုန့်ဒီ နှစ်သက်ခြင်းတဏှာ ချုပ်၍ ဥပါဒါန် ဘဝ ဇာတိ စသည်တို့ ချုပ်ငြိမ်းကာ သက်သက်သော ဒုက္ခအစု၏ ချုပ်ငြိမ်းပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၅-၁၆

၆-ပဋိသလ္လာဏသုတ်

၁၆။ ဘုရားရှင်သည် ရဟန်းတို့အား တယောက်ထည်းတည်း ကိန်းအောင်းရာ ဆိပ်ငြိမ်ရာအရပ်၌ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်ကြ အားထုတ်လျှင် ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ ရုပ်စသည်တို့၏ ဖြစ်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ချုပ်ခြင်း ချုပ်ကြောင်းကို သိရမည်ဟု ဟောတော်မူပုံ ၁၆

၇-ဥပါဒါပရိတဿနာသုတ်

၁၇။ စွဲလမ်းခြင်းဖြင့် တပ်မက်ခြင်း ဥပါဒါပရိတဿနာ၊ မစွဲလမ်းခြင်းဖြင့် မတပ်မက်ခြင်း အနုပါဒါအပရိတဿနာတရားတို့ကို ဟောတော်မူခြင်း ၁၆

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၁၈။ ရုပ်စသည်ကို သက္ကာယဒိဋ္ဌိဖြင့် အတ္တဟု စွဲလမ်းခြင်းရှိသူအား ရုပ်စသည် ဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့် ထိတ်လန့်ခြင်း ပင်ပန်းဆင်းရဲခြင်း ငဲ့ကွက်တွယ်တာခြင်း စွဲလမ်း၍ တပ်မက်ခြင်းတို့ဖြစ်ပုံနှင့် သက္ကာယဒိဋ္ဌိဖြင့် အတ္တဟု မစွဲလမ်းသူအား ရုပ်စသည် ဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့် ထိတ်လန့်ခြင်းမဖြစ် မစွဲလမ်းမူ၍ မတပ်မက်ပုံကို ဟောတော်မူခြင်း ၁၇

၈-ဒုတိယဥပါဒါပရိတဿနာသုတ်

၁၉။ ရုပ်စသည်ကို ငါ၏ဥစ္စာ ငါ ငါ၏အတ္တဟု ရှုမြင်သူ အဿုတဝါပုထုဇဉ်အား ရုပ်စသည် ဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့် သောကစသည်ဖြစ်၍ ဥပါဒါပရိတဿနာ-စွဲလမ်းတပ်မက်ခြင်းဖြစ်ပုံနှင့် ရုပ်စသည်ကို ငါ၏ဥစ္စာစသည်ဖြင့် မရှုမှတ်သူ သုတဝါအရိယသာဝကအား ရုပ်စသည် ဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့် သောကစသည်မဖြစ်၍ အနုပါဒါအပရိတဿနာ မစွဲလမ်းခြင်း မတပ်မက်ခြင်း ဖြစ်ပုံကို ဟောတော်မူခြင်း ၁၇-၁၈

၉-၁၀-၁၁-ကာလတ္တယအနိစ္စဒုက္ခအနတ္တသုတ်

၂၀။ အတိတ် အနာဂတ် ရုပ်စသည်သည် မမြဲခြင်းအနိစ္စ ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခ အလိုမလိုက် အစိုးမရခြင်း အနတ္တ ဖြစ်၏၊ ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်စသည် မမြဲခြင်းစသည်ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိအုံ့နည်းဟု ရှုမြင်သော သုတရှိသူ အရိယသာဝကသည် အတိတ်ရုပ်စသည်၌ မငဲ့ကွက် အနာဂတ်ရုပ်စသည်ကို မနှစ်သက် ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်စသည်၏ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ ချုပ်ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ ကျင့်သူမည်၏ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၈-၁၉

၂၁။ ရုပ်ဝေဒနာသညာသင်္ခါရဝိညာဏ်သည် ဖြစ်ပြီး ပျက်စီးသောကြောင့် မမြဲသော အနိစ္စဟု သိမြင်သော သုတဝါအရိယသာဝကမှာ ရုပ်စသည်၌ ငြီးငွေ့သော နိဗ္ဗိန္ဒာဏ် တပ်ခြင်းကင်းသော မဂ်ဉာဏ်ဖြစ်ပုံ ရဟန္တာဖြစ်ပုံကို ဟောတော်မူခြင်း ၁၉

၂-ဒုက္ခသုတ် ၃-အနတ္တသုတ်

၂၂။ ရုပ်စသည်သည် ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းတို့ဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သောကြောင့် ဆင်းရဲသော ဒုက္ခဟု သိမြင်သော သုတဝါအရိယသာဝကမှာ အလိုမလိုက် အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိသောကြောင့် အနတ္တဟု သိမြင်သော သုတဝါ အရိယသာဝကမှာ နိဗ္ဗိန္ဒာဏ် မဂ်ဖိုလ်ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြစ်ပုံကို ဟော တော်မူခြင်း ၂၀

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၄-ယဒနိစ္စသုတ်

၂၃။ ရုပ်စသည်သည် မမြဲသောအနိစ္စ ဆင်းရဲသောဒုက္ခ အလိုမလိုက် အစိုးမရသော အနတ္တတည်း၊ ထိုအနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တရုပ်စသည်ကို ဤရုပ်စသည်သည် "ငါ၏ဥစ္စာမဟုတ်၊ ငါမဟုတ်၊ ငါ၏အတ္တမဟုတ်ဟူ၍ ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း ဝိပဿနာပညာ မဂ်ပညာဖြင့် ရှုမှတ်ရန်နှင့် ဤသို့သိမြင်သော အရိယသာဝကမှာ နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ် မဂ်ဖိုလ်ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြစ်ပုံ ရဟန္တာဖြစ်ပုံကို ဟောတော်မူခြင်း ၂၀

၅-ယဒုက္ခသုတ် ၆-ယဒနတ္တာသုတ်

၂၄။ ရုပ်စသည်ကို ဒုက္ခ အနတ္တ....တည်း၊ အနတ္တတည်း၊ ထိုရုပ်စသည်ကို ငါ၏ဥစ္စာမဟုတ် ငါမဟုတ် ငါ၏အတ္တမဟုတ်ဟု ရှုမြင်ရန် ဟောတော်မူခြင်း မျှသာ ထူး၏ ....

၇-သဟေတုအနိစ္စသုတ်

၈-သဟေတုဒုက္ခသဟေတုအနတ္တသုတ်

၂၅။ ရုပ်စသည်သည် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တတည်း၊ ရုပ်စသည် ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းအမျိုးမျိုးသည်လည်း အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တတည်း၊ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တအကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော အကျိုးရုပ်စသည်သည် အဘယ်မှာ နိစ္စ သုခ အတ္တဖြစ်လတ္တံ့နည်းဟု သိမြင်သော အရိယသာဝကမှာ နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ် မဂ်ဖိုလ်ဉာဏ် ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြစ်ပုံကို ဟောတော်မူခြင်း ၂၁

၁၀-အာနန္ဒသုတ်

၂၆။ မြတ်စွာဘုရား နိဗ္ဗာန နိဗ္ဗာနဟု ဟောတော်မူအပ်ပါ၏ အဘယ်တရားတို့၏ ချုပ်ခြင်းကို နိဗ္ဗာနဟု ဟောတော်မူအပ်ပါသနည်းဟူသော ရှင်အာနန္ဒာ၏ အမေးကို မမြဲသောအနိစ္စ အကြောင်းတရားတို့သည် ပြုပြင်အပ်သော သင်္ခတ-အကြောင်းကို စွဲ၍ဖြစ်သော ပဋိစ္စသမုပ္ပန္န-ကုန်ခမ်းခြင်းသဘော ရှိသော ခယဓမ္မ-ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိသော ဝယဓမ္မ-ပျောက်ဆုံးခြင်း သဘောရှိသော ဝိရာဂဓမ္မ-ချုပ်ခြင်းသဘောရှိသော နိဗ္ဗာနဓမ္မဖြစ်သော ရုပ်စသည်၏ ချုပ်ခြင်းကို နိဗ္ဗာနဟု ဟောတော်မူ၏ဟု ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူပုံ ၂၁

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၃-ဘာရဝဂ်

၁-ဘာရသုတ်

၂၇။ (က) ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးကို ဘာရ-ဝန်ထုပ်,
(ခ) ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဘာရဟာရ-ဝန်ကို ထမ်းဆောင်သူ,
(ဂ) ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာကို ဘာဇနဒါန-ဝန်ကို ယူ
ဆောင်ကြောင်း, ... ၂၂
-(ဃ) နိဗ္ဗာန်ကို ဘာရနိက္ခေပန-ဝန်ကို ပစ်ချရာဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူပုံ ၂၂

၂၈။ နန္ဒံရာဂသဟဂတာ ကာမတဏှာ အသေသဝိရာဂနိရောဓော-၌ မှတ်သား
ဖွယ်ရာ ၂၂

၂-ပဓိညာသုတ်

၂၉။ ပိုင်းခြားဝိသိအပ်သောတရား ပရိညေယျဓမ္မ၊ ပိုင်းခြားဝိသိရာ ပရိညဓမ္မ
တို့ကို ဟောတော်မူခြင်း ၂၃

၄-အဘိဇာနသုတ်

၃၀။ ရုပ်စသည်ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မသိသူ အနိစ္စစသောအားဖြင့် ပိုင်းခြားဝိ
မသိ တပ်မက်မှုမကင်းဝေးသူ မပယ်စွန့်သူမှာ ဝဋ်ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ
မထိုက်၊ ရုပ်စသည်ကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိသူ အနိစ္စစသောအားဖြင့်
ပိုင်းခြားဝိသိသူ တပ်မက်မှုကင်းသူ ပယ်စွန့်သူမှာ ဝဋ်ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ
ထိုက်၏ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၂၄

၅-ဆန္ဒရာဂသုတ်

၃၁။ ရုပ်စသည်၌ ဆန္ဒရာဂကို ပယ်စွန့်ကြ၊ ဆန္ဒရာဂကိုပယ်လျှင် ရုပ်စသည်ကို ပယ်
အပ်ပြီးသူအဖြစ် ဖြတ်အပ်ပြီးသူဖြစ်မည်ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၂၄

၇-အဿာဒသုတ်

၃၂။ သစ္စာလေးပါးကို မသိသေးသော ဘုရားလောင်းဖြစ်စဉ်၊ ရုပ်စသည်၏
သာယာဖွယ်အဖြစ်၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းကား အဘယ်နည်းဟု အကြံ
ဖြစ်၍ ထိုရုပ်စသည်၏ အပြစ်စသည်ကို သိခဲ့ပုံ ... ...

ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ သာယာဖွယ်အပြစ် ထွက်မြောက်ကြောင်း
ကို ဟုတ်တိုင်းမန်စွာ မသိသေးခဲ့စဉ် ဘုရားဟု ဝန်မခံခဲ့ပုံ၊ သိမှ ဝန်ခံခဲ့ပုံကို
ဟောတော်မူခြင်း ၂၄-၂၅

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

ဖ-ဒုတိယအာဿာဒသုတ်

၃၃။ ရုပ်စသည်၏ သာယာဖွယ်အပြစ် ထွက်မြောက်ရာကို ရှာခြင်းငှါ လှည့်လည်ခဲ့၍ ရုပ်စသည်၏သာယာဖွယ်ကို ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်ခဲ့ပုံ အပြစ်ကို ရခဲ့ပုံ ထွက်မြောက်ရာကို ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်ခဲ့ပုံကို ဟောတော်မူခြင်း ၂၅

၇-တတိယအဿာဒသုတ်

၃၄။ ရုပ်စသည်၏သာယာဖွယ်ရှိသောကြောင့် သတ္တဝါတို့ ရုပ်စသည်၌ တပ်မက်ပုံ၊ အပြစ်ရှိသောကြောင့် ငြီးငွေ့ပုံ၊ ရုပ်စသည်၏ထွက်မြောက်ကြောင်း ထွက်မြောက်ရာရှိသောကြောင့် သတ္တဝါတွေ့ ရုပ်စသည်မှ ထွက်မြောက်နိုင်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၂၆

၈-အာဘိဉ္ဉာသုတ်

၃၅။ ရုပ်စသည်ကို နှစ်သက်သူသည် ဆင်းရဲကို နှစ်သက်၍ ဆင်းရဲကိုနှစ်သက်သူသည် ဝဋ်ဆင်းရဲမှ မလွတ်ဟု ဟောတော်မူပုံ၊ ရုပ်စသည်ကို မနှစ်သက်သူသည် ဆင်းရဲကို မနှစ်သက် ဆင်းရဲကို မနှစ်သက်သူသည် ဆင်းရဲမှ လွတ်၏ဟု ဟောတော်မူပုံ ၂၇

၉-ဥပပါဒသုတ်

၃၆။ ရုပ်စသည်၏ဖြစ်ခြင်းသည် ဆင်းရဲ၏ဖြစ်ခြင်းမည်ပုံ၊ တည်ခြင်းသည် အနာရောဂါတို့၏ တည်ခြင်းမည်ပုံ၊ ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် အိုသေဇရာမရဏာ၏ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်းမည်ပုံနှင့် ရုပ်စသည်၏ ချုပ်ခြင်းသည် ဆင်းရဲဒုက္ခ၏ချုပ်ခြင်းမည်ပုံ၊ ရောဂါတို့၏ငြိမ်းခြင်းမည်ပုံ၊ ဇရာမရဏာ၏ချုပ်ပျောက်ခြင်းမည်ပုံကို ဟောတော်မူခြင်း ၂၉

၁၀-အဿာဒလသုတ်

၃၇။ ခန္ဓာငါးပါးကို ဆင်းရဲ အဿ-ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာကို ဆင်းရဲကြောင်း အဿာဒလ ဟု ဟောတော်မူခြင်း ၃၂

၁၁-ပဘင်္ဂသုတ်

၃၈။ ရုပ်စသော ခန္ဓာငါးပါးကို ပဘင်္ဂ-ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိသောတရား ရုပ်စသည်၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကို အပ္ပဘင်္ဂ-မပျက်စီးခြင်းတရား ဟု ဟောတော်မူခြင်း ၃၈

ဦးရေ　　အကြောင်းအရာ　　မျက်နှာအမှတ်

၄-နတုမှာကဝဂ်

၁-နတုမှာကသုတ်

၁၉။ ရူပ်စသည်သည် အနှစ်သာရအစိုးရသော အတ္တမဟုတ် အတ္တ၏ဥစ္စာ အတ္တနိယ မဟုတ် မြက်ထင်းစသည်ကို မီးရှို့ရာ၌ လူအများ ငါတို့ကို မီးရှို့၏ဟု အကြံမဖြစ်သကဲ့သို့ သင်တို့သည် သင်တို့၏အတ္တ အတ္တနိယ မဟုတ်သော ရူပ်စသည်ကို ပယ်စွန့်ကြ ပယ်စွန့်ခြင်းသည် ချမ်းသာခြင်း အစီးအပွါးများခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၂၉

၂-ဒုတိယနတုမှာကသုတ်

၂၀။ ဥပမာမပါသည်သာထူး ....

၃-အညတရဘိက္ခုသုတ်

၂၁။ ရူပ်စသည်ကိုစွဲ၍ကိန်းသော ရာဂါနုသယစသည်ဖြင့် တပ်မက်သူဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သူအဖြစ်သို့ရောက်၍ ရူပ်စသည်ကိုစွဲ၍ ရာဂါနုသယစသည် မကိန်းလျှင် မတပ်မက်သူဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သူ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၂၉-၃၀

၄-ဒုတိယအညတရဘိက္ခုသုတ်

၂၂။ ရူပ်စသည်ကိုစွဲ၍ ရာဂါနုသယစသည်ကိန်းလျှင် ထိုအနုသယဖြင့် တပ်မက်သူစသော ခေါ်ဝေါ်အပ်သူ၏အဖြစ်သို့ ရောက်၍ ရူပ်စသည်ကို စွဲ၍ ရာဂါနုသယ စသည် မကိန်းလျှင် ထိုမကိန်းသော အနုသယဖြင့် တပ်မက်သူစသော ခေါ်ဝေါ်အပ်သူ၏အဖြစ်သို့ မရောက်ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူပုံ ၃၁

၅-အာနန္ဒသုတ်

၂၃။ ရူပ်စသောတရားတို့၏ဖြစ်ဆဲ ဥပါဒ်ခဏ ပျက်ဆဲဘင်ခဏ တည်ဆဲဥပါဒ်ခဏ၏ တပါးသောအခြင်းအရာ ရှိသည်၏အဖြစ် ဌီခဏကို သိအပ် ရအပ်၏ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၃၂

၂၄။ ဌီတဿ အညထတ္တံ ပညာယတိ-အရကို-ဌ-ဌီ-တို့ဖြင့် ရှင်းလင်းချက် ....

၆-ဗုတိယအာနန္ဒသုတ်

၂၅။ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ရူပ်စသည်တို့၏ ဥပါဒ်ခဏ ဘင်ခဏ ဌီခဏကို သိရန် ရရန် ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၃၂-၃၃

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၂-အနုဓမ္မသုတ်

၄၆။ ရုပ်စသည်၌ ငြီးငွေ့ခြင်းများ ဖြစ်၍နေသော ရဟန်းသည် ရုပ်စသည်ကို ပိုင်းခြားသိလျှင် ရုပ်စသည်မှ အို နာ သေ စသော ဆင်းရဲ လွတ်၏ဟု လောကုတ္တရာတရား ၉-ပါးအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော ရဟန်း၏အကျင့်မှန်ကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၃၃

၈-ဒုတိယအနုဓမ္မသုတ်

၉-တတိယအနုဓမ္မသုတ်

၁၀-စတုတ္ထအနုဓမ္မသုတ်

၄၇။ ရုပ်စသည်၌ အနိစ္စဟု ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲ၏ဟု ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ အတ္တမဟုတ်ဟု ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေခြင်းမျှသာထူး၏ ၃၃-၃၄

၅-အတ္တဒီပဝဂ်

၁-အတ္တဒီပသုတ်

၄၈။ မိမိသာလျှင် ကိုင်းကျွန်းပမာ မှီခိုရာရှိကုန်သည်၊ ကိုးကွယ်ရာရှိကုန်သည်၊ မိမိမှတပါး အခြားကိုးကွယ်ရာမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကြ၊ လောကုတ္တရာတရား (၉မျိုး)သာလျှင် မှီခိုရာ ကိုးကွယ်ရာရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ နေကြကုန်၊ ထိုသို့ နေကြကုန်သော သင်တို့သည် သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿ ဥပါယာသတို့၏ဇစ်မြစ် အမှန်အစအကြောင်းကို စူးစမ်းဆင်ခြင်ကြ ဟု ရဟန်းတို့အား ဘုရားရှင် ဟောတော်မူပုံ.... .... ၃၄

၄၉။ ရုပ်စသည်ကို အတ္တဟု အတ္တရှိ၏ဟု စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိရှိသူအား ရုပ်စသည် ဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့် သောကစသည်ဖြစ်ပုံနှင့် ရုပ်စသည်၏ အနိစ္စအဖြစ်ကိုသိ၍ "အတိတ်ရုပ်ပစ္စုပ္ပန်ရုပ် ရုပ်အားလုံးသည် မမြဲ ဆင်းရဲဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏" ဟု ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ဝိပဿနာပညာဖြင့် သိသောသူအား သောကစသည်ကင်းပုံ မတပ်မက်ပုံ ချမ်းသာစွာနေရပုံ တဒင်္ဂနိဗ္ဗုတဖြစ်ပုံကို ဟောတော်မူခြင်း ၃၅

၂-ပဋိပဒါသုတ်

၅၀။ ရုပ်စသည်ကို အတ္တ ဟု အတ္တရှိ၏ဟု စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်သူအား ခန္ဓာငါးပါး တရားအပေါင်း၏ ဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေတတ်သောအကျင့် ဆင်းရဲ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေတတ်သော ရှုမှတ်ခြင်းမည်ပုံနှင့် ရုပ်စသည်ကို အတ္တဟု အတ္တရှိ၏ ဟု စသည်ဖြင့် မရှုမှတ်သူအား ခန္ဓာငါးပါးတရားတို့ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေတတ်သောအကျင့် ဆင်းရဲချုပ်ရာသို့ ရောက်စေတတ်သော သစ္စာလေးပါးအားလျော်စွာ ရှုခြင်းမည်ပုံ ဟောတော်မူခြင်း ၃၆

ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိသမနုပဿနာ-ပုဒ်၌ ဌ-ဋီ ဖွင့်ပုံ ၃၇

၃-အနိစ္စသုတ်

၅၁။ ရုပ်စသည်ကို အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ-ငါ့ဥစ္စာမဟုတ် ငါမဟုတ် ငါ၏ အတ္တမဟုတ် ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ရှုမြင်သူ၏ စိတ်သည် ကိလေသာကင်းပုံ မစဲလမ်းမူ၍ အာသဝတို့မှလွတ်ပုံ ရုပ်ဓာတ်စသည်၌ မတပ်မက်သူသည် အာသဝတို့မှ လွတ်မြောက်ပုံ တည်ငြိမ်၏၊ ထက်ဝန်းကျင်ရောင့်ရဲနှစ်သိမ့်၏၊ မတပ်မက်၊ ကိုယ်တိုင်ကိလေသာငြိမ်း၏ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၃၈

၄-ဒုတိယအနိစ္စသုတ်

၅၂။ ရုပ်စသည်ကို အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ စသောအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်သောသူအား ရွေ့အဖို့သို့ အစဉ်လိုက်သော ပဋိန္ဓာနဒီဋ္ဌိ နောက်အဖို့သို့ အစဉ်လိုက်သော အပရန္တာနဒီဋ္ဌိတို့မဖြစ်ပုံ သဿတဒီဋ္ဌိ အစွမ်း 'ထာမသ' မဖြစ်ပုံ သီလဗ္ဗတဒီဋ္ဌိ မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်း 'ပရာမာသ' တို့မဖြစ်ပုံကို ဟောတော်မူခြင်း ၃၈

၅၃။ ထာမသော ပရာမာသော-ပုဒ်တို့၌ ဋ္ဌ-ဋ္ဌီ-ဗျာကရဏ်းတို့နှင့်အညီ ဆုံးဖြတ်ထားခြင်း ၃၉

၅-သမနုပဿနာသုတ်

၅၄။ အားလုံးသော ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့သည် များစွာသော အတ္တကို ရှုကုန်သည် ရှိသော် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးတို့ကိုသာရှုကြ၍ ဤဒိဋ္ဌိဟူသော ရှုခြင်းသည်ပင်း ငါဖြစ်၏ဟူသော တဏှာမာနဒိဋ္ဌိ မကင်းခြင်းသည်ပင်း ဖြစ်၏၊ ထို့သို့ မကင်းရာ၌ စက္ခုန္ဒြေ စသော ငါးပါး ကမ္မဝိညာဏ် ဓမ္မာရုံ မသိခြင်း 'အဝိဇ္ဇာ' ဓာတ်တို့ဖြစ်ပေါ်၍ အဝိဇ္ဇာသမ္ဗဿကြောင့်ဖြစ်သော ဝေဒနာသည် တွေ့ထိအပ်သော အာသုတဝါပုထုဇဉ်၏ သန္တာန်၌ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိအားဖြင့်ငါဖြစ်၏ စသော ဒိဋ္ဌိတို့ဖြစ်ပုံကို ဟောတော်မူခြင်း ၄၀

၆-ခန္ဓသုတ်

၅၆။ အတိတ်စသောရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်တို့သည် အာသဝ ဥပါဒါန် တရားတို့၏ အာရုံအဖြစ်မှ ကင်းလျင် ခန္ဓာမည်၍ အာသဝ ဥပါဒါန် တရားတို့၏ အာရုံပြုခံလျင် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာမည်၏ ဟု ခွဲခြား၍ ဟောတော်မူခြင်း ၄၉

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၇-သောဏသုတ်

၅၇။ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည် ဟုတ်မှန်သော သဘောကိုမသိမမြင်၍ မမြဲဆင်းရဲ ပေါက်လွဲပေါက်ပြန်သော ရုပ်စသည်ဖြင့် ငါမြတ်၏ ငါတူ၏ ငါယုတ်၏ ဟု အမြတ် အတူ အယုတ်မာန်ဖြစ်၍ ဟုတ်မှန်သောသဘောကို သိမြင်ခြင်း ကြောင့် မာန် ၃-ပါး မဖြစ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၄၀

၈-ဒုတိယသောဏသုတ်

၅၈။ ရုပ်စသည်ကိုငင်း ရုပ်စသည်၏ဖြစ်ကြောင်းကိုငင်း ရုပ်စသည်၏ချုပ်ရာကို ငင်း ရုပ်စသည်၏ ချုပ်ရာသို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုငင်း မသိသော ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့သည် ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့မဟုတ်၍ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့၏ အကျိုးမင်္ဂိုလ်ကို မျက်မှောက်၌ မရရှိကြပေ၊ သိသော ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သာ မင်္ဂိုလ်ကို မျက်မှောက်၌ ရရှိနိုင်ကြပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူပုံ ၄၁

၉-နန္ဒိက္ခယသုတ်

၅၉။ မမြဲသော ရုပ်စသည်ကို မမြဲ ဟု ရှုခြင်းသည် သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြစ်၍ ရုပ်စသည်၌ ငြီးငွေ့ပြီးလျှင် နန္ဒိရာဂ၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် ကိလေသာမှ လွတ်သောစိတ်ကို ကောင်းစွာ ကိလေသာမှ လွတ်ပြီ ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူပုံ ၄၂

၆၀။ နန္ဒိရာဂက္ခယာ စိတ္တံ ဝိမုတ္တံ-၌ မှတ်သားဖွယ် ....

၁၀-ဒုတိယနန္ဒိက္ခယသုတ်

၆၁။ ရုပ်စသည်ကို သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်း၍ အမြဲမရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ရှုမှတ်လျှင် ရုပ်စသည်၌ ငြီးငွေ့ပုံ နန္ဒိရာဂ တဏှာကုန်ပုံ စိတ် ကိလေသာမှ လွတ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၄၂

(၆) ၁-ဥပယဝဂ်

၁-ဥပယသုတ်

၆၂။ ဘဏှာမာန ဒိဋ္ဌိအစွမ်းအားဖြင့် ခန္ဓာငါးပါးသို့ မကပ်ရောက်တတ်သူ ကိလေသာတို့မှ မလွတ်ပုံ တဏှာစသည်ဖြင့် ခန္ဓာငါးပါးသို့ ကပ်ရောက်ခြင်းမရှိသူမှာ ကိလေသာမှ လွတ်ပုံကို အကျယ်ဟောတော်မူခြင်း ၄၃

၆၃။ ရုပ်စသည်သို့ ကပ်ရောက်တတ်သော ကမ္မဝိညာဏ်တည်လျှင် ရုပ်စသောအာရုံ ရုပ်ဟူသောတည်ရာ နှစ်သက်တတ်သော တဏှာသွန်းလောင်းခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ တိုးပွါးစည်ပင်ပြန့်ပြောခြင်းသို့ရောက်၍ ဂျုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရတို့ကို ကြဉ်ထား၍ ကမ္မဝိညာဏ်၏ လားရာသွားရာ ရှေ့ရှားခြင်း ဖြစ်ခြင်း တိုးပွါးစည်ပင်ပြန့်ပြောခြင်း မဖြစ်နိုင်ပုံကို ဟောတော်မူခြင်း ၄၃

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၆၄။ ရူပဓာတ်စသည်၌ တပ်မက်မှုရာဂပယ်လျှင် အာရုံပြတ်၍ကမ္မဝိညာဏ်၏ တည်ရာမဖြစ် တည်ရာ မဖြစ်သော ဝိညာဏ်သည် မစည်ပင် မပြုပြင်အပ်မူ၍ ကိလေသာမှ လွတ်ပုံ တည်ငြိမ်ပုံ ဟောတော်မူခြင်း ၄၃

၂-ဗီဇသုတ်

၆၅။ မကျိုးမကဲ့မပုပ်ဆွေး လေ နေပူ မထိခိုက်ယူအပ်သော အနှစ်ရှိသော (အမြစ်ပင်စည် အညွှန့် အဆစ် အစေ့ မျိုးစေ့ငါးပါးတို့သည် မြေ ရေ မရှိလျှင် မကြီးပွါး မစည်ပင် မပြန့်ပြောနိုင်၊ မြေရေရှိမှသာ ကြီးပွါးထိုးတက်နိုင် ပုံနှင့် မြေနှင့် (ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ) ဝိညာဏ ဌိတိ-၄ ပါး၊ ရေနှင့် တဏှာ မျိုးဇော့ငါးမျိုးနှင့်အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်သော ကမ္မဝိညာဏ်တူပုံ ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၄၄

၆၆။ ဗီဇဇာတာနိ သာရာဒါနိ စတသော ဝိညာဏဌိတိယော-၌ သိမှတ်ဖွယ်-ဌ-ဋ္ဌ-ဖွင့်ပုံ ၄၅

၃-ဥဒါနသုတ်

၆၇။ "ငါမဖြစ်လျှင် ငါ၏ဥစ္စာပရိက္ခရာမဖြစ်၊ အတိတ်ကံမဖြစ်ခဲ့လျှင် ယခု ငါ့ခန္ဓာမဖြစ်၊ အနာဂတ်ခန္ဓာဖြစ်စေမည့် ကံမဖြစ်တော့လျှင် ငါ့အနာဂတ်ခန္ဓာမဖြစ်တော့လတ္တံ့" ဟူ၍ နှလုံးသွင်းသော ရဟန်းမှာ အောက်ကာမဘုံသို့ ချဉ်းကပ်တတ်သော သြရမ္ဘာဂိယ သံယောဇဉ်တို့ကို ဖြတ်စွမ်းနိုင်၏ ဟု ဘုရားရှင် ဥဒါန်းကျူးရင့်တော်မူခြင်း ၄၅

၆၈။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိရှိသူသည် ရုပ်စသည်ကို မမြဲသောအနိစ္စ ဆင်းရဲသောဒုက္ခ အစိုးမရသောအနတ္တ ပြုပြင်အပ်သော သင်္ခတ ထိုရုပ်စသည် ပျက်စီးလတ္တံ့ ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိပဲ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိမရှိသူ အရိယသာဝကသည် ရုပ်စသည်ကို အနိစ္စစသောအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိ၍ ရုပ်စသည်၏ ပျက်စီးခြင်းကို ရှုခြင်းကြောင့် "အောက်ကာမဘုံသို့ သက်စေသော သံယောဇဉ်တို့ကို ဖြတ်စွမ်းနိုင်၏" ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၄၅

၆၉။ ရူပဿဝိဘဝါ-ပုဒ်ကို-ဌ-ဋ္ဌ-တို့ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ခြင်း ၄၆

၇၀။ အဘယ်သို့ သိမြင်သောသူ၏သန္တာန်၌ အခြားမရှိသည်ဖြစ်၍ ဝါ-ဝိပဿနာသည် အနန္တရပစ္စည်းတပ်သည်ဖြစ်၍ အာသဝတို့ ကုန်ရာကုန်ကြောင်းဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ်ဖြစ်ပါသနည်းဟူသော ရဟန်းတပါး၏အမေးကို ဘုရားရှင် မိန့်ကြားတော်မူခြင်း ၄၆-၄၇

၇၁။ အနန္တရာ အာသဝါနံ ခယော ဟောတိ-၌-ဌ-ဋ္ဌ-ဇျာကရဏ်းပဌာန်းနည်းတို့ဖြင့် အကျယ်ဆုံးဖြတ်ထားခြင်း ၄၆-၄၇

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၄-ဥပါဒါနပရိဝတ္တသုတ်

၂၂။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးကို လေးပါးသော သစ္စာတို့ကို ပြန်လှန်လှည့်လည်သော အားဖြင့် ထူးသောအားဖြင့် မသိသေးခင် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်ကို ထိုးထွင်းသိသော ဘုရား ဟု ဝန်မခံခဲ့၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာကို သစ္စာ လေးပါးဖြင့် လှည့်လည်၍ သိမှသာ ဘုရား ဟု ဝန်ခံခဲ့ပုံကို ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူခြင်း ၄၉

၂၃။ ရုပ်ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်တို့ကို ၎င်းတို့၏ဖြစ်ကြောင်း သမုဒယ ကိုလည်း ချုပ်ရာချုပ်ကြောင်း နိရောဓကိုလည်း ဘျုပ်ရာရောက်ကြောင်း အကျင့် နိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါကိုလည်း အကျယ်ဟောပြတော်မူခြင်း ၄၉-၅၀

၂၄။ ရုပ်စသည် ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ တပ်မက်ခြင်း ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ ကျင့်သူ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သာ ကောင်းစွာကျင့်သူတို့မည်၍ ရုပ်စသည်ကို ဝါ-ရုပ် စသည်၏ ငြီးငွေ့ခြင်း တပ်မက်ခြင်း ကင်းချုပ်ခြင်းကြောင့် တဏှာဒိဋ္ဌိ တို့ဖြင့် မစွဲလမ်းမူ၍ ကိလေသာမှ လွတ်သူ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သာ ကောင်းစွာ ကိလေသာမှ လွတ်သူ အလုံးစုံ ပြုအပ်ပြီးသော မဂ်ကိစ္စရှိသူတို့ မည်၍ ဝဋ်ဖြင့် ပညတ်ခြင်းငှါ အကြောင်းမရှိပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၅၀-၅၁

သတ္တဋ္ဌာနသုတ်

၂၅။ ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်ဟူသော ခန္ဓာငါးပါးနှင့် ယင်းတို့၏ ဖြစ်ကြောင်း ချုပ်ရာ ချုပ်ရာရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုလည်း ယင်းတို့၏ သာယာဖွယ်နှင့် အပြစ်ကိုလည်း ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း ယင်းခုနစ်ဌာနကို သိလိမ္မာသော သုံးပါးသော အပြားတို့ဖြင့် ရှုဆင်ခြင်သော ရဟန်းကို ခုနစ်ဌာနဋ္ဌ လိမ္မာသူ သာသနာတော်ဋ္ဌ ကိစ္စပြီးစီးသော ယောကျ်ားမြတ် ဖြစ်သူ ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း.... .... ၅၁

၂၆။ ရုပ်စသော ခန္ဓာငါးပါးတို့ဋ္ဌ ဓာတ် အာယတန ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အားဖြင့် ရှုဆင် ခြင်သော ရဟန်းကို (တိဝိဓူပပရိက္ခို) သုံးပါးသော အပြားတို့ဖြင့် ရှုဆင် ခြင်သူ သာသနာတော်ဋ္ဌ ကိစ္စပြီးစီးသော ယောကျ်ားမြတ်ဖြစ်သူ ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၅၂

၆-သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသုတ်

၂၂။ ရုပ်စသည်ကို ငြီးငွေ့ခြင်း တပ်မက်ခြင်း ကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ခြင်းကြောင့် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစဲလမ်းမူ၍ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်တော်မူသော ပူဇော်အထူးခံ အမှန်တရားသိ ဘုရားရှင်နှင့် ရုပ်စသည်ကို(၌) ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် မစဲလမ်းမူ၍ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော (ပညာဝိမုတ္တ) အရဟတ္တဖိုလ်ပညာဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်သော ရဟန်း၏အထူးကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၂-

၇-အနတ္တလက္ခဏသုတ်

၂၇။ မြတ်စွာဘုရားသည် ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့အား ဗာရာဏသီပြည် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏ သက်ရာ တက်ရာ သားတို့အား ဘေးမဲ့ပေးဆု မိဂဒါဝုန်တော၌ အနတ္တလက္ခဏသုတ်ကို ဟောတော်မူခြင်း ၁၃-

၂၉။ ရုပ်စသည်ဟု အလိုလိုက် အစိုးရသော အတ္တဖြစ်ခဲ့လျှင် ငါ၏ရုပ်စသည်ဟာ ကျိသို့ဖြစ်ပါစေ ကျိသို့မဖြစ်ပါလင့်ဟူ၍ တောင့်တတိုင်း ရရာ၏၊ နာကျင်ခြင်းငှါ မဖြစ်ခဲ့ရာ၊ အမှန်စင်စစ် ရုပ်စသည်ဟာ နာကျင်ခြင်းငှ၊ ဖြစ်၏၊ ကျိသို့ဖြစ်စေသတည်း ကျိသို့မဖြစ်ပါလင့်ဟူ၍ တောင့်တတိုင်း ရလည်း မရအပ်သောကြောင့် ရုပ်စသည်ဟာ အလိုမလိုက် အစိုးမရ အနတ္တဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၄-

၃၀။ ရုပ်စသည်ကို နိစ္စလော အနိစ္စလော စသည်ဖြင့် မေးတော်မူ၍ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်စသည် အပြားရှိသော ရုပ်အားလုံးကို ငါ၏ဥစ္စာမဟုတ် ငါမဟုတ် ငါ၏အတ္တမဟုတ် ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ရှုမှတ်ရန် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်လျှင် ရုပ်စသည်၌ ငြီးငွေ့ပုံ တပ်ခြင်းကင်းပုံ ကိလေသာမှ လွတ်ပုံ လွတ်သည်ကိုသိပုံ ဘဝပဋိသန္ဓေကုန်မှု စသည်ကိုသိပုံ (ဝိပဿနာ မဂ်ဖိုလ်ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်ဖြစ်ပုံ) ကိုဟောတော်မူသဖြင့် ပဉ္စဝဂ္ဂီတို့ ရုပ်စသည်ကို ရှုမှတ်ကာ ရဟန္တာဖြစ်တော်မူကြခြင်း ၁၅-

၈-မဟာလိသုတ်

၁၁။ သတ္တဝါတို့၏ ညစ်ညူးခြင်းငှါ အကြောင်း အထောက်အပံ့သည်မရှိ သတ္တဝါတို့သည် အကြောင်းအထောက်အပံ့မရှိကုန်ပဲ ညစ်ညူးကြတယ် စင်ကြယ်ကြတယ် ဟု ပူရဏကဿပကပြောဆိုရာ၌ မြတ်စွာဘုရားက အဘယ်သို့ဟောပါသနည်း ဟူသော မဟာလိစ္ဆဝီမင်း၏ အမေးကိုဘုရားရှင် ဖြေကြားတော်မူခြင်း ....

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၈၂။ ရုပ် စသည်သည် ချမ်းသာတည်း ချမ်းသာသည် ကပ်ရောက်အပ်၏ ချမ်းသာသည် သက်ဝင်အပ်၏ ဆင်းရဲသည် မသက်ဝင်အပ်သောကြောင့် သတ္တဝါတို့သည် ရုပ် စသည်၌ပြင်းစွာ တပ်မက်ကြ၊ စပ်ယှဉ်ကြ၊ ညစ်ညူးကြပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၅၈-၅၉

၈၃။ ရုပ်စသည်သည် ဆင်းရဲတည်း ဆင်းရဲသည် ကပ်ရောက်အပ် သက်ဝင်အပ်၏ ချမ်းသာသည်မကပ်ရောက်အပ်သောကြောင့် သတ္တဝါတို့သည် ရုပ် စသည်၌ ငြီးငွေ့ပုံတပ်ခြင်းကင်းပုံ စင်ကြယ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၅၉

၉-အာဒိတ္တသုတ်

၈၄။ ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်တို့ ရာဂစသည်တို့ဖြင့် တောက်လောင်နေပုံကို သိမြင်သော သုတဝါ အရိယသာဝကသည် ရုပ်စသည်၌ ငြီးငွေ့ပုံ တပ်မက်ခြင်းကင်းပုံ ကိလေသာမှ လွတ်ပုံ ပဋိသန္ဓေဘဝကိုကုန်မှုကို သိပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၆၀

၁၀-နိဂုတ္တိပထသုတ်

၈၅။ ပညာရှိ ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့ မည်သည့်အခါမှ မစွန့်သော ဆုတ်ခွာဆိုအပ်သော နိဂုတ္တိပထ သဒ္ဒါမျှကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အဓိဝစနပထ အပြားအားဖြင့် သိစေတတ်သော ပညတ္တိပထသုံးပါးကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၆၀

၈၆။ နိဂုတ္တိပထ အဓိဝစနပထ ပညတ္တိပထ-ပုဒ်တို့၌ သိမှတ်ဖွယ်ဆု ၆၀

၈၇။ လွန်ခဲ့ ချုပ်ခဲ့ ဖောက်ပြန်ခဲ့သော အတိတ်ရုပ် ဝေဒနာ စသည်၏ "ဖြစ်ခဲ့ပြီ" ဟူသော အခေါ်အဝေါ်အမည်ပညတ်ဖြစ်၍ ရှိ၏၊ ဖြစ်လတ္တံ့ ပညတ်မဖြစ်။ မဖြစ်သေးထင်ရှား မဖြစ်ပေါ်သေးသော အနာဂတ်ရုပ် ဝေဒနာစသည်၏ "ဖြစ်လတ္တံ့" ပညတ်ဖြစ်၍ ရှိ၏၊ ဖြစ်ပြီ-ပညတ်မဖြစ်၊ ဖြစ်ပေါ်ထင်ရှားသော ပစ္စုပ္ပန် ရုပ်ဝေဒနာစသည်၏ "ရှိ၏" ပညတ်ဖြစ်၍ဖြစ်ပြီ ဖြစ်လတ္တံ့ ပညတ်မဖြစ် ဟု နိဂုတ္တိ အဓိဝစန ပညတ္တိပထ သရုပ်ကို ထုတ်ဖော်၍ ဟောတော်မူခြင်း ၆၁

၈၈။ အကြောင်းမရှိ ကောင်းမှု မကောင်းမှုကို ပြုသော်လည်း ပြုရာမရောက် အကျိုးမရှိ ဟု ပြောဆိုကုန်သော ဥက္ကလတိုင်းသား ဝဿန္ဒင့် ဘည်တို့သည်လည်း ကဲ့ရဲ့ထိပါး အပြစ်တင်စဉ်စဲခြင်းမှ ကြောက်သောကြောင့် နိဂုတ္တိ အဓိဝစန ပညတ္တိပထ တို့ကို ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏ဟု မမှတ်ထင်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၆၂

(၇) ၂-အရဟန္တဝဂ်

၁-ဥပါဒိယမာနသုတ်

၈၉။ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း တရားဟောတော်မူပါ ဟု လျှောက်ထားသော ရဟန်းတပါးကို တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်စွဲလမ်းသောရဟန်း သည် မာရ်၏ အဖွဲ့ခံရ၍ မစွဲလမ်းသူမာရ်(မာရ်၏ကျွဲကွင်း)မှ လွတ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း.... .... ၆၂-၆၃

၉၀။ ရုပ်၌ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်တို့ကို စွဲလမ်းသူမာရ်၏ အနှောင်အဖွဲ့ ခံရ၍ မစွဲလမ်းသူ မာရ်၏ အနှောင်အဖွဲ့မှလွတ်ပုံ အကျယ်အားဖြင့်သိပုံကို ဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားပြီးလျှင် တပါးထည်းတည်း မမေ့မလျော့ အားထုတ်သဖြင့် ထိုရဟန်း ရဟန္တာဖြစ်ပုံ ၆၃

၂-မညမာနသုတ် ၃-အဘိနန္ဒမာနသုတ်

၉၁။ ရုပ်စသည်ကို တဏှာမာနဒိဋ္ဌိတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် အလွဲထင်သော လွန်စွာ နှစ်သက်သောရဟန်း မာရ်၏အနှောင်အဖွဲ့ခံရ၍ အထင်မလွဲသော လွန်စွာ မနှစ်သက်သော ရဟန်း မာရ် မာရ်၏ ကျွဲကွင်းမှ လွတ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၆၄

၄-အနိစ္စ ၅-ဒုက္ခအနတ္တသုတ်

၉၂။ မမြဲ-အနိစ္စ-ဆင်းရဲ-ဒုက္ခ၊ အစိုးမရ-အနတ္တဖြစ်သော ရုပ်စသည်၌ တဏှာဆန္ဒ ကို ပယ်ရန်ဟောတော်မူသော ဘုရားရှင်၏ တရားတော်ကို နာကြား၍ တပါးတည်းမမေ့မလျော့အားထုတ်သော ရဟန်း ရဟန္တာဖြစ်ပုံ ၆၅

၇-အနတ္တနိယ ၈-ရဇနီယသဏ္ဌိတသုတ်

၉၃။ မိမိပိုင်ဥစ္စာမဟုတ်သော အနတ္တနိယ နှစ်သက်ဖွယ်၏ အဖြစ်ဖြင့် ကောင်းစွာ တည်သော ရဇနီယသဏ္ဌိတ ရုပ်ဝေဒနာစသည်၌ တဏှာဆန္ဒကို ပယ်ရန် ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၆၆

၉-ရာဓသုတ် ၁၀-သုရာဓသုတ်

၉၄။ အလုံးစုံသော ရုပ်ဝေဒနာစသည်ကို "ငါ၏ဥစ္စာမဟုတ် ငါမဟုတ် ငါ၏အတ္တ မဟုတ်"ဟု သိမြင်သော ရဟန်း၏သန္တာန်၌ ဝိညာဏ်နှင့်တကွသော ဤ ကိုယ်ပြင်ပ အဝိညာဏသန္တာန်အလုံးစုံသော နိမိတ်အာရုံ၌ ငါဟူပြုလုပ် ခြင်း ဒိဋ္ဌိ ငါ့ဥစ္စာ ဟု ပြုကြောင်းတဏှာ ထောင်လွှားခြင်း မာနာနုသယတို့ မဖြစ်ပုံကို အရှင်ရာဓ အရှင် သုရာဓတို့ကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း.... ၆၆-၆၇

အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

(ဂ) ခု-ခဇနိယဝဂ်

၁-အဿာဒသုတ်

၉၅။ နာခံမှတ်သားဆောင်ထားမှု အာဂမ အဓိဂမ သုဟမရှိသူ ပုထုဇဉ်မှာ ရုပ်စသည်၏ သာယာဖွယ် အပြစ် ထွက်မြောက်ရာကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိပဲ သုတရှိသူ အရိယသာဝကသာ သိပုံကို ဟောတော်မူခြင်း ၆၈

၂-သမုဒယသုတ်

၉-ဒုတိယသမုဒယသုတ်

၉၆။ သုတမရှိသူ ပုထုဇဉ် ရုပ်၏ဖြစ်ကြောင်း (ချုပ်ကြောင်း) ချုပ်ရာ သာယာဖွယ် အပြစ် ထွက်မြောက်ရာကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမသိပဲ သုတရှိသူ အရိယသာဝကသာ သိပုံကို ဟောတော်မူခြင်း ၆၈

၄-အရဟန္တသုတ်

၅-ဒုတိယအရဟန္တသုတ်

၉၇။ ရုပ်စသည်ကို အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဖြစ်၍ ငါ၏ ဥစ္စာမဟုတ် ငါမဟုတ် ငါ၏ အတ္တမဟုတ် ဟု သိမြင်သူမှာ နိဗ္ဗိန္ဒဉာဏ် မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် ရဟန္တာဖြစ်ပုံနှင့် သတ္တဝါတို့၏ တည်ရာဌာန သတ္တဝါသနေဝသညာ နာသညာယတန ဘဝဂ်တိုင်အောင် ရှိသမျှတို့ထက် ရဟန္တာတို့အမြတ်ဆုံး ဖြစ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၆၉

၉၈။ သတ္တာဝါသာ ဘဝဂ္ဂံ မဟာနာဂါ အပရပစ္စယာ ဥဒ္ဒံ အပါစိနံ-ဠ္ဟ မှတ်သားဖွယ်ရာနှင့် သုစိနော ဝတ အရဟန္တော၊ တဏှာတေသ နာ ဝိဇ္ဇတိ-စသော-ဂါထာတို့ကို ဌ-ဋီတို့နှင့်အညီ ယောဇနာပုံ ၆၉-၇၀

၆-သီဟသုတ်

၉၉။ ညချမ်းအခါ အစာရှာထွက်သော ခြင်္သေ့မင်း၏ သုံးကြိမ်ဟောက်သံကို ကြားရကုန်သော တွင်း ရေ တော ကောင်းကင်နေ သတ္တဝါတို့မှာ ကြောက်လန့် ပြေးကြရလောက်အောင် သားတို့၏ ဘုရင်ခြင်္သေ့သည် ကြီးသော တန်ခိုးရှိသူ စိုးပိုင်မှု ရှိသူ ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၂၁

၁၀၀။ မြင့်မြတ်သော ဗိမာန်၌ ကြာမြင့်စွာတည်နေကြသည့်သက်ရှည်ဆင်းလှ သုခအဖဲ့ဖဲ့ပြည့်စုံကုန်သော နတ်တို့မှာ "ဤသည်ကား ရုပ်တည်း၊ ရုပ်၏ဖြစ်ကြောင်းတည်း၊ ရုပ်၏ ချုပ်ရာတည်း" စသော ဘုရားရှင်၏ တရားတော်ကိုနာကြားရ၍ "ငါတို့သည် မမြဲမခိုင်တာတွေကို မြဲခိုင်တာ ဟု မှတ်ထင်ခဲ့ကြပြီ၊ ထင်ရှားရှိသော သက္ကာယ၌ အကျုံးဝင်ကုန်၏ ကြောက်လန့်တုန်လှုပ် ထိတ်လန့်ကြပုံနှင့် ဘုရားရှင်၏ တန်ခိုးကြီး မြင့်မြတ်ပုံ ၂၂-၂၃

ဦးရေ အကြောင်းအာဆု မျက်နှာ

၁၀၁။ သက္ကာယဿ နိဇောခဋ္ဌ-စသော ဂါထာကို ဌ-ဋီတို့နှင့် အညီ အနက်ယော ဇနာခြင်း ....

၂-ခန္ဓနိယသုတ်

၁၀၂။ ရှေးဦး နေဘူးသောခန္ဓာ (ပုဗ္ဗေနိဝါသ)ကို အစဉ်အောက်မေ့ကုန်သော ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့မှာ "လွန်လေပြီးသောကာလ၌ ငါ ဤသို့ ရုပ်ရှိခဲ့ပြီ ဝေဒနာရှိခဲ့ပြီ စသည်ဖြင့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါး တပါးပါးကိုသာ အစဉ် အောက်မေ့ကြပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ....

၁၀၃။ အအေး အပူ စသည်ဖြင့် ဖောက်ပြန်တတ်သောကြောင့်ရုပ်၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲ စသည်ကို ခံစားတတ်သောကြောင့် ဝေဒနာ၊ အညိုအရောင် အဆင်းစသည်ကို မှတ်တတ်သောကြောင့်သညာ၊ ပေါင်းရုံပြုစီရင်အပ် သော သင်္ခတကို ပြုစီရင်တတ်သောကြောင့် သင်္ခါရ၊ အချဉ်စသည်ကို အထူးသိတတ်သောကြောင့် ဝိညာဏ်မည်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း

၁၀၄။ အနေကဝိဟိတံ-ကိဉ္စ၊ ရူပတိ သုခမို ဝေဒယတိ၊ သင်္ခါတ မဘိသင်္ခရောန္တိ-တို့၌ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ ....

၁၀၅။ "ယခုအခါ ငါ့ကို ရုပ်စသည်သည် ခဲစားအပ်၏၊ အတိတ်ကာလ၌လည်းခဲစား အပ်ခဲ့ပြီ၊ အနာဂတ်ရုပ်စသည်ကို နှစ်သက်ငြားအံ့ အနာဂတ်ရုပ်စသည် သည် ငါ့ကို ခဲစားအပ်ရာ၏" ဟု ရှုဆင်ခြင်သော သုတရှိသူ အရိယသာ ဝကမှာ အတိတ်ရုပ်စသည်၌ မငဲ့ကွက် အနာဂတ်ရုပ်ကို မနှစ်သက် ပစ္စုပ္ပန် ရုပ်စသည်ကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ စက်ဆုတ်ခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ ကျင့်သူမည်၏ ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ....

၁၀၆။ ရုပ် စသည်ကို မမြဲ ဆင်းရဲဖောက်ပြန်တတ်၏၊ ငါ၏ဥစ္စာ မဟုတ် ငါမဟုတ် ငါ၏ အတ္တာမဟုတ် ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဝဋ်ကိုဖျက်ဆီး သူ မဘိုးပွါးစေသူ ဝဋ်ကို ပယ်ဖျန်သူ မစွဲလမ်းသူ ဝဋ်ကို ဖရိုဖရဲ ကြဲတတ်သူ မပေါင်းစည်းသူ ဝဋ်ခိုးကင်းစေသူ အခိုးမထစေသူ ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ....

၁၀၇။ ဝဋ်ကို ဖျက်ဆီး၍ တည်သူ ကိလေသာတို့မှလွတ်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို သကြား ဗြဟ္မာ ပဇာပတိ နတ်မင်းနှင့်တကွသော နတ်တို့ရှိခိုးကြပုံနှင့် နမော တေ ပုရိသာ ဇည-စသော ဂါထာ၏ အနက် ....

၈-ပိဏ္ဍောလျသုတ်

၁၀၈။ မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း ကပိလဝတ်ပြည် နိဂြောဓာရုံ၌နေတော်မူစဉ် တစုံတခုသော အကြောင်းကြောင့် ရဟန်းအပေါင်းကိုနှင်ထုတ်၍ ကပိလ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်
	ဝတ်ပြည်သို့ ဆွမ်းခံလှည့်လည်ပြီးလျှင် နွေအခါနေရန်အလို့ငှါ မဟာဝုန် တော ဥဿုစပင်ပျိုအနီးသို့ ချဉ်းကပ်တော်မူခြင်း	၂၉-၁၀
၁၀၃။	ပစ္စာဘတ္တံ ပဋိသလ္လိန် အညထဏ္ဍ-ပုဒ်တို့၌ မှတ်သားဖွယ်ရာ အဆုံးအဖြတ်....	၁၀
၁၁၀။	"အမိန္ဒ၁းမကို မတွေ့မြင်ရသော ဋ္ဌ၁းငယ်လေး၊ ရေမတွေ့ရသော နုသောမျိုး စေ့တို့သည် ပကတိမှ အခြင်းအရာတပါး ဖောက်ပြား၍သွဲ့သို့ ငါဘုရား ကို မမြင်ရသော ရဟန်းငယ်တို့မှာ ပကတိကြည်ညိုသည်မှ တပါးသော အခြင်းအရာ(လူထွက်ခြင်း)ဖောက်ပြန်ခြင်းသည် ဖြစ်ခဲ့ရာ၏၊ နှေးကွေးသို့ငါ ဘုရားသည် ရဟန်းအပေါင်းကို ချီးမြှောက်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု ဘုရား၌ အကြံအစည်ဖြစ်ပုံ ထိုအကြံကိုသိ၍ သဟမွတိ ဗြဟ္မာလျှောက် ထား၍ပုံ	၁၀-၁၁
၁၁၁။	မြတ်စွာဘုရားသည် ညချမ်းအခါ သတ္တဝါ သခါရမှဖဲ့၍ တပါးထည်း တည်း ကိန်းအောင်းရာမှထခဲ့၍ နိဂြောဓခန်းသို့ ကြွခါ ခင်းထား၁သော နေထုဉ်၌ ထိုင်နေပြီးလျှင် "ရဟန်းတို့သည် တပါးစီ နှစ်ပါးစီ ချဉ်းကပ်သဖြင့် ကြောက်ရွံ့သော သဘောရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ငါဘုရားထံ ချဉ်းကပ်စေကုန် ရာ၏" ဟု တန်ခိုးဖန်ဆင်းတော်မူသဖြင့် ရဟန်းတို့ ဘုရား၌ချဉ်းကပ် တော်မူခြင်း	၁၂
၁၁၂။	ကေဒိကာယ ကွဒ္ဓါဘိသင်္ခါရ ပိတ္တောလုံ့ တဉ္စ ခေါ တေံ-တို့၌ မှတ်သားဖွယ်ရာ အဆုံးအဖြတ်များ	၁၂
၁၁၃။	"အမျိုးကောင်းသားတို့သည် အသက်မွေးမှုတို့တွင် အယုတ်ဆုံးဖြစ်၊ ဆဲရေး ကြောင်းဖြစ်သော ဆွမ်းခံလှည့်လည်သော အသက်မွေးမှုသို့ မင်းခိုးသူ ကြွေးမြီဘေး အသက်မွေး ဝမ်းကြောင်း အခက်အခဲ အမျိုးမျိုးကြောင့် ကပ်ရောက်ကြသည်မဟုတ်၊ စင်စစ်သော်ကား ပဋိသန္ဓေဖြစ် အိုသေစိုးရိမ် ဝိုင်ကြွေး ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့ သက်ဝင်အပ် ကုန်သည်ဖြစ်၍ သက်သက်သော ဤဆင်းရဲအစုံ၏ အဆုံးကို ပြုခြင်းသည် ထင်ရှားတန်ရာ၏" ဟု နှလုံးသွင်း၍ အကျိုးကိုစဲ့၍ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်သော အသက်မွေးမှုသို့ ကပ်ရောက်ကြပုံကို ဘုရား၌ ဟောတော်မူခြင်း	၁၃
၁၁၄။	ဆင်းရဲဒုက္ခကုန်စေလိုသော ကောင်းသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် သာသနာ တော်သို့ ဝင်ရောက်သော အမျိုးကောင်းသားသည် အဘိဇ္ဈာပေါမှုား ကာမဂုဏ်တို့၌ ထက်မျက်သော ရာဂရှိ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ရောက်သောစိတ် ရှိ ဒေါသဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်အကြံရှိ ပျော်သောသတိရှိ ကင်းမဲ့ သောဆင်ခြင်ဉာဏ်ရှိ တည်ကြည်စိတ်မရှိ ချာချာလည်စိတ်ရှိ မစောင့်စည်း အပ်သော ဣန္ဒြေရှိခဲ့မူ နှစ်ဖက်လုံး၌ မီးတောက်လောင်၍ အလယ်၌ မစင် ပေကျုံးနေသော သူကောင်ဖုတ်ကြည်းရာ၌ မီးစ ထင်းကုလားတုံးသည်	

ဦးရေ	အကြောင်းအာဇာ	မျက်နှာအမှတ်
	ရှာ၌ အသုံးအဆောင်သစ်သားအကျိုး ဘောဂ်အသုံးအဆောင်သစ်သား အကျိုးငှါ မဖြစ်သကဲ့သို့ လူစည်းစိမ်မှလည်းဆုတ်ယုတ် ရဟန်း အဖြစ် အရိယာ မဂ်အကျိုးငှါလည်း မပြည့် ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း....	၈၃-၈၄
၁၁၅။	"သတိပဋ္ဌာန်တရား လေးပါးတို့၌ ကောင်းစွာတည်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ အနိစ္စစသော နှိမိတ်မရှိသော အနိမိတ္တ ဝိပဿနာ သမာဓိကို ပွါးများသူ၏ သန္တာန်၌ ကာမ ဗျာပါဒ ဝိဟိံသာ အကုသလဝိတက် သုံးပါးတို့သည် အကြွင်းမရှိ ချုပ်ကုန်၏"ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း	၈၄
၁၁၆။	ဘဝဒိဋ္ဌိ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ တည်မြဲ ကင်းပြတ် အယူ ၂-ခုရှိရာ သုတရှိသူ အရိယ-သာဝက ဆင်ခြင်ပုံကို ဘုရားရှင်ဟောတော်မူခြင်း	၈၄-၈၅
၁၁၇။	အတ္တဝသိကာ ကဋ္ဌတ္တံ သာမညတ္တံ အနိမိတ္တံ ဝါ သမာဓိ-၌ သိမှတ်ဖွယ်ရာမျှား	၈၃-၈၄
	၉-ပါလိလေယျသုတ်	
၁၁၈။	ကောသမ္ဗီပြည်ဃောသိတာရုံ၌နေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဆွမ်းခံ လှည့်လည်၍ ဆွမ်းစားပြီး ကိုယ်တိုင်အိပ်ရာ နေရာကို သိမ်းဆည်း၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်ပြီး အလုပ်အကျေးတို့ကို မပြောဆို ရဟန်း သံဃာ-ကို မပန်ကြားပဲ တပါးထည်းတည်း အဖော်မပါပဲ ပါလိလေယျကသို့ ဒေသစာရီ ဖဲကြွတော်မူပုံ	၈၅
၁၁၉။	ရဟန်းတပါးက ဘုရားရှင် တပါးထည်းတည်း မည်သူကိုမှ မပြောပဲ ဒေသ စာရီ ကြွတော်မူကြောင်းကို အရှင်အာနန္ဒာကို ပြောကြားရာ အရှင် အာနန္ဒာက တပါးထည်းတည်း နေလိုသောအခါ မည်သူ့ကိုမှ မပြောပဲ ကြွသွားပုံ မည်သူမှ မလိုက်ထိုက်ပုံကို မိန့်တော်မူခြင်း	၈၅
၁၂၀။	များစွာသော ရဟန်းတို့က ငါ့ရှင် အာနန္ဒာ တပည့်တော်တို့ ဘုရား်ရှင်မျက် မှောက်၌ တရားစကားကိုမကြားရတာကြာပြီ ဘုရားရှင်တရားကိုနာကြား လိုပါကြောင်း လျှောက်ထားကြသဖြင့် ရဟန်းအများနှင့် ရှင်အာနန္ဒာ သည် ဘုရားရှင်ရှိရာ ပါလိလေယျကမြို့ တင့်တယ်သော အင်ကြင်းပင် အနီးသို့ ချဉ်းကပ်တော်မူခြင်း	၈၆
၁၂၁။	ပါလိလေယျကော ဝိဟရတိ ဘဒ္ဒသာလမူလေ-နှင့်စပ်၍ သိမှတ်ဖွယ်ရာ	၈၆
၁၂၂။	"အဘယ်သို့သိမြင်သူ၏ သန္တာန်ဝယ် မဂ်၏ အခြားမဲ့၌ အာသဝေါတို့၏ ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်ဖြစ်သနည်း"ဟု ရဟန်းတပါး၏ အကြံကို ဘုရားရှင် သိတော်မူ၍ "ရဟန်းတို့ ငါဘုရားသည် စိစစ်၍ သတိပဋ္ဌာန် စသော တရားကို ဟောထားအပ်ပါလျက် အချို့သောရဟန်းမှာ ဤကဲ့သို့ အကြံ ဖြစ်ဘိသေး၏"ဟု ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူခြင်း	၈၇
၁၂၃။	အနန္တရာ အာသဝါနံ ခယော ဝိစယသော-တို့၌ သိမှတ်ဖွယ်ရာ	၈၇-၇

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၁၂၄။ ဤသာသနာတော်၌ ဘုရားစသော အရိယာတို့ကို (ဉာဏ်ဖြင့်) ဖူးမြင်လေ့မရှိသော အာဂမ အဓိဂမ သုတမရှိသောပုထုဇဉ်သည် ရုပ်စသည်ကို အတ္တဟု ရှုခြင်းစသော ဒိဋ္ဌိသင်္ခါရ ယုံမှားခြင်း ဝိစိကိစ္ဆာသင်္ခါရဖြစ်ခဲ့ရာ ၎င်း ဒိဋ္ဌိ သင်္ခါရ စသည်သည် တဏှာ ဝေဒနာ ဖဿအဝိဇ္ဇာကြောင့်ဖြစ်၏၊ ၎င်းဒိဋ္ဌိသင်္ခါရ စသည်သည် မမြဲသော အနိစ္စအကြောင်းတရားတို့ ပြုပြင် အပ်သော'သင်္ခတ'အကြောင်းကို စွဲ၍ဖြစ်သော 'ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဓ'တရား ဟု သိမြင်သူ၏ သန္တာန်၌ မဂ်၏ အခြားမဲ့၌ အာသဝကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ် ဖြစ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၇၇-၈၉

၁၀-ပုဏ္ဏမသုတ်

၁၂၅။ သာဝတ္ထိပြည် ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် တခုသောလပြည့်နေ့ ညချမ်း ရဟန်းပရိသတ်ခြံရုံ၍ စမွယ်တော်မူသောအခါ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ရှုပဿာဒ အာဒီနဝ နိဿရဏ-စသော ရဟန်းတပါး၏ လျှောက်ထားချက်ပုစ္ဆာမျှားကို တခုစီ-တခုစီ ဖြေဆို တော်မူစဉ် သံဃာပရိသတ်အတွင်းရှိ အခြားရဟန်းတပါးသည် "ခန္ဓာငါးပါးသည် အနတ္တတဲ့-အနတ္တဖြစ်လျှင် ထိုအနတ္တခန္ဓာငါးပါးက ပြုလုပ်သမျှ ကံသည်လည်း အနတ္တပင် ဖြစ်သည် (အကျိုးအပြစ်-စံဘွယ် ခံဘွယ် မရှိပြီ)"ဟု (သဿတဝါဒ) အကြံအစည် ကြံစည်တွေးတောနေသည်ကို သိတော်မူသဖြင့် ဆက်လက်၍ မေး ဖြေပြုကာ ဟောကြားတော်မူရာ ငါးရာ ငါးရာသော ရဟန်းတို့ ရဟန္တာဖြစ်ပုံ။ (ဤအဋ္ဌကထာ၌ ငါးရာ ငါးရာ ဟု လာ၏၊ မ-၃-မဟာပုဏ္ဏမသုတ်၌ ခြောက်ကျိပ်ဟု လာ၏) ၉၀-၉၅

---

(၉) ၄-ထေရဝဂ်

၁-အာနန္ဒသုတ်

၁၂၆။ ငါ့ရှင်အာနန္ဒာ ငယ်ရွယ်နုပျို့ တန်ဆာဆင်လေ့ရှိသော မိန်းမပျို့ ယောကျ်ား ပျို့တွေဟာ စင်ကြယ်ဖြူစင်သောမှန် ကြည်လင်သောရေခွက်၌ မိမိမျက်နှာ ရိုပ်ကို ရှုကြည့်ရာ မှန်ကိုမှီ၍ မြင်ရာသကဲ့သို့ မှန်ကိုမမှီပဲ မမြင်ရာသကဲ့သို့ ချုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်ကိုမှီ၍ အသို့-(ငါဖြစ်၏)ဆိုတဲ့ တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိဖြစ်တယ်၊ ရုပ်စသည်ကို မမှီပဲ တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိမဖြစ်၊ အာနန္ဒာ ရုပ်သည် မြဲသော နိစ္စလော အနိစ္စလော စသည်ဖြင့် တရားတော်ကို ဟောပြသဖြင့် သောတာပန် ဖြစ်ခဲ့၏၊ ဤသို့ တရားဟောသော မန္တာဏီ ပုဏ္ဏော့မ၏သား အရှင်ပုဏ္ဏဟာ သီတင်းငယ်ဖြစ်ကုန်သော တပည့်တော် တို့အား များသော ကျေးဇူးရှိပေ၏ဟု ရွှေမျှောက်ရောက်လာကြသော ရဟန်းအများအား အရှင်အာနန္ဒာက တဆင့်တရားဟောတော်မူခြင်း.... ၉၆

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၁၂၇။ အသျှိတိ ဟောတိ-၌ တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိသုံးပါးဖြစ်ပုံကို ဌ-ဋ္ဌ တို့ဖြင့် ဝေဖန်ပြခြင်း ၉၆

၁၂၈။ တန်ဆာဆင်လေ့ရှိသော ယောကျ်ားမှန်ပြင် မျက်နှာရိပ်တို့နှင့် ပုထုဇဉ် ခန္ဓာငါးပါး တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိဖြစ်ခြင်းတို့ တူပုံကို ဋ္ဌီ အရ ရှင်းပြထားခြင်းနှင့် ပစုရကဇာတော မံ နပ္ပဋ္ဌိဘန္တိ-တို့၌ သိမှတ်ဖွယ် ၉၇

၂-တဿသုတ

၁၂၉။ "ငါ့ရှင်တို့ တပည့်တော်၏ ကိုယ်လေးတယ် အရပ်မျက်နှာတွေ့ ထင်ရှားစွာ မထင်မြင် ပရိယာယ်တွေလဲမထင်၊ ထိုင်းမှိုင်းငိုက်မည်းတယ်၊ မပျော်မွေ့ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်နေရတယ်၊ တရားတို့၌ ယုံမှားမှု ဖြစ်နေတယ်"ဟု မျှားစွာသော ရဟန်းတို့အား ပြောကြားခဲသော မြတ်စွာဘုရား ဖထွေးဏီသား အရှင်တိဿကို ဘုရားရှင်ထံမှောက်၌ ခေါ်မေးချ မှန်သော အတိုင်း ဖြစ်ပုံကို လျှောက်ထားပုံ ၉၇

၁၃၀။ ရူပ်စသည်၌ မကင်းသော တပ်မက်ခြင်းရှိ အာသာဆန္ဒရှိ ချစ်ခြင်းရှိ ဆာလောင်ခြင်းရှိ ပူလောင်ခြင်းရှိ တဏှာရှိသူမှာ ထိုရူပ်စသည်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်ငိုကြွေးကိုယ်ဆင်းရဲ နှလုံးမသာ ပြင်းစွာပင်ပန်းဘို့ ဖြစ်ပုံ

ရူပ်စသည်၌ ကင်းသော တပ်မက်ခြင်းရှိသူမှာ ရူပ်စသည် ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်ခြင်းစသည် မဖြစ်ပုံကို မေးမြန်း၍ အရှင်တိဿအား ဘုရားရှင် တရားဟောတော်မူပုံ ၉၈

၁၃၇။ "ခရီးလမ်း မသိသူကို သိသောသူက အိုယောကျ်ားလား၊ ဤသည်ကား လမ်းပဲ၊ ထိုလမ်းဖြင့်သွား၊ လမ်းနှစ်ခွကို တွေ့မယ်၊ လက်ဝဲလမ်းကိုလွှတ်၊ လက်ျာလမ်းကိုယူ ဆက်သွား ထူထပ်သောတောအုပ် ကြီးသော ချုံငုံ့ဝှမ်းသော မြေအာဘို့ကို တွေ့မြင်လတ္တံ့"ဟု ပြောဆိုညွှန်ကြားပုံ ဥပမာကို ဟောတော်မူပုံ ၉၉

၁၃၈။ လမ်းမသိသူကား ပုထုဇဉ် လမ်းသိသူကား ပူဇော်ထိုးခံ အမှုန်အားလုံးသိ ဘုရား၊ လမ်းနှစ်ခွကား ယုံမှားဝိစိကိစ္ဆာ လက်ဝဲလမ်းကား မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိစသော မိစ္ဆာမဂ်၊ လက်ျာလမ်းကား သမ္မာဒိဋ္ဌိစသော သမ္မာမဂ်၊ ထူထပ်သော တောအုပ်ကား အဝိဇ္ဇာ၊ ချုံငုံ့ဝှမ်းသော သွန်အိုင်ကြီးကား ကာမဂုဏ်တရား၊ ထုံးအိုင် ချောက်ကမ်းပါးကား ကောဓ ဥပါယာသ၊ မွေ့လျော်ဘွယ်ရာ ညီညာသန့်စင် မြေအပြင်ကား နိဗ္ဗာန်တည်း ဟု တိဿမွေ့လျော်လော့ ငါဘုရားသည် ဤအဆုံးအမဖြင့် ဆုံးမ၏၊ ငါချီးမြှောက်၏၊ အဖန်ဖန်ဆုံးမ၏ ဟု ဘုရားရှင်ဟောတော်မူရာ အရှင်တိဿ ကျေနပ်လက်ခံတော်မူပုံ ၁၀၀

ဇရ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၃-ယမကသုတ်

၁၃၉။ "ရဟန္တာ ရဟန်းဟာ ဥပါဒိန္နက ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီးခြင်းကြောင့် ပြတ်၏၊ ပျက်စီး၏၊ သေလွန်သည်မှ အထက်၌ မဖြစ်"ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောအပ်သော တရားကို ငါသိ၏ ဟု စွဲယူသော ယုတ်မာသော မိစ္ဆာအယူရှိသူ ယမက ရဟန်းကို "များစွာသောရဟန်းတို့က ကြားသိ၍ ဘုရား ဒီလိုမဟော ဘုရားကို ဖစ်ပါစေနဲ့ ၊စွပ်စွဲခြင်းဟာမကောင်း"ဟု ပြောဆိုကြရာ အယူမှားကို မစွန့်သဖြင့် များစွာသော ရဟန်းတို့က အရှင်သာရိပုတ္တရာ အား လျောက်ထားကြခြင်း ၁၀၁

၁၄၀။ အရှင်သာရိပုတ္တရာက ရုပ်သည်မြဲသလော မမြဲသလော စသည်ဖြင့် မေးစစ်၍ တရားဟောပြီးလျှင် ငါ့ရှင် ယမက သင်ဘယ်လိုမှတ်ထင်သလဲ ရုပ်စသည်ကို သတ္တဝါ ဟု ရှုသလော၊ ရုပ်စသည်၌ သတ္တဝါ ဟု ရှုသလော၊ ရုပ်စသည်မှကင်း၍ သတ္တဝါ ဟု ရှုသလော ဟု မေးသောအခါ ဤသို့ရှုခြင်းသည် မသင့်ပါ ဟု လျောက်သဖြင့် ဤသတ္တဝါသည် ရုပ်ဝေဒနာသညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်မရှိဒါကို သတ္တဝါ ဟု ရှုသလော ဆက်မေးဆု မသင့် ဟု အရှင် ယမကက ဖြေဆိုတော်မူခြင်း ၁၀၂

၁၄၁။ ငါ့ရှင် ယမက သတ္တဝါကို မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် အမှန်အား ဖြင့် ခိုင်မြဲသော အားဖြင့် မရအပ်ပါပဲလျက် "ရဟန္တာ ရဟန်းဟာ ဥပါဒိန္နကခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးခြင်းကြောင့်ပြတ်၏၊ ပျက်စီး၏ စသောသင့်အယူအဖြေဟာ သင့် ပါမည့်လော"ဟု ရှင်သာရိပုတ္တရာကမိန့်တော်မူသောအခါ ရှေးဦးမသိမိုက်မဲ သော တပည့်တော်မှာ ထိုမကောင်းသော မိစ္ဆာအယူဖြစ်ခဲ့ပါပြီ၊ အရှင် သာရိပုတ္တရာ၏ တရားဒေသနာကို ကြားနာရ၍ မိစ္ဆာအယူကင်းစင် သစ္စာ မြင်သိပုံကို အရှင်ယမကက လျောက်ထားခြင်း ၁၀၂-၃

၁၄၂။ အစောင့် အရှောက်ရှိသော အိမ်ရှင် သူဌေးကို သတ်လိုသော သူသတ် ယောကျ်ားသည် အိမ်ရှင်သူဌေးထံချဉ်းကပ်၍ လုပ်ကျွေးခစားလိုကြောင်း ပြောကြားသဖြင့် အခွင့်ရ၏၊ 'ရွှေထ နောက်အိပ် ဘာပြုရမည်နည်း'ဟု စကားကို နာခံ ချစ်နှစ်သက်ဖွယ် ပြောဆိုပြုကျင့်၍ လုပ်ကျွေး၏ ချစ်ကျမ်းဝင်သ မိတ်ဆွေအနေ သူဌေးနှင့်သူဌေးသား၏ အကျမ်းဝင်လူယုံပြစ် သောအခါ ဆိပ်ငြိမ်ထုကပ်သော အိမ်ရှင် သူဌေးကို သတ်လေ၏၊ ငါ့ရှင် ယမက ခစားလုပ်ကျွေးပါရစေဆိုသောအခါ၌လည်း ထိုသူကား သူသတ်ပဲ လုပ်ကျွေးနေဆဲအခါ သတ်ဆဲအခါမှာလဲ သူသတ်ပဲ သူဌေးကား ငါ့ကို သတ်မည်သူဟု မသိရှာခဲပေဟု အရှင်သာရိပုတ္တရာက လူယုံသူသတ် ဥပမာ ကို ဆက်လက်၍ အရှင်ယမကအား ဟောတော်မူခြင်း ၁၀၃-၄

၁၄၃။ ဘုရားစသော အရိယာတို့ကို မြင်လေ့မရှိသော အာဂမ အဓိဂမ သုတမရှိသူ ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်စသည်ကို အတ္တ ဟု ရှုခြင်းစသော သက္ကာယ ဒိဋ္ဌဖြစ်၍ မမြဲသောရုပ်စသည်ကို မမြဲသောရုပ်စသည် ဟု ဆင်းရဲသော ရုပ်စသည်ကို ဆင်းရဲသောရုပ်စသည် ဟု အတ္တမဟုတ်သော ရုပ်စသည်ကို အတ္တမဟုတ်သော ရုပ်စသည် ဟု ကံ စိတ် ဥတု အာဟာရတို့ ပေါင်း၍ပြုပြင်အပ်သော ရုပ်စသည်ကို ကံစသည်တို့ ပေါင်း၍ ပြုပြင်အပ်သော ရုပ်စသည် ဟု သတ်တတ်သောရုပ်စသည်ကို သတ်တတ်သောရုပ်စသည် ဟု ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာမသိပုံ ရုပ်စသည်ကို အတ္တ ဟု စွဲလမ်းပုံ စွဲလမ်းအပ်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတို့ဟာ ရှည်စွာသော နေ့ညဥ့်ပတ်လုံး အစီးပွါးမဲ့ ဆင်းရဲဘို့ရန်ဖြစ်ပုံကို ဟောတော်မူခြင်း ၁၄

၁၄၄။ ဘုရားစသော အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်လေ့ရှိသော သုတဝါ အရိယသာဝကမှာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ မဖြစ်ပုံ မမြဲသောရုပ်စသည်ကို မမြဲသောရုပ် စသည် ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိပုံ ရုပ်စသည်ကို ငါ၏အတ္တ ဟု မစွဲလမ်းပုံ မစွဲလမ်းသော ခန္ဓာ ငါးပါးတို့သည် ရှည်စွာသော နေ့ညဥ့်ပတ်လုံး စီးပွါးချမ်းသာခြင်း ၌ ဖြစ်ပုံကို အရှင်သာရိပုတ္တရာက ဟောတော်မူသဖြင့် အရှင် ယမက ရဟန္တာ ဖြစ်တော်မူခြင်း ၁၀

၄-အနုရုဒ္ဓသုတ်

၁၄၅။ ဘုရားရှင်သည် မဟာဝုန်တော အထွဋ္ဌ ၂-ခု တပ်သော ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် အနိုး တောကျောင်းငယ်၌နေသော အနုရုဒ္ဓ ရဟန်းကို သာသနာပြင်ပအယူရှိ ပရိဗိုဇ်တို့က "ငါ့ရှင် အနုရုဒ္ဓ အမြတ်ဆုံးဖြစ်တော်မူသော ဘုရားသည် သတ္တဝါသည် သေသည်မှ အထက်၌ဖြစ်၏ (၁) မဖြစ် (၂) ဖြစ်သည်လည်းရှိ၏ မဖြစ်သည်လည်းရှိ၏ (၃) ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်းမဟုတ် (၄) ဤ (၄) ဌာနတို့၌ ပညတ်သိစေပါသလော ဟု မေးမြန်းကြရာ အနုရုဒ္ဓက သင်တို့မေးသော (၄ ဌာနမှ ကြဉ်၍။ ၄ ဌာနနှင့် ကင်း၍) ပညတ်သိစေနိုင်၏ ဟု ဖြေဆိုလိုက်သဖြင့် ဤရဟန်းသည် သီတင်းငယ်သော်ဖြစ်မည်၊ မိုက်မဲမလိမ္မာသော မထေရ်ကြီးသော်လည်းဖြစ်မည် ဟု ပရိဗိုဇ်တို့က မောင်မဲ၍ ထပြန်ကုန်ခြင်း ၁၀

၁၄၆။ အနုရုဒ္ဓ ရဟန်းသည် ပရိဗိုဇ်တို့ပြန်သွားပြီ ဘုရားထံမှောက် လာ၍ အကြောင်းစုံဖြစ်ပုံကို လျှောက်သောအခါ အနုရုဒ္ဓရုပ်သည်မြဲသလော မမြဲသလော စသည်ဖြင့်ရင်း ရုပ်စသည်ကို သတ္တဝါ ဟု သင်ရှုသလော၊ ရုပ်စသည်ကို ကြဉ်၍သတ္တဝါ ဟု သင်ရှုသလော စသည်ဖြင့်ရင်း မေးစစ်တော်မူ၍ နောက်ဆုံး၌ ငါဘုရားသည် ရှေး၌ ယခုအခါ၌ ဒုက္ခကိုရင်း ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်ကိုရင်း သိစေ ပညတ်၏ ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၀

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၅-ဝက္ကလိသုတ်

၁၄၇။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးတော်မူသော ဘုရားရှင်ကို အိုးထိန်းသည်တဲ့၌နေသော ဆောဂါထန်ပြင်း ဆင်းရဲနေသော ဝက္ကလိရဟန်းက အလုပ်အကျွေးရဟန်းတို့မှတဆင့် "ဝက္ကလိရဟန်း ဆောဂါထန်ပြင်း ဆင်းရဲနေပါတယ် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို ဦးခေါင်းဖြင့် ရှိခိုးပါတယ် တောင်းပန်ပါတယ် အစဉ်သနားသည်ကို အကြောင်းပြု၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ချဉ်းကပ်စေလိုပါသတဲ့"ဟု ပင့်လျှောက်ခြင်း ၁၀၇

၁၄၈၊ ဘုရားရှင်သည် သင်းပိုင်ကိုပြင်ဝတ် သပိတ်သင်္ကန်းကိုယူ၍ ကြွလာသော အခါ ဝက္ကလိရဟန်းသည် ညောင်စောင်းငယ်၌ အရိုအသေပေးရန် လှုပ်ရှားရာ "ဝက္ကလိမသင့် သင်မလှုပ်ရှားနဲ့ ခင်းထားအပ်သော နေရာတို့၌ ငါထိုင်မည်"ဟု ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူ၍ နေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူခြင်း ၁၀၇

၁၄၉။ "ဝက္ကလိ သင်ဆင်းရဲဝေဒနာကို သည်းခံနိုင်ရဲလား ကုရိယာပုထ် မျှတရဲလား ဆင်းရဲဝေဒနာဆုတ်ရဲလား မတိုးဘူးလား ဆုတ်ခြင်းကိုသိအပ်သလား တိုးခြင်းကို မသိအပ်သလား"ဟု မေးသောအခါ ဆင်းရဲဝေဒနာကို သည်း မခံနိုင်ပါ မမျှတပါ ဆင်းရဲဝေဒနာ တိုးနေပါတယ် မဆုတ်ပါ တိုးခြင်းကို သိအပ်ပါတယ် ဆုတ်ခြင်းကို မသိအပ်ပါကြောင်း ဝက္ကလိရဟန်းက လျှောက်ထားခြင်း ၁၀၉

၁၅၀။ "ဝက္ကလိ တစုံတခု နောင်တပူပန်ခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း မဖြစ်ဘူးလား"ဟု မေးသောအခါ မနည်းသောနောင်တပူပန်ခြင်း နှလုံးမသာယာခြင်း ဖြစ်နေသည်ကိုလျှောက်၍ မိမိသည် သီလအားဖြင့် မစုပ်စဲ့ပုံကို ဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားခြင်း ၁၀၉

၁၅၁။ ခမနိယံ ယာပနိယံ ပဋိက္ကမောသဲ့နံ့ အဘိက္ကမောသာနံ့-တို့၌ ဋ္ဌ-ဋ္ဌီ ဗျာကရဏ်း တို့နှင့်အညီ သိမှတ်ဖွယ်ရာ အဆုံးအဖြတ် ၁၀၉

၁၅၂။ မြတ်စွာဘုရား ကြာမြင့်စွာကာလကပင် ဘုရားရှင်ကို ဖူးမြော်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်လိုသော တပည့်တော်မှာ ကိုယ်အားအစွမ်းမရှိ၍ မချဉ်းကပ်ခဲ့ရကြောင်း ဝက္ကလိရဟန်းက လျှောက်ထားသောအခါ "ဝက္ကလိ မသင့် ဖူးမြင်အပ်သော ဤကောင်ပုပ်ဖြင့် သင့်အား အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ ဝက္ကလိ လောကုတ္တရာတရားကိုးပါးကို ရှုမြင်သူသည် ငါဘုရားကို မြင်သူ မည်၏"ဟု ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူခြင်း ၁၁၀

၁၅၃။ ပူတိကာယေန ယော ဧဝါ ဝက္ကလိ ဓမ္မံ-တို့၌ မှတ်သားဖွယ်ရာများ ၁၁၀-၁၁၁

၁၅၄။ မြတ်စွာဘုရားသည် ရုပ်သည်မြဲသလော စသည် မေးစရာလျှက် တရားဟောပြပြီးလျှင် ဂိဒ္ဓကူဋ်တောင်သို့ကြွ၍ မကြာမြင့်မီ ဝက္ကလိရဟန်းသည် အလုပ်

ဦးရေ　　အကြောင်းအရာ　　မျက်နှာအမှတ်

အကြွေး ရဟန်းတို့ကို "လူသိဂိလိတောင်နံပါး ကျောက်ညိုပေါ် ဆောက်ထားသော ကျောင်းငယ်သို့ ညောင်စောင်းငယ်နှင့်တကွ ဆောင်ယူကြဆိုကဲ့သို့သော ရဟန်းသည် အိမ်တွင်း၌ အင်္ဂဘောကိုပစ်ချခြင်းငှါ မသင့်" ဟု မိန့်တော်မူသဖြင့် အလုပ်အကျွေးရဟန်းတို့ ဝက္ကလိရဟန်းကို လူသိဂိလိတောင်သို့ ပင့်ဆောင်ကြခြင်း ၁၁၁

၁၅၅။ ထိုညဉ့်နေ့ ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်၌ နေတော်မူသော ဘုရားရှင်ကို ညဉ့်သန်းကောင်အချိန် သုဒ္ဓါဝါသ ဗြဟ္မာ (နတ်) ၂-ယောက်တို့လာကြ၍၊ တယောက်က "ဝက္ကလိ ရဟန်းသည် အာရဟတ္တမဂ္ဂဝိမောက္ခ အကျိုးငှါ စေ့ဆော်အားထုတ်၏" ဟု တယောက်က "ဝက္ကလိရဟန်းသည် ကိလေသာမှကောင်းစွာ လွတ်မြောက်လိမ့်ယောင်တကား" ဟု လျှောက်ကြား ရှိခိုးကာ ကွယ်ပျောက်သွားကြခြင်း ၁၁၂

၁၅၆။ ထိုညဉ့်လွန်သောအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကိုခေါ်၍ "ညက ဗြဟ္မာ ၂-ယောက်တို့လျှောက်ကြပုံနှင့် ဝက္ကလိ မကြောက်လင့် သင်မယုတ်မာဏသာ ကောင်းသောသေခြင်း ဖြစ်မည် ဟု ဘုရားရှင်ကလဲ မိန့်တော်မူကြောင်း ပြောကြားစေသောအခါ၊ ဆောဂါပြင်းထန် ဆင်းရဲခံနေရသော ဝက္ကလိရဟန်းသည် "ဘုရားရှင်၏ ခြေတော်တို့ကို ရှိခိုးပါ၏၊ မမြဲဆင်းရဲသော ရုပ်စသည်၌ ယုံမှားတွေးတောမရှိပါ၊ မမြဲ ဆင်းရဲဖောက်ပြန်သော ရုပ်စသည်၌ လိုချင်မှု တပ်မက်မှု ခွဲစ်မှုမရှိ တွေးတောယုံမှားမရှိ အမှန်သိ၏" ဟု တဆင့်ဘုရားရှင်အား လျှောက်စေ၍ မကြာမီကိုယ့်လည်တန်ကို ဖြတ်လှီးလိုက်ခြင်း ၁၁၃

၁၅၇။ ဘုရားရှင်သည် ရဟန်းတို့ကိုခေါ်၍ လူသိဂိလိတောင်နံပါး ကျောက်ညိုကျောင်းသို့ လည်ဖြတ်၍သတ်သေသော ဝက္ကလိကို့ကြည့်ရန်သွားရာ ပြန်လည်သော ပခုံးရှိလျက် လဲလျောင်းနေသော ဝက္ကလိကို အဝေးမှမြင်ရခြင်း ၁၁၃

၁၅၈။ အရှေ့ အနောက် တောင် မြောက် အောက် အထက် အထောင့်အရပ်သို့ သွားနေသော အခိုးတိမ် အမိုက်မှောင်ကို မြင်သောအခါ ချစ်သား ရဟန်းတို့ ဤသွားနေခြင်းသည်ကား "ဝက္ကလိ အမျိုးကောင်းသား၏ ဝိညာဉ်သည် အဘယ်၌တည်သနည်း" ဟု အဖန်ဖန် ရှာနေသော ယုတ်မာမှုရှိသော မာရ်နတ်တည်း၊ ဝက္ကလိ အမျိုးကောင်းသားသည် မည်သည့်အရပ်၌မျှ မတည်သော ဝိညာဉ်ဖြင့် ခန္ဓာဇာတ်သိမ်း ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်ငြိမ်းလေပြီ ဟု ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူခြင်း ၁၁၄

၁၅၉။ ဓူမာယိတတ္တံ တိမိဏုယိတတ္တံ-၌ သိမ့်တဖွယ်နှင့် အရှင်ဝက္ကလိ မည်သည့်အနေအားဖြင့် ကွယ်လွန်နေပုံ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ အမျှားအားဖြင့် လက်ခံနှုတ်ဆောင်း စောင်းလျက် ကွယ်လွန်တတ်ပုံကို ဌ အရ ပြဆို့ခြင်း ၁၁၄

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၆-အဿဇိသုတ်

၁၆၀။ ကဿပသူဌေး ဆောက်လုပ်သော (ကဿပကာရုံ) အရံကျောင်း၌ ဝက္ကလိရဟန်းကဲ့သို့ ရောဂါထန်ပြင်း ဆင်းရဲရောက်နေသော အဿဇိရဟန်းကို ဘုရားရှင် ကြွရောက်မေးစစ် ဩဝါဒပေးသောအခါ "မြတ်စွာဘုရား ရှေးအခါ နာဖျားရာ၌ ထွက်လေ ဝင်လေ ကာယသခါတို့ကို ငြိမ်းပျောက်စေ၍ နေနိုင်ပါ၏၊ ယခု ထိုကာယသခါရကို ငြိမ်းစေသော စတုတ္ထစျာန် သမာဓိကို မရတော့ပါ၊ ငါ သာသနာတော်မှ မဆုတ်ယုတ်ပဲ ရှိပါ၏လော ဟု အကြံဖြစ်ပုံကို ဘုရားရှင်အားလျှောက်ရာ "သမာဓိသာလျှင် အနှစ် သမာဓိသာလျှင် ရဟန်းဥစ္စာ"ဟု မှတ်ထင်ကြသော ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့မှာ ဤအကြံမျိုးဖြစ်ပုံကို ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူခြင်း ၁၁၅

၁၆၁။ နော ကဿာဟံ ပရိဟာယာမိ .... သမာဓိသာရကာ-ပုဒ်တို့၌ သိမှတ်ဖွယ်ရာ ၁၁၅

၁၆၂။ အဿဇိရုပ်သည် မြဿလော၊ မမြဿလော စသည်ဖြင့် မေးစစ် တရားဟော ပြီးလျှင် ထိုရဟန္တာ ရဟန်းသည် သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကို ခံစားရာ၌ မမြဲဟု မျှမတတ် စွဲလမ်းဖွယ်မရှိဟု လွန်စွာ နှစ်သက်ဖွယ်မရှိဟု သိပုံ၊ သံယောဇဉ်နှင့် မယှဉ်ပဲ ဝေဒနာကို ခံစားပုံ၊ ကိုယ်လျှင် အဆုံးစွန် အပိုင်းအခြားရှိသော ဝေဒနာ အသက်လျှင် အဆုံးစွန် အပိုင်းအခြား ရှိသော ဝေဒနာတို့ကိုသိပုံ၊ သေသည်မှ အထက်၌ ဤအာယတနတို့၌ ဝေဒနာအားလုံး မနှစ်သက်အပ်ပဲ ငြိမ်းပျောက်ပုံ၊ ဆီမီးစာကိုစွဲ ဆီမီးတောက်လောင်၍ ဆီနှင့်မီးစာ ကုန်ခြင်းကြောင့် ဆီမီးငြိမ်းပုံနှင့် တူပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၁၆

၁၆၃။ အဿဇိရဟန်း ခိုစွဲ ဝါ အနိုစွဲ ဝါ စသော ထိုပရိဝင်္ဆ ဒေသနာ၏အဆုံး၌ ရဟန္တာဖြစ်ပုံ၊ သုခဝေဒနာ၌ နှစ်သက်မှုဖြစ်၍ မနှစ်သက်အပ်ဟု သိခြင်းသည် မထူးခြား ဒုက္ခဝေဒနာ၌ နှစ်သက်မှု မဖြစ်နိုင်၍ ၎င်းကို မနှစ်သက်အပ်ဟု သိခြင်းသည် အဘယ်သို့ ဖြစ်နိုင်ပုံနှင့် အနဘိနန္ဒိတာနိ အရ သိမှတ်ဖွယ်များ ၁၁၆

၇-ခေမကသုတ်

၁၆၄။ ကောသမ္ဗီပြည် ဃောသိတာရုံကျောင်း၌ နေကြသော မထေရ်များစွာတို့သည် ဗဒရိကာရုံကျောင်း၌ ရောဂါပြင်းထန်နေသော အရှင်ခေမကထံ အရှင်ဒါသကကို စေလွှတ်၍ ရောဂါအခြေအနေကို မေးမြန်းရာ မသက်သာကြောင်း သိရသောအခါ ဘုရားဟောသော ဥပါဒါန်၏ အာရုံဖြစ်သော (ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓာ စသော) ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၌ အတ္တ ဟုရင်း အတ္တ၏ ဥစ္စာ ဟုရင်း ရှာသလော ဟု ထပ်မေးစေပြန်ရာ အတ္တ ဟု အတ္တ၏ ဥစ္စာ ဟု ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၌ မရှုပုံကို အရှင်ခေမက က လျှောက်ထားစေခြင်း ၁၁၇

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၁၆၅။ မထေရ်များစွာက ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၌ အတ္တ၊ အတ္တ၏ဥစ္စာ ဟု မရှုကြောင်း သိရသောအခါ အရှင်ခေမကကို ပူဇော်အထူးခံ အာသဝေါကုန်သော ရဟန္တာတည်း ဟု ပြောဆိုကြွေးကြော်ရာ အရှင်ခေမက က "အတ္တ အတ္တ၏ဥစ္စာ ဟု မရှုပါ၊ ရဟန္တာလဲ မဟုတ်သေးပါ၊ စင်စစ် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးတို့၌ အသို့မာန တဏှာမာန ရှိသေးကြောင်းကို များစွာသော ရဟန်းတို့အား လျှောက်ကြားစေခြင်း ၁၁၄

၁၆၆။ အရှင်ခေမကသည် ငါဖြစ်၏ ဟု ဆို၏၊ ရုပ်စသည်ကို ဆိုသလော ရုပ်စသည်ကို ကြဉ်ထား၍ ဆိုသလော ဟု မထေရ်များစွာတို့က (အရှင်ဒါသကကို) စေလွှတ်၍ မေးပြန်ရာ "အရှင်ဒါသက အဖန်ဖန် ပြေးသွားလှည့်လည် ပြောပြနေရခြင်းဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိမည်နည်း" ဟု အရှင်ခေမကသည် ဘောင်ဝှေးထောက်၍ မထေရ်များစွာတို့ထံ ကြွတော်မူလာခြင်း ၁၁၆

၁၆၇။ ဥပ္ပလကြာ ပဒုမ္မာကြာ ပုဏ္ဍရိတ်ကြာ၏အနှံကို ပွင့်ချပ်၏အနှံ အဆင်း၏အနှံ ဝတ်မှုံဝတ်ဆံ၏အနှံ ဟု ဆိုလျှင် ကောင်းစွာ ပြောဆိုခြင်းမဖြစ် အပွင့်၏အနှံ ဆိုမှသာ ကောင်းစွာ ပြောဆိုခြင်းဖြစ်သကဲ့သို့ ငါ့ရှင်တို့ ရုပ်စသည်ကို ငါဖြစ်၏ ဟု မဆို၊ ရုပ်စသည်ကိုကြဉ်၍ ငါဖြစ်၏ ဟု မဆို၊ စင်စစ် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၌ ငါဖြစ်၏ဟူသော အသို့မာန ရှိသေး၍ ဤအရာသည် ငါဖြစ်သည် ဟု မရှုကြောင်း အရှင်ခေမက က မထေရ်တို့အား လျှောက်ထားခြင်း ၁၁၈

၁၆၈။ ညစ်နွမ်းပေရသော အဝတ်ကို ကဝါသည်ထံ ဖွတ်လျှော်ရန် အပ်ကြရာ ဆပ်ပြာအကြန်းအနုတို့ဖြင့် အထပ်ထပ် ပွတ်တိုက်၍ ကြည်လင်သော ရေ၌ လျှော်သဖြင့် ထိုအဝတ်သည် စင်ကြယ်ဖြူစင်သော်လည်း အနည်းငယ်သော ဆပ်ပြာနှံ့ အခိုးငွေ့ကျန်ရှိနေပြန်ရာ နှံ့သာထုံအပ်သော သေတ္တာ စသည်တို့၌ ထည့်သုံးမှသာ ထိုဆပ်ပြာနှံ့ အခိုးအငွေ့တို့ အကြွင်းမဲ့ကုန်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ အရိယသာဝကသည် ငါးပါးသော သြရမ္ဘာဂိယသံယောဇဉ်တို့ကို ပယ်ပြီးသော်လည်း ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ သိမ်မွေ့သေးငယ်သော အသို့မာန တဏှာ ဆန္ဒ အနုသယကျန်ရှိသေးရာ၊ ဤသည်ကား ရုပ်တည်း ရုပ်၏ဖြစ်ကြောင်းတည်း ရုပ်၏ချုပ်ကြောင်းတည်း စသည်ဖြင့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၌ အဖြစ်အပျက်ကို အဖန်ဖန်ရှုမှသာ ထိုမာနတဏှာ အနုသယတို့ အကြွင်းမဲ့ ကင်းပုံကို အရှင်ခေမကက မထေရ်တို့အား ဟော ပြခြင်း ၁၂၀-

၁၆၉။ ဦ သေ-ခါရေတို့၌ မှတ်သားဖွယ်ရာ အဆုံးအဖြတ် ၁၂

၁၆၉။ များစွာသော မထေရ်တို့က အရှင်ခေမကကို ညှဉ်းဆဲလို၍ မေးကြသည် မဟုတ်ပါ၊ စင်စစ် အရှင်ခေမကသည် ဘုရားရှင်၏ သာသနာတော်ကို

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

အကျယ်ဟောပြ ဖွင့်ပြခြင်းငှါ ဥမ်းနိုင်ငံတော်မူပါပေသည်၊ ယခု အကျယ်ဟောပြ ဖွင့်ပြအပ်ပါပြီ ဟု လျှောက်ကြ၍ အရှင်ဓမေကဓါ တထုံးတော်ကို ဝမ်းမြောက်နုမော် သာဓုခေါ်ကြ တရုံးဘဆုံးဌိ မထေရ်ခြောက်ဆယ်နှင့် အရှင်ဓမေက ရဟန္တာဖြစ်သွားခြင်း ၁၂၂

၈-ဆန္ဒသုတ်

၁၇၀။ များစွာသော ရဟန်းတို့ ဗာရာဏသီမိဂဒါဝုန်တောဌ် နေကြစဉ် ဖွားဘက်တော် ဆန္ဒရဟန်းသည် ညနေချမ်းအခါ တပါးတည်း ကိန်းအောင်းထုမှ ထ၍ သော့ကိုယူပြီး တကျောင်းမှ တကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ အရှင်ဘုရားတို့ မထေရ်တို့သည် တပည့်တော်ကို ဆုံးမကြ အဖန်ဖန် ဆုံးမကြပါ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိမြင်နိုင်သော တရားကို ဟောကြပါဘုရား ဟု မထေရ် များစွာတို့အား အရှင်ဆန္ဒက လျှောက်ထားခြင်း ၁၂၂

၁၇၁။ ငါ့ရှင်ဆန္ဒ-ရုပ်ဝေဒနာသညာသင်္ခါရဝိညာဏ်သည် မမြဲ အတ္တာမဟုတ်သော အနတ္တာတည်း၊ ပြုပြင်အပ်သော တေဘူမကသင်္ခါရတို့သည် မမြဲ-စတုဘူမက တရားအားလုံးသည် အနတ္တာတည်း ဟု မထေရ်ရဟန်းတို့က အရှင်ဆန္ဒအား တရားဟောပြရာ ဤသဘောကို တပည့်တော် သိပါသော်လည်း သင်္ခါရငြိမ်းဆုနိဗ္ဗာန်၌ စိတ်မပြေးဝင်ပုံ ထိတ်လန့်ခြင်း စွဲလမ်းခြင်းဖြစ်ပုံ ရုပ်စသည်တွင် တခုမျှ အတ္တာမဟုတ်လျှင် အဘယ်သည် ငါ၏ အတ္တာနည်း ဟု စိတ်ဆုတ်နစ်ပုံ သစ္စာသိမြင်သူမှာ ဤအကြံမဖြစ်သင့်ပုံများကို အရှင်ဆန္ဒ ကြံစည်ခြင်း ၁၂၃

၁၇၂။ မထေရ်တို့က အရှင်ဆန္ဒအား တရားဟောဆ၌ ဒုက္ခလက္ခဏာမပါခြင်း၏ အကြောင်းကို ပြဆိုချက် ၁၂၃

၁၇၃။ အရှင်ဆန္ဒသည် ဘုရားချီးမွမ်းအပ် ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်တို့ မြွောက်စားအပ်သည့် အရှင်အာနန္ဒာသည်ကား ကောသမ္ဗီပြည် ဃောသိတာရုံကျောင်း၌ နေတယ်၊သူသည် တရားလဲ ဟောနိုင်တယ်၊ ငါနှင့်လဲ အကျွမ်းဝင်တယ်၊ သူ့ထံသွားမည် ဟု ကြံ၍ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို သိမ်းဆည်းပြီးလျှင် သပိတ်သင်္ကန်းကိုယူ၍ အရှင်အာနန္ဒာထံ ကြွရောက်လျက် ဖြစ်ပုံ အလုံးစုံကို အရှင်ဆန္ဒက လျှောက်ပြခြင်း ၁၂၄

၁၇၄။ ငါတို့သည် ဤမျှလောက် မာန်ချတောင်းပန်ခြင်းဖြင့် အရှင်ဆန္ဒအပေါ် နှစ်သက်ကျေနပ်ပါကုန်၏၊ စင်စစ် အရှင်ဆန္ဒသည် မာန်ချတောင်းပန်ခြင်းကို ထင်ရှားစွာ ပြုလေပြီ၊ မာနဒုတ်ကို ဖြတ်နှုတ်လေပြီ၊ "ငါ့ရှင်ဆန္ဒနားထောင် သင်ဟာ သစ္စာ ၄-ပါးကို သိခြင်းငှါ ထိုက်သူတည်း"ဟု အရှင်အာနန္ဒာက မိန့်ကြားရာ "သစ္စာ ၄-ပါး တရားကို သိထိုက်သူဖြစ်၏"ဟု ကြားရ၍ အရှင်ဆန္ဒမှာ လွန်မြတ်သော နှစ်သက်ဝမ်းသာမှု ဖြစ်ပုံ ၁၂၄

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၁၇၅။ ကစ္စာန လူအပေါင်းသည် ရှိသည်၏အဖြစ် သဿတ၊ မရှိသည်၏အဖြစ် ဥစ္ဆေဒ၊ ဤ ၂-ပါးကို မှီနေတယ်၊ သခ်ါရလောက၏ ဖြစ်ကြောင်း အနုလောမပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ဝိပဿနာပညာ မဂ်ပညာဖြင့် သိသူမှာ လောက၌ မရှိသောအဖြစ်၊ ပြတ်သည် ဟု ယူသော ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိမရှိ၊ သခ်ါရလောက၏ ချုပ်ခြင်း ပဋိလောမ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိသူမှာ လောက၌ရှိသောအဖြစ်၊ မြဲသောအဖြစ် သဿတဒိဋ္ဌိမရှိ ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခဲ့ပုံ ၁

၁၇၅။ အမျှားအားဖြင့် လူအပေါင်းသည် ကပ်ထောက်စွဲလမ်းလျက် မှားသော အားဖြင့် နှလုံးသွင်းတတ်သော တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ အနှောင်အဖွဲ့ကို ခံရ၍၊ အရိယသာဝကသည် ထိုတဏှာဒိဋ္ဌိကို ငါ၏အတ္တာ ဟု မကပ်ထောက် မစွဲလမ်းဆင်းရဲသာ ဖြစ်သည်ရှိသော် ဖြစ်၏၊ ချုပ်၏ ဟု မယုံမှား-ဆင်းရဲဖြစ်ခြင်း၌ ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်သိသောဉာဏ်၏ သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြစ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခဲ့ပုံ ၁

၁၇၆။ ကစ္စာန အလုံးစုံသည် ရှိ၏ ဟူသည် တခုသော အယုတ်တရား အစွန်းတရား တပါး၊အလုံးစုံသည် မရှိဟူသည်လည်း တခုသော အယုတ်တရား အစွန်းတရားပဲ၊ ဒီ ၂-ပါးကိုကြည့်၍ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး မတွိမပဋိပဒါဖြင့် ငါဘုရားသည် သစ္စာ ၄-ပါးကို မသိမှ အဓိဋ္ဌာန်ကြောင့် သခ်ါရစသည်တို့ဖြစ်ပုံ၊ သစ္စာ ၄-ပါးကို မသိမှ အရိယာ၏ မဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ခြင်းဖြင့် သခ်ါရစသော ဆင်းရဲအားလုံး ချုပ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခဲ့ပုံ ကစ္စာန ဂေါတ္တသုတ်ကို ရှင်အာနန္ဒာမထေရ်က အရှင်ဆန္နအား ဟောတော်မူသဖြင့် အရှင်ဆန္နတရားထူး ရရှိခြင်း ၁၂၅

၉-ရာဟုလသုတ်

၁၀-ဒုတိယရာဟုလသုတ်

၁၇၇။ "အဘယ်သို့ သိမြင်သူ၏သန္တာန်၌ ဝိညာဏ်နှင့်တကွသော မိမိကိုယ် သူတပါး ကိုယ် အလုံးစုံသောအာရုံတို့၌ ဒိဋ္ဌိ တဏှာ မာန အနုသယမဖြစ်ပါသနည်း၊ ဒိဋ္ဌိ တဏှာ မာနကင်းသော မာနအစုကို လွန်သော ငြိမ်းအေးသော ကိလေသာမှ ကောင်းစွာလွတ်သော စိတ်ဖြစ်ပါသနည်း" ဟူသော အရှင် ရာဟုလာ၏အမေးကို "အလုံးစုံသော ရုပ် စသည်ကို ငါ၏ ဥစ္စာမဟုတ် ငါ မဟုတ် ငါ၏အတ္တာမဟုတ်" ဟု သိမြင်သူမှာ "ဒိဋ္ဌိ တဏှာ မာနတို့ကင်း၏၊ မာန အစုကိုလွန်၍ ငြိမ်းအေးသော ကိလေသာမှ လွတ်သောစိတ်ဖြစ်၏" ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁

ဦးရေ အခြေခံအင်္ဂ မျက်နှာအမှတ်

(၁၀) ၅-ပုဗ္ဗဝဂ်

၁-နဒီသုတ်

၁၇။ ကမ်းနှစ်ဖက်၌ သက်ကယ်မြက် သမန်းမြက် ငြိတ်မြက်စသည်တို့ လွှမ်းမိုး အုပ်ဖုံးနေသော တောင်မှ စီးဆင်းလာသော ဒိုက်တို့ကို အောက်ဖက်သို့ မျောဆောင်သွားတတ်သော ရေအယဉ် လျင်မြန်လှသော မြစ်၏ရေ အဟုန်ဖြင့်မျောလာသော ယောကျ်ားသည် ထိုသက်ကယ် မြက်စသည်ကို အကယ်၍ ဆဲငြားအံ့၊ ထိုမြက်တို့ ပျက်စီးပြိုကျသဖြင့် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရာသကဲ့သို့ ဘုရားစသော အရိယာတို့ကိုမြင်လှမရှိသော အသုတ ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်စသည်ကို အတ္တစသည်ဖြင့် စွဲလမ်းနှုမြင်ထားရာ ထိုရုပ် စသည် ပျက်စီးခြင်းကြောင့် ထိုပုထုဇဉ်သည် ကြီးပွါး ချမ်းသာမရှိသော ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၂၇

၂-ပုပ္ပသုတ်

၁၇၉။ ငါဘုရားသည် သတ္တဝါအပေါင်းနှင့် မငြင်းခုံ၊ သတ္တဝါအပေါင်းကသာ ငါဘုရားနှင့် ငြင်းခုံ၏၊ ရဟန်းတို့ အမှန်တရားကိုဆိုသော ဓမ္မဝါဒီသည် လောက၌ မည်သူနှင့်မျှ မငြင်းခုံ၊ လောက၌ ပညာရှိတို့ မရှိဟု သမုတ်အပ် သော အရာကို ငါလဲ မရှိဟု ဆို၏၊ လောက၌ ပညာရှိတို့ ရှိ၏ ဟု သမုတ် အပ်သောအတိုင်း ငါလဲ ရှိ၏ ဟု ဟောဆို၏ ဟု ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူခြင်း ၁၂၈

၁၈၀။ မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော မဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ် စသည်ကို လောကပညာရှိတို့က မရှိဟု သမုတ်အပ်၏၊ ငါဘုရားကလဲ မရှိ ဟု ဆို၏၊ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ပောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ် စသည်ကို လောကပညာရှိတို့က ရှိ၏ ဟု သမုတ်အပ်၏ ငါဘုရားကလဲ ရှိ၏ ဟု ဆို၏ ဟု ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူခြင်း ၁၂၈

၁၈၁။ ဘုရားရှင်သည် လောက၌ ပျက်စီးတတ်သော လောက ဓမ္မ ရုပ် စသော တရားကို ထိုးထွင်းကုန်စင်သိမြင်တော်မူ၍ အနည်းနည်းအဖုံဖုံ ဟောကြား သိစေတော်မူပုံ ၁၂၈

၁၈၂။ ဘုရားရှင် ဟောကြားသိစေတော်မူသော တရားတော်ကို မသိမမြင်သော သူကို မိုက်သောပညာ မျက်စိကန်းသောပညာ မျက်စိမဲ့သို့သော မသိမမြင် သော ပုထုဇဉ် ဟု ဟောတော်မူပုံနှင့် ရှေ့၌ ပေါက်ဆုံးကြီးပွါးသော ကြာညိုစသည် ဒေမှပေါ်တက်၍ ရေနှင့်မလိမ်းကဲ့သို့ ဘုရားရှင်သည် လောက၌ ဖြစ်ပေါ် ကြီးပွါးသော်လည်း လောကနှင့် မလိမ်းကဲ့ လောက ကို လွှမ်းမိုး၍ ဒေသနာတော်မူပုံကို ဟောတော်မူခြင်း ၁၂၉

ဦးဇရ အကြောင်းအာဇာ မျက်နှာအမှတ်

၃-ဖေဏပိဏ္ဍူပမသုတ်

၁၈၃။ အယုတ္တာပြည် ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်းနားဌာ နေတော်မူစဉ် ဘုရားရှင်သည် ဂင်္ဂါမြစ်ဌ အနှစ်မပါ အကာအချည်းနှီးဖြစ်သော ရေမြုပ်စိုင်ကို ဥပမာထား၍ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်စသည်ပြားသောရုပ်တရားကို ဉာဏ်ဖြင့်ရှုကြည့်သောရဟန်းမှာ နိစ္စသုခ အတ္တမမှီး အချည်းနှီးထင်ပုံကို ရဟန်းတို့အား ဟောကြားတော်မူခြင်း ၁၃၀

၁၈၄။ တန်ဆောင်မုန်းလ ကြီးသောမိုးပေါက်ရှိသော မိုးကြီးရွာသွန်းထဌ် ဖြစ်ပေါ်ပျက်စီးသွားသော ရေပွက်ကို ဥပမာထား၍ အတိတ်အနာဂတ်စသည်ပြားသော ခံစားမှုဝေဒနာဌ် မြဲသောနိစ္စ ခိုမ်းသာသော သုခ အလိုလိုက်အစိုးရသော အတ္တအနှစ်များမရှိပုံ နွေလနောက်ဆုံး ဝါဆိုလ နွေလည်(မွန်းတည့်)ချိန် တုံလှုပ်နေသောတံလျှပ်ကို ဥပမာထား၍ အတိတ်စသည်ပြားသော မှတ်သားမှုသညာဌ် ဉာဏ်ဖြင့်ရှုကြည့်သော ရဟန်းမှာ နိစ္စသုခ အတ္တ အနှစ်ကင်း၏ ဟု ထင်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၃၀

၁၈၅။ ဖြောင့်မတ်နုပျိုဖူးတံမဖြစ်သေးသော ငှက်ပျောတုံးကြီးကို အနှစ်လိုလားသောယောကျ်ားသည် အရင်းအဖျားဖြတ်၍ ငှက်ပျောပတ်အရစ်ကိုခွါထဌ် အကာအနှစ်ကိုမတွေ့ရသကဲ့သို့ အတိတ်စသည်ပြားသော သဒ်ါရတရားတို့ဌ် ပညာဖြင့်ရှုကြည့်သော ရဟန်းမှာ နိစ္စသုခ အတ္တ အနှစ်ကင်း၏ ဟု ထင်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၃၁

၁၈၆။ လမ်းလေးခွဆုံဌ် မျက်လှည့်ပြရာ မျက်စိအမြင်ရှိသူက ဉာဏ်ဖြင့် ရှုကြည့်ဆင်ခြင်ရာဌ် အနှစ်မပါ ဗလာအချည်းနှီးထင်သကဲ့သို့ အတိတ်စသည်ပြားသော ဝိညာဏ်ကိုဉာဏ်ဖြင့် ရှုကြည့်ရာဌ် နိစ္စသုခ အတ္တ အနှစ်ကင်း၏ ဟု ထင်ပုံ ဤသို့ခန္ဓာတို့ဌ် အနှစ်ကင်း၏ ဟု သိမြင်သူမှာ ရုပ်စသည်ဌ် ငြီးငွေ့ပုံ တပ်ခြင်းကင်းပုံ ကိလေသာမှလွတ်၍ ရဟန္တာဖြစ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၃၁

၁၈၇။ လမ်းလေးခွဆုံဌ် မျက်လှည့်ပြရာ မျက်စိအမြင်ရှိသူက ဉာဏ်ဖြင့် ရှုကြည့်ဆင်ခြင်ရာဌ် အနှစ်မပါ ဗလာအချည်းနှီးထင်သကဲ့သို့ အတိတ်စသည်ပြားသော ဝိညာဏ်ကိုဉာဏ်ဖြင့် ရှုကြည့်ရာဌ် နိစ္စသုခ အတ္တ အနှစ်ကင်း၏ ဟု ထင်ပုံ ဤသို့ခန္ဓာတို့ဌ် အနှစ်ကင်း၏ ဟု သိမြင်သူမှာ ရုပ်စသည်ဌ် ငြီးငွေ့ပုံ တပ်ခြင်းကင်းပုံ ကိလေသာမှလွတ်၍ ရဟန္တာဖြစ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၃၁

၁၈၈။ ဖေဏပိဏ္ဍူပမံ-စသော ဂါထာတို့၏ အနက်များနှင့် ဤကိုယ်ကြီးသည် အသက်'ဇီဝိတ' အငွေ့ 'ကမ္မဇ တေဇော'ခတ် ဝိညာဏ်သုံးပါးမရှိလျှင် သုဿာန် စွန့်ချပစ်လွှင့်ခံရပြီး ပိုးလောက် မြေခွေး ဘီလူး စသည်တို့၏ အစာဖြစ်၍ စိတ်စေတနာကင်းမဲ့ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၃၁

၄-ဂေါမယပိဏ္ဍသုတ်

၁၈၈။ မြတ်စွာဘုရား တည်တံ့ခိုင်မြဲမပြောင်းလဲသော အခြင်းအရာအားဖြင့်သာ တည်တံ့လတ္တံ့သော ရုပ်စသည် ရှိပါသလော ဟု လျှောက်ထား မေးမြန်းသော ရဟန်းကို အနည်းငယ်သော နွားချေးစိုင်ခဲကို လက်ဖြင့်ယူ၍

အကြောင်းအာဟ မျက်နှာအမှတ်

ရဟန်း ဤနွားချေးခဲမျှပမာဏရှိသော်လည်းဖြစ်သော မြမြုံခိုင်ခဲ့တည်တံ့သော ရအပ်သော အတ္တဘော ဒန္ဓာမရှိ ဤမျှလောက် မြဲမြုံခိုင်ခဲ့တည်တံ့လတ္တံ့သော အတ္တဘော ခန္ဓာရှိနေသေးလျှင် ကောင်းစွာ ဝင်္ဆင်းရဲ၏ ကုန်ခြင်းငှါ ကျင့်သုံးရမည့် မဂ္ဂ ဩဇာစရိယ ထင်ရှား မဖြစ်ပုံ၊ မြဲမြုံခိုင်ခဲ့သော အတ္တဘော ခန္ဓာမရှိသောကြောင့်သာ ဝင်္ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ မဂ္ဂ ဩဇာစရိယ ထင်ရှားပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၃၂-၃

၇။ နယိဒံ ဩဇာစရိယဝါသော ပညာယေထ-၌ မှတ်သားဖွယ်ရာမျှား ၁၃၃

၉၀။ ရှေးအခါက -ရေမြေကို အစိုးရသော အဘိသိက်သွန်းပြီး၍ မင်းဖြစ်စဉ် ကုသဝတီမင်းနေပြည်အမှူးရှိသော မြို့-ပြာသာဒ် အထွဋ်တပ်သော အိမ်-ပလ္လင်-တန်ဆာဆင်ထားသော ဆင်, မြင်း, ရထား, ပဉ္စာမြား, မိဖုရား သားကြီးရတနာ အမှူးထားသော မင်းမျိုး နွားမ အဝတ်အထည် ပဲ့တော်ခွက် အရောင်းဆုံး ရွှစ်သောင်းလေးထောင်စီ ရှိခဲ့ရန် ထိုတွင် တခုခုကိုသာ သုံးဆောင်ခဲ့၍ ထိုအားလုံးသော သခါရတွေ့ လွန်သွား ချုပ်ပျောက် ဖောက်ပြန်သွား၍ သခါရတို့မမြဲပုံ မခိုင်ခဲ့ပုံ သက်သာရာမရပုံ သခါရတို့၌ ငြီးငွေ့သင့် မတပ်မက်ထိုက်ပုံ လွတ်မြောက်ထိုက်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၃၄-၁၃၇

၉၁။ ဒုက္ခလက္ခဏနာနှိ – ခေါမသုခုမာနိ – ခေါမသုခုမာနံ-သောဝဏ္ဏမယော--တို့၌ မှတ်သားဖွယ်ရာမျှား ၁၃၄-၁၃၅

၉၂။ ဝေလာမိကာ-ပုဒ်နှင့်စပ်၍ သိမှတ်ဖွယ် အဆုံးအဖြတ် ၁၃၆

၅-နုခသိခါသုတ်

၉၃။ လက်သည်းပေါ် အနည်းငယ်မြေမှုန့်တင်၍ မြေမှုန့် ဥပမာထားလျက် ဟော သည်သာထူး၏၊ ရှေးသုတ်၌ တူသည်သာတည်း ....

၆-သုဒ္ဓိကသုတ်

၉၄။ ဂေါမယပိဏ္ဍာသုတ် နုခသိခါသုတ်နှင့် တူသည်သာ ....

၇-ဂဒ္ဒုလဗဒ္ဓသုတ

၉၅။ ဤ (ရုပ်, နာမ်, ခန္ဓာအစဉ်အဆက်) သံသရာသည် ဉာဏ်ဖြင့် အစဉ်လျောက် သော်လည်း မသိအပ် မသိနိုင်သော အပိုင်းအခြားရှိ၍ အဝိဇ္ဇာဖုံးကွယ် တဏှာတွယ်၍ အဖန်ဖန်ပြေးသွား ကျင်လည်နေကြသော သတ္တဝါတို့မှာ ရွေ့အစွန်းကို မသိအပ်ပုံကို ရဟန်းတို့အား ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၃၈

၉၆။ အနုမတဂ္ဂါ သံသရာ- မသိအပ်သော အပိုင်းအခြား ရှိဟူသည်နှင့် ပုဗ္ဗ-ကောဋိ နှ ပညာယတိတို့၌ မှတ်သားဖွယ်ရာမျှား ၁၃၈

ဦးရေ အခြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၁၉၇။ မဟာသမုဒ္ဒရာခန်းခြောက်ရာ မဖြစ်ရာ အခါသော်လည်း ရှိရဖြစ်ရမည်၊ မြင့်မိုရ်တောင်မင်း မီးလောင်ပျက်ဆုံးရာ မချိုပြစ်ရာ အခါသော်လည်း မှိုရဖြစ်ရမည်၊ အဝိဇ္ဇာဖုံးကွယ် တဏှာတွယ်၍ အဖန်ဖန် ပြေးသွားကျင်လည် ကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးအပိုင်းကို ပြုခြင်းကိုကား ငါဘုရားမဟော ထိုအဝိဇ္ဇာဖုံးကွယ် တဏှာတွယ်သူတို့ ဝဋ်ဆင်းရဲအဆုံးကို မပြုနိုင်ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၃၈-၉

၁၉၈။ မြဲမြံသော ငုတ်-တိုင်၌ ဘောက် (သဲကြိုး)ဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်သော ခွေးသည် ထိုငုတ်တိုင်သို့သာ အဖန်ဖန် ပြေးသွားလည်နေသကဲ့သို့ ဘုရားစသော အရိယာတို့ကို မြင်လေ့မရှိသော နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားမှု သုဓာမရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်စသည်ကို အတ္တစသော အခြင်းအရာအားဖြင့် အဖန်ဖန်ရှု၍ ရုပ်စသည်သို့သာ အဖန်ဖန် ပြေးသွားလည်နေရုံ၊ ရုပ်စသည်မှ အို,နာ,သေစသော ဝဋ်ဆင်းရဲမှ မလွတ်ပုံ၊ သုတရှိသူ အရိယသာဝကမှာ ရုပ်စသည်ကို အတ္တဟု မရှုသဖြင့် သက္ကာယဒိဋ္ဌိကင်းကာ ရုပ်စသည်မှ လွတ်ပုံ ဆင်းရဲအမျိုးမျိုးမှ လွတ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၄၉

ဂ-ဒုတိယဂဒ္ဒုလဗဒ္ဓသုတ်

၁၉၉။ မြဲမြံသော တိုင်ုတ်၌ ဖွဲ့ချည်ထားသော ခွေးသည် သွား ရပ် ထိုင် အိပ်လျှင် ထိုတိုင်ငုတ်သို့သာ ကပ်၍ သွား ရပ် ထိုင် အိပ်သကဲ့သို့ အသုတဝါ ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်စသည်ကို ငါ၏ဥစ္စာ ငါ ငါ၏ အတ္တဟုရှုပုံ၊ သွား ရပ် ထိုင် အိပ်ဆဲ၌ ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ကိုကပ်ပုံ ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၄၉

၂၀၀။ ဤစိတ်သည် ရှည်မြင့်စွာ နေ့ည၌ပတ်လုံး ရာဂ ဒေါသ မောဟကြောင့် ညစ်နွမ်းသည်ဖြစ်၍ မိမိစိတ်ကို မပြတ်ဆင်ခြင်ထိုက်ပုံ၊ စိတ်ညစ်နွမ်းခြင်းကြောင့် သတ္တဝါတို့ညစ်နွမ်း၍ စိတ်ဖြူစင်ခြင်းကြောင့် သတ္တဝါစင်ကြယ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၄၀

၂၀၁။ အနုယ်နုယ်လှည့်ပြသော စံပြပန်းချီကား ဆန်းကြယ်ပုံ၊ သတ္တဝါအပေါင်း အစုထဲတွင် တိရစ္ဆာန်များ ဆန်းကြယ်ပုံ ထိုနှစ်မျိုးသည် စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်ကြ၍ စိတ်သာလျှင် အထူးဆန်းကြယ်ပုံတို့ဖြင့် ညစ်နွမ်းသော စိတ်ကို အမြဲပြတ်နှုတ်ပုံ ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၄၀-၁

၂၀၂။ စရဏံ နာမ စိတ္တံ စိတ္တေနေဝ စိန္တိတံ တိရစ္ဆာနဂတာ ပါဏာ စိတ္တေနေဝ စိတ္တိ-တာ-တို့၌ မှတ်သားဖွယ်ရာများ ၁၄၀-၁

၂၀၃။ ဆေးဆိုးပန်းရိုက်သမား ပန်းချီဆရာသည် ဆိုးရောချိပ်ရောစသည်ဖြင့် ပြေပြစ်သော ပျဉ်ချပ်နံရံပိတ်ကားပြင်၌ အင်္ကျီကြီးငယ်ပြည့်စုံသော မိန်းမရုပ်

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

ယောကျ်ားရုပ်ကို ရိုက်နှိပ်ရေးခြယ်သကဲ့သို့ နာခံမှတ်သားဆောင်ထားမှု သုတမရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ဖြစ်စေသည်ရှိသော် ရုပ်စသည်ကိုသာ ဖြစ်စေပုံ၊ ရုပ်စသည်၏မမြဲပုံစသည်ကိုမမေး၍ တရားဟောတော်မူခြင်း ၁၄၂

၉-ဝါသိဋ္ဌသုတ်

၂၀၄။ ဤကာယရုပ်တည်း ဤကာယ ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်းတည်း ဤကာယရုပ်၏ချုပ်ခြင်းချုပ်ကြောင်းတည်းဟု သိမြင်သော်လည်း ဤကာယ ဝေဒနာသညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်တည်း ဆိုဝေဒနာစသည်တို့၏ ဖြစ်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်းတည်း ချုပ်ခြင်းချုပ်ကြောင်းတည်းဟု သိမြင်သောသူအား အာသဝေါတရားတွေ့ ကုန်နိုင်၍ အာသဝေါကုန်ခြင်းကို ငါဟောဏ်ဟု ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူခြင်း.... .... ၁၄၂

၂၀၅။ ကြက်မကြီးသည် ကောင်းစွာမဝပ်အပ် ကိုယ်ဧမေပေးအပ် ကြက်နုံဖြင့် မဆုံအပ်ကုန်သော ကြက်ဥတို့သည် ကြက်မကြီး၏ "ငါ၏ ဤသားငယ်တို့သည် ခြေသည်းဖျားဖြင့်၎င်း နှုတ်သီးဖြင့်၎င်း ဥခွံကိုဖောက်ခဲ့၍ ချမ်းသာသဖြင့် ပေါက်မူ ကောင်းလေစ"ဟု အလိုဆန္ဒဖြစ်ကုန်သော်လည်း ဥခွံကိုဖောက်ခဲ့၍ ချမ်းသာသဖြင့် ပေါက်ခြင်း၌ မထိုက်သကဲ့သို့ ဘဝနာကို အားမထုတ်ပဲနေသော ရဟန်းအဘို့ "ငါ၏စိတ်သည် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းမူ၍ အာသဝတို့မှ လွတ်မြောက်ရမူ ကောင်းလေစ"ဟု အလိုဆန္ဒဖြစ်သော်လည်း သတိပဋ္ဌာန်စသော ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့ကို မပွါးသောကြောင့် အာသဝတို့မှ မလွတ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၄၂

၂၀၆။ ကြက်မကြီးသည် ကောင်းစွာဝပ်မှုစသည်ကို ပြုအပ်သော ကြက်ဥတို့သည် ကြက်မကြီး၏ ကောင်းစွာပေါက်ဖွားပါစေကြောင်း ဆန္ဒကောင်းမရှိစေကာမူ ကောင်းစွာဝပ်မှုစသည်ကို ပြုထားသောကြောင့် ကောင်းစွာပေါက်ဖွားကုန်သကဲ့သို့ ဘာဝနာကို အားထုတ်နေသော ရဟန်း၏စိတ်သည် အာသဝမှ လွတ်လိုသောဆန္ဒ မဖြစ်စေကာမူ သတိပဋ္ဌာန်စသော တရားတို့ကို ပွါးများထားသောကြောင့် အာသဝမှလွတ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၄၃

၂၀၇။ လက်ကိုင်ထုဆွဲ လက်ချောင်းရာ လက်မရာ တွေ့မြင်အပ်သော ပဲခွပ်ရိုးကို ကိုင်သော လက်သမား၏သန္ဓာန်၌ ငါ၏ပဲခွပ်ရိုးလက်ကိုင်၌ ဤမျှသည် ယနေ့ကုန်သွားပြီစသည်ဖြင့် သိသောဉာဏ်မဖြစ်၊ ပဲခွပ်ရိုးကုန်သွားသော အခါ၌သာ ကုန်သွားပြီဟု အသိဉာဏ်ဖြစ်သကဲ့သို့ ဘာဝနာအားထုတ်သော ရဟန်း၏သန္ဓာန်၌ ငါ၏အာသဝ ယနေ့ ဤမျှကုန်သွားပြီစသည်ဖြင့် မသိသော်လည်း အာသဝကုန်သွားသောအခါ၌ ကုန်သွားပြီဟု ဉာဏ်ဖြစ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၄၄

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၂၀၈။ မိုးလတ္ထိုပတ်လုံး ရေဒဏ်ဆား၍ ဆောင်းဥတုဒဏ် ကုန်းပေါ်တင်ထားအပ်သော သမုဒ္ဒရာဒဏ်လျှင် ကြိမ်ကြိုးအဖဲ့တို့သည် လေနေပူတို့ နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ ပြင်းထန်စွာရှာသော မိုးရေဖြင့် အလွယ်တကူလျော့ဖြေကုန် ဆေးမြွေကုန်သကဲ့သို့ ဘာဝနာအားထုတ်သော ရဟန်းဇီးသံယောဇဉ်တို့သည် မပင်ပမ်း မဆင်းရဲပဲ ငြိမ်းပျောက်ဆေးမြွေ ပျက်စီးပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၄၄

၁၀-အနိစ္စသညာသုတ်

၂၀၉။ ဖြစ်စေအပ် အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်သော ရုပ်နာမ်တို့၏ မမြဲမှုကို ရှုမှတ်သော အနိစ္စသညာသည် အလုံးစုံသော ကာမဇာဂ ဘဝဇာဂ အဝိဇ္ဇာကို ကုန်ခန်းစေပုံ အလုံးစုံသော အသိမ်မာနကို ပယ်နှုတ်ပုံကို ပြန့်ကျယ်စွာ တည်နေသော အမြစ်တို့ကို ဖောက်ခဲဖျက်ဆီးလျက် လယ်ထွန်သော လယ်သမား၊ ဖြိတ်မြောက်ရိပ်သား သရက်သီးခိုင်ဖြတ် ဥပမာတို့ဖြင့် ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၄၅

၂၁၀။ အထွတ်တပ်သော အိမ်ကျောင်း၏ အထွတ် အမြစ် နှံသာတို့တွင် အကောင်းဆုံး အကျော်ဆုံး အမြစ်နှံသာ, အနှစ်နှံသာတို့တွင် အကောင်းဆုံးစန္ဒကူးနှံနှံသာ၊ပန်းနှံသာတို့တွင် အကောင်းဆုံး မြတ်လေးပန်းနှံသာ၊ မင်းအားလုံးတို့တွင် အမြတ်ဆုံး စကြဝတေးမင်း၊ ကြယ်တာရာ အရောင်တို့တွင် အတောက်ဆုံး လမင်းအရောင်, တန်ဆောင်မုန်းလ အပြစ်ကင်းသော နေမင်း ဥပမာတို့ဖြင့် အနိစ္စသညာပွါး၍ ရာဂအဝိဇ္ဇာမာနတို့ကို အကြွင်းမဲ့ပယ်နိုင်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၄၅

၂၁၁။ ဘုရားရှင်သည် "ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့ ဖြစ်စေအပ် အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်သော အနိစ္စသညာသည် အားလုံးသော ကာမဇာဂ ဘဝဇာဂ အဝိဇ္ဇာကို ပယ်၍ မာနကို ပယ်နှုတ်သနည်း" ဟု မေးတော်မူ၍ "ဤကား ရုပ်တည်း ဤကား ရုပ်၏ဖြစ်ကြောင်းတည်း ဤကား ရုပ်၏ ချုပ်ကြောင်းတည်း စသဖြင့် ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ သဘောအဖြစ်အပျက် ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်းကို ရှုရမည်" ဟု ဟောတော်မူခြင်း ၁၄၆

---

(၁၁) ၁-အန္တဝဂ်

၁-အန္တသုတ်

၂၁၂။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး, ဒုက္ခသစ္စာကို ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော အဖို့အစု 'သက္ကာယန္တ' သမုဒယသစ္စာကို ထင်ရှားရှိသော ပရမတ္ထတရားအပေါင်း သက္ကာယ၏ ဖြစ်ကြောင်းအဖို့အစု 'သက္ကာယသမုဒယန္တ' နိဒါန်း

ဦးရေ အကြောင်းအထု မျက်နှာအမှတ်

သစ္စာနိဗ္ဗာန်ကို သက္ကာယ၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်အဖို့အစု 'သက္ကာယနိရောဓန္တ'
သမ္မာဒိဋ္ဌိစသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး မဂ်တရား မဂ္ဂသစ္စာကို သက္ကာယ၏ ချုပ်ရာ
နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်အပို့အစု 'သက္ကာယနိရောဂါမိနိပ္ပဋိပဒန္တ'
ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၄၇

၂-ဒုက္ခသုတ်

၂၁။ သစ္စာလေးပါးကိုပါ ဒုက္ခ ဒုက္ခသမုဒယစသည်ဖြင့်ရင်း သက္ကာယ သက္ကာယ
သမုဒယစသည်ဖြင့်ရင်း ဟောတော်မူခြင်း ၁၄၈

၃-ပရိညေယ္ယသုတ်

၂၁။ ပိုင်းခြားချ သိဆိုက်ပယ်ထိုက်သော ခန္ဓာငါးပါးကို ပရိညေယ္ယပိုင်းခြားချ
သိကြောင်း ပယ်ကြောင်း မဂ်ဉာဏ်ကိုပရိညာ ပိုင်းခြားချ သိပြီး ရဟန္တာ
ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပရိညာတာဝိ,ဟု ဟောတော်မူခြင်း ၁၄၉

၅-သမဏသုတ်

၆-ဒုတိယသမဏသုတ်

၂၁။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ဖြစ်ကြောင်း သမုဒယ ပျက်ကြောင်း အတ္ထင်္ဂမ
သာယာဖွယ်'အဿာဒ'အပြစ်'အာဒီနဝ'ထွက်မြောက်ကြောင်း'နိဿရဏ'
တို့ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမသိသူ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည် စစ်မှန်သော ရဟန်း
ပုဏ္ဏားတို့မမည်ပဲ မင်္ဂဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ဟူသော အကျိုးကို မခံစားရပုံ၊ ထို
သမုဒယ, အတ္ထင်္ဂမ, အဿာဒစသည်ကို သိသူတို့သာ ရဟန်းပုဏ္ဏား အစစ်
ဖြစ်ရာ မင်္ဂ ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ဟူသော အကျိုးကို မျက်မှောက်၌ ခံစားရပုံကို
ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၆၉-၁၅၀

၇-သောတာပန္နသုတ်

၂၁။ ဥပါဒါန်၏အာရုံဖြစ်သော ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ် ဥပါဒါ-
နက္ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ဖြစ်ကြောင်း 'သမုဒယ' ပျက်ကြောင်း 'အတ္ထင်္ဂမ'
သာယာဖွယ် 'အဿာဒ' အပြစ် 'အာဒီနဝ' ထွက်မြောက်ကြောင်း
'နိဿရဏ'ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသူကို အပါယ် ၄-ဘုံသို့ မကျရောက်
သော မဂ္ဂနိယာမအားဖြင့် မြဲသော အထက်မဂ် ၃-ပါးလျှင်လည်းလျှင်း
ထူရှိသော သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ် ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၅၀

၈

ဦးရေ အကြောင်းအထူ မျက်နှာအမှတ်

၉-ဆန္ဒပဟာနသုတ်

၁၀-ဒုတိယဆန္ဒပဟာနသုတ်

၂၁၈။ ရုပ်စသည်၌ လိုချင်မှု'ဆန္ဒ'တပ်မက်မှု'ထုဂ'နှစ်သက်မှု'နန္ဒိ'ဆာမွတ်မှု'တဏှာ' ကပ်ထောက်စွဲလမ်းမှု 'ဥပယုပါဒါန်' အကုသိုလ်စိတ်တည်မှု မှားသေးအား ဖြင့် နှလုံးသွင်းမှု အဖန်ဖန်ကိန်းဝပ်မှု 'စေတသောအဓိဋ္ဌာနာဘိနိဝေသာ နုသယ'တို့ကို ပယ်စွန့်ကြရန် ထိုရုပ်စသည်၏ ဖြစ်ကြောင်း ဆန္ဒစသည်ကို ပယ်လျှင် ရုပ်စသည်ကိုလည်း ပယ်စွန့်ပြီး အမြစ်ရင်း အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်မှု ထန်းပင်၏တည်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်မှု နောင်တဖန် မဖြစ်အောင် ပြုအပ်မှု ကိစ္စ ဖြစ်၍ နောင်အခါ ထိုရုပ်စသည် ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသဘောမရှိပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၅၀-၁၅၁

---

(၁၂) ၂-ဓမ္မကထိကဝဂ်

၉-ဓမ္မကထိကသုတ်

၂၁၉။ အကြားအမြင် ဗဟုသုတမရှိသူ ပုထုဇဉ်၏ ရုပ်ကိုမသိမှု ရုပ်၏ ဖြစ်ကြောင်း ရုပ်၏ချုပ်ရာ ရုပ်၏ ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို မသိမှု။ ဝေဒနာ စသည်ကို မသိမှု။ ဝေဒနာ စသည်၏ ဖြစ်ကြောင်း ချုပ်ရာ ချုပ်ကြောင်း အကျင့်ကို မသိမှု။ အဝိဇ္ဇာ ထိုအဝိဇ္ဇာနှင့်ပြည့်စုံသူကို အဝိဇ္ဇာဂတ။ သုတ ရှိသူ အရိယသာဝက၏ ရုပ်စသည်ကို သိမှု ရုပ် စသည်၏ ဖြစ်ကြောင်း ချုပ်ရာ ချုပ်ရာရောက်ကြောင်း အကျင့်ကိုသိမှု။ ဝိဇ္ဇာ ထိုဝိဇ္ဇာနှင့် ပြည့်စုံသူကို ဝိဇ္ဇာဂတဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၅၁-၂

၃-ဓမ္မကထိကသုတ်

၂၂၀။ မြတ်စွာဘုရား "အဘယ်မျှလောက်သော အကြောင်းဖြင့် ဓမ္မကထိက မည်ပါသနည်း၊ လောကုတ္တရာ တရားအားလျော်သော အကျင့်ကိုကျင့်သူ မြောနှုံ-ဓမ္မပပ္ပဋိပန္နာ မည်ပါသနည်း၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌ နိဗ္ဗာန်ရောက်သူ ဒိဋ္ဌဓမ္မ နိဗ္ဗာနပတ္တ မည်ပါသနည်း" ဟူသော ရဟန်းတပါး၏ အမေးကို ရုပ်စသည် ငြီးငွေ့ခြင်းဌာ ပျက်စီးခြင်းဌာ ရုပ်၌မတပ်မက်ခြင်းဌာ၊ ချုပ်ခြင်းဌာ တရား ဟောသူသည် ဓမ္မကထိက မည်၏။ ရုပ်စသည် ငြီးငွေ့ခြင်း စသည်အကျိုးဌာ ကျင့်သူသည် လောကုတ္တရာတရား အားလျော်သောအကျင့်ကို ကျင့်သူ ဓမ္မာနုဓမ္မပပ္ပဋိပန္နဲ့ မည်၏။ ရုပ်ကို ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် ချုပ်ခြင်းကြောင့် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းမူ၍ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သူကို မျက်မှောက်ဘဝ၌ နိဗ္ဗာန်ရောက်သူ မည်၏ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၅၂

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၄-ဒုတိယဓမ္မကထိကသုတ်

၂၂၁။ ရွှေသုတ်နှင့်တူသည်သာ ၁၅၃

၅-ဗန္ဓနသုတ်

၂၂၂။ ရုပ်စသည်ကို အတ္တစသည်ဖြင့် စွဲလမ်းသော သက္ကာယဒိဋ္ဌိရှိသူ အဆုတဝါ ပုထုဇဉ်ကို ရုပ်ဝေဒနာ စသည်တို့ အနှောင့်အဖွဲ့ခံရသူ အတွင်းအပြင် အနှောင်အဖွဲ့ရှိသူ ဝဋ်ဒုက္ခဟူသော ဤ ဘက်ကမ်းကို မမြင်သူ၊ နိဗ္ဗာန် ဟူသော ထိုဘက်ကမ်းကိုမမြင်သူ၊ အနှောင်အဖွဲ့ခံရလျက် အိုသူ သေသူ ဤဘဝမှ ထိုဘဝသွားသူဟူ၍ ဆိုအပ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း.... ၁၅၃

၂၂၃။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ မရှိသူ၊ သူတဝါ အရိယသာဝကကို ရုပ်စသည် အနှောင်အဖွဲ့ မခံရသူ၊ အတွင်းအပြင် အနှောင်အဖွဲ့ မရှိသူ၊ ဝဋ်ဒုက္ခ ဟူသော ဤ ဘက်ကမ်းကို မြင်သူ၊ နိဗ္ဗာန် ဟူသော ထိုဘက်ကမ်းကို မြင်သူ၊ ဆင်းရဲ ဒုက္ခမှ လွတ်သူ ဟု ဆိုအပ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၅၃

၆-ပရိပုဏ္ဏကသုတ်

၇-ဒုတိယပရိပုဏ္ဏကသုတ်

၂၂၄။ ရုပ်စသည်ကို ငါ၏ဥစ္စာ ငါ ငါ၏ အတ္တဟု မရှုကြပဲ၊ ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ် ငါမဟုတ် ငါ၏ အတ္တမဟုတ်ဟု ရှုရန် ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၅၃-၄

၈-သံယောဇနိယသုတ်

၂၂၅။ ရုပ်ဝေဒနာစသော ခန္ဓာငါးပါးကို သံယောဇဉ်တို့၏ အစီးအပွါး ဖြစ်သော ကြောင့် သံယောဇနိယ၊ ထိုရုပ်စသော ခန္ဓာတို့၌ လိုချင်တပ်မက်မှု ဆန္ဒရာဂကို အနှောင်အဖွဲ့ နှောင်ကြိုး ဖြစ်သောကြောင့် သံယောဇဉ်ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၅၄

၉-ဥပါဒါနိယသုတ်

၂၂၆။ ရုပ်ဝေဒနာစသော ခန္ဓာ ငါးပါးကို ဥပါဒါန်တို့၏ အစီးအပွါး ဖြစ်သော ကြောင့် ဥပါဒါနိယ ထိုရုပ်စသော ခန္ဓာတို့၌ လိုချင်တပ်မက်မှု ဆန္ဒရာဂကို စွဲလမ်းတတ်သောကြောင့် ဥပါဒါန်ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၅၄

၁၀-သီလဗ္ဗတသုတ်

၂၂၇။ ဗာရာဏသီ ဋ္ဌသိပတန မိဂဒါဝုန်၌ နေကြစဉ် အရှင် မဟာကောဋ္ဌိက သည် ညနေချမ်း တပါးတည်း ကိန်းအောင်းထွဋ္ဌာန်မှ ထ၍ အရှင်သာရိ

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

ပုတ္တဆုကို သိလရှိသောရဟန်း, သောတာပန် သကဒါဂါမ် အနာဂါမ် ရဟန္တာတို့ သင့်သောအကြောင်း ဥပါယ်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းထိုက်သော တရားတို့ကို မေးလျှောက်ခြင်း ၁၅၅

၂၂၈။ အရှင်မဟာ ကောဋ္ဌိကက သိလရှိသော ရဟန်းသည် ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ကို မမြဲသော အနိစ္စ၊ ဆင်းရဲသော ဒုက္ခ၊ အနာဆောဂါ ဆော၀၊ အိုင်းအမာ ဂဏ္ဍာ၊ ငြောင့် သလ္လ၊ အလွန်နှိပ်စက်သော ဆင်းရဲ အဃ၊ အနာအနာဖြစ်ကြောင်း အာဗာဓ၊ သူစိမ်းပြင်ပြင် ပရ၊ ပျက်စီးတတ်သော ပလောက၊ အတ္တမှ ဆိတ်သုဉ်းသော သုည၊ အတ္တမဟုတ်သော အနတ္တ ဟု နှလုံးသွင်းထိုက်ပုံ၊ ထိုသို့ နှလုံးသွင်းသဖြင့် သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်သော အကြောင်းရှိပုံကို ဖြေဆိုတော်မူခြင်း.... .... ၁၅၅

၂၂၉။ သောတာပန် သကဒါဂါမ် အနာဂါမ် ရဟန်းတို့သည်လည်း ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ကိုပင် မမြဲသော အနိစ္စ စသောအားဖြင့် နှလုံး သွင်းထိုက်ပုံ၊ ထိုသို့ နှလုံးသွင်းသဖြင့် ရှေးသုံးယောက်တို့သည် သကဒါဂါမိဖိုလ် အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ်တို့ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်သော အကြောင်းရှိ၍ ရဟန္တာမှာ ထိုသို့ နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့် မျက်မှောက်ဘ၀ ချမ်းသာစွာနေရခြင်းအကျိုး သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်အကျိုးများရှိပုံကို အရှင် မဟာ ကောဋ္ဌိကက ဖြေဆိုတော်မူခြင်း ၁၅၅

၁၁-သုတ၀ဏ္ဏသုတ်

၂၃၀။ ကမ္မဋ္ဌာန်း ပဋိပတ္တိသုတရှိသော ရဟန်းမျ ပြောင်းလဲသည်သာ ရှေးသိလ ၀ဏ္ဏသုတ်နှင့် တူ၏ ၁၅၆

၁၂-ကပ္ပသုတ်

၁၃-ဒုတိယကပ္ပသုတ်

၂၃၁။ ဤနိဿယ စာပိုဒ် ဂ၂-နှာ ၉၀ ပုဏ္ဏမသုတ် ပ-၂၀၄ ရာဟု လော၀ါဒသုတ်နှင့် ကပ္ပသုတ်တူ၊ ဤနိဿယ အပိုဒ် ၉၂ နှာ ၁၂၆ ဒုတိယ ရာဟုလသုတ်နှင့် ဒုတိယ ကပ္ပသုတ် တူ၏ ၁၅၆

---

(၁၃) ၃-အဝိဇ္ဇာ၀ဂ်

၁-သမုဒယမွသုတ်

၂၃၂။ "ဖြစ်ခြင်းသဘော ပျက်ခြင်းသဘောရှိသော ရုပ်စသည်ကို ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်စသည်ဟု မသင်ခြင်းကို အဝိဇ္ဇာ"ဟု ဆိုအပ်၍ ထိုအဝိဇ္ဇာနှင့် ပြည့်စုံသူသည် အဝိဇ္ဇာဂတ မည်ပုံ၊ "ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

သဘောရှိသော ရုပ်စသည်ကို ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်စသည်ဟု သိခြင်းကို ဝိဇ္ဇာ"ဟု ဆိုအပ်၍ ထိုဝိဇ္ဇာနှင့် ပြည့်စုံသူသည် ဝိဇ္ဇာဂတ မည်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၅၆

၂-ဒုတိယသမုဒယဓမ္မသုတ်

၃-တတိယသမုဒယဓမ္မသုတ်

၄-စတုတ္ထဒုတိသုတ်

၄-၅-၆-၇-၈-၉-၁၀-သုတ်

၂၃၃။ လွယ်ပြီ ရှေသုတ်ကို မှီ၍သိလေ အနက်ယောဇနာမှမပြုသဖြင့် သိမှတ်ဖွယ် မရှေးပြီ ၁၅၇

---

(၁၄) ၄-ကုက္ကုဋဝဂ်

၁-ကုက္ကုဋသုတ်

၂၃၄။ ရုပ်စသည်ကို ပြောပုံဥပမာထား၍ ဟောတော်မူပုံနှင့် ကုက္ကုဋ အဖွင့်-ဌ-ဋ္ဌီ-နှင့် ဝိဂြိုဟ်ပြု အရကောက်ပုံ ၁၅၇

၂-အနိဇသုတ်

၂၃၅။ မမြဲသော အနိစ္စဖြစ်သည် ရုပ်ဝေဒနာသညာ သင်္ခါရဝိညာဏ်တို့၌ လိုချင်မှု ဆန္ဒကို ပယ်စွန့်ရန် ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၅၈

၃-ဒုတိယအနိစ္စသုတ်

၄-တတိယအနိစ္စသုတ်

၂၃၆။ မမြဲသော ရုပ်စသည်၌ တပ်မက်မှုရှိ၍ လိုချင်တပ်မက်မှု ဆန္ဒရှိကို ပယ်ရန် ဟောသည်သာထူး၏ ၁၅၈

၅-၆-၇-ဒုက္ခသုတ်

၈-၉-၁၀-အနတ္တသုတ်

၂၃၇။ ဆင်းရဲသော ဒုက္ခ အစိုးမရအလိုမလိုက်သော အနတ္တဖြစ်သည်၊ ရုပ် စသည်၌ လိုချင်တပ်မက်မှု ဆန္ဒရှာကို ပယ်ရန် ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၅၈

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၁၁-နိဗ္ဗိဒါဇဟုလသုတ်

၂၃၈။ ရူပ်စသည်၌ ငြီးငွေ့ခြင်းများသည်ဖြစ်၍ နေခြင်းသည် ဝဋ်မှထွက်လို၍ သဒ္ဓါတရားဖြင့် ရဟန်းပြုသူ၏ လောကုတ္တရာတရားအား လျော်သော အကျင့်ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့နေလျှင် ရူပ်စသည်ကိုပိုင်းခြားသိ၍ ရူပ်စသည်မှငြင်း ဇာတိဇရာမရဏ စသည်မှငြင်း၊ ဝဋ်ဆင်းရဲတို့မှငြင်း လွတ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၅၈

၁၂-အနိစ္စာနုပဿီသုတ်

၁၃-ဒုက္ခာနုပဿီသုတ်

၁၄-အနတ္တာနုပဿီသုတ်

၂၃၉။ ရူပ်စသည်၌ မမြဲဟု အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲ၏ဟု အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ အစိုးရသော အတ္တမဟုတ်ဟု အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍နေခြင်းသည် ဝဋ်မှထွက်လို၍ သဒ္ဓါဖြင့် ရဟန်းပြုသူ၏ လောကုတ္တရာတရားအား လျော်သော အကျင့်ဖြစ်၍ ယင်းသို့နေလျှင် ရူပ်စသည်ကို ပိုင်းခြားသိပုံ ရူပ်စသည်မှငြင်း၊ ဇာတိဇရာစသည်တို့မှငြင်း၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှငြင်း၊ လွတ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၅၉

---

(၁၅) ၅-ဒိဋ္ဌိဝဂ်

၁-အဇ္ဈတ္တသုတ်

၂-ကံ့မမသုတ်

၂၄၀။ အဘယ်သဘောတရားတို့ဖြစ်ကုန်လတ်သော် (သို့မဟုတ်) အဘယ်သဘောတရားကိုစဲ၍ အတွင်း (အဇ္ဈတ္တ) သန္တာန်၌ သုခ-ဒုက္ခတို့ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်သဘောတရားတို့ဖြစ်ကုန်လတ်သော် (သို့မဟုတ်) အဘယ်သဘောတရားကိုစဲမှီ နှလုံးသွင်း၍ ငါ၏ဥစ္စာ၊ ငါ ငါ၏ အတ္တဟု ဖြစ်ပါသနည်းဟု မြတ်စွာဘုရားက မေးတော်မူသည်ကို ရဟန်းတို့က ဘုရားရှင်အား ရှင်းပြရန် ပြန်၍ လျောက်ထားကြသဖြင့် ရူပ်စသောခန္ဓာ ငါးပါးတို့ကိုရှိကုန်လတ်သော် ရူပ်စသောခန္ဓာတို့ကိုစဲ၍ အတွင်းအဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသုခ ဒုက္ခ တို့ဖြစ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၅၉

၂၄၁။ ရူပ်စသော ခန္ဓာတို့ရှိကုန်သော်သာ ရူပ်စသောခန္ဓာတို့ကိုစဲ၍ ဤရူပ်စသည် ငါ၏ ဥစ္စာ၊ ငါ ငါ၏ အတ္တဟုစွဲလမ်း ရှုမြင်မှု ဖြစ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၆၀

၃-သော အတ္တာသုတ်

၂၄၂။ "ခန္ဓာတို့ကိုစွဲ၍ ထိုငါသည် အတ္တာ၊ထိုငါသည် လောက၊ ထိုငါသည် တမလွန်ဘဝသို့ ရောက်၍ မြဲမြံခိုင်ခဲ့တည်တံ့သည် မဖောက်ပြန်သည်ဖြစ်လတ္တံ့"ဟူသော သဿတ အယူဖြစ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၆၀

၄-နော်ဧဝမေသယ်သုတ

၂၄၃။ "ခန္ဓာတို့ကိုစွဲ၍ ရှေးက(အတ္တဟူသောကမ္မဝင်္ဂ)မဖြစ်ဖြားအံ့ ငါ၏ ဝိပါကဝင်္ဂ် မဖြစ်ရာ ယခုအတ္တဟူသောကမ္မဝင်္ဂ်မဖြစ်အံ့ ငါ၏ အတ္တဟူသော ဝိပါကဝင်္ဂ် မဖြစ်လတ္တံ့"ဟူသော ဥစ္ဆေဒ အယူဖြစ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၆၀

၅-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသုတ်

၂၄၄။ "ခန္ဓာတို့ကိုစွဲ၍ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၆၀

၆-သက္ကာယဒိဋ္ဌိသုတ်

၇-အတ္တာနုဒိဋ္ဌိသုတ်

၂၄၅။ ခန္ဓာတို့ကိုစွဲ၍ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာ ၅-ပါးအပေါင်း၌ စုံမှီဖြစ်သော သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တသို့ အစဉ်လိုက်သော အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ဖြစ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၆၁

၈-အဘိနိဝေသသုတ်

၉-ဒုတိယအဘိနိဝေသသုတ်

၂၄၆။ ခန္ဓာတို့ကိုစွဲ၍ ဝင်္ဆေးခဲ၌ ယှဉ်စေခြင်း မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း စိတ်ကို နှောင်ဖွဲ့ခြင်း မျိုမတတ် စွဲလမ်းခြင်းတို့ ဖြစ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၆၁

၁၀-အာနန္ဒသုတ

၂၄၇။ "တပါးထည်းတည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာကပ်လျက် မမေ့မလျော့ ကိလေသာတို့ကို လောင်ကျွမ်းစေသော လုံ့လ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍နေပါမည်၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျဉ်းချုပ်တရား ဟောကြားတော်မူပါ ဘုရား"ဟု လျှောက်ထားသော အရှင်အာနန္ဒာကို အာနန္ဒာအဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော မမြဲသလော စသည်မေး၍ ရဟန္တာဖြစ်နိုင်သောတရားကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၆၁

၂-ရာဓသံယုတ်

၁-ပဌမဝဂ်

၁-မာရသုတ်

၂၄၈။ ဘုရားရှင် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် အရှင်ရာဓက "မြတ်စွာဘုရား "မာရ်မာရ်"ဟူ၍ ဆိုအပ်ပါ၏၊ အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် မာရ် မည်ပါသနည်း"ဟု ဘုရားရှင်ကို လျှောက်ထားရာ၊ ရာဓ ရုပ်စသည် ရှိလတ်သော် သေခြင်းမာရ်သည်၎င်း သေထိုက်သော သဘော (မာရေတာ) သည်၎င်း သေသူသည်၎င်း ဖြစ်ရာသောကြောင့် ဤလောကရုပ်စသည်ကို'မာရ'သေခြင်းတရားဟု နာကျင်တတ်သော ရောဂါနှင့် တူ၏ဟု အိုင်းအမာနှင့်တူ၏ ဟု ငြောင့်နှင့် တူ၏ ဟု အလွန်နှိပ်စက်တတ်သော ဆင်းရဲဟု ဆင်းရဲတုံးသဖွယ်ဟု ရှုလော့ ဤသို့ ရှုမြင်ကြသူတို့သည် ကောင်းစွာရှုမြင်သူတို့ပဲဟု ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူခြင်း ၁၆၁

၂၄၉။ ကောင်းစွာရှုမြင်ခြင်း'သမ္မာဒဿန'သည် ငြီးငွေ့ခြင်း နိဗ္ဗိဒါဉာဏ် အကျိုးရှိပုံ၊ နိဗ္ဗိဒါသည် မတပ်မက်ခြင်း ဝိရာဂမဂ်အကျိုးရှိပုံ ဝိရာဂမဂ်သည် ကိလေသာမှ လွတ်ခြင်း ဝိမုတ္တိအကျိုးရှိပုံ၊ ဝိမုတ္တိသည် ဒုက္ခခပ်သိမ်း ငြိမ်းအေးခြင်း အနုပါဒါနိဗ္ဗာန်အကျိုးရှိပုံ အရှင်ရာဓက ဆက်မေးသဖြင့် ဘုရားရှင် ဖြေတော်မူပုံ ၁၆၃

၂၅၀။ "အရှင်ရာဓက နိဗ္ဗာန်သည် အဘယ်အကျိုးရှိပါသနည်း"ဟု ဆက်မေးပြန်ရာ၊ ရာဓ "သင့်ပြဿနာ လွန်သွားပြီ၊ ပြဿနာမဆုံးနိုင် အဆုံးကို ယူခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်၊ အနုပါဒါနိဗ္ဗာန်၌ အတွင်းဝင်သော အနုပါဒါနိဗ္ဗာန်လျှင် လည်း လျှောင်းရာရှိသော အနုပါဒါနိဗ္ဗာန် အဆုံးရှိသော မဂ်ဟူသော အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးအပ်၏"ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၆၄

၂၅၁။ အစ္ဆယာသိ-နိဗ္ဗာနေဂဓံ-တိဋ္ဌဉ္ဆ-ဠီ- ဗျာကရဏ်းအရ မှတ်သားဖွယ်ရာ အဆုံးအဖြတ် ၁၆၄

၂-သတ္တသုတ်

၂၅၂။ "သတ္တဝါသတ္တဝါဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် သတ္တဝါဟု ဆိုအပ်ပါသနည်းဟူ"သော အရှင်ရာဓ၏ အမေးကို ရုပ်စသည်တို့၌ လိုချင်မှု ဆန္ဒ တပ်မက်မှု ရာဂ နှစ်သက်မှု နန္ဒီ မှတ်သိပ်မှု တဏှာရှိရာ လိုချင်မှု ဆန္ဒ စသည်ဖြင့် ထိုထိုရုပ်စသည်တို့၌ ကပ်ငြိတတ် အထူးသဖြင့် ကပ်ငြိတတ်သောကြောင့် သတ္တဝါဟု ခေါ် ဆိုအပ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဖြေဆိုတော်မူခြင်း.... ၁၆၄

၂၅၃။ မြေမှုန့်အိမ်ငယ်တို့ဖြင့် ကစားကြသော သတ္တိသားသမီးငယ်တို့သည် မကင်းသော တပ်မက်မှု လိုချင်မှု ချစ်ခင်မှု ရှိသော်သာလျှင် ထိုမြေမှုန့်အိမ်ငယ်

တို့ကို ကပ်ငြိစွဲလမ်းကြ၍ တပ်မက်မှု လိုချင်မှုစသည် ကင်းသောအခါ၌ ကား ထိုမြမှုန့်အိမ်ငယ်တို့ကို လက်ခြေတို့ပြင့် ဖြန့်ကြဲမှုတ်လွှင့်သကဲ့သို့ ရာဂ-သင်တို့သည်ရုပ်စသည်ကိုဖြန့်ကြဲမှုတ်လွှင့် ဖျက်ဆီးကြ၊ တရားကုန်ခြင်း အကျိုးငှါ ကျင့်ကြ တရားကုန်ရာသည် နိဗ္ဗာန်ပင်တည်းဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း.... .... ၁၆၅

၃-ဘဝနေတတ်သုတ်

၂၅၃။ "အရှင်ရာဓ က "ဘဝနေတတ် နိရောဓ ဘဝနေတတ် နိရောဓ" ဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ ဘဝနေတတ်နိရောဟူသည် အဘယ်ပါနည်း"ဟူသော အမေးကို ရှင်ဘုရား ခန္ဓာတို့၌ လိုချင်မှု တပ်မက်မှု နှစ်သက်ဆာလောင်မှုစသည်သည် သတ္တဝါတို့ကို ဘဝသို့ဆောင်သော ဘဝနေတတ်ဖွယ်စသော ခန္ဓာတို့၌ လိုချင်မှုစသည်တို့၏ ချုပ်ခြင်း ချုပ်ရာသည် သတ္တဝါတို့ကို ဘဝသို့ ဆောင်သောတရား၏ ချုပ်ရာ ဘဝနေတတ်နိရောဓဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၆၆

၄-ပရိညေယျသုတ်

၂၅၄။ ဘဝ-စာပိုဒ် ပရိညေယျသုတ်နှင့် တူ၏ ....
၅-၆-၇-၈-၉-၁၀-သမဏသုတ် စသော ၆-သုတ် ၁၆၄-၁၆၉ (၌ ၆-သုတ် သည် စာပိုဒ် ၁၀၇၊ ၁၁၂-သုတ်များနှင့် တူ၏) ၁၆၆

၂-ဒုတိယဝဂ်

၁-မာရသုတ်

၂-မာရဓမ္မသုတ်

၂၅၅။ ပဌမဝဂ် မာရသုတ်နှင့်တူ၏
၅-၆-၇-၈-၉-၁၀-၁၁-၁၂-ဒုက္ခစသော ရှစ်သုတ် မထူးပြီ ၁၆၇

၃-အာယာစနဝဂ်

၁-၁၂-မာရာဒိသုတ္တဒ္ဒါဒသက

၂၅၆။ နိဗ္ဗာန်ဆောက်ကြောင်း တရားကို အကျဉ်းချုပ်ဟောရန် လျှောက်ထားသော အရှင်ဆုဓကို သေခြင်း မာရဓမည်သော ရုပ်စသည်၌ လိုချင်မှုဆန္ဒ တပ်မက်မှုရာဂကို ပယ်စွန့်ရန် ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ....

ဦးရေ ဟာကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၂၅၇။ မာရမ္မေ သေကြပျက်စီးခြင်းသဘော၊ အနိစ္စ မမြဲခြင်းသဘော၊ အနိစ္စမမြဲခြင်းသဘော ရှိသော၊ ဒုက္ခ ဆင်းရဲခြင်း၊ ဒုက္ခမမြဲ ဆင်းရဲခြင်းသဘော ရှိသော၊ အနတ္တာ အတ္တမဟုတ်သော၊ အနတ္တမမြဲ အတ္တမဟုတ်သော သဘော၊ ခယဓမ္မ ကုန်ခန်းခြင်း သဘော ရှိသော၊ ဝယဓမ္မ ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိသော၊ သမုဒယဓမ္မ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော၊ နိရောဓဓမ္မ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိသော ရုပ်စသည်၌ လိုချင်တပ်မက်မှု ဆန္ဒ ရာဂကို ပယ်ရန် ဟောသည်သော ထူး၏ ၁၆၈

၃-ဒိဋ္ဌိသံယုတ်

၁-သောတာပတ္တိဝဂ်

၁-ဝါတသုတ်

၂၅၈။ "အဘယ်တရားသည် ရှိခဲ့သော် အဘယ်တရားကို အကြောင်းပြုလျက် မှား သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်း၍ "လေအစစ်တို့မတိုက်၊ မြစ်အစစ်တို့မစီး၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမအစစ်တို့ သားမဖွား၊ လနေစစ်တို့ မထွက် မဝင်၊ တံခါးတိုင်တည်သကဲ့သို့ ခိုင်မြဲစွာတည်ကုန်၏"ဟူသော ဒိဋ္ဌိအယူသည်ဖြစ် သနည်း"ဟူသော အမေးကိုမေး၍ "ရုပ်ဝေဒနာ စသည်ရှိခဲ့သော် ရုပ်ဝေဒနာစသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤမှားသော ဒိဋ္ဌဒိဋ္ဌိအယူဖြစ်၏"ဟု ဟောတော်မူခြင်း။ မမြဲ ဆင်းရဲဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ် စသည်ကို မစဲလမ်းလျှင် ဤလေစသော ခြောက်ဌာနတို့၌ မှားသောအယူ မဖြစ်နိုင်ပုံ၊ ဒုက္ခစသော သစ္စာလေးပါး၌ ယုံမှားမှုကို ပယ်အပ်ပြီးသူကို အပါယ်မကျသော မဂ္ဂနိယာမအားဖြင့် မြဲသောအထက်မဂ် ၃-ပါးလျှင် လည်းလျောင်းရာရှိသော သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၇၀-၁

၂၅၉။ သေကဋ္ဌာယိဒိဋ္ဌိတာ-၌ မှတ်သားဖွယ်ရာ ၁၇၀

၂-တေမမသုတ်

၂၆၀။ ရုပ်စသည်ကိုစွဲ၍ "ဤရုပ်စသည်သည် ငါ၏ဥစ္စာ ငါ၏အတ္တ"ဟု မှားသော ဒိဋ္ဌိအယူဖြစ်ပုံ မမြဲဆင်းရဲဖောက်ပြန်သော ရုပ်စသည်ကို မစဲလမ်းလျှင် ဤဒိဋ္ဌိအယူမဖြစ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၇၁

၃-သောအတ္တာသုတ်

၂၆၁။ ဒိဋ္ဌိဝဂ် စာပိုဒ် ၁၅၂ သောအတ္တာသုတ် ၄ နှော စ မေသိယာသုတ် ဒိဋ္ဌိဝဂ် စာပိုဒ်-၁၅၃ နှော စ မေသိယာသုတ်တို့၌ ရေးခဲ့ပြီ၊ ရုပ် စသည်ကိုစွဲ၍

ဒုရ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

သောအတ္တာ စသော ဒိဋ္ဌိ နောစသံ်စသော ဒိဋ္ဌိတို့ ဖြစ်ပေါ်ပုံကို ဟောသည်သာထူး၏ ....

၅-နတ္ထိဒိန္နသုတ်

၂၆၂။ "အလှူ၏ အကျိုးမရှိ၊ အလှူကြီးငယ်မျိုး၏ အကျိုးမရှိ၊ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးဖျား အကျိုးအရင်းမရှိ၊ ဤမျက်မှောက်လောကမရှိ၊ တပါးသော လောကမရှိ၊ အမိအဖ၌ အကောင်းအဆိုးပြုကျိုးမရှိ၊ စုတေပြီး ပဋိသန္ဓေနေမည့်သူမရှိ၊ ပစ္စုပ္ပန်လောက တမလွန်လောကကို ထူးသော ပညာဖြင့် ကိုယ်တိုင်သိ၍ မျက်မှောက်ပြု၍သိကုန်—ဟောပြန်ိုင်ကုန်သော ညီညွတ်ခြင်းသို့ရောက်ကုန်သော ကောင်းစွာ ကျင့်ကုန်သော (သမဏ ဗြာဟ္မဏ) ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့ လောက၌မရှိကုန်ဟု စွဲယူသော မှားသော ဒိဋ္ဌိ ၁၇၂

၂၆၃။ မဟာဘုတ် ၄-ပါးဖြင့်ပြီးသော ဤသတ္တဝါသည် (သေ၍) အတ္တဘောကို ပစ်ချသောအခါ အဇ္ဈတ္တပထဝီ အာပေါ တေဇော ဝါယောဓာတ်သည် ဗဟိဒ္ဓပထဝီ အာပေါ တေဇော ဝါယော ဓာတ်တို့အစဉ်လိုက် ကပ်၏ ဟူသော မှားသောအယူဒိဋ္ဌိ ၁၇၃

၂၆၄။ မနိန္ဒြေလျှင် ခြောက်ခုမြောက်ရှိကုန်သော ဤန္ဒြေတို့သည် ကောင်းကင်သို့ ပြောင်းလွှဲပြေးဝင်ကုန်၏၊ သေရာညောင်စောင်းလျှင် ငါးခုမြောက်ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် သေသူကို သုသာန်သင်းချိုင်း တိုင်အောင် ယူ၍သွားကြ၏၊ ကောင်းမကောင်း ဂုဏ်အစုံတို့သာထင်ကုန်၏၊ အရိုးတို့သည် ခိုတောင်အဆင်းရှိကြကုန်၏၊ လက်ဆောင်ပေးလှူ၊ ပူဇော်ခြင်းတို့သည် ပြာလျှင်အဆုံးရှိကြတယ်၊ အလှူပေးခြင်းဒါနဟူသည် လူမိုက်တို့ ပညတ်သော အရာသာတည်း၊ တမလွန်လောကရှိ၏ဟု ပြောဆိုကြသော ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့၏စကားသည် အချည်းနှီး အမှားယောင်ယမ်းပြောဆိုခြင်းသာတည်း၊ သူမိုက်နှင့်ပညာရှိတို့သည် ကိုယ်ခန္ဓာပျက်သည်မှ ပြတ်ကုန်ပျက်စီးကုန်၏၊ အထက်၌ ဘာမှမဖြစ်ဟုယူသော မှားသောအယူဒိဋ္ဌိ၊ ဤမှားသော ဒိဋ္ဌိအားလုံးသည် ရုပ်စသည်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်လာ၍ မမြဲဆင်းရဲဖောက်ပြန်သော ရုပ်စသည်ကို မစွဲလမ်းလျှင် ဒိဋ္ဌိမဖြစ်ပုံကို ဘုရား ရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၇၃

၂၆၅။ နတ္ထိဒိန္နံယိဋ္ဌံ စာတုမဟာဘူတိကော ပထဝီ ပထဝီကာယ-စသည်တို့၌ သိမှတ်ဖွယ်ရာ အဆုံးအဖြတ်များ.... .... ၁၇၃

၂၆၆။ ပဒါနိ-ဒတ္တုပညတ်-အတ္ထိကဝါဒ-တို့၌ မှတ်သားဖွယ်ရာများ.... ... ၁၇၃

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာစာမှတ်

၆-ကရောတောသုတ်

၂၆၇။ သတ်ဖြတ်ညှဉ်းဆဲ ခိုးဝှက်တိုက်ယူ လုယက်ဖျက်ဆီး သူ့သားအိမ်ရာ ကျူးလွန်မှုစသည်ကို ကိုယ်တိုင်ပြု သူဟုပါးကို တိုက်တွန်းပြုစေသော်လည်း မကောင်းမှုကို ပြုအပ်သည်မမည်၊ မြေပြင်ရှိ သတ္တဝါအားလုံးကို သင်္ခန်းသွားတပ်သောစက်ဖြင့် သတ်ဖြတ်၍ အသားပုံ အသားစု ပြုသော်ငြားလည်း မကောင်းမှုမရှိ၊ သတ်ဖြတ်ညှဉ်းပန်းသော သူ တိုက်တွန်းသူသည် ဂင်္ဂါမြစ် တောင်ဘက်ကမ်းသို့ အကယ်၍ သွားငြားအံ့ မကောင်းမှုမရှိ၊ မဖြစ်ပေါ်လာ၊ ပေးလှူသူ လှူစေသောသူသည် ဂင်္ဂါမြစ် မြောက်ဘက်ကမ်းသို့ အကယ်၍ သွားငြားအံ့ ကောင်းမှုမရှိ မဖြစ်ပေါ်လာ၊ လှူမှုဒါန၊ ဤနှစ်ခုကို ဆုံးမမှု ဓမ္မ၊ သီလစောင့်မှု သံယမ၊ မှုန်ကန်စွာပြောဆိုမှု သစ္စာကြောင့် ကောင်းမှုမရှိဟု ယူသော မှားသောဒိဋ္ဌိသည် ရုပ်စသည်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၇၄-၅

၂၆၈။ ပါဏာမတိပါတာယတော ဂင်္ဂါယ ဒက္ခိဏံ တီရံ-တို့၌ မှတ်သားဖွယ်ရာ အဆုံးအဖြတ် ၁၇၅

၇-ဟေတုသုတ်

၂၆၉။ သတ္တဝါတို့ ညစ်ညူးခြင်း ဖြူစင်ခြင်းငှါ အကြောင်းမရှိ အထောက်အပံ့မရှိ အကြောင်းအထောက်အပံ့မရှိပဲ၊ သတ္တဝါတို့ ညစ်ညူးကြ ဖြူစင်ကြ၏၊ နိဗ္ဗာန်တိုင်အောင် ဆောင်နိုင်သော အားစွမ်းဗလ ရဲရင့်မှု ဝီရိယ ယောကျ်ားတို့အစွမ်း ပုရိသထာမ မရှိ၊ အားလုံးသော ကပ်ငြိတတ်သော သတ္တဝါ၊ ဖြစ်တတ်သော ဘူတ၊ ရှုံ့ရှိုက်တတ်သော ပါဏ၊ အသက်ရှင်သလို ကြီးပွါးသောသစ်ပင် ဇီဝတို့သည် မိမိတို့ အစွမ်းမရှိကြကုန်ပဲ၊ အားမရှိကြကုန်ပဲ၊ ရဲရင့်မှုမရှိကြကုန်ပဲ၊ မြဲခြင်း ကပ်ဆောက်ပေါင်းဆုံခြင်း ပင်ကိုယ်သဘောတို့ဖြင့် ပြောင်းလဲကုန်၍ ခြောက်မျိုးသော မည်း, ညို, နီ, ဝါ, ဖြူ, အလွန်ဖြူ ဟူသော အဘိဇာတိတို့၌ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားကြရကုန်၏ ဟု ယူသော ဒိဋ္ဌိအယူသည် ရုပ်စသည်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်လာပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၇၆

၂၇၀။ နတ္ထိဗလံ သတ္တာ၊ ပါဏာ၊ ဘူတာ၊ ဇီဝါ၊ နိယတိ သင်္ဂတိ ဘာဝ ပရိဏာမတာ-တို့၌ သိမှတ်ဖွယ်ရာများ ၁၇၆

၂၇၁။ "အဘယ်တရားသည်ရှိခဲ့သော် အဘယ်တရားကိုအကြောင်းပြုလျက် မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်း၍ ဒိဋ္ဌိဖြစ်ပေါ်လာသနည်း" ဟု မြတ်စွာဘုရားက မေးတော်မူသည်ကို ရဟန်းတို့က ဘုရားရှင်အား ရှင်းပြရန် လျှောက်ထားသဖြင့် ရုပ်စသည်ကိုစွဲ၍ ဒိဋ္ဌိဖြစ်ပေါ်၏ဟု ဟောတော်မူခြင်း ၁၇၆

၂၇၂။ ၉-သဿတဒိဋ္ဌသုတ်၊ ၁၀-အသဿတဒိဋ္ဌသုတ်၊ ၁၁-အန္တဝါသုတ်၊ ၁၂-အနန္တဝါသုတ်၊ ၁၃-တံဇိဝံတံသရိရံသုတ်၊ ၁၄-အညံဇိဝံ အညံသရိရံသုတ်၊ ၁၅-ဟောတိတထာဂတောသုတ်၊ ၁၆-နဟောတိတထာဂတောသုတ်၊ ၁၇-ဟောတိစ နစဟောတိတထာဂတောသုတ်၊ ၁၈-နေဝဟောတိ နနုဟောတိတထာဂတောသုတ်၊ လောကသည်မြဲ၏ဟု ယူသော သဿတဒိဋ္ဌိ၊ လောကသည် မမြဲ ဟု ယူသော အသဿတဒိဋ္ဌိ၊ အဆုံးရှိ၏ ဟု ယူသော အန္တဝါဒိဋ္ဌိ၊ အဆုံးမရှိ ဟု ယူသော အနန္တဝါဒိဋ္ဌိ၊ အသက်သည် ထိုကိုယ် ကိုယ်သည် ထိုအသက် ဟု ယူသော ဒိဋ္ဌိ၊ အသက်သည် ကိုယ်မှတခြား ကိုယ်သည် အသက်မှတပါး အခြားတည်း ဟု ယူသော ဒိဋ္ဌိ၊ သတ္တဝါသည် သေသည်မှနောက်၌ ဖြစ်၏ ရှိ၏ ဟူသော ဒိဋ္ဌိ၊ မဖြစ်ဟူသောဒိဋ္ဌိ၊ သေသည်မှ ဖြစ်လည်းဖြစ်၏၊ မဖြစ်လည်း မဖြစ် ဟု ယူသော ဒိဋ္ဌိ၊ သတ္တဝါသည် သေသည်မှနောက်၌ ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ် မဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်ဟု ယူသော ဒိဋ္ဌိသည် ရုပ် ဝေဒနာ စသည်ရှိသော်သာ ရုပ် ဝေဒနာ စသည်ကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်ပုံ၊ မမြဲသော ရုပ် စသည်ကိုသိ၍ မစွဲလမ်းလျှင် ထို ဒိဋ္ဌိမျိုး မဖြစ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၇၈-၁၈၀

၂–ဒုတိယကမနဝဂ်

၁–ဝါတသုတ် စသည်

၂၇၃။ ဤသုတ်မှစ၍ ၁၇-သုတ်တို့သည် သောတာပတ္တိဝင်သုတ်မျှားနှင့် တူကြ၏၊ ရုပ် စသည်ကို မစွဲလမ်းမူ၍ ဒိဋ္ဌိမဖြစ်ပုံ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခရှိသော်သာ ဆင်းရဲဒုက္ခကိုစွဲ၍ ဒုက္ခကိုနှလုံးသွင်း ဒိဋ္ဌိဖြစ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူသည်သာ ထူး၏ ၁၈၀

၁၉-ရူပီအတ္တာသုတ်

၂၇၄။ "အတ္တသည် ကသိုဏ်းရုပ်အာရုံတည်း၊ သေသည်မှနောက်၌ နာကျင် ပျက်စီးမှုမရှိ" ဟု ယူသော ဒိဋ္ဌိအယူသည် ရုပ်ဝေဒနာစသည်ကို စွဲ၍ဖြစ်ပုံ၊ မမြဲသော ရုပ်စသည်ကို မစွဲလမ်းမူ၍ ထိုဒိဋ္ဌိမဖြစ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၈၁

၂၇၅။ ရူပီ၌ ဌ-ဋ္ဌိ-ဗျာကရဏ်းတို့ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ထားခြင်း ၁၈၁

၂၀-အရူပီအတ္တာသုတ်

၂၇၆။ "အတ္တသည် အရူပစ္ဈာန်သမာပတ်၏ အာရုံတည်း၊ သေသည်မှ နောက်၌ နာကျင်ပျက်စီးခြင်း မရှိ" ဟု ယူသော ဒိဋ္ဌိရုပ်စသည်ကို စွဲ၍ ဖြစ်ပုံ၊ မမြဲသော ရုပ်စသည်ကို မစွဲလမ်းပဲ ထိုဒိဋ္ဌိ မဖြစ်ပုံကို ဟောတော်မူခြင်းနှင့် အရူပီ၌ မှတ်သားဖွယ်အဆုံးအဖြတ် ၁၈၂

ဦးရေ အကြောင်းအထု မျက်နှာအမှတ်

(က) ၂၁-ရူပီ ဓ အရူပီ ဓ အတ္တာသုတ်

(ခ) ၂၂-နေဝရူပီ နာရူပီအတ္တာသုတ်

၂၇၈။ (က) အတ္တာသည် ကသိုဏ်း ရူပ်အာရုံလည်းဟုတ်၏ အရူပစျာန် သမာပတ်၏ အာရုံလည်းဟုတ်၏ သေသည်မှ နောက်၌ နာကျင်ပျက်စီးခြင်း မရှိ ဟု ယူသောဒိဋ္ဌိ ၁၈၂

(ခ) အတ္တာသည် ကသိုဏ်း ရူပ် အာရုံလည်းမဟုတ် အရူပစျာန် သမာပတ်၏ အာရုံလည်းမဟုတ် သေသည်မှ နောက်၌ နာကျင်ပျက်စီးခြင်း မရှိဟု ယူသော ဒိဋ္ဌိ ဤဒိဋ္ဌိများ ရူပ်စသည်ရှိသော်သာ ရူပ်စသည်ကို စွဲ၍ ဖြစ်ပုံ ရူပ်စသည်ကို မစွဲလမ်းမူ၍ မဖြစ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၈၂

၂၃-ကေန္တသုခဲသုတ် (က)

၂၄-ကေန္တဒုက္ခီသုတ် (ခ)

၂၅-သုခဒုက္ခဲသုတ် (ဂ)

၂၆-အဒုက္ခမသုခီသုတ် (ဃ)

၂၇။ (က) အတ္တာသည် စင်စစ်ချမ်းသာ ရှိ၏ဟု ယူသော ဒိဋ္ဌိ (ခ) စင်စစ်ဆင်းရဲရှိ၏ဟု ယူသော ဒိဋ္ဌိ (ဂ) ချမ်းသာဆင်းရဲရှိ၏ဟု ယူသော ဒိဋ္ဌိ (ဃ) အတ္တာသည် ဆင်းရဲချမ်းသာ မရှိ ဟု ယူသော ဒိဋ္ဌိ ဤဒိဋ္ဌိများသည် ရူပ်စသည်ကို စွဲ၍ဖြစ်ပုံ မမြဲဆင်းရဲ ဖောက်ပြန်သော ရူပ်စသည်ကို မစွဲလမ်းပဲ မဖြစ်ပုံကို ဆင်းရဲကိုခွဲ၍ ဒိဋ္ဌိဖြစ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၈၃

၃-တတိယဂမနဝဂ်

၄-စတုတ္ထဂမနဝဂ်

၂၉။ တတိယဂမနဝဂ် ဒုတိယဂမနဝဂ်နှင့်အတူ များ၏၊ကျွတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယဒနိစ္စံ-စသော နိဂုံးမျှသာထူး၏၊ ရဟန်းတို့ မမြဲသော အနိစ္စသည် ဆင်းရဲသော ဒုက္ခ ဖြစ်၏၊ ဆင်းရဲသော ဒုက္ခရှိသော်သာ ထိုဆင်းရဲဒုက္ခကို အကြောင်းပြု၍ နာ ဝါတာ ဝါယန္တီ-စသော ဒိဋ္ဌိအယူများ ဖြစ်ပေါ်ပုံကို ဟောတော်မူ၍ စတုတ္ထဂမနဝဂ်၌ ရူပ်ဝေဒနာစသည်ကိုစွဲ၍ ဒိဋ္ဌိဖြစ်ပုံကိုဟော၍ ရူပ်သည် မြဲသလော မမြဲသလော စသည်ဖြင့် အနတ္တလက္ခဏသုတ်အတူ ဆက်လက်ဟောတော်မူသည်သာ ထူး၏ ၁၈၄-၅

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၄-သြကန္တသံယုတ်

၁-စက္ခုသုတ်

၂၈၀။ စက္ခု သောတ ဃာန ဇိဝှါ ကာယ မန (မျက်စေ့ နား နှာခေါင်း လျှာ ကိုယ် စိတ်)သည် မမြဲ ဖောက်ပြန်ခြင်း ရှိ၏၊ တပါးသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း ရှိ၏ဟု ဤသဘောတရားတို့ကို ယုံကြည်သက်ဝင်သော သူကို မဖောက်ပြန်သော သဘောရှိသော သမ္မတ္တနိယာမသို့ သက်ဝင်သော သူတော်ကောင်းဘုံအဆင့်သို့ သက်ဝင်သော ပုထုဇဉ်ဘုံအဆင့်ကို လွန်ပြီးသော ငရဲ တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာဘုံ၌ဖြစ်သောကံကို မပြုထိုက်သော သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်မပြုပဲ မသေသောသဒ္ဓါဖြင့် အစဉ်အောက်မေ့သူ သဒ္ဓါနုသာရီ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဋ္ဌာန်ဟု ဆိုအပ်၍ ဤစက္ခုစသည်တို့ကို ဤသို့ပညာဖြင့် အတိုင်းအရှည်အားဖြင့် သစ္စာဘိသမယအားဖြင့် ကြည့်ရှုသိမြင်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သူကို သမ္မတ္တနိယာမသို့ သက်ဝင်သော သူတော်ကောင်း ဘုံအဆင့်သို့သက်ဝင်သော ပုထုဇဉ်ဘုံအဆင့်ကို လွန်သော အပါယ်ရောက်စေမည့် ကံကို မပြုသော သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်မပြုပဲ မသေသော ပညာဖြင့် အစဉ်အောက်မေ့သူ ဓမ္မာနုသာရီ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန် ဟု ဆိုအပ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၈၆

၂၈၁။ စက္ခုစသည်ကိုမမြဲ ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိ၏ တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်၏ ဟု ဤသဘောတရားတို့ကို သိသူမြင်သူကို အလိုအာသာကင်း၍ ကျေခြင်းသဘောမရှိသော အပါယ်မကျသော မဂ္ဂနိယာမအားဖြင့် မြဲသော ကောင်းစွာသိကြောင်း အထက်မဂ် ၃-ပါးလျှင် လည်းလျော်းရှိသော သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ် ဟု ဆိုအပ်၏ ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၈၇

၂၈၂။ ၁။ ရူပသုတ် ရူပါရုံစသောအာရုံ (ခြောက်) ပါး
၃။ ဝိညာဏသုတ်-စက္ခုဝိညာဏ်စသော ဝိညာဉ် (ခြောက်) ပါး
၄။ သမ္ဖဿသုတ်-စက္ခုသမ္ဖဿစသော (ခြောက်) ပါး
၅။ သမ္ဖဿဇာသုတ်-စက္ခုသမ္ဖဿဇာစသော (ခြောက်) ပါး
၆။ ရူပသညာသုတ်-ရူပသညာစသော (ခြောက်) ပါး
၇။ ရူပသဉ္စေတနာသုတ်-ရူပသဉ္စေတနာစသော (ခြောက်) ပါး
၈။ ရူပတဏှာသုတ်-ရူပတဏှာစသော (ခြောက်)ပါး
၉။ ပထဝီဓာတုသုတ်-ပထဝီ အာပေါ တေဇော ဝါယော အာကာသဓာတ် ဝိညာဏဓာတ်
၁၀။ ခန္ဓသုတ်-ရုပ်ဝေဒနာစသောခန္ဓာ ၅-ပါး

အထက်ပါတရားတို့ကို မမြဲ ဖောက်ပြန် တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ပုံကို သဒ္ဓါဖြင့် သက်ဝင်ယုံကြည်သူ သဒ္ဓါနုသာရီ (၁) ပညာဖြင့်

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

သိမြင်သူ ဓမ္မာနုသာရီ (၂) မဂ္ဂင်္ဂဝန် ၂-ယောက်နှင့် သောတာပန်
သောတာပတ္တိဖလင်္ဂဝန်ပုဂ္ဂိုလ် (၃)တို့ကို ဟောသည်သာထူး၏။ ဒုါရ
အာရုံ ဝိညာဏ် ဖဿသညာစေတနာ တဏှာဓာတ် ခန္ဓာတို့တွင် တခုခုကို
ရှုမှတ်၍ သောတာပန်ဖြစ်နိုင်ကြောင်း သက်သေသာဓကတို့ဖြစ်၏၊ မရှု
ကောင်းသော သစ်တတရားမရှိပေ ၁၈၇-ဂ

၅-ဥပ္ပါဒသံယုတ်

၁-စက္ခုသုတ်

၂၀၃။ စက္ခု သောတ ဃာန ဇိဝှါ ကာယ မန-တို့၏ဖြစ်ခြင်း တည်ခြင်း ရှိုးရှ
ဖြစ်ခြင်း ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည် ဆင်းရဲဒုက္ခ၏ဖြစ်ခြင်း အနာရောဂါတို့၏
တည်ခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းတည်း၊ စက္ခုစသည်၏
ချုပ်ခြင်း ငြိမ်းခြင်း ကွယ်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည် ဆင်းရဲဒုက္ခ၏ ချုပ်
ခြင်း အနာရောဂါတို့၏ ငြိမ်းခြင်း အိုခြင်း သေခြင်း၏ ကွယ်ခြင်းသို့
ရောက်ခြင်းတည်း ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၉၀

၂၀၄။ ၂။ ရူပသုတ် အာရုံ (ခြောက်)ပါး
၃။ ဝိညာဏသုတ် ဝိညာဏ် (ခြောက်)ပါး
၄။ သမ္ဖဿသုတ် သမ္ဖဿ (ခြောက်)ပါး
၅။ သမ္ဖဿဇာသုတ် ဝေဒနာ (ခြောက်)ပါး
၆။ သညာသုတ် သညာ (ခြောက်)ပါး
၇။ သဉ္စေတနာသုတ် စေတနာ (ခြောက်)ပါး
၈။ တဏှာသုတ် တဏှာ (ခြောက်)ပါး
၉။ ဓာတုသုတ် ဓာတ် (ခြောက်)ပါး
၁၀။ ခန္ဓသုတ် ခန္ဓာ (၅)ပါး

ဤတရားအားလုံး၏ ဖြစ်ခြင်း တည်ခြင်း ရှေ့ရှုဖြစ်ခြင်း ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း
သည် ဆင်းရဲဒုက္ခ၏ဖြစ်ခြင်း အနာရောဂါတို့၏ တည်ခြင်း အို သေ ဇရာ
မရဏ၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းတည်း၊ အထက်ပါ (အာရုံခြောက်ပါး၀သော)
တရားတို့၏ ချုပ်ခြင်း ငြိမ်းခြင်း ကွယ်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည် ဆင်းရဲ
ဒုက္ခ၏ချုပ်ခြင်း အနာရောဂါတို့၏ ငြိမ်းခြင်း အို သေ ဇရာ မရဏ၏ ကွယ်
လွန်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းတည်း ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူပုံ ၁၉၀-၁၉၁

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၆-ကိလေသသံယုတ်

၂၀၅။ ၃၂၂-စက္ခုပသာဒစသည်၌ လိုချင်တပ်မက်မှုသည် ကာမ ရူပ အရူပ လော-
ကုတ္တရာဟူသော စတုဘူမက စိတ်ကို ကပ်၍ ညစ်နွမ်းပူပန်နှိပ်စက်တားမြစ်
တတ်သော ဥပက္ကိလေသဖြစ်၍ ယင်းဥပက္ကိလေသကို ပယ်ပြီးသော ရဟန်း
၏ သမထဝိပဿနာစိတ်သံသည် ကိလေသာမှ ထွက်မြောက်သော မင်္ဂဖိုလ်
နိဗ္ဗာန်သို့ညွတ်သည်၊ မင်္ဂဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ဖြင့် ထုံအပ်ယှဉ်၊ ရှေးရှုသို၍ မျက်
မှောက်ပြုအပ်ကုန်သော (အဘိညာဉ်-ခြောက်ပါး) တရားတို့၌ အမှုဋ္ဌ
ကောင်းသည်ဟူ၍ ထင်၏ ဟု ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၁၉၂

၂၀၆။ စိတ္တဿသော ဥပက္ကိလေသော နေက္ခမ္မနိန္နံ အဘိညာသစ္ဆိကရဏိယေသု
ဓမ္မေသု-တို့၌ သိမှတ်ဖွယ် အဆုံးအဖြတ် ၁၉၂

၃၀၇။ ၂-ရူပသုတ်၊ ၃-ဝိညာဏသုတ်၊ ၄-သမ္မဿသုတ်၊ ၅-သမ္မဿဇာသုတ်၊ ၆-သညာ-
သုတ်၊ ၇-သဉ္စေတနာသုတ်၊ ၈-တဏှာသုတ်၊ ၉-ဓာတုသုတ်၊ ၁၀-ခန္ဓသုတ်၊
အာရုံဝိညာဏ်၊ ဖဿ ဝေဒနာ သညာ သဉ္စေတနာ တဏှာဓာတ် ခန္ဓာ
ငါးပါး ဤတရားတို့၌ လိုချင်တပ်မက်မှု ဆန္ဒရာဂသည်ဖြစ်သော စိတ်၏ညစ်နွမ်း
ကြောင်း ဥပက္ကိလေသဖြစ်၍ ထိုဥပက္ကိလေသကိုပယ်ပြီးသော ရဟန်း၏
စိတ်သည် ကိလေသာမှ လွတ်သောမင်္ဂဖိုလ်နိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ်သည်၊ မင်္ဂဖိုလ်
နိဗ္ဗာန်ဖြင့် ထုံအပ်သည် ရှေ့ရှုသို၍ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော (အဘိညာဉ်
ခြောက်ပါး) တရားတို့၌ အမှုဋ္ဌ ကောင်းသည်ဟူ၍ ထင်၏ ဟု ဘုရားရှင်
ဟောတော်မူခြင်းသာ ၁၉၃

၇-သာရိပုတ္တသံယုတ်

၁-ဝိဝေကဇသုတ်

၂၀၈။ အရှင်သာရိပုတြာသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်း၌ နေတော်မူစဉ်
နံနက်ဆွမ်းခံလှည့်လည် ဆွမ်းစားပြီး နေ့သန့်ရန်အလို့ငှါ အန္ဓဝေါ တခု
သောသစ်ပင်ရင်း၌ နေ့အခါနေတော်မူ၍ ညနေချမ်းအခါ တပါးတည်း
ကိန်းအောင်းနေရာမှ ထတော်မူ၍ ဇေတဝန်ကျောင်းသို့ ပြန်ကြွတော်
မူရာ အရှင်အာနန္ဒာက "ငါ့ရှင်သာရိပုတြာ သင်၏ကွန္ဒြေတို့ အထူးသဖြင့်
ကြည်လင်ကုန်၏၊ မျက်နှာအဆင်းစင်ကြယ်၏၊ ဖြူစင်၏၊ အရှင်သာရိပုတြာ
သည် ယနေ့အဘယ်သို့သော နေခြင်းဖြင့် နေတော်မူပါသနည်း" ဟု
လျှောက်ထားရာ အရှင်သာရိပုတြာက (၁) "ငါသည် ဝတ္ထုကာမ ကိလေ
သာကာမ အကုသိုလ်မမှတ်မှု ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် ဝိတက် ဝိစာရနှင့်
တကွဖြစ်သော ဗရကာပ်တိ စေတသိကသုခရှိသော ပဌမဈာန်ကို ဖြစ်
စေ၍ နေ၏၊ ထိုငါ၏ "ငါသည် ပဌမဈာန်ကိုဝင်စား၏၊ ဝင်စားပြီး ငါသည်

ဦးရေ　　အကြောင်းအရာ　　မျက်နှာအမှတ်

ပဌမစျာန်မှ ထပြီ”ဟုသော ဤသို့ စွဲလမ်းမှတ်ထင်မှု မဖြစ်”ဟု ပြောဆို ပြန်ဆု အရှင်အာနန္ဒာက ရှည်စွာသော နှုတ်ပတ်လုံး ဒီဠိ တဏှာ မာန တို့ကို ကောင်းစွာ အကြွင်းမဲ့ ပယ်နှုတ်အပ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ထိုစွဲလမ်း မှတ်ထင်မှုမဖြစ် ဟု လျှောက်ထားခြင်း ၁၉၄-၅

၂-အဝိတက္ကသုတ်

၃-ပတိသုတ်

၄-ဥပေက္ခာသုတ်

၂၈၉။ ဤနေ့တို့ အထူးကြည်လင် မျက်နှာအဆင်း စင်ကြယ်ဖြူစင်နေသော အရှင်သာရိပုတြာကို ယနေ့အဘယ်နေခြင်းဖြင့် နေပါသနည်းဟု လျှောက် ထားသော အရှင်အာနန္ဒာအား (၂) ငါ့ရှင် ငါသည် ဝိတက် ဝိစာရတို့ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်၏ မြတ်သောသမာဓိကို ဖြစ်စေတတ်သော ဝိတက် ဝိစာရမရှိသော ပဌမ စျာန်သမာဓိကြောင့်ဖြစ်သော ပီတိသုခရှိသော ဒုတိယစျာန်ကို ဖြစ်စေ၍ နေ၏ ၁၉၅

၂၉၀။ (၃) ပီတိကို စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့် လျစ်လျူရှုဘိ သတိရှိ ဉာဏ်ပညာရှိ လျက် သုခကိုခံစား၏၊ အရိယာတို့ ချီးမွမ်းအပ်သော တတိယစျာန်ကို ဖြစ်စေ၍ နေ၏ ....

ကာယိက သုခ ဒုက္ခကို ပယ်ခြင်းကြောင့် စတုတ္ထစျာန် ဥပစာခဏာ ရှေ့၌ သောမနဿ ဒေါမနဿတို့၏ ဘုံပြိုခြင်းကြောင့် ဒုက္ခလည်းမရှိ သုခလည်းမရှိသော ဥပေက္ခာသည် ဖြစ်စေအပ်သော သတိ၏ စင်ကြယ် ခြင်းရှိသော စတုတ္ထစျာန်ကို ဖြစ်စေ၍ နေ၏၊ ယင်းဒုတိယ တတိယ စတုတ္ထ စျာန်ကို ဝင်စားသော်လည်း ဒီဠိ တဏှာ မာနအစွဲမဖြစ်ပဲကို အရှင်သာရိ ပုတြာက အရှင်အာနန္ဒာအား ဆိန့်တော်မူခြင်း ၁၉၅

၅-အာကာသာနဉ္စာယတနသုတ်

၆-ဝိညာဏဉ္စာယတနသုတ်

၇-အာကိဉ္စညာယတနသုတ်

၈-နေဝသညာနာသညာယတနသုတ်

၉-နိရောဓသမာပတ္တိသုတ်

၂၉၁။ (၅) အလုံးစုံကုန်သော ရူပစျာန်တို့ကို လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ဝတ္ထု အာရုံထိခိုက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ပဋိဃိုက်သညာတို့ ဘုံပြိုခြင်းကြောင့်

အထူးထူးသဘောရှိသော သညာတို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် ကောင်းကင်ပညတ်သည် အဆုံး အပိုင်းအခြားမရှိ ဟူ၍ ပွါးများအပ်သော အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို ဖြစ်စေ၍ နေ၏ ....

(၆) အလုံးစုံသော အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို လွန်မြောက်၍ အာကာသာနဉ္စာယတနဝိညာဏ်သည် အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိဟူ၍ ပွါးများအပ်သော ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို ဖြစ်စေ၍ နေ၏ ....

(၇) အလုံးစုံသော ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လွန်မြောက်၍ စိုးစဉ်းသော ဘင်ကြွင်းသည် မရှိဟု ပွါးများအပ်သော အာကိဉ္စညာယ္ဘတနစျာန်ကို ဖြစ်စေ၍ နေ၏ ....

(၈) အလုံးစုံသော ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို လွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို ဖြစ်စေ၍ နေ၏ ....

(၉) အလုံးစုံသော နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို လွန်မြောက်၍ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာနိရောဓသမာပတ်ကို ဖြစ်စေ၍ နေ၏၊ ထိုအရူပသမာပတ် နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စား၍ ထိုမှထသော်လည်း ဒိဋ္ဌိ တဏှာ မာန အစဲမရှိပုံကို အရှင်သာရိပုတြာက အရှင် အာနန္ဒာအား မိန့်ကြားတော်မူခြင်း ၁၉၆-၇

၁၀-သုစိမုခီသုတ်

၂၉၂။ ရာဇဂြိုဟ်မြို့ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းသုံးနေသော အရှင်သာရိပုတြာမထေရ်သည် နံနက်စောစော အိမ်စဉ်အတိုင်း ဆွမ်းခံလှည့်လည်၍ တခုသော နံရံခြေကို အမှီပြုလျက် ဆွမ်းစားနေစဉ် သုစိမုခီပရိဗိုဇ်မက "ရဟန်း သင်အောက်ကိုကြည့်လျက်စားသလော" ဟု မေးရာ အရှင်သာရိပုတြာက "ငါ အောက်ကို ကြည့်လျက် မစား" ဟု ဖြေဆို၏၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် "အထက်ကို မော့လျက် အရပ်မျက်နှာတို့ကို ကြည့်လျက် ထောင့်အရပ်တို့ကို ကြည့်လျက် စားသလော" ဟု ဆက်မေးပြန်ရာ အရှင်သာရိပုတြာက "ငါအထက်မော့လျက် အရပ်မျက်နှာကြည့်လျက် အထောင့်မျက်နှာကြည့်လျက် မစား" ဟု ဖြေဆိုတော်မူခြင်း ၁၉၇

၂၉၃။ သုစိမုခီပရိဗိုဇ်မက "ရဟန်း သင်သည် အောက် အထက်အရပ် အထောင့်အရပ်တို့ကို မကြည့်ပဲ စား၏" ဟု ဆို၏၊ "အဘယ် အခြင်းအရာဖြင့် စားသနည်းဟု ဆက်လက် မေးလျှောက်ပြန်ရာ မြေယာအကြောင်းကို သိနားလည်သော မင်္ဂလာအတတ် မအပ်သော အသက်မွေးမှု (ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာ မိစ္ဆာဇီဝ)ဖြင့် အသက်မွေးသူ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည် အောက်ကို ကြည့်၍ စားသူတို့ မည်၏၊ ကောင်းကင်နက္ခတ်အကြောင်းကို

ဦးရေ　　အကြောင်းအရာ　　မျက်နှာအမှတ်

သိနားလည်သော မဂ်ဖိုလ်မှ ဖိလာအတတ် မအပ်သော အသက်မွေးမှု (နက္ခတ္တဝိဇ္ဇာ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာ မိစ္ဆာဇီဝ)ဖြင့် အသက်မွေးသူ ရဟန်းပုဏ္ဏား တို့သည် အထက်ကို ကြည့်၍ စားသုတို့မည်၏ ၁၉၆

တမန်သည် အမှုစေခိုင်းရာ သွားသော မအပ်သော အသက်မွေးမှု (ဒူတေယျ ပဟိဏဂမနာနုယောဂမိစ္ဆာဇီဝ)ဖြင့် အသက်မွေးသူ ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့သည် အရပ်မျက်နှာတို့ကို ကြည့်၍ စားသုတို့ မည်၏၊ မိန်းမ ယောကျ်ားတို့၏ အင်္ဂါလက္ခဏာကို သိနားလည်သော မဂ်ဖိုလ်မှ ဖလာ အတတ် မအပ်သော အသက်မွေးမှု(အင်္ဂဝိဇ္ဇာ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာ မိစ္ဆာဇီဝ) ဖြင့် အသက်မွေးသူ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည် အထောင့်အရပ်ကို ကြည့်၍ စားသုတို့ မည်၏ ၁၉၈

၂၉၄။ "နှမ ငါသည် ထိုထိုမိစ္ဆာဇီဝတို့ဖြင့် အသက်မွေးမှုမပြု၊ တရားသဖြင့် ဆွမ်း ကို ရှာမှီး၏၊ စား၏"ဟု အရှင်သာရိပုတြာက ဖြေဆိုတော်မူသောအခါ သုစိမုခီပရိဗိုဇ်မသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရထားလမ်း လမ်းဆုံတို့သို့ ကပ်၍ "သာကီဝင်မင်းသားရဟန်းတို့သည် တရားအားလျော်စွာ အပြစ်မရှိသော ဆွမ်းကို စားကုန်၏၊ ဆွမ်းလှူကြ"ဟု လှည့်လည်ပြောဆိုခြင်း ၁၉၉

၈-နာဂသံယုတ်

၁-သုဒ္ဒိကသုတ်

၂၉၅။ (၁) ဥဋ္ဌ်ဖြစ်သော နဂါး (အဏ္ဍဇနာဂ)၊ (၂) သားအိမ်၌ ဖြစ်သော နဂါး (ဇလာဇုဇနာဂ)၊ (၃) အညှိဉ်ဖြစ်သော နဂါး (သံသေဒဇနာဂ)၊ (၄) တစုံတရာမှ ခုန်ကျလာသကဲ့သို့ ဖြစ်သောနဂါး (ဩပပါတိကနာဂ) နဂါး ၄-မျိုးကို ဟောတော်မူခြင်း ၂၀၀

၂-ပဏီတတရသုတ်

၂၉၆။ နဂါး ၄-မျိုးတို့တွင် ဥဋ္ဌ်ဖြစ်သော နဂါးတို့ထက် သားအိမ်၌ဖြစ်သောနဂါး အညှိဉ်ဖြစ်သောနဂါး ခုန်ကျလာသကဲ့သို့ ဖြစ်သောနဂါးတို့က သာလွန် မြတ်ပုံ၊ ဥဋ္ဌ်ဖြစ်သော နဂါး သားအိမ်၌ဖြစ်သော နဂါးတို့ထက် အညှိဉ်၌ ဖြစ်သောနဂါး ခုန်ကျလာသကဲ့သို့ဖြစ်သော နဂါးတို့က သာလွန်မြတ်ပုံ၊ ဥဋ္ဌ်ဖြစ်သောနဂါး သားအိမ်၌ဖြစ်သောနဂါး အညှိဉ်၌ဖြစ်သောနဂါးတို့ထက် ခုန်ကျလာသကဲ့သို့ဖြစ်သော နဂါးတို့က သာလွန်မြတ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၂၀၀

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၃-ဥပေါသထသုတ်

၂၉၇။ သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်၌ နေတော်မူသော ဘုရားရှင်ကို ရဟန်း တပါးက ဤလောက၌ အချို့ဥ၌ဖြစ်ကုန်သော နဂါးတို့သည် အဘယ့်ကြောင့် ဥပုသ် စောင့်သုံးကြပါသနည်း၊ စွန့်အပ်ပြီးသော ကိုယ်ရှိကြပါသနည်းဟု လျှောက်ထားရာ ဥ၌ဖြစ်သော နဂါးတို့သည် ရှေးအခါ၌ ငါတို့သည် ကိုယ်နှုတ်စိတ်တို့ဖြင့် ကုသိုလ် အကုသိုလ်-၂ မျိုးကို ပြုလေ့ရှိကြ၍ ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီး သေလွန်သည်မှ နောက်၌ နဂါးတို့၏ အပေါင်းအဖော် ဖြစ်ကြရပြီ၊ ယခုငါတို့သည် ကိုယ်နှုတ်စိတ်တို့ဖြင့် သုစရိုက်ကို ကျင့်ကုန်လျှင် သေသည်မှ နောက်၌ ကောင်းမှုပြုသူတို့၏လားရောက်ရာ နတ်ပြည်၌ဖြစ်ကြရမည် ငါတို့ သုစရိုက်ကို ကျင့်ကုန်အံ့ဟု အကြံအစည်ဖြစ်ပြီးလျှင် ဥပုသ် စောင့်သုံးကြကြောင်း စွန့်အပ်ပြီးသော ကိုယ်ရှိကြကြောင်း ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူခြင်း

၄-ဒုတိယဥပေါသထသုတ်

၅-တတိယဥပေါသထသုတ်

၆-စတုတ္ထဥပေါသထသုတ်

၄-ဇလာဗုဇနဂါး၊ ၅-သံသေဒဇနဂါး၊ ၆-ဩပပါတိက နဂါးတို့ ဥပုသ် စောင့်သုံးကြသည်သာ ထူး၏ ၂၀၂

၂-သုတသုတ်

၂၉၈။ အချို့သော ကိုယ် နှုတ် စိတ်ဖြင့် ကုသိုလ် အကုသိုလ် ၂-မျိုးပြုလေ့ရှိသူသည် "ဥ၌ဖြစ်သော နဂါးတို့ အသက်ရှည် အဆင်းလှ ချမ်းသာ မျှားလှကြောင်းကြားရ၍ ငါသည် သေပြီးနောက်၌ ဥ၌ဖြစ်သော နဂါးဖြစ်ရအံ့" ဟုကြံစည်ဆုတောင်းခဲ့၍ ဥ၌ဖြစ်သော နဂါးတို့ဖြစ်ကြရကြောင်း ဘုရားရှင် က ရဟန်းတပါးအား မိန့်တော်မူခြင်း ၂၀၂

၁-ဒုတိယသုတသုတ်

၉-တတိယသုတသုတ်

၁၀-စတုတ္ထသုတသုတ်

ဇလာဗုဇ-သံသေဒဇ-ဩပပါတိက နဂါးအဖြစ်ဆုတောင်း၍ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ၂-မျိုးပြုကြသည်သာ ထူး၏ ၂၀၃

ဦးရေ အကြောင်းအထု မျက်နှာအမှတ်

၁၁-၂၀-အက္ကဇဒါနူပကာရသုတ် ၁၀-သုတ်

၂၁-၅၀-ဧလာပုဇာဒီဒါနူပကာရသုတ်-၃၀

၂၉၉။ ဥဒ္ဒါဖြစ်သော နဂါးစသည်တို့ အသက်ရှည် အဆင်းလှ ချမ်းသာများကြ ကြောင်းကြားသိရ၍ အချို့သောကိုယ်နှုတ်စိတ်ဖြင့် ကောင်းမှု မကောင်းမှုကို ပြုလေ့ရှိသူသည် ဥဒ္ဒါဖြစ်သော နဂါး စသည်ဖြစ်ရန် ဆုတောင်း ရည်ညွှန်း၍ အဖျော် အဝတ် ထီး ဘိနပ် ယာဉ် ပန်း နံ့သာ နံ့သာ ပျော်ငး အိပ်ရာ နေရာ အိမ် ကျောင်း စရပ်မြေးစာ ဆီ စသည် တို့ကို လှူဒါန်းကြခြင်း ၂၀၃-၂၀၄

၉-သုပဏ္ဏသံယုတ်

၁-သုဒ္ဒိကသုတ်

၃၀၀။ ဥဒ္ဒါဖြစ်သော ဂဠုန် သားအိမ်၌ ဖြစ်သော ဂဠုန် ဇာတိဉ် ဖြစ်သော ဂဠုန် ခုန်ကျလာသက့ဲသို့ဖြစ်သော ဂဠုန် ဂဠုန်မျိုး ၄-မျိုးကို ဟောတော်မူခြင်း ၂၀၅

၂-ဟရဒ္ဒသုတ်

၃၀၁၊ ဥဒ္ဒါဖြစ်သော ဂဠုန်တို့သည် ဥဒ္ဒါဖြစ်သော နဂါးတို့ကိုသာ မဟာသမုဒ္ဒြာမှ ထုတ်ဆောင်နိုင်၍ သားအိမ် အညီဉ် ဖြစ်သောနဂါး ခုန်ကျလာသက့ဲသို့ ဖြစ်သော နဂါးတို့ကို မထုတ်ဆောင်နိုင်၊ သားအိမ်၌ ဖြစ်သော ဂဠုန်တို့သည် ဥဒ္ဒါဖြစ်သောနဂါး သားအိမ်၌ဖြစ်သော နဂါးတို့ကိုသာ မဟာသမုဒ္ဒြာမှ ထုတ်ဆောင်နိုင်ကြ၍ အညီဉ် ဖြစ်သောနဂါး ခုန်ကျလာသက့ဲသို့ ဖြစ်သော နဂါးတို့ကို မထုတ်ဆောင်နိုင်၊ အညီဉ်ဖြစ်သော ဂဠုန်တို့သည် ဥဒ္ဒါဖြစ်သောနဂါး သားအိမ်၌ဖြစ်သောနဂါး အညီဉ်ဖြစ်သောနဂါးတို့ကိုသာ သမုဒ္ဒြာမှထုတ်ဆောင်နိုင်ကြ၍ ခုန်ကျလာသက့ဲသို့ဖြစ်သော နဂါးတို့ကိုမထုတ်ဆောင်နိုင်၊ ခုန်ကျလာသက့ဲသို့ဖြစ်သော ဂဠုန်တို့သည် ဥဒ္ဒါဖြစ်သောနဂါး သားအိမ်၌ဖြစ်သောနဂါး အညီဉ်ဖြစ်သောနဂါး ခုန်ကျလာသက့ဲသို့ဖြစ်သောနဂါး နဂါးလေးမျိုးလုံးကို မဟာသမုဒ္ဒြာမှ ထုတ်ဆောင်နိုင်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၂၀၅

၃-ဒုယကာရိသုတ်

၄-၆-ဒုတိယာဒိဒ္ဓယကာရိသုတ်

၃၀၂။ ဥဒ္ဒါဖြစ်သော ဂဠုန်စသည်တို့ သက်ရှည် ဆင်းလှ ချမ်းသာပြည့်ဝကြောင်း ကြားသိရ၍ အချို့သော ကိုယ်နှုတ် စိတ်ဖြင့် ကောင်းမှု မကောင်းမှုကို

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

ပြုလေ့ရှိသောသူသည် ဂဠုန် ဖြစ်ရန် ရည်သန် ဆုတောင်းလျက် ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကိုပြု၍ ဂဠုန် ဖြစ်ကြ ရပုံကို ရဟန်းတပါး လျှောက်ထားသဖြင့် ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၂၀၅

၇-၁၆-အဏ္ဍဇဒါနူပကာရသုတ်-၁၀ သုတ်

၁၇-၄၆-ဇလာဗုဇာဒိဒါနူပကာရသုတ်

ဂဠုန်ဖြစ်ရန် ရည်သန်ဆုတောင်းလျက် အဖျော်စသော အလှူဝတ္ထု ၁၀-ခု ကိုလှူ၍ ဂဠုန်ဖြစ်ပုံကို ဟောတော်မူသည်သာ ထူး၏ ၂၀၆

၁၀-ဂန္ဓဗ္ဗကာယသံယုတ်

၁-သုဒ္ဓိကသုတ်

၃၀၃။ အမြစ်နှံ၊ အနှစ်နှံ၊ အကာနှံ၊ အခဲနှံ၊ အပွေးနှံ၊ အရွက်နှံ၊ အပွင့်နှံ၊ အသီးနှံ၊ အရသာနှံ၊ အမြစ်နှံစသော အနှံတို့၏ အနှံဥမ္မဂ်၍ အစိုးရ၍နေသော ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့ကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူပုံ ....

ဂန္ဓဗ္ဗပုဒ်ကို ဥ-ဋီဗျာကရဏ်းကျမ်းတို့ဖြင့် ဝေဖန်ဆုံးဖြတ်ထားပုံ ၂၀၈

၂-သုစရိတသုတ်

၃၀၄။ အနှံကိုသုံးဆောင်ကုန်သော ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့သည် သက်ရှည်ဆင်းလှ ချမ်းသာပြည့်ဝကြောင်း ကြားသိရ၍ အခြို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ဂန္ဓဗ္ဗနတ်အဖြစ်ကိုရည်ညွှန်း ဆုတောင်း၍ ကိုယ်နှုတ်စိတ်ဖြင့် သုစရိုက်မှုကိုသာပြုကျင့်သဖြင့် ဂန္ဓဗ္ဗနတ်ဖြစ်ရကြောင်းကို ရဟန်းတပါး လျှောက်ထားသဖြင့် ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၂၀၉

၁-မူလဂန္ဓဒါတာသုတ်

၄-၁၂-သာရဂန္ဓဒါတာသုတ်-၉သုတ်

၁၃-၂၂-မူလဂန္ဓဒါနူပကာရသုတ်-၁၀ သုတ်

၂၃-၁၁-သာရဂန္ဓာဒိဒါနူပကာရသုတ်-၉၀

၃၀၅။ အမြစ်နှံ စသည်၌ မှီခိုနေသော နတ်အဖြစ်ကို ဆုတောင်းလျက် ကိုယ်နှုတ်စိတ်ဖြင့် သုစရိုက်ကိုပြုကြ၍ ထမင်းစသော အလှူဝတ္ထု (၁၀) မျိုးကိုလှူ၍ အမြစ်၌ မှီခိုနေသော နတ်စသည်ဖြစ်ရသည်သာထူး၏ ....

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၎-ဝလာဟကသံယုတ်

၁-သုဒ္ဒိကသုတ်

၃၆။ (၁) အအေးကိုပြုလုပ်သော သီတဝလာဟကနတ် (၂) အပူကိုပြုလုပ်သော ဥဏှဝလာဟကနတ် (၃) တိမ်ထပ်တိမ်လွှာကို ပြုသော အဗ္ဘဝလာဟကနတ် (၄) လေကိုပြုသော ဝါတဝလာဟကနတ် (၅) မိုးကိုပြုသောဝဿဝလာဟကနတ်ဟူ၍ ဝလာဟကနတ် ၅-မျိုးကိုဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၂၁၁

၂-သုစရိတသုတ်

၃-၁၂-သီတဝလာဟကဒါနူပကာရသုတ်-၁၀ သုတ်

၁၃-၅၂-ဥဏှဝလာဟကဒါနူပကာရသုတ် ၄၀-သုတ်

သုစရိုက်မှုပြု ဆုတောင်းလျက် ထမင်းစသည်လှူ၍ ဝလာဟကနတ် များဖြစ်ရသည်ကို ဟောသည်သာထူး၏ ၂၁၁

၅၃-သီတဝလာဟကသုတ်

၅၀၇။ တရုံတခါအေးခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့ကို လျှောက်ထားသော ရဟန်းတပါးကို "ငါတို့သည် မိမိ၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မေ့လျော့ခြင်းဖြင့်နေရမူကောင်းလေစွ" ဟူသော သီတဝလာဟကနတ်တို့၏ စိတ်၏ တောင့်တခြင်းကိုစွဲ၍ ရံခါအအေး ဖြစ်ပေါ်လာပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၂၁၂

၅၄-ဥဏှဝလာဟကသုတ်

၅၅-အဗ္ဘဝလာဟကသုတ်

၅၆-ဝါတဝလာဟကသုတ်

၅၇-ဝဿဝလာဟကသုတ်

အပူဖြစ်ခြင်း တိမ်ဖြစ်ခြင်း လေတိုက်ခြင်း မိုးရွာခြင်း၏ အကြောင်းကို လျှောက်ထားသည်သာထူး၏ ၂၁၂

၁၂-ဝစ္ဆဂေါတ္တသံယုတ်

၁-ရူပအညာဏသုတ်

၅၀၈။ သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို ဝစ္ဆဂေါတ္တပရိဗိုဇ်က "လောကသည် မြဲ၏ လောကသည်မမြဲအဆုံးရှိ၏၊အဆုံးမရှိ၊ အသက်သည်ထိုကိုယ် ကိုယ်သည်ထိုအသက် အသက်သည်

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

ကိုယ်မှတခြား ကိုယ်သည်အသက်မှတခြား သတ္တဝါသေသည်မှနောက်၌ ဖြစ်၏ ရှိ၏၊ မဖြစ်မရှိ၊ ဖြစ်သည်လည်းရှိ မဖြစ်သည်လည်း ရှိ၏၊ ရှိသည်ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မရှိသည်ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်ဟူသော မိစ္ဆာအယူတို့ လောက၌ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းကို လျှောက်ထားရာ-ရုပ်၌ မသိခြင်း ရုပ်၏ဖြစ်ကြောင်းတရားတို့ မသိခြင်း ရုပ်၏ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) မသိခြင်းရုပ်၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့် (မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး)၌ မသိခြင်း ထိုသစ္စာလေးပါးကို မသိခြင်းကြောင့် မိစ္ဆာအယူတို့ဖြစ်ပေါ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၂၁၄

၂-ဝေဒနာအညာဏသုတ်

၃-သညာအညာဏသုတ်

၄-သင်္ခါရအညာဏသုတ်

၅-ဝိညာဏအညာဏသုတ်

၃၀၉။ ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ် ထိုတရားတို့၏ ဖြစ်ကြောင်း ချုပ်ရာ ချုပ်ကြောင်း အကျင့်သစ္စာလေးပါးကို မသိခြင်းကြောင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့ ဖြစ်ပေါ်လာပုံကို ဟောသည်သာ ထူး၏ ၂၁၅

၆-၁၀-ရူပအဒဿနာဒီသုတ် ၅-သုတ်

၃၁၀။ ရုပ်ဝေဒနာစသည်၌ ရုပ်စသည်တို့၏ ဖြစ်ကြောင်း ချုပ်ရာ ချုပ်ကြောင်း၌ မဖြစ်ခြင်းကြောင့် မှားသောအယူဖြစ်ပေါ်ပုံ ....

၁၁-၁၅-ရူပအနဘိသမယာဒီသုတ် ၅-သုတ်

ချုပ်ကြောင်း၌ ရှေးရှုမသိခြင်းကြောင့် မှားသောအယူတို့ဖြစ်ပေါ်ပုံ ....

၁၆-၂၀-ရူပအနနုဗောဓာဒီသုတ် ၅-သုတ်

ရုပ်စသည်တို့၏ ဖြစ်ကြောင်း ချုပ်ရာ ချုပ်ကြောင်း အကျင့် သစ္စာလေးပါးကို လျှော်စွာမသိခြင်းကြောင့် မှားသောအယူတို့ ဖြစ်ပေါ်ပုံ ....

၂၁-၂၅-ရူပအပ္ပဋိဝေဓာဒီသုတ် ၅-သုတ်

သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍မသိခြင်းကြောင့် မှားသောအယူတို့ဖြစ်ပေါ်ပုံ....

၂၆-၃၀-ရူပအသလ္လက္ခဏာဒီသုတ် ၅-သုတ်

သစ္စာလေးပါး၌ ကောင်းစွာမမှတ်သားခြင်းကြောင့် မှားသောအယူတို့ ဖြစ်ပေါ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၂၁၅-၂၁၆

ဦးရေ အကြောင်းအထု မျက်နှာအမှတ်

၃၁-၃၅-ရူပအနုပလက္ခဏာဒိသုတ် ၅-သုတ်

၃၁။ သစ္စာလေးပါး၌ ကပ်၍မမှတ်သားခြင်းကြောင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့ဖြစ်ပေါ်ပုံ ....

၃၆-၄၀-ရူပအပ္ပစုပလက္ခဏာဒိသုတ် ၅-သုတ်

သစ္စာလေးပါး၌ တဖန်မမှတ်သားခြင်းကြောင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့ဖြစ်ပေါ်ပုံ ....

၄၁-၄၅-ရူပအသမပေက္ခဏာဒိသုတ် ၅-သုတ်

သစ္စာလေးပါး၌ ကောင်းစွာမရှုခြင်းကြောင့် ....

၄၆-၅၀-ရူပအပ္ပစုပေက္ခဏာဒိသုတ် ၅-သုတ်

သစ္စာလေးပါး၌ တဖန်မရှုခြင်းကြောင့် ....

၅၁-၅၄-ရူပအပ္ပစုက္ခကမူလာဒိသုတ် ၄-သုတ်

ရုပ်ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ၎င်းတို့၏ ဖြစ်ကြောင်း ချုပ်ရာ ချုပ်ကြောင်း အကျင့် သစ္စာလေးပါး၌ မျက်မှောက်မပြုခြင်းကြောင့် မှားသောအယူတို့ ဖြစ်ပေါ်ပုံ ....

၅၅-ဝိညာဏအပ္ပစုက္ခကမူသုတ်

ဝိညာဏ် ဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ကြောင်း ချုပ်ရာ ချုပ်ကြောင်း အကျင့် သစ္စာလေးပါး၌ မျက်မှောက်မပြုခြင်းကြောင့် မှားသောအယူတို့ ဖြစ်ပေါ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၂၁၆

၁၃-စျာနသံယုတ်

၁-သမာဓိမူလကသမာပတ္တိသုတ်

၃၂။ နို့ရည် နို့ခမ်း ဆီဦး ထောပတ် ထောပတ်ကြည်တို့တွင် ထောပတ်ကြည်ကို အမြတ်အထွဋ္ဌဟု ဆိုအပ်သကဲ့သို့ သမာဓိ၌ စျာန်အင်္ဂါကို ပိုင်းခြားမှု တည်ကြည်ခြင်း၌ လိမ္မာ၍ သမာဓိ၌ စျာန်ဝင်စားခြင်း၌ မလိမ္မာသူ (၁) သမာဓိ၌ စျာန်ဝင်စားခြင်း၌ လိမ္မာ၍ စျာန်အင်္ဂါကို ပိုင်းခြားမှု တည်ကြည်ခြင်း၌ မလိမ္မာသူ (၂) သမာဓိ၌ စျာန်အင်္ဂါကို ပိုင်းခြားမှု တည်ကြည်ခြင်း၌လဲ မလိမ္မာ စျာန်ဝင်စားခြင်း၌လဲ မလိမ္မာသူ(၃)သမာဓိ၌ စျာန်အင်္ဂါကို ပိုင်းခြားမှု တည်ကြည်ခြင်း၌လိမ္မာ၍ စျာန်ဝင်စားခြင်း၌လိမ္မာသူ (၄) ဤလေးယောက်သော စျာန်ရပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် စတုတ္ထပုဂ္ဂိုလ်ကို အထွဋ္ဌအမြတ်ဟု ဆိုအပ်ပုံကို ဘုရားရှင် ဟောတော်မူခြင်း ၂၁၈

ဦးရေ အကြောင်းအရာ မျက်နှာအမှတ်

၂-သမာဓိမူလက ဌိတိသုတ်

၃၃။ သမာဓိ၌ စျာန်အင်္ဂါကို ပိုင်းခြားမှု တည်ကြည်ခြင်း၌ လိမ္မာ၍ သမာဓိ၌ စျာန်ကိုတည်တံ့စေခြင်း၌ မလိမ္မာသူ စျာန်ရပုဂ္ဂိုလ်(၁)

၃-သမာဓိမူလကဝုဋ္ဌာနသုတ်

သမာဓိ၌ စျာန်အင်္ဂါကို ပိုင်းခြားမှု တည်ကြည်ခြင်း၌ လိမ္မာ၍ သမာဓိ၌ စျာန်မှထခြင်း၌ မလိမ္မာသူ (၁)

၄-သမာဓိမူလကကလ္လိတသုတ်

သမာဓိ၌ စျာန်အင်္ဂါကို ပိုင်းခြားမှုတည်ကြည်ခြင်း၌ လိမ္မာ၍ သမာဓိ၌ ခန့်ကျန်းမှုရှိသော စိတ်၌ မလိမ္မာသူ (၁)

၅-သမာဓိမူလကအာရမ္မဏသုတ်

သမာဓိ၌ စျာန်အင်္ဂါကို ပိုင်းခြားမှု တည်ကြည်ခြင်း၌ လိမ္မာ၍ သမာဓိ၌ ကသိုဏ်းအာရုံတို့၌ မလိမ္မာသူ (၁)

၆-သမာဓိမူလကဂေါစရသုတ်

သမာဓိ၌ စျာန်အင်္ဂါကို ပိုင်းခြားမှု တည်ကြည်ခြင်း၌ လိမ္မာ၍ သမာဓိ၌ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟူသော ကျက်စားရာအာရုံ, ဆွမ်းခံလှည့်လည်ရာဟူသော ကျက်စားရာ အာရုံ၌ လိမ္မာသူ (၁)

၇-သမာဓိမူလကအဘိနီဟာရသုတ်

သမာဓိ၌ စျာန်အင်္ဂါကို ပိုင်းခြားမှု တည်ကြည်ခြင်း၌ လိမ္မာ၍ သမာဓိ၌ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှုဆောင်ခြင်း၌ လိမ္မာသူ (၁)

၈-သမာဓိမူလကသက္ကစ္စကာရီသုတ်

၃၄။ သမာဓိ၌ လိမ္မာ၍ စျာန်ဝင်စားခြင်းငှါ ရိုသေစွာ ပြုလေ့မရှိသူ (၁)

၉-သမာဓိမူလကသာတစ္စကာရီသုတ်

သမာဓိ၌ လိမ္မာ၍ စျာန်ဝင်စားခြင်းငှါ အမြဲမပြတ် ပြုလေ့မရှိသူ (၁)

၁၀-သမာဓိမူလကသပ္ပါယကာရီသုတ်

သမာဓိ၌ လိမ္မာ၍ သမာဓိအား လျော်ပတ်သော တရားတို့ကို ပြုလေ့ရှိသူ (၁)

၁၁-သမာပတ်မူလက ဒုတိသုတ်

သမာပတ်ဝင်စားခြင်း၌ လိမ္မာ၍ သမာပတ်ကိုသလော ကို မူတည်၍ ဒုတိကုသလော ကို မူလိသ်ွင်းသည်သာ ထူး၏။

၁၂-၁၉-သမာပတ်တိမူလကဝုဋ္ဌာန စသော ဂ-သုတ်

ဝုဋ္ဌာနကုသလော စသည် မူလိသ်ွင်း ....

၂၀-၂၇-ဒုတိမူလကဝုဋ္ဌာနသုတ် စသော ဂ-သုတ်

ဒုတိကုသလော ကို မူတည်၍ ဝုဋ္ဌာနကုသလော စသည်ကို မူလိသ်ွင်း ၂၂၀

၂၈-၃၄-ဝုဋ္ဌာနမူလကကလ်ိတသုတ် စသော ၇-သုတ်

၃၁၅။ ဝုဋ္ဌာနကုသလော ကို မူတည်၍ ကလ်ိတကုသလော စသည်ကို မူလိသ်ွင်း ....

၃၅-၄၀-ကလ်ိတမူလကအာဂရမ္မဏသုတ် စသော ၆-သုတ်

ကလ်ိတကုသလော ကို မူတည်၍ အာဂရမ္မဏကုသလော စသည်ကို မူလိသ်ွင်း

၄၁-၄၅-ဂေါစရမူလကအဘိနီဟာရသုတ် စသော ၅-သုတ်

ဂေါစရကုသလောကိုမူတည်၍ အဘိနီဟာရကုသလော စသည်ကို မူလိသ်ွင်း

၅၀-၅၂-အဘိနီဟာရမူလကသက်စ္စကာရီသုတ်စသော ၃-သုတ်

အဘိနီဟာရ မူလကော ကို မူတည်၍ သက်စ္စကာရီ စသည်ကို မူလိသ်ွင်း

၅၃-၅၄-သက်စ္စမူလကသာတစ္စကာရီသုတ်စသော ၂-သုတ်

သက်စ္စကာရီ ကို မူတည်၍ သာတစ္စကာရီသပ္ပါယကာရီ ၂-သုတ်ကို မူလိသ်ွင်းလေ ၂၂၁

၅၅-သာတစ္စမူလကသပ္ပါယကာရီသုတ်

၃၁၆။ သ်ာတစ္စကာရီကို မူတည်၍ သပ္ပါယကာရီကို မူလိသ်ွင်းသည်သာ ထူး၏။

ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်နိဿယ မှတ်သားဖွယ်ရာ
မာတိကာ ၅၆်တွင် ပြီးပြည့်စုံပြီ။

ယံ ယူပလက္ခိယံ ဟေတ္ထာ၊ တံ တဒုဒါဟဋ္ဌံ အယံ။
မာတိကာ သန္ဒတံ ဓမ္မ- နဒီ တာ ယာ မတဏ္ဏဝံ။

သံယုတ္တနိကာယ်

ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

နိဿယ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-ခန္ဓသံယုတ်

၁-နကုလပိတုဝဂ်

၁-နကုလပိတုသုတ်

၁။ (ဤဒံ သုတ္တံ၊ ဤ နကုလပိတုသုတ်ကို။) မေ၊ တပည့်တော် အာနန္ဒာသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။ ဧကံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဘဂ္ဂေသု၊ ဘဂ္ဂတိုင်းတို၌။ သုသုမာရဂိရေ၊ သုသုမာရဂိရမြို့၌။ မိဂဒါယေ၊ သားတို့အား ဘေးမဲ့ပေးရာ ဖြင်းသော။ ဘေသကဠာဝနေ၊ ဘေသကဠာတော၌။ ဝိဟရတိ၊ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ အထ ခေါ၊ ထိုသို့ နေတော်မူသောအခါ၌။ နကုလပိတာ၊ နကုလပိတု မည်သော။ ဂဟပတိ၊ ဒါယကာသည်ဖ။ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိတော်မူ၏။) တေန၊ ထိုအရပ်၌။ ဥပသင်္ကမိ၊ ချဉ်းကပ်ပြီ။ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ၊ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဘိဝါဒေတ္ဝာ၊ ရှိသေစွာရှိခိုး၍။ ဧကမန္တံ၊ တခုသော သင့်ရာအရပ်၌။ နိသိဒိ၊ ထိုင်လေပြီ။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ နိသိန္နော၊ ထိုင်ပြီးသော။ နကုလပိတာ ဂဟပတိ၊ နကုလပိတု ဒါယကာသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို—

"ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဇိဏ္ဏော၊ အိုမင်းသည်။ ဝုဎ္ဎော၊ (အရွယ်အားဖြင့်)ကြီးသည်။ မဟလ္လကော၊ (အသက်အားဖြင့်)ကြီးသည်။ အဒ္ဓဂတော၊ အချိန်

၁။ ဧကောပိ ဧနပဒေါ ဂုဇ္ဇိဝံသေန ဘဂ္ဂါတော့ဝ ဝုစ္စတိ အဖွင့်ဋီကာ၏ အဓိပ္ပါယ်, သဒ္ဒါ အဆုံး အဖြတ် အကျယ်ကို မောဂ္ဂလ္လာန် ကာဒိကစ္စာ ၁၉-သုတ် နိဿယ၌ ရှု။ သုသုမာရဂိရ, ဘေသကဠာဝနတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း ဤသုတ်အားဖြင့် ဌ-ဋိနှင့် ဥပရိပဏ္ဏာသ သီဟနာဒဝဂ် အနုမာနသုတ် ဌ-ဋီတို့၌ ရှုလေ။

၂။ နကုလမည်သော သားငယ်ကို အစဲပြု၍ ခေါ်တင်သော အမည် ဖြစ်သတတ်။

သုံးမျိုးသို့ရောက်သည်။ ဝယော အနုပ္ပတ္တော၊ (တတိယ) အရွယ်သို့ရောက်သည်။ အာတုရ-ကာယော၊ နာကျင်ကိုက်ခဲသောကိုယ်ရှိသည်။ အဘိက္ခဏေ၊ အမြဲ မပြတ် နှိပ်ဆက်တတ်သော ရောဂါရှိသည်။ အသို့၊ ဖြင့်ပါ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ အဟံ ပန၊ သည်ကား။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားအား၎င်း။ မနောဘာဝနိယာနံ၊ ကြည်ညိုဖွယ်ကို တိုးပွါးစေတတ်ကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ စ၊ ရဟန်းတော်တို့အား၎င်း။ အနိစ္စဒဿာဝီ ခေါ၊ အမြဲမပြတ် ဖူးမြော်ခွင့် ရလေ့မရှိသူပါဟုဆိုသည်။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မံ၊ တပည့်တော်ကို။ ဩဝဒတု၊ ဆုံးမတော်မူပါ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မံ၊ ကို။ အနုသာသတု၊ အထပ်ထပ်ဆုံးမတော်မူပါ။ ယံ၊ ယင်းသို့ဆုံးမခြင်းသည်။ မမ၊ တပည့်တော်၏။ ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး။ ဟိတာယ၊ အစီးအပွါးအလို့ငှါ။ သုခါယ၊ ချမ်းသာခြင်းငှါ။ အဿာတိ၊ ဖြစ်ရာပါ၏"ဟူသော။ တေ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ထားပြီ။ (တေဒဝေါစ-၌ ပြန်စပ်။)

ဂဟပတိ၊ ဒါယကာ။ တေ၊ ထိုစကားသည်။ ဝေ၊ သင် ဆိုတိုင်း ဟုတ်ပေ၏။ ဂဟပတိ၊ ကာ။ တေ၊ သည်။ ဝေ၊ ၏။ ဂဟပတိ၊ ကာ။ အာတုရော၊ နာကျင်ကိုက်ခဲသော။ (နှိပ်စက်တတ်သော ဟုလည်း သဒ္ဒတ္ထဖေါ်။) အယံ ဟိ ကာယော၊ ဤခန္ဓာကိုယ်ကြီးသည်ကား။ အဏ္ဏာဘူတော၊ အဉ္ဉသဖွယ်ဖြစ်၏ (အားနည်း၏ ဟူလို)။ ပရိယောနဒ္ဓေါ၊ ဒုရေပါးမျှဖြင့်သာလျှင် ထက်ဝန်းကျင်မြေးရှက်အပ်၏။ (အယံ ကာယော၊ သည်။ အဏ္ဏာဘူတော၊ သည်ဖြစ်၍။ ပရိယောနဒ္ဓေါ၊ သည်ဖြစ်၍။ အာတုရော ဟိ အာတုရော ဝေ၊ နှိပ်စက်တတ်သည်သာတည်း ဟုသော်လည်းပေး။) ဂဟပတိ၊ကာ။ ဟိ၊ မှန်လှ၏။ ဤမံ ကာယံ၊ ဤကိုယ်ခန္ဓာကို။ ပရိဟရန္တော၊ လက်ခံသိမ်းပိုက်သော။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ မုဟုတ္တမ္ပိ၊ တမုဟုတ် (တခဏ) မျှလည်း။ အာရောဂ်၊ နာကျင်ကိုက်ခဲမှုမရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပဋိဇာနေယျ၊ ဝန်ခံငြားအံ့။ (ဝေ၊ ဤသို့ ဝန်ခံလတ်သော်။) ဗာလျာ၊ မိုက်မဲသည်၏ အဖြစ်ကို။ အညတြ၊ ကြဉ်၍။ ကိံ၊ အဘယ်မှာ ဖြစ်နိုင်ပါတော့အံ့နည်း။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဂဟပတိ၊ ကာ။ တေ၊ သင်သည်။ "မေ၊ ငါသည်။ အာတုရကာယဿ၊ နှိပ်စက်တတ်သော ကိုယ်ရှိသည်။ သတော၊ ဖြစ်သော်လည်း။ မေ၊ ငါ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်ကား။ အနာတုရံ၊ နှိပ်စက်မှု (နာကျင်ကိုက်ခဲမှု) မရှိသည်။ ဘဝိဿတီတိ၊ ဖြစ်ရပေလတ္တံ့" ဟူ၍။ ဝေ၊ ဤသို့။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ လေ့ကျင့်အပ်၏။ ဂဟပတိ၊ ကာ။ ဝေ ဟိ၊ ဤအတိုင်းသာလျှင်။ တေ၊ သင်သည်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဤတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

၁။ အနိစ္စဒဿာဝီဟု ပါဠိရှိတိုင်းပေးလိုက်သည်။ ဋ္ဌ-၌ "အနိဿဒဿာဝီတိ တာယ အာတုရတာယ ဤစ္ဆိ-တိစ္ဆိတာကာရေ အာဂန္တုံ အသက္ကောန္တော ကဒါဒိဒေဝ ဒဋ္ဌုံ လဘာမိ၊ နု သဗ္ဗကာလန္တိ အတ္ထော"ဟု ဖွင့်၏။ အာဂ်လိပ်မူ၌ "အဓိဿဒဿာဝီ"ဟု နဂေနာဋ္ဌ ဒန္တဇ စတုတ္ထကွာရာ ဓ-နှင့်ရှိသည်။ ဤအလို "ရံဖန်ရံခါ၌သာ ဖူးမြော်နိုင်သူပါတည်း"ဟု ပေး။ ဤနေရာ၌ အဓိဿ (အဓိ,ဣ,ရိ၌) ဖြစ်ခဲ့သည်၊ ရံဖန်ရံခါ၌သာ ဖြစ်သည်ဟု အဓိပ္ပါယ်ရှိသည်။ သံယုတ် ၃-၃၉၈(ဒုတိယဆိဂ္ဂဠယုဂသုတ်)၌ မနုဿတ္တာဒုလ္လဘာ, ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒဒုလ္လဘာကို လိပ်ကာဏ်းကွင်းစွပ်ဥပမာပြု၍ "ဝေံ အခိစ္ဆမိဒံ ဘိက္ခဝေ"ဟု ဟောတော်မူသည်။ အဓိစ္ဆသည် အဘိဣ၏ အပြန် (ဆန့်ကျင်ဖက်)ဖြစ်သည်။ "အဓိစ္ဆာပတ္တိကော ပဂ္ဂလော ဇာနိတဗ္ဗော ၊အဘိဏှာပတ္တိကော ပဂ္ဂလော ဇာနိတဗ္ဗော" (ဝိ ၅၊ ၂၁၁)."အဓိစ္ဆာပတ္တိကော နာမ ကဒါစိ ကရဟစိ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ"။(ဝိ၊ ဋ္ဌ ၄၊ ၁၅၈) မ-ဋ္ဌ ၃၊ ၁၈၈ ၌လည်း ဤနည်း။ ဤ ဋ္ဌ-အပဋ်အရကား အနိစ္စဖြစ်မည် အဓိစ္ဆဖြစ်မည် မသိသာလှသော်လည်း "ကဒါစိ-ဒေဝ"ကို ထောက်၍သော်၎င်း, အရာဌာနနှင့် ဂန္ထန္တရကို ထောက်၍သော်၎င်း အခိဿဒဿာဝီဟု ဒန္တဇတုတ္ထ ဓ-နှင့်ရှိလျှင် ပို၍ ကောင်းလှ၏။

အထ ခေါ၊ ၌။ နကုလပိတာ ဂဟပတိ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဘာသိတံ၊ မိန့်တော်မူအပ်သည်ကို။ အဘိနန္ဒိတ္ဝာ၊လွန်စွာနှစ်သက်၍။ အနုမောဒိတ္ဝာ၊ ဝမ်းမြောက်၍။ အာသနာ၊ နေရာမှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဘိဝါဒေတ္ဝာ၊ ၍။ ပဒက္ခိဏံ၊ ရိုသေခြင်းကို။ (ဝါ၊ လက်ျာရစ်လှည့်သည်ကို။) ကတ္ဝာ၊ ပြု၍။ ယေန၊ ၌။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ အရှင်သာရိပုတြာသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ ၌။ ဥပသင်္ကမိ၊ ပြီ။ ပ။ နိသီဒိ၊ ပြီ။ ကေမန္တံ၊ ၌။ နိသိန္နံ၊ သော။ နကုလ-ပိတရံ ဂဟပတိ ံ၊ ကို။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ "ဂဟပတိ၊ ကာ။ တေ၊ သင်၏။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ (စက္ခုစသော) ဣန္ဒြေတို့သည်။ ဝိပ္ပသန္နာနိ ခေါ၊ အထူးကြည်လင်ကုန်သည်သာတည်း။ မုခဝဏ္ဏော၊ မျက်နှာအဆင်းသည်။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ စင်ကြယ်လှ၏။ ပရိယောဒါတော၊ ဖြူစင်လှ၏။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သမ္မုခါ၊ အထံတော်မှ။ ဓမ္မိ ံ ကထံ၊ တရားနှင့်စပ်သော စကားကို။ သဝနာယ၊ ကြားနာခြင်းငှါ။ အလတ္ထနော တိ၊ ရခဲ့လေပြီလော"ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား သာရိပုတြာ။ ကထံ ဟိ၊ အဘယ့်ကြောင့်လျှင်။ နော သိယာ၊ မရတဲ့ရှိရာပါမည်နည်း။ ဘန္တေ၊ တြာ။ ဣဒါနိ၊ ယခု။ အဟံ၊ တပည့်တော်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဓမ္မိယာ ကထာယ၊ တရားစကားတည်းဟူသော။ အမတေန၊ အမြိုက်ရည်ဖြင့်။ အဘိသိတ္တော၊ သန့်းလောင်းအပ်ပါပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၏။ ဂဟပတိ၊ ကာ။ ယထာ ကထံ ပန၊ အဘယ်သို့လျှင်။ တုံ၊ သင့်ကို။ ပ။ အဘိသိတ္တော၊ သန့်းလောင်းအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ တြာ။ အဟံ၊ သည်။ ယေန၊ ၌။ ပ။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ နိသိန္နော၊ သော။ အဟံ၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "အဟမသ္မိ ဘန္တေ ဇီဏ္ဏော။ပ။ သုခါယာတိ၊ သုခါယ"ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါစံ၊ လျှောက်ထားခဲ့ပြီ။

ဘန္တေ၊ တြာ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ၊ ဤသို့ လျှောက်ထားအပ်သည်ရှိသော်။ ဘဂဝါ၊သည်။ မံ၊ တပည့်တော်ကို။ "ဧဝမေတံ ဂဟပတိ။ပ။ ဧဝံ ဟိ တေ ဂဟပတိ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ ဧဝမေတံ ။ပ။ သိက္ခိ-တဗ္ဗံ"ဟူသော။ ဒတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ တြာ။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ အဟံ၊ ကို။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ဓမ္မိယာ ကထာယ၊ သော။ အမတေန၊ ဖြင့်။ အဘိသိတ္တော၊ အပ်ပါပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၏။

ဂဟပတိ၊ ကာ။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဘန္တေ၊ ရား။ ကိဘ္ဘာဝတော၊ အဘယ်မျှလောက်သော အတိုင်းအရှည်ဖြင့်။ အာဘုရကာယော စေဝ၊ နာကျင်ကိုက်ခဲသော ကိုယ်ရှိသည်ချင်း။ အာဘုရ စိတ္တော စ၊ (ရာဂစသည်တို့ကြောင့်) နာကျင်ကိုက်ခဲသော စိတ်ရှိသည်ချင်း။ ဟောတိ နု ခေါ၊ ဖြစ်ပါသနည်း။ ကိဘ္ဘာဝတော စ ပန၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အာဘုရကာယော ဟိ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အာဘုရစိတ္တော စ၊ သည်မူကား။ နော ဟောတိဘိ၊ မဖြစ်ပါသနည်း"ဟူ၍။ ဥတ္တရိ ံ၊ အလွန်။ ဝါ-ထပ်ဆင့်လျှောက်ပုံကို။ ပဋိပုစ္ဆိတုံ၊ တဖန်ပြန်၍ လျှောက်ထားခြင်းငှါ။ တံ၊ သင်၏ ဉာဏ်၌။ န ဟိ ပန ပဋိဘာသိ၊ မထင်လှ၍ပြီလော။ ဘန္တေ၊ တြာ။ မယံ၊ တပည့်တော်တို့သည်။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ၊ ၏။ သန္တိကေ၊ အထံတော်၌။ ဘာသိတဿ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ တေဿ၊ ထိုတရားစကား၏။ အတ္ထံ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ အညာတုံ၊ သိခြင်းငှါ။ ဒူရတော-ပိ၊ အဝေးမှလည်း။ အာဂစ္ဆယျာမ၊ လာကြရပါကုန်၏။ သာဓု၊ တောင်းပန်ပါ၏။ အာယသ္မန္တံ ယေဝ သာရိပုတ္တံ၊ အရှင်သာရိပုတြာ၏ ဉာဏ်၌သာလျှင်။ ဘာသိတဿ၊ သော။ : တေဿ၊ ၏။

အတ္ထော၊ သည်။ ပဋိဘာတု ဝဘ၊ ထင်စေလိုပါသည်ဘုရား။ (ဟောဘော်မူပါဘုရား။) ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။

ဂဟပတိ၊ ကာ။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ သုဏာဟိ၊ နာဓလော့။ သာခုကံ၊ ကောင်းစွာ။ မနသိ ကရောဟိ၊ နှလုံးသွင်းလော့။ ဘာသိဿာမိ၊ ဟောပေအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ "ဧဝံ ဘန္တေတိ ခေါ၊ ကောင်းပါပြီအရှင်ဘုရား"ဟူ၍သာလျှင်။ နကုလပိတာ ဂဟပတိ၊ သည်။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ၊ အား။ ပစ္စဿောသိ၊ ပြန်လျှောက်ပြီ။ (အာယသ္မတော သာရိ-ပုတ္တဿ၊ ၏ စကားကို။ ပစ္စဿောသိ၊ ဝန်ခံပြီ-ဟုသော်လည်း ပေး။) အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်—

ဂဟပတိ၊ ကာ။ ကထဉ္စု အာဃယ်သို့လျှင်။ အာတုရကာယော စေဝ၊ သည်ရင်း။ အာတုရ စိတ္တော စ၊ သည်ရင်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဂဟပတိ၊ ကာ။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ အဿုတဝါ၊ (အာဂမ အဓိဂမ)သုတ မရှိသော။ အရိယာနံ၊(ဘုရားစသော) အရိယာတို့ကို။ အဒဿာ-ဝီ၊ (ဉာဏ်ဖြင့်) မြင်လေ့မရှိသော။ အရိယမ္မဿ၊ (ဘုရားစသော)အရိယာတို့၏ (သတိပဋ္ဌာန်စသော)တရား၌။ အကောဝိဒေါ၊ မလိမ္မာသော။ အရိယဓမ္မေ၊ ၌။ အဝိနီတော၊ သင်ကြားဆုံးမအပ်ပြီးသူ (ယဉ်ကျေးပြီးသူ) မဟုတ်သော။ သပ္ပုရိသာနံ၊ (ဘုရားစ့သော အရိယာ)သူတော်ကောင်းတို့ကို။ အဒဿာဝီ၊ (ဉာဏ်ဖြင့်) မြင်လေ့မရှိသော။ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ၊ ၌။ အကောဝိဒေါ၊ သော။ သပ္ပုရိသဓမ္မေ၊ ၌။ အဝိနီတော၊ သော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇဉ်သည်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟူ၍။ ဝါ၊ အတ္တအဖြစ်ဖြင့်။ သမနုပဿတိ၊ အဖန်ဖန်ရှု၏။ အတ္တာနံ၊အတ္တကို။ရူပဝန္တံဝါ၊ရုပ်ရှိ၏ဟူ၍သော်လည်း။ (သမနုပဿတိ၊ ၏။)အတ္တနိ၊အတ္တ၌။ရူပံဝါ၊ ရုပ်ဟူ၍သော်လည်း။ (သမနုပဿတိ၊ ၏။) ရူပသ္မိံ၊ ရုပ်၌။ အတ္တာနံဝါ၊ အတ္တဟူ၍သော်လည်း။ (သမနုပဿတိ၊ ၏။) "ရူပံ၊ သည်။ အဟံ၊ တည်း။ ရူပံ၊ သည်။ မမာတိ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း"ဟူ၍။ ပရိယုဋ္ဌာယိ၊ ထကြွထိုးကျင့်သော တဏှာဒိဋ္ဌိတို့၏အစွမ်းအားဖြင့် တည်သည်။ ဝါ၊ ထကြွထိုးကျင့်သော တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် မှားသောအားဖြင့် ယူ၍တည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ "ရူပံ၊ သည်။ အဟံ၊ တည်း။ ရူပံ၊ သည်။ မမာတိ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း"ဟူ၍။ ပရိယုဋ္ဌာယိနော၊ ထကြွ ထိုးကျင့်သော တဏှာဒိဋ္ဌိတို့၏အစွမ်းအားဖြင့်တည်သော။ တဿ၊ ထို့သူ (ပုထုဇဉ်) ၏။ တံ ရူပံ၊ ထိုမှားသော အားဖြင့် စွဲယူအပ်သောရူပ်သည်။ ဝိပရိဏမတိ၊ ဖောက်ပြန်၏။ အညထာ၊ တပါးသောအခြင်းအရာ(ပျက်စီးမှု) အားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထို့သူ၏။ ရူပဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ၊ ရုပ်၏ဖောက်ပြန်ခြင်း, တပါးသော အခြင်းအရာ (ပျက်စီးမှု) အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သောက ပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ၊ စိုးရိမ်ခြင်း, ငိုကြွေးခြင်း, ကိုယ်၏ဆင်းရဲခြင်း, စိတ်၏ဆင်းရဲခြင်း, ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။

ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ပ။

သညံ၊ သညာကို။ပ။

သင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရတို့ကို။ပ။

ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟူ၍။ ဝါ၊ အတ္တအဖြစ်ဖြင့်။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ ဝိညာဏဝန္တံဝါ၊ ဝိညာဉ်ရှိ၏ဟူ၍သော်လည်း။ (သမနုပဿတိ၊၏။) အတ္တနိ၊ အတ္တ၌။ ဝိညာဏံဝါ၊ ဝိညာဉ်ဟူ၍သော်လည်း။ (သမနုပဿတိ၊ ၏။) ဝိညာဏသ္မိံ၊ ဝိညာဉ်၌။

အတ္တာနံ ဝါ၊ အတ္တဟူ၍သော်လည်း။ (သမနုပဿတိ၊ ၏။) "ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ အဟံ၊ တည်း။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ မမာတိ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း"ဟူ၍။ ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ "ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ အဟံ၊ တည်း။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ မမာတိ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း"ဟူ၍။ ပရိယုဋ္ဌ-ဋ္ဌာယိနော၊ သော။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ တံ ဝိညာဏံ၊ ထိုမျှားသောအားဖြင့် စွဲယူအပ်သော ဝိညာဉ် သည်။ ဝိပရိဏာမတိ၊ ၏။ အညထာ၊ အားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ ဝိညာဏ-ဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ၊ ဝိညာဉ်၏ဖောက်ပြန်ခြင်း, တပါးသောအခြင်းအရာ(ပျက်စီးမှု)အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ၊ တို့သည်။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဂဟပတိ၊ ကာ။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ အာဘုရကာယော စေဝ၊ သည်ရှင်း။ အာတုရစိတ္တော စ၊ သည်ရှင်း။ ဟောတိ၊ ၏။

ဂဟပတိ၊ ကာ။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ အာတုရကာယော ဟိ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အာဘုရစိတ္တော စ၊ သည်မူကား။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်သနည်း။ ဂဟပတိ၊ ကာ။ ဣဓ၊ ၌။ သုတဝါ၊ အာဂမ, အဓိဂမဟူသော သုတရှိသော။ အရိယာနံ၊ တို့ကို။ ဒဿာဝီ၊ (ဉာဏ်ဖြင့်) မြင်လေ့ရှိသော။ အရိယဓမ္မဿ၊ ၌။ ကောဝိဒေါ၊ လိမ္မာသော။ အရိယဓမ္မေ၊ ၌။ သုဝိနီတော၊ သင်ကြားဆုံးမအပ်ပြီး (ယဉ်ကျေးပြီး) သော။ သပ္ပုရိသာနံ၊ တို့ကို။ ဒဿာဝီ၊ သော။ သပ္ပုရိသ-ဓမ္မဿ၊ ၌။ ကောဝိဒေါ၊ သော။ သပ္ပုရိသဓမ္မေ၊ ၌။ သုဝိနီတော၊ သော။ အရိယသာဝကော၊ ဘုရားရှင်၏တပည့်သည်။ ရူပံ၊ ကို။ အတ္တာတော၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ ဖြင့်။ န သမနုပဿတိ၊ မရှု။အတ္တာနံ၊ ကို။ ရူပဝန္တံ ဝါ၊ သော်လည်း။နသမနုပဿတိ၊ မရှု။ အတ္တနိ၊ ၌။ရူပံ ဝါ၊ သော်လည်း။ နသမ-နုပဿတိ၊ မရှု။ ရူပသ္မိံ၊ ၌။ အတ္တာနံ ဝါ၊ သော်လည်း။ နသမနုပဿတိ၊ မရှု။ "ရူပံ၊ ရူပ်သည်။ အဟံ၊ ငါတည်း။ ရူပံ၊ သည်။ မမာတိ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း"ဟူ၍။ ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယိ၊ သည်။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။ "အဟံ ရူပံ မမ ရူပန္တိ"ဟူ၍၊ အပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယိနော၊ ထင်ကြထိုးကျင့်သော တဏှာဒိဋ္ဌိ၏ အစွမ်းအားဖြင့် မတည်သော။ တဿ၊ ထိုသူ (အရိယသာဝက) ၏။ တံ ရူပံ၊ ထိုမျှားသော အားဖြင့် မစွဲယူအပ်သော ရုပ်သည်။ ဝိပရိဏာမတိ၊ ၏။ အညထာ၊ အားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ၏။ ရူပဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ၊ ကြောင့်။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ၊ တို့သည်။ နုပပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ပေါ်ကြတော့ကုန်။

(ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ် ၄-ဝါကျတို့၌လည်း ရှေးနည်း မှီး၍ပေး။ မခဲပြီ။)

ဂဟပတိ၊ ကာ။ ဧဝံ ခေါ၊ လျှင်။ အာဘုရကာယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာတုရစိတ္တော စ၊ သည်မူကား။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤတရားစကားကို။ အဝေါ စ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ နကုလပိတာ ဂဟပတိ၊ နကုလပိတု ဒါယကာသည်လည်း။ အတ္တမနော၊ နှစ်သက် ရွှင်လန်း ဝမ်းမြောက်သော (ပီတိ သောမနဿ) စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ၊ ၏။ ဘာသိတံ၊ ကို။ အဘိနန္ဒိ၊ လွန်စွာ နှစ်သက်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ၊ သည်။ သုတံ၊ ပြီ။ (နောက် နောက်သုတ်အားလုံး ဧဝံ မေ သုတံ ချည်းပြန်၍စပ်။)

ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသောသုတ်တည်း။

၂-ဒေဝဒဟသုတ်

၂။ (ဧဝံ မေ သုတံ ပေးမြဲ။) ဣကံ၊ သော။ သမယံ၊ ဠ္ဍ၊ ဘဂဝါ၊သည်။ သက္ကေသု၊ သက္က တိုင်းတို့ဠ္ဍ။ ဒေဝဒဟံ နာမ၊ ဒေဝဒဟမည်သော : သက္ကျာနံ၊ သာကိဝင် မင်းသားတို့၏။ နိဂမော၊ နိဂုံးသည်။ (အတ္ထိ၊ရှိ၏။ တတြ၊ ထိုနိုင်ငုံးဠ္ဍ။) ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ အထ ခေါ၊ဠ္ဍ။ သမ္ဗဟုလာ၊များပြားကုန် သော။ ပစ္ဆာဘူမကမိကာ၊ အနောက်အရပ်ရှိ ဇနပုဒ်သို့ သွားလုံကုန်သော။ ဘိက္ခူ။၊ရဟန်းတို့သည်။ ယေန၊ဠ္ဍ။ ဘဂဝါ၊ သည်း။ပ။ တေ ဘိက္ခူ။၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဘန္တေ၊ ဆုး။ မယံ၊ တပည့်တော်တို့သည်။ ပစ္ဆာဘူမံ၊ အနောက်အရပ်(ခမြဲအပြင်)ဠ္ဍရှိသော။ ဇနပဒံ၊ ဇနပုဒ်သို့။ ဂန္တွာ၊ သွားခြင်းငှါ။ ဣဒါနိ၊ အလို၌ကြပါကုန်၏။ ပဋိဗာဟန္တု၊ သော။ ဇနပဒေ၊ဠ္ဍ။ နိဝါသံ၊ နေခြင်းကို။ ကပ္ပေတုံ၊ ပြုခြင်းငှါလည်း။ (ဣစ္ဆာမာတိ၊ အလိုရှိကြပါကုန်၏) "ဟူသော။ တေံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစုံ၊ လျှောက်ထားကုန်ပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဝေါ၊ သင်တို့သည်။ သာရိပုတ္တေ၊ ကို။ အပလောကိတော၊ ပန၊ ပန်ကြား (လျှောက်ထား)အပ်ပြီး၌လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ဆုး။ နော၊ တပည့်တော်တို့သည်။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ကို။ ခု ခေါ် အပလောကိတော၊ မပန်ကြား အပ်သေးပါ။ ဣတိ၊ဤသို့ လျှောက်ထားကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာရိပုတ္တံ၊ ကို။ အပလောကေထ၊ ပန်ကြား (လျှောက်ထား) ကြကုန်ဦးလော့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာရိပုတ္တော၊ သည်း။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိ၏။ သဒြဟ္မစာရီနံ၊ သီတင်းသုံးဖော်ဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခူ။နံ၊ တို့အား။ အနုဂ္ဂါဟကော၊ တရားပစ္စည်း ထိုနှစ်နည်းဖြင့် ချီးလည်းချီးမြှောက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ဧတ ဘိက္ခူ။၊ တို့သည်။ "ဧဝံ ဘန္တေ"တိ ခေါ၊ "မှန်လှပါအရှင်ဘုရား" ဟူ၍။ ဘဂဝတော၊ အား။ ပစ္စဿောသုံ၊ ကုန်ပြီ။

တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ဠ္ဍ။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။အဝိဒူရေ၊ အနီးဠ္ဍ။ အညတရသ္မိံ၊ တခုသော။ဠွေဂလာဂုမ္ဗေ၊(မဏ္ဍပ်သဖွယ်ဖြစ်သော)ဒန်ကျဲချုံဠ္ဍ။နိသိန္နော၊ သီတင်းသုံးနေသည်။ဟောတိ၊ ၏။အထ ခေါ၊ ဠ္ဍ။ ဧတ ဘိက္ခူ။၊တို့သည်။ ဘဂဝတော၊၏။ ဘာသိတံ၊ ကို။ အဘိနန္ဒိတ္ဝာ၊ ၍။ပ။ အာယသ္မတာ သာရိပုတ္တေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူတကွ။ သမ္မောဒိံသု၊ ကျန်းခံ၏လော စသည်ပြော၍ ရောနှောမိကြလေကုန်ပြီ။(မုဒသဒ္ဒါ ဟေတ္ထ သံသန္ဒနယော၀။ သီ၊ဠ္ဍီ၊သစ်။) သမ္မောဒနီယံ၊ ငမ်းမြောက်ဘွယ်သော။(မုဒ=ဟာသော။) သာရဏီယံ၊ ဖြောက်မေ့ ဘွယ်သော။ ကထံ၊ စကားကို။ ဝိတိသာရေတွာ၊ ပြီးဆုံးစေ၍။ ကေမန္တံ၊ ဠ္ဍ။ နိသိဒိံသု၊ ကုန်ပြီ။ တေ ဘိက္ခူ။၊ တို့သည်။ ကေမန္တံ၊ ဠ္ဍ။ နိသိန္နာ၊ ထိုင်ကြကုန်လျက်။ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ၊ ကို။ "အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ တြာ။ မယံ၊ တို့သည်။ပ။ ကပ္ပေတုံ၊ ၄၂။ ဣစ္ဆာမ၊ ကုန်၏။ နော၊ တပည့်တော်တို့သည်။ သတ္ထာ၊ မြတ်ဘုရားကို။ အပလောကိတောတိ၊ ပန်ကြား (လျှောက် ထား)အပ်ပြီးပါပြီ" ဟူသော။ တေံ၊ ကို။ အဝေါစုံ၊ ကုန်ပြီ။

၁။ အဋ္ဌကထာ၌ "ဂစ္ဆမဏ္ဍပကေ" (မဏ္ဍပ်ချုံငယ်)ဟု ပုဒ်သည်။ ၎င်းချုံသည် ရေအမြဲရှိရာ အရပ်၌ ပေါက်ရောက်ကြောင်း, လေးတိုင်စင်မဏ္ဍပ်ပြုလုပ်၍ ထို၏အဆက်၌ ၎င်းချုံကိုတင်လျက် အောက်၌ အုတ်,သဲတို့ စီကျဖြန့်ခင်းထားကြောင်းနှင့် လေကောင်းလေသန့်ရှင်း နေသန့်ခင်ရာဌာနဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ပုဒ်ဏ္ဍာန်သည်။ ဋီကာ ဏ္ဍကား "ဠွေကာဠုမ္ဗေတိ ကာဠတိဏ ဂစ္ဆမဏ္ဍပေဘိပိ ဝဒန္တိ" ဟု တမျိုးဖွင့်ထားသည်။ ဠွေဂလ သို့မဟုတ် ဠွေဂဇ (သက္ကတအလို ဒဠဂဇ)ကိုကားဒန်ကျဲပင်ဟုခေါ်ဆိုကြ၏။သင့်မြတ်ရာ ကြံဆယူငင်ကြပါကုန်။

အတ္တာနံ ဝါ၊ အတ္တဟူ၍သော်လည်း။ (သမနုပဿတိ၊ ၏။) "ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ အဟံ၊ တည်း။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ မမာတိ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း"ဟူ၍။ ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ "ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ အဟံ၊ တည်း။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ မမာတိ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း"ဟူ၍။ ပရိယုဋ္ဌ-ဋ္ဌာယိနော၊ သော။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ တံ ဝိညာဏံ၊ ထိုမှ၁းသောအား၁းဖြင့် စွဲယူအပ်သော ဝိညာဉ် သည်။ ဝိပရိဏာမတိ၊ ၏။ အညထာ၊ အား၁းဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ ဝိညာဏ-ဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ၊ ဝိညာဉ်၏ဖောက်ပြန်ခြင်း, တပါး၁းသောအခြင်း၁းအရာ(ပျက်စီး၁မှု)အား၁းဖြင့် ဖြစ်ခြင်း၁ကြောင့်။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ၊ တို့သည်။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ဂဟပတိ၊ ကာ။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ အာဘုရကာယော စေဝ၊ သည်၎င်း။ အာတုရစိတ္တော စ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။

ဂဟပတိ၊ ကာ။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ အာတုရကာယော ဟိ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အာဘုရစိတ္တော စ၊ သည်မူကား။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်သနည်း။ ဂဟပတိ၊ ကာ။ ဣဓ၊ ၌။ သုတဝါ၊ အာဂမ, အဓိဂမဟူသော သုတရှိသော။ အရိယာနံ၊ တို့ကို။ ဒဿာဝီ၊ (ဉာဏ်ဖြင့်) မြင်လေ့ရှိသော။ အရိယဓမ္မဿ၊ ၌။ ကောဝိဒေါ၊ လိမ္မာသော။ အရိယဓမ္မေ၊ ၌။ သုဝိနီတော၊ သင်ကြား၁ဆုံးမအပ်ပြီး (ယဉ်ကျေး၁ပြီး) သော။ သပ္ပုရိသာနံ၊ တို့ကို။ ဒဿာဝီ၊ သော။ သပ္ပုရိသ-ဓမ္မဿ၊ ၌။ ကောဝိဒေါ၊ သော။ သပ္ပုရိသဓမ္မေ၊ ၌။ သုဝိနီတော၊ သော။ အရိယသာဝကော၊ ဘုရား၌ဉ်၏တပည့်သည်။ ရူပံ၊ ကို။ အတ္တတော၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ ဖြင့်။ န သမနုပဿတိ၊ မရှု။အတ္တာနံ၊ ကို။ ရူပဝန္တံ ဝါ၊ သော်လည်း။န သမနုပဿတိ၊ မရှု။ အတ္တနိ၊ ၌။ ရူပံ ဝါ၊ သော်လည်း။ န သမ-နုပဿတိ၊ မရှု။ ရူပသ္မိံ၊ ၌။ အတ္တာနံ ဝါ၊ သော်လည်း။ န သမနုပဿတိ၊ မရှု။ "ရူပံ၊ ရူပ်သည်။ အဟံ၊ ငါတည်း။ ရူပံ၊ သည်။ မမာတိ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း"ဟူ၍။ ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယီ၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဖြစ်။ "အဟံ ရူပံ မမ ရူပန္တိ"ဟူ၍၊ အပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယိနော၊ ထင်ကြထိုး၁ကျင့်သော တဏှာဒိဋ္ဌိတို့၏ အစွမ်း၁အား၁ဖြင့် မတည်သော။ တဿ၊ ထိုသူ (အရိယသာဝက) ၏။ တံ ရူပံ၊ ထိုမှ၁းသော အား၁ဖြင့် မစွဲယူအပ်သော ရူပ်သည်။ ဝိပရိဏာမတိ၊ ၏။ အညထာ၊ အား၁ဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ၏။ ရူပဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ၊ ကြောင့်။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ၊ တို့သည်။ နုပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ပေါ်ကြတော့ကုန်။

(ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ် ၄-ဝါကျတို့၌လည်း ရှေးနည်း မှီး၍ပေး။ မခဲပြီ။)

ဂဟပတိ၊ ကာ။ ဧဝံ ခေါ၊ လျှင်။ အာဘုရကာယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာတုရစိတ္တော စ၊ သည်မူကား။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤတရား၁စကား၁ကို။ အဝေါ စ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ နကုလပိတာ ဂဟပတိ၊ နကုလပိတု ဒါယကာသည်လည်း။ အတ္တမနော၊ နှစ်သက် ရွှင်လန်း ဝမ်း၁မြောက်သော (ပီတိ သောမနဿ) စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ၊ ၏။ ဘာသိတံ၊ ကို။ အဘိနန္ဒိ၊ လွန်စွာ နှစ်သက်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ၊ သည်။ သုတံ၊ ပြီ။ (နောက် နောက်သုတ်အား၁လုံး ဧဝံ မေ သုတံ ချည်း၁ပြန်၍စပ်။)

ပဌမံ၊ ရှေး၌ဦး၁စွာသောသုတ်တည်း။

အာဝုသော၊ တို့။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗျာကတေပိ၊ ဖြေဆိုအပ်သော်လည်း။ ဥတ္တရိ ံ၊ အလွန်။ ပဠုံ၊ ကို။ ပုစ္ဆိတာဆော၊ ကုန်သော။ပ။ သမဏပဏ္ဍိတာပိ၊ တို့သည်လည်း။ အဿုယေဝ၊ ရှိကုန်ဆုဩသး သည်သာလျှင်တည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ ပဏ္ဍိတာ မနုဿာ၊ ပညာရှိပဏ္ဍိုလ်တို့သည်။ "အာယသ္မန္တာနံ၊ အရှင်တို့၏။ သတ္ထာ၊ သည်။ ကိသ္မိံ ၊ အဘယ်၌။ ဆန္ဒရာဂနိသယကွာယံပနာတိ၊ ဆန္ဒ ရာဂပယ်ဖျောက်ခြင်းကို ဟောကြားလေ့ ရှိပါသနည်း"ဟူ၍။ ဝိမံသကာဟိ၊ စုံစမ်းတတ်ကြကုန် သည်သာတည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ ဧဝံ ပဋိဿု၊ ဤသို့ မေးအပ်ကုန်သော်။ ဝါ၊ အပ်ကုန်သော။ တုမ္ဟေ၊ တို့သည်။ "အာဝုသော၊ ငါ့ရှင် ဒါယကာ။ (နော၊ ငါတို့၏။) သတ္ထာ၊ သည်။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ (ဝါ၊ ရူပကွန္ဓာ၌။) ဆန္ဒရာဂဝိနယကွာယိ ခေါ၊ သည်သာတည်း။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ၌။ (ဝါ၊ ဝေဒနာကွန္ဓာ၌။) သညာယ၊ သညာ၌။ (ဝါ၊ သညာကွန္ဓာ၌။) သင်္ခါရေသု၊ သင်္ခါရတို့၌။ (ဝါ၊ သင်္ခါရကွန္ဓာတရားတို့၌။) ဝိညာဏေ၊ ဝိညာဏ်၌။ (ဝါ၊ ဝိညာဏကွန္ဓာ၌။) ဆန္ဒ ရာဂဝိနယကွာယိတိ၊ လေ့ရှိသည်"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗျာကရေယျာထ၊ ကုန်လော့။

အာဝုသော၊ တို့။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗျာကတေပိ၊ သော်လည်း။ ဥတ္တရိ ံ၊ အလွန်။ပ။ အဿုယေဝ၊ တည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ ပဏ္ဍိတာ မနုဿာ၊ တို့သည်။ "အာယသ္မန္တာနံ၊ တို့၏။ သတ္ထာ၊ သည်။ ကိ ံ ပန အာဒီနဝံ၊ အဘယ်သို့သော အပြစ်ကို။ ဒိဿ၊ မြင်၍။ (ဝါ၊ မြင်ရသောကြောင့်။)ရူပေ၊ ၌။ပ။ဝိညာဏေ၊ ၌။ ဆန္ဒရာဂဝိနယကွာယိတိ၊ လေ့ရှိသနည်း"ဟူ၍။ ဝိမံသကာဟိ၊ သာတည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ ဧဝံ ပဋိဿု၊ သော်။ (ဝါ၊ သော။) တုမ္ဟေ၊ တို့သည်။ "အာဝုသော၊ ကာ။ ရူပေ၊ ၌။ ပ။ ဝိညာဏေ၊ ၌။ အဝိဂတရာဂဿ၊ မကင်းသော ရာဂရှိသော။ အဝိဂတဆန္ဒဿ၊ မကင်းသော (တဏှာ) ဆန္ဒရှိသော။ အဝိဂတပေမဿ၊ မကင်းသော ချစ်ခြင်းရှိသော။ အဝိဂတပိပါသဿ၊ မကင်းသော (တဏှာ) မွတ်သိပ်ခြင်းရှိသော။ အဝိဂတပရိဠာဟဿ၊ မကင်း သော တဏှာပူပန်ခြင်းရှိသော။ အဝိဂတတဏှဿ၊ မကင်းသော တပ်မက်မှု (တဏှာ) ရှိသော။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ ဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ၊ ကြောင့်။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခ-ဒေါမနဿုပါယာသာ၊ တို့သည်။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။

အာဝုသော၊ ကာ။ နော၊ ငါတို့၏။ သတ္ထာ၊ သည်။ဣဒံ အာဒီနဝံ၊ ဤအပြစ်ကို။ ဒိဿ၊ ၍။ (ဝါ၊ ကြောင့်။) ရူပေ၊ ၌။ပ။ ဝိညာဏေ၊ ၌။ ဆန္ဒရာဂဝိနယကွာယိတိ၊ လေ့ရှိ၏"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗျာကရေယျာထ၊ ကုန်လော့။

အာဝုသော၊ တို့။ ဧဝံ ဗျာကတေပိ၊ သော်လည်း။ ဥတ္တရိ ံ၊ အလွန်။ပ။ အဿုယေဝ၊ သာတည်း။ အာဝုသော၊ တို့။ ပဏ္ဍိတာ မနုဿာ၊ တို့သည်။ "အာယသ္မန္တာနံ၊ တို့၏။ သတ္ထာ၊ သည်။ ကိ ံ အာနိသံသံ၊ အဘယ်သို့သော အကျိုးကို။ ဒိဿ၊ ၍။ (ဝါ၊ ကြောင့်။) ရူပေ၊ ၌။ ။ပ။ဝိညာဏေ၊ ၌။ ဆန္ဒရာဂဝိနယကွာယိတိ၊ သနည်း"ဟူ၍။ ဝိမံသကာဟိ၊ သာတည်း။ အာဝုသော၊ ကာ။ ဧဝံ ပဋိဿု၊ သော်။ (ဝါ၊ သော။) တုမ္ဟေ၊ တို့သည်။ "အာဝုသော၊ ကာ။ ရူပေ၊ ၌။ ပ။ ဝိညာဏေ၊ ၌။ ဝိဂတရာဂဿ၊ ကင်းသောရာဂရှိသော။ ဝိဂတဆန္ဒဿ၊ ကင်းသော (တဏှာ) ဆန္ဒရှိသော။ ဝိဂတပေမဿ၊ ကင်းသော ချစ်ခြင်းရှိသော။ ဝိဂတပိပါသဿ၊ ကင်းသော (တဏှာ) မွတ်သိပ်ခြင်းရှိသော။ ဝိဂတပရိဠာဟဿ၊ ကင်းသော ထဏှာပူပန်ခြင်းရှိသော။ ဝိဂတတဏှဿ၊ ကင်းသော တပ်မက်မှု (တဏှာ)ရှိသော။ တဿ၊

စာအုပ်အမှတ်.....

သံယုတ်]　　၁-နကုလပိတုဝက် ၃-ဟာလိဒ္ဒိကာနိသုတ်

ထိုသူ၏။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ ဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ၊ ကြောင့်။ လောကမိန့်ခဲ့ဒဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ၊ တို့သည်။ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ပေါ်လာတော့ကုန်။

အာဝုသော၊ ကာ။ နော၊ ငါတို့၏။ သတ္ထာ၊ သည်။ ဤဒံ အာနုဘော်ကျိုးကို။ ဒိဿာ၊ ၍။ (ဝါ၊ ကြောင့်။) ရှုပေ၊ ဒ္ဒိ။ ပ။ ဝိညာဏော၊ ဒ္ဒိ။ ဆန္ဒရာဂဝိနယကွာယံတာ၊ လေ့ရှိ၏" ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗျာကရေယျာထ၊ ကုန်လော့။

အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ဝါ၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ အကုသလေ ဓမ္မေ၊ အကုသိုလ်တရားတို့ကို။ ဥပသမ္မဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရတော၊ နေသောသူ၏။ ဒိဋ္ဌေ ဧစဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌လည်း။ သုခေါ၊ ချမ်းသာသော။ အဝိဃာတော၊ ကိုယ်စိတ်ဆင်းရဲခြင်း မရှိသော။ အနုပါယာသော၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းမှု မရှိသော။ အပရိဠာဟော၊ တကိုယ်လုံး လောင်မြိုက်မှု မရှိသော။ ဝိဟာရော၊ နေထိုင်ရခြင်းသည်။ အဘဝိဿ၊ ဖြစ်ငြားအံ့။ ကာယဿ၊ ခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ ပရံ မရဏာ စ၊ သေလွန်သည်မှနောက်၌လည်း။ သုဂတိ၊ ကောင်းသောလားရာ (သုဂတိဘဝ)ကို။ ပါဋိကင်္ခါ၊ အလိုရှိအပ်သည်။ အဘဝိဿ၊ ဖြစ်ငြားအံ့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အကုသလာနံ မမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းကို။ နု ဝတ္ထောယ္ယ၊ ခြိုးမှမ်းတော် မမူပေရာ။ အာဝုသော၊ တို့။ ယသ္မာ စ ခေါ၊ အကြောင့်ကြောင့်သာလျှင်။ အကုသလေ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဥပသမ္မဇ္ဇ၊ စေ၍။ ဝိဟရတော၊ သူ၏။ ဒိဋ္ဌေ ဧဝ ဓမ္မေ၊ ဒ္ဒိလည်း။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲသော။ သဝိဃာတော၊ ကိုယ်စိတ်ဆင်းရဲခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သော။ သဉ္ဇပါယာသော၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုနှင့်တကွဖြင်သော။ သပရိဠာဟော၊ တကိုယ်လုံးလောင်မြိုက်မှုနှင့် တကွဖြစ်သော။ ဝိဟာရော၊ နေရခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ ကြောင့်။ ပရံ မရဏာ စ၊ ဒ္ဒိလည်း။ ဒုဂ္ဂတိ၊ မကောင်းသောလားရာ (ဒုဂ္ဂတိ ဘုံဘဝ)ကို။ ပါဋိကင်္ခါ၊ ရအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပဟာနံ၊ ကို။ ဝတ္ထော၊ ၏။

အာဝုသော၊ တို့။ အကုသလေ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဥပသမ္မဇ္ဇ၊ စေ၍။ပ။ သပရိဠာဟော၊ သော။ ဝိဟာရော၊ သည်။ အဘဝိဿ၊ ဖြစ်ငြားအံ့။ပ။ ပါဋိကင်္ခါ၊ သည်။ အဘဝိဿ၊ ဖြစ်ငြားအံ့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကုသလာနံ မမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဥပသမ္မဒံ၊ ပြည့်စုံစေခြင်းကို။ နု ဝတ္ထောယ္ယ၊ ရာ။ ယသ္မာ စ ခေါ၊ အကြောင့်ကြောင့်သာလျှင်။ပ။ ဝတ္ထောတိတိ၊ ခြိုးမှမ်းတော်မူ၏ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါ စ၊ ပြီ။ (တေဒဝေါစ ပြန်စပ်။)

အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ဤဒံ၊ ဤတရား စကားကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ တေ ဘိက္ခူ၊၊ တို့သည်။ အတ္တမနာ၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သော (ပီတိ သောမနဿ) စိတ်ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ၊ ၏။ ဘာသိတံ၊ ကို။ အဘိနန္ဒုံ၊ နှစ်သက်လေကုန်ပြီ။ (ဧဝံ မေ သုတံ၊ ပြန်မြဲ။)

ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၃-ဟာလိဒ္ဒိကာနိသုတ်

၃။ (ဧဝံ မေ သုတံ၊ ပေးမြဲ။) ကော်၊ သော။ သမယံ၊ ၌။ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော၊ အရှင်မဟာကစ္စာနသည်။ အဝန္တိသု၊ အဝန္တိ တိုင်းတို့၌။ ကုရရဃရေ၊ ကုရရဃရမြို့၌။ ပပါတော၊ ကမ်းပါးပြတ်ရှိသော။ ပဗ္ဗတေ၊ ဘောင်၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အထ ခေါ၊ ၌။ ဟာလိဒ္ဒိကာနိ၊

ဟာလိဒ္ဒိကာနိမည်သော၊ ဂဟပတိ၊ ဒါယကာသည်။ ယေန၊ ဠ်။ပ။ အာယသ္မန္တံ့ မဟာကစ္စာန်၊ ကို့။ "ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား ကစ္စာန။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အဋ္ဌကဝဂ်ိယေ၊ အဋ္ဌကဝဂ်ဠလာသော။ မာဂဏ္ဍိယပဉ္ဉေ၊ မာဂဏ္ဍိယပုဏ္ဏားလျှာက်ထားရာ မာဂဏ္ဍိယသုတ်ဠ်။ 'သြကံ ပဟာယ။ပ။ ဇနေန ကယိရာတိ၊ သြကံ ပဟာယ။ပ။ ဇနေန ကယိရ'ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ခဲ့ပါ၏။ ဘန္တေ၊ န။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သံဒိဋ္ဌေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဘာသိတဿ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဣမဿ၊ ဤဂါထာ၏။ ဝိတ္ထာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်။ အတ္ထော၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော နုခေါတိ၊မှတ်အပ်ပါသနည်း"ဟူသော။ တေံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

မုနိ၊ ရဟန်းသည်။ သြကံ၊ ကမ္မဝိညာဏ်၏တည်ရာ (ခန္ဓာငါးပါး)ဠ် တဉ်တာခြင်းကို။ (ရူပဝေဒနာသညာသင်္ခါရဝိညာဏာသ သြကာသံ။ သုတ္တ နိ၊ ဋ္ဌ- ၂။ ၂၁၆။ ရူပဓာတ္ဌာဒိ-ဝိညာဏာသောကာသံ။ မဟာနိ- ဋ္ဌ။ ၂၆၇။) ပဟာယ၊ ပယ်၍။ အနိကေတသာရီ၊ (ကိလေသာအားဖြင့်) ရူပါရုံစသောတည်ရာဠ် မဖြစ် မကပ်ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ဂါမေ၊ ရွာဠ်။ သန္ထဝါနိ၊ လူတို့နှင့်ရောနှောခြင်းတို့ကို။ အကုဗ္ဗံ၊ မပြု။ ကာမေဟိ၊ ကာမဂုဏ်တို့မှ။ ရိတ္တော၊ ကင်းတော်မူ၏။ အပုရက္ခရာဓနော၊ ဝဋ်ဆင်းရဲကို ရှေးသွားမပြုတတ်။ ဝါ၊ အတ္တဘောအသစ်ကို မဖြစ်စေတတ်။ (အာယတိံ အတ္တဘာဝံ အနဘိနိဗ္ဗတ္တေန္တော၊ သုတ္တနိ-ဋ္ဌ။ မဟာနိ၊ ဋ္ဌ။ ပဌမသဒ္ဒတ္ထနည်း ဤအဋ္ဌကထာ။) ဇနေန၊ လူအပေါင်းနှင့်။ (သဒ္ဓိံ၊ အတူတကွ။) ကထံ၊ စကားကို။ ဝိဂွယှ၊ ငြင်းခုံ၍။ န ကယိရာ၊ မပြုရာ[1]။

ဂဟပတိ၊ ဒါယကာ။ ရူပဓာတု၊ ရူပကွန္ဓာသည်။ ဝိညာဏာသ၊ ဝိညာဏ်၏။ သြကော၊ တည်ရာ(အိမ်)မည်၏။ ရူပဓာတုရာဂဝိနိဗန္ဓံ၊ ရူပကွန္ဓာဠ် တပ်မက်ဖွဲ့ရှက်သော။ ဝိညာဏဿ ပန၊ (အကြောင်း) ဝိညာဏ်ကိုကား။ သြကသာရီတိ၊ သြကသာရီဟူ၍။ (ဝါ၊ ကိလေသာအားဖြင့် ရူပကွန္ဓာဟူသောတည်ရာဠ် ဖြစ်တတ်ကပ်ရောက်တတ်၏ဟူ၍။) ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဂဟပတိ၊ ကာ။ ဝေဒနာဓာတု၊ ဝေဒနာကွန္ဓာသည်။ ဝိညာဏာသ၊ ၏။ သြကော၊၏။ ဝေဒနာဓာတုရာဂဝိနိဗန္ဓံ၊ ဝေဒနာကွန္ဓာဠ် တပ်မက်ဖွဲ့ရှက်သော။ ဝိညာဏဿ ပန၊ ကိုကား။ သြကသာရီတိ၊ ကိလေသာအားဖြင့် ဝေဒနာကွန္ဓာဟူသောတည်ရာဠ် ဖြစ်တတ်ကပ်ရောက်တတ်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဂဟပတိ၊ကာ။ သညာဓာတု၊ သညာကွန္ဓာသည်။ ဝိညာဏာသ၊၏။ သြကော၊၏။ သညာဓာတုရာဂဝိနိဗန္ဓံ၊ သညာကွန္ဓာဠ် တပ်မက်ဖွဲ့ရှက်သော။ ဝိညာဏဿ ပန၊ ကိုကား။ သြကသာရီတိ၊ ကိလေသာအားဖြင့်သညာကွန္ဓာဟူသောတည်ရာဠ် ဖြစ်တတ်ကပ်ရောက်တတ်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဂဟပတိ၊ကာ။ သင်္ခါရဓာတု၊ သင်္ခါရကွန္ဓာသည်။ ဝိညာဏာသ၊၏။ သြကော၊၏။ သင်္ခါရဓာတုရာဂဝိနိဗန္ဓံ၊ သင်္ခါရကွန္ဓာဠ်တပ်မက်ဖွဲ့ရှက်သော။ ဝိညာဏဿ ပန၊ ကိုကား။ သြကသာရီတိ၊ ကိလေသာအားဖြင့် သင်္ခါရကွန္ဓာ ဟူသောတည်ရာဠ် ဖြစ်တတ် ကပ်ရောက်တတ်၏ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဂဟပတိ၊ကာ။ ဧဝံ ခေါ၊လျှင်။ သြကသာရီ၊ကိလေသာအားဖြင့် ခန္ဓာဟူသော တည်ရာအိမ်ဠ်ဖြစ်တတ် ကပ်ရောက်တတ်သည်။ ဟောတိ၊၏။

၁။ ဤဂါထာသည် မဟာနိဒ္ဒေသပါဠိ၊ အဋ္ဌကဝဂ်၊ မာဂဏ္ဍိယ သုတ္တနိဒ္ဒေသ (နှာ-၁၅၂) နှင့် သုတ္တနိပါတ် အဋ္ဌကဝဂ်၊ မာဂဏ္ဍိယသုတ်တို့ဠ်ပါသည်။ အဖွင့်ကိုလည်း ၎င်းအဋ္ဌကထာတို့ဠ် ရှုနိုင်၏။

ဂဟပတိ၊ကာ။ ကထဉ္ဉ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ အနောကသာရီ၊ အနောကသာရိမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဂဟပတိ၊ကာ။ ရူပဓာတုယာ၊ ရုပကွန္ဓာဌ်။ ပ ။ ဝိညာဏဓာတုယာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဌ်။ ယော ဆန္ဒော၊ အကြင်ကာမစ္ဆန္ဒသည်။ ယော ရာဂေါ၊အကြင်တပ်မက်ခြင်းသည်။ ယာနန္ဒီ၊ အကြင်နှစ်သက်ခြင်းသည်။ ယာ တဏှာ၊ အကြင်တဏှာသည်။ စေတသော၊ အကုသိုလ်စိတ်၏။ အဓိဋ္ဌာနာဘိနိဝေသာနုသယာ၊ တည်ရာ,စွဲလမ်းသက်ဝင်ဆု, ကိန်းရာဖြစ်ကုန်သော။ ယေ ဥပယုပါဒါနာ၊ အကြင်အာရုံသို့ပြင်းစွာသက်ဝင် ကပ်ရောက်တတ်ကုန်သော တဏှာဒိဋ္ဌိကာမုပါဒါန်စသောဥပါဒါန်တို့သည်။ သန္တေ၊ ရှိကုန်၏။ (ဒဋ္ဌံ အဘိနိဝေသဝဒါနန အာရမ္မဏံ ဥပေန္တိတိ ဥပယာ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိယော။ဋ္ဌီ။)တေ၊ ထိုကာမစ္ဆန္ဒစသည်တို့သည်။ ဝါ၊တို့ကို။တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပဟီနာ၊ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ ဥစ္ဆိန္နမူလာ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော အမြစ်ရှိကုန်သည်။ တာလာဝတ္ထုကတာ၊ ထန်းပင်၏တည်ရာ(ကျင်း)ကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်သည်။ အနုဘာဝံကတာ၊ တဖန်မဖြစ်အောင် ပြုအပ်ကုန်သည်။ အာယတိ ံ၊ နောင်အခါ၌။ အနုပ္ပါဒမ္မော၊ မဖြစ်ခြင်း သဘောရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။) တဿ၊ထို့ကြောင့်။ တထာဂတော၊ ကို။ အနောကသာရီတိ၊ ကိလေသာအားဖြင့် ငံညာဏက္ခန္ဓာဟူသော တည်ရာ(အိမ်)သို့ မကပ်ရောက်သူ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဂဟပတိ၊ကာ။ ဒေဝံ ခေါ၊ လျှင်။ အနောကသာရီ၊သည်။ ဝါ၊ ကိလေသာအားဖြင့် ခန္ဓာဟူသော တည်ရာသို့ မကပ်ရောက်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊၏။

ဂဟပတိ၊ကာ။ ကထဉ္ဉ၊လျှင်။ နိကေတသာရီ၊ နိကေတသာရီမည်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဂဟပတိ၊ကာ။ ရူပနိမိတ္တာနိကေတဝိသာရဇိနိဗ္ဗတ္တာ၊ ရူပါရုံဟူသော အကြောင်း, တည်ရာ(အိမ်)၌ဖြစ်သော(ကိလေသာတို့၏) ပုံကျယ်မှု နှောင်ပွဲမှုတို့ကို။ နိကေတသာရီတိ၊ ကိလေသာအားဖြင့် ရူပါရုံဟူသောတည်ရာ၌ ဖြစ်တတ်ကပ်ရောက်တတ်၏ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊အပ်၏။ (သဒ္ဒ,ဂန္ဓ,ရသ,ဖောဋ္ဌဗ္ဗ, ဓမ္မတို့၌လည်း ဤနည်းပေးလေ။) ဂဟပတိ၊ကာ။ ဧဝံ ခေါ၊လျှင်။ နိကေတသာရီ၊ကိလေသာအားဖြင့် အာရုံ ၆-ပါးဟူသော တည်ရာ၌ ဖြစ်တတ် ကပ်ရောက်တတ်သည်။ ဟောတိ၊၏။

ဂဟပတိ၊ကာ။ကထဉ္ဉ၊လျှင်။ အနိကေတသာရီ၊ မည်သည်။ဟောတိ၊ နည်း။ ဂဟပတိ၊ကာ။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ရူပနိမိတ္တာနိကေတ ဝိသာရဝိနိဗန္ဓာ၊ တို့ကို။ဝါ၊ တို့သည်။ ပဟီနာ၊ အပ်ကုန်ပြီ။ပ။ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ၊ မရှိကုန်။ တဿ၊ ကြောင့်။ တထာဂတော၊ကို။ အနိကေတသာရီတိ၊ ကိလေသာအားဖြင့် အာရုံ ၆-ပါးတည်းဟူသော တည်ရာသို့ မကပ်ရောက်တတ်သူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊အပ်၏။(သဒ္ဒ-စသည်ပေးလေ။) ဂဟပတိ၊ကာ။ ဧဝံ ခေါ၊လျှင်။ အနိကေတသာရီ၊မည်သည်။ဟောတိ၊၏။

ဂဟပတိ၊ကာ။ ကထဉ္ဉ၊လျှင်။ ဂါမေ၊ ရွာ၌။ သန္ထဝဇာတော၊ လူတို့နှင့်ရောနှော ပေါင်းဖော်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဂဟပတိ၊ကာ။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ကေစ္စော၊ အချို့ သောရဟန်းသည်။ ဂိဟိဟိ၊ လူဒါယကာတို့နှင့်။ သံသဋ္ဌော၊ ရောနှောသည်ဖြစ်၍။ သဟနန္ဒီ၊ အတူတကွနှစ်သက်လေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ နှစ်သက်ဖော်နှစ်သက်ဖက်ဖြစ်၍။ သဟသောကီ၊ အတူတကွ ပူပင်လေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ပူပင်ဖော်ပူပင်ဖက်ဖြစ်၍။ သုခိတေသု၊ အလုပ်အကျွေးဒကာတို့ချမ်းသာကုန်သည်ရှိသော်။ သုဒိတော၊ မိမိချမ်းသာသည်ဖြစ်၍။ ဒုက္ခိတေသု၊ အလုပ်အကျွေးဒကာတို့ဆင်းရဲကုန်သည်ရှိသော်။ ဒုက္ခိတော၊ မိမိဆင်းရဲသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊နေ၏။ ကိစ္စကရဏီယေသု၊ အမှုကြီးငယ်တို့သည်။ ဥပ္ပန္နေသု၊ဖြစ်ပေါ်ကုန်လတ်သော်။ အတ္တာနာ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ တေသု၊ ထို

(ဒါယကာတို့၏)အမှုကြီးငယ်တို့၌။ ယောဂံ၊ အားထုတ်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ဂဟပတိ၊ ကာ။ ဧဝံ ခေါ၊လျှင်။ ဂါမေ၊၌။ သန္ဆဝေါတော၊သည်။ ဟောတိ၊၏။

(ဂါမေ နှ သန္ဆဝေါတော-ဝါကျ၌ နှ ပါသည်သာထူးတော့သည်။ မခဲပြီ။)

ဂဟပတိ၊ကော။ ကထဉ္စု၊လျှင်။ ကာမေဟိ၊ကိလေသာကာမဂုဏ်တို့မှ။ အရိယော်တွာ၊ မကင်းဆိတ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဂဟပတိ၊ကာ။ ဣမဉ္စ၌။ ဧကစ္စော၊သည်။ ကာမေသု၊ တို့၌။ အဝိဂတရာဂေါ၊မကင်းသောတပ်ခြင်းရှိသည်။ အဝိဂတဆန္ဒော၊မကင်းသော ကာမစ္ဆန္ဒရှိသည်။အဝိဂတပေမော၊ မကင်းသောချစ်ခြင်းရှိသည်။ အဝိဂတပိပါသော၊ မကင်းသောတဏှာ မုတ်သိတ်ခြင်းရှိသည်။ အဝိဂတပရိဠာဟော၊ မကင်းသောတဏှာ လောင်မြိုက်ခြင်းရှိသည်။ အဝိဂတတဏှော၊ မကင်းသောတဏှာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဂဟပတိ၊ ကာ။ ဧဝံ ခေါ၊ လျှင်။ ကာမေဟိ၊ တို့မှ။ အရိယော်တွာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကာမေဟိ ရိယော်တွာ-ဝါကျ မခဲပြီ။)

ဂဟပတိ၊ ကာ။ ကထဉ္စု၊ လျှင်။ ပုရက္ခတ္ထာနော၊ ဝဋ်ဆင်းရဲကို ရှေသွားပြုသည်။ (ဘဝသစ်ကို ဖြစ်ပေါ်စေတတ်သော ဝဋ်ဒါဘိရတပတ္ထနာပြုခြင်းကို ဆိုလိုသည်။) ဟောတိ၊ နည်း။ဂဟပတိ၊ကာ။ ဣမ၊ ၌။ ကေစ္စသ၊ အချို့သောသူ၏ (စိတ်၌)။ "အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ နောင်အခါ၌။ ဧဝံရူပေါ၊ ဤသို့သောရုပ်ရှိသည်။ သိယံ၊ ဖြစ်ရလို၏။ ဧဝံဝေဒနော၊ ဤသို့သော ဝေဒနာရှိသည်။ ဧဝံသညော၊ ဤသို့သောသညာရှိသည်။ ဧဝံသင်္ခါရော၊ ဤသို့သောသင်္ခါရရှိသည်။ ဧဝံဝိညာဏော၊ ဤသို့သောဝိညာဏ်ရှိသည်။ သိယန္တိ၊ ဖြစ်ရလို၏" ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောတောင့်တခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဂဟပတိ၊ ကာ။ ဧဝံ ခေါ၊ လျှင်။ ပုရက္ခတ္ထာနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (အပုရက္ခတ္ထာနော ဝါကျလည်း မခဲပြီ။ နှ-ပါသည်သာထူးတော့၏။)

ဂဟပတိ၊ ကာ။ ကထဉ္စု၊ လျှင်။ ဇနေန၊ လူအပေါင်းနှင့်။ ကထံ၊ စကားကို။ ဝိဂဟ္ယ၊ငြင်းခုံ၍။ ကတ္တာ၊ ပြုတတ်ပြောဆိုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဂဟပတိ၊ ကာ။ ဣမ၊ ၌။ ဧကစ္စော၊သည်။ "တုံ၊ သင်သည်။ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ၊ ဤဓမ္မဝိနယကို။ နှ အာဇာနာသိ၊ မသိ။ အဟံ၊ ငါသည်သာ။ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ၊ ကို။ အာဇာနာမိ၊ သိ၏။ တုံ၊ သည်။ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ၊ ကို။ ကိံ အာဇာနိဿသိ၊ အဘယ်မှာ သိနိုင်လတ္တံ့နည်း။ တုံ၊ သည်။ မိစ္ဆာပဋိပန္နော၊ ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့် (လွဲမှားသောအားဖြင့်) ကျင့်သူသည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။ အဟံ၊ ငါသည်သာ။ သမ္မာပဋိပန္နော၊ ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သောအားဖြင့် ကျင့်သူသည်။ အသ္မိ၊ ၏။ ပုရေ ဝစနီယံ၊ ရှေး၌ ဆိုအပ်သည်ကို။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ အဝစ၊ (သင်) ဆိုပြီ။ပစ္ဆာ ဝစနီယံ၊ နောက်၌ ဆိုအပ်သည်ကို။ ပုရေ၊ ရှေး၌။ အဝစ၊ ပြီ။ မေ၊ ငါ၏ (စကားသည်)။ သဟိတံ၊ အကျိုးနှင့်စပ်၏။ တေ၊ သင်၏ (စကားသည်)။ အသဟိတံ၊ အကျိုးနှင့်မစပ်။ တေ၊သင်၏။ အဓိစ်ဏ္ဏံ၊ အလေ့အကျက်ကို။ ဝိပရာဝတ္တံ၊ ဆန့်ကျင်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖောက်ပြန်စေအပ်ပြီ။ (တနည်း။ တေ၊ ၏။ အဓိစိဏ္ဏံ၊ ကြာမြင့်စွာ

၁။ မ-၂၊ ၂၃၉-စာပိုဒ် (မဟာသကုလုဒါယိသုတ်) မ ၃၊ ၄၁ (သာမဂါမသုတ် ဒီ ၃၊ ၃၀၁ (သင်္ဂီတိသုတ်) တို့၌ကား "သဟိတံ မေ၊ အသဟိတံ မေ၊ ပုရေ ဝစနီယံ ပစ္ဆာ အဝစ၊ ပစ္ဆာ ဝစနီယံ ပုရေ အဝစ" ဟုချည်းရှိကြ၏။ ဤ၌ ပါဠိအစဉ်ရှိတိုင်းသာ အနက်ပေးလိုက်သည်။

"သဟိတံ မေတိ မယ့် ဝစနံ သဟိတံ သိလိဋ္ဌံ ပဗ္ဗာဟရသမ္မန္ဒံ အတ္ထယုတ္တံ ဟူသော ဥပရိ·သာမဂါမသုတ် ဋီကာအဖွင့်သည် ၎င်းပုဒ်ဆိုင်ရာ အဖွင့်အားလုံးကို ခြုံမိ ငုံမိသည်။

လေ့ကျက်အပ်သော စကားသည်။ ဝိပရာဝတ္တံ၊ (ငါ၏တခုန်းတည်းသောစကားဖြင့်) ကပြောင်းကပြန် ဖြစ်လေပြီ။ တေ၊ သင်၏ (အယူဒ္ဒ်။ ဝါ၊ သင်၏အပေါ်၌။) ဝါဒေါ၊ အပြစ်ကို။ အာရောပိတော၊ တင်အပ်ပြီ။ ဝါဒပွမောက္ခာယ၊ အပြစ်မှလွတ်မြောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ စရ၊ လှည့်လည်ချဉ်းလော။ (တုံ၊ သင်သည်။ ဝါ၊ သင့်ကို။) နိဂ္ဂဟီတော၊ နှိပ်စက်အပ်သည်။ အသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ (အခြားအလားတူ ပါဠိတို့၌ နိဂ္ဂဟီတောသိ စရ ဝါဒပွမောက္ခာယဟုခြည်းရှိသည်။) သစေ ပဟော့သိ၊ အကယ်၍ စွမ်းနိုင်ငြားအံ့။ နိဗ္ဗေဌေဟိဝါတိ၊ ဖြေမှုလည်း ဖြေလေလော့"ဟူ၍။ ဝေရူပိ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ကထံ၊ စကားကို။ ကတ္တာ၊ ပြုတတ် ဆိုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဂဟပတိ၊ ကာ။ ဧဝံ ခေါ၊ လျှင်။ ဇနေန၊ နှင့်။ ကထံ၊ ကို။ ဝိဂ္ဂယှ၊ ၍။ ကတ္တာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(ကထံ နှ ဝိဂ္ဂယှ ဇနေန ကတ္တာ-ဝါကျလည်း နှ-ပါသည်သာ ထူးတော့သည်။ အနုက်မခဲ့ပြီ။)

ဂဟပတိ၊ ကာ။ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ (ဝါ၊ ဤသို့သော အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်။) ဘဂဝတာ၊ သည်။ အဒ္ဓကဝဂ္ဂိယေ၊ သော။ မာဂဏ္ဍိယပဉ္ဉေ၊ ၌။ သြကံ ပဟာယ။ပ။ ဇနေန ကယိရာတိ သြကံ။ပ။ ကယိရာဟူသော။ ယံ တံ၊ ယင်းစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ (ဂါထာအနုက် ပေးခဲ့ပြီ။)

ဂဟပတိ၊ ကာ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သံခိတ္တေန၊ အားဖြင့်။ ဘာသိတဿ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဣမဿ၊ ဤဂါထာ၏။ ဝိတ္ထာရေန၊ အားဖြင့်။ အတ္ထော၊ အနုက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဇာ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤတွင် ဟာလိဒ္ဒိကာနိသုတ်ပြီးပြီ။

တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၄-ဒုတိယဟာလိဒ္ဒိကာနိသုတ်

၄။ (ဧဝံ မေ သုတံ-ပေးမြဲ။) ကော်၊ သော။ သမယံ၊ ၌။ပ။ ဟာလိဒ္ဒိကာနိ ဂဟပတိ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ့ မဟာကစ္စာနံ၊ ကို။ "ဘဒန္တေ၊ အရှင်ဘုရား မဟာကစ္စာန။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သက္ကပဉ္ဉေ၊ သက္ကပဉ္စာသုတ်၌။ 'တဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တာ၊တဏှာ၏ ကုန်ရာနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ လွတ်မြောက်သော စိတ်ရှိကုန်သော။ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ အကြင်ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ (သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) တေ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ အစ္ဈန္တနိဋ္ဌာ၊ စင်စစ် ပြီးဆုံးခြင်းရှိကုန်၏။ အစ္ဈန္တ-ယောဂက္ခေမိနော၊ စင်စစ် ယောဂတို့၏ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ဌိကုန်၏။ အစ္ဈန္တဗြဟ္မစာရိနော၊ စင်စစ် မြတ်သောအကျင့်ရှိကုန်၏။ အစ္ဈန္တပရိယောသာနာ၊ စင်စစ် (အမြဲ)ပြီးဆုံးခြင်းရှိကုန်၏။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ နတ်လူတို့ထက်။ သေဋ္ဌာတိ၊ မြတ်ကုန်၏' ဟူသော'။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။

၁။ ကိတ္တာဝတာ နု ခေါ ဘန္တေ ဘိက္ခု သံခိတ္တေန တဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တော ဟောတိ အစ္ဈန္တနိဋ္ဌော အစ္ဈန္တယောဂက္ခေမီ အစ္ဈန္တဗြဟ္မစာရီ အစ္ဈန္တပရိယောသာနော သေဋ္ဌော ဒေဝမနုဿာနံ။မ ၁-၃၁၈၊ စူဠ-တဏှာသင်္ခယသုတ်။

ဣဓ ခေါ ဒေဝါနမိန္ဒ ဘိက္ခု ဘဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တော၊ တေ အစ္ဈန္တနိဋ္ဌော အစ္ဈန္တယောဂက္ခေမီ အစ္ဈန္တ-ဗြဟ္မစာရီ အစ္ဈန္တပရိယောသာနော။ ဒီ၂-၂၂၆။ သက္ကပဉ္ဉာသုတ်။ ဤပါဠိနှင့် ထူးခြားပုံကို သိရန် ဖော်ပြလိုက်သည်။

ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဘန္တေ၊ အရှင်မဟာကစ္စာန။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သံဒိဋ္ဌေန၊ အကျင့်အားဖြင့်။ ဘာသိတဿ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဣမဿ၊ ဤဘုရားဘော်၏။ အတ္ထော၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ဝိတ္ထာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၏၊ မှတ်အပ်ပါသနည်း” ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။

ဂဟပတိ၊ ဒါယကာ။ ရူပဓာတုယာ၊ ရူပကွန္ဓာဌ်။ ယော ဆန္ဒော၊ သည်။ ယော ရာဂေါ၊ သည်။ ယာ နန္ဒီ၊ သည်။ ယာ တဏှာ၊ သည်။ ဧတ္ထသော၊ ၏။ အဓိဋ္ဌာနာဘိနိဝေသာနုသယာ၊ ကုန်သော။ ယေ ဥပယုပါဒါနာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဤပုဒ်များအနုက်ကို ပဌမဟာလိဒ္ဒိကာနိသုတ်ဌဳရှု။) တေသံ၊ ထိုကာမစ္ဆန္ဒစသည်တို့၏။ ခယာ၊ ကုန်ခမ်းခြင်းကြောင့်။ ဝိရာဂါ၊ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ နိရောဓာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ စာဂါ စွန့်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိနိဿဂ္ဂါ၊ တဖန်စွန့်ခြင်းကြောင့်။ “စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ သုဝိမုတ္တန္တိ၊ ကိလေသာတို့မှ ကောင်းစွာလွတ်ပြီ”ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ (ဝေဒနာဓာတု စသည်တို့ဌဳ ဤနည်းမှီး၍ပေး။)

ဂဟပတိ၊ ကာ။ ဤတိ ဓေါ၊ လျှင်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သက္ကပဥ္ဉေ၊ ဌဳ။ “ယေ တေ။ပ။ ဒေဝမနုဿာနန္တိ၊ ယေ တေ။ပ။ဒေဝမနုဿာနံ”ဟူသော။ ယံ တံ၊ အကြောင်တရားစကားတော်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဂဟပတိ၊ ကာ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သံဒိဋ္ဌေန၊ အားဖြင့်။ ဘာသိတဿ၊ အပ်သော။ ဤမဿ ဓေါ၊ ဤတရားစကား၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝိတ္ထာရေန၊ အားဖြင့်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုပြီးအတိုင်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ အပ်၏။ ဤတိ၊ ၏။

စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-သမာဓိသုတ်

၅။ (ဧဝံ မေ သုတံ။ပ။ သာဝတ္ထိယံ၊ တတြ ခေါ။ပ။ ပေးမြဲ။) ဘဂဝါ၊ သည်—ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သမာဓိ ံ၊ တည်ကြည်မှုသမာဓိကို။ ဘာဝေထ၊ ပွါးကြကုန်လော။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမာဟိတော၊ တည်ကြည်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်ကိုလျှင်။ ယထာဘူတံ၊ အတိုင်း။ ပဇာနာတိ၊ သိသနည်း။ ရူပဿ၊ ရှုပ်၏။ သမုဒယဉ္စ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုငင်း။ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ၊ ချုပ်ပျက်ခြင်းကိုငင်း။ (ယထာဘူတံ၊ အတိုင်း။ ပဇာနာတိ၊ ၏။) ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ၏။ပ။ သညာယ၊ သညာ၏။ပ။ သင်္ခါရာနံ၊ သင်္ခါရတို့၏။ပ။ ဝိညာဏဿ၊ ဝိညာဏ်၏။ သမုဒယဉ္စ၊ ကိုငင်း။ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ၊ ကိုငင်း။ (ယထာဘူတံ၊ အတိုင်း။ ပဇာနာတိ၊ ၏။)

အစွန္ဓကို ခယဝယသင်္ခါတံ အန္တံ အတိတာတိ အာဒန္တာ၊ မ ဋ္ဌ-၁-၁၉၈။ အန္တော ဌဳတိ ဝိနာသော၊ အန္တံ အတိတာ နိဋ္ဌာ တောသန္တိ အစွန္ဓနိဋ္ဌာ၊ ဒီ ဋ္ဌ ၂-၃၁၀ ဖွင့်၏။ အစွန္ဓနိဋ္ဌာ၊ ပျက်စီးခြင်းဟူသော အဆုံးကိုလွန်သော ပြီးဆုံးခြင်းဂျိကုန်၏ဟု စသည်ဖြင့် သမ္မန်။ တဏှာသင်္ခယကိုလည်း တဏှာသင်္ခယောတိ မဂ္ဂေါပိ နိဗ္ဗာနမ္မိ။ပ။ တဏှာသင်္ခယေန မဂ္ဂေန ဝိမုတ္တာ, တဏှာသင်္ခယေ ဝါ နိဗ္ဗာနေ ဝိမုတ္တာ အဓိမုတ္တာတိ တဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တာ၊ ဒီ ဋ္ဌ ၂၊ ၃၁၀-ဖွင့်၏။ တဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တာ၊ တဏှာကို ကုန်ခမ်းစေတတ် ဖျက်ဆီးတတ်သော မဂ်ဖြင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ကုန်သောဟု တနည်းပေး။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မှုပဿ၊ ၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကော စ၊ အတ္ထယော်နည်း။ ဝေဒနာယ၊ ၏။ပ။ သညာယ၊၏။ပ။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ ပ။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ သမုဒယော၊ သည်။ ကော၊နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ အဘိနန္ဒတိ၊ နှစ်သက်တောင့်တ၏။ အဘိဝဒတိ၊ မှားသောအားဖြင့် သက်ဝင်ပြောဆို၏။ အဇ္ဈောသာယ၊ မျိုမတတ်စွဲလမ်း၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။

ကိဉ္စ၊ အတ္ထယော်ကိုလျှင်။ အဘိနန္ဒတိ၊ နှစ်သက်တောင့်တသနည်း။ အဘိဝဒတိ၊ မှားသောအား ဖြင့် သက်ဝင်ပြောဆိုသနည်း။ အဇ္ဈောသာယ၊ မျိုမတတ်စွဲလမ်း၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်သနည်း။ ရှုပံ၊ ရုပ်ကို။ အဘိနန္ဒတိ၊ ၏။ပ။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ရှုပံ၊ ရုပ်ကို။ အဘိနန္ဒတော၊ နှစ်သက်တောင့်တသော။ အဘိဝဒတော၊ မှားသောအားဖြင့် သက်ဝင်ပြောဆိုသော။ အဇ္ဈောသာယ၊ မျိုမတတ်စွဲလမ်း၍။ တိဋ္ဌတော၊ တည်သော။ တဿ၊ ထိုသူ၏ (သန္တာန်၌)။ နုနှီ၊ နှစ်သက်ခြင်း(တဏှာ)သည်။ဥပပ္ပဇ္ဇတိ ဖြစ်၏။ ရှုပေ၊ ရုပ်၌။ ယာ နုနှီ၊ အကြင်နှစ်သက်ခြင်း(တဏှာ)သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုနှစ်သက် ခြင်း (တဏှာ)သည်။ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါန်မည်၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ ဥပါဒါနပစ္စယာ၊ စွဲလမ်းမှု (ဥပါဒါန်)ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဘဝေါ၊ ကမ္မဘဝ ဥပပတ္တိဘဝသည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ဖြစ်၏။) ဘဝပစ္စယာ၊ ကမ္မဘဝဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း(ဖြစ်ပေါ်ခြင်း) သည်။ (သမ္ဘဝတိ၊ ၏။) ဇာတိပစ္စယာ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ အိုခြင်း, သေခြင်းသည်၎င်း။ သောကပရိဒေဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ၊ စိုးရိမ်ခြင်း,ငိုကြွေးခြင်း, ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း, စိတ်ဆင်းရဲခြင်း, ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့သည်၎င်း။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ကေဝလဿ၊ အလုံးစုံသော။ ဝါ-ချမ်းသာမဖက်သက်သက်သော။ ဧတဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ဤဒုက္ခအစုတ်၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ပ။ သညံ၊ သညာကို။ပ။ သင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရတို့ကို။ပ။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်ကို။ အဘိနန္ဒတိ၊ နှစ်သက်တောင့်တ၏။ပ။ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ၏။ သမုဒယော၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ရှုပဿ၊ ရုပ်၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းတည်း။ အယံ၊ ကား။ ဝေဒနာယ၊၏။ပ။ သညာယ၊၏။ပ။ သင်္ခါရာနံ၊တို့၏။ပ။ဝိညာဏဿ၊၏။သမုဒယော၊တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရှုပဿ၊ ရုပ်၏။ အတ္ထင်္ဂမော၊ ချုပ်ပျက်ခြင်းသည်။ ကော စ၊ အတ္ထယော်နည်း။ပ။ ဝေဒနာယ၊ ၏။ပ။ သညာယ၊၏။ပ။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ပ။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ အတ္ထင်္ဂမော၊ သည်။ ကော၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ နာဘိနန္ဒတိ၊ မနှစ်သက် မတောင့်တ။ နာဘိဝဒတိ၊ မှားသော အားဖြင့် သက်ဝင်၍ မပြောဆို။ အဇ္ဈောသာယ၊ မျိုမတတ်စွဲလမ်း၍။ နတိဋ္ဌတိ၊ မတည်။

ကိဉ္စ၊ အတ္ထယော်ကိုလျှင်။ နာဘိနန္ဒတိ၊ မနှစ်သက် မတောင့်တသနည်း။ နာဘိဝဒတိ၊ မှားသော အားဖြင့် သက်ဝင်၍ မပြောဆိုသနည်း။ အဇ္ဈောသာယ၊ မျိုမတတ်စွဲလမ်း၍။ နတိဋ္ဌတိ၊ မတည် သနည်း။ ရှုပံ၊ ရုပ်ကို။ နာဘိနန္ဒတော၊ မနှစ်သက် မတောင့်တသော။ နာဘိဝဒတော၊ မှားသော အားဖြင့်သက်ဝင်၍ မပြောဆိုသော။ အဇ္ဈောသာယ၊ ၍။ နတိဋ္ဌတော၊မတည်သောသူ၏။ ရှုပေ၊ ရုပ်၌။ ယာ နုနှီ၊ အကြင် နှစ်သက်ခြင်း (တဏှာ) သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သာ၊ ထို နှစ်သက်ခြင်း (တဏှာ)သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ နုနှီနိရောဓာ၊ နှစ်သက်ခြင်း (တဏှာ) ၏

ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဥပါဒါနနိရောဓော၊ ဥပါဒါန်၏ ချုပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဥပါဒါန-နိရောဓော၊ ဥပါဒါန်၏ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဘဝနိရောဓော၊ ကမ္မဘဝ, ဥပပတ္တိဘဝ၏ ချုပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)။ပ။ ဝေါ၊ သို့။ ကေဝလဿ၊ သော။ ဇာတဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊၏။ နိရောဓော၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝေဒနံ၊ ကို။ပ။ သညံ၊ ကို။ပ။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ပ။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ နာဘိနန္ဒတိ၊ မနှစ်သက် မတောင့်တ။ပ။ ဝေါ၊သို့။ ကေဝလဿ၊သော။ ဇာတဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ၏။ နိရောဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ကား။ ရူပဿ၊ ၏။ အတ္ထင်္ဂမော၊ ချုပ်ပျက်ခြင်းတည်း။ အယံ၊ ကား။ ဝေဒနာယ၊ ၏။ပ။ သညာယ့် ၏။ပ။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ပ။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ အတ္ထင်္ဂမော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ၏။

ပဋမံ၊ ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၆-ပဋိသလ္လာဏသုတ်

၆။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ပဋိသလ္လာဏော၊တယောက်ထည်းတည်း ကိန်းအောင်း ရာ(ဆိပ်ငြိမ်ရာ)အရပ်၌။ ယောဂံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအား ထုတ်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇထ၊ ရောက်ကြကုန်လော။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဋိသလ္လာဏော၊ တယောက်ထည်းတည်း ကိန်းအောင်း၍ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ (ကြွင်းသော ဝါကျအား လုံးသည် သမာဓိသုတ်နှင့်တူ၏။)

ဆဋ္ဌံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၇-ဥပါဒါပရိတဿနာသုတ်

၇။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ဥပါဒါပရိတဿနဉ္စ၊ စဲလမ်း ခြင်းဖြင့် တပ်မက်ခြင်းကိုငင်း။ အနုပါဒါအပရိတဿနဉ္စ၊ မစဲလမ်းခြင်းပြင့် မတပ်မက်ခြင်းကိုငင်း။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ (တံ သုဏာထ။ပ။ ပစ္စဿောသုံ၊ ပေး၍။) ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်—

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဥပါဒါပရိတဿနာ၊ စဲလမ်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော တပ်မက်ခြင်းသည်။ ဟောတ်၊ ဖြစ်သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇဉ်သည်။(ပေယျာလကို နကုလပိတုသုတ်ရှု၍ဖော်။)

ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တအားဖြင့်။ ဝါ-အတ္တဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ အဖန်ဖန်ရှု၏။
အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ ရူပဝန္တံ ဝါ၊ ရုပ်ရှိ၏ဟူ၍သော်လည်း။ (သမနုပဿတိ၊ ၏။)
အတ္တနိ၊ အတ္တ၌။ ရူပံ ဝါ၊ ရုပ်ဟူ၍သော်လည်း။ (သမနုပဿတိ၊ ၏။)
ရူပသ္မိံ၊ ရုပ်၌။ အတ္တာနံ ဝါ၊ အတ္တဟူ၍သော်လည်း။ (သမနုပဿတိ၊ ၏။)

တဿ၊ ထိုပုထုဇဉ်၏။ တံ ရူပံ၊ ထိုရူပ်သည်။ ဝိပရိဏာမတိ၊ ဖောက်ပြန်၏။ အညထာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာ(ပျက်စီးခြင်း)အား ဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပုထုဇဉ်၏။ ရူပဝိပရိဏာမသ-ထာဘာဝါ၊ ရူပ်၏ဖောက်ပြန်ခြင်း, တပါးသော အခြင်းအရာ(ပျက်စီးခြင်း)အား ဖြင့် ဖြစ်ခြင်း ကြောင့်။ ရူပဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တိ၊ ရူပ်၏ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ အစဉ်လိုက်သော။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပုထုဇဉ်၏။ ရူပဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တိဇာ၊ ၎င်း၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ အစဉ်လိုက်သော ဝိညာဏ်ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ ပရိတဿနာ၊ တပ်မက်ခြင်း (တဏှာ)တို့သည်ထင်း။ ဓမ္မသမ္ပယုတ္တာ၊ အကုသိုလ်တရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းတို့သည်ထင်း။ စိတ္တံ၊ ကုသိုလ်စိတ်ကို။ ပရိယာဒါယ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ သိမ်းကြုံးယူ၍။ ဝါ၊ ကုန်ခမ်းစေ၍ ။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်၏။ စေတသော၊ ကုသိုလ်စိတ်၏။ ပရိယာဒါနာ၊ ကုန်ခမ်းခြင်းကြောင့်။ ဥတ္တာသဝါ စ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိဃာတဝါ စ၊ ပင်ပန်းဆင်းရဲခြင်းရှိသည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) အပေက္ခဝါ စ၊ ငဲ့ကွက်တွယ်တာခြင်းရှိသည်လည်း။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဥပါဒါယ ၁၊ (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) စွဲလမ်း၍လည်း။ ပရိတဿတိ၊ တပ်မက်၏။

(ဝေဒနံဝါကျ သညံဝါကျ သင်္ခါရေဝါကျ ဝိညာဏံဝါကျတို့၌လည်း ဤနည်းပေး။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ဥပါဒါပရိတဿနာ၊ စွဲလမ်းခြင်းဖြင့် တပ်မက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ အနုပါဒါအပရိတဿနာ၊ မစွဲလမ်းခြင်းဖြင့် မတပ်မက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ပ။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ ရူပံ၊ ရူပ်ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တအားဖြင့်။ န သမနုပဿတိ၊ မရှု။ပ။ ဥတ္တာသဝါဝေ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းရှိသည်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဝိဃာတဝါ စ၊ ပင်ပန်းဆင်းရဲခြင်းရှိသည်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အပေက္ခဝါ စ၊ ငဲ့ကွက်တွယ်တာခြင်းရှိသည်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အနုပါဒါယ စ၊ (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်)မစွဲလမ်းမူ၍လည်း။ န ပရိတဿတိ၊ မတပ်မက်။

(ဝေဒနံဝါကျစသည်ကိုလည်း ဤနည်းပေး၊ မခဲပြီ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ခေါ၊ လျှင်။ အနု-ပါဒါအပရိတဿနံ၊ မစွဲလမ်းခြင်းဖြင့် မတပ်မက်ခြင်းသည်။ ဟောတိတိ၊ ၏ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (ဧတေဝေါစပြန်သတ်။)ဣတိ၊ ၏။

သတ္တမံ၊ ဒုနစ်ဒုမြောက်သောသုတ်တည်း။

ဂ-ဒုတိယဥပါဒါပရိတဿနာသုတ်

၈။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ (ဥပါဒါပရိတဿနဉ္စ။ပ။ ပစ္ဆာသော်သုံ၊ ပေးမြဲ။)ဘဂဝါ၊သည်—

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ ဥပါဒါပရိတဿနာ၊ စွဲလမ်းခြင်းဖြင့် တပ်မက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ အဿုတဝါ၊ အာဂမ အဓိဂမ ဟူသော သုတမရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇဉ်သည်။ ရူပံ၊ ရူပ်ကို။ "တေ၊ ဤရူပ်သည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ သော၊ ဤရူပ်သည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ဤရူပ်သည်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာတိ၊ အတ္တ"ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပုထုဇဉ်၏။ ဘံရူပံ၊ထိုရူပ်သည်။

၁။ ပရိယာဒိယိတ္ဝာတိ ပရိတော သဗ္ဗသော အာဒါယ၊ ဂဟေတ္ဝာတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ပ။ ပရိယာဒါ-ယတီတိ ပရိက္ခိဏောတိ။ ဒီ-သဒ္ဒံ ဟိ သဒ္ဒဝိဒူ ဓယတ္ထံ ဝဒန္တိ၊ မ ပဉ္စ-၃၆။

ဝိပရိဏာမတိ၊ ဖောက်ပြန်၏။ အညထာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာ (ပျက်စီးခြင်း) အားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပုထုဇဉ်၏။ ရူပဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ၊ ရုပ်၌ဖောက်ပြန်ခြင်း, တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿုပါယာသာ တို့သည်။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ (ဝေဒနံစသော လေးဝါကျကိုလည်း ဤနည်းမှီးတိုပေး။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ခေါ၊ လျှင်။ ဥပါဒါပရိတဿနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ လျှင်။ အနုပါဒါအပရိတဿနာ၊ မစွဲလမ်းခြင်းဖြင့် မတပ်မက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤ။ သုတဝါ၊ အာဂမ အဓိဂမဟူသော သုတရှိသော။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ "ဧတံ၊ ဤရုပ်သည်။ မမ၊ ငါ၏ ဥစ္စာသည်။ နာ၊ မဟုတ်။ ဧသော၊ ဤရုပ်သည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ နာ အသ္မိ၊ မဟုတ်။ ဧသော၊ ဤရုပ်သည်။ မေ၊ ငါ၏။ နာ အတ္တာတိ၊ အတ္တမဟုတ်"ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုအရိယသာဝကဿ၏။ တံ ရူပံ၊ ထိုရုပ်သည်။ ဝိပရိဏာမတိ၊ ဖောက်ပြန်၏။ အညထာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုအရိယသာဝကဿ၏။ ရူပဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ၊ ရုပ်၏ဖောက်ပြန်ခြင်း တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ၊ တို့သည်။ နုပပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ (ဒေဝဒုံစသော လေးဝါကျတို့ကိုလည်း ဤနည်းမှီးပေး။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ခေါ၊ လျှင်။ အနုပါဒါ အပရိတဿနာ၊ သည်။ ဟောတိတိ၊ ဖြစ်၏ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (ဘေဒဝေါစ ပြန်သတ်။) ဣတိ၊ ဒိ။

ဘဉ္ဇမံ၊ ဤစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၉-ကာလတ္တယအနိစ္စသုတ်

၉။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အတီတာနာဂတံ၊ အတိတ်အနာဂတ်ဖြစ်သော။ ဝါ-ဖြစ်ပြီးဖြစ်လတ္တံ့ ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ အမြဲမရှိ။ ပစ္စုပ္ပန္နဿ၊ ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်၌။ ဝါ-ဖြစ်ဆဲရုပ်၌။ ကော ပနာ ဝါဒေါ၊ အဘယ်ဆိုဥယျာရုံအံ့နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝါ-ဤရုပ်၏ မမြဲသောသဘောကို။ပညာ၊ ရှုမြင်သော။ သုတဝါ၊ သော။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ အတီတသ္မိံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ဖြစ်ပြီးသော။ ရူပသ္မိံ၊ ရုပ်၌။ အနုပေက္ခာ၊ ငဲ့ကွက်တွယ်တာခြင်းမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော၊ ဝါ-ဖြစ်လတ္တံ့သော။ ရူပံ၊ ကို။ နာဘိနန္ဒတိ၊ မနှစ်သက်မတောင့်တ။ ပစ္စုပ္ပန္နဿ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြာ်သော။ ဝါ-ဖြစ်ဆဲသော။ ရူပဿ၊ ၏။ နိဗ္ဗိဒါယ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ။ ဝိရာဂါယ၊ တပ်မက်ခြင်းကင်းခြင်းငှါ။ နိရောဓာယ၊ ချုပ်ခြင်းငှါ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဝေဒနာစသော လေးဝါကျကိုလည်း ဤနည်းမှီးပေး။) ဣတိ၊ ၏။

နဝမံ၊ ကိုးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၀-ကာလတ္တယဒုက္ခသုတ်

၁၀။ (ဤသုတ်သည် အနိစ္စနေရာ၌ ဒုက္ခသင်္ခြိ ဟောသည်သာထူး၏။)

ဒသမံ၊ ဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၁-ကာလတ္တယအနတ္တသုတ်

၁၁။ (ကျွှံသုက်လည်း အနိစ္စဒုက္ခ၌ အနတ္တသဉ်းဖျင်းဟောသည်သာ ထူး၏။)
ဧကောဒသံ၊ တဆယ့်တခုမြောက်သော သုတ်တည်း။

ပဌမော၊ ရွှေးဦးစွာသော။ နကုလပိတုဝင်ဂါ၊ နကုလပိတုဝက်သည်။
နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

တဿ၊ ထိုနကုလပိတုဝက်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ဥဒ္ဒါန်းကား —

နကုလပိတာ၊ နကုလပိတုသုတ်ဝုင်း။ဒေဝဒဟာ၊ ဒေဝဒဟသုတ်ဝုင်း။ဒွေပိ၊ နှစ်သုတ်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဟာလိဒ္ဒိကာနိစ၊ ပဌမ ဟာလိဒ္ဒိကာနိသုတ်, ဒုတိယ ဟာလိဒ္ဒိကာနိသုတ် တို့ဝုင်း။သမာဓိပဋိသလ္လာဏာ၊သမာဓိသုတ်,ပဋိသလ္လာဏသုတ်တို့ဝုင်း။ဒုဝေ၊နှစ်သုတ်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဥပါဒါပရိတဿနာ၊ပဌမဥပါဒါပရိတဿနာသုတ်,ဒုတိယဥပါဒါပရိတဿနာ သုတ်တို့ဝုင်း။ အာဘိတာနာဘတပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ကာလတ္တယ အနိစ္စသုတ်, ကာလတ္တယ ဒုက္ခသုတ်, ကာလတ္တယ အနတ္တသုတ်တို့ဝုင်း။ ဇေနု၊ ယိုသုတ်အမျှားကိုစုထားခြင်းကြောင့်။ ဝဂ္ဂေါ၊ နကုလပိတုဝဂ်ဟူ၍။ ပဉ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်တည်း။

၂-အနိစ္စဝဂ်

၁-အနိစ္စသုတ်

၁၂။ (ဧဝံ မေ သုတံ—သာဝတ္ထိယံ။ တတြ ခေါ။ပ။ ပေးမြဲ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရှုပံ၊ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ အမြဲမရှိ။ပ။ဝိညာဏံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ အမြဲမရှိ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ဝါ၊ဤရုပ်၏မမြဲသောသဘောကို။ ပဿံ၊ ရှုမြင်သော။ သုတဝါ၊ သော။ အရိယ-သာဝကော၊ သည်။ ရူပသ္မိံပိ၊ ရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ပ။ဝိညာဏသ္မိံပိ၊ ၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ၏။ နိဗ္ဗိန္ဒံ၊ ငြီးငွေ့လတ်သော်။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ တပ်မက်ခြင်းကင်း၏။ ဝိရာဂါ၊ တပ်မက်ခြင်း ကင်းခြင်း ကြောင့်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ကိလေသာတို့မှလွတ်၏။ ဝိမုတ္တသ္မိံ၊ ကိလေသာတို့မှလွတ်သော်။ (မေ၊ ငါ၏။ စိတ်တွင်၊ စိတ်သည်။) ဝိမုတ္တန္တိ၊ ကိလေသာတို့မှလွတ်ပြီဟူ၍။ ဉာဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ "ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည်။ ခီဏာ၊ ကုန်မြေးပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယကို။ ဝုသိတံ၊ ကျင့်သုံးအပ်ပြီ။ကရဏီယံ၊မင်္ဂလာကိစ္စကို။ ကတံ၊ပြုအပ်ပြီ။ ဣတ္ထတ္တာယ၊ဤမင်္ဂလာကိစ္စအကျိုးငှါ။ အပရံ၊ တပါးသောမဂ္ဂဘာဝနာကိစ္စသည်။ နာတိ၊ မရှိ" ဟူ၍။ (ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤအတွက်ဘောမှ။ အပရံ၊ တပါးသောအတွက်ဘောသည်။ နာတိ၊ မရှိဟူ၍။ သော်လည်းပေး။) ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဣတိ၊ ၏။

ပဌမံ၊ ရွှေးဦးစွာသော သုတ်တည်း။

၂-ဒုက္ခသုတ်

၁၃။ (ကျိသုတ်၌ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ကျိမျှသာ ထူး၏။)
ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်ဘည်း။

၃-အနတ္တသုတ်

၁၄။ (ကျိသုတ်၌လည်း အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်။ ကျိမျှသာထူး၏။)
တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၄-ယဒနိစ္စသုတ်

၁၅။ (သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ အမြဲမရှိ။ ယံ၊ အကြင် ရူပ်သည်။ အနိစ္စံ၊အမြဲမရှိ။ တံ၊ထို့ရူပ်သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ယံ၊အကြင်ရူပ်သည်။ ဒုက္ခံ၊ဆင်းရဲ၏။ တံ၊ ထို့ရူပ်သည်။ အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်။ ယံ၊ အကြင်ရူပ်သည်။ အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်။ တံ၊ ထို့ရူပ်ကို။ "တေံ၊ ကျိရူပ်သည်။ မမ၊ ငါ၏ ဥစ္စာသည်။ နံ၊ မဟုတ်။ ဧသော၊ ကျိရူပ်သည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ နံအသို့၊ မဟုတ်။ ဧသော၊ ကျိရူပ်သည်။ မေ၊ ငါ၏။ နံအတ္တာတိ၊ အတ္တမဟုတ်" ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ကျိသို့။ (ဧတံ အနုက်မဲ့။) ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ သမ္မပ္ပညာယ၊ မှန်ကန်စွာ သိသော ဝိပဿနာပညာ မဂ်ပညာဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ရှုအပ်၏။(ဝေဒနာ စသည်ကိုလည်း ကျိနည်းပေး။) ကတိ၊၏။

စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-ယံဒုက္ခသုတ်

၁၆။ (ကျိသုတ်၌ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏ စသည်ဖြင့်ဒုက္ခကို အထူးပြု၍ဟောသည်သာထူး၏။)
ပဉ္စမံ၊ ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၆-ယဒနတ္တာသုတ်

၁၇။ (ကျိသုတ်၌လည်း အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ် စသည်ဖြင့် အနတ္တကို အထူးပြု၍ ဟောသည် သာ ထူး၏။)
ဆဋ္ဌံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၇-သဟေတု အနိစ္စသုတ်

၁၈။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ အမြဲမရှိ။ ရူပသ၊ ရူပ်၏။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ယောပိ ဟေတု၊ အကြင်အကြောင်းသည်လည်း။ ယောပိ ပစ္စယော၊ အကြင် အထောက်အပံ့သည်လည်း။ (အတ္ထိ၊၏။) သောပိ၊ ထိုအကြောင်း အထောက်အပံ့သည်လည်း။ အနိစ္စော၊ အမြဲမရှိ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အနိစ္စသမ္ဘူတံ၊ အမြဲမရှိသော သဘောကြောင့် ဖြစ်ပေါ်

လာသော။ ရှုပံ၊ ရှုပ်သည်။ ကုတော၊ အဘယ်မှာလျှင်။ နိစ္စံဘဝိဿတိ၊ မြဲခြင်းသဘောဖြစ်နိုင်ပါအံ့နည်း။(ဤဝါကျဝယ် ရှုပံနောက်၌ တချောင်းပိုဒ် ပိုနေသည်။ဝေဒနာစသည်ကိုလည်း ဤနည်းပေး၊ အကြွင်းလည်းမထူး။)

သတ္တမံ၊ ခုနစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၈-သဟေတုဒုက္ခသုတ်

၉-သဟေတုအနတ္တသုတ်

၁၉၊၂၀။ (ဤနှစ်သုတ်လည်း သဟေတုအနိစ္စသုတ် နည်းတူပေး။)

၁၀-အာနန္ဒသုတ်

၂၁။ (သာဝတ္ထိယံ အာရာဓမေ ပေးမြဲ။) အထ ခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည် ။ပ။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ နိရောဓော နိရောဓောတိ၊ ချုပ်ခြင်း ချုပ်ခြင်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ကတမေသာနံ ခေါ ဓမ္မာနံ။ အဘယ်တရားတို့၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းကို။ နိရောဓောတိ၊ ချုပ်ခြင်းဟူ၍။ ဝုစ္စတီတိ၊ ဟောတော်မူအပ်ပါသနည်း" ဟူသော။ တေံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ရှုပံ၊ ရှုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ အမြဲမရှိ။ သင်္ခတံ၊ အကြောင်းလေးပါးတို့သည် ပူပြင်အပ်၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းကိုစဲ့၍ဖြစ်ပေါ် လာ၏။ ခယဓမ္မံ၊ ကုန်ခမ်းခြင်းသဘောရှိ၏။ ဝယဓမ္မံ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိ၏။ ဝိရာဂဓမ္မံ၊ ပျောက်ဆုံးခြင်းသဘောရှိ၏။ နိရောဓဓမ္မံ၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ တဿ၊ ထိုရုပ်၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းကို။ နိရောဓောတိ၊ ချုပ်ခြင်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ဟောတော်မူအပ်၏။ (ပဋိညာဝါကျ၌ ခိုင်မြဲအောင် နှစ်ကြိမ်ဆို၏၊ အမေးဝါကျတို့၌ တကြိမ်သာဆို၏၊ ဝေဒနာစသည်ကိုလည်း ဤနည်းကိုမှီး၍ပေး။) အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ဣမေသံ ခေါ ဓမ္မာနံ၊ ဤရုပ်ဝေဒနာသညာသင်္ခါရဝိညာဏ် တရားတို့၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းကို။ နိရောဓောတိ၊ ချုပ်ခြင်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ ၏။

ဒသမံ၊ ဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

ဒုတိယော၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ အနိစ္စဝဂ္ဂေါ၊ အနိစ္စဝဂ်သည်။

နိဋ္ဌိတော၊ ပြီး၏။

တဿ၊ ထိုအနိစ္စဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ဥဒ္ဒါန်းကား—

အနိစ္စံ၊ အနိစ္စသုတ်ကိုဎင်း။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသုတ်ကိုဎင်း။ အနတ္တာ၊ အနတ္တသုတ်ကိုဎင်း။ အပရေ၊ တပါးကုန်သော။ တယော၊ သုံးသုတ်ကုန်သော။ ယဒနိစ္စာ၊ ယဒနိစ္စသုတ်, ယံဒုက္ခသုတ်, ယဒနတ္တာသုတ်တို့ကိုဎင်း။ ဟေတုနာပိစ၊ ဟေတုသဒ္ဒါဖြင့်လည်း။ တယော၊ သုံးသုတ်ကုန်သော သဟေတုအနိစ္စသုတ်, သဟေတုဒုက္ခသုတ်, သဟေတုအနတ္တသုတ်တို့ကိုဎင်း။ အာနန္ဒေနစ၊ အာနန္ဒသုတ်နှင့်လည်း။ (သဟ၊ တက္ခ။) ဒသ၊ ဆယ်သုတ်တို့ကိုဎင်း။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်တည်း။

၃-ဘာရဝဂ်

၁-ဘာရသုတ်

၂၂။ (သာဝတ္ထိယံ။ တတြ ခေါ။ ပေးမြဲ) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ဘာရုဉ္၊ ဝန်ကိုဂုင်း။ ဘာရဟာရဉ္၊ ဝန်ကိုထမ်းဆောင်တတ်သူကိုဂုင်း။ ဘာရာဒါနဉ္၊ ဝန်ကိုယူဆောင်ကြောင်းကိုဂုင်း။ ဘာရနိက္ခေပနဉ္၊ ဝန်ကိုပုစ်ချရာကိုဂုင်း။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ တံ၊ ထိုတရားကို။ သုဏာထ၊ နာကြကုန်လော။ ဘိက္ခဝေ၊ ဘို့။ ဘာရော၊ ဝန်သည်။ ကတမော၈၊ အဘယ်နည်း။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဥပါဒါန်တို့၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော ခန္ဓာတို့တည်း။ ကတိ၊ ကျိသို့။ ဝစနီယံ၊ ဖြေဆိုအပ်သည်။ အာဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကတမေ ပဉ္စ၊ အဘယ်ငါးပါးတို့နည်းဟူမူ။ ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓာဒုင်း။ပ။ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော၊ဂုင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ကျိဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းကို။ ဘာရော၊ ဝန်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘာရဟာရော၊ ဝန်ကိုထမ်းဆောင်တတ်သူသည်။ ကတမော၈၊ နည်း။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ကတိ၊သို့။ ဝစနီယံ၊ ဆိုအပ်သည်။ အာဿ၊ ၏။ ဧဝံ နာမော၊ ကျိသို့သော အမည်ရှိသော။ ဧဝံ ဂေါတ္တော၊ ကျိသို့သော အနွယ်ရှိသော။ ဃော အယံ အာယသ္မာ၊ အကြင်အရှင်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ကျိအရှင်ကို။ ဘာရဟာရော၊ ဝန်ကို ထမ်းဆောင်တတ်သူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘာရာဒါနံ၊ ဝန်ကို ယူဆောင်ကြောင်းသည်။ ကတမဉ္စ၊ နည်း။ ယာယံ တဏှာ၊ အကြင်တဏှာသည်။ ပေါနောဘဝိကာ၊ တဖန်ဘဝသစ်အကျိုးဌာ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ တဖန် ဘဝသစ်ကို ပြုလေ့ရှိ၏။ နန္ဒီရာဂသဟဂတာ၊ ပြင်းစွာ တပ်နှစ်သက်တတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်၏။တတြ တတြ၊ ထိုထိုအာရုံ ထိုထိုဘုံ၌။ အဘိနန္ဒိနီ၊ အလွန်နှစ်သက်တတ်၏။ (သာ၊ ထိုတဏှာတည်း။) ဣဒံ၊ ကျိတဏှာသည်။ ဧသေဿ၊ အဘယ်နည်း။ ကာမတဏှာ၊ ကာမဘုံ၌ တပ်နှစ်သက်တတ်သော တဏှာဒုင်း။ ဘဝတဏှာ၊ ရူပ အရူပဘဝ၌ တပ်နှစ်သက်တတ်သော တဏှာဒုင်း။ ဝိဘဝတဏှာ၊ ဘဝပြတ်ရာ၌ တပ်နှစ်သက်တတ်သော တဏှာဒုင်းတည်း ၂။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ၊ ကျိတဏှာသုံးပါးကို။ ဘာရာဒါနံ၊ ဝန်ကိုဆောင်ယူကြောင်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘာရနိက္ခေပနံ၊ ဝန်ကို ချရာသည်။ ကတမဉ္စ၊ နည်း။ တဿာယေဝ တဏှာယ၊ ထိုသုံးပါးသော တဏှာ၏သာလျှင်။ ယော ဒေသေသဝိရာဂနိရောဓော၊ အကြွင် အကြွင်းမဲ့ကင်းပျောက်ရာ ချုပ်ရာ နိုဗ္ဗာန်သည်[1]။ ယော စာဂေါ၊ အကြင် စွန့်ရာ နိုဗ္ဗာန်သည်။ ယော

၁။ နန္ဒီရာဂေန သဟ ဂတာတိ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ၊ ဒီ-ဋ္ဌ ၂-၁၉၃။ နန္ဒိရာဂသဟဂတာတိ နန္ဒိရာဂေန သဟ ကေတ္တမေဝ ဂတာ၊ တဿာဝသဟဂတံ ဟိ ဣဓ အဓိပ္ပေတံ၊ ဣတိဘဋ္ဌကထာ၊ ၂၄၃။ တဿာဝတ္ထော ဟေတ္ထ သဟသဒ္ဒေါ သနိဒဿနာ ဓမ္မာတိ အာဒီသု ဝိယ၊ တသ္မာ နန္ဒိရာဂဘာဝံ ဂတာ သဗ္ဗာသုပိ အဝတ္ထာသု နန္ဒိရာဂဘာဝဿ အပစ္စက္ခာယ ဝတ္တနတော၊တိ အတ္ထော။ ဒီ-ဋ္ဌ ၂-၁၄၀။

၂။ ကာမေ တဏှာ ကာမတဏှာ။ပ။ ဘဝေ ဘဏှာ ဘဝဘဏှာ။ပ။ ဝိဘဝေ ဘဏှာ ဝိဘဝတဏှာ။ ဒီ-ဋ္ဌ ၂-၃၈၉။

၃။ အသေသမေတ္ထ တဏှာ ဝိရဇ္ဇတိ ပလုဇ္ဇတိ နိရုဇ္ဈတိ ပဟီယတိဘိ။ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ - ဣဒ္ဓိကာနှင့် ဝိသုဒ္ဓိ ဋ္ဌ ၂-၁၃၈-ဒုတိယနည်းတည်း။ ဝိသုဒ္ဓိ-ဋ္ဌ ၂-၁၃၈-ပဌမနည်းအလို 'အကြွင် တပ်ခြင်း ကင်းခြောင်း မဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ရာ နိုဗ္ဗာန်သည်'ဟု ပေးလေ။ ဝိသုဒ္ဓိ-ဋ္ဌ ၂-ဒုတိယနည်းအလို အသေသပိရာဂ, အသေသနိရောဓဟု ၂-ပုဒ်ကြံသည်။

ပဋိနိဿဂ္ဂါ၊ အကြင် တဖန် ဗုဒ္ဓံရာနိဗ္ဗာန်သည်။ ယာ မုက္ခိ၊ အကြွင်း လုတ်ဆု နိဗ္ဗာန်သည်။ ယော အနုဂလယော၊ အကြွင်ကပ်ငြိခြင်းကင်းရာ နိဗ္ဗာန်သည်။(အတ္ထိ၊ ၏။သော၊ထိုနိဗ္ဗာန်တည်း။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ၊ ဤနိဗ္ဗာန်ကို။ ဘာရနိက္ခေပနံ၊ ဝန်ကိုချဆုဟူ၍။ ဝုစ္စတိတေ၊ အပ်၏ ဟူသော။ တေံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (ဒေတဒဝေါစ ပြန်စပ်။)

ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣဒံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ သုဂတော၊ သည်။ ဣဒံ၊ ကို။ ဝတ္တာန၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ သတ္ထာ၊ သည်။ အဆ၊ ထိမှ။ အပရံ၊ တပါးသော---

ပဋ္ဌကွန္ဒာ၊ ငါးပါးကုန်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည်။ ဟဝေ၊ စင်စစ်။ ဘာရာ၊ ဝန်ထုပ်တို့တည်း။ ပုဂ္ဂလော စ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါသည်ကား။ ဘာရဟာရော၊ ခန္ဓာဝန်ကိုဆောင်သူတည်း။ လောကေ၊ လောက၌။ ဘာရာဒါနံ၊ ခန္ဓာဝန်ကို ယူဆောင်ခြင်းသည်။ ဒုခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဘာရနိက္ခေပနံ၊ ခန္ဓာဝန်ကို ပစ်ချခြင်းသည်။ သုခံ၊ ချမ်းသာ၏။

ဂရုံ၊ လေးလံသော။ ဘာရံ၊ ခန္ဓာဝန်ကို။ နိက္ခိပိတွာ၊ ပစ်ခဲ့၍။ အညံ၊ ပစ္ဆုပ္ပန်ခန္ဓာဝန်မှ တပါးသော။ ဘာရံ၊ အနာဂတ်ခန္ဓာဝန်ကို။ အနုဂဒိယ၊ မယူမဆောင်မူ၍။တဏှံ၊တဏှာကို။ သမူလံ၊ အမြစ်ဒုရင်းနှင့်တကွ။ ဗွဇ္ဈယ့်၊ နုတ်၍။ နိစ္ဆာတော၊ ဆာလောင်တတ်သော တဏှာမရှိသည်ဖြင့်၍။ ပဓိနိဗ္ဗုတော၊ နိဗ္ဗာန်ယုသိမ်း ငြိမ်းဒအား၏ဟူသော။ ဒဘံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ၏။

ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသောသုတ်တည်း။

၂-ပရိညသုတ်

၂၃။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ ဘည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ သင်တို့ဗဒား။ ပရိညေယျေ၊ ပိုင်းခြား၍သိအပ်ကုန်သော။ ခမေ ဘ၊ တရားတို့ကိုဥင်း။ ပရိညံ၊ ပိုင်းခြား၍သိရာဖြစ်သော။ မမ္မဥ္စ၊ တရားကိုဥင်း။ ဒေသေဿာမိ၊ အံ့။ တံ၊ ကို။ သုဏာထ၊ ကုန်လော။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပရိညေယျာ၊ ပိုင်းခြား၍သိအပ်ကုန်သော။ ခမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ ကတမေ စ၊ အဘယ်တို့နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ပရိညေယျော၊ ပိုင်းခြား၍သိအပ်သော။ ခမ္မော၊ တရားတည်း။ ဝေဒနာ၊ သည်။ပ။ သညာ၊ သည်။ပ။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ပ။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ပရိညေယျော၊ သော။ ခမ္မော၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ဣမေ၊ ဤခန္ဓာငါးပါးတရားတို့ကို။ ပရိညေယျာ၊ အပ်ကုန်သော။ ခမ္မာ၊ တရားတို့ဟူ၏။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပရိညာ၊ ပိုင်းခြား၍သိရာသည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယော ရာဂက္ခယော၊ အကြင်ဆုဂ၏ကုန်ရာ(နိဗ္ဗာန်)သည်။ ယော ဒေါသက္ခယော၊ အကြင်ဒေါသ၏ကုန်ရာ(နိဗ္ဗာန်)သည်။ ယော မောဟက္ခယော၊ အကြင်မောဟ၏ကုန်ရာ(နိဗ္ဗာန်)သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤ ဆုဂ ဒေါသ မောဟတို့၏ ကုန်ရာ(နိဗ္ဗာန်)ကို။ ပရိညာ၊ ပိုင်းခြား၍သိရာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ၏။

ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၃-အဘိဇာနသုတ်

၂၄။ သာဝတ္ထိ နိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အနဘိဇာနံ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မသိသောသူသည်။ အပရိဇာနံ၊ (အနိစ္စစသောအား)ဖြင့်) ပိုင်းခြား၍ မသိသော သူသည်။ အဝိရာဇယံ၊ တပ်မက်မှုမကင်းစေသောသူသည်။ အပဟာယံ၊ မပယ်စွန့်သောသူသည်။ ဒုက္ခက္ခယာယ၊

ဝဠ်ဆင်းရဲ၏ကုန်ခြင်းငှါ၊ အဘဗ္ဓော၊ မထိုက်။ ဝေဒနံ၊ ကို။ပ။ သည်၊ ကို။ပ။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ပ။ ဝိညာဏ်၊ ကို။ အနဘိဇာနံ၊ သည်။ပ။ အဘဗ္ဓော၊ မထိုက်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပဉ္စ ခေါ၊ ရူပ်ကို ကား။ အဘိဇာနံ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိသောသူသည်။ ပရိဇာနံ၊ (အနိစ္စစသောအားပြင့်) ပိုင်းခြား၍ သိသောသူသည်။ ဝိရာဇယံ၊ တပ်မက်မှုကင်းစေသောသူသည်။ ပဇဟံ၊ ပယ်စွန့်သော သူသည်။ပ။ ဘဗ္ဓော၊ ထိုက်၏။ ဝေဒနံ၊ ကို။ပ။ သည်၊ ကို။ပ။ သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ပ။ ဝိညာဏ်၊ ကို။ အဘိဇာနံ၊ သည်။ပ။ ဘဗ္ဓော၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ၏။

တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၄-ဆန္ဒရာဂသုတ်

၂၅။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပသ္မိံ၊ ရုပ်၌။ ယော ဆန္ဒရာဂေါ၊ အကြင် လိုချင်တပ်မက်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုရုပ်၌ လိုချင်တပ်မက်ခြင်း(တဏှာ)ကို။ပဇဟထ၊ ပယ်စွန့်ကြကုန်လော။ ဇဝံ၊ ဤသို့ (ရုပ်၌ လိုချင်မှုကို)ပယ်ကုန်သည်ရှိသော်။ တံ ရူပံ၊ ထိုရုပ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ပဟီနံ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်။ ဥစ္ဆိန္နမူလံ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော အမြစ်အရင်းရှိသည်။ တာလာဝတ္ထုကတံ၊ ထန်းပင်တည်ရာ(ကျင်း) ကဲ့သို့ပြုအပ်သည်။ အနဘာဝံကတံ၊ တဖန် မဖြစ်အောင် ပြုအပ်သည်။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ အနုပ္ပါဒဓမ္မံ၊ မဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘောရှိသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ (ဝေဒနာစသည်ကိုလည်း ဤနည်းပေး။) ဣတိ၊ ၏။

စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-အဿာဒသုတ်

၂၆။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သမ္မောဓာ၊ သစ္ဝါလေးပါးကို သိသည်မှ။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေးဦးသာလျှင်။ အနဘိသမ္မုဒ္ဓဿ၊ သစ္ဝါလေးပါးကိုမသိသေးသော။ ဗောဓိသတ္တဿေဝ၊ ဘုရားအလောင်းသည်သာလျှင်။ သတော၊ ဖြစ်စဉ်။ မေ၊ ငါဘုရား၏။ "ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ အဿာဒေါ၊ သာယာဖွယ်သည်။ ကော နု ခေါ၊ အဘယ်နည်း။ (ရူပဿ၊ ၏။) အာဒီနဝေါ၊ အပြစ်သည်။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ (ရူပဿ၊၏။) နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ကြောင်း ထွက်မြောက်ရာသည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ဝေဒနာယ၊ ၏။ပ။ သညာယ၊ ၏။ပ။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ပ။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ပ။ ကိန္တိ၊ အဘယ်နည်း"ဟူသော။ ဘေ၊ ဤအကြံသည်။ အဟောသိ၊ ပြစ်ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တဿ မယှံ၊ ထိုငါဘုရား၏။ "ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ စဲ၍။ ယံ ခေါ သုခံ သောမနဿံ၊ အကြင် ချမ်းသာခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ၊ ဤချမ်းသာခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ ရူပဿ၊ ၏။ အဿာဒေါ၊ သာယာဖွယ်တည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ယံ အနိစ္စံ၊ အကြင် အမြဲမရှိ။ ယံ ဒုက္ခံ၊ အကြင် ဆင်းရဲ၏။ ယံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ အကြင် ဖောက်ပြန်သော သဘော ရှိ၏။ အယံ၊ ဤအမြဲမရှိ ဆင်းရဲခြင်း ဖောက်ပြန်သောသဘောသည်။ ရူပဿ၊ ၏။ အာဒီနဝေါ၊ အပြစ်တည်း။ ရူပသ္မိံ၊ ရုပ်၌။ ယော ဆန္ဒရာဂဝိနယော၊ အကြင် လိုချင်တပ်မက်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းသည်။ ယံ ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ၊ အကြင် လိုချင်တပ်မက်ခြင်းကို ပယ်စွန့်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊၏။) ဣဒံ၊ ဤလိုချင်တပ်မက်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း ပယ်စွန့်ခြင်းသည်။ ရူပဿ၊ ၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ကြောင်း ထွက်မြောက်ရာတည်း။ (ဝေဒနာစသည်ကိုလည်း ဤနည်းပေး။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ယာဝကီဝဉ္စ၊ အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး လျှင်။ ဧဝံ၊ ကျိုသို့။ ပဉ္ဉန္နံ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဣမေသံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ၊ ဤဥပါဒါန်တို့၏ အာရုံဖြစ်သော ခန္ဓာတို့၏။ အဿာဒဉ္စ၊ သာယာဇ္ဈယ်ကိုလည်း။ အဿာဒတော၊ သာယာဇ္ဈယ်အားဖြင့်။ အာဒီနဝဉ္စ၊ အပြစ်ကိုလည်း။ အာဒီနဝတော၊ အပြစ်အားဖြင့်။ နိဿရဏဉ္စ၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းကိုလည်း။ နိဿရဏတော၊ ထွက်မြောက်ကြောင်းအားဖြင့်။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ န အဗ္ဘညာသိ ံ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိတော်မမူသေး။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ သဒေဝကေ၊ ကာမဘဝစရ နတ်ပြည်ငါးထပ်နှင့်တကွသော။ သမာရကေ၊ ဝသဝတ္တီမာရ်နတ်ပြည်နှင့် တကွသော။ သဗြဟ္မကေ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည် ၂၀-နှင့် တကွသော။ လောကေ၊ သြကာသလောကဌ်။ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ၊ ရဟန်းပုဏ္ဏားနှင့်တကွသော။ သဒေဝမနုဿာယ၊ သမုတိနတ်ဟူသောမင်း, ကြင်းသောလူနှင့် တကွသော။ ပဇာယ၊ သတ္တလောကဌ်။ "အနုတ္တရံ၊ မိမိထက် အမြတ်မရှိသော။ သမ္မာသမ္ဗောဓိ ံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။ အဘိသမ္မုဒ္ဓါတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီ" ဟူ၍။ နေဝပစ္ခညာသိ ံ၊ ဝန်ခံတော်မမူ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ယတော စ ခေါ၊ အကြင်အခါ၌ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဉ္ဉန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။။ပ။ အဗ္ဘညာသိ ံ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိတော်မူပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ပ။ ပစ္ခညာသိ ံ၊ ဝန်ခံတော်မူပြီ။ "မေ၊ ၏။ ဝိမုတ္တိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သည်။ အကုပ္ပါ၊ ပျက်စီးခြင်းမရှိ။ အယံ၊ ဤဖြစ်ခြင်းသည်။ အန္တိမာ၊ အဆုံးစွန်ဖြစ်သော။ ဇာတိ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ပုနဗ္ဘဝေါ၊ တဖန် ဘဝသစ်ကိုပြုခြင်းသည်။ နတ္ထိတိ၊မရှိ" ဟူသော။မေ၊ငါဘုရား၏။ဒဿနံ၊ မြင်စွမ်းနိုင်သော။ ဉာဏဉ္စ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်သည်လည်း။ ဥဒပါဒိ၊ ဆင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ၏။

ပဌမံ၊ ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၆-ဒုတိယအဿာဒသုတ်

၂၇။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ရူပဿ၊ ၏။ အဿာဒ-ပရိယေသနံ၊ သာယာဇ္ဈယ်ကိုရှာခြင်းငှါ။ အစရိ ံ၊ လှည့်လည်ပြီ။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ ယော အဿာဒေါ၊ အကြင်သာယာဇ္ဈယ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) တံ၊ ထိုသာယာဇ္ဈယ်ကို။ အဗ္ဘဂမံ၊ ရပြီ။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်။ ရူပဿ၊ ၏။ အဿာဒေါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ထိုရုပ်၏သာယာဇ္ဈယ်ရှိသမျှကို။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ မေ၊ ငါဘုရားသည်။ သုဒိဋ္ဌော၊ ကောင်းစွာမြင်အပ်ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ရူပဿ၊ ၏။ အာဒီနဝပရိယေသနံ၊ အပြစ်ကိုရှာခြင်းငှါ။ အစရိ ံ၊ လှည့်လည်ပြီ။ ရူပဿ၊ ၏။ ယော အာဒီနဝေါ၊ အကြင်အပြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုအပြစ်ကို။ အဗ္ဘဂမံ၊ ရပြီ။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်။ ရူပဿ၊ ၏။ အာဒီနဝေါ၊ အပြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ထိုရုပ်၏အပြစ်ရှိသမျှကို။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ မေ၊ သည်။ သုဒိဋ္ဌော၊ ကောင်းစွာမြင်အပ်ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ရူပဿ၊ ၏။ နိဿရဏပရိယေသနံ၊ ထွက်မြောက်ရာကို ရှာခြင်းငှါ။ အစရိ ံ၊ ပြီ။ ရူပဿ၊ ၏။ ယံ နိဿရဏံ၊ အကြင်ထွက်မြောက်ရာသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုရုပ်၏ထွက်မြောက်ရာကို။ အဗ္ဘဂမံ၊ ရပြီ။ ယာဝတာ၊ လောက်။ ရူပဿ၊ ၏၊ နိဿရဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုရုပ်၏ထွက်မြောက်ရာကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ မေ၊

သည်။ သုဒိဋ္ဌ၊ ကောင်းစွာမြင်အပ်ပြီ။ (ဒေဒနာစသည်ကို ဤနည်းပေး၊ ယာဝကိဉ္စသည် ကိုလည်း ရှေးသုတ်နည်းပေး။)

ဆဋ္ဌ၊ ခြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၇-တတိယအာသာဒသုတ်

၂၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပဿ၊ ၏။ အဿာဒေါ၊ သာယာဖွယ်သည်။ (နောစေဒံ=နော+စေ+ဣဒံ ဟုခွဲ။ ဣဒံ နိပါတ်မျ။ ထို့အတူ နယိဒံဋ္ဌလည်း ဣဒံ နိပါတ်မျ။) နော စေ အဘဝိဿ၊ အကယ်၍မရှိငြားအံ့။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ရူပဿိ်၊ ရူပ်၌။ နသာရဇ္ဇေယျုံ၊ ပြင်းစွာမတပ်မက်ကုန်ရာ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မာ စ ခေါ၊ အကြင်ကြောင့်လျှင်။ ရူပဿ၊ ၏။ အဿာဒေါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရူပဿိ်၊ ၌။ သာရဇ္ဇန္တိ၊ ပြင်းစွာတပ်မက်ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပဿ၊ ၏။ အာဒီနဝေါ၊ အပြစ်သည်။ နော စေ အဘဝိဿ၊ငြားအံ့။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ရူပဿိ်၊ ၌။ နဒုက္ခမေဿုံ၊ မငြီးငွေ့ကုန်ရာ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မာ စ ခေါ၊ လျှင်။ ရူပဿ၊ ၏။ အာဒီနဝေါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ရူပဿိ်၊ ၌။ နဒုက္ခမေဿုံ၊ မငြီးငွေ့ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပဿ၊ ၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ရာသည်။ နော စေ အဘဝိဿ၊ ငြားအံ့။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ရူပသ္မာ၊ မှ။ နိဿရဏေယျုံ၊ မလွတ်မြောက်ကုန်ရာ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မာ စ ခေါ၊ လျှင်။ ရူပဿ၊ ၏။ နိဿရဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ရူပသ္မာ၊ မှ။ နိဿရန္တိ၊ ထွက်မြောက်ကုန်၏။ (ဝေဒနာစသည်ကိုလည်း ဤနည်းပေးလေ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယာဝကိဉ္စ၊ အကြင်မျှလောက်သောကာလပတ်လုံးလျှင်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ (ဝံ၊ ဤသို့။ ဤသုတ်၌မပါ ရှေးသုတ်မျှားဥ်ပါသည်။) ပဉ္စန်း၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ အဿာဒဥ္စ၊ ကိုလည်း။ အဿာဒတော၊ အားဖြင့်။ပ။ နအဿာဒသုံ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မသိကုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်သောကာလပတ်လုံး။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ သဒေဝကာ၊ သော။ သမာရကာ၊ သော။ သဗြဟ္မကာ၊ သော။ လောကာ၊ မှ။ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ၊ သော။ သဒေဝမနုဿာယ၊ သော။ ပဇာယ၊ မှ။ နဒု နိဿဋာ၊ မထွက်မြောက်ကုန်။ နဒု ဝိသံယုတ္တာ။ မယှဉ်ကုန်။ နဒု ဝိပ္ပယုတ္တာ၊ မလွတ်ကုန်။ ဝိမရိယာဒိကတေန၊ ပြုအပ်ပြီးသော (ကိလေသာ,ဝဋ်)အပိုင်းအခြားမရှိသော[1]။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ နဒု ဝိဟရိ[2]သု၊ မနေကုန်။ဘိက္ခဝေ။ တို့။ ယတော စ ခေါ၊ ဤကား။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ပ။ အဿာဒသုံ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိကုန်ပြီ။--- ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အထ၊ ဤ။ပ။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ကုန်ပြီ။ ဝိသံယုတ္တာ၊ မယှဉ်ကုန်။ ဝိပ္ပမုတ္တာ၊ လွတ်မြောက်ကုန်ပြီ။ဝိမရိယာဒိကတေန၊ သော။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ဝိဟရိ[2]သု၊ နေကုန်ပြီ ၂။ ဣတိ၏။

သတ္တမံ၊ ခုနစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၈-အာဘိန္ဒနသုတ်

၂၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယော၊အကြင်သူသည်။ ရူပံ၊ ရူပ်ကို။ အာဘိန္ဒတိ၊ နှစ်သက်၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို။ အာဘိန္ဒတိ၊ နှစ်သက်သည်မည်၏။ ယော၊ သည်။

၁။ ဝိမရိယာဒိကတေနာတိ ဒုမ္မရိယာဒိကတေန၊ ဤအဋ္ဌကထာ၊ မ-ဋ ၄-၆င။

၂။ ဝိဟရိ်သုဂျိသော ဗျတိဒရကဝါကျဆောက်၍ အနုယဝါကျဉ် ဝိဟရိ်သုဟုပြင်၍ သမ္မန်သည်။ ပရိသမာပနက္ကတိနှင့် ဆော့၍ ဝိဟရန္တိဟု ပျက်နေဟန်တူ၏။

ဒုက္ခံကို။ အဘိနန္ဒတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ ဒုက္ခသ္မာ၊ ဆင်းရဲမှု။ အပရိမုတ္တော၊ မလွတ်မြောက်။ ဣဘိ၊ သို့။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။ (ဝေဒနာစသည်ကိုလည်း ဤနည်းပေး။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယော၁ ခေါ၊ အကြင်သူသည်ကား။ ချုပ်၊ ရပ်ကို။ နိ အဘိနန္ဒတိ၊ မနှစ်သက်။ သော။ ထိုသူသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို။ နိ အဘိနန္ဒတိ၊ မနှစ်သက်။ ယော၊ သည်။ ဒုက္ခံကို။ နိ အဘိနန္ဒတိ၊ မနှစ်သက်။ သော၊ သည်။ ဒုက္ခသ္မာ၊ မှ။ ပရိမုတ္တော၊ လွတ်မြောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒါမိ၊၏။ (ဝေဒနာစသည်ကိုလည်း ဤနည်းပေး။)

အဋ္ဌမံ၊ ရှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၉-ဥပါဒသုတ်

၃၀။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ချုပသဃ၊ ၏။ ယော ဥပါဒေါ၊ အကြင်ဖြစ်ခြင်းသည်။ ယာ ဌိတိ၊ အကြင်တည်ခြင်းသည်။ ယာ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ အကြင်ဆင်ချားသောဖြစ်ခြင်းသည်။ ယော ပါတုဘာဝေါ၊ အကြင်ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ အဘိသဒ္ဒါ ဗျတ္တာအနုက်ဟော၊ ပါဘုသဒ္ဒါ ပါကဋအနုက်ဟော။) ဧသော၊ ထိုရုပ်၏ဖြစ်ခြင်း တည်ခြင်းဆင်ရှားခွာပြင်ပေါ်ခြင်းသည်။ ဒုက္ခသ္မာ၊ သင်းရဲ၏။ ဥပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းမည်၏။ ဇရာဝါနံ၊ အနာဇရာဂါတို့၏။ ဌိတိ၊ တည်ခြင်းမည်၏။ ဇရာမရဏာသ္မာ၊ အိုခြင်းသေခြင်း၏။ ပါဘုဘာဝေါ၊ ဆင်ရှားခွာဖြစ်ပေါ်ခြင်းမည်၏။ (ဝေဒနာစသည်လည်း ဤနည်းပေး။) ဘိက္ခဝေါ၊ ဘို့။ ချုပသဃ၊ ၏။ ယော စ ခေါ နိုဇောဓော၊ အကြင်ချုပ်ခြင်းသည်။ ယော ဝူပသမော၊ အကြင်ငြိမ်းခြင်းသည်။ ယော အတ္ထင်္ဂမော၊ အကြင်ပျက်ခြင်းသို့ရောက်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ ဇသော၊ ဤချုပ်ခြင်းငြိမ်းခြင်းပျက်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်။ ဒုက္ခသ္မာ၏။ နိဇောဓော၊ ချုပ်ခြင်းမည်၏။ ဇရာဝါနံ၊ တို့၏။ ဝူပသမော၊ ငြိမ်းခြင်းမည်၏။ ဇရာမရဏာသ္မာ၊ ၏။ အတ္ထင်္ဂမော၊ ပျက်ခြင်းသို့ရောက်ခြင်းမည်၏။ (ဝေဒနာစသည်ကိုလည်း ဤနည်းပေး။)

နဝမံ၊ ကိုးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၀-အဃမူလသုတ်

၃၁။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဃဋ္ဌ၊ ဆင်းရဲကိုဥဉ်း။ အဃမူလဋ္ဌ၊ ဆင်းရဲ၏အကြောင်းကိုဥဉ်း။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ တံ၊ ထိုတရားတော်ကို။ သုဏာထ၊ နာကြကုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဃံ၊ ဆင်းရဲသည်။ ကတမဉ္စ၊ အဘယ်နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ရူပံ၊ ရူပ်သည်။ အဃံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ပ။ဝိညာဏံ၊ သည်။ အဃံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ၊ ဤရူပ်စသည်ကို။ အဃံ၊ ဆင်းရဲဟူ၍။ ဒုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဃမူလံ၊ ဆင်းရဲ၏အကြောင်းသည်။ ကတမဉ္စ၊ အဘယ်နည်း။ ယာယံ တဏှာ၊ သည်။ ပေါနောဘဝိကာ၊ တဖန်ဘဝကို ပြုလေ့ရှိ၏။ ဝါ-တဖန်ဘဝအကျိုးငှါဖြစ်၏။ နန္ဒီရာဂသဟဂတာ၊ ဘပ်နှစ်သက်ခြင်းနှင့်တကွဖြစ်၏။ ဝါ-တပ်နှစ်သက်ခြင်းသို့ရောက်၏။ တတြ တတြ၊ ထိုထိုအာရုံ ထိုထိုအတွင်ဘော၌။ အဘိနန္ဒိနီ၊ လွန်စွာနှစ်သက်တတ်၏။ (သာ တဏှာ၊ ထိုတဏှာတည်း။) ဣဒံ၊ ဤတဏှာသည်။ သေယျထာ၊ နည်း။ ကာမတဏှာ၊ ၎င်း။ ဘဝတဏှာ၊ ၎င်း။ ဝိဘဝတဏှာ၊ ၎င်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ၊ ဤတဏှာကို။ အဃမူလံ၊ ဆင်းရဲ၏ အကြောင်းဟူ၍။ ဒုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ၏။

ဒသမံ၊ ဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၁-ပဘင်္ဂသုတ်

၃၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဘင်္ဂံစ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိသောတရား ကိုဂုဏ်း။ အပ္ပဘင်္ဂံစ၊ မပျက်စီးခြင်းသဘောရှိသောတရားကိုဂုဏ်း။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောတော် မူအံ့။ တံ၊ ထိုတရားတော်ကို။ သုဏာထ၊ နာကြကုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဘင်္ဂံ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘော ရှိသောတရားသည်။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်နည်း။ အပ္ပဘင်္ဂံ၊ မပျက်စီးခြင်းသဘောရှိသောတရားသည်၊ ကိဉ္စ၊ အဘယ်နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပံ၊ သည်။ ပဘင်္ဂံ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိ၏။ တဿ၊ ထို ရုပ်၏။ ယော နိရောဓော၊ အကြွင်ချုပ်ခြင်းသည်။ ယော ဝူပသမော၊ အကြွင်ငြိမ်းခြင်းသည်။ ယော အတ္ထင်္ဂမော၊ အကြွင်ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣဒံ၊ ဤရုပ်၏ချုပ် ခြင်းစသည်သည်။ အပ္ပဘင်္ဂံ၊ မပျက်စီးခြင်းတရားမည်၏။ (ဝေဒနာစသည်ကိုလည်း ဤနည်းပေး။)

ကောဒသမံ၊ တဆဲ့တခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

တတိယော၊ သုံးခုမြောက်သော။ ဘာရဝဂ္ဂေါ၊ ဘာရဝဂ်သည်။

နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

တဿ၊ ထိုဘာရဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ကား—

ဘာရံ၊ ဘာရသုတ်ဌင်း။ ပရိညံ၊ ပရိညသုတ်ဌင်း။ အဘိဇာနံ၊ အဘိဇာနသုတ်ဌင်း။ စတုတ္ထကံ၊ လေးသုတ်မြောက်သော။ ဆန္ဒရာဂံ၊ ဆန္ဒရာဂသုတ်ဌင်း။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူ အပ်ကုန်သော။ တယော၊ သုံးသုတ်ကုန်သော။ အဿာဒါစ၊ အဿာဒသုတ်, ဒုတိယ အဿာဒသုတ်, တတိယအဿာဒသုတ်တို့ဌင်း။အဌမံ၊ရှစ်သုတ်မြောက်ဖြစ်သော။အဘိနန္ဒနံ၊ အဘိနန္ဒနသုတ်ဌင်း။ ဥပ္ပါဒံ၊ ဥပ္ပါဒသုတ်ဌင်း။ အဃမူလဉ္စ၊ အဃမူလသုတ်ဌင်း။ ကောဒသမော၊ တဆဲ့တသုတ်မြောက်ဖြစ်သော။ ပဘင်္ဂံ၊ ပဘင်္ဂံသုတ်ဌင်း။ ဣတိ၊ ဤသည်တည်း။

၄-နှ တုမှာကဝဂ်

၁-နှ တုမှာကသုတ်

၃၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယံ၊ အကြင်ဥစ္စာသည်။ နှ တုမှာကံ၊ သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်။ တံ၊ ထိုဥစ္စာကို။ ပဇဟထ၊ ပယ်ကြကုန်လော။ တံ၊ ထိုဥစ္စာသည်။ ဝါ၊ ကို။ ပဟီနံ၊ ပယ်အပ်သည်ရှိသော်။ ဝေါ၊ သင်တို့၏။ ဟိတာယ၊ အစီးအပွါးကို ပြုခြင်းငှါ။ သုခါယ၊ ချမ်းသာ ကို ပြုခြင်းငှါ။ (တုမတ္ထထင်အောင်ပေးသည်။) ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်ဥစ္စာသည်။ နှ တုမှာကံ၊ သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ နှ တုမှာကံ၊ သင်တို့၏ဥစ္စာမဟုတ်။ တံ၊ ထိုရုပ်ကို။ ပဇဟထ၊ ပယ်ကြကုန်လော။ (ရုပ်၌ တပ်နှစ် သက်တတ်သော ဆန္ဒရာဂကို ပယ်ကြကုန်လောဟု ဟောတော်မူလိုသည်။) တံ၊ ထိုရုပ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ပဟီနံ၊ သော်။ ဝေါ၊ တို့၏။ ဟိတာယ၊ ငှါ။ သုခါယ၊ ငှါ။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ (ဝေဒနာ စသည်ကိုလည်း ဤနည်းပေးပါလေ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ရာ ဥပမာကား—လူမသို့ ဧ၌ဘဝနေ၊ဤဧတဝဏ္ဏ ကျောင်း၌။ ယံ တိဏကဋ္ဌသာခါပလာသံ၊ အကြင် မြက်,ထင်း,သစ်ခက်,သစ်ရွက်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုမြက်,ထင်း,သစ်ခက်,သစ်ရွက်ကို။ ဇနော၊ လူသည်။ ဟရေယျ ဝါ၊ ဆောင်ယူမူလည်း ဆောင်ယူရာ၏။ ဥဟေယျ ဝါ၊ မီးရှို့မူလည်း မီးရှို့ရာ၏။ ယထာပစ္စယံ၊အကြောင်းအားလျော်စွာ။ ကရေယျ ဝ။၊ ပြုမူလည်း ပြုရာ၏။ တုမ္ဘာကံ၊ သင်တို့၏။ "ဇနော၊ လူသည်။ အမ္ဟေ၊ ငါတို့ကို။ ဟရတိ ဝါ၊ ဆောင်ယူမူလည်း ဆောင်ယူ၏။ ဥဟတိ ဝါ၊ မီးရှို့မူလည်း မီးရှို့၏။ ယထာပစ္စယံ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ။ ကရောတိ ဝါတိ၊ ပြုမူလည်း ပြု၏"ဟူသော။ ဧဝံ၊ ဤအကြံသည်။ အဿ အပိနု၊ ဖြစ်ရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ ဘဒ္ဓေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ တေ၊ ဤအကြံသည်။ နော ဟိ၊ မဖြစ်ပါ။ တံ၊ ထိုသို့မဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ ဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း။ ဘဒ္ဓေ၊ရား။ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတေ၊ ဤမြက်,ထင်း,သစ်ခက်,သစ်ရွက်သည်။ နော၊ တို့၏။ အတ္တာ ဝါ၊အတ္တသည်ဌင်း။ အတ္တနိယံ ဝါ၊ အတ္တ၏ ဥစ္စာသည်ဌင်း။ နံ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ ဤအတူသာလျှင်။ပ။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။

ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသောသုတ်တည်း။

၂-ဒုတိယနတုမ္ဘာကသုတ်

၃၄။ (ဤသုတ်သည် နတုမ္ဘာကသုတ်နှင့် တူ၏။ ဥပမာမပါသည်သာ ထူး၏။)

- ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၃-အညတရဘိက္ခုသုတ်

၃၅။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ အထ ခေါ၊ထိုအခါ၌။ အညတရော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဘန္တေ၊မြတ်စွာဘုရား။ သာဓု၊ တောင်းပန်ပါ၏။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ယံ ဓမ္မံ၊ အကြင်တရားကို။ သုတ္တာ၊ ကြားနာရသည်ရှိသော်။ ကော၊ တယောက်ထည်းတည်း။ ဥပကဋ္ဌော၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်ရောက်သည်ဖြစ်၍။ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့မလျော့သည်ဖြစ်၍။ အာတာပီ၊ ကိလေသာတို့ကို လောင်ကျွမ်းစေတတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍။ ပဟိတတ္တော၊ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရေယျံ၊ နေရာ၏။ တံ ဓမ္မံ၊ ထိုတရားကို။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ မေ၊ တပည့်တော်အား။ သံခိတ္တေန၊အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဒေသေတူတိ၊ ဟောတော်မူပါလော"ဟူသော။ တေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ မေးလျှောက်ပြီ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယံ ခေါ၊ အကြင်ရာဂစသော သဘောဘရားသည်။ အနုသေတိ၊ ကိန်းအောင်း၏။ (သင့်လျော်သော အကြောင်းကို ရ၍ ဖြစ်ပေါ်၏ ဟူလို။) တေန၊ ထိုရာဂစသော သဘောတရား၏ကိန်းအောင်းခြင်းဖြင့်။ သဒ်္ဓိ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ယံ၊ အကြင်ရာဂစသော သဘောတရားသည်။ နာနုသေတိ၊ မကိန်းအောင်း။ တေန၊ ထိုရာဂစသော သဘောတရား၏မကိန်းအောင်းခြင်းဖြင့်။ သဒ်္ဓိ၊ သို့။ နဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဟောတော်မူ၏။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အညာတံ၊ သိအပ်ပါပြီ။ သုဂတ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အညာတံ၊ သိအပ်ပါပြီ။ ဣတိ၊ဤသို့ ဖြေဆိုလျှောက်ထား၏။

ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တုံ၊ သင်သည်။ ယဿာကထံ ပန၊ အဘယ်သို့သျှင်။ မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဘာသိတဿ၊ ဟောတော်မူအပ်သော တရား၏။ အတ္ထံ၊အနက်ကို။

ဝိဘ္ဘာဒရေန၊ ဒုက္ကယ်အား၊ပြင့်။ အာဇာနာသိ၊ ရှေးရှုသိသနည်း။ ဣတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရှုး။ ရှုပ်၊ ရုပ်ကို။ (အာရုဇ္ဈ၊ ဘာသို့ပြု၍။ ယံ၊ အကြောင်းကုဋေသော သဘောတရားသည်။) စေ အနုသေတိ၊ အကပ်၍ ကိန်းအောင်းဒဲ့။ တေန၊ ထိုဆုဂဇသော သဘောတရား၏ကိန်းအောင်းခြင်းပြင့်။ ဘဒ်ံ၊ သို့။ဂစ္ဆတိ၊ ဆောက်၏။ ဝေဒနံ၊ ကို။ပ။ သညံ၊ ကို။ပ။ သခါရေ၊ တို့ကို။ပ။ ဝိညာဏံ၊ ကို့။ (အာရုဇ္ဈ၊၍။ ယံ၊ သည်။) အနုသေတိ၊ ၏။ တေန၊ ပြင့်။ သခ်ံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရှုး။ ရှုပ်၊ ကို့။(အာရုဇ္ဈ၊ ၍။ ယံ၊ သည်။) နုဝုနုသေတိ၊ မကိန်းဖအောင်း။ တေန၊ ပြင့်။ သခ်ံ၊ သို့။ နုဂစ္ဆတိ၊ မဆောက်ဘ။ (ဝေဒနာစသည်ကိုလည်း ဤနည်းပေး။) ဘန္တေ၊ ရှုး။ အဟံ၊ သည်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သံခိတ္တေန၊ အားဖြင့်။ ဘာသိတဿ၊ အပ်သော။ ဤမဿ ခေါ၊ ဤတရားတော်၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝိတ္ထာရေန၊ အားဖြင့်။ အာဇာနာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ၏။

ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ သာဓုသာဓု၊ ကောင်းစွ ကောင်းစွ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တုံ၊ သည်။ သာဓုခေါ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ မယာ၊ သည်။ သံခိတ္တေန၊ အားဖြင့်။ ဘာသိတဿ၊ ၏။ အတ္ထံ၊ကို။ ဝိတ္ထာရေန၊ အားဖြင့်။ အာဇာနာသိ၊၏။ (ရှည်စေစသည်ပေးမြဲ။) ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ မယာ၊ သည်။ သံခိတ္တေန၊ အားဖြင့်။ ဘာသိတဿ၊ သော။ ဤမဿခေါ၊၏။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဧဝံ၊သို့။ဝိတ္ထာရေန၊ အားဖြင့်။ ဒဋ္ဌဋ္ဌော၊ မှတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

အထ ခေါ၊၌။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဘဂဝတော၊၏။ ဘာသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်ကို။ အဘိနန္ဒိတ္ဝာ၊ အလွန်နှစ်သက်၍။ အနုမောဒိတ္ဝာ၊ ဝမ်းမြောက်၍။ အာသနာ၊ မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဘိဝါဒေတ္ဝာ၊ ရှိသေစွာရှိခိုး၍။ ပဒက္ခိဏံ၊ အရှိအသေကို။ ကတ္ဝာ၊ ပြု၍။ ပက္ကာမိ၊ ဖဲသွားပြီ။

အထ ခေါ၊၌။သော ဘိက္ခု၊သည်။ ဧကော၊တည်း။ ဝူပကဋ္ဌော၊၍။အပ္ပမတ္တော၊၍။အာတာပီ၍၊ ပဟိတတ္တော၊ ၍။ဝိဟရန္တော၊ နေသည်ရှိသော်။ နစိရဿေဝ၊ မကြာမြင့်မီသာလျှင်။ (ဝိဟာသ် အဗ္ဘညာသိတို့၌စပ်။) ယဿ၊ အကြောင် အရဟတ္တာဖိုလ်၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ။ ကုလပုတ္တာ အမျိုးကောင်းသားတို့သည်။ သမ္မဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ အဂါရသ္မာ၊ လူ့ဘောင်မှ၊ အနဂါရိယံ၊ ရဟန်းဘောင်သို့။ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ ဝင်ရောက်ကုန်၏။ အနုတ္တရံ၊ မိမိထက်အမြတ်မရှိသော။ ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ၊ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ အဆုံးရှိသော။ တံ၊ ထိုအရဟတ္တာဖိုလ်ကို။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်၊ အဘိညာ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိ၍။ သစ္ဆိကတ္ဝာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍၊ ဝိဟာသိ၊ နေပြီ။ "ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည်။ ခီဏာ၊ ကုန်ခမ်းပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယကို။ ဝုသိတံ၊ ကျင့်သုံးအပ်ပြီ။ ကရဏီယံ၊ မဂ်ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတ္ထတ္တာယ

ဘ။ ရှုပ် ဧ ဘန္တေ အနုသေတိတိ ယဒိ ရှုပ် အနုသေတိ၊ ဤဒြ၊ ယဒိ ရှုပ် အနုသေတိတိ ရှုပဓမ္မေ အာရဗ္ဘ ယဒိ ဆဂါဒယော အနုသယနဝသေန ပဝတ္တာန္တိ၊ ဤဒြိ၊ တေန သခ်ံ ဂစ္ဆတိတိ ကာမဆဂါဒိသု ယေန အနုသယေန တံ ရှုပ် အနုသေတိ၊ တေနေဝ အနုသယေန "ရတ္တော ဒုဋ္ဌော မူဠှော"တိ ပဿတ္တိံ ဂစ္ဆတိ၊ ဤဒြ။

တေန သခ်ံ ဂစ္ဆတိတိ တေန ဆဂါဒိနာ တံသမင်္ဂိပုဂ္ဂလော သခ်ါတဗ္ဗတံ "ရတ္တော ဒုဋ္ဌော"တိ အာဒိန ဝေါဟရိတဗ္ဗတံ ဥပဂစ္ဆတီတိ။ တေနာဟ ကာမဆဂါဒိသူတိ အာဒိ၊ ဤဋီ။

အဋ္ဌကထာ၌ ရုပ်နှင့် အနုသယ မကွဲမပြား ဆို၍ ရှုပ်ကို ကတ္တားအဖြစ်ဖြင့် ဖွင့်၏။ ဋီကာ၌ ရုပ်နှင့် အနုသယ ခွဲခြား၍ ရှုပ်ကို ကံအဖြစ်ဖြင့်ပင့်ပြီး အာရုဇ္ဈဟု ပါဠိသေသ ထည့်၍ ဖွင့်ပြ၏ ဤနိဿယ၌ ဋီကာဖွင့်အတိုင် ဝေဒနံ စေ စသော ပါဠိကော်၌ ဓဝဒနံ ဓသော ကံပုဒ်များကိုထောက်၍ ရှုပ်ကို ကံပုဒ်အဖြစ်ဖြင့် သမ္ဗန်လိုက်သည်

ဤ ကိုယ်အဖြစ်မှ၊ အပရံ၊ တပါးသောကိုယ်အဖြစ်သည်။ နာတိ၊ မရှိ”ဟူ၍။ အဇ္ဈတ္တသညာသိ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိပြီ။ သော စ ပန ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်လည်း။ အရဟတံ၊ ရဟန္တာတို့တွင်။ အညတရော၊ တပါး (အပါအဝင်)သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဧး။

တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၄-ဒုတိယအညတရဘိက္ခုသုတ်

၃၏။ (သာဝတ္ထိနိဒါနံမှစ၍ ဝိဟရေယျန္တိအထိ ရှေးသုတ်နှင့် တူ၏။)

ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယံ ခေါ၊ အကြင်ရာဂစသော သဘောတရားသည်။ အနုသေတိ၊ ၏။ ဘံ၊ ထိုရာဂစသော သဘောတရားသည်။ အနုမိယတိ၊ ပျက်စီး၏။ ယံ၊ အကြင်ရာဂစသည်သည်။ ဝါ၊ အကြင်ရာဂစသော အနုသယကြောင့်။ (ရူပါဒိ၊ ရုပ်စသည်သည်။) အနုမိယတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုရာဂစသည်ဖြင့်။ သခ်ံ၊ သို့၊ ဂစ္ဆတိ၊ ၏[၁]။ ယံ၊ သည်။ နု အနုသေတိ၊ မကိန်းအောင်း။တံ၊သည်။ နု အနုမိယတိ၊ မပျက်စီး။ ယံ၊ သည်။ နု အနုမိယတိ၊ မပျက်စီး။ တေန၊ ဖြင့်။ သခ်ံ၊ သို့။ နု ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ဣတိ၊ ၏။ (အညာတံစသည် ရှေ့သုတ်နှင့် တူ၏။)

(ယထာ ကထံ ပန။ပ။အာဇာနာသီတိ ပေးမြဲ။)

ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ရူပံ၊ ကို။ (အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ယံ၊ အကြင်ရာဂစသော သဘောတရားသည်။) စေ အနုသေတိ၊ အံ့။ တံ၊ သည်။ အနုမိယတိ၊ ၏။ ယံ၊ အကြင်ရာဂစသည်သည်။ ဝါ၊ ရာဂစသည့် အနုသယကြောင့်။ (ရူပံ၊ ရုပ်သည်။) စေ အနုမိယတိ၊ အံ့။ တေန၊ ထိုရာဂစသည့်အနုသယဖြင့်။ သခ်ံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ဆောက်၏။ (ဝေဒနာစသည်ကိုလည်း ဤနည်းပေး။) ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ရူပံ၊ ကို။ (အာရဗ္ဘ၊ ၍။ ယံ၊ သည်။) စေ နု အနုသေတိ၊ အကယ်၍ မကိန်းအောင်းအံ့။ တံ၊ သည်။ နု အနုမိယတိ၊ မပျက်စီး။ ယံ၊ သည်။ ဝါ၊ ကြောင့်။ (ရူပံ၊ သည်။) စေ နု အနုမိယတိ၊အကယ်၍ မပျက်စီးအံ့။ တေန၊ ဖြင့်။ သခ်ံ၊ သို့။ နု ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ (ကြွင်း မထူးပြီ။)

စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-အာနန္ဒသုတ်

၃၇။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ အထ ခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ အရှင်အာနန္ဒာသည်။ ပ။အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်—

အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ တံ၊ သင့်ကို။ “အာဝုသော အာနန္ဒ၊ ငါ့ရှင်အာနန္ဒာ။ ကတမေသံ ဓမ္မာနံ၊ အဘယ်တရားတို့၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ဆဲဥပါဒ်ခဏကို။ ပညာယတိ၊ သိအပ် ရအပ်သနည်း။ ဝယော၊ ပျက်ဆဲဘင်ခဏကို။ ပညာယတိ၊ သိအပ် ရအပ်သနည်း။ ဌိတဿ၊ တည်ဆဲခဏနှင့် တကွဖြစ်သော

၁။ ဒုတိယ ဝါ ယန္တီ ကာရဏဝစနမေတံ၊ ယေန အဒုသယေန အနုမိယတိ၊ တေန “ရတ္တော ဒုဋ္ဌော မူဠှော” တိ သခ်ံ ဂစ္ဆတိ၊ ဣဒ္ဓိ။

ယေန အဒုသယေန ကာရဏဘူတေန အနုမိယတိ၊ တေန၊ ဣဒ္ဓိ။ ဣဒ္ဓိအဌကထာဋီကာတို့ ဒုတိယနည်း ဟရ ဝါ၊ အကြောင်းရာဇစသော အနုသယကြောင့်ဟု သမ္မန်သည်။

ဥပါဒ်ခဏ၏။ အညထတ္တံ၊ (ဥပါဒ်ခဏမှ) တပါးသောအခြင်းအရာရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝါ၊တည်ဆဲဌီခဏကို။ ပညာယတီတိ၊ သိအပ် ရအပ်သနည်း"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သစေ ပုဒ္ဓေယျုံ၊ အကယ်၍မေးကုန်အံ့။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပုဒ္ဓေဝ၊ မေးအပ်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ မေးအပ်သော။ တုံ၊ သင်သည်။ ကိန္တိ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဗျာကရေယျာသိတိ၊ ဖြေမည်နည်း။ လ္ဟတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ မံ၊ တပည့်တော်ကို။ "အာဝုသော အာနန္ဒ၊ နွာ။ပ။ပညာယတီတိ၊ နည်း" ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ သစေပုဒ္ဓေယျုံ၊ ကုန်အံ့။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုဒ္ဓေဝ၊သော်။ ဝါ၊ သော။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ "အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ရူပဿ ခေါ၊ ရုပ်၏။ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ဆဲဥပါဒ်ခဏကို။ ပညာယတိ၊ သိအပ် ရအပ်၏။ ဝယော၊ ပျက်ဆဲ ဘင်ခဏကို။ ပညာယတိ၊ ၏။ ဌိတဿ၊ တည်ဆဲဇရာနှင့်တကွဖြစ်သော ဥပါဒ်ဇော၏။ အညထတ္တံ၊ (ဥပါဒ်ခဏမှ) တပါးသော အခြင်းအရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ တည်ဆဲ ဌီခဏကို။ ပညာယတိ၊ ၏။ ဝေဒနာယ၊ ၏။ပ။ သညာယ၊ ၏။ပ။ သင်္ခါရာနံ၊ တို့၏။ပ။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ကို။ ပညာယတိ၊ ၏။ ဝယော၊ ကို။ ပညာယတိ၊ ၏။ ဌိတဿ၊၏။ အညထတ္တံ၊ကို။ ပညာယတိ၊ အပ်၏။ အာဝုသော၊ တို့။ ဟ္ဟမေသံ ခေါ ဓမ္မာနံ၊ ဤခန္ဓာငါးပါးတရားတို့၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ကို။ ပညာယတိ၊ ၏။ ဝယော၊ ကို။ ပညာယတိ၊ ၏။ ဌိတဿ၊၏။ အညထတ္တံ၊ကို။ ပညာယတီတိ၊ ၏"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗျာကရေယံ့၊ ဖြေဆိုပါအံ့။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပုဒ္ဒေဝ၊ မေးအပ်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ သော။အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဗျာကရေယံ့၊ ဖြေဆိုပါအံ့။ လ္ဟတိ၊ ဤသို့လျှောက်ထား၏။

အာနန္ဒ၊ နွာ။ သာဓုသာဓု၊ ကောင်းစွကောင်းစွ။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ရူပဿ ခေါ၊ ၏။ပ။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗျာကရေယျာသိတိ၊ ဖြေဆိုလောဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ လ္ဟတိ၊ ၏။

ပဋ္ဌမံ၊ ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၆-ဒုတိယအာနန္ဒသုတ်

၃၈။ (သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ပ။ ဧဝံ ပုဒ္ဒေဟံ ဘန္တေ ဧဝံ ဗျာကရေယံ့။ ပေးမြဲ။ ပညာယိတ္ထ၊ သိအပ်ရအပ်ပြီ။ ပညာယိဿတိ၊ သိအပ်ရအပ်လတ္တံ့။ ဤမျှသာ အထူးပါ၏။) ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုဒ္ဒေဝ၊ သော်။ ဝါ၊ သော။ အဟံ၊ သည်။ "အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ယံ ခေါ ရူပံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ အတီတံ၊ လွန်ခဲ့ပြီ။ နိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်ခဲ့ပြီ။ ဝိပရိဏတံ၊ ဖောက်ပြန်ပြီ။ တဿ၊ ထိုရုပ်၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ကို။ ပညာယိတ္ထ၊ သိအပ်ရအပ်ပြီ။ ဝယော၊ ကို။ ပညာယိတ္ထ၊ ပြီ။ ဌိတဿ၊ တည်ဆဲဇရာနှင့်တကွဖြစ်သော ဥပါဒ်ဇော၏။ အညထတ္တံ၊ (ဥပါဒ်ခဏမှ)တပါးသော အခြင်းအရာရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ပညာယိတ္ထ၊ ပြီ။ (ဝေဒနာကိုလည်း ဤနည်းပေး။) အာဝုသော၊ တို့။ ယံ ခေါ

၁။ ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယတီတိ ဓရမာနဿ ဇီဝမာနဿ ဇရာ ပညာယတိ။ ဤ၌။ ဌိတိယာ ဌိတိကွဇောန သဟိတံ ဌိတံ။ ဌိတဿ အညထတ္တန္တိ ဥပ္ပါဒကွဇတော အညထာဘာဝေါ။ ပညာယတီတိ ဥပလဗ္ဘတိ။ ပစ္ဆယဝသေန ဓရမာနတ္တာ ဧဝ ဇီဝမာနဿ ဇီဝိတိန္ဒြိယဝသေန ဇရာ ပညာယတိ ဥပ္ပါဒကွဇတော အညထတ္တပ္ပတ္တိယာ။ ဤ၌။ ဌိတိယာ သဟိတံ ဌိတံ၊ တဿ။ ဌိတိယာ၊ တည်ဆဲဌီခဏနှင့်။ သဟိတံ၊ တကွဖြစ်သည်တည်း။ ဌိတံ၊ တည်ဆဲ။ပ။ဖြစ်သည်။ တဿ၊ ထိုတည်ဆဲ။ပ။ဖြစ်သောဥပါဒ်ခဏ၏။ ဌိတဿအာရဥပါဒ်ခဏကို ကောက်။ ဌိတဿ အညထတ္တံအရ ဌီခဏကိုကောက်။ ပညာယတိကို ဥပလဗ္ဘတိ ဖွင့်သောကြောင့် ထင်၏ဟု မပေးပဲ သိအပ် ရအပ်၏ဟု ပေးသည်။

ရှုပံ၊ သည်။ အဇာတံ၊ မဖြစ်သေး။ အပါတုဘူတံ၊ ထင်ရှားမဖြစ်သေး။ တဿ၊ ထိုရုပ်၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ကို။ ပညာယိဿတိ၊ သိအပ်ရအပ်လတ္တံ့။ပ။ အညထတ္တံ၊ ကို။ ပညာယိဿတိ၊ လတ္တံ့။ (ဝေဒနာကိုလည်း ဤနည်းပေး။) အာဝုသော၊ တို့။ ယံ ခေါ ရှုပံ၊ သည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်နေ၏။ ပါတုဘူတံ၊ ထင်ရှားဖြစ်နေ၏။ တဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ကို။ ပညာယတိ၊ ၏။ပ။ အာဝုသော၊ တို့။ ဤမေသံ ခေါ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ပ။အညထတ္တံ၊ ကို။ ပညာယတိတိ၊ ၏"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗျာကရေယျ၊ ဖြေဆိုပါအံ့။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုဋ္ဌော၊ သော်။ ဝါ၊ သော။ အဟံ၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗျာကရေယျ၊ ရာ၏။ ဤတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။

"အာနန္ဒ၊ နှာ။ သာဓု သာဓု၊ ကောင်းစွကောင်းစွ။ပ။ ဗျာကရေယျာသိတိ၊ ဖြေဆိုပါလော့" ဟူသော။ တေံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဤဘိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

ဆဋ္ဌံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၇-အနုဓမ္မသုတ်

၃၉။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နဿ၊ လောကုတ္တရာတရားကိုးပါး အားလျော်သော(ပုဗ္ဗဘာဂ)အကျင့်ကိုကျင့်သော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏။ "ရူပေ၊ ရုပ်၌။ နိဗ္ဗိဒါ-ဗဟုလော၊ ငြီးငွေ့ခြင်းများသည်ဖြစ်၍။ ယံ ဝိဟရေယျ၊ အကြင်နေရာ၏။ (ဤယံသဒ္ဒါသည် နိယတ်မပါသော ယံသဒ္ဒါတည်း။) ဝေဒနာယ၊ ၌။ပ။ သညာယ။ပ။ သင်္ခါရေသု၊ တို့၌။ပ။ ဝိညာဏော၊ ၌။ နိဗ္ဗိဒါဗဟုလော၊ ဖြစ်၍။ ယံ ဝိဟရေယျ၊ ရာ၏။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ရူပေ၊ ၌။ နိဗ္ဗိဒါဗဟုလော၊ ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တော၊ သော်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ပရိဇာနာတိ၊ ပိုင်းခြား၍သိ၏။ပ။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ ပရိဇာနာတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်ဲ။ ရူပံ၊ ကို။ ပရိဇာနံ၊ ပိုင်းခြား၍သိသည်ရှိသော်။ပ။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ ပရိဇာနံ၊ သော်။ ရူပမှာ၊ ရုပ်မှ။ ပရိမုစ္စတိ၊ လွတ်မြောက်၏။ပ။ ဝိညာဏမှာ၊ မှ။ ပရိမုစ္စတိ၊ ၏။ ဇာတိယာ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမှ။ ပရိမုစ္စတိ၊ ၏။ ဇရာမရဏေန၊ အိုခြင်းသေခြင်းမှ။ သောကေဟိ၊ စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်းတို့မှ။ ပရိဒေဝေဟိ၊ ငိုကြွေးခြင်းတို့မှ။ ဒုက္ခေဟိ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်းတို့မှ။ ဒေါမနဿေဟိ၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်းတို့မှ။ ဥပါယာသေဟိ၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့မှ။ ပရိမုစ္စတိ၊ ၏။ ဒုက္ခဿ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ။ ပရိမုစ္စတိ၊ ၏။ ဤတိ၊ သို့။ ဝဒါမိတိ၊ ဟောတော်မူ၏"ဟူသော။ အယံ၊ ဤအကျင့်သည်။ အနုဓမ္မော၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်အားလျော်သော(ပုဗ္ဗဘာဂ)အကျင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဤတိ၊ ၏။

သတ္တမံ၊ ခုနစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၈-ဒုတိယအနုဓမ္မသုတ်

၄၀။ (အနိစ္စာနုပဿီ၊ အမြဲမရှိဟု ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဤမျှသာထူး၏။)

အဋ္ဌမံ၊ ရှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁။ ယံ ရူပေ နိဗ္ဗိဒါဗဟုလော ဝိဟရေယျ။ပ။ ယော ရူပေ နိဗ္ဗိဒါဗဟုလော ဝိဟရန္တော။ပ။ ရူပံ ပရိဇာနာတိ။ပ။ သော ရူပံ ပရိဇာနံ။ပ။ ပရိမုစ္စတိ ရူပမှာ ယံ ရူပေ နိဗ္ဗိဒါဗဟုလော ဝိဟရေယျဝယ် နိဗ္ဗိဒါဗဟုလံဟု ပါဠိဋ္ဌရှိကြောင်း ဋီကာဌ်ပြု၏။ ယော ရူပေ နိဗ္ဗိဒါဗဟုလော ဝိဟရန္တောဝယ် သော ဟု သီ သျာ ဤ မူတို့ဌ်ရှိ၏။ သီ သျာ ဤ မူတို့အလို ယံ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ရူပေ၊ ၌။ နိဗ္ဗိဒါဗဟုလော၊၍။ ဝိဟရေယျ၊ ရာ၏။ သော၊ သည်။ပ။ ရူပံ၊ ကို။ ပရိဇာနာတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ပ။ ရူပမှာ၊ မ။ ပရိမုစ္စတိ၊ ၏ ဟု သမ္မန်။

၉-တတိယအနုဓမ္မသုတ်

၄၁။ (ဒုက္ခာနုပဿီ၊ ဆင်းရဲ၏ဟု ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဤမျှသာဘူး၏။)
နဝမံ၊ ကိုးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၀-စတုတ္ထအနုဓမ္မသုတ်

၄၂။ (အနတ္တာနုပဿီ၊ အတ္တမဟုတ်ဟု ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဤမျှသာထူး၏။)
ဒသမံ၊ ဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

စတုတ္ထော၊ လေးခုမြောက်သော။ နတုမှာကဝဂ္ဂေါ၊ နတုမှာကဝဂ်သည်။
နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

တဿ၊ ထို နတုမှာကဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ကား—

နတုမှာကေန၊ နတုမှာကအမည်ဖြင့်။ ဒွေ၊ နှစ်သုတ်တို့ကို။ ဂုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ဘိက္ခူဟိ၊ ဘိက္ခုအမည်တို့ဖြင့်။ အပရေ၊ တပါးကုန်သော။ ဒုဝေ၊ နှစ်သုတ်တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ အပ်ကုန်၏။ အာနန္ဒေန စ၊ အာနန္ဒအမည်ဖြင့်။ ဒွေ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ အပ်ကုန်၏။ အနုဓမ္မေဟိ၊ အနုဓမ္မအမည်တို့ဖြင့်။ ဒွေ ဒုကာ၊ နှစ်စုံ ၄-သုတ်တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်တည်း။

၅-အတ္တဒီပဝဂ်

၁-အတ္တဒီပသုတ်

၄၃။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ (တုမ္ဟေ၊ သင်တို့သည်။) အတ္တဒီပါ၊ မိမိသာလျှင် ကိုင်းကျွန်းပမာ မှီခိုရာရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဉ္ဉသရဏာ၊ မိမိသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာ ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အနညသရဏာ၊ မိမိမှတပါး အခြား ကိုးကွယ်ရာမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရထ၊ နေကြကုန်လော။ ဓမ္မဒီပါ၊ လောကုတ္တရာတရားသာလျှင် ကိုင်းကျွန်းပမာ မှီခိုရာရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဓမ္မသရဏာ၊ လောကုတ္တရာတရားသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အနညသရဏာ၊ လောကုတ္တရာတရားမှတပါး အခြား ကိုးကွယ်ရာမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရထ၊ နေကြကုန်လော[၁]။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အတ္တဒီပါနံ၊ မိမိသာလျှင် ကိုင်းကျွန်းပမာ မှီခိုရာရှိကုန်သည်

၁။ အတ္တဒီပါစသည်တို့နှင့် ဓမ္မဒီပါစသည်တို့သည် အနက်အားဖြင့် တူကြ၏။ မှန်၏၊ အတ္တအရနှင့် ဓမ္မအရသည် လောကုတ္တရာတရားချည်းတည်း။ အတ္တဒီပါစသော ၆-ပုဒ်လည်း ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောတော်မူသည်။အနက်အားဖြင့် အတူတူပင်တည်း။ အတ္တာ ဒီပေါ(ဒီပေါ ဝိယ)ဧတေသံပြု။ အညံ သရဏံ အညသရဏံ၊ နတ္ထိ အညသရဏံ ဧတေသံပြု။

ဖြစ်၍။ အတ္တာသရဏာနံ၊ မိမိသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အနညသရဏာနံ၊ မိမိမှ တပါး အခြား ကိုးကွယ်ရာမရှိကုန်သည်ဖြင့်၍။ဝိဟရတ၊ နေလိုကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ဓမ္မဒီပါနံ၊ လောကုတ္တရာတရားသာလျှင် ကိုင်းကျွန်းပမာ မှီခိုရာရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဓမ္မသရဏာနံ၊လောကုတ္တရာတရားသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာရှိကုန်သည်ဖြင့်၍။ အနညသရဏာနံ၊ လောကုတ္တရာတရားမှတပါး အခြား ကိုးကွယ်ရာမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတံ၊ နေလိုကုန်သောရဟန်းတို့သည်။ "သောကပရိဒေဝ ဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ၊ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့သည်။ကိ ံ ဇာတိကာ၊ အဘယ်လျှင် ဇစ်မြစ်ရှိကုန်သနည်း။ ကိ ံ ပဟောတိကာတိ၊ အဘယ်လျှင် အမှန် အစရှိကုန်သနည်း"ဟူသော။ ယောနိ၊ အကြောင်းကို။ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗာ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ၊ တို့သည်။ ကိ ံ ဇာတိကာ စ၊ အဘယ်လျှင် ဇစ်မြစ်ရှိကုန်သနည်း။ ကိ ံ ပဟောတိကာ၊ အဘယ်လျှင် အမှန်အစရှိကုန်သနည်း။ (ဣဓ ဘိက္ခဝေ စသော ဝါကျသည် နကုလပိတုသုတ်လာ ဣဓ ဂဟပတိ စသည့် ဝါကျနှင့်တူ၏။ အဟံ ရူပံ စသော ဝါကျမပါသည်သာ ထူး၏။)

ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ရူပဿတေ့ဝ၊ ရုပ်၏သာလျှင်။ အနိစ္စတံ၊ အမြဲမရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိပရိဏာမံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းကို။ ဝိရာဂံ၊ ပျက်စီးခြင်းကို။ နိရောဓံ၊ ချုပ်ခြင်းကို။ (ဝိပရိဏာမံ စသော ၃-ပုဒ် သည် နောက်ထည့်ပါ၌။) ဝိဒိတွာ၊ သိ၍။ "ပုဗ္ဗေစေဝ ရူပံ၊ ရှေးဦးဖြစ်သော ရုပ်သည်၎င်း။ ဧတရဟိ စ ရူပံ၊ ယခုအခါဦးဖြစ်သောရုပ်သည်၎င်း။ သဗ္ဗံ ရူပံ၊ အလုံးစုံသော ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ အမြဲမရှိ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဝိပရိဏာမဓမ္မန္တိ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိ၏"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊ ဤရုပ်ကို။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ သမ္မပ္ပညာယ၊ ဟုတ်မှန်စွာသိသော ဝိပဿနာပညာဖြင့်။ ပဿတော၊ ရှုသောသူ၏ (သန္တာန်၌။ ပဟီယန္တိ၌စပ်။) ယေ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ၊ အကြင်စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့သည်။ (သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) တေ၊ ထိုစိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့သည်။ ပဟီယန္တိ၊ ကင်းပျောက်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုစိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့၏။ ပဟာနာ၊ ကင်းပျောက်ခြင်းကြောင့်။ န ပရိတဿတိ၊ မတပ်မက် မစွဲလမ်း။ အပရိတဿံ၊ မတပ်မက် မစွဲလမ်းသည်ရှိသော်။ သုခံ၊ ချမ်းသာစွာ။ ဝိဟရတိ၊ နေရ၏။ သုခဝိဟာရီ၊ ချမ်းသာစွာနေလေ့ရှိသော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းကို။ တဒင်္ဂနိဗ္ဗုတောတိ၊ ထိုဝိပဿနာဟူသောအကြောင်းဖြင့် ကိလေသာငြိမ်းအေးသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။ (မဂ်ဟူသောအကြောင်းဖြင့် ကိလေသာငြိမ်းအေးသူမဟုတ်၍ တခဏမျှ ကိလေသာငြိမ်းအေးသူဟူလို။) ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ (ဝေဒနာစသည်ကိုလည်း ဤနည်းပေး။)

ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသောသုတ်တည်း။

၂-ပဋိပဒါသုတ်

၄၄။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ သက္ကာယသမုဒယဂါမိနိပ္ဆ ပဋိပဒံ၊ သဘာဝအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာငါးပါးတရားအပေါင်း၏ ဖြစ်ခြင်းသို့ရောက်စေတတ်သော အကျင့်ကို၎င်း။ သက္ကာယနိရောဓဂါမိနိပ္ဆ ပဋိပဒံ၊ သဘာဝအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော

ခန္ဓာငါးပါးတရားအပေါင်း၏ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေတတ်သော အကျင့်ကိုဎင်း။ ဒေသေ-ဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ တံ၊ ကို့။ သုဏာထ၊ နာကြကုန်လော။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သက္ကာယ-သမုဒယဂါမိနိ ပဋိပဒါ၊ သည်။ ကတမာ စ၊ အဘယ်နည်း။ (ဣဓ ဘိက္ခဝေ။ပ။ အတ္ထာနံ၊ ပေးမြဲ။ နကုလပိတုသုတ် ဣဓ ဂဟပတိ အဿုတဝါစသော ဝါကျရှု။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤခန္ဓာငါးပါး ကို အတ္တာဟု ရှုခြင်းစသည်ကို။ သက္ကာယသမုဒယဂါမိနိ ပဋိပဒါ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဟိ၊ မှန်၏။ သက္ကာယသမုဒယဂါမိနိ ပဋိပဒါတိ၊ သဘာဝအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာငါးပါး တရားအပေါင်း၏ဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေတတ်သော အကျင့်ဟူသော။ ဣတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဒုက္ခသမုဒယဂါမိနိ သမနုပဿနာတိ၊ ဆင်းရဲ၏ ဖြစ်ခြင်းသို့ ရောက်စေတတ်သော ရှုခြင်းဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အယမေဝ၊ ဤဒုက္ခသမုဒယဂါမိနိ သမနုပဿနာဟူသော အနက်သည် သာလျှင်။ ဇော်ထာ၊ ဤသက္ကာယသမုဒယဂါမိနိ ပဋိပဒါဟူသောပုဒ်၌။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သက္ကာယနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ၊ သဘာဝအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာငါးပါး တရားအပေါင်း၏ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်စေတတ်သော အကျင့်သည်။ ကတမာစ၊ နည်း။ (ဣဓ ဘိက္ခဝေ။ပ။အတ္ထာနံ၊ ပေးမြဲ။ နကုလပိတုသုတ် ဣဓ ဂဟပတိ သုတဝါစသောဝါကျရှု။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤခန္ဓာငါးပါးကို အတ္တာဟု မရှုခြင်းစသည်ကို။ သက္ကာယနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဟိ၊ မှန်၏။ သက္ကာယနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါတိ၊ သဘာဝအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာငါးပါးတရားအပေါင်း၏ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်စေတတ်သော အကျင့်ဟူသော။ ဣတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ သမနုပဿနာတိ၊ ဆင်းရဲ၏ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေတတ်သော သစ္စာလေးပါးအား‌လျော်စွာ ရှုခြင်းဟူ၍[၁]။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ အယမေဝ၊ ဤဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ သမနုပဿနာဟူသော အနက်သည်သာလျှင်။ ဇော်ထာ၊ ဤသက္ကာယနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါဟူသောပုဒ်၌။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၃-အနိစ္စသုတ်

၄၅။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ (ရူပံ ဘိက္ခဝေ။ပ။ဒဋ္ဌဗ္ဗံကို ယဒနိစ္စသုတ် စာပိုဒ် ၁၅-၌ရေး ခဲ့ပြီ။) ဧဝံ၊ ဤသို့။ တေံ၊ ဤခန္ဓာငါးပါးကို။ ယထာဘူတံ၊ အတိုင်း။ သမ္မပ္ပညာယ၊ ဖြင့်။ ပဿ-တော၊ ရှုသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ တပ်မက်ခြင်းကင်း၏။ အနုပါဒါယ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိ တို့ဖြင့် တစုံတခုသောအာရုံကို မစွဲလမ်းမူ၍။ အာသဝေဟိ၊ အာသဝတို့မှ။ဝိမုစ္စတိ၊လွတ်မြောက်၏။ (ဝေဒနာ။ပ။အာသဝေဟိပေးမြဲ။) ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ရူပဓာတုယာ၊ ရူပဓာတ် (ရူပက္ခန္ဓာ)၌။ ဘိက္ခု နော၊ ရဟန်း၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဝိရတ္တံ၊ တပ်မက်ခြင်းကင်းပြီးသည်။ အနုပါဒါယ၊ ၍။ အာသ-ဝေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိမုတ္တံ၊ လွတ်မြောက်ပြီးသည်။ စေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ (ဝေဒနာဓာတုယာ စသည်ကိုလည်း ဤနည်းပေး။) ဝိမုတ္တတ္တာ၊ အာသဝတို့မှ လွတ်မြောက်ပြီးသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ဌိတံ၊ တည်ငြိမ်ပြီ။ ဌိတတ္တာ၊ တည်ငြိမ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သန္တုသိတံ၊ ထက်ဝန်း

၁။ သဟ ဝိပဿနာယ စတုမဂ္ဂဉာဏ် သမနုပဿနာ စတုန္နံ အရိယသစ္စာနံ သမ္မဒေဝ အနုရူပတော ပဿနာတိ ကတ္ဝာ။ ဤဋီကာ။

ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ သမနုပဿနာတိ ဇော်ထာ သဟ ဝိပဿနာယ စတုမဂ္ဂဉာဏ် သမနုပဿနာတိ ဝုတ္တံ၊ ဌ။

ကျင် ရောင့်ရဲနှစ်သိမ့်ပြီ။ သန္တုသိတတ္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင် ရောင့်ရဲနှစ်သိမ့်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ န ပရိတသတိ၊ မတပ်မက်။ အပရိတသံ၊ မတပ်မက်သည်ရှိသော်။ ပစ္ဆတ္တညော၊ ကိုယ်တိုင် သာလျှင်။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ငြိမ်းအေး၏။ (ခီဏာ ဇာတိ စသည်ပေးမြဲ။)

တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၄-ဒုတိယအနိစ္စသုတ်

၄၆။ (သာဝတ္ထိနိဒါနံ စသော၀ါကျတူပြီ။)

ဧဝံ၊ သို့။ တေံ၊ ဤခန္ဓာငါးပါးကို။ ယဒနဘူတံ၊ အတိုင်း။ သမ္မပ္ပညာယ၊ ဖြင့်။ ပဿတော၊ ၏ (သန္တာန်၌)။ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိယော၊ ရှေအဖို့ကို အစဉ်လိုက်ကုန်သော အယူတို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိနုံ၊ ရှေအဖို့ကို အစဉ်လိုက်ကုန်သော အယူတို့သည်။ အသတ်-အသတံ၊ မရှိကုန်လတ်သော်။ (ဆဋ္ဌိဝိဘတ် လက္ခဏာတွင်ကြုံ။) အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိယော၊ နောက်အဖို့ကို အစဉ်လိုက်ကုန်သော အယူတို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနုံ၊ နောက်အဖို့ကို အစဉ်လိုက်ကုန်သော အယူတို့သည်။ အသတိ-အသတံ၊ မရှိကုန်လတ်သော်။ ထာမသော၊ သဿတဒိဋ္ဌိဟူသော အစွမ်းသည်။ပရာမာသော၊သီလဗ္ဗတဒိဋ္ဌိဟူသော မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ထာမသော၊ သဿတဒိဋ္ဌိဟူသော အစွမ်းသည်။ ပရာမာသော၊ သီလဗ္ဗတဒိဋ္ဌိဟူသော မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းသည်။ အသတိ၊ မရှိလတ်သော်။ ရူပဿိ၊ ရုပ်၌။ ဝေဒနာယ၊ ၌။ သညာယ၊ ၌။ သင်္ခါရေသု၊ တို့၌။ ဝိညာဏဿိ၊ ၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ ၏။ အနုပါဒါယ၊ ၍။ အာသဝေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိမုစ္စတိ၊ ၏။ ပ။ပဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ၏။

စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁။ ထာမသော ပရာမာသောဘိ ဒိဋ္ဌိထာမသော ဒေဝ ဒိဋ္ဌိပရာမာသော စ နဟောတိ၊ ဤအဋ္ဌကထာ, သဿတဒိဋ္ဌိထာမသော စေဝ သီလဗ္ဗတဒိဋ္ဌိပရာမာသော စ နဟောတိ ပစ္ဆိယသာတေန၊ ဤဋီကာတို့နှင့်အညီ ပေးသည်။ ထာမောယေဝ ထာမသော၊ သကတ္တေ သပစ္စယောဟုကြုံ။ လဟုတော သကတ္တေ သဟူသော သဒ္ဒနိတိသုတ်၌ "သကတ္တေ သ" ဟူသော ယောဂဝိဘာဂဖြင့် သပစ္စည်းသက်၍ ပုရိသာဒိဂိုဏ်းဖြင့် ပြီး၏။ လဟုသာနိ လဟုသမ္မတာနိ ပဒ်ကဲ့သို့တည်း။မောဂ္ဂလ္လာန် ၁၄၄-သုတ်၌လည်း ပုတ္တောဇာတော အစေတသော။ ပ။သကတ္တေဏန္တာ-မနု။ ပ။မနေသုဟု ဆို၏။ သကတ္တာ၌ ဏပစ္စည်းသက်၍ သ - လာကာ စိရင်၏။

မ ၁-၁၇-၌ ထာမသာ ပရာမာသာ အဘိနိဝိဿ ဝေါဟရတ ဒွိ၏။ ၎င်းအဋ္ဌကထာ၌ ထာမသာတိ ဒိဋ္ဌိထာမေန၊ ပရာမာသာတိ ဒိဋ္ဌိပရာမာသေနဟု ပင့်၏။ ၎င်းဋီကာ၌ ဒိဋ္ဌိထာမေနာတိ တဿာ ဒိဋ္ဌိယာ ထာမဂတဘာဝေန၊ ဒိဋ္ဌိပရာမာသေနာတိ ဒိဋ္ဌိသင်္ခါတပရာမသနေန၊ ဒိဋ္ဌိယေဝ ဟိ ဓမ္မသဘာဝံ အတက္ကမိတ္ဝာ ပရတော အာမသနေန ပရာမာဒသာဟု ဖွင့်၏။

သီ-သျှာ-ကံမူတို့၌ ထာမသာ ပရာမာသော နဟောတိ၊ ထာမသာ ပရာမာသေ အသတိ ရှိ၏။ ၎င်းမူတို့အလို ထာမသာ၊ ဒိဋ္ဌိ အားအစွမ်းအားဖြင့်။ ပရာမာသော၊ မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ဒိဋ္ဌိအားစွမ်းရှိသမျှ မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်မှု "သီလဗ္ဗတပရာမာသ" မဖြစ်ဟူလို။) ထာမသာ၊ အားဖြင့်။ ပရာမာသေ၊ သည်။ အသတိ၊ သော်ဟုသမ္မန်။

၅-သမနုပဿနာသုတ်

၄၇။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေ ကေစိ သမဏာ ဝါ၊ အကြင်ရဟန်းတို့ သည်၎င်း။ ယေ ကေစိ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ၊အကြင်ပုဏ္ဏားတို့သည်၎င်း။ အနေကဝိဟိတာ၊ များသော အပြားရှိသော။ ဝါ၊ များသောအပြားတို့ဖြင့် စီရင်အပ်သော။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို့။ သမနုပဿ-မာနာ၊ ရှုကုန်သည်ရှိသော်။ သမနုပဿန္တိ၊ ရှုကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တေ၊ ထိုရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့သည်။ ပဋ္ဌပါဒါနက္ခန္ဓေ ဝါ၊ ငါးပါးကုန်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ကိုသော်၎င်း။ တေသံ၊ ထိုငါးပါးကုန်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့တွင်။ အနိစ္စတော ဝါ၊ တပါးပါးကိုသော်၎င်း။ သမနုပဿန္တိ၊ ရှုကုန်၏။ ကတမေ ပဋ္ဌ၊ အဘယ်ငါးပါးတို့နည်းဟူမူ။ (ဤဓ ဘိက္ခဝေမှစ၍ ဝိညာဏသို့ ဝါ အတ္တာနံ တိုင် ပေးမြဲ။ နကုလပိတုသုတ် ဤဓ ဘိက္ခဝေ အဿုတဝါစသော ဝါကျရှု။) ဤတိ၊ ဤသို့။ အယဥ္စေဝ သမနုပဿနာ၊ ဤဒိဋ္ဌဟူသော ရှုခြင်းသည်၎င်း။ အဿ၊ ထိုပုထုဇဉ်၏သန္တာန် ၌။အသိတိ၊ ငါဖြစ်၏ဟူသော တဏှာမာနဒိဋ္ဌိသည်။ အဝိဂတံ စ၊ မကင်းသည်၎င်း။ ဟောတိ၊၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အသိတိ ခေါ ပန၊ ငါဖြစ်၏ဟူသော တဏှာမာနဒိဋ္ဌိသည်လည်း။ အဝိဂတေ၊ မကင်းသည်ရှိသော်။ စက္ခုန္ဒြိယဿ၊ စက္ခုန္ဒြေ၏ဝင်း။ သောတိန္ဒြိယဿ၊ ၏ဝင်း။ ဃာနိန္ဒြိယဿ၊ ၏ဝင်း။ ဇိဝှိန္ဒြိယဿ၊ ၏ဝင်း။ ကာယိန္ဒြိယဿ၊ ၏ဝင်း။ ပဋ္ဌန်း၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဤန္ဒြိယာနံ၊ ဤန္ဒြေတို့၏။ အဝက္ကန္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မနော၊ ကမ္မဝိညာဉ်သည်။ ဝါ၊ မနောဓာတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ဖြစ်၏။ ဓမ္မာ၊ အာရုံတရားတို့သည်။ အတ္ထိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာ ဓာတု၊ (ဇောဓာဉ်) အဝိဇ္ဇာဓာတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဝိဇ္ဇာသမ္ဖဿဇေန၊ အဝိဇ္ဇာယဉ်သော ဖဿကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော။ ဝေဒယိတေန၊ ဝေဒနာသည်။ ဖုဋ္ဌဿ၊ တွေ့ထိအပ်သော။ အဿုတဝတော၊ အာဂမ အဓိဂမဟူသော သုတမရှိသော။ အဿ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ထိုပုထုဇဉ်၏ သန္တာန်၌[1]။ အသိတိပိ၊ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိအားဖြင့် ငါဖြစ်၏ဟူ၍လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ။ ထိုပုထုဇဉ်၏ သန္တာန်၌။ အယံ၊ ဤစက္ခုစသည်သည်။ ဝါ၊ ဤသုခစသည်သည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ အသိတိပိ၊ အတ္တဒိဋ္ဌိအားဖြင့် ဖြစ်၏ဟူ၍လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ၊ ထိုပုထုဇဉ်၏ သန္တာန်၌။ ဘဝိဿန္တိပိ၊ သဿတဒိဋ္ဌိအားဖြင့် ဖြစ်လတ္တံ့ဟူ၍လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ၊ ၌။ နဘဝိဿန္တိပိ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိအားဖြင့် မဖြစ်လတ္တံ့ဟူ၍လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ၊ ၌။ ရူပီ၊ ရုပ်ရှိသူသည်။ ဘဝိဿန္တိပိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ဟူ၍လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ၊ ၌။ အရူပီ၊ ရုပ်မရှိသူသည်။ ဘဝိဿန္တိပိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ ဟူ၍လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ၊ ၌။ သညီ၊ သညာရှိသူသည်။ ဘဝိဿန္တိပိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ ဟူ၍လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ၊ ၌။ အသညီ၊ သညာမရှိသူသည်။ ဘဝိဿန္တိပိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ ဟူ၍လည်း။ ဟောတိ၊၏။ နေဝသညီနာသညီ၊ သညာရှိသူလည်းမဟုတ် သညာမရှိသူလည်း မဟုတ်ဟူ၍လည်း။ ဘဝိဿန္တိပိ၊ ၍လည်း။ ဟောတိ၊၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဋ္ဌ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဤန္ဒြိယာနိ၊ စက္ခုစသော ဤန္ဒြေတို့သည်။ တတ္ထဝ၊ ထို အတ္တဟူ၍ တဏှာမာန ဒိဋ္ဌိမကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌သာလျှင်။ တိဋ္ဌန္တေဝ ခေါ၊ ရပ်တည် နေကုန်သည်သာတည်း။ သုတဝတော၊ အာဂမအဓိဂမဟူသော သုတရှိသော။ အရိယသာဝကဿ၊ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သား၏ သန္တာန်၌။ အထ၊ ဝိပဿနာကိုနှလုံးသွင်းရာ အခါမှနောက်၌။

၁။ အသိတိပိဿ ဟောတိစသည်၌ အဿစသည်ကို နိပါတ်မျ ကြုံမှ သဒ္ဒါသွားလှ၏။ ပုထုဇ္ဇနဿနှင့် စပ်၍ အဿကို အနက်ပေးရခြင်းသည် ကြဲဖန်၍ ပေးရခြင်းမျှသာ ဖြစ်၏။

ထွေ၊ ဤစကျွစသော လူနေဒေတို့၌။ အဝိဇ္ဇာ၊ သဒ္ဓါလေးပါး တရားတို့၌ မသိမှုအဝိဇ္ဇာသည်။ ပဟီယတိ၊ ကင်းပျောက်၏။ ဝိဇ္ဇာ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာသည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုအရိယာသာဝကဇ်။ အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ၊ အဝိဇ္ဇာ၏ ပျောက်ခြင်းကြောင့်။ ဝိဇ္ဇုပ္ပါဒါ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ၏ ဖြစ်ပေါ် ခြင်းကြောင့်။ အာသဝါ၊ ထိုအရိယာသာဝကဇ် သန္တာန်၌။ အသ္မိတိပိ၊ ငါဖြစ်၏ဟူ၍လည်း။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ပ။ နေဝသညီနာသညီ၊ သည်။ ဘဝိဿန္တိပိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ဟူ၍လည်း။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ လူတိ၊၏။

ပဋ္ဌမ်၊ ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၆-ခန္ဓသုတ်

၄၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဋ္ဌ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ခန္ဓေ စ၊ခန္ဓာတို့ကိုဥင်း။ ပဋ္ဌ၊ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေစ၊ ဥပါဒါန်တို့၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော ခန္ဓာတို့ကိုဥင်း။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောဘော်မူအံ့။ တံ၊ ထိုတရားဘော်ကို။ သုဏာထ၊ နာယူကြကုန်လော။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့သည်။ ကတမေ ခ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။အတီတာနာဂတ-ပစ္စုပ္ပန်၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ယံကိဉ္စိရူပံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ အတွင်း အဇ္ဈတ္တလည်းဖြစ်သော။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ ပြင်ပ ဗဟိဒ္ဓလည်းဖြစ်သော။ ယံကိဉ္စိရူပံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ ဩဠာရိကံ ဝါ၊ ရုန်ရင်းသော ဩဠာရိကလည်းဖြစ်သော။ သုခုမံ ဝါ၊ သိမ်မွေ့သော သုခုမလည်းဖြစ်သော။ ယံကိဉ္စိရူပံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ ဟီနံ ဝါ၊ ယုတ်ညံ့သည်လည်းဖြစ်သော။ ပဏီတံ ဝါ၊ မြတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ယံကိဉ္စိရူပံ၊ သည်။ ဒူရေ ဝါ၊ အဝေးလည်းဖြစ်သော။ သန္တိကေ ဝါ၊ အနီးလည်းဖြစ်သော။ (ပဌမန္တနိပါတ်ပုဒ်မျှားတည်း။) ပဃ်ရူပံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ (အတ္ထိ၏။) အယံ၊ ဤရုပ်ကို။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ရူပက္ခန္ဓာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ (ဝေဒနာစသော လေးပါးကိုလည်း ဤနည်းမှီး၍ပေး။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ လူဒမေ၊ ဤရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်တို့ကို။ ပဋ္ဌက္ခန္ဓာ၊ ငါးပါး ကုန်သော ခန္ဓာတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဋ္ဌုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ကတမေ စ၊ တို့နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာသဝံ၊ အာသဝဓ့ဉ်တကွဖြစ်သော။ ဝါ၊ အာသဝတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော။ ဥပါဒါနိယံ၊ ဥပါဒါန်တို့သည် စွဲလမ်းအပ်သော။ ဝါ၊ ဥပါဒါန်တို့၏အာရုံဖြစ်သော။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်၊ သော။ ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ၊ သည်။ပ။ သာသဝံ၊သော။ ဥပါဒါနိယံ၊ သော။ ဒူရေ ဝါ၊ အဝေးလည်းဖြစ်သော။ သန္တိကေ ဝါ၊ အနီးလည်းဖြစ်သော။ ယံရူပံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၏။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤအာသဝအာရုံ ဥပါဒါန်အာရုံဖြစ်သောရုပ်ကို။ ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊အပ်၏။ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ လူမေ၊ ဤအာသဝအာရုံ ဥပါဒါန်အာရုံဖြစ်ကုန်သော ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်တို့ကို။ ပဋ္ဌုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ လူတိ၊ ၏။

ဆဋ္ဌ၊ ခြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၇-သောဏသုတ်

၄၉။ (ဧဝံ မေ သုတံ စသည် ပေးမြဲ။) သောဏံ၊သောဏမည်သော။ ဂဟပတိပုတ္တံ၊သူကြွယ်သားကို။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်—

သောဏ၊ သောဏ။ ယေ ကေစိ သမဏာ ဝါ၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်၎င်း။ ယေ ကေစိ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ၊ အကြင်ပုဏ္ဏားတို့သည်၎င်း။ အနိစ္စေန၊ အမြဲမရှိသော။ ဒုက္ခေန၊ ဆင်းရဲသော။ ဝိပရိဏာမ-ဓမ္မေန၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိသော။ ရူပေန၊ ရုပ်ဖြင့်။ "အဟံ၊ ငါသည်။ သေယျော၊ မြတ်သူသည်။ အသ္မိတိ ဝါ၊ ဖြစ်၏"ဟူ၍လည်း။ သမနုပဿန္တိ၊ ရှုကုန်၏။ "အဟံ၊ သည်။ သဒိသော။ တူသောသူသည်။ အသ္မိတိ ဝါ၊ ဖြစ်၏"ဟူ၍လည်း။ သမနုပဿန္တိ၊ ရှုကုန်၏။ "အဟံ၊ သည်။ ဟီနော၊ ယုတ်သောသူသည်။ အသ္မိတိ ဝါ၊ ဖြစ်၏"ဟူ၍လည်း။ သမနုပဿန္တိ၊ ရှုကုန်၏။ (တေ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။) ယထာဘူတဿ၊ ဟုတ်မှန်သောသဘောကို။ အဒဿနာ၊ မသိမမြင်ခြင်းမှ။ အညတြ၊ကြဉ်၍။ ကိံ သမနုပဿန္တိ၊ အဘယ်မှာ ရှုနိုင်ကုန်အံ့နည်း?။ (အနိစ္စာယ ဝေဒနာယ စသော လေးဝါကျကိုလည်း ဤနည်းမှီး၍ ပေးပါလေ။)

သောဏ၊ သောဏ။ ယေ စ ခေါ ကေစိ သမဏာ ဝါ၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်၎င်း။ ယေ စ ခေါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ၊ အကြင်ပုဏ္ဏားတို့သည်၎င်း။ အနိစ္စေန၊ သော။ ဒုက္ခေန၊ သော။ ဝိပရိဏာမေန၊ သော။ ရူပေန၊ ရုပ်ဖြင့်။ "အဟံ၊ ငါသည်။ သေယျော၊ မြတ်သည်။ အသ္မိတိပိ၊ ဖြစ်၏"ဟူ၍လည်း။ န သမနုပဿန္တိ၊ မရှုကြကုန်။ "အဟံ၊ သည်။ သဒိသော၊ တူသောသူသည်။ အသ္မိတိပိ၊ ဖြစ်၏" ဟူ၍လည်း။ န သမနုပဿန္တိ၊ မရှုကြကုန်။ "အဟံ၊ သည်။ ဟီနော၊ ယုတ်သောသူသည်။ အသ္မိတိပိ၊ ဖြစ်၏"ဟူ၍လည်း။ န သမနုပဿန္တိ၊ မရှုကြကုန်။ (တေ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။) ယထာဘူတဿ၊ ဟုတ်မှန်သောသဘောကို။ ဒဿနာ၊ သိမြင်ခြင်းမှ။ အညတြ၊ ကြဉ်၍။ ကိံ န သမနုပဿန္တိ၊ အဘယ်မှာ မရှုနိုင်ပဲရှိပါကုန်အံ့နည်း။

သောဏ၊ သောဏ။ တံ၊ ထိုငါဘုရားမိန့်တော်မူအပ်လတ္တံ့သောစကားကို။ ကိံ မညသိ၊ အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ နိစ္စံ ဝါ၊ မြဲသလော။ အနိစ္စံ ဝါ၊ မမြဲသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အနိစ္စံ၊ မမြဲပါ။ ယံ ပန၊ အကြင်ရုပ်သည်ကား။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။တံ၊ ထိုရုပ်သည်။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဆင်းရဲသလော။ သုခံ ဝါ၊ ချမ်းသာသလော။ ဣတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲပါ၏။ ယံ ပန၊ အကြင်ရုပ်သည်ကား။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန်သောသဘောရှိ၏။ တံ၊ ထိုရုပ်ကို။ "ဧတံ၊ ဤရုပ်သည်။ မမ၊ ငါ၏ ရုပ်တည်း။ ဧသော၊ ဤရုပ်သည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဧသော၊ ဤရုပ်သည်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာတိ၊ အတ္တတည်း"ဟူ၍။ သမနုပဿိတုံ၊ ရှုခြင်းငှါ။ ကလ္လံနု၊ လျောက်ပတ်သလော။ ဣတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ရား။ ဧတံ၊ ဤသို့ ရှုခြင်းသည်။ နောဟိ၊ မလျောက်ပတ်ပါ။ (ဝေဒနာစသည်ကို ဤနည်း ပေး။ ဧဝံ ပဿံ စသည်ကိုလည်း နိစ္စသုတ် စာပိုဒ် ၁၂-ရှု၍ပေး။)

သတ္တမံ၊ ခုနစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁။ ကိမညတြ ယထာဘူတဿ အဒဿနာတိ ယထာဘူတဿ အဒဿနကော အညံ ကိံ ဘဝေယျ၊ အဒဿနံ အညာဏမေဝ ဘဝေယျာတိ အတ္ထော၊ ဤအဋ္ဌကထာ, အညံ ကိံ ဘဝေယျာတိ အညံ ကိံ ကာရဏံ ဘဝေယျ၊ ဤဋီကာ။ ဤအဋ္ဌကထာဋီကာတို့၏အဖွင့်သည် ဘဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဖြစ်၏။ အကြောင်းကား ယေ ကေစိ ဟူသော အနိယမ၏ နိယမသဒ္ဒါ အဖွင့်မပါသောကြောင့်တည်း။ သို့ဖြစ်၍ ဤနိဿယဋ္ဌ အပြည့်အစုံ သမ္မန်လိုက်သည်။ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည် ဟုတ်မှန်တိုင်းကို မသိခြင်းမှ ကြဉ်၍ ဝါ ဟုတ်မှန်တိုင်း မသိခြင်းကို ဖယ်ထားပြီး အဘယ်မှာရှုနိုင်ကုန်အံ့နည်း။ ဟုတ်မှန်တိုင်းကို မသိ၍ရှုကြကုန်သည်ဟူလို။

၈-ဒုတိယသောဏသုတ်

၅၀။ (ဧဝံ မေ သုတံ ဣသည်ပေးပြီ။) သောဏော၊ ဒဿ၊ ဂဟပတိပုတ္တံ၊ ကို။ ဘဂဝါသည်—သောဏ၊ သောဏ။ ယေဟိ ကေစိ သမဏာ ဝါ၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်၎င်း။ ယေဟိ ကေစိ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ၊ အကြင်ပုဏ္ဏားတို့သည်၎င်း။ ဥပဲ၊ ရုပ်ကို။ နုပဂဗာနုန္တိ၊ မသိကြကုန်။ ရူပသမုဒယံ၊ ရုပ်ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းကို။ နုပဂဗာနုန္တိ၊ ကုန်။ ရူပနိရောဓံ၊ ရုပ်၏ချုပ်ရာကို။ နုပဂဗာနုန္တိ၊ ကုန်။ ရူပနိရောဓဂါမိနိံ၊ ရုပ်၏ချုပ်ရာသို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ပဋိပဒံ၊ အကျင့်ကို။ နုပဂဗာနုန္တိ၊ ကုန်။ ဝေဒနံ၊ ကို။ပ။ ဝိညာဏနိရောဓဂါမိနိံ၊ သော။ ပဋိပဒံ၊ ကို။ နုပဂဗာနုန္တိ၊ ကုန်။ သောဏ၊ သောဏ။ တေ သမဏာ ဝါ၊ တို့ကိုဂုဏ်း။ တေ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ၊ တို့ကိုဂုဏ်း။ မေ၊ ငါဘုရား၏။ သမဏေသု ဝါ၊ တို့၌လည်း။ နု သမဏသမ္မတာ၊သမဏ ဟု မသမုတ်အပ်ကုန်။ ဗြာဟ္မဏေသု ဝါ၊ တို့၌လည်း။ နု ဗြာဟ္မဏသမ္မတာ၊ ဗြာဟ္မဏ ဟု မသမုတ်အပ်ကုန်။ တေ အာယသ္မန္တော၊ ထိုအရှင်တို့သည်။ သာမညတ္ထံ ဝါ၊ သမဏအဖြစ်ဟူသောမင်္ဂလာ၊ ဗိုလ်အကျိုးကိုဂုဏ်း။ ဗြဟ္မညတ္ထံ ဝါ၊ ဗြာဟ္မဏအဖြစ်ဟူသောမင်္ဂလာ၊ ဗိုလ်အကျိုးကိုဂုဏ်း[၁]။ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်သောကိုယ်၏အဖြစ်၌ပင်လျှင်။ သယံအဘိညာ၊ ကိုယ်တိုင်သိ၍။ သစ္ဆိကတွာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ နု ဖ ပန် ဝိဟရန္တိတိ၊ မနေနိုင်ကြကုန်ဟူသော။ တေံ၊ ကို။ အဝေါ စ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (ဣတိတလုံးကျေ။)

သောဏ၊ သောဏ။ ယေ စ ခေါ ကေစိ သမဏာ ဝါ၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်၎င်း။ ယေ စ ခေါ ဧကစ္စေ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ၊ အကြင်ပုဏ္ဏားတို့သည်၎င်း။ ဥပဲ၊ ကို။ ပဋိဗာနုန္တိ၊ ကုန်၏။ပ။ ဝိညာဏနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ၊ ကို။ ပဋိဗာနုန္တိ၊ ကုန်၏။ သောဏ၊ သောဏ။ မေ၊ ငါဘုရားသည်။ တေ စ ခေါ သမဏာ ဝါ၊ ထိုရဟန်းတို့ကိုဂုဏ်း။ တေ စ ခေါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ၊ ထိုပုဏ္ဏားတို့ကိုဂုဏ်း။ မေ၊ ငါဘုရား၏။ သမဏေသု စ၀၀၊တို့၌လည်း။ သမဏသမ္မတာ၊ သမဏဟု သမုတ်အပ်ကုန်၏။ ဗြာဟ္မဏေသု စ၊ တို့၌လည်း။ ဗြာဟ္မဏသမ္မတာ၊ ဗြာဟ္မဏဟု သမုတ်အပ်ကုန်၏။ တေ စ ပန အာယသ္မန္တော၊ထိုအရှင်တို့သည်လည်း။ သာမညတ္ထဉ္စေ၀၊ သမဏအဖြစ်ဟူသောမင်္ဂလာ၊ ဗိုလ်ကိုဂုဏ်း။ ဗြဟ္မညတ္ထဉ္စ၊ ဗြာဟ္မဏအဖြစ်ဟူသော မင်္ဂလာ၊ ဗိုလ်အကျိုးဗိုလ်ကိုဂုဏ်း။ ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ၊ ၌သာလျှင်။ သယံအဘိညာ၊ ၍။ သစ္ဆိကတွာ၊ ၍။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ၏။

အဋ္ဌမံ၊ ရှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၉-နန္ဒိကွယသုတ်

၅၁။ သာ၀တ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခ၀ေ၊ တို့။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ အနိစ္စညေ၀၊ မမြဲသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ "အနိစ္စန္တိ၊ အမြဲမရှိ"ဟူ၍။ ပဿတိ၊ ရှုအံ့။ အာယ၊ ထိုရဟန်း၏။ သာ၊ ထိုအနိစ္စဟုရှုခြင်းသည်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ (မှန်ကန်သော သိခြင်း) သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမ္မာ၊ ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်။ ပဿံ၊ ရှုသည်ရှိသော်။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ နန္ဒိက္ခယာ၊ နှစ်သက်ခြင်းကုန်ခန်းခြင်းကြောင့်။ ရာဂက္ခယော၊ ရာဂကိုးကုန်ခန်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရာဂက္ခယာ၊ရာဂ၏

၁။ သာမညတ္ထံ ဝါ ဗြဟ္မညတ္ထံ ဝါတိ ဇာတ္တ အဂိယမဂ္ဂါ သာမညဇ္ဈာ ဗြဟ္မညဇ္ဈ။ ဥကာယ ဘဂဝါ မ အတ္ထော နာမ အဂိယမလံ ဓေဒိတဗ္ဗံ။ ဤသံ-ဌ ၂-နိဒါနဝဂ္ဂ စာပိဗ် ၁၃-အဉ်း ၊

သာမညဘုတော ဇာတ္တော သာမညဇ္ဈော၊ မဂ္ဂေါ။ သာမညဿ အဇ္ဈော သာမညဇ္ဈော၊ ဗလဝံ။။ မဂ္ဂိ ၂-၄၁၆-စာပိဗ်။

ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့်။ နန္ဒိကွယော၊ နန္ဒိ၏ကုန်ခန်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏ ၁။ နန္ဒိရာဂကွယာ၊ နန္ဒိရာဂမည်သော တဏှာ၏ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့်။ စိဘ္ဘံ၊ စိတ်သည်။ဝိမုတ္တံ၊ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီ။ "သုဝိမုတ္တန္တိ၊ ကောင်းစွာ ကိလေသာတို့မှလွတ်ပြီ"ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ (ဝေဒနာစသည်ကိုလည်း ဤနည်းမှီး၍ပေး။) ဣတိ၊ ၏။

နဝမံ၊ ကိုးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၀-ဒုတိယနန္ဒိကွယသုတ်

၅၂။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ယောနိသော၊သင့်သောအကြောင်း အားဖြင့်။ မနသိကရောထ၊ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော။ ရူပါန်စွတဉ္စ၊ ရုပ်၏အမြဲမရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ သမနုပဿထ၊ ရှုကြကုန်လော။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ရူပံ၊ ကို။ ယောနိသော၊ အားဖြင့်။ မနသိကရောန္တော၊ နှလုံးသွင်းသည်ရှိသော်။ ရူပါနိစ္စတဉ္စ၊ ရုပ်၏ အမြဲမရှိသည်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ ယထာဘူတံ၊ အတိုင်း။ သမနုပဿန္တော၊ ရှုသည်ရှိသော်။ ရူပသ္မိံ၊ ရုပ်၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ပ။ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ (ဝေဒနာစသည်ကိုလည်း ဤနည်းမှီး၍ပေး။) ဣတိ၊ ၏။

ဒသမံ၊ ဆယ်ခုမြောက်သော သုတ်ဟုတည်း။

ပဉ္စမေ၊ ငါးခုမြောက်သော။ အတ္တဒီပဝဂ္ဂေ၊ အတ္တဒီပဝဂ်သည်။

နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ပြီးပြီ။

တဿ၊ ထိုအတ္တဒီပဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ဥဒ္ဒါန်းကား—

အတ္တဒီပါ၊ အတ္တဒီပသုတ်၎င်း။ ပဋိပဒါ၊ ပဋိပဒါသုတ်၎င်း။ ဒွေ၊ နှစ်သုတ်ကုန်သော။ အနိစ္စတာ၊ အနိစ္စသုတ်, ဒုတိယအနိစ္စသုတ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သမနုပဿနာ။ သမနုပဿနာသုတ်၎င်း။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓသုတ်၎င်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ သောဏာ၊ သောဏသုတ်, ဒုတိယသောဏသုတ်တို့၎င်း။ နန္ဒိကွယေန၊ နန္ဒိကွယအမည်ဖြင့်။ (ဝုတ္တာ၊ ကုန်သော။) ဒွေစ၊ နှစ်သုတ်တို့၎င်း။ ဣတိ၊ တည်း။

မူလပဏ္ဏာသကော၊ သည်။ သမတ္တော၊ ပြီးပြီ။

တဿ မူလပဏ္ဏာသကဿ၊ ထိုမူလပဏ္ဏာသက၏။ ဝဂ္ဂုဒ္ဒါနံ၊ ဝဂ်ဥဒ္ဒါန်းကား—

နကုလပိတာ၊ နကုလပိတုဝဂ်၎င်း။ အနိစ္စောစ၊ အနိစ္စဝဂ်၎င်း။ ဘာရော၊ ဘာရဝဂ်၎င်း။ နတုမှာကေနစ၊ နတုမှာကဝဂ်၎င်း။ (နာ=ပစ္စတ္တတ္ထ။) အတ္တဒီပေန၊ အတ္တဒီပဝဂ်၎င်းတည်း။ (၎င်းနည်း။) တေန၊ ထိုကြောင့်။ ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာသော။ ပညာသော၊ သုတ် ၅၀-ရှိသော ပဏ္ဏာသကဟူ၍။ ပဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

၁။ နုနှိနှင့်ရာဂ အတူတူပင်။ သို့သော် နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာဖြင့် ငြီးငွေ့လျှင် နန္ဒိခေါ် တဏှာကုန်ခန်း၏၊ ဝိရာဂါနုပဿနာဖြင့် တပ်မက်ခြင်းကင်းလျှင် ရာဂခေါ် တဏှာကုန်ခန်း၏။ ဤနန္ဒိကွယနှင့် ရာဂကွယပြင့် မဂ်ကိုပြ၏၊ ဆိုလတ္တံ့. နန္ဒိရာဂကွယာ စိတ္တံ ဝိမုတ္တံ ဖြင့် ဖိုလ်ကိုပြ၏။

(၆) ၁-ဥပယဝဂ်

၁-ဥပယသုတ်

၅၃။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဥပယော၊ (တဏှာ ပဘဒ္ဒ ဒိဋ္ဌိ၏ အစွမ်းအား ဖြင့်) ခန္ဓာငါးပါးသို့ ကပ်ဆောက်တတ်သူသည်[၁]။ အဝိမုတ္တောကိလေသာတို့မှ မလွတ်။ အနုပယော၊ ခန္ဓာငါးပါးသို့ ကပ်ရောက်ခြင်း မရှိသူသည်။ ဝိမုတ္တော၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝိညာဏံ၊ ကမ္မဝိညာဏ်သည်။ တိဋ္ဌမာနံ၊ တည်သည်ရှိသော်။ ရူပုပယံ ဝါ၊ ရုပ်သို့ ကပ်ရောက်သည် ဖြစ်၍လည်း။ တိဋ္ဌေယျ၊ တည်ရာ၏။ ရူပါရမ္မဏေ၊ ရုပ်လျှင်အာရုံရှိသော။ ရူပပတိဋ္ဌံ၊ ရုပ်လျှင်တည်ရာ ရှိသော ဝိညာဉ်သည်။ နန္ဒူပသေစနံ၊ နှစ်သက်တတ်သော တဏှာသန္နိဿိတံ၊ မှီဝဲခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝုဒ္ဓိံ၊ တိုးပွါးခြင်းသို့။ ဝိရူဠှိံ၊ စည်ပင်ခြင်းသို့။ ဝေပုလ္လံ၊ ပြန့်ပြောခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ ဝေဒနုပယံ ဝါ၊ ဝေဒနာသို့ ကပ်ရောက်သည်ဖြစ်၍လည်း။ပ။ သညုပယံ ဝါ၊ သညာသို့ ကပ်ဆောက်သည်ဖြစ်၍လည်း။ပ။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ သင်္ခါရုပယံ ဝါ၊ သင်္ခါရသို့ ကပ်ရောက်သည်ဖြစ်၍ လည်း။ပ။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ရာ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယော၊ တစုံတယောက်သောသူသည်[၂]။ "အဟံ၊ ငါသည်။ ရူပါ၊ ရုပ်မှ။ အညတြ၊ ၍။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာမှ။ အညတြ၊ ၍။ သညာယ၊ သညာမှ။ အညတြ၊ ၍။ သင်္ခါရေဟိ၊ သင်္ခါရတို့မှ။ အညတြ၊ ၍။ ဝိညာဏာဿ၊ ကမ္မဝိညာဉ်၏။ အာဂတိံ ဝါ၊ လားရာကိုငင်း။ ဂတိံ ဝါ၊ သွားရာကိုငင်း။ စုတိံ ဝါ၊ ရွှေ့ရှားခြင်းကိုငင်း။ ဥပပတ္တိံ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုငင်း။ ဝုဒ္ဓိံ ဝါ၊ တိုးပွါးခြင်းကိုငင်း။ ဝိရူဠှိံ ဝါ၊ စည်ပင်ခြင်းကိုငင်း။ ဝေပုလ္လံ ဝါ၊ ပြန့်ပြောခြင်းကိုငင်း။ ပညာပေဿာမိတိ၊ သိစေအံ့" ဟူ၍။ ဇဝံ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ တေ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ရူပဒါဘုယာ၊ ရူပဓာတ်၌။ ဆဂေါ၊ ရာဂကို။ ပဟီနော၊ ပယ်အပ်သည်။ စေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ ဆဂဿ၊ ကို။ ပဟာနာ၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံသည်။ ဒေါ၌ဇ္ဇတိ၊ ပြာဘ်၏။ဝိညာဏဿ၊ ကမ္မဝိညာဏ်၏။ ပတိဋ္ဌာ၊ဘည်ဆာသည်။နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။ပ။ အးပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်ရာမရှိသော။ တံ ဝိညာဏံ၊ ဆိုဝိညာဉ်သည်။ အဘဝရူဠှံ၊ စည်ပင်ခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍ ။ အနာဘိသင်္ခစ္စ၊ (ပဋိသန္ဓေကို)မပြုပြင်မူ၍ ။ ဝါ-(ပဋိသန္ဓေကို)မဖြစ်စေမူ၍။ ဝိမုတ္တံ၊ ကိလေသာတို့မှလွတ်၏။ ဝိမုတ္တတ္တာ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဌိတံ၊ တည်ငြိမ်၏။ (အကြောင်း ၄၆-စာပိုဒ်၌မေးခဲ့ပြီ)

ပဌမံ၊ ရှေးဦးဣဒန္တသုတ်ဘည်း။

၁။ ဥပယောတိ တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိဝသေန ပဋိကွာနှ ဥပဂတော၊ ကျိ-ဌ, ဥပေတိတိ ဥပယော၊ ကထမုပေတိ? တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဝသေန၊ ကျ ဋီ။

၂။ ယောသဒ္ဒါသည်။ နိယတ်မဲ့သော သဒ္ဒါဖြစ်၍ "တစုံတယောက်သော သူသည်" ဟု အနက်သမ္မန် လိုက်သည်၊ ယောတိ ယော ကောစိဟု ကြံဖွယ်ရှိ၏။

၂-ဗီဇသုတ်

၅၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဗီဇဇာတာနို၊ မျိုးစေ့တို့သည် [၁]။ ဣမာနိ ပဉ္စ၊ ဤငါးပါးတို့တည်း။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးတို့သည်၊ ကတမာနိ၊ အဘယ်တို့နည်း။ မူလဗီဇံ၊ အမြစ်မျိုးစေ့ငှင်း။ ခန္ဓဗီဇံ၊ ပင်စည်မျိုးစေ့ငှင်း။ အဂ္ဂဗီဇံ၊ အညွှန့်မျိုးစေ့ငှင်း။ ဖလုဗီဇံ၊ အဆစ်မျိုးစေ့ငှင်း။ ပဉ္စမံ၊ ငါးခုမြောက်သော။ ဗီဇဗီဇညေဝ၊ အစေ့မျိုးစေ့သာလျှင်ငှင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အခဏ္ဍာနို၊ မကျိုးမကဲ့ကုန်သော။ အပူတိကာနို၊ မပုပ်ဆွေးကုန်သော။ အဝါတာတပဟတာနို၊ လေ, နေပူတို့ဖြင့် မထိခိုက်ကုန်သော။ သာရာဒါနို၊ ယူအပ်သောအနှစ်ရှိကုန်သော [၂]။ သုခသယိတာနို၊ ကောင်းစွာထားအပ်ကုန်သော။ ဣမာနိ စ ပဉ္စ ဗီဇဇာတာနို၊ ဤငါးမျိုးသောမျိုးစေ့တို့သည်လည်း။ အဿု၊ ရှိကုန်ရာ၏။ ပထဝီ စ၊ မြေသည်လည်း။ န အဿ၊ မရှိရာ။ အာပေါ စ၊ ရေသည်လည်း။ န အဿ၊ မရှိရာ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမာနိ ပဉ္စ ဗီဇဇာတာနို၊ ဤငါးမျိုးသောမျိုးစေ့တို့သည်။ ဝုဒ္ဓိံ၊ သို့။ ဝိရူဠှိံ၊ သို့။ ဝေပုလ္လံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇေယျုံ အပိနု၊ ရောက်ကုန်ရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ နေတံ၊ ဤအမေးစကားသည်။ နော ဟိ၊ မသင့်ပါဘုရား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အခဏ္ဍာနို၊ မကျိုးမကဲ့ကုန်သော။ပ။ သုခသယိတာနို၊ ကောင်းစွာထားအပ်ကုန်သော။ ဣမာနိ စ ပဉ္စ ဗီဇဇာတာနို၊ တို့သည်လည်း။ အဿု၊ ရှိကုန်ရာ၏။ ပထဝီ စ၊ မြေသည်လည်း။ အဿ၊ ရှိရာ၏။ အာပေါ စ၊ ရေသည်လည်း။ အဿ၊ ရှိရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမာနိ ပဉ္စ ဗီဇဇာတာနို၊ ဤငါးမျိုးသောမျိုးစေ့တို့သည်။ ဝုဒ္ဓိံ၊ သို့။ ဝိရူဠှိံ၊ သို့။ ဝေပုလ္လံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇေယျုံ အပိနု၊ ရောက်ကုန်ရာသလော။ ဣတိ၊ ၏။ ဘဂဝန္တံ၊ ရား။ ဧဝံ၊ မှန်ပါဘုရား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပထဝီဓာတု သေယျထာပိ၊ မြေကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ စတသော၊ လေးပါးကုန်သော။ ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော၊ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ(ရူပက္ခန္ဓာစသောခန္ဓာလေးပါး)တို့ကို [၃]။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အာပေါဓာတုသေယျထာပိ၊ ရေကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ နန္ဒိရာဂေါ၊ နှစ်သက်စဲ့မက်တတ်သော တဏှာကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဉ္စ ဗီဇဇာတာနိ သေယျထာပိ၊ ငါးမျိုးသော မျိုးစေ့တို့ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ သာကာရံ၊ အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဝိညာဏံ၊ ကမ္မဝိညာဉ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ (အကြွင်း ၅၃-စာပိုဒ်ရှု။)

ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၃-ဥဒါနသုတ်

၅၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်၊ တည်း။ တတြ ခေါ၊ ထိုသာဝတ္ထိမြို့ဧတဝန်ကျောင်းတော်၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ "နော စေ အဿံ၊ အတ္တဟုစဲ့လမ်းသောငါ အကယ်၍မရှိငြားအံ့။ မေ၊ ငါ၏(အတ္တဟုစဲ့လမ်းမှကြောင့်ဖြစ်သော)ခန္ဓာငါးပါးသည်။ နော စ သိယာ၊ မရှိတော့ရာ။ န

၁။ ဗီဇဇာတာနီတိ ဗီဇာနိ၊ဌ။ ဗီဇဇာတာနီတိ ဇာတ-သဒ္ဒေါ ပဒပူရဏမတ္တန္တိ အာဟ "ဗီဇာနိ" တိ၊ ဋီ။

၂။ သာရာဒါနီတိ ဂဟီတသာရာနိ ပတိဋ္ဌိတသာရာနိ၊ ဌ။ သာရ....အာဒါန။ အာ....ဒါ-ဂဟဏတ္ထတည်း။ တဏ္ဍုလသာရဿ အာဒါနတော သာရာဒါနိ။ ဋီ။

၃။ စတသော ဝိညာဏဋ္ဌိတိယောတိ ကမ္မဝိညာဏဿ အာရမ္မဏဘူတာ ရူပါဒယော စတ္တာရော ခန္ဓာ၊ တေ ဟိ အာရမ္မဏဝသေန ပတိဋ္ဌာဘူတတ္တာ ပထဝီဓာတုသဒိသာ။

အဘဝိဿ၊ အနာဂတ်ခန္ဓာကို ဖြစ်စေတတ်သောကံ အကယ်၍မရှိခဲ့ငြားအံ့။ မေ၊ ငါ၏အနာဂတ် ပဋိသန္ဓေသည်။ နဘဝိဿတီတိ၊ မဖြစ်တော့လတ္တံ့ဟူ၍။ ဝေံ၊ ဤသို့။ အဒိမုစ္ဓမာနော၊ နှလုံးသွင်းသော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ၊ အောက်ကာမဘုံသို့ ချဉ်းကပ်တတ်ကုန်သော။ သံယောဇနာနိ၊ သံယောဇဉ်တို့ကို။ ဆိန္နေယျာတိ၊ ဖြတ်စွမ်းနိုင်၏"ဟူသော။ ဥဒါနံ၊ ဥဒါန်းကို။ ဥဒါနေသိ၊ မြွက်ဆိုတော်မူပြီ။ ဇေံ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ မြွက်ဆိုတော်မူအပ်သည်ရှိသော်။ အညတရော၊ တပါး သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ "ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ယဿ ကဿ ပန၊ အဘယ်သို့လျှင်။ (ဆိန္နေယျဥ်စပ်။)'နော စေ အဿံ၊အတ္တာဟု စွဲလမ်းသောငါ အကယ်၍မရှိငြားအံ့။မေ၊ငါ၏(အတ္တာဟု စွဲလမ်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော)ခန္ဓာငါးပါးသည်။နော စ သိယာ၊ မရှိပေရာ။နု အဘဝိဿ၊ အနာဂတ် ခန္ဓာကိုဖြစ်စေတတ်သောကံ အကယ်၍ မဖြစ်ခဲ့ငြားအံ့။ မေ၊ ငါ၏အနာဂတ်ပဋိသန္ဓေသည်။ နဘဝိဿတီတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့'ဟူ၍။ဝေံ၊သို့။ အဒိမုစ္ဓမာနော၊ နှလုံးသွင်းသော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ၊ အောက်ကာမဘုံသို့ ချဉ်းကပ်တတ်ကုန်သော။ သံယောဇနာနိ၊ တို့ကို။ ဆိန္နေ-ယျာတိ၊ ဖြတ်စွမ်းနိုင်ပါသနည်း"ဟူသော။ ဇေံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ထားပြီ။

(ဣမ ဘိက္ခု။ပ။ ဝိညာဏဿိံ ဝါ အတ္တာနံ ဝါကျကို နကုလပိတုသုတ် ဣမ ဂဟပတိ အာဿုတဝါ စသည်ကို ရှု၍ အနက်ပေး။)

သော၊ ထိုပုထုဇဉ်သည်။ အနိစ္စံ၊ အမြဲမရှိသော။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ "ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အနိစ္စန္တိ၊ အမြဲ မရှိ"ဟူ၍။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ နပဇာနာတိ၊ မသိ။ (အကြွင်းတူ၏။)

ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲခြင်းသဘောရှိသော။ ရူပံ၊ ကို။ "ရူပံ၊ သည်။ ဒုက္ခန္တိ၊ ဆင်းရဲ၏"ဟူ၍။ ယထာ-ဘူတံ၊ တိုင်း။ နပဇာနာတိ၊မသိ။ (အကြွင်းတူ၏။)

အနတ္တံ၊ အတ္တမဟုတ်သော။ ရူပံ၊ ကို။ "ရူပံ၊ သည်။ အနတ္တာတိ၊ အတ္တမဟုတ်"ဟူ၍။ ယထာ-ဘူတံ၊ တိုင်း။ နပဇာနာတိ၊ မသိ။ (အကြွင်းတူ၏။)

သခ်ံတံ၊ အကြောင်းလေးပါးတို့သည် ပြုပြင်အပ်သော။ ရူပံ၊ ကို။ "ရူပံ၊ သည်။ သခ်ံတန္တိ၊ အကြောင်းလေးပါးတို့သည် ပြုပြင်အပ်သော သဘောတည်း"ဟူ၍။ ယထာဘူတံ၊ တိုင်း။ နပဇာနာတိ၊ မသိ။ပ။ "ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ဝိဘဝိဿတီတိ၊ ပျက်စီးလတ္တံ့"ဟူ၍။ ယထာဘူတံ၊ တိုင်း။ နပဇာနာတိ၊ မသိ။ပ။ "ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဝိဘဝိဿတီတိ၊ ပျက်စီးလတ္တံ့"ဟူ၍။ ယထာဘူတံ၊ တိုင်း။ နပဇာနာတိ၊ မသိ။

(သုတဝါ စ ခေါ ဘိက္ခု။ပ။ သမနုပဿတိ ဝါကျကို နကုလပိတုသုတ် ဣမ ဂဟပတိ သုတဝါ စသော ဝါကျကို ရှု၍ အနက်သမ္မန်။)

သော၊ ထိုအရိယသာဝကသည်။ အနိစ္စံ၊ သော။ ရူပံ၊ ကို။"ရူပံ၊ သည်။ အနိစ္စန္တိ၊အမြဲမရှိ"ဟူ၍။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ပ။ "ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဝိဘဝိဿတီတိ၊ ပျက်စီးလတ္တံ့"ဟူ၍။ ယထာဘူတံ၊ တိုင်း။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

သော၊ ထိုအရိယသာဝကသည်။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ ဝိဘဝါ၊ ပျက်စီးခြင်းကို ရှုမြင်ခြင်းဖြင့်။ ဝေဒနာယ၊ ၏။ပ။ သညာယ၊ ၏။ပ။ သခ်ါရာနံ၊ တို့၏။ပ။ ဝိညာဏဿ၊ ဝိညာဉ်၏။ ဝိဘဝါ၊

ပျက်စီးခြင်းကို ရှုမြင်ခြင်းဖြင့်"။ (ရှုပံ၊ ကို။ နာဘိနန္ဒတိ၊ မနှစ်သက်။ပ။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ နာဘိနန္ဒတိ၊ မနှစ်သက်။)

ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ (ဆိုနှေ့ယျဒဋ္ဌိ စပ်။) "နော စေ အာသံ၊ အတ္တာဟုစ့ဲလမ်း သောငါ အကယ်၍မရှိငြားအံ့။ မေ၊ ငါ၏ (အတ္တာဟုစ့ဲလမ်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော) ခန္ဓာငါးပါး သည်။ နော စ သိယာ၊ မရှိပေရာ။ န အာဘဝိဿ၊ အနာဂတ်ခန္ဓာကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံမဖြစ်ခဲ့ ငြားအံ့။ မေ၊ ငါ၏အနာဂတ် ပဋိသန္ဓေသည်။ နု ဘဝိဿတီတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဓိမုစ္စမာနော၊ နှလုံးသွင်းသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ၊ ကုန်သော။ သံယောဇနာနိ၊ တို့ကို။ ဆိန္ဒေယျ၊ ဖြတ်စွမ်းနိုင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

ဘန္တေ၊ ရှင်း။ ဧဝံ၊ သို့။ အဓိမုစ္စမာနော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ၊ ကုန်သော။ သံယောဇနာနိ၊ တို့ကို။ ဆိန္ဒေယျ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ ဘန္တေ၊ ရှင်း။ ကထံ ပန၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ပဿတော၊ ရှုသောပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌။ အနန္တရာ၊ အခြားမရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ဝိပဿနာသည် အနန္တရပစ္စည်း တပ်သည်ဖြစ်၍ ၂။အာသဝါနံ ခယော၊အာသဝတို့၏ ကုန်ကြောင်းဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်,ဖိုလ်သည်။

၁။ ရူပဿ ဝိဘဝါတိ ဝိဘဝဒဿနေန၊ဌ။ ဝိဘဝေါတိ ဥတ္တာရုပဒလောပေန ဝုတ္တန္တိ အာဟ ဝိဘဝဒဿနေ-နာတိ၊ ဋီ။ ဝိဘဝေါဟု ဋီကာပြုသည်ကိုထောက်၍ "ရူပဿ ဝိဘဝေါ" စသည်ရှိလျှင် "ရူပဿ၊ ၏။ ဝိဘဝေါ၊ ပျက်စီးခြင်းကို ရှုမြင်သည်။ပ။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ ဝိဘဝေါ၊ ပျက်စီးခြင်းကို ရှုမြင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏"ဟု သမ္ဗန်။ ဤ သော ရူပဿ ဝိဘဝေါ စသော ဝါကျဖြင့် အောက်မဂ် အောက်ဖိုလ် ၆-ပါးအထိ တက်ပုံကိုပြ၏။ ကထံ ပန စသော အမေးဝါကျဖြင့် အရဟတ္တမဂ်,ဖိုလ်အထိ တက်ပုံကိုမေး၏။ ပါဠိ၌ တဝါကျခဲ့သင့်၏၊ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခု စသောဝါကျကို သီးခြားအဖြေဝါကျအဖြစ်ဖြင့် ထားသင့်၏။

၂။ အနန္တရာ အာသဝါနံ ခယော ဟောတိ၌ အနန္တရကို နပုဒ် အန္တရ ပုဒ်လုပ်ကြံ၍ နတ္ထိ ဧတိဿာ ဇာတိယာ အန္တရန္တိ အနန္တရာဟု ဋီ၌ ဝစနတ္ထပြု၏။ ဝိပဿနာ မဂ္ဂဿ အာသန္နာနန္တရံ နာမ၊ ဖလဿ ဒူရာနန္တရံ နာမဟု ဌ-၌ ဝိပဿနာနှင့် အနန္တရကိုအရတူ တုလျတ်လိင်္ဂတ်ဖွင့်ဆိုသောကြောင့် အနန္တရာပုဒ်၏ အရ ဝိပဿနာရကြောင်း ထင်ရှား၏။ ယင်းသို့ ဝိပဿနာရသည့်အတွက် အညပုဒ်လိင်လိုက်၍ အနန္တရာ ဣတ္ထိ လိင် အာကာရန္တဖြင့် နိပ္ဖန္နချ၏။ ဌ-၌ အနန္တရံဟု နပုံးဖြင့် နိပ္ဖန္နချသည်ကား ဝိပဿနာဟူသော ပဒဝိသေသ ကို မငဲ့ပဲ၊ ပဒအားလုံး ဓမ္မအားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်စေရန် သာမညအခိုက်အတံ့ကိုရည်၍ မိန့်ဆိုခြင်းဖြစ်ဟု၏။ ယင်းသို့ ဌနှင့်ဋီတို့ အညပုဒ်ငဲ့ပုံချင်း ခြားနားသော်လည်း၊ နပုဒ်အန္တရပုဒ်ခဲ့ပုံ ဇာဋိတဲ့ပုံချင်းကား မကွဲပြားပေ၊ ထိုကြောင့် အနန္တရာ၊ အခြားမရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝါ-ဝိပဿနာဿည် အနန္တရပစ္စည်းတပ်သည်ဖြစ်၍ ဟု ပေး သည်။

ယောကိုလည်း ခယတိ ဧတေနာတိ ခယောဟုပြု။ ဣဒါနိ ဥပရိမဂ္ဂဖလံ ပုစ္ဆန္တော်ဟူသောဌနှင့် ဥပရိမဂ္ဂ-ဖလန္တိ အဂ္ဂမဂ္ဂဖလံဟူသော ဋီတို့ကိုထောက်၍ အရဟတ္တမဂ်, အရဟတ္တဖိုလ် ၂-မျိုးလုံးကောက်။

အနန္တရာ၏အရ ဝိပဿနာနှင့် ခယော၏အရ အရဟတ္တမဂ်,ဖိုလ်ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်ဟန်ကို သိလိုက ရှေးဦးစွာ "န-ဒ-မ-ဥ-နု-ဝေါ-မဂ်-ဖိုလ်"ဟူသော ဝိထိအစဉ်ကိုသတိပြုရာ၏။ ၎င်းပြင် အနန္တရာပုဒ်၏အရ ဝိပဿနာဟူသည် ဝိထိအစဉ်တွင်ပါရှိသော ဝေါဒါန်ပင်ဖြစ်သည်ကိုလည်း ၎င်းဝေါဒါန်ကို ဋီ-၌ဂေါတြဘူဟု သုံးနှုံးသည်ကိုလည်း သတိ ပြုရာ၏။

ဟောတိ၊ ဖြစ်ပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးလျှောက်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဣဓ၊ဤသာသနာတော်၌။ အဿုတဝါ၊ သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ အတသိတာယေ၊ မထိတ်လန့်ထိုက်သော။ (အတသိတာယေတိ အတသိတဗ္ဗေ၊ အဘာယိတဗ္ဗေ၊ ဌ။ အတသိတာယေတိ နံ တသဲတဗ္ဗေ၊ တာသံ အနုပဋ္ဌိတဗ္ဗေ၊ ဋီ။) ဌာနေ၊ အဆုဋ္ဌ။ တာသံ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ အဿုတဝတော၊ သုတမရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ပုထုဇဉ်၏။ နော စေ အဿံ၊ အတ္တဟိတံ စဲလမ်းသောငါ အကယ်၍ မဖြစ်ငြားအံ့။ မေ၊ ငါ၏ (အတ္တဟိတံစဲလမ်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော) ခန္ဓာ ငါးပါးသည်။ နော စ သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ နံ အဘဝိဿ၊ အနာဂတ်ခန္ဓာကိုဖြစ်စေတတ်သော ကံ အကယ်၍ မဖြစ်ခဲ့ငြားအံ့။ နံ ဘဝိဿတိ၊ အနာဂတ်ပဋိသန္ဓေမဖြစ်ရလတ္တံ့ ဟူသော။ သော၊ ဤသဘောသည်။ တာသော၊ ထိတ်လန့်ကြောင်းတည်း။ (တာသောတိ တာသဟေတု တသတိ တေသ္မာတိ ကတ္တာ။ဋီ။)

အနန္တရာ၏အရ ဝိပဿနာခေါ် ဝေဒါန်ကိုကောက်၍ ခယောအရ မဂ်ကိုကောက်ဆုဋ္ဌ အနန္တရပစ္စည်း တပ်ခြင်းထင်ရှား၏။ ယုံမှားဖွယ်မရှိ။ အကယ်၍ ဖိုလ်ကိုကောက်ခဲ့သော် ဝေဒါန်နှင့်ဖိုလ်အကြား မဂ်စိတ်ခြားနေသောကြောင့် မည်သို့ အနန္တရပစ္စည်းတပ်သနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိ၏။

ထိုကို ဌ-ဋ္ဌရှင်းပြပုံကား— အနန္တရာ၏အရ ဝိပဿနာခေါ် ဝေဒါန်သည် ဖိုလ်ကိုထောက်လျှင် ဒုဏ္ဍာနန္တရ၊ ဘာကြောင့်နည်း ဝေဒါန်နှင့်ဖိုလ်ကြားဝယ် မဂ်ခြားသည့်အတွက် ဝေးသောကြောင့်တည်း။ မဂ်ကိုထောက်လျှင် အာသန္နာနန္တရ၊ ဘာကြောင့်နည်း ဝေဒါန်နှင့်မဂ်အကြား တစုံတခုမခြားပဲ တဆက်တည်းဖြစ်၍ လွန်စွာနီးကပ်သောကြောင့်တည်း။

ဤသို့လျှင် အနန္တရာ၏အရ ဝိပဿနာခေါ် ဝေဒါန်သည် ခယော၏အရ ဖိုလ်အား ဒုဏ္ဍာနန္တရပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြု၍ ခယော၏အရ မဂ်အား အာသန္နာနန္တရပစ္စယသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြု၏ ဟူသည်တည်း။

ဋီကာအဆို။ ။ဌ-နှင့် ဋ္ဌ ဆိုလိုရင်း မထူးသော်လည်း သိသာစေရန် ဋ္ဌ-အဆိုကို ထုတ်ပြအံ့။ အထက်ပါ ဝိထိစဉ်၌ ဥ-ဒု-ဝေါ်-ဟူသော ဇောစိတ်တို့သည် ဝိပဿနာဇောစိတ်ချည်းပင် ဖြစ်ရကား ဆို ၃-မျိုးတွင် ပါဝင်သော ဝေဒါန်သည် ဝိပဿနာဂတိကလည်း ဟုတ်၏၊ မဂ်သည် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသကဲ့သို့ ဝေဒါန်လည်း နိဗ္ဗာန်ကိုပင် အာရုံပြုသောကြောင့် မဂ္ဂဂတိကလည်း ဟုတ်၏၊ ယင်းသို့ ဝေဒါန်တခုတည်းက ဝိပဿနာဂတိက မဂ္ဂဂတိက ၂-ဖက်ရ ဖြစ်သောကြောင့် ဝေဒါန်နှင့် မဂ်တို့ အလွန်နီးနီးကပ်ကပ် အနန္တရပစ္စည်းတပ်ပုံ ထင်ရှား၏။ ထိုကြောင့် အာသန္နာနန္တရဟု နာမည်ပေးကာ အဋ္ဌကထာဖွင့်ဆိုသော ဟူ၏။

၁ အရဟတ္တဖိုလ်သည် ဝိပဿနာဂတိက,မဂ္ဂဂတိက ၂-ဖက်ရ မဟုတ်၊ မဂ္ဂဂတိကဟူသော တဖက်ရသာ ဖြစ်၏။ မှန်၏။ မဂ်သည် နိဗ္ဗာန်အာရုံပြုသကဲ့သို့ ဖိုလ်လည်း နိဗ္ဗာန်ကိုပင် အာရုံပြု၏၊ မဂ်သည် ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းကိစ္စကို ဆောင်ရွက်သကဲ့သို့ ဖိုလ်လည်း ဆောင်ရွက်၏၊ မဂ်သည် လောကုတ္တရာဇာတ်ဖြစ်သကဲ့သို့ ဖိုလ်လည်း လောကုတ္တရာဇာတ်တည်း၊ ယင်းသို့ အာရုံ,ကိစ္စ, ဇာတ်အားဖြင့် တူသောကြောင့် ဖိုလ်သည် (မဂ်နှင့် အလားတူသော) မဂ္ဂဂတိကဖြစ်၏၊ ဝိပဿနာဂတိက မဟုတ်။

ယင်းသို့ဖိုလ်ဖြစ်လျက် မဂ်သဘောသက်ရောက်ခဲ့သော် ဝိပဿနာခေါ် ဝေဒါန်နှင့် ဖိုလ်သည် မဂ်စိတ်ခြားဆီးနေ၍ ဝေးကွာနေစေကာမူ အနန္တရာ အာသဝါနံ ခယော ဟောတိဌ် အနန္တရာဟူသောအမည်ကို သုံးနှုံးနိုင်၏၊ သို့သော် မုချအနန္တရပစ္စည်းကား မတပ်နိုင်ရကား အဋ္ဌကထာဌ်(ဝိပဿနာ)မလာ ဒုဏ္ဍာနန္တရံနာမဟု မိန့်တော်မူသည် ဟူ၏။

ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ သုတဝါ စ ခေါ၊ သုတရှိသော။ အရိယသာဝကော၊ အရိယသာဝကသည်။ အတသိတာယေ၊ မထိတ်လန့်ထိုက်သော။ ဌာနေ၊ အရာ၌။ တာသံ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ဟိ၊ မှန်၏။ သုတဝတော၊ သုတရှိသော။ အရိယသာဝကဿ၊၏ "နော စေ အဿံ၊ အံ့။မေ၊သည်။နော စ သိယာ၊ ရာ။န အဘဝိဿ၊ဒဲ့။ န ဘဝိဿတိတိ၊ လတ္တံ့"ဟူသော။ ဇသော၊ ကျိုသဘောသည်။ တာသော၊ ထိတ်လန့်ကြောင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (အကြင်း ၅၃-စာပိုဒ်ရှု။) ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဇဝံ ခေါ၊ ကျိသို့လျှင်။ ဇာနတော၊ သိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌။ ဇဝံ၊ ကျိသို့။ ပဿတော၊ ရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌။ အနန္တရာ။ အခြားမရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ဝိပဿနာသည် အနန္တရပစ္စည်း တပ်သည်ဖြစ်၍။ အာသဝါနံ ခယော၊ အာသဝတို့၏ ကုန်ကြောင်းဖြစ်သော အရဟတ္တာမဂ်, ဖိုလ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကျိသို့မိန့်တော်မူ၏။

တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၄-ဥပါဒါနပရိပဝတ္တသုတ်

၅၆။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဥပါဒါန်တို့၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော ခန္ဓာတို့သည်။ဣမေ ပဉ္စ၊ကျိငါးပါးတို့တည်း။ကတမေပဉ္စ၊အဘယ်ငါးပါးတို့နည်း။ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓောဌင်း။ ဝေဒနုပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ဌင်း။ သညုပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ဌင်း။ သခါရူပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ဌင်း။ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ဌင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ယာဝဇ်ဝဉ္စ၊ အကြင်မျှလောက်။ ဣမေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ၊ ကျိငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ကို။ စတုပရိဝဋ်၊ လေးပါးသောသစ္စာတို့ကိုပြန်လှန်လှည့်လည်သောအားဖြင့်။ ဝါ-လေးပါးသောသစ္စာတို့ကို ပြန်လှန်လှည့်လည်သည်ကိုပြု၍။ (စတုပရိဝဋ္ဋန္တိ ကေကသ္မိံ ဒေ၌ စတုန်ခံ ပရိဝဋ္ဋနဝသေန။ ဌ။ စတုန်ခံ ပရိ-ဝဋ္ဋနဝသေနာတိ၊ ပစ္စေကက္ခဏေသု စတုန်ခံ အရိယသစ္စာနံ ပရိဝဋ္ဋနဝသေ့။ဋ္ဌိ။) ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောဇာတိုင်း။ န အဇ္ဈဂညာသိံ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိတော်မမူသေး။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ သဒေဝကေ၊ ကာမာဝစရနတ်ပြည် ငါးထပ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ သမာရကေ၊ ဝသဝတ္တီ မာရ်မင်းပြည်နှင့်တကွဖြစ်သော့။ သဗြဟ္မကေ၊ဗြဟ္မာပြည်နှစ်ဆယ်နှင့် တကွဖြစ်သော။ လောကေ၊ သြကာသလောကဌ်။ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ၊ သာသနာတင်းပ ရဟန်းပုဏ္ဏားနှင့်တကွဖြစ်သော။ သဒေဝမနုဿာယ၊ သမုတိနတ်မင်း, ကြင်းသောလူတို့နှင့် တကွ ဖြစ်သော။ ပဇာယ၊ သတ္တလောကဌ်။ "အနုတ္တရံ၊ မိမိထက် အမြတ်မရှိသော။ ဝါ-အမြတ်ဆုံး ဖြစ်သော။ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီ"ဟူ၍။ နေဝပစ္စညာသိံ၊ဝန်ခံတော်မမူ။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ယတော ဇ ခေါ၊ အကြင်အခါဌ်ကား။ဣမေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ၊ကျိငါးပါးကုန်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ကို။ စတုပရိ-ဝဋ်၊လေးပါးသောသစ္စာတို့ကို ပြန်လှန်လှည့်လည်သောအားဖြင့်။ဝါ၊ လေးပါးသောသစ္စာတို့ကို ပြန်

ဆိုလိုရင်းအချုပ်ကား ဝိပဿနာခေါ် ဝေါဒါန်သည် မဂ္ဂဇာတိကဖြစ်ခဲ့လျှင် ဝိပဿနာနှင့် ဖိုလ်ကြားက အနန္တရဟု သုံးနိုင်၏၊ သို့မဟုတ် ဖိုလ်သည် မဂ္ဂဇာတိက ဖြစ်ခဲ့လျှင်လည်း ဝိပဿနာနှင့် ဖိုလ်ကြားကို အနန္တရဟု ခေါ်ဆိုနိုင်တော့၏။

ဝိပဿနာနှင့် မဂ်ကြားကို အနန္တရဟု သုံးနိုင် မသုံးနိုင်ကား ယုံမှားဖွယ်ပင် မရှိ၊ တဆက်တည်း စိတ္တက္ခဏတခုမှ မခြားသည့်အတွက် အနန္တရစစ်စစ်သာတည်းဟူလို။ (အဋ္ဌကထာဋီကာနှင့် တွဲ၍ ရှုပါ။)

လှန်လှည့်လည်သည်ကိုပြု၍။ ယထာဘူတံ၊ အတိုင်း။ အင်္ဘညာသိ်၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိတော်မူပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ အဏ၊ ထိုအခါ၌။ သဒေဝကေ၊ သော။ သမာရကေ၊ သော။ သဗြဟ္မကေ၊သော။ လောကေ၊ ၌။ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ၊ သော။ သဒေဝမနုဿာယ၊ သော။ ပဇာယ၊ ၌။"အနုတ္တရံ၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗောဓိ်၊ ကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ပြီ"ဟူ၍။ ပစ္ဆညာသိ်၊ ဝန်ခံတော်မူပြီ။

ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ စတုပရိဝဋ်ဆုံ၊ လေးပါးသော သစ္စာတို့ကို ပြန်လှန် လှည့်လည်သော အားဖြင့်။ အင်္ဘညာသိ်၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိတော်မူသနည်း ၁။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အင်္ဘညာသိ်၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိတော်မူပြီ။ (ဒုက္ခသစ္စာ။) ရူပသမုဒယံ၊ ရုပ်၏ဖြစ်ကြောင်းကို။ အင်္ဘညာသိ်၊ ပြီ။(သမုဒယသစ္စာ။)ရူပနိရောဓံ၊ရုပ်၏ချုပ်ရာကို။ အင်္ဘညာသိ်၊ ပြီ။(နိရောဓသစ္စာ။)ရူပနိရောဓ-ဂါမိနိ် ပဋိပဒံ၊ ရုပ်၏ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို။ အင်္ဘညာသိ်၊ ပြီ။ (မဂ္ဂသစ္စာ။) ဝေဒနံ၊ ကို။ပ။ သညံ၊ ကို။ပ။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ပ။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ပ။ဝိညာဏသမုဒယံ၊ ကို။ပ။ ဝိညာဏနိရောဓံ၊ ကို။ပ။ဝိညာဏနိရောဓဂါမိနိ် ပဋိပဒံ၊ ကို။ အင်္ဘညာသိ်၊ ပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ကတမဉ္စ၊ အဘယ်နည်း။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ မဟာဘူတာ စ။ မဟာဘုတ်တို့သည်ဌင်း။ စတုန္နံ၊ လေးပါးကုန်သော။ မဟာဘူတာနံ၊ မဟာဘုတ်တို့ကို။ ဥပါဒါယရူပံ စ၊ မှီ၍ဖြစ်သောရုပ်သည်ဌင်း။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ၊ ဤတရား အပေါင်းကို။ ရူပံ၊ ရုပ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ အာဟာရသမုဒယာ၊ (သစ္စဆန္ဒရာဂ-ကဗဠီကာရ) အာဟာရ၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ရူပသမုဒယော။ ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၏။) အာဟာရ-နိရောဓာ၊ (သစ္စဆန္ဒရာဂ ကဗဠီကာရ)အာဟာရ၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ရူပနိရောဓော၊ ရုပ်၏ချုပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၏။) အရိယော၊ မြတ်သော။ အင်္ဂဏိကော၊ ရှစ်ပါးသော အကြောင်း အင်္ဂါရှိသော။ အယမေဝ မဂ္ဂေါ၊ ဤမဂ်သည်သာလျှင်။ ရူပနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ၊ ရုပ်၏ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်သည်။ (ဟောတိ၏။) ဣဒံ၊ ဤမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသည်။ သေယျထာ၊ အဘယ်နည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ဟုတ်မှန်သောမြင်ခြင်းဌင်း။ပ။သမ္မာသမာဓိ၊ ဟုတ်မှန်သော တည်ကြည်ခြင်း ဌင်းတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊တို့။ယေ ကေစိ သမဏာ ဝါ၊အကြင်ရဟန်းတို့သည်ဌင်း။(ဟိ-နိပါတမတ္တ။)ယေ ကေစိ-ဗြာဟ္မဏာ ဝါ၊ အကြင်ပုဏ္ဏားတို့သည်ဌင်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အဘိညာယ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့်သိ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ရူပသမုဒယံ၊ ရုပ်၏ဖြစ်ကြောင်းကို။ အဘိညာယ၊ ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ရူပ-နိရောဓံ၊ ရုပ်၏ချုပ်ရာကို။ အဘိညာယ၊ ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ရူပနိရောဓဂါမိနိ် ပဋိပဒံ၊ ရုပ်၏ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို။ အဘိညာယ၊ ၍။ ရူပဿ၊ ရုပ်ကို။ ဝါ-ရုပ်၏။ နိဗ္ဗိဒါယ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ။ ဝိရာဂါယ၊ တပ်မက်ခြင်းကင်းခြင်းငှါ။ နိရောဓာယ၊ ချုပ်ခြင်းငှါ။ ပဋိပန္နာ၊ ကျင့်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏ ၂။) တေ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ သုပ္ပဋိပန္နာ၊ ကောင်းစွာကျင့်ကုန်သည်။

၁။ ကထဉ္စ စတုပရိဝဋ်ဆုံ။ ဤသို့ ပါဠိတော်၌ အမေးဝါကျ အဆုံးအပိုဒ်ကြီးထားပါ။ သို့မှ အမေးဝါကျဟု သိရမည်။ ရူပံ အင်္ဘညာသိ် စသော ဝါကျများသည် အဖြေဝါကျများ ဖြစ်ကြသည်။

၂။ ပဋိပန္နာ ဟောန္တိတိ အတ္ထော။ ဝတ္တမာနကာလပဉ္စယောဂေါ ဟေသ၊ ယထာ "ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန်ံ ဟောတီ"တိ။ ဌီ။ ပဋိပန္နာ၌ တ ပစ္စည်းသည် အတိတ်၌ သက်သည်မဟုတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၌ သက်သည်ဟု သိစေ လို၍ "ဟောန္တိ"ထည့်စပ်သည်။

(ဟောဒ်ဒိ၊ ကုန်၏။) ယေ၊ အကြင်ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ သုပ္ပဋိပန္နော၊ ကောင်းစွာကျင့်ကုန်သည်။ (ဟောဒ်ဒိ၊ ကုန်၏။) တေ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဂါဓန္တိ၊ ထောက်တည်ရာကိုရကြကုန်၏။ (ဂါဓန္တိဟိ ပတိဋ္ဌဟန္တိ-ဋ္ဌ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေ စ ခေါ ကေစိ သမဏာ ဝါ၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်၎င်း။ ယေ စ ခေါ ကေစိ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ၊ အကြင်ပုဏ္ဏားတို့သည်၎င်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ရူပံ၊ ကို့။ အဘိညာယ၊ ၍။ပ။ ဧဝံ၊ သို့။ ရူပ-နိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ၊ ကို့။ အဘိညာယ၊ ၍။ ရူပဿ၊ ရုပ်ကို့။ ဝါ-ရုပ်၏။ နိဗ္ဗိဒါ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့်။ ဝိရာဂါ၊ တပ်မက်ခြင်းကင်းခြင်းကြောင့်။ နိရောဓာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ အနုပါဒါ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းကုန်၍။ ဝိမုတ္တာ၊ ကိလေသာတို့မှလွတ်ကုန်၏။ တေ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ သုဝိ-မုတ္တာ၊ (လွတ်မြောက်ကြောင်း အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်ဖြင့်) ကိလေသာတို့မှ ကောင်းစွာလွတ်ကုန်၏။ ယေ၊ အကြင်ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ သုမုတ္တာ၊ ကိလေသာတို့မှ ကောင်းစွာ လွတ်ကုန်၏။ တေ၊ ထို ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ ကေဝလိနော၊ အလုံးစုံပြုအပ်ပြီးသော မဂ်ကိစ္စရှိပြီးကုန်၏။ ယေ၊ အကြင် ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ ကေဝလိနော၊ အလုံးစုံပြုအပ်ပြီးသော မဂ်ကိစ္စရှိကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့အား။ ပညာပနာယ၊ ပညတ်ခြင်းငှါ။ ဝဋ္ဋံ၊ ဝဋ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (တနည်း—တေသံ၊ တို့အား။ ပညာပနာယ၊ ဝဋ်ဖြင့်ပညတ်ခြင်း၏။ ဝဋ္ဋံ၊ အကြောင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ ကတမာ စ၊ အဘယ်နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေဒနာ-ကာယာ၊ ဝေဒနာအပေါင်းတို့သည်။ ဣမေ ဆ၊ ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။ စက္ခုသမ္ဖဿဇာ၊ စက္ခု သမ္ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာဇင်း။ပ။ မနောသမ္ဖဿဇာ၊ မနောသမ္ဖဿကြောင့် ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာဇင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤခြောက်ပါးသောဝေဒနာကို။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဖဿသမုဒယာ၊ ဖဿ၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဝေဒနာ-သမုဒယော၊ ဝေဒနာ၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဖဿနိရောဓာ၊ ဖဿ၏ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဝေဒနာနိရောဓော၊ ဝေဒနာ၏ချုပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ အကြင်းတူ၏၊ ဝေဒနာကိုလဲလှယ်၍ သမ္မန်။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သညာ၊ သညာသည်။ ကတမာ စ၊ အဘယ်နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သညာ-ကာယာ၊ သညာအပေါင်းတို့သည်။ ဣမေ ဆ၊ ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။ ရူပသညာ၊ ရူပါရုံ၌ မှတ်သားမှု ရူပသညာဇင်း။ပ။ ဓမ္မသညာ၊ ဓမ္မာရုံ၌ မှတ်သားမှု ဓမ္မသညာဇင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤ ၆-ပါးသော သညာကို။ သညာ၊ သညာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဖဿသမုဒယာ၊ ဖဿ၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သညာသမုဒယော၊ သညာ၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဖဿ-နိရောဓာ၊ ဖဿ၏ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ သညာနိရောဓော၊ သညာ၏ချုပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ အကြင်း တူ၏။ သညာကိုလဲလှယ်၍ သမ္မန်။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သဒ်္ဓါရာ၊ သဒ်္ဓါရတို့သည်။ ကတမေ စ၊ အဘယ်တို့နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စေတနာကာယာ၊ စေတနာအပေါင်းတို့သည်။ ဣမေ ဆ၊ ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။ ရူပသဉ္စေ-တနာ၊ ရူပါရုံ၌ စေ့ဆော်မှု ရူပသဉ္စေတနာဇင်း။ပ။ ဓမ္မသဉ္စေတနာ၊ ဓမ္မာရုံ၌စေ့ဆော်မှု ဓမ္မသဉ္စေ-တနာဇင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမေ၊ ဤစေတနာခြောက်မျိုးတို့ကို။ သဒ်္ဓါရာ၊ သဒ်္ဓါရတို့ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဖဿသမုဒယာ၊ ဖဿ၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သဒ်္ဓါရသမုဒယော၊ သဒ်္ဓါရတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဖဿ နိရောဓာ၊ ဖဿ၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။

သခ်ါရနိဆောဓေ၊ သခ်ါရတို့၏ ချုပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ အကြွင်း တူ၏။ သခ်ါရကို လဲလှယ်၍ သမ္မန်။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ ကတမဉ္စ၊ အဘယ်နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝိညာဏကာယာ၊ ဝိညာဉ်အပေါင်းတို့သည်။ ဣမေ ဆ၊ ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုပသာဒရူပ်၌မှီသောသိမှု စက္ခုဝိညာဉ်ဌင်း။ပ။ မနောဝိညာဏံ၊ မနောဒ္ဓါရုဉ်မှီသောသိမှု မနောဝိညာဉ်ဌင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံ၊ ဤဝိညာဉ်ခြောက်ပါးကို။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ နာမရူပသမုဒယာ၊ နာမ်ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဝိညာဏသမုဒယော၊ ဝိညာဉ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) နာမရူပနိဆောဓော၊ နာမ်ရုပ်၏ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဝိညာဏနိဆောဓော၊ ဝိညာဉ်၏ချုပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ အကြွင်း တူ၏။ ဝိညာဉ်ကို လဲလှယ်၍ သမ္မန်။)

စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-သတ္တဋ္ဌာနသုတ်

၅၇။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သတ္တဋ္ဌာနကုသလော၊ ခုနစ်ပါးသောဋ္ဌာနတို့၌ လိမ္မာသော။ တိဝိဓူပပရိက္ခီ၊ သုံးပါးသောအပြားတို့ဖြင့် ရှုဆင်ခြင်လေ့ရှိသော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းကို။ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ကေဝလီ၊ အလုံးစုံပြုအပ်ပြီးသော မဂ်ကိစ္စရှိသော။ ဝုသိတဝါ၊ မဂ်အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးသော။ ဥတ္တမပုရိသော၊ မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ သတ္တဋ္ဌာနကုသလော၊ ခုနစ်ဌာနတို့၌ လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ရူပသမုဒယံ၊ ကို။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ရူပနိရောဓံ၊ ကို။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ရူပနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ၊ ကို။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ အဿာဒံ၊ သာယာဖွယ်ကို။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ရူပဿ၊ ၏။ အာဒီနဝံ၊ အပြစ်ကို။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ရူပဿ၊ ၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ရာကို။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ (ဝေဒနာစသည်ကို ဤနည်းပေး။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ ရူပံစသော ဝါကျကိုလည်း ၅၆-စာပိုဒ်ကို ရှု၍ပေး။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ စဲ၍။ ယံ သုခံ၊ အကြင်ချမ်းသာမှု သုခဝေဒနာသည်။ ယံ သောမနဿံ၊ အကြင် ဝမ်းမြောက်မှု=သောမနဿဝေဒနာသည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ၊ ဤချမ်းသာမှုဝမ်းမြောက်မှု=ဝေဒနာသည်။ ရူပဿ၊ ၏။ အဿာဒေါ၊ သာယာဖွယ်တည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ယံ အနိစ္စံ၊ အကြင်အမြဲမရှိ။ ယံ ဒုက္ခံ၊ အကြင်ဆင်းရဲ၏။ ယံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ အကြင်ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိ၏။ အယံ၊ ဤအမြဲမရှိခြင်း ဆင်းရဲခြင်း ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောသည်။ ရူပဿ၊ ၏။ အာဒီနဝေါ၊ အပြစ်တည်း။ ရူပသ္မိံ၊ ရုပ်၌။ ယော ဆန္ဒရာဂဝိနယော၊ အကြင်လိုချင်တပ်မက်မှုကို ဖျောက်ခြင်းသည်။ ယံ ဆန္ဒရာဂပဟာနံ၊ အကြင်လိုချင်တပ်မက်မှုကို ပယ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣဒံ၊ ဤရုပ်၌လိုချင်တပ်မက်မှုကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းသည်။ ရူပဿ၊ ၏။ နိဿရဏံ၊ ထွက်မြောက်ရာတည်း။

(ယေဟိ ကေစိ ဘိက္ခဝေ စသော ၂-ဝါကျကို ရှေ့သုတ်အတိုင်း သမ္မန်၍ ဝေဒနာ, သညာ, သခ်ါရ, ဝိညာဏာ ဝါကျတို့ကို ရူပဝါကျတို့၌ကဲ့သို့ ဝေဒနာစသည်လဲလှယ်၍ သမ္မန်ရုံသာ ထူး၏။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံခေါ၊ဤသို့လျှင်။ ဘိက္ခု၊သည်။ သတ္တဋ္ဌာနကုသလော၊ခုနစ်ဌာနတို့၌လိမ္မာသည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဥ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ တိဝိဓူပဓိရိက္ခီ၊ သုံးပါးသော အပြား တို့ဖြင့် ရှုဆင်ခြင်လေ့ရှိသည်။ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဓာတုသော၊ ဓာတ်သဘောအားဖြင့်။ ဥပဓိရိက္ခတိ၊ ရှုဆင်ခြင်၏။ အာယတနသော၊ အာယတနသဘောအားဖြင့်။ ဥပဓိရိက္ခတိ၊ ရှုဆင်ခြင်၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသော၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် သဘောအားဖြင့်။ ဥပဓိရိက္ခတိ၊ ရှုဆင်ခြင်၏။ ဘိက္ခဝေတို့။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ တိဝိဓူပဓိရိက္ခီ၊ သုံးပါးသော အပြားတို့ဖြင့်ရှုဆင်ခြင်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သတ္တာဒ္ဓာနကုသလော၊ ခုနစ်ဌာနတို့၌လိမ္မာသော။ တိဝိဓူပဓိရိက္ခီ၊ သုံးပါးသောအပြားတို့ဖြင့် ရှုဆင်ခြင်လေ့ရှိသော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ ဣမသ္မိံ မေဝိနယေ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ကေဝလီ၊ အလုံး စုံသော မဂ်ကိစ္စရှိပြီးသော။ ဝုသိတဝါ၊ မဂ်အကျင့်ကိုကျင့်သုံးပြီးသော။ ဥတ္တာမပုရိသောတိ၊ မဉ်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ၏။

ပဥ္စမံ၊ ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၆-သမ္မာသမ္မဒ္ဓသုတ်

၅၈။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အရဟံ၊ ပူဇော်အထူးကို ခံယူတော်မူထိုက် သော။ သမ္မာသမ္မဒ္ဒေါ၊ ခပ်သိမ်းသောတရားတို့ကို ဖောက်ပြန်မရှိ ကိုယ်တိုင်သိတော်မူသော။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ရူပဿ၊ ရုပ်ကို။ ဝါ-၏။ နိဗ္ဗိဒါ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့်။ ဝိရာဂါ၊ တပ်မက်ခြင်းကင်းခြင်းကြောင့်။ နိရောဓာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ အနုပါဒါ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲ လမ်းမူ၍။ ဝိမုတ္တော၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်တော်မူသည်ဖြစ်၍။ ဝါ-လွတ်မြောက်တော်မူ သောကြောင့်။ သမ္မာသမ္မဒ္ဒေါတိ၊ သမ္မာသမ္မဒ္ဒဘုရားဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပညာဝိမုတ္တော၊ အရဟတ္တဖိုလ်ပညာဖြင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သော။ ဘိက္ခုပိ၊ ရဟန်းကို လည်း။ ရူပဿ၊ ကို့။ ဝါ-၏။ နိဗ္ဗိဒါ၊ ကြောင့်။ ဝိရာဂါ၊ ကြောင့်။ နိရောဓာ၊ ကြောင့်။ အနုပါဒါ၊ ၍။ ဝိမုတ္တော၊ ဖြစ်၍။ ဝါ-ကြောင့်။ ပညာဝိမုတ္တောတိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ပညာဖြင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သော ရဟန္တာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

(ဝေဒနာယ။ သညာယ။ သင်္ခါရာနံ။ ဝိညာဏဿ ဝါကျများကိုလည်း ဤနည်းမှီး၍ ပေးပါ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြခေါ၊ ထိုခန္ဓာငါးပါးကိုငြီးငွေ့၍ ဘုရားဖြစ်ရာ ရဟန္တာဖြစ်ရာ၌။ အရဟ-တော၊ •သော။ သမ္မာသမ္မဒ္ဒဿ၊ သော။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ပညာဝိမုတ္တော၊ အရဟတ္တဖိုလ်ပညာဖြင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သော။ ဘိက္ခုနာ၊ ရဟန်းနှင့်။ ဝိသေသော၊ အထူးသည်။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ အဓိပ္ပယာသော၊ ထူးခြားလွန်ကဲသော အမှုအရာသည်ဘ။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ နာနာကရဏံ၊ အသီးသီးပြုခြင်းသည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးမြန်းတော်မူ၏။ ဘဒန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ နော၊ တပည့်တော်တို့၏။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ ဘဂဝံမူလကာ၊ မြတ်စွာဘုရားလျှင် အရင်းမူလရှိပါကုန်၏။ ဘဂဝံနေတ္တိကာ၊ မြတ်စွာဘုရားလျှင် ခွေဆောင်တတ်သူ ရှိပါကုန်၏။ ဘဂဝံပဋိသရဏာ၊ မြတ်စွာဘုရားလျှင် ကိုးကွယ်ရာရှိပါကုန်၏။

၁။ ကော အဓိပ္ပယာသောတိ ကော အဓိကပ္ပယောဂေါ။ ဋ္ဌ။ အဓိကံ သဝိသေသံ ပယသတိ ပယူဇတိ းတေနာတိ အဓိပ္ပယာသော။ ဝိသိဋ္ဌပယောဂေါ။ ဋီ။ အဓိပ္ပယာသောတိ အဓိကံ ပယသတိ ပယုဇ္ဇတိ းတေနာတိ အဓိပ္ပယာသော။ သဝိသေသံ အဓိကတ္တဗ္ဗကိရိယာ။ မ-ဋီ-၂-၈။ ဤဌီ အာဘိဓေယျနက်ပေးသည်။

ဘန္တေ၊ ရား။ ဝတ၊ စင်စစ်။ သာဓု၊ တောင်းပန်ပါ၏။ တေဿ ဘာသိတဿ၊ ထိုဟောကြားတော်မူအပ်သော တရားဒေသနာတော်၏။ အတ္ထော၊ အနုက်သည်။ ဘဂဝန္တံဥဝေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဉာဏ်အားသာလျှင်။ ပဋိဘာတု၊ ထင်လာစေတော်မူပါ[1]။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ (တရားတော်ကို)။ သုတ္ဝာ၊ ကြားနာရ၍။ ဘိက္ခူ၊၊ ရဟန်းတို့သည်။ ဓာရေဿန္တိ၊ ဆောင်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေနဟိ၊ ထိုကြောင့်လျှင်။ သုဏာထ၊ နာကုန်လော။ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ။ မနသိကရောထ၊ နှလုံးသွင်းကုန်လော့။ ဘာသိဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။ တေ ဘိက္ခူ၊၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ "ဧဝံ ဘန္တေတိ၊ ကောင်းပါ၏ အရှင်ဘုရား"ဟူ၍။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏(စကားတော်ကို)။ ပစ္စဿောသုံ၊ ခွေးရှုနာယူကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်—

"ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အရဟံ၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သော။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အနုပ္ပန္နဿ၊ မဖြစ်ထွန်းသေးသော။ မဂ္ဂဿ၊ အဋ္ဌင်္ဂိကအရိယမဂ်ကို။ ဥပ္ပါဒေတာ၊ ဖြစ်ထွန်းစေတော်မူတတ်၏။ အသဉ္ဇာတဿ၊ မပေါ်ပေါက်သေးသော။ မဂ္ဂဿ၊ အဋ္ဌင်္ဂိကအရိယမဂ်ကို။ သဉ္ဇနေတာ၊ ပေါ်ပေါက်စေတော်မူတတ်၏။ အနက္ခာတဿ၊ မဟောကြားအပ်သေးသော။ မဂ္ဂဿ၊ အဋ္ဌင်္ဂိက-အရိယမဂ်ကို။ အက္ခာတာ၊ ဟောကြားတော်မူတတ်၏။ မဂ္ဂညူ၊ ပုဗ္ဗဘာဂနှင့်တကွသော အဋ္ဌင်္ဂိက-အရိယမဂ်ကို သိတော်မူတတ်၏။ မဂ္ဂဝိဒူ၊ သိအပ်ပြီးသော အဋ္ဌင်္ဂိကအရိယမဂ်ကို(သူတပါးတို့အား) ထင်ရှားပြုတော်မူ၏။ မဂ္ဂကောဝိဒေါ၊ အဋ္ဌင်္ဂိကအရိယမဂ် မိစ္ဆာမဂ်၌ လိမ္မာတော်မူ၏[2]။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ သာဝကာ စ၊ တပည့်(ရဟန္တာ)ရဟန်းတို့သည်ကား။ မဂ္ဂါနုဂါ၊ အဋ္ဌင်္ဂိကအရိယမဂ်သို့ အစဉ်လိုက် ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပစ္ဆာ၊ ငါဘုရား၏ နောက်၌။ သမန္နာဂတာ၊ အဋ္ဌင်္ဂိကအရိယမဂ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ ခေါ၊ ဤသည်ကား။ ဒုရဟတော၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ သော။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ပညာဝိမုတ္တော နု၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းနှင့်။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပယာသော၊ ထူးခြားလွန်ကဲသော အမူအရာတည်း။ ဣဒံ၊ ကား။ နာနာကရဏန္တိ၊ အသီးသီးပြုခြင်းတည်း"ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (ဧတေဒဝေါစ ပြန်သတ်။)

ဆဋ္ဌံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၇-အနတ္တလက္ခဏသုတ်

၅၉။ ဧကံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဗာရာဏသိယံ၊ ဗာရာဏသီပြည်၌။ ဣသိပတနေ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏ သက်ရာတက်ရာဖြစ်သော[3]။ မိဂဒါယေ၊ (သားတို့

၁။ ဘဂဝံမူလကာမှစ၍ ဤပုဒ်တိုင် အဆုံးအဖြတ်ကို မ-နိ ၁-၃၁၉ ရှု။

၂။ မဂ္ဂံ ဝိဒိတံ ပါကဋံ အကာသိတိ မဂ္ဂဝိဒူ၊ မဂ္ဂေ စ အမဂ္ဂေ စ ကောဝိဒေါတိ မဂ္ဂကောဝိဒေါ။ ဋ္ဌ။ ဝိဒိတန္တိ အညေသမ်ိ ဉာတံ ပဋိလဒ္ဓံ ဟတ္ထတလေ အာမလကံ ဝိယ ပါကဋံ အကာသိ၊ တထာ ကတ္တာ ဒေသေသိ။ အမဂ္ဂေ ပဇိဝဇ္ဇနေနု မဂ္ဂေ ပဋိပတ္တိဘိ တဿ မဂ္ဂကုသလတာ ဝိယ အမဂ္ဂကုသလတာပိ ဣစ္ဆိ-တဗ္ဗာတိ အာဟ"မဂ္ဂေ စ အမဂ္ဂေ စ ကောဝိဒေါ"တိ။ဋီ။ မဂ္ဂနောက် အမဂ္ဂပုဒ်ခြေ၍ ဥတ္တရပဒလောပအဖြစ်ဖြင့် မဂ္ဂကောဝိဒေါဟု မိန့်တော်မူ၏။

၃။ ဤအနက်ကား သာရတ္ထ-ဋီ ၃-၁၆၃-နှာ အဖွင့်အရ ပေးသောအနက်တည်း၊ ဘုရား, ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏ သက်ဆင်းရာဖြစ်သောဟု၊ အံ-ဋ ၂-၇၉-နှာ အရသော်လည်းပေး။

အားဘေးမဲ့ပေးရာ)မိဂဒါဝုန်တော၌။ ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။ တတြ၊ ထိုသို့နေရာအခါ၌။ (ထို မိဂဒါဝုန်တော၌ ဟူ၍သော်လည်းစွဲ။) ဘဂဝါ၊ သည်။ ပဒ္ဓဝဂ္ဂိယော၊ ငါးယောက်အစုရှိကုန်သော။ ဘိက္ခူ။၊ တို့ကို။ ဘိက္ခဝေါတိ၊ ရဟန်းတို့ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ခေါ်တော်မူပြီ။ တေ ဘိက္ခူ။၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ ဘဒန္တေတိ၊ အရှင်ဘုရား ဟူ၍။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ (စကားတော်ကို)။ ပစ္စဿောသုံ၊ ခွေးခြေ။နာယူကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊သည်—

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အနတ္တာ၊ အတ္တ-မဟုတ်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒဉ္ဉ ရူပံ၊ ဤရုပ်သည်လည်း။ (ဆိုအပ်လတ္တံ့သောဝေဒနာ သညာစသည်ကိုဆည်း။) အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ အဘဝိဿ၊ ဖြစ်ငြားအုံ့။ ဣဒံ ရူပံ၊ ဤရုပ်သည်။ အာဗာဓာယ၊ နာကျင်ခြင်းငှါ။ န သံဝတ္တေယျ၊ မဖြစ်ရာ။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ "မေ၊ ငါ၏။ ရူပံ၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ မေ၊ငါ၏။ ရူပံ၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ မာ အဟောသီတိ၊ မဖြစ်ပါလင့်" ဟူ၍။ လဗ္ဘေထ စ၊ တောင့်တတိုင်းရလည်း ရအပ်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ယသ္မာ စ ဒေါ၊ အကြောင့်ကြောင့်။ ရူပံ၊ သည်။ အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ရူပံ၊ သည်။ အာဗာဓာယ၊ နာကျင်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ "မေ၊ငါ၏။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ မေ၊ ငါ၏။ ရူပံ၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ မာ အဟောသီတိ၊ မဖြစ်ပါလင့်ဟူ၍။ န စ လဗ္ဘတိ၊ တောင့်တတိုင်းရလည်းမရအပ်။(ရုပ်သည် အတ္တမဟုတ်သည့်အတွက် နာကျင်ခြင်းဖြစ်ရုံမက မနာပါလင့်ဟူ၍ တောင့်တတိုင်းလည်း မရအပ် မရနိုင်ဟူလို။)

ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဣဒဉ္ဉ ဝေဒနာ၊ ဤဝေဒနာသည်လည်း။ (ဣဒဉ္ဉ သောစဟုလိင်တူအောင်ပြင်၍ပေးလိုကပေး ရှု-အလိုကားပြင်ရန်မလို)အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ အဘဝိဿ၊ ဖြစ်ငြားအုံ့။ ဣဒံ ဝေဒနာ၊ ဤဝေဒနာသည်။ အာဗာဓာယ၊ နာကျင်ခြင်းငှါ။ န သံဝတ္တေယျ၊ မဖြစ်ရာ။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ၌။ "မေ၊ ငါ၏။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။မေ၊ ငါ၏။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ မာ အဟောသီတိ၊ မဖြစ်ပါလင့်"ဟူ၍။ လဗ္ဘေထ စ၊ တောင့်တတိုင်းရလည်းရအပ်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မာ စ ဒေါ၊ အကြောင့်ကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ သည်။ အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ သည်။ အာဗာဓာယ၊ နာကျင်ခြင်းငှါ။သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ၌။ "မေ၊ ငါ၏။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဟောတု၊ဖြစ်စေသတည်း။ မေ၊ ငါ၏။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ မာ အဟောသီတိ၊ မဖြစ်ပါလင့်" ဟူ၍။ န စ လဗ္ဘတိ၊ တောင့်တတိုင်းရလည်းမရအပ်။

သညာ၊ သညာသည်။ အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်။ပ။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ အနတ္တာ၊ အတ္တ-မဟုတ်ကုန်။ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဣဒဉ္ဉ သင်္ခါရာ၊ ဤသင်္ခါရတို့သည်လည်း။ (လိင်ဝုစ် ကိုက်ညီစေရန် ဣဒဉ္ဉကို ဣမေစ ဟူ၍သော်လည်းပြင်ပေး။ ရှု-အလိုကား ပြင်ရန်မလို၊ဣမ၏ကာရိယ နပုံသကမဟုတ်ကြောင်း ကို ပကတိစဿသုတ်၌ဖွင့်ဆိုသောကြောင့်တည်း။) အတ္တာ၊အတ္တသည်။အဘဝိဿံသု၊ ဖြစ်ကုန်ငြားအုံ့။ ဣဒံ ဣမေ သင်္ခါရာ၊ ဤသင်္ခါရတို့သည်။ အာဗာဓာယ၊ နာကျင်ခြင်းငှါ။ န သံဝတ္တေယျုံ၊ မဖြစ်ကုန်ရာ။သင်္ခါရေသု၊ သင်္ခါရတို့၌။"မေ၊ငါ၏။သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း။ မေ၊ ငါ၏။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ဧဝံ၊ ဤသို့။ မာ အဟောသုန္တိ၊ မဖြစ်ပါကုန်လင့်"ဟူ၍။ လဗ္ဘေထ စ၊ တောင့်တတိုင်း ရလည်းရအပ်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ယသ္မာ စ ဒေါ၊ အကြောင့်ကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်ကုန်။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ အာဗာဓာယ၊ နာကျင်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။သင်္ခါရေသု၊ သင်္ခါရတို့၌။ "မေ၊ ငါ၏။ သင်္ခါရာ၊တို့သည်။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ဟောန္တု၊ဖြစ်စေကုန်သတည်း။မေ၊ ငါ၏။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ မာ အဟောသုန္တိ၊ မဖြစ်ပါကုန်လင့်”ဟူ၍။နစလဒ္ဓတိ၊တောင့်တတိုင်း ရလည်းမရအပ်။

ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်သည်။ အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒဉ္စ ဝိညာဏံ၊ ဤဝိညာဏ်သည်လည်း။ အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ အဘဝိဿ၊ ဖြစ်ငြားအံ့။ ဣဒံ ဝိညာဏံ၊ ဤဝိညာဏ်သည်။ အာဗာဓာယ၊ နာကျင်ခြင်းငှါ။ နသံဝတ္တေယျ၊ မဖြစ်ရာ။ ဝိညာဏေ၊ ဝိညာဏ်၌။ “မေ၊ ငါ၏။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ မေ၊ ၏။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ မာ အဟောသိတိ၊ မဖြစ်ပါလင့်”ဟူ၍။ လဒ္ဓတထ စ၊ တောင့်တတိုင်း ရလည်းရအပ်ချ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မာ စ ခေါ၊အကြောင်ကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်။တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ အာဗာဓာယ၊ နာကျင်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝိညာဏေ၊ ၌။ “မေ၊ ၏။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဟောတု၊ ဖြစ်ခေသတည်း။ မေ၊ ၏။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ မာ အဟောသိတိ၊ မဖြစ်ပါလင့်”ဟူ၍။ နစလဒ္ဓတိ၊ တောင့်တတိုင်း ရလည်း မရအပ်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ထိုမေးအပ်လတ္တံ့သည်ကို။ ကိံမညထ၊ အသို့မှတ်ထင်ကုန်သနည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ နိစ္စံ ဝါ၊ မြဲသလော။ အနိစ္စံ ဝါ၊ မမြဲသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ (ဝါ သဒ္ဒါ ဝိဘာဝနတ္ထ ပါရာဇိကဏ် ဝေရဉ္ဇာကဏ္ဍ-ဋ္ဌ။) ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အနိစ္စံ၊ မမြဲပါ။ ပန၊ နောက်ထပ်တခုမေးဦးအံ့။ ယံ၊ အကြောင်ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ ထို (မမြဲသော) ရုပ်သည်။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဆင်းရဲလော။ သုခံ ဝါ၊ ချမ်းသာလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ ပန၊ နောက်ထပ်တခုမေးဦးအံ့။ ယံ၊ အကြောင်ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိ၏။ တံ၊ ထို့မြဲလည်းမမြဲ, ဆင်းလည်းဆင်းရဲ, ဖောက်ပြန်လည်း ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိသော ရုပ်ကို။ “တံ၊ ဤရုပ်သည်။ မမ၊ ငါ၏ရုပ်တည်း။ ဧသော၊ ဤ(ရုပ်) သည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဧသော၊ ဤ (ရုပ်) သည်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာတိ၊ အတ္တတည်း”ဟူ၍။ သမနုပဿိတုံ၊ အဖန်တလဲလဲရှုခြင်းငှါ။ ကလ္လံ နု၊ သင့်ပါမည်လော။ ဣတိ၊ဤသို့ မေးတော်မူ၏ (ဣတိ၊ကြေ)။ဘန္တေ၊ရား။တံ၊ဤသို့ရှုခြင်းသည်။နော ဟိ၊မသင့်ပါ။ဝေဒနာ၊သည်။ သညာ၊ သည်။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ နိစ္စံ ဝါ၊ မြဲသလော။ အနိစ္စံ ဝါ၊ မမြဲသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ အနိစ္စံ၊ မမြဲပါ။ ပန၊ နောက်ထပ်တခုမေးဦးအံ့။ ယံ၊ အကြောင်ဝိညာဏ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ ထို (မမြဲသော) ဝိညာဏ်သည်။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဆင်းရဲသလော။ သုခံ ဝါ၊ ချမ်းသာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ ပန၊ နောက်ထပ်တခုမေးဦးအံ့။ ယံ၊ အကြောင် ဝိညာဏ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိ၏။ တံ၊ ထို (မြဲလည်း မမြဲ, ဆင်းလည်း ဆင်းရဲ, ဖောက်လဲလည်း ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော ရှိသော) ဝိညာဏ်ကို။ “တံ၊ ဤ (ဝိညာဏ်သည်) သည်။ မမ၊ ငါ၏ဥစ္စာတည်း။ ဧသော။ ဤ (ဝိညာဏ်သည်)သည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဧသော၊ ဤ (ဝိညာဏ်သည်) သည်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာတိ၊ အတ္တတည်း”ဟူ၍။ သမနုပဿိတုံ၊ အဖန်တလဲလဲရှုခြင်းငှါ။ ကလ္လံ နု၊ သင့်ပါမည်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏ (ဣတိ ကြေ)။ ဘန္တေ၊ ရား။ တံ၊ ဤသို့ရှုခြင်းသည်။ နော ဟိ၊ မသင့်ပါ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဣဟ၊ ဤလောက၌။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်၊အတိတ်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌မူလည်းဖြစ်သော။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ အပ

သန္တာန်၌မူလည်းဖြစ်သော။ သြဠာရိကံ ဝါ၊ ရုန့်ရင်းသည်မူလည်းဖြစ်သော။ သုခုမံ ဝါ၊ သိမ်မွေ့သည်မူလည်းဖြစ်သော။ ဟီနံ ဝါ၊ ယုတ်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ ပဏီတံ ဝါ၊ မြတ်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ ကိဠိ၊ တစုံတခုသော။ ယံ ရူပံ၊ အကြင် ရုပ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) ဒူရေ ဝါ၊ ဝေးသည်မူလည်းဖြစ်သော။ သန္တိကေ ဝါ၊ နီးသည်မူလည်းဖြစ်သော။ ကိဠိ၊ တစုံတခုသော။ ယံ ရူပံ၊ အကြင် ရုပ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဧတံ ရူပံ၊ ထိုရုပ်ကို။ "ဧတံ၊ ဣရုပ်သည်။ နမမ၊ ငါ၏ ဥစ္စာမဟုတ်။ ဧသော၊ ဣရုပ်သည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ နအသ္မိ၊ မဖြစ်။ ဧသော၊ ဣရုပ်သည်။ မေ၊ ငါ၏။ နအတ္တာတိ၊ အတ္တာမဟုတ်"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဣသို့။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ သမ္မပ္ပညာယ၊ ဝိပဿနာပညာမဂ်ပညာဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ရှုမှတ်ထိုက်၏။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ၊ အတိတ်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌မူလည်းဖြစ်သော။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ အပသန္တာန်၌မူလည်းဖြစ်သော။ ကာစိ၊ တစုံတခုသော။ ယာ ဝေဒနာ၊ အကြင် ဝေဒနာ သည်။ပ။ ဒူရေ ဝါ၊ ဝေးသည်မူလည်းဖြစ်သော။ သန္တိကေ ဝါ၊ နီးသည်မူလည်းဖြစ်သော။ ကာစိ၊ တစုံတခုသော။ ယာ ဝေဒနာ၊ အကြင် ဝေဒနာသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) သဗ္ဗာ၊ အလုံးစုံသော။ တံ ဝေဒနာ၊ ထိုဝေဒနာကို (ဧတံ လိင်္ဂဝိပလ္လာသ)။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ သမ္မပ္ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ရှုမှတ်ထိုက်၏။ (သဗ္ဗာ ဝေဒနာကိုငဲ့၍ ဒဋ္ဌဗ္ဗာဟု ရှိသင့်သော်လည်း ဒေသနာသောတ၏ အစွမ်းအားဖြင့် သို့မဟုတ် လိင်္ဂဝိပလ္လာသအားဖြင့် ဒဋ္ဌဗ္ဗံဟု ရှိသည်။ နောက်၌လည်း ဤနည်း။)

ကာစိ၊ အချို့သော။ ယာ သညာ၊ အကြင် သညာသည်။ပ။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ၊ အတိတ်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော။ ကေစိ၊ အချို့ကုန်သော။ သခ်ါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။) အဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌မူလည်းဖြစ်သော။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ အပသန္တာန်၌မူလည်းဖြစ်သော။ ကေစိ၊ ကုန်သော။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ကုန်၏။)။ပ။ ဒူရေ ဝါ၊ ဝေးသည်မူလည်းဖြစ်သော။ သန္တိကေ ဝါ၊ နီးသည်မူလည်းဖြစ်သော။ ကေစိ၊ ကုန်သော။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ကုန်၏။) သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တေ သခ်ါရာ၊ ထိုသင်္ခါရတို့ကို။ (တေကား လိင်္ဂနှင့် ဝစနဝိပလ္လာသ။) "တေ၊ ဣ (သခ်ါရ)သည်။ နမမ၊ ငါ၏ဥစ္စာမဟုတ်။ ဧသော၊ ဣ (သခ်ါရ)သည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ နအသ္မိ၊ မဖြစ်။ ဧသော၊ ဣ (သခ်ါရ) သည်။ မေ၊ ငါ၏။ နအတ္တာတိ၊ အတ္တ-မဟုတ်"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဣသို့။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ သမ္မပ္ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ရှုမှတ်ထိုက်၏။ (လိင်္ဂ, ဝစနဒွယဝိပလ္လာသ။)

အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်၊ အတိတ်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ကိဠိ၊ တစုံတခုသော။ ယံ ဝိညာဏံ၊ အကြင်ဝိညာဏ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) အဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌မူလည်းဖြစ်သော။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊အပသန္တာန်၌မူလည်းဖြစ်သော။ သြဠာရိကံ ဝါ၊ ရုန့်ရင်းသည်မူလည်းဖြစ်သော။သုခုမံ ဝါ၊ သိမ်မွေ့သည်မူလည်းဖြစ်သော။ ဟီနံ ဝါ၊ ယုတ်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ ပဏီတံ ဝါ၊ မြတ်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ ကိဠိ၊ သော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဒူရေ ဝါ၊ ဝေးသည်မူလည်းဖြစ်သော။ သန္တိကေ ဝါ၊ နီးသည်မူလည်းဖြစ်သော။ ကိဠိ၊ သော။ ယံ ဝိညာဏံ၊ သည်။(အတ္ထိ၊၏။) သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ တေ ဝိညာဏံ၊ ထိုဝိညာဏ်ကို။ "တေ၊ ဣ (ဝိညာဏ်)သည်။ နမမ၊ ငါ၏ဥစ္စာမဟုတ်။ ဧသော၊ ဣ (ဝိညာဏ်)သည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ နအသ္မိ၊ မဖြစ်။ ဧသော၊ ဣ (ဝိညာဏ်)သည်။ မေ၊ ငါ၏။ နအတ္တာတိ၊ အတ္တမဟုတ်"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဣသို့။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ သမ္မပ္ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ရှုမှတ်ထိုက်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့သည့်အတိုင်း။ ပဿံ၊ ရှုသည်၌သော်။ သုတဝါ၊ အာဂမ အဓိဂမဟူသော သုတရှိသော။ ဝါ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားမှုရှိသော။ အရိယသာဝကော၊ အရိယာပြုစ်သောတပည့်သည်။ ဝါ၊ အရိယာ၏တပည့်သည် ?။ ရူပသ္မိမ္မိ၊ ရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ၏။ ဝေဒနာယပိ၊ ဝေဒနာ၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ၏။ သညာယပိ၊ သညာ၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ၏။ သင်္ခါရေသုပိ၊ သင်္ခါရတို့၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ၏။ ဝိညာဏသ္မိမ္မိ၊ ဝိညာဏ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ၏။ နိဗ္ဗိန္ဒံ၊ ငြီးငွေခြင်းကြောင့်။ ဝိရဇ္ဇတိ၊ တပ်ခြင်းကင်း၏။ ဝိရာဂါ၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းကြောင့်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ကိလေသာတို့မှလွတ်၏။ ဝိမုတ္တသ္မိံ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီးသော်။ (မေ၊ ငါ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။) "ဝိမုတ္တံ၊ ကိလေသာတို့မှလွတ်ပြီ" ဣတိ၊ ဤသို့။ ဉာဏံ၊ အသိဉာဏ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ "ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေသည်။ ခီဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မဂ်ဟူသောမြတ်သော အကျင့်ကို။ ဝုသိတံ၊ ကျင့်သုံးအပ်ပြီ။ ကရဏီယံ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤတဆယ့်ခြောက်ချက် မဂ်ကိစ္စအလို၌။ အပရံ၊ တပါးသောပြုဖွယ်ကိစ္စသည်။ (တနည်း ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤဘဝမှ။ အပရံ၊ တပါးသောဘဝသည်။) နာ၊ မရှိ။" ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဟောတော်မူ၏။

ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣဒံ၊ ဤစကားတော်ကို။ အဝေါစ၊ ဟောတော်မူပြီ။ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ၊ ငါးယောက်အစုရှိကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊၊ တို့သည်။ အတ္တမနာ၊ ပီတိသောမနဿတို့ဖြင့်ယူအပ်သော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဘာသိတံ၊ဟောတော်မူအပ်သောတရားကို။ အဘိနန္ဒုံ၊ နှစ်သက်ကုန်ပြီ။

ဣမသ္မိံ စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ၊ (ဂါထာမဖက် သက်သက်သော) ဤဖြေဆိုချက်ကို [၂]။ ဘညမာနေ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်ရှိသော်။

ပဉ္စဝဂ္ဂိယာနံ၊ ငါးယောက်အစုရှိကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ၊ ရဟန်းတို့၏။ အာသဝေဟိ၊ အာသဝေါ တရားတို့သည် ?။ (အာသဝေဟိတိ ကတ္တုအတ္ထေ ကရဏနိဒ္ဒေသော၊) အနုပါဒါယ၊ အာရုံပြုသော အားဖြင့် မယူမူ၍။ (အနုပါဒါယ အာရမ္မဏဝသေန အဂ္ဂဟေတ္ဝာ။) စိတ္တာနိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်တို့ကို။ (စိတ္တာနီတိ ပစ္စတ္တဗဟုဝစနံ။) ဝိမုစ္စိံသု၊ လွတ်အပ်ကုန်ပြီ။ (ဝိမုစ္စိံသူတိ ကမ္မသာဓနံ၊)

ဣတိ၊ ဤသို့။ သုတံ၊ ကြားလိုက်ရပါ၏။ (နာခံမှတ်သားဆောင်ထားအပ်ပါပြီ)။ (ဧဝံ မေ သုတံမှ သုတံဠ္ဍ ပြန်စပ်။)

သတ္တမံ၊ ခုနစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁။ အရိယော သာဝကော အရိယသာဝကော၊ အရိယဿ ဝါ သာဝကော အရိယသာဝကောဟုပြု။ အရိယာရှစ်ယောက်ကောက်၊ ပုထုဇဉ်ကို သောတာပန်ဠဲသွင်း မ-၁-၉-၂၀၊ အံ ၁-၅၁-ပါဠိ-၄၅-၌၊ သံ-၂-၂၀-၄၅-၌၊ ဣတိဝုတ္တက ၄၂ ဂ၂-ပိဒ် ၂၃၀-နှာရှု။

၂။ [သကလမ္ပိ အဘိဓမ္မပိဋကံ နိဂ္ဂါထကံ သုတ္တံ၊ ယဉ္စ အညမ္ပိ အဋ္ဌဟိ အင်္ဂေဟိ အသင်္ခတံ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ တံ "ဝေယျာကရဏ"န္တိ ဝေဒိတမ္ပံ။ (သီ-၄ ၂၅-နှာ)]

၃။ [သာရတ္ထ-ဋီ-၁-နှာ ၄၄၇-နှင့်အညီပေးသည်။ ဤဋီကာနည်းမှတပါး ဝိမုစ္စိံသုကို ဒီဝါဒီဂဏိကကတ္တုရုပ် အာသဝေဟိကို မုစဓာတ်၏အယ္ဘဉ် အပါဒါနဝုဋ္ဌကြံ၍ "အနုပါဒါယ၊၍။ အာသဝေဟိ၊ တို့မှ။ စိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဝိမုစ္စိံသု၊ လွတ်ကုန်ပြီ"ဟူ၍လည်းပေးကြ၏။]

၈-မဟာလိသုတ်

၆၀။ (ဒဝံ ဒမ သုတံ ပေးမြဲ။) ဒကံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝေသာလိယံ၊ ဝေသာလီပြည်၌။ မဟာဝနေ၊ မဟာဝုန်တော၌။ ကူဋာဂါရသာလာယံ၊ အထွတ်တပ်သော အဆောင်ရှိသောဇရပ်ကျောင်း၌ ၁။ ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။

အထ ခေါ၊ ထိုသို့နေတော်မူသောအခါ၌။မဟာလိ၊မဟာလိမည်သော။လိစ္ဆဝိ၊လိစ္ဆဝီမင်းသည်။ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။(အတ္ထိ၊ ၏။)တေန၊ ထိုဘုရားရှင်ရှိရာအရပ်သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ချဉ်းကပ်ပြီ။ပ။ဧကမန္တံ၊ တခုသောအရပ်အဘို့၌။ နိသိန္နော၊ ထိုင်နေသော။ မဟာလိ၊ သော။ လိစ္ဆဝိ၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို—

ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ပူရဏော ကဿပေါ၊ ပူရဏကဿပသည်။ "သတ္ထာနံ၊ သတ္ထဝါတို့၏။ သံကိလေသာယ၊ ညစ်ညူးခြင်းငှါ။ ဟေတု၊ အကြောင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ဝါ၊ အထောက်အပံ့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ပစ္စယောတိ ဟေဘုဝေဝစနမေဝ၊ ဤဋ္ဌ-စာပိုဒ် ၂၁၂။) သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ အဟေတူ၊ အကြောင်းမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အပစ္စယာ၊ အကြောင်းမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ သံကိလိဿန္တိ၊ ညစ်ညူးကုန်၏။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ စင်ကြယ်ခြင်းငှါ။ ဟေတု၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပစ္စယော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အဟေတူ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အပစ္စယာ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိသုဇ္ဈန္တိ၊ စင်ကြယ်ကုန်၏"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ပြောဆိုဘူးပြီ။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကိံ၊ အဘယ်သို့။ အာဟာတိ၊ ဟောတော်မူပါသနည်းဟူသော။ တေ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ထားပြီ။

မဟာလိ၊ မဟာလိ။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ သံကိလေသာယ၊ ငှါ။ ဟေတု၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ သဟေတူ၊ အကြောင်းရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ သပ္ပစ္စယာ၊ အကြောင်းရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ သံကိလိဿန္တိ၊ ညစ်ညူးကုန်၏။မဟာလိ၊ လိ။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ စင်ကြယ်ခြင်းငှါ။ ဟေတု၊ သည်။အတ္ထိ၊ ၏။ ပစ္စယော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သတ္တာ၊တို့သည်။သဟေတူ၊ကုန်သည်ဖြစ်၍။သပ္ပစ္စယာ၊ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိသုဇ္ဈန္တိ၊ စင်ကြယ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

ဘန္တေ၊ ရား။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ သံကိလေသာယ၊ ငှါ။ ဟေတု၊ အကြောင်းသည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ကတမော၊ နည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ကထံ၊အဘယ်သို့။ သဓဟေတူ သပ္ပစ္စယာ၊ အကြောင်းရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ သံကိလိဿန္တိ၊ ညစ်ညူးကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့(မဟာလိက)မေး၏။

မဟာလိ၊လိ။ ဣဒဉ္ဉု ရူပံ၊ ဤရုပ်သည်လည်း (ဝေဒနာစသည်လည်း)။ ကေန္တဒုက္ခံ၊ စင်စစ်ဆင်းရဲသည်။ ဒုက္ခာနုပတိတံ၊ ဆင်းရဲသည် အချင်းခပ်သိမ်း ကပ်ရောက်အပ်သည်။ (ဒုက္ခာနုပတိတာတိ ဒုက္ခေန အနုပတိတာ၊ ဌ။ အနုပတိတာတိ ဒုက္ခေနေဝ သင်္ဂဟေသော ဥပဂတာ၊ ဋီ။ နိဒါနသံယုတ် ကေန္တဒုက္ခသုတ်။) ဒုက္ခာဝက္ကန္တံ၊ ဆင်းရဲသည် သက်ဝင်အပ်သည်။ သုခေန၊ ချမ်းသာသည်။ အနဝက္ကန္တံ၊ မသက်ဝင်အပ်သည်။ အဘဝိဿ၊ ဖြစ်ငြားအံ့။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ရူပသ္မိံ၊ ရုပ်၌။

၁။ [ကူဋာဂါရသာလာ ပန မဟာဝနံ နိဿာယ ကတာ အာဟုဓေ ကူဋာဂါရံ အန္တောကတ္တာ ဟံသာဒ္ဒ-ကစ္ဆန္နေန ဟံသမဏ္ဍလာကာရေန ကတာ။ (သာရတ္ထ-ဋီ-၁-ခု ၁၁၂။)]

နှ သာရဇ္ဇေယျုံ၊ မတပ်မက်ကုန်ရာ။ (ယ-အာဂုံ၊ ဣဒံ နိပါတ်မျှ။) မဟာလိ၊ လိ။ ယသ္မာ စ ခေါ၊ အကြင်ကြောင့်။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ သုခံ၊ ချမ်းသာတည်း။ သုခါနုပတိတံ၊ ချမ်းသာသည် အချင်းခပ်သိမ်း ကပ်ရောက်အပ်၏။ သုခါဝဏ္ဏန်ဟံ၊ ချမ်းသာသည် သက်ဝင်အပ်၏။ ဒုက္ခေန၊ ဆင်းရဲသည်။ အနဝဏ္ဏန်ဟံ၊ မသက်ဝင်အပ်။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ရူပဿိံ၊ ၌။ သာရဇ္ဇန္တိ၊ ပြင်းစွာတပ်မက်ကုန်၏။ သာရာဂါ၊ ပြင်းစွာ တပ်မက်ခြင်းကြောင့်။ သံယုဇ္ဇန္တိ၊ စပ်ယှဉ်ကုန်၏။ သံယောဂါ၊ စပ်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ သံကိလိဿန္တိ၊ ညစ်ညူးကုန်၏။ မဟာလိ၊ လိ။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ သံကိလေသာယ၊ ဌ္ဟါ။ ဟေတု၊ သည်။ အယံ ခေါ၊ ဤသည်ပင်တည်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ အယံ၊ ဤသည်ပင်တည်း။ ဒေါ၊ ဤသို့လျှင်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ သဟေတူ သပ္ပစ္စယာ၊ အကြောင်းရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ သံကိလိဿန္တိ၊ ညစ်ညူးကုန်၏။

(ဝေဒနာ စ ဟိဒံ မဟာလိ၊ သညာ စ ဟိဒံ မဟာလိ၊ သင်္ခါရာ စ ဟိဒံ မဟာလိ၊ ဝိညာဏဉ္စ ဟိဒံ မဟာလိစသော ဝါကျတို့ကို ရှုပဉ္စ ဟိဒံ မဟာလိစသော ဝါကျကို နည်းမှီးပေး။ သင်္ခါရာ ဝါကျ၌ ဗဟုဝုစ်ပေးရသည်သာ ထူး၏။)

ဘန္တေ၊ ရှင်း၊ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ဌ္ဟါ။ ဟေတု၊ သည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ သဟေတူ သပ္ပစ္စယာ၊ အကြောင်းရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိသုဇ္ဈန္တိ၊ စင်ကြယ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးလျှောက်၏။ မဟာလိ၊ လိ။ ဣဒဉ္ဟိ ရူပံ၊ ဤရုပ်သည်လည်း။ ဧကန္တသုခံ၊ သည်။ သုခါနုပတိတံ၊ သည်။ သုခါဝဏ္ဏန်ဟံ၊ သည်။ ဒုက္ခေန၊ သည်။ အနဝဏ္ဏန်ဟံ၊ သည်။ အဘဝိဿ၊ ဖြစ်ငြားအံ့။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ရူပဿိံ၊ ရုပ်၌။ နိဗ္ဗိန္ဒန္တိ၊ ငြီးငွေ့ကုန်၏။ နိဗ္ဗိန္ဒံ၊ ငြီးငွေ့ကုန်သော်။ ဝိရဇ္ဇန္တိ၊ တပ်ခြင်းကင်းကုန်၏။

ဝိရာဂါ၊ တပ်ခြင်းကင်းခြင်းကြောင့်။ ဝိသုဇ္ဈန္တိ၊ စင်ကြယ်ကုန်၏။ မဟာလိ၊ လိ။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ဌ္ဟါ။ ဟေတု၊ သည်။ အယံ ခေါ၊ ဤသည်ပင်တည်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ အယံ၊ ဤသည်ပင်တည်း။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဒေါ၊ ဤသို့လျှင်။ သဟေတူ သပ္ပစ္စယာ၊ အကြောင်း ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိသုဇ္ဈန္တိ၊ စင်ကြယ်ကုန်၏။

(ဝေဒနာ စ ဟိဒံ၊ သညာ စ ဟိဒံ၊ သင်္ခါရာ စ ဟိဒံ ဝါကျတို့ကိုရှေးနည်းမှီးလျှပေး။) မဟာလိ၊ လိ။ ဣဒဉ္ဟိ ဝိညာဏံ၊ ဤဝိညာဏ်သည်လည်း။ ဧကန္တသုခံ၊ စင်စစ်ချမ်းသာသည်။ သုခါနုပတိတံ၊ သည်။ သုခါဝဏ္ဏန်ဟံ၊ သည်။ ဒုက္ခေန၊ သည်။ အနဝဏ္ဏန်ဟံ၊ သည်။ အဘဝိဿ၊ ဖြစ်ငြားအံ့။ ပ။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဝေဗ္ဘိ၊ ဤသို့လည်း။ သဟေတူ သပ္ပစ္စယာ၊ ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိသုဇ္ဈန္တိ၊ စင်ကြယ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သုတံ၊ နာခဲ့မှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။ (ဧဝံ မေ သုတံမှ သုတံ၌ ပြန်စပ်။)

အဋ္ဌမံ၊ ရှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁။ [နိဗ္ဗိန္ဒန္တော ဝိရဇ္ဇန္တိဟု ဗဟုဝစနန္တပြင့်ရှိလိုလျက် "အပိ နု တုမှေ အာယသ္မန္တော ကေန္တသုဒံ လောက ဇာနံ ပဿံ ဝိဟရထ" ၌ ဇာနံ ပဿံပုဒ်ကဲ့သို့ ကေဝစနန္တဖြင့်ရှိသည်။ ထိုကြောင့် ဝဒနဂါဝသကြ၌ "နိဗ္ဗိန္ဒံ၊ ငြီးငွေ့ကုန်သော်" ဟုပေး (နိဒါ၀ဒဒမာလာ နှာ·၂၄၁)။ နိဗ္ဗိဒါရှိမူ "ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့်" ဟုပေး။]

၉-အာဒိတ္တသုတ်

၆၁။ (သာဝတ္ထိနိဒါန်။) ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ရှုပံ၊ ရုပ်သည်။ အာဒိတ္တံ၊ တောက်လောင်၏။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ အာဒိတ္တာ၊ တောက်လောင်၏။ သညာ၊ သညာသည်။ အာဒိတ္တာ၊ ၏။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ အာဒိတ္တာ၊ တောက်လောင်ကုန်၏။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ အာဒိတ္တံ၊ တောက်လောင်၏။(ဧဝံ ပဿံ ဘိက္ခဝေစသည်ကို အနုတ္တလက္ခဏသုတ် စာပိုဒ် ၅၉-၌။)

နဝမံ၊ ကိုးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၀-နိရုတ္တိပထသုတ်

၆၂။ (သာဝတ္ထိနိဒါန်။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နိရုတ္တိပထာ၊ (ဝစနတ္ထ၏အစွမ်းအားဖြင့်) ထုတ်၍ ရွတ်ဆိုအပ်ကုန်သော်။ အဓိဝစနပထာ၊ သဒ္ဒါမျှကိုစွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ပညတ္တိပထာ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေတတ်ကုန်သော။ ဣမေ တယော၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သော သုံးမျိုးတို့ကို။ ဝိညူဟိ၊ ပညာရှိကုန်သော။ သမဏေဟိ၊ ရဟန်းတို့သည်။ ဗြာဟ္မဏေဟိ၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်။ အသံကိဏ္ဏာ၊ မစွန်အပ်ကုန်။ (အသံကိဏ္ဏာတိ အဝိဇဟိတာ၊ဌ။) အသံကိဏ္ဏပုဗ္ဗာ၊ ရှေးဦးမစွန်အပ်ဘူးကုန်။ (အသံကိဏ္ဏပုဗ္ဗာတိ အတီတေပိ န ဇဟိတပုဗ္ဗာ၊ ဌ။) န သံကီယန္တိ၊ စွန့်အပ်ဆဲမဟုတ်ကုန်။ (သံပုဗ္ဗ ကိရဓာတ် ယ-ပစ္စည်း အဒန္တဝိဘာတ်ဖြင့် ပြီးသည်။ န သံကီယန္တီတိ။ပ။ န ဆဒ္ဒိယန္တိဟူသော ဌ, ကိရော ဝိက္ခေပဝိကိရေ၊ နေကတ္ထော-ဗျယပုဗ္ဗကောဟူသော ဓာတ္ဝတ္ထသင်္ဂဟနှင့်အညီပေးသည်။) န သံကီယိဿန္တိ၊ စွန့်အပ်လတ္တံ့မဟုတ်ကုန်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယံ ရူပံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ အဘိတံ၊ လွန်ခဲ့ပြီ။ နိဂ္ဂဠံ၊ ချုပ်ငြိမ်းပြီ။ ဝိပရိဏတံ၊ ဖောက်ပြန်ပြီ။ (ပျက်ပြီဟူလို။)တဿ၊ ထိုချုပ်၏။"အဟောသိတိ၊ဖြစ်ခဲ့ပြီ"ဟူသော။ သင်္ခါ၊ ခေါ်ဆို အပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ တဿ၊ ထိုရုပ်၏။ "အဟောသိတိ၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီ"ဟူသော။ သမညာ၊ အမည် သည်။ တဿ၊ ထိုချုပ်၏။ "အဟောသိတိ၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီ" ဟူသော။ ပညတ္တိ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ဖြစ်၏။)တဿ၊ ထိုရုပ်၏။ "အတ္ထိတိ၊ ရှိ၏"ဟူသော။ သင်္ခါ၊ ခေါ်ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ န၊ မဖြစ်။ တဿ၊ ထိုရုပ်၏။ "ဘဝိဿတိတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့"ဟူသော့။ သင်္ခါ၊ သည်။ န၊ မဖြစ်။

၁။ နိရုတ္တိယောဝ နိရုတ္တိပထာဟူသော-ဌ နှင့်အညီ ပထသဒ္ဒါ အနက်သီးခြားမရှိ ကြုံ၍ပေးအပ်သော အနက်တည်း။ အထ ဝါ နိရုတ္တိယော စ ကာ နိရုတ္တိဝသေန ဝိညာတဗ္ဗာနံ အတ္ထာနံ ပထတ္တာ ပထာ စာတိ နိရုတ္တိ-ပထာ ဟူသောဌ ဒုဝိကပ်အလို"အကြောင်းဖြစ်သော ထုတ်၍ရွတ်ဆိုအပ်ကုန်သော"ဟု ပထသဒ္ဒါ သတ္ထကကြုံ၍ ပေး။ သေသပဒဒွယေပိ ဧသေဝ နယောနှင့်အညီ အဓိဝစနပထာ ပညတ္တိပထာတို့၌လည်း ပထသဒ္ဒါကို သတ္ထက အနတ္ထက ၂-မျိုးစီကြုံ၍ ၂-နည်းစီပေးလေ။

အဓိဝစနာနံ ပထာ၊ နိရုတ္တိနံ ပထာ၊ ပညတ္တိနံ ပထာဟု ဆဋ္ဌီတပ္ပုရိသ်ဖွင့်ပြသည့် အဋ္ဌသာလိနီသုတ္တန္တ မာတိကာအလို နိရုတ္တိပထာ၊ (ဝစနတ္ထ၏အစွမ်းအားဖြင့်) ထုတ်၍ ရွတ်ဆိုအပ်သော သဒ္ဒါ၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန် သော။ အဓိဝစနပထာ၊ သဒ္ဒါမျှကိုစွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော သဒ္ဒါတို့၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ပညတ္တိပထာ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေတတ်သောသဒ္ဒါတို့၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သောဟုပေး။

နိရုတ္တိ အဓိဝစနပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဤဋီကာနှင့် မူလဋီကာ အနုဋီကာတို့၌ အဋ္ဌကထာနည်းမှတပါး သီးခြားဖွင့်သေး၏။ နိရုတ္တိစသော ၃-ပုဒ်တို့၏အထူးကို ဤဋီကာနှင့် အဋ္ဌသာလိနီ၌။

ယာ ဝေဒနာ၊ အကြင်ဝေဒနာသည်။ အတိတာ၊ လွန်ခဲ့ပြီ။ နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်ငြိမ်းခဲ့ပြီ။ ဝိပရိဏတာ၊ ဖောက်ပြန်ခဲ့ပြီ။ တဿာ၊ ထိုဝေဒနာ၏။ "အဟောသိတိ၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီ"ဟူသော။ သခ်ါ၊ ခေါ်ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ တဿာ၊ ထိုဝေဒနာ၏။ "အဟောသိတိ၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီ"ဟူသော။ သမညာ၊ အမည်သည်။ တဿာ၊ ထိုဝေဒနာ၏။ "အဟောသိတိ၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီ"ဟူသော။ ပညတ္တိ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တဿာ၊ ထိုဝေဒနာ၏။ "အတ္ထိတိ၊ ရှိ၏"ဟူသော။ သခ်ါ၊ သည်။ နှ၊ မဖြစ်။ တဿာ၊ ထိုဝေဒနာ၏။ "ဘဝိဿတိတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့"ဟူသော။ သခ်ါ၊ သည်။ နှ၊ မဖြစ်။

ယာ သညာ၊ အကြင်သညာသည်။ ယေ သခ်ါရာ၊ အကြင်သခ်ါရတို့သည်။ အတိတာ၊ လွန်ခဲ့ကုန်ပြီ။ နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်ငြိမ်းခဲ့ကုန်ပြီ။ ဝိပရိဏတာ၊ ဖောက်ပြန်ခဲ့ကုန်ပြီ။ တေသံ၊ ထိုသခ်ါရတရားတို့၏။ "အဟောသုန္တိ၊ ဖြစ်ခဲ့ကုန်ပြီ"ဟူသော။ သခ်ါ၊ ခေါ်ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ တေသံ၊ ထိုသခ်ါရတို့၏။ အဟောသုန္တိ၊ ဟူသော။ သမညာ၊ သည်။ တေသံ၊ တို့၏။ အဟောသုန္တိ၊ ဟူသော။ ပညတ္တိ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တေသံ၊ ထိုသခ်ါရတို့၏။ "အတ္ထိတိ၊ ရှိကုန်၏"ဟူသော။ သခ်ါ၊ သည်။ နှ၊ မဖြစ်။ တေသံ၊ တို့၏။ "ဘဝိဿန္တိတိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့"ဟူသော။ သခ်ါ၊ သည်။ နှ၊ မဖြစ်။

(ယံ ဝိညာဏံ။ပ။ နှ တဿ သခ်ါ "ဘဝိဿတိ"တိ ရှေးနည်းမှီးပေး။ တဿ၊ ထိုဝိညာဏ်၏ဟု စွဲသည်သာထူး။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယံ ရူပံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ အဇ္ဈတံ၊ မဖြစ်သေး။ အပါတုဘူတံ၊ ထင်ရှားမဖြစ်ပေါ်သေး။ တဿ၊ ထိုရုပ်၏။ "ဘဝိဿတိတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့"ဟူသော။ သခ်ါ၊ သည်။ တဿ၊ ၏။ ဘဝိဿတိတိ၊ ဟူသော။ သမညာ၊ သည်။ တဿ၊ ၏။ ဘဝိဿတိတိ၊ ဟူသော။ ပညတ္တိ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တဿ၊ ထိုရုပ်၏။ "အတ္ထိတိ၊ ရှိ၏"ဟူသော။ သခ်ါ၊ သည်။ နှ၊ မဖြစ်။ တဿ၊ ၏။ အဟောသိတိ၊ ဟူသော။ သခ်ါ၊ သည်။ နှ၊ မဖြစ်။

(ယာ ဝေဒနာ အဇ္ဈတ္တာဝါကျ၌ ယာ ဝေဒနာ၊ အကြင်ဝေဒနာသည်။ တဿာ၊ ထိုဝေဒနာ၏ဟု ပေးသည်မှတပါး ကြွင်းမထူး။ ယေ သခ်ါရာ အဇ္ဈတ္တာဝါကျ၌လည်း ယေ သခ်ါရာ၊ အကြင်သခ်ါရတို့သည်။ တေသံ၊ ထိုသခ်ါရတို့၏ဟု စွဲသည်မှတပါး ကြွင်းမထူး။ ယံ ဝိညာဏံ အဇ္ဈတ်ံဝါကျ၌လည်း ယံ ဝိညာဏံ၊ အကြင်ဝိညာဏ်သည်။ တဿ၊ ထိုဝိညာဏ်၏ဟုစွဲ၊ ကြွင်းမထူး။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယံ ရူပံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ ပါတုဘူတံ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုရုပ်၏။ "အတ္ထိတိ၊ ရှိ၏"ဟူသော။ သခ်ါ၊ ခေါ်ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ တဿ၊ ၏။ "အတ္ထတိ၊ ၏"ဟူသော။ သမညာ၊ အမည်သည်။ တဿ၊ ၏။ "အတ္ထိတိ၊ ၏"ဟူသော။ ပညတ္တိ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တဿ၊ ထိုရုပ်၏။ "အဟောသိတိ၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီ"ဟူသော။ သခ်ါ၊ သည်။ နှ၊ မဖြစ်။ တဿ၊ ၏။ "ဘဝိဿတိတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့"ဟူသော။ သခ်ါ၊ သည်။ နှ၊ မဖြစ်။

(ယာ ဝေဒနာ ဇာတာမှ ယံ ဝိညာဏံ ဇာတံ။ပ။ နှ တဿ သခ်ါ ဘဝိဿတိတိ အထိ ရှေးနည်းမှီးပေး။)

(ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေမှ ဝိညူဟိအထိ ဤသုတ်အစဝါကျအတိုင်းပေး။) ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဥဣ္ဂလာ၊ ဥဣ္ဂလတိုင်းသားဖြစ်ကုန်သော။ (ဥဣ္ဂလာတိ ဥဣ္ဂလဇနပဒဝါသိနော၊ ဌ။) ယေပိ တေ ဝဿဘညာ၊ အကြင်ဝဿနှင့်ဘညတို့သည်။ အဟေတုကဝါဒါ၊ အကြောင်းမရှိဟု ပြောဆိုကုန်သည်[၁]။ အကိရိယဝါဒါ၊ ကောင်းမှု, မကောင်းမှုကိုပြုသော်လည်း ပြုရာမရောက်ဟု ပြောဆိုကုန်သည်။နတ္ထိကဝါဒါ၊ အကျိုးမရှိဟု ပြောဆိုကုန်သည်။ အဟေသုံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ တေပိ၊ ထိုဝဿ, ဘညတို့သည်လည်း။ နိရုတ္တိပထေ၊ (ဝစနတ္ထ၏အစွမ်းအားဖြင့်) ထုတ်၍ရွတ်ဆိုအပ်ကုန်သော။ အဓိဝစနပထေ၊ သဒ္ဒါမျှကိုစွဲ၍ဖြစ်ကုန်သော။ ပညတ္တိပထေ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေတတ်ကုန်သော။ဣမေ တယော၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော သုံးမျိုးတို့ကို။ ဂရဟိတဗ္ဗံ၊ ကဲ့ရဲ့ထိုက်၏ဟူ၍။ န အမညိ်သု၊ မမှတ်ထင်ကုန်။ ပဋိက္ခောသိတဗ္ဗံ၊ တားမြစ်ထိုက်၏ဟူ၍။ န အမညိ်သု၊ ကုန်။ တံ၊ ထိုမမှတ်ထင်ခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း။ နိန္နာဃဋ္ဋနဗျာရောသ ဥပါရမ္ဘဘယာ၊ ကဲ့ရဲခြင်း, ထိပါးခြင်း, အပြစ်တင်ခြင်း, စွပ်စွဲခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ပြီးပြီ။ (ဣတိ၊ ဤသို့။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သားဆောင်ထားအပ်ပါပြီဟူ၍သော်လည်း ဧဝံ သုတံမှသုတံ၌ပြန်စပ်။)

မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသကဿ၊ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသက၏။ ဥပယဝဂ္ဂေါ၊ ဥပယဝဂ်သည်။

ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာသော ဝဂ်တည်း။

တဿ၊ ထိုဥပယဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ဥဒ္ဒါန်းကား—

ဥပယော၊ ဥပယသုတ်ဌင်း။ ဗီဇံ၊ ဗီဇသုတ်ဌင်း။ ဥဒါနံ၊ ဥဒါနသုတ်ဌင်း။ ဥပါဒါနပရိဝတ္တံ၊ ဥပါဒါနပရိဝတ္တသုတ်ဌင်း။ သတ္တဋ္ဌာနံ၊ သတ္တဋ္ဌာနသုတ်ဌင်း။ သမ္မုဒ္ဓေါ၊ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓသုတ်ဌင်း။ ပဥ္စ၊ ပဥ္စဝဂ္ဂိရဟန်းတို့အား ဟောသော အနတ္တလက္ခဏသုတ်ဌင်း။ မဟာလိ၊ မဟာလိသုတ်ဌင်း။ အာဒိတ္တာ၊ အာဒိတ္တသုတ်ဌင်း။ နိရုတ္တိပထေနစ၊ နိရုတ္တိပထသုတ်နှင့်တကွ။ ဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဣတိ၊ ပြီးပြီ။

---

(၇) ၂-အရဟန္တဝဂ်

၁-ဥပါဒိယမာနသုတ်

၆၃။ (ဧဝံ မေ သုတံ ပေးမြဲ။ ဧကံ သမယံမှ ဧကမန္တံ နိသီဒိအထိ စာပိုဒ် ၁-ကိုမှီး၍ပေး။) ဧကမန္တံ၊ တခုသော အရပ်အဖို့၌။ နိသိန္နော ခေါ၊ ထိုင်နေသော။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ "ဘန္တေ၊ရား။ သာဓု၊ တော်းပန်ပါ၏။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ယံ ဓမ္မံ၊ အကြင်တရားကို။ သုတ္တာ၊ နာကြားရသော်။ ဧကော၊ တယောက်ထည်းတည်း။ ဝူပကဋ္ဌော၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ကပ်သည်ဖြစ်၍။ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့လျော့သည်ဖြစ်၍။ အာတာပီ၊ကိလေသာကိုလောင်ကျွမ်းစေတတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍။ ပဟိတတ္တော၊ နိဗ္ဗာန်သို့စေလွှတ်အပ်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရေယ်၊ နေလို၏။ တံ ဓမ္မံ၊ ထိုတရား

၁။ အဟေတုကဝါဒစသည်တို့၏ အထူးကို ဤဋ္ဌနှင့် မ-ဋ္ဌ-၄-စာပိုဒ် ၁၄၃-၌။ ဣမေ တယော၏ အရ (က) ရူပါဒိအတိတနိရုဒ္ဓဝိပရိဏာမတ။ (ခ) ရူပါဒိအဇာတအပါတုဘူတ။ (ဂ) ရူပါဒိဇာတပါတုဘူတတို့ကိုယူ။

ကို။ မေ၊ တပည့်တော်အား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သံခိတ္တောန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဒေသေတူတိ၊ဟော တော်မူပါလော” ဟူသော။ တေံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ပြီ။ ဥပါဒိယမာနော၊(တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်) ကပ်၍ယူတတ်သော။ (စဉ်လမ်းတတ်သော·ဟူလို။) ဘိက္ခု၊ ကို။ မာရဿ၊ မာရ်တည်းဟူသော ကျော့ကွင်းသည်။ ဗဒ္ဓါ၊ နှောင်ဖွဲ့အပ်၏။ အနုပါဒိယမာနော၊ (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်) ကပ်၍ မယူတတ်သော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ ပါပိမတော၊ မာရ်တည်းဟူသော ကျော့ကွင်းသည်။ မုတ္တော၊ လွတ်အပ်၏။ (ပါပိမတောတိ ပါပိမတော ပါသေန မုတ္တော နာမ ဟောတိ၊ ဌ။) ဣတိ၊ ဤသို့ (ဘုရားက) မိန့်တော်မူ၏။ ဘဂဝါ၊ ရှား။ (မယာ၊ သည်။) အညာတံ၊ သိအပ်ပါပြီ။ သုဂတ၊ မြတ်စွာဘုရား။ (မယာ၊ သည်။) အညာတံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ (အညတရရဟန်းက) လျှောက်၏။

ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။တုံ၊ သင်သည်။ မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ သံခိတ္တောန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဘာ-သိတဿ၊ ဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်၏။ အတ္ထံ၊အနက်ကို။ ယထာဟံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဝိတ္ထာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်။ အာဇာနာသိ၊ သိသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ (ဘုရားက) မေးတော် မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရှား။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ဥပါဒိယမာနော၊ (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်) ကပ်၍ယူတတ်သော သူကို။ မာရဿ၊ သည်။ ဗဒ္ဓေါ၊ နှောင်ဖွဲ့အပ်၏။ အနုပါဒိယမာနော၊ (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်) ကပ်၍မယူတတ်သောသူကို။ ပါပိမတော၊ သည်။ (မာရဿ, ပါပိမတောတို့ကို မာရ်သည်ဟု ဆဋ္ဌအဝုတ္တကတ္တားလည်းပေးနိုင်သည်။) မုတ္တော၊ လွတ်အပ်၏။ (ဝေဒနံ သည်ံ သခ်ါရေ ဝိညာဏံဝါကျတို့ကို နည်းမှီးပေး။) ဘန္တေ၊ ရှား။ အဟံ၊ သည်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သံခိတ္တောန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဘာသိတဿ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဣမဿ၊ ဤတရားတော်၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ဇော၊ ငါ၊ သည်။ ဝိတ္ထာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်။ အာဇာနာမိ၊ သိရပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ (အညတရ ရဟန်းက) လျှောက်၏။

ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ သာဓု သာဓု၊ ကောင်းစွ ကောင်းစွ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တုံ၊ သည်။ သာဓုခေါ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ သံခိတ္တောန၊ အားဖြင့်။ ဘာသိတဿ၊ ဟောတော် မူအပ်သော တရားတော်၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိတ္ထာရေန၊ အားဖြင့်။ အာဇာနာသိ၊ သိ၏။ (ရူပံ ခေါ ဘိက္ခုစသည်ပေးမြဲ။) ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ မယာ၊ သည်။ သံခိတ္တောန၊ အားဖြင့်။ ဘာသိတဿ၊ သော။ ဣမဿ၊ ဤတရားတော်၏။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဇော၊ ဤအတိုင်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ် ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့(ဘုရားက)မိန့်တော်မူ၏။

အထ ခေါ၊ ထိုအခါ၌။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဘာသိတံ၊ ဟော တော်မူအပ်သော တရားတော်ကို။ အဘိနန္ဒိတ္ဝာ၊ အလွန်နှစ်သက်၍။ အနုမောဒိတ္ဝာ၊ ဝမ်းမြောက် ၍။ အာသနာ၊ နေရာမှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဘိဝါဒေတ္ဝာ၊ ရှိခိုး၍။ (သုခိ ဟောတု စသော မင်္ဂလာစကား မြွက်ကြားစေ၍ ဟူ၍လည်းပေး။) ပဒက္ခိဏံ၊ အရိုအသေကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ပက္ကာမိ၊ ဖဲသွားပြီ။ အထ ခေါ၊ ထိုအခ၊၌။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ကောဓ၊တည်း။ ဥပကဋ္ဌော၊ ၍။ အပ္ပမတ္တော၊ ၍။ အာတာပီ၊ ၍။ ပဟိတတ္တော၊ ၍။ ဝိဟရန္တော၊ နေသော်။ နစိရဿေဝ၊ မကြာမြင့်မီပင်လျှင်။ ယဿ၊ အကြင်အရဟတ္တဖိုလ်၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ။ ကုလပုတ္တာ၊ အမျိုး ကောင်းသားတို့သည်။ သမ္မဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ အဂါရသ္မာ၊ လူ့ဘောင်မှ။ အနဂါရိယံ၊

ရဟန်းဘောင်သို့။ ပဗ္ဗဇ်ဆို၊ ဝင်ရောက်ကုန်၏။ အနုတ္တရံ၊ မိမိထက်သာလွန်သောတရားမရှိသော၊ ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ၊ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ၏ အဆုံးဖြစ်သော။ ဘဲ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ဒိဋ္ဌေဝ၊ မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်အပ်သည်သာဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊ ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောဌ်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ အဘိညာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်။ (ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ဟုသော်လည်းပေး။) သစ္ဆိကတ္ဝာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ "ဇာတိ၊ ပဒို့သန္ဓေသည်။ ခီဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မဂ်-ဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကို။ ဝုသိတံ၊ ကျင့်သုံးအပ်ပြီ။ ကရဏီယံ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤတဆယ့်ခြောက်ချက်သော မဂ်ကိစ္စအလို့ငှါ။ အပရံ၊ တပါးသောကျင့်ဖွယ်ကိစ္စသည်။ (တနည်း ဣတ္ထတ္တာယ၊ ဤဘဝမှ။ အပရံ၊ တပါးသော ဘဝသည်။) နာ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဗ္ဘညာသိ၊ သိပြီ။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုအညတရ ရဟန်းသည်။ အရဟတံ၊ ရဟန္တာတို့တွင်။ အညတရော၊ တပါးအပါအဝင်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေ၊ တပည့်တော်အာနန္ဒာသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သုတံ၊ ကြားလိုက်ရပါ၏။ (နာခံမှတ်သားဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။) (ဧဝံ မေ သုတံ၌ ပြန်စပ်သည်။)

ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသောသုတ်တည်း။

၂-မညမာနသုတ်

၆၄။ (သာဝတ္ထိနိဒါနံ။) အထ ခေါ၊ ထိုအခါ၌။ အညတရော၊ တပါးသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။ ကေမန္တံ၊ ၌။ နိသိန္နော၊သော။သော ဘိက္ခု၊သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။"သာဓု မေ ဘန္တေ။ပ။ ဝိဟရေ-ယျန္တိ၊ ဝိဟရေယ်ျ"ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ပြီ။ (အာကာရဝါကျရှေးသုတ်မိုးပေး။) မညမာနော၊ (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်) အလဲ့ထင်သော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ မာရဿ၊ မာရ်တည်းဟူသော ကျော့ကွင်းသည်။ ဗဒ္ဓေါ၊ နှောင်ဖွဲ့အပ်၏။ အမည-မာနော၊ (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့၏ အစွမ်းဖြင့်) အထင်မလဲ့သော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ ပါပိမတော၊ မာရ်တည်းဟူသော ကျော့ကွင်းသည်။ မုတ္တော၊ လွတ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ဘဂဝါ၊ ရား။ (မယာ၊ ငါ့သည်။) အညာတံ၊ သိအပ်ပါပြီ။ သုဂတ၊ ရား။ အညာတံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ (အညတရ ရဟန်းက) လျှောက်၏။ (ကြွင်းစာပိုဒ် ၆၃-မှီးပေး။)

ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော သုတ်တည်း။

၃-အဘိနန္ဒမာနသုတ်

၆၅။ အဘိနန္ဒမာနော၊ (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်) လွန်စွာနှစ်သက်သော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ မာရဿ၊ မာရ်တည်းဟူသော ကျော့ကွင်းသည်။ ဗဒ္ဓေါ၊ နှောင်ဖွဲ့အပ်၏။ အနဘိ-နန္ဒမာနော၊ (တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်) လွန်စွာမနှစ်သက်သော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ ပါပိမတော၊ မာရ်တည်းဟူသော ကျော့ကွင်းသည်။ မုတ္တော၊ လွတ်အပ်၏ဟု ပေးသည်မှတပါး ကြွင်းအနက်တို့ကို ဥပါဒိယမာနသုတ်ကို မှီး၍သိ။)

တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၄-အနိဝဿုတ်

၆၆။ (သာဝတ္ထိနိဗာနံ။ ။အထ ခေါ မှ ဝိဟရေယျန္တိ အထိ ပေးမြဲ။) ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယံ၊ အကြောင်းသဘောတရားသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။တကြောင့်၊ ထိုမမြဲသော သဘောတရား၌။ တေ၊သင်သည်။ ဆန္ဒော၊ တဏှာဆန္ဒကို။ ပဟာတဗ္ဗော၊ ပယ်ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့(ဘုရားက) မိန့်တော်မူ၏။ ဘဂဝါ၊ဆုံး ။အညာတံ၊သိအပ်ပါပြီ။ သုဂတ၊ဆုံး။အညာတံ၊ပြီ။ဣတိ၊ဤသို့ (အညတရ ရဟန်းက) လျှောက်၏။

(ဘန္တေ၊ ဆုံး။ ရှုပံ၊ ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တကြောင့်၊ ထိုမမြဲသောရုပ်၌။ မေ၊ တပည့်တော်သည်။ ဆန္ဒော၊ တဏှာဆန္ဒကို။ ပဟာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဝေဒနာ၊ သည်။ သညာ၊ သည်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊မမြဲ။ တကြောင့်၊ ထိုမမြဲသော ဝိညာဏ်၌။ မေ၊သည်။ပဟာတဗ္ဗော၊ ၏ဟု ပေးသည်မှတပါး ကြွင်း ဥပါဒိယမာနသုတ်ရှု။)

(ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ရှုပံ၊ ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တကြောင့်၊ ထိုမမြဲသောရုပ်၌။ တေ၊ သင်သည်။ ဆန္ဒော၊ တဏှာဆန္ဒကို။ ပဟာတဗ္ဗော၊ ပယ်ထိုက်၏ဟု ပေးသည်သာ ထူး၏၊ ကြွင်း ဥပါဒိယမာနသုတ် မှီးပေး။)

စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-ဒုက္ခသုတ

၆၇။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယံ၊ အကြောင်းသဘောတရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ တကြောင့်၊ ထို ဆင်းရဲသောသဘော၌။ တေ၊ သင်သည်။ ဆန္ဒော၊ ကို။ ပဟာတဗ္ဗော၊ ပယ်ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဘုရားက မိန့်တော်မူ၏။

ဘန္တေ၊ ဆုံး။ ရှုပံ၊ ရုပ်သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ တကြောင့်၊ ထိုဆင်းရဲသောရုပ်၌။ မေ၊ တပည့်တော်သည်။ ဆန္ဒော၊ ကို။ ပဟာတဗ္ဗော၊ ၏။ပ။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ တကြောင့်၊ ထိုဆင်းရဲသောဝိညာဏ်၌။ မေ၊ သည်။ ဆန္ဒော၊ ကို။ ပဟာတဗ္ဗော၊ ၏။

ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ရှုပံ၊ ရုပ်သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ တကြောင့်၊ ထိုဆင်းရဲသောရုပ်၌။ တေ၊ သည်။ ဆန္ဒော၊ ကို။ ပဟာတဗ္ဗော၊ ၏။

(ထူးရာကိုသာ ပေးလိုက်သည်၊ ကြွင်းဥပါဒိယမာနသုတ်ရှု။)

ပဉ္စမံ၊ ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၆-အနတ္တသုတ်

၆၈။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယော၊ အကြောင်းသဘောတရားသည်။ အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်။ တကြောင့်၊ ထိုအတ္တမဟုတ်သောသဘောတရား၌။ တေ၊ သင်သည်။ ဆန္ဒော၊ တဏှာဆန္ဒကို။ ပဟာတဗ္ဗော၊ ပယ်ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဘုရားက မိန့်တော်မူ၏။

ဘန္တေ၊ ဆုး။ ရှုပံ၊ သည်။ အနတ္တာ၊ အတ္တာမဟုတ်။ တတြ၊ ထိုအတ္တာမဟုတ်သောရှုပ်၌။ မေ၊ တပည့်တော်သည်း ဆန္ဒော၊ ကို။ ပဟာတဗ္ဗော၊ ၏။ (ကြွင်းမထူး။)

ဆဋ္ဌံ၊ ခန္ဓြာကံခုနှစ်ပြောက်သောသုတ်တည်း။

၇-အနတ္တနိယသုတ်

၆၉။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ရှုပံ၊ ရုပ်သည်။ အနတ္တနိယံ၊ မိမိပိုင်ဥစ္စာမဟုတ်။ တတြ၊ ထိုမိမိပိုင်ဥစ္စာမဟုတ်သောရုပ်၌။ တေ၊ သင်သည်။ ဆန္ဒော၊ ငေ့ဆာဆန္ဒကို။ ပဟာတဗ္ဗော၊ ပယ်ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ (ဘုရားက) မိန့်တော်မူ၏။ပ။ ဘန္တေ၊ ဆုး။ ရှုပံ၊ ရုပ်သည်။ အနတ္တနိယံ၊ မိမိပိုင်ဥစ္စာမဟုတ်။ တတြ၊ ထိုမိမိပိုင်ဥစ္စာမဟုတ်သောရုပ်၌။ မေ၊ တပည့်တော်သည်။ ဆန္ဒော၊ ကို။ ပဟာတဗ္ဗော၊ ၏။ပ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ရှုပံ၊ သည်။ အနတ္တနိယံ၊ မဟုတ်။ တတြ၊ ထိုမိမိပိုင်ဥစ္စာ မဟုတ်သော ရုပ်၌။ တေ၊ သည်။ ဆန္ဒော၊ ကို။ ပဟာတဗ္ဗော၊ ၏။ (ထူးဆုကိုသာပေးသည် ကြွင်းမထူး။)

သတ္တမံ၊ ခုနစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၈-ရဇနိယသဏ္ဌိတသုတ်

၇၀။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယံ၊ အကြင်သဘောတရားသည်။ ရဇနိယသဏ္ဌိတံ၊ နှစ်သက်ဖွယ်၏ အဖြစ်ဖြင့် ကောင်းစွာတည်၏။ တတြ၊ ထိုနှစ်သက်ဖွယ်၏ အဖြစ်ဖြင့် တည်သော သဘောတရား၌။ တေ၊ သင်သည်။ ဆန္ဒော၊ တဏှာဆန္ဒကို။ ပဟာတဗ္ဗော၊ ပယ်ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ (ဘုရားက) ဟောတော်မူ၏။ပ။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ရှုပံ၊ ရုပ်သည်။ ရဇနိယသဏ္ဌိတံ၊ နှစ်သက်ဖွယ်၏ အဖြစ်ဖြင့် ကောင်းစွာတည်၏။ တတြ၊ ထိုနှစ်သက်ဖွယ်၏ အဖြစ်ဖြင့် တည်သောရုပ်၌။ မေ၊ တပည့်တော်သည်။ ဆန္ဒော၊ ကို။ ပဟာတဗ္ဗော၊ ၏။ (ကြွင်းမထူး)။

အဋ္ဌမံ၊ ရှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၉-ရာဓသုတ်

၇၁။ (သာဝတ္ထိနိဒါနံ။) အထ ခေါ၊ ထိုအခါ၌။ အာယသ္မာ ရာဓော၊ အရှင်ရာဓသည်။ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ချဉ်းကပ်ပြီ။ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ၊ ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ဇာနတော၊ သိသူ၏(သန္တာန်၌)။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ပဿတော၊ မြင်သူ၏ (သန္တာန်၌)။ သဝိညာဏကေ၊ ဝိညာဏ်နှင့်တကွသော။ လ္ဟမသ္မိံ ကာယေ စ၊ ဤကိုယ်၌ဌင်း။ ဗဟိဒ္ဓါ စ၊ ပြင်ပ (ဝိညာဏ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော သူတပါး၏) ကိုယ်၌ဌင်း။ ဝါ၊ အဝိညာဏကသန္တာန်၌ဌင်း (နိဒါန-၌)။ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု၊ အလုံးစုံသောအာရုံတို့၌။ အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ၊ ငါဟူ ပြုလုပ်ခြင်းဒိဋ္ဌိ, ငါ့စ္စာဟူ ပြုကြောင်း တဏှာ, ထောင်လွှားခြင်း မာနာနုသယတို့သည်ဟု။ နု ဟောန္တိ နု ခေါတိ၊ မဖြစ်ကုန်သနည်း"ဟူသော။ ဇေတံ၊ ဤအမေးစကားကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ပြီ။ ရာဓ၊ ဓ။ အတီတာနာဂတ-ပစ္စုပ္ပန်၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အလုံးစုံသောရုပ်သည်။ အဇ္ဈတ္တံ ၀ါ၊

၁။ [အကျယ်သိလိုက နိဒါန သံ-၌ စာပုံဒ် ၂၀၁-နှင့် မ-၌ ၃-စာပုံဒ် ၁၀၂-တို့ကိုသော်၎င်း မ-၃ ပါဠိတော် နိဿယ စာပုံဒ် ၈၉-ကိုသော်၎င်း ရှု။]

အဋ္ဌဘ္တသန္တာန်၌မူလည်းဖြစ်သော။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ အပသန္တာန်၌မူလည်းဖြစ်သော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ သည်။ ဩဠာရိကံ ဝါ၊ ရုန့်ရင်းသည်မူလည်းဖြစ်သော။ သုခုမံ ဝါ၊ သိမ်မွေ့သည်မူလည်းဖြစ်သော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ သည်။ ဟီနံ ဝါ၊ ယုတ်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ ပဏီတံ ဝါ၊ မြတ်သည်မူလည်းဖြစ်သော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ သည်။ ဒူရေ ဝါ၊ ဝေးသည်မူလည်းဖြစ်သော။ သန္တိကေ ဝါ၊ နီးသည်မူလည်းဖြစ်သော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ သည်။ (အဘ္ထိ၊ ၏။) သဗ္ဗံ၊ အလုံးဝံသော။ ဇတံ ရူပံ၊ ထိုရုပ်ကို။ (ဇဝမေတံမှ ဇတံနှင့် ရူပံတွဲ၍ စွဲသည်၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၌စပ်။) "ဇတံ၊ ဤရုပ်သည်။ နု မမ၊ ငါ့ဥစ္စာမဟုတ်။ ဇသော၊ ဤရုပ်သဘောသည်။ နု အဟမသ္မိ၊ ငါမဟုတ်။ ဇသော၊ ဤရုပ်သဘောသည်။ မေ၊ ၏။ နု အတ္တာတိ၊ အတ္တာမဟုတ်"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ သမ္မပ္ပညာယ၊ ဝိပဿနာပညာ, မဂ်ပညာဖြင့်။ ပဿတိ၊ ရှုမှတ်၏။ ယာ ကာစိ၊ အလုံးစုံသော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ယာ ကာစိ၊ သော။သညာ၊ သည်။ ယေ ကေစိ၊ ကုန်သော။ သခါရာ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ သော။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်သည်။ပ။ ဒူရေ ဝါ၊ မူလည်းဖြစ်သော။ သန္တိကေ ဝါ၊ မူလည်းဖြစ်သော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ သော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သဗ္ဗံ၊ သော။ ဇတံ ဝိညာဏံ၊ ထိုဝိညာဏ်ကို။ "နေတံ မမ နေသောဟမသ္မိ နေ မေသော အတ္တာ"တိ၊ အတ္တာ"ဟူ၍။ (အာကာရ-ဝါကျ ရှေးဌပေးခဲ့ပြီ) ဧဝံ၊ ဤသို့။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ သမ္မပ္ပညာယ၊ ဖြင့်။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ ဆုဓ၊ ဓ။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ဇာနတော၊ သိသူ၏ (သန္တာန်၌။)။ပ။ နု ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဇတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ပ။ အာယသ္မာ ရာဓော၊ အရှင်ရာဓသည်။ အရဟတံ၊ ရဟန္တာတို့တွင်။ အညတရော၊ တယောက်အပါအဝင်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဇတိ၊ ဤသို့။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထား အပ်ပါပြီ။

နဝမံ၊ ကိုးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၀-သုရာဓသုတ်

၇၂။ အထ ခေါ၊ ထိုအခါ၌။ အာယသ္မာ သုရာဓော၊ အရှင်သုရာဓသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ (ကထံ နုခေါမှ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု အထိ ရာဓသုတ်၌ရေးခဲ့ပြီ။) အဟာ်ာရမမကာ်ရမာနာပဂတံ၊ ဒိဋ္ဌိတဏှာ မာနမှကင်းသော။ မာနသံ၊ စိတ်သည်။ ဝိဓာ၊ မာန(တည်းဟူသောအဘိုအစု)တို့ကို။ သမတိက္ကန္တံ၊ ကောင်းစွာ လွန်မြောက်ပြီးသည်။ (ဝိဓာ သမတိက္ကန္တန္တိ မာနကောဋ္ဌသေ သုဋ္ဌုအတိက္ကန္တံ၊ နိဒါန သံ-ဋ္ဌ-စာပိဒ် ၂၀၁။) သန္တံ၊ ကိလေသာငြိမ်းအေးပြီးသည်။ သုဝိမုတ္တံ၊ (ကိလေသာတို့မှ) ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (သုရာဓနှင့်ရာဓအာလုပ်လောက်သာထူးသည်။ ကြွင်း ရာဓသုတ်နှင့် ကျသုတ်ဆိုအပ်ပြီးကိုမှီးပေး။)

ဒသမံ၊ ဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

ဒုတိယော၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ အရဟန္တဝဂ္ဂေါ၊ အရဟန္တဝဂ်သည်။

နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

တဿ၊ ထိုအရဟန္တဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ဥဒ္ဒါန်းကား—

ဥပါဒိယမညမာနာ၊ ဥပါဒိယမာနသုတ် မညမာနသုတ်တို့ဌင်း။ အထ၊ ထို့ပြင်။ အဘိ-နန္ဒမာနော စ၊ အဘိနန္ဒမာနသုတ်ဌင်း။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စသုတ်ဌင်း။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသုတ်ဌင်း။

အနုတ္တာစ၊ အနုတ္တသုတ်ဌင်း။ အနုတ္တနိယံ၊ အနုတ္တနိယသုတ်ဌင်း။ ရဇနိယသဏ္ဌိတံ၊ ခဇနိယသဏ္ဌိတသုတ်ဌင်း။ ရာဓ သုဏာဓေန၊ ရာဓသုတ် သုဏာဓသုတ်နှင့်တကွ။ တေ၊ ထိုသုတ်တို့သည်။ ဒသ၊ ဆယ်သုတ်တို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်တည်း။

---

(၈) ၃-ခဇနိယဝဂ်

၁-အဿာဒသုတ

၇၃။ (သာဝတ္ထိနိဒါနံ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဿုတဝါ၊ အာဂမ အဓိဂမဟူသော သုတမရှိသော။ (မ-ဋ္ဌ-၁-စာပိုဒ် ၂။) ဝါ၊နှာခံမှတ်သား ဆောင်ထားမှု မရှိသော။ (ဌင်းဠီ။) ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇဉ်သည်။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ အဿာဒဋ္ဌေ၊ သာယာဖွယ်ကိုဌင်း။ အာဒီနဝဋ္ဌေ၊ အပြစ်ကိုဌင်း။ နိဿရဏဋ္ဌေ၊ ထွက်မြောက်ရာကိုဌင်း။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ နပ္ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်မသိ။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ၏။ သညာယ၊ သညာ၏။ သင်္ခါရာနံ၊ သင်္ခါရတို့၏။ ဝိညာဏဿ၊ ဝိညာဏ်၏။ ပ။နပ္ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်မသိ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သုတဝါ၊ အာဂမ အဓိဂမဟူသော သုတရှိသော။ ဝါ၊နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားမှုရှိသော။ အရိယသာဝကော၊ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည်။ ပ။နိဿရဏဋ္ဌေ၊ ကိုလည်း။ ယထာဘူတံ၊ စွာ။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်သိ၏။ ဣတိ၊ ပြီးပြီ။ (သို့မဟုတ် ဣတိ၊ သို့။ သုတံ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီဟု ဧဝံ မေ သုတံမှ သုတံဠ္ဌ ပြန်စပ်။)

ပဌမံ၊ ဒုန်းဦးစွာသောသုတ်တည်း။

၂-သမုဒယသုတ်

၇၄။ (သာဝတ္ထိနိဒါနံ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဿုတဝါ၊ သော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ရူပဿ၊ ၏။ သမုဒယဋ္ဌေ၊ ဖြစ်ကြောင်းကိုဌင်း။ အတ္ထင်္ဂမဋ္ဌေ၊ ချုပ်ရာကိုဌင်း။(ကြွင်းမထူး ရှေနည်းမှီးပေး။)

ဒုတိယံ၊နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၃-ဒုတိယသမုဒယသုတ်

၇၅။ (ဤသုတ်အား လုံးလွယ်ပြီ။)

တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၄-အရဟန္တသုတ်

၇၆။ (သာဝတ္ထိနိဒါနံ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ယံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ ထိုရုပ်သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ ယံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ တံ၊ ထိုရုပ်သည်။ အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်။ ယံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်။ တံ၊ ထိုရုပ်ကို။ "နေတံ မမ နေသောဟမသ္မိ နမေ သော အတ္တာ"တိ၊ အတ္တဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ (ဧဝမေတံဠ္ဌ ဧတံအနက်မဲ့။) ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ။ သမ္မပ္ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ရှုထိုက်၏။ (ဝေဒနာမှ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ အထိ ပေးမြဲ။)

(ဧဝံ ပသံ ဘိက္ခဝေ သုတဝါမှ ပဇာနာတိအထိ အနတ္တလက္ခဏသုတ်အတိုင်းပေး။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှအတိုင်း အရှည်ရှိကုန်သော။ သတ္တာဝါသာ၊ သတ္တဝါ၏တည်ရာဌာနတို့ သည်ဘ။ (အတ္ထိ၊ ကုန်၏။) ယာဝတာ၊ အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဘာဝဂ္ဂံ၊ နေဝသညာ-နာသညာယတနဟူသော ဘဝဂ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) တသ္မိံ လောကသ္မိံ၊ ထိုဘဝဂ်တိုင်အောင်သော သတ္တာဝါသလောကဘ်။ ယဒိဒံ အရဟန္တော၊ အကြင်ရဟန္တာတို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ကုန်၏။) ဧတေ၊ ထိုရဟန္တာတို့သည်။ အဂ္ဂါ၊အထွတ်အမြတ်တို့တည်း။ ဧတေ၊ ထိုရဟန္တာတို့သည်။ သေဋ္ဌာ၊အမြတ်ဆုံး ပဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ဟောတော်မူ၏။

ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဣဒံ၊ ကို။ ဝတ္ဝာန၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ သုဂတော၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူဘတ်သော။ သတ္ထာ၊ ဆရာဘုရားသည်။ အထာပရံ၊ ထိုပြင်တပါးသော--

"အရဟန္တော၊ ရဟန္တာတို့သည်။ သုခိနော ဝတ၊ (စျာန်,မဂ်,ဖိုလ် ဟူသော) ချမ်းသာရှိကုန်စွတကား။တေသံ၊ ထိုရဟန္တာတို့၏။ တဏှာ၊ (အပါယ်ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သော) တဏှာသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ အသ္မိမာနော၊ (၉-မျိုးသော) မာန်မာနကို။ သမုစ္ဆိန္နော၊ (အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်)ကောင်းစွာပယ်ဖြတ်အပ်ပြီ။ မောဃဇာလံ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော ကွန်ရှက်ကို။ ပဒါလိတံ၊ (အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်) ပေါက်ခဲ့အပ်ပြီ။

တေ၊ ထိုရဟန္တာတို့သည်။ အနေဇံ၊ တဏှာဟူသော တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသော ရဟန္တာ၏အဖြစ်သို့။အနုပ္ပတ္တာ၊ ရောက်ကုန်ပြီ။ တေသံ၊ ထိုရဟန္တာတို့၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ အနာဝိလံ၊ နှောက်ကျွေခြင်းမရှိ။ လောကေ၊သတ္တလောကဘ်။ တေ၊ ထိုရဟန္တာတို့ကို။ဝါ၊တို့သည်။ အနုပလိတ္တာ၊(တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည်) မလိမ်းကျံအပ်ကုန်။ ဇြဟ္မဘူတာ၊ မြတ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်၏။(ဋ္ဌ) (ဋ္ဌီအလို ဇြဟ္မာ၏အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်၏။သို့မဟုတ် မြတ်သော မဂ်ဉာဏ်ကြောင့် အရိယာဇာတ်ဘ် ဖြစ်ကုန်၏ ဟုပေး။) အနာသဝါ၊ အာသဝေါတရားမရှိကုန်။

၁။ ဤကဲ့သို့သတ္တာဝါသ, ဘဝင်္ဂအရ သတ္တဝါတို့၏တည်ရာဘုံဌာန၊ လောကသို့၏ အရလည်း ယင်းဘုံဌာနဟူသော သြကာသလောကဟုကြ၍ ပေးအပ်သောအနက်တည်း။ သတ္တာဝါသပုဒ်ကိုလည်း အာဝသန္တိ ဇတ္ထာတိ=အာဝါသာ၊ သတ္တာနံ အာဝါသာ=သတ္တာဝါသာဟုဝစနတ္ထပြု။

ယတ္ထကာ သတ္တာဝါသာတိ တသ္မိ' တသ္မိံ သတ္တနိကာယေ အာဝသန္တေန သတ္တာဧ၀ သတ္တာဝါသာ။ ဧတန္ ယတ္ထကာ သတ္တာဝါသာ၊ တေဟိ သဒ္ဓေဟိပိ ဧတေ အဂ္ဂါ ဧတေ သေဋ္ဌာ၊ယေ ဣမေ အရဟန္တာတိ ဒသေတိ-ဟူသောဋီကာအလို "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယတ္ထကာ၊ ကုန်သော။ သတ္တာဝါသာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ဝါ၊ နေတတ်သောသတ္တဝါတို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ ယာဝတာ၊ သော။ ဘဝဂ္ဂံ၊ နေဝသညာ နာသညာယတနဟူသော ဘဝဂ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) (ဘဝင်္ဂဟုဆိုသော်လည်း ထိုဘုံ၌တည်နေသောသတ္တဝါ (ဇြဟ္မာ) ကို ဌာနူပစာရတ္ထအားဖြင့်ယူ။ ထိုပြင် နေဝသညာနာသညာဇြဟ္မာ ဟူသော သတ္တဝါကို ကောက်ယူသဖြင့် ကြွင်းသောသတ္တဝါအားလုံးကိုလည်း ပဓာနနည်းအားဖြင့် ယူပြီးဖြစ်တော့၏။) တေဟိ၊ ထိုသတ္တဝါအားလုံးတို့ထက်။ လောကသို့၌။ ယဒိဒံ အရဟန္တော၊ အကြင်ရဟန္တာတို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ကုန်၏။) ဧတေ၊ ထိုရဟန္တာတို့သည်။ အဂ္ဂါ၊ အထွတ် အမြတ်တို့တည်း။ ဧတေ၊ တို့သည်။ သေဋ္ဌာ၊ အမြတ်ဆုံး ပဂ္ဂိုလ်တို့တည်း"ဟု ဒေပးလေ။ သတ္တာနံ၌ သာဝါသကိုလည်း သတ္တာဧ၀ သတ္တာဝါသာဟု ကမ္မဓာရယ်တွဲ၊

(တေ၊ ထိုရဟန္တာတို့သည်။) ပဉ္စက္ခန္ဓေ၊ ခန္ဓာ ၅-ပါးတို့ကို။ ပရိညာယ၊ (ဉာတ တီရဏ ပဟာနဟူသော ပရိညာ ၃-ပါးတို့ဖြင့်) ဝိုင်းခြားသိ၍။ သင်္ခသဒ္ဒမူဂေါစရာ၊ (သဒ္ဒါ သိလသုတ စာဂစသော) သူတော်တရား ၇-ပါးလျှင် ကုက်ခားရာ အာရုံရှိသူတို့တည်း။ ပသံသိယာ၊ ချီးမွမ်းထိုက်ကုန်သော။ သပ္ပုဂ္ဂိသာ၊ သူတော်ကောင်းတို့တည်း။ ဒဒ္ဒဿ၊ ဏ်။ ဩဒ္ဓဿ၊ရင်၌ဖြစ်ကုန်သော။ပုတ္တာ၊ သားတော်တို့တည်း။

(တေ၊ ထိုရဟန္တာတို့သည်။) သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ ဗောဇ္ဈင်ဟူသော ရတနာ ၇-ပါးနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ တီသု သိက္ခာသု၊ သိက္ခာ ၃-ပါးတို့၌။ သိက္ခိတာ၊ ကျင့်သုံးအပ်ကုန်ပြီ။ မဟာဝီရာ၊ ကြီးသော လုံ့လရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပဟိနဘယဘေရဝါ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ဘေးငယ် ဘေးကြီးရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အနုဝိစရန္တိ၊ (ရုံရှာခြင်းကင်းလျက်) လှည့်လည်ကုန်၏။

ဒသဟိ၊၁၀-ပါးကုန်သော။ အင်္ဂေဟိ၊ (သမ္မာဒိဋ္ဌိအစ သမ္မာဝိမုတ္တိသမ္မာဉာဏ် အဆုံးရှိသောအင်္ဂါ) တို့နှင့်။သမ္ပန္နာ၊ ပြည့်စုံကုန်သော။ မဟာနာဂါ၊ မြတ်သောရဟန္တာပြစ်ကြကုန်သော်။ သမာဟိတာ၊ (ဥပစာရသမာဓိ အပ္ပနာသမာဓိတို့ဖြင့်) ကောင်းစွာတည်ကုန်သော။ တေ၊ ထိုရဟန္တာတို့သည်။ လောကသ္မိံ၊ သတ္တလောက၌။ သေဋ္ဌာ၊ အမြတ်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ တေသံ၊ ထိုရဟန္တာတို့၏။ ဘဏာ၊ (ကျွန်အဖြစ်ကိုပြုတတ်သော) တဏှာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

အသေခဉာဏံ၊ ရဟန္တာ၏ဉာဏ် (အရဟတ္တဖိုလ်ဉာဏ်) သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပြီ။ အယံ သမုဿယော၊ ဤအတ္တဘောသည်။ အန္တိမော၊နောက်ဆုံးဖြစ်၏။ ဇာတိမရဏံ၊ မဂ်ဟူသောမြတ်သောအကျင့်၏။ ယော သာရော၊ အကြင်အနှစ်သဖယ်ဖြစ်သော ဖိုလ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တသ္မိံ၊ ထိုဖိုလ်အနှစ်ကြောင့်။ အပရပစ္စယာ၊ (မိမိမှတပါး) အခြားယုံကြည်စေအပ်သူမရှိကုန်၂။

ဝိဓာသု၊ (၃-ခုသော) မာနအစုတို့၌။ နာ ဝိကမွန္တိ၊ မတုန်လှုပ်ကုန်။ ပုနဗ္ဘဝါ၊ တဖန်ဖြစ်ခြင်းမှ။ (ဘဝသစ်မှ ဟူ၍သော်လည်းပေး။) ဝိပွမုဉ္စာ၊ လွှတ်မြောက်ကုန်ပြီ။ ဒန္တဘူမိံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ (ဒန္တဘူမိန္တိ အရဟတ္တံ၊ ဌ။) အနုပ္ပတ္တာ၊ ရောက်ကုန်ပြီ။ တေ၊ ထိုရဟန္တာတို့သည်။ လောကေ၊ ၌။ ဝိဇိတာဝိနော၊ ရာဂစသည်တို့ကို အောင်မြင်ပြီးသူတို့တည်း။

ဥဒ္ဓံ၊ ဆဲဖျားတိုင်အောင်သော အထက်၌ဌင်း[၁]။ အပါစီနံ၊ ခြေဖဝါးပြင်ဘိုင်အောင် သောအောက်၌ဌင်း။ တိရိယံ၊ ယင်း [၂]-ခုတို့၏အလယ်၌ဌင်း။ တေသံ၊ ထိုရဟန္တာတို့၏။

၁။ ဌ-၌ မဟာနာဂါတိ စတူဟိ ကာရဏေဟိ မဟာနာဂါဟု ဥဒ်းဝမည်ခြင်း၏ အကြောင်းဟူ၍ပြတ် ၄-မျိုး ရှိရကြောင်း ဖွင့်၏။ ၎င်း ၄-မျိုးကို သာရတ္ထ-ဋီ ၃-၇၀၀-နှာ နှင့် ဘာဂုံ ဒ ကဏ္ဍတိ ကိဉ္စိ လေခကေ၊ သဗ္ဗ-သညောဂေ ဝိသဇ္ဇ ဗန္ဓနာနိ။ သဗ္ဗဆ္ဆ နုသဒ္ဒတိ ဝိမုတ္တောဂါ၊ နာဂါ ကာဒီ ပဝုစ္စတေ ကထတ္ထာ ၁သည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော မဟာနိဒ္ဒေသပါဠိ ၁၁ပုဒ် ဂဇဘိုင်္ဂ်ရှု။

၂။ တသ္မိံ အပရပစ္စယာတိ တသ္မိံ အရိယဖလေ နဒေးည် ပတ္တိယာယန္တိဟူသော ဤဝိဒ္ဓနှင့်အညီပေးသည်။ အံ-ဌ ၃-၉၇-နှာနှင့် ၎င်းဌ ၂၁၅-နှာ ဋီ-တို့ကိုလည်းရှု။

၃။ ဥဒ္ဓံ ဝုဋ္ဌတိ ဂကေးမတ္ထဂကာ၊ ဘပါဒိဂံ ပါဒတေးး တိရိယ ၁၁မဇ္ဈဟုသော ဤဝိဒ္ဓနှင့်အညီ ပေးသည်။ ဥဒ္ဓံ ဝါ ဂတိတိ၊ အပါဒိဂံ ဘဒ္ဒာဂတိ၊ တိရိယံ ဟတ္ထပ္ပဒုဟုဒသော ဒု-ဒ-ဝိကပ်အလို ဥဒ္ဓံ၊ လွန်လေပြီးသောအထက်၌

နန္ဒီ၊ နှစ်သက်ခြင်းတဏှာရာဂသည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ဗုဒ္ဓါ၊ ဘုရားရှင်တို့သည်။ လောကေ၊ ၌။ အနုတ္တရာ၊ မိမိထက် သာလွန်သူမရှိကုန်။ (ဣတိ၊ ဤသို့)။ တေ၊ ထိုရဟန္တာတို့သည်။ သီဟနာဒံ၊ ခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့ရဲရင့်သော ကြုံးဝါးခြင်းကို။ နဒန္တိတိ၊ ကြုံးဝါးကုန်၏" ဟူသော။ တံ၊ ဤစကားတော်ကို။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (အဆာပရံ ဇေတဝေါစ သတ္ထာ ဝယ် ဇေတဝေါစ ပြန်စပ်။)

စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-ဒုတိယအရဟန္တသုတ်

၂၇။ (သာဝတ္ထိနိဒါနံ့။ ။ပဌမအရဟန္တသုတ် စာပို့ဒ် ၇၆-အတိုင်းပေး။)

ပဉ္စမံ၊ ၎င်းခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၆-သီဟသုတ်

၂၈။ (သာဝတ္ထိနိဒါနံ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မိဂရာဇာ၊ သားတို့၏ ဘုရင်ဖြစ်သော။ သီဟော၊ ခြင်္သေ့သည်။ သာယန္ဟသမယံ၊ ညချမ်းအခါ၌။ အာသယာ၊ နေရာမှ။ နိက္ခမတိ၊ ထွက်၏။ အာသယာ၊ မှ။ နိက္ခမိတ္ဝာ၊ ထွက်၍။ ဝိဇမ္ဘတိ၊ စမ္ပယ်ကွန့်မြူး၏။ သမန္တာ၊ထက်ဝန်းကျင်ဖြစ်သော။ စတုဒ္ဒိသာ၊ အရပ်လေးမျက်နှာတို့သို့။ အနုဝိလောကေတိ၊ အစဉ်တစိုက် စောင်းငဲ့ကြည့်ရှုလိုက်၏။ သမန္တာ၊ သော။ စတုဒ္ဒိသာ၊ တို့သို့။ အနုဝိလောကေတ္ဝာ၊ ၍။ တိက္ခတ္တုံ၊ သုံးကြိမ်။ သီဟနာဒံ၊ မကြောက်မ၍ ရဲဝံ့သောအသံကို။ နဒတိ၊ ဟောက်၏။ (သီဟနာဒံ နဒတီတိ။ပ။ အဘီတနာဒံ နဒတိ။ဋ္ဌ။) တိက္ခတ္တုံ၊ သုံးကြိမ်။ သီဟနာဒံ၊ ကို။ နဒိတ္ဝာ၊ ၍။ ဂေါစရာယ၊ ကျက်စားရန်အလို့ငှါ။ ပက္ကမတိ၊ သွား၏။ (ဂေါစရာယ ပက္ကမတီတိ အာဟာရတ္ထာယ ဂစ္ဆတိ။ဋ္ဌ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကေစိ၊ အချို့ကုန်သော။ တိရစ္ဆာနဂတာ၊ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်ကုန်သော၊ ယေ ပါဏာ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်။ မိဂရညော၊ သားတို့၏ဘုရင်ဖြစ်သော။ သီဟဿ၊ ခြင်္သေ့သည်။ နဒတော၊ မြည် (ဟောက်) စဉ်။ သဒ္ဒံ၊ အသံကို။ သုဏန္တိ၊ ကြားကုန်၏။ ယေဘုယ္ယေန၊ များသောအားဖြင့်။ ဘယံ၊ ကြောက်ခြင်းသို့။ သံဝေဂံ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းသို့။ သန္တာသံ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဗိလာသယာ၊ တွင်းဌာနေသော (မြေ, မြေပါ, ဖုတ်စသော) သတ္တဝါတို့သည်။ ဗိလံ၊ တွင်းသို့။ ပဝိသန္တိ၊ ဝင်ကုန်၏။ ဒကာသယာ၊ ရေဌာနေသော(ငါး, လိပ် စသော)သတ္တဝါတို့သည်။ ဒကံ၊ ရေသို့။ ပဝိသန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝနာသယာ၊ တောဌာနေသော(ဆင်, မြင်းစသော)သတ္တဝါတို့သည်။ ဝနံ၊ တောသို့။ ပဝိသန္တိ၊ ကုန်၏။ ပက္ခိနော၊ အတောင်ရှိသော(ငှက်)သတ္တဝါတို့သည်။ အာကာသံ၊ ကောင်းကင်ကို။ ဘဇန္တိ၊ ဆည်းကပ်ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရညော၊ မင်း၏။ ဝါ၊ သည်။ ယေပိ တေ နာဂါ၊ အကြင် ဆင်တို့ကိုလည်း။ ဂါမနိဂမဆုဇဓာနီသု၊ ရွာ, နိဂုံး, မင်းနေပြည်တို့၌။ ဒဇ္ဇေဟိ၊ မြဲမြံကုန်သော။

ဌင်း။ အပါစီနံ၊ မရှောက်သေးသောအောက် (နောက်) ကာလ၌ဌင်း။ တိရိယံ၊ ရှောက်ဆဲဖြစ်သော အလယ် ကာလ၌ဌင်း ဟုပေး။ ဥဒ္ဓံ ဝါ ဝုစ္စတိ ဒေဝလောကော၊ အပါစီနံ အပါယလောကော၊ တိရိယံ မနုဿလောကော ဟူသော ဒွ-တ-ဝိကပ်အလို ဥဒ္ဓံ၊ နတ်ပြည်ဟူသော အထက်၌ဌင်း။ အပါစီနံ၊ အပါယ်ဘုံဟူသော အောက်၌ဌင်း။ တိရိယံ၊ လူဘုံဟူသော အလယ်၌ဌင်းဟုပေး။ ဥဒ္ဓံ၏မူလအနက်ကား အထက်၊ အပါစီန၏ မူလအနက်ကား အောက်၊ တိရိယံ၏မူလအနက်ကား ဗိလာတည်း၊ သို့သော် ဥဒ္ဓံ၌ ရှုပမုခ ကာလတွေ့ယ ဌာန၏ အစွမ်းအားဖြင့် ၃-နည်း ဖွင့်ဆိုတော်မူသည်။

ဝရတ္တောဟိ၊ လွန်ကြိုးတို့ဖြင့်။ ဇဒ္ဓါ၊ ဖွဲ့ချည်အပ်ကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုမင်း၏ ဆင်တို့သည်လည်း။ တာနိ ဗန္ဓနာနိ၊ ထိုဖွဲ့ချည်ကြောင်း လွန်ကြိုးတို့ကို။ သဋ္ဌိန္ဒိတ္ဘ၊ ကောင်းစွာဖြတ်၍။ သမ္မဒါလေတ္ဘ၊ ကောင်းစွာဖျက်ဆီး၍။ ဘိတာ၊ ကြောက်၍ကုန်သည်ဖြစ်၍။ မုတ္တကခိသဲ၊ ကျင်ငယ်ကျင်ကြီးကို။ စဇမာနာ၊ စွန့်ကုန်လျက်။ ယေန ဝါ တေန ဝါ၊ ဟူးဟူးငြားငြားသောအရပ်ဖြင့်။ ဝါ၊ သို့။ ပလာယန္တိ၊ ပြေးကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တိရစ္ဆာနဂတာနံ၊ ကုန်သော။ ပါဏာနံ၊ တို့တွင်။ မိဂရာဇာ၊ သော။သီဟော၊ သည်။ ဧဝံ မဟိဒ္ဓိကော၊ ဤသို့ ကြီးကျယ်သော တန်ခိုးရှိသော သတ္တဝါတည်း။ ဧဝံ မဟေသက္ခော၊ ဤသို့ အကြီးအကျယ်စိုးပိုင်သူဟု ပြောကြားအပ်သော သတ္တဝါတည်း။ ဧဝံ မဟာနုဘာဝေါ၊ ဤသို့ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိသောသတ္တဝါတည်း။

ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ အရဟံ၊ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ခပ်သိမ်းသောတရားတို့ကို မဖောက်မပြန် သယမ္ဘူ၊ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တော်တိုင်သိမြင်တော်မူသော။ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ ဝိဇ္ဇာ ၃-ပါး, ဝိဇ္ဇာ ၈-ပါး, စရဏ ၁၅-ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ သုဂတော၊ နိဗ္ဗာန်နှန်းသို့ ကြွမြန်းတော်မူသော။ လောကဝိဒူ၊ လောကအားလုံးကို သိမ်းကြုံးသိမြင်တော်မူသော။အနုတ္တရော၊မိမိထက် လွန်မြတ်သောသူရှိတော်မမူသော။ ပုရိသဒမ္မသာရထိ၊ လူ, နတ်, တိရစ္ဆာန် သုံးတန်သောယောကျ်ားတို့ကို တုတ်ခေါင်းမပြ တရားချသဖြင့် ဆုံးမတော်မူတတ်သော။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ဗြဟ္မာနတ်လူ ခပ်သိမ်းသူတို့၏။ သတ္ထာ၊ ဆရာတဆူဖြစ်တော်မူသော။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာ ၄-တန် တရားမှန်တို့ကို ဝေဖန်သိတတ်, ဝေနေယျတို့ကိုလည်း သိစေတော်မူတတ်သော။ ဘဂဝါ၊ဘုန်းတော်ခြောက်စုံ တန်ခိုးဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ (တထာဂတအမည်ရခြင်း၏အကြောင်း ဂ-ပါးကို ဌ-ရှု။) လောကေ၊ သတ္တလောကဌ်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ (ပဋ်ထုန်း) ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ (ဥပ္ပဇ္ဇတိနှင့် ဥပ္ပန္နောအထူး အဋ္ဌကထာရှု။) သော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ "ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ ရူပံ၊ ရုပ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ ရူပဿ၊ ၏။ အတ္ထင်္ဂမော၊ချုပ်ရာတည်း။ဣတိ၊ဤသည်ကား။ဝေဒနာ၊ဝေဒနာတည်း။ဣတိ၊ကား။သညာ၊တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရတို့တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်တည်း။ ဣတိ။ ကား။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ အတ္ထင်္ဂမောတိ၊ ချုပ်ရာတည်း" ဟူသော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ယေပိ တေ ဒေဝါ၊ အကြင်နတ်တို့သည်လည်း။ ဒီဃာယုကာ၊ ရှည်သောအသက်ရှိကုန်၏။ ဝဏ္ဏဝန္တော၊ ကိုယ်အဆင်းရှိကုန်၏။သုခဗဟုလာ၊ချမ်းသာများကုန်၏။ဥစ္စေသု၊မြင့်မြတ်ကုန်သော။ ဝိမာနေသု၊ဗိမာန်တို့၌။စိရဋ္ဌိတိကာ၊ ကြာမြင့်စွာတည်ခြင်းရှိကုန်၏။တေပိ၊ ထိုနတ်တို့သည်လည်း။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဓမ္မဒေသနံ၊ တရားဒေသနာကို။ သုတ္ဘ၊ နာကြားရသော်။ ယေဘုယ္ယေန၊ အားဖြင့်။ဘယံ၊ သို့။ သံဝေဂံ၊ သို့။ သန္တာသံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘော၊ အို....အချင်းတို့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ အနိစ္စာဝ၊ မမြဲကုန်သည်သာ။ သမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်လျက်။ "နိစ္စာ၊ မြဲကုန်သည်။ အမှာတိ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ"ဟူ၍။ အမည်မှကိရ၊ မှတ်ထင်မိကုန်ပြီ။ ဘော၊ တို့။ မယံ၊ တို့သည်။ အဒ္ဓုဝါ၀၊ မခိုင်ခံ့

၁။ မဟတီ ဣဒ္ဓိ=မဟိဒ္ဓိ။ ဧဝံ မဟိဒ္ဓိ ယဿာတိ=ဧဝံ မဟိဒ္ဓိကော။ မဟန္တော ဣသော=မဟေသော၊ ဧဝံ မဟေသောတိ အက္ခာယတီတိ=ဧဝံ မဟေသက္ခော။ မဟန္တော အာနုဘာဝေါ=မဟာနုဘာဝေါ။ ဧဝံ မဟာနုဘာဝေါ ယဿာတိ=ဧဝံ မဟာနုဘာဝေါ [illegible] ဟိဒ္ဓိကောဧသည်ကို သမာသ်ကဖြစ်ဖြင့် ယောဇနာလိုက်သည်။

ကုန်သည်သာ။ သမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်လျက်။ "ဓဝါ၊ ခိုင်ခဲ့ကုန်သည်။ အမှာတိ၊ ကုန်ပြီ"ဟူ၍။အမည်-မှကိရ၊ မှတ်ထင်မိကုန်ပြီ။ ဘော၊ တို့။ မယံ၊ တို့သည်။ အသဿတာဝ၀၊ မတည်ဘဲ့ကုန်သည်သာ။ သမာနာ၊ဖြစ်ကုန်လျက်။ "သဿတာ၊ တည်ဘဲ့ကုန်သည်။ အမှာတိ၊ ကုန်ပြီ"ဟူ၍။ အမည်မှကိရ၊ မှတ်ထင်မိကုန်ပြီ။ဘော၊တို့။မယမ်ပီ၊တို့သည်လည်း။အနိစ္စာ ကိရ၊မမြဲကုန်သတတ်။အဒ္ဓု၀ါ ကိရ၊မခိုင်ခဲ့ကုန်သတတ်။ အသဿတာ ကိရ၊ မတည်ဘဲ့ကုန်သတတ်။ သက္ကာယပရိယာပန္နာကိရတိ၊ (ပရမတ္ထ အားဖြင့်) ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာကိုယ်၌ အကျုံး၀င်ကုန်သတတ် ဟူ၍။ သန္တာသံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခ၀ေ၊ တို့။ သဒေ၀ကဿ၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကဿ၊ သတ္တလောကထက်။ တထာဂတော၊ ငါဘုရားသည်။ ဧ၀ံ မဟိဒ္ဓိကော၊ ဤသို့ ကြီးကျယ်သောတန်ခိုးရှိတော်မူ၏။ ဧ၀ံ မဟေသက္ခော၊ ဤသို့ အကြီးအကျယ်စိုးပိုင်သူဟု ပြောကြားအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဧ၀ံ မဟာနုဘာ၀ေါ၊ ဤသို့ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ဘဂ၀ါ၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ အ၀ေါစ၊ ပြီ။ ပ။ သတ္ထာ၊ သည်—

"သက္ကာယဿ၊ (ပရမတ္ထအားဖြင့်)ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာငါးပါးကိုဥင်း။ သက္ကာယဿ၊ (ပရမတ္ထအားဖြင့်)ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာငါးပါး၏။ နိရောဓာ၊ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်ကိုဥင်း။ သမ္ဘ၀ဿ၊ ဖြစ်ကြောင်းတရားကိုဥင်း။ ဒုက္ခူပသမဂါမိနံ၊ ဆင်းရဲငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ အရိယံ၊ ဖြူစင်သော။ အဋ္ဌင်္ဂိကံ၊ အင်္ဂါ ၈-ပါးရှိသော။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်ကိုဥင်း။ (အဘိညာယဿ်စပ် ဒုတိယဂါထာမှစ၍ပေးသည်။)

ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဘိညာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၍။ မေ့မစက္ခံ၊ ဒေသနာဉာဏ်ဟူသော မျက်စိကို။ (ဓမ္မစက္ခု၏အကျယ်ကို ဋ္ဌ·ဋ္ဌိ၌။) ပဝတ္တယိ၊ ဖြစ်စေပြီ။ သတ္ထာ၊ ဆရာဘုရားသည်။ သဒေ၀ကဿ၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကဿ၊ သတ္တ-လောကတွင်။ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော၊ တူသောသူရှိတော်မမူ။

ယေပိ ဒေ၀ါ၊ အကြင်နတ်တို့သည်လည်း။ ဒီဃာယုကာ၊ ရှည်သောအသက်ရှိကုန်၏။ ဝဏ္ဏ၀န္တော၊ ကိုယ်အဆင်းရှိကုန်၏။ ယသဿိနော၊ အခြံအရံရှိကုန်၏။ (တေပိ၊ ထို နတ်တို့သည်လည်း။) ဣတရေ၊ ခြသေ့မှတပါးကုန်သော။ မိဂါ၊ သားကောင်တို့သည်။ သီဟာဿ၊ ခြသေ့မှ။ ဘီတာ၊ ကြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သန္တာသံ၊ သို့။ အာပါဒုံ ဣ၀၊ ရောက်ကုန်သကဲ့သို့။

ဝိပ္ပမုတ္တာဿ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်တော်မူပြီးသော။ တာဒိနော၊ တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ အရဟတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝါကံ့၊ တရားစကားကို။ သုတ္ဝာ၊ နာကြားရသော်။ ဘော၊ တို့။ မယံ၊ တို့သည်။ သက္ကာယံ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာ ၅-ပါးကို။ အဝိတိ၀တ္တာ ကိရ၊ မလွန်နိုင်ကုန်စွ။ အနိစ္စာ ကိရ၊ မမြဲကုန်စွ။ (ဣတိ၊ ဤသို့။) ဘီတာ၊ ကြောက်ရွံ့ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သန္တာသံ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းသို့။ အာပါဒုန္တိ၊ ရောက်ကုန်ပြီ"ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ အ၀ေါစ၊ မိန့်တော်မူပြီ။

ဆဋ္ဌံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၇-ခဇ္ဇနီယသုတ်

၇၉။ (သာဝတ္ထိနိဒါန်။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကေစိ၊ အချို့ကုန်သော။ ယေ သမဏာ ဝါ၊အကြင် ရဟန်းတို့သည်သော်၎င်း။ ယေ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ၊ အကြင်ပုဏ္ဏားတို့သည်သော်၎င်း။ အနေကဝိဟိတံ၊ များသော အပြားရှိသော[1]။ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ၊ ရှေးဘဝနေဘူးသော ခန္ဓာကို။ အနုဿရမာနာ၊ အစဉ် လျှောက်၍ အောက်မေ့ကုန်သော်။ အနုဿရန္တိ၊ အစဉ်အောက်မေ့သည် မည်ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ပဉ္စ-ငါးပါးကုန်သော။ ဇာတေ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေ၊ ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ကိုသော်၎င်း။ အနုဿရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဇာတေသံ၊ ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ၅-ပါးတို့တွင်။ အညတရံ ဝါ၊ တပါးပါးကိုသော်၎င်း။ အနုဿရန္တိ၊ ကုန်၏။ ကတမေ ပဉ္စ၊ အဘယ်ငါးပါးတို့ကိုနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ "အတီတံ၊ လွန်လေပြီးသော။ အဒ္ဓါနံ၊ ကာလ၌။ (အဟံ၊ ငါသည်။) ဧဝံရူပေါ၊ ဤသို့သောရုပ်ရှိသည်။ အဟောသိန္တိ၊ ဖြစ်ဘူးပြီ"ဟူ၍။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်၎င်း။ အနုဿရမာနော၊ အစဉ် အောက်မေ့သော်။ရူပံယေဝ၊ရုပ်ကိုသာလျှင်။ အနုဿရတိ၊အစဉ်အောက်မေ့သည်မည်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ "အတီတံ၊ သော။ အဒ္ဓါနံ၊ ၌။ (အဟံ၊ သည်။) ဧဝံဝေဒနော၊ ဤသို့သော ဝေဒနာရှိသည်။ အဟောသိန္တိ၊ ဖြစ်ဘူးပြီ"ဟူ၍။ ဣတိ ဝါ၊ သော်၎င်း။ အနုဿရမာနော၊ သော်။ ဝေဒနံယေဝ၊ ဝေဒနာကိုသာလျှင်။ အနုဿရတိ၊၏။ "အတီတံ၊ သော။ အဒ္ဓါနံ၊ ၌။ ဧဝံသညော၊ ဤသို့သော သညာရှိသည်။ အဟောသိန္တိ၊ ဖြစ်ဘူးပြီ"ဟူ၍။ "အတီတံ၊ သော။ အဒ္ဓါနံ၊ ၌။ ဧဝံသင်္ခါရော၊ ဤသို့သောသင်္ခါရရှိသည်။ အဟောသိန္တိ၊ ဖြစ်ဘူး"ပြီဟူ၍။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ "အတီတံ၊ သော။ အဒ္ဓါနံ၊ ၌။ ဧဝံဝိညာဏော၊ ဤသို့သော ဝိညာဏ်ရှိသည်။ အဟောသိန္တိ၊ ဖြစ်ဘူးပြီ"ဟူ၍။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်၎င်း။ အနုဿရမာနော၊ သော်။ ဝိညာဏမေဝ၊ ဝိညာဏ်ကိုသာလျှင်။ အနုဿရတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်[2]။ ရူပံ၊ ရုပ်ဟူ၍။ ဝဒေထ၊ ဆိုကုန်သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပတိ၊ ဖောက်ပြန်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်[3]။ "ရူပန္တိ၊ ရုပ်"ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ကေန၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ ရူပတိ၊ ဖောက်ပြန်သနည်း။ သီတေနပိ၊ အအေးကြောင့်လည်း။ ရူပတိ၊ ဖောက်ပြန်၏။ ဥဏှေနပိ၊ အပူကြောင့်လည်း။ ရူပတိ၊ ၏။ ဇိဃစ္ဆာယပိ၊ စားလိုခြင်းကြောင့်လည်း။ ရူပတိ၊ ၏။ (ဆာခြင်းကြောင့်လည်း ဖောက်ပြန်သည်ဟူလို။) ပိပါသာယပိ၊ သောက်လိုခြင်းကြောင့်လည်း။ ရူပတိ၊ ၏။ (မွတ်သိပ်ခြင်း ကြောင့်လည်း ဖောက်ပြန်သည်ဟူလို။) ဍံသမကသဝါတာတပသရီသပသမ္ဖဿေနပိ၊ မှက်, ခြင်, လေ, နေပူ, မြွေကင်းသန်းတို့၏ အတွေ့အထိကြောင့်လည်း။ ရူပတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပတိ၊ ဖောက်ပြန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ "ရူပန္တိ၊ ရုပ်" ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာဟူ၍။ ဝဒေထ၊ ဆိုကုန်သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။

၁။ အနေကဝိဟိတန္တိ အနေကဝိဓံ-ဟူသော ဝိ-ဒ္ဒ-၁ စာပိဒ် ၁၂- ပဌမဝိကပ်နှင့်အညီ ပေးသည်။ အနေကေဟိ ဝါ ပကာရေဟိ ပဝတ္တိတံ သံဝဏ္ဏိတန္တိ အတ္ထော-ဟူသော ၎င်း ဒ္ဒ-ဒု-ဝိကပ်အလို ဝိပုဗ္ဗ ဓာ ဓာတ် ကရောတျတ္ထဖြစ်သောကြောင့် "များစွာသော အပြားတို့ဖြင့် စိရင်အပ်သော"ဟုပေး။

၂။ ကိဉ္စာတိ ကာရဏပုစ္ဆာ၊ ကေန ကာရဏေန ရူပံ ဝေဒေထ၊ ကေန ကာရဏေနေတံ ရူပံ နာမာတိအတ္ထော ဟူသော ဒ္ဒ-နှင့်အညီပေးသည်။

၃။ ရူပတိတိ ဧဓါတိ ဇာတ ဣတိတိ ကာရဏူဒ္ဒေသော၊ ယသ္မာ ရူပတိ၊ တသ္မာ ရူပန္တိ ဝုစ္စတိတိ အတ္ထော-ဟူသော ဒ္ဒ နှင့်အညီ ဣတိကို တသ္မာနှင့်တွဲ၍ ကာရဏာဇ္ဈပေးသည်။

ဝေဒယတိ၊ ခံစားတတ်၏။ ဣဘိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ "ဝေဒနာတိ၊ ဝေဒနာ" ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်ကို။ ဝေဒယတိ၊ ခံဘားသနည်း။ (သုခဲ့ ဝေဒယတိ၊ ဒုက္ခမို့ ဝေဒယတိစသော အဖြေဝါကျဉ် သုခံ ဒုက္ခံ ဘသည်ပြုဉ် အဝုတ္တကံပုဒ်ရှိသည်ကို့ဆောက်၍ ဤဥဒ်း 'ကံဒ်း'ကို ကာရကတ္ထ မပေးပဲ ကမ္မတ္ထပေးသည်။) သုခမ်ဲ၊ သုအောရုံကဲ့လည်း ။ ဝေဒယတိ၊ ခံစားဏ်။ ဒုက္ခမ်ဲ၊ ဒုက္ခ အာရုံကိုလည်း။ ဝေဒယတိ၊ ၏။ အဒုက္ခမသုခမ်ဲ၊ ဥပေက္ခာ အာရုံကဲ့လည်း။ ဝေဒယတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေဒယတိ၊ ခံစားတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ "ဒဝေဒနာတိ၊ ဝေဒနာ" ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ သညံ၊ သညာဟူ၍။ ဝဒေထ၊ ဆိုကုန်သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သဉ္ဉာနာတိ၊ ကောင်းစွာမှတ်သိတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ "သညာတိ၊ သညာ" ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်ကို။ သဉ်ာနာတိ၊ ကောင်းစွာမှတ်သိသနည်း။ နီလမ်ဲ၊ ညိုသောအဆင်းကိုလည်း။ သဉ္ဉာနာတိ၊ ၏။ ပီတကမ်ဲ၊ ရွှေသောအဆင်းကိုလည်း။ သဉ္ဉာနာတိ၊၏။ လောဟိတကမ်ဲ၊ နီသောအဆင်းကိုလည်း။ သဉ္ဉာနာတိ၊၏။ ဩဒါတမ်ဲ၊ ဖြူသောအဆင်းကိုလည်း။ သဉ်ာနာတိ၊၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သဉ်ာနာတိ၊ ကောင်းစွာမှတ်သိတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထြောင့်။ "သညာတိ၊ သညာ"ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ သခ်ါရေ၊ သခ်ါရတို့ဟူ၍။ ဝဒေထ၊ ဆိုကုန် သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သခ်ံတံ၊ (ကံ, စိတ်, ဥ, ဟာ ကြောင်းလေးဖြာတို့သည်) ပေါင်း၍ပြုစီရင် အပ်သော(သခ်ံတ)တရားကို။ အဘိသခ်ံဆေုန္တီ၊ပြုစီရင်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ထိုကြောင့်။သခ်ါရာတိ၊ သခ်ါရတို့"ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်မည်သော်။ သခ်ံတံ၊ကို။ အဘိသခ်ံဆေုန္တီ၊ ကုန်သနည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်ဟူသော။ သခ်ံတံ၊ ကို။ ရူပတ္တာယ၊ ရုပ်အဖြစ်အလို့ငှါ။ (ရူပဘာဝါယ၊ ဌ။ နှုပ်ဖြစ်ဘို့ရန် အလို့ငှါဟုသော်လည်းပေး။) အဘိသခ်ံဆေုန္တီ၊ ကုန်၏။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာဟူသော။ သခ်ံတံ၊ ကို။ ဝေဒနတ္တာယ၊ ဝေဒနာအဖြစ် အလို့ငှါ။ အဘိသခ်ံဆေုန္တီ၊ ကုန်၏။ သညံ၊ သညာဟူသော။ သခ်ံတံ၊ ကို။ သညတ္တာယ၊ သညာအဖြစ်အလို့ငှါ။ အဘိသခ်ံဆေုန္တီ၊ ကုန်၏။ သခ်ါရေ၊ သခ်ါရ ဟူကုန်သော။ သခ်ံတံ၊ ကို။ (ဝိသေသန ဝိသေသျ ဝိဘတ်သာတူ ဝုစ်မတူ။) သခ်ါရတ္တာယ၊ သခ်ါရအဖြစ်အလို့ငှါ။ အဘိသခ်ံဆေုန္တီ၊ ကုန်၏။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်ဟူသော။ သခ်ံတံ၊ ကို။

၁။ သုခမ်ဲ ဝေဒယတီတိ သုခံ ဘာရုမ္မဏံ ဝေဒေတိ အနုဘဝတိ။ ပရတော ပဒဒ္ဒယေပိ သေသေ နယော ဟူသော ဌ နှင့်အညီ ဘာရမ္မဏအကြောင်းကို့ဆိုပေးသည်။ အကျိုးသုခစသောဝေဒနာ၏ အမည်ကို အကြောင်းအာရုံဒ်ဖြင့် တင်စား၍ ဖလူပစာရတ္ထပေးလို့သော် "သုခံ၊ သုခဝေဒနာကို။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခဝေဒနာကို။ အဒုက္ခမသုခံ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာကို" ဟုပေး။ အကျယ် ဌ ရှု။

၂။ သခ်ံတန်တို့ လဒ္ဓနာမံ ရူပမေဝဟူသော ဌ-နှင့် ရှုပံ ရူပတ္တာယစသော နောက်ဝါကျတို့ဒ်ဖြင့် ရှုပံ သခ်ံတံ (ရုပ်ဟူသော သခ်ံတ) ဝေဒနံ သခ်ံတံ (ဝေဒနာဟူသော သခ်ံတ) သညံ သခ်ံတံ (သညာဟူသော သခ်ံတ) ပုဒ်တို့ကိုရှု၍ "ကိဉ္စအဘယ်မည်သော။ သခ်ံတံကို" ဟု အမေးဝါကျဒ်ပေးသည်။ အကယ်၍ ရှုပံ ရူပတ္တာယ စသော နောက်ဝါကျတို့ဒ်ရှိသော ရူပတ္တာယ ဝေဒနတ္တာယ သညတ္တာယ ပုဒ်တို့ကို ရှု၍ပေးလျှင် "ကိဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ သခ်ံတ၊ ကို။ အဘိသခ်ံဆေုန္တီ၊ ကုန်သနည်းဟု အမေးဝါကျကိုပေး။ အဖြေဝါကျကိုလည်း ရုပံ၊ ကို။ ရူပတ္တာယ၊ [illegible] သခ်ံတံ၊ ကို [illegible] ကုန်၏" ဟုပေး။ ဤဒီ ဒဝေဒနက္ခာယ ၇သော နောက်ဝါကျတို့ဒ်လည်း ဒသ်းတုသို့

ဝိညာဏတ္တာယ၊ ဝိညာဏ်အဖြစ်အလို့ငှါ။ အဘိသခ်ၤရောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သခ်ၤတံ၊ ကို့။ အဘိသခ်ၤရောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ "သခ်ၤရာတိ၊ သခ်ၤရတို့"ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်ဟူ၍။ ဝဒေထ၊ ဆိုကုန်သနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ဝိဇာနာတိ၊ အထူးသဖြင့်သိတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ထို့ကြောင့်။ "ဝိညာဏန္တိ၊ ဝိညာဏ်" ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်ကို့။ ဝိဇာနာတိ၊ အထူးသဖြင့် သိတတ်သနည်း။ အမြိလမ်ပိ၊ အချဉ်ကိုလည်း။ ဝိဇာနာတိ၊ အထူးသဖြင့်သိတတ်၏။ တိတ္တကမ်ပိ၊ အခါးကိုလည်း။ ဝိဇာနာတိ၊ ၏။ ကဋုကမ်ပိ၊ အစပ်ကိုလည်း။ ဝိဇာနာတိ၊ ၏။ မဓုရမ်ပိ၊ အချိုကိုလည်း။ ဝိဇာနာတိ၊ ၏။ ခါရိကမ်ပိ၊ ငံသောအရသာကိုလည်း။ ဝိဇာနာတိ၊၏။ အခါရိကမ်ပိ၊ မငံသောအရသာကိုလည်း။ ဝိဇာနာတိ၊ ၏။ လောဏိကမ်ပိ၊ ဆားပါသောအရသာကိုလည်း။ ဝိဇာနာတိ၊ ၏။ အလောဏိကမ်ပိ၊ ဆားမပါသော အရသာကိုလည်း။ ဝိဇာနာတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝိဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ "ဝိညာဏန္တိ၊ ဝိညာဏ်" ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ (သဒ္ဒါနာတိ ဝိဇာနာတိ ပဇာနာတိ ၃-မျိုးတို့၏ အထူးကို ဋ္ဌ-ရှု။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထိုခန္ဓာ ငါးပါး၌။ သုတဝါ၊ အာဂမ, အဓိဂမဟူသော အကြားအမြင် ရှိသော။ အရိယသာဝကော၊ အရိယာဖြစ်သောတပည့်သည်။ "တေရဟိ၊ ဤယခုအခါ၌။ ရူပေန၊ ရုပ်သည်။ အဟံ၊ ငါ့ကို့။ ခဇ္ဇာမိ၊ ခဲစားအပ်၏။ တေရဟိ၊ ၌။ ပစ္စုပ္ပန္နေန၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ရူပေန၊ ရုပ်သည်။ ခဇ္ဇာမိ သေယျထာပိ၊ ခဲစားအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ အတီတံ၊ လွန်လေပြီးသော။ အဒ္ဓါနမ်ပိ၊ အခါ၌လည်း။ အဟံ၊ ကို့။ ရူပေန၊ သည်။ ခဇ္ဇိံ၊ ခဲစားအပ်ပြီ။ ပန၊ ထိုပြင်။ အဟဥ္ဉဝ၊ ငါသည်လည်း။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို့။ အဘိနန္ဒေယျံ၊ နှစ်သက်မိငြားအံ့။ တေရဟိ၊ ၌။ ပစ္စုပ္ပန္နေန၊ သော။ ရူပေန၊ သည်။ ခဇ္ဇာမိ သေယျထာပိ၊ ခဲစားအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ အနာဂတံ၊ သော။ အဒ္ဓါနမ်ပိ၊ အခါ၌လည်း။ အဟံ၊ ငါ့ကို့။ ရူပေန၊ သည်။ ခဇ္ဇေယျန္တိ၊ ခဲစားအပ်ရာ၏"ဟူ၍။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ သော၊ ထိုအရိယသာဝကသည်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိသခ်ၤယ၊ ဆင်ခြင်၍။ အတီတံ၊ လွန်ခဲ့ပြီးသော။ ရူပသ္မိံ၊ ရုပ်၌။ အနပေက္ခော၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို့။ နာဘိနန္ဒတိ၊ မနှစ်သက်တော့။ ပစ္စုပ္ပန္နဿ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ရူပဿ၊ ရုပ်ကို့။ ဝါ-၏။ နိဗ္ဗိဒါယ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ။ ဝိရာဂါယ၊ စက်ဆုပ်ခြင်းငှါ။ နိရောဓာယ၊ ချုပ်ခြင်းငှါ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တေရဟိ၊ ဤယခုအခါ၌။ အဟံ၊ ငါ့ကို့။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာသည်။ ခဇ္ဇာမိ၊ ခဲစားအပ်၏။ တေရဟိ၊ ၌။ ပစ္စုပ္ပန္နာယ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာသည်။ ခဇ္ဇာမိ သေယျထာပိ၊ ခဲစားအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအဘူသာလျှင်။ အတီတံ၊ လွန်လေပြီးသော။ အဒ္ဓါနမ်ပိ၊ အခါ၌လည်း။ အဟံ၊ ကို့။ ဝေဒနာယ၊ သည်။ ခဇ္ဇိံ၊ ခဲစားအပ်ပြီ။ ပန၊ ထိုပြင်။ အဟဥ္ဉဝ၊ သည်လည်း။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို့။ အဘိနန္ဒေယျံ၊ နှစ်သက်မိငြားအံ့။ တေရဟိ၊ ၌။ ပစ္စုပ္ပန္နာယ၊ သော။ ဝေဒနာယ၊ သည်။ ခဇ္ဇာမိ သေယျထာပိ၊ ခဲစားအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ အနာဂတံ၊ သော။ အဒ္ဓါနမ်ပိ၊ ၌လည်း။ အဟံ၊ ကို့။ ဝေဒနာယ၊ သည်။ ခဇ္ဇေယျန္တိ၊ ခဲစားအပ်ရာ၏"ဟူ၍။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ (ဆိုအပ်ခဲ့ပြီး ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ ပြန်စပ်။) သော၊ ထိုအရိယသာဝကသည်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိသခ်ၤယ၊ ဆင်ခြင်၍။

အတိတာယ၊ လှန်ခဲ့ပြီးသော။ ဒေဒနာယ၊ ဝေဒနာဌ်။ အနုပေက္ခော၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနုဂတံ၊ သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ နာဘိနန္ဒတိ၊ မနှစ်သက်တော့။ ပစ္ဆုပ္ပန္နာယ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာကို။ ဝါ။ ၏။ နိဗ္ဗိဒါယ၊ ငှါ။ ဝိရာဂါယ၊ ငှါ။ နိရောဓာယ၊ ငှါ။ ပဋိပန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

"တေရဟိ၊ ဌ်။ အဟံ၊ ကို။ သညာယ၊ သညာသည်။ ခဒ္ဓာမိ၊ ခဲစားအပ်၏။ပ။ တေရဟိ၊ ဌ်။ အံဟံ၊ ကို။ သခ်ါရေဟိ၊ သခ်ါရတို့သည်။ ခဒ္ဓာမိ၊ ၏။ တေရဟိ၊ ဌ်။ ပစ္စုပ္ပန္နေဟိ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော။ သခ်ါရေဟိ၊ တို့သည်။ ခဒ္ဓာမိ သေယျထာပိ၊ ခဲစားအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ အတီတံ၊ သော။ အဒ္ဓါနမ်ပိ၊ ဌ်လည်း။ အဟံ၊ ကို။ သခ်ါရေဟိ၊ တို့သည်။ ခဒ္ဓိန္တိ၊ ခဲစားအပ်ပြီ" ဟူ၍။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိသဉ္ဇိကွတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ (ပေယျာလအတွင်းရှိ ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိကွတိဌ်စပ်။) အဟဥ္စေဝ၊ ငါသည်လည်း။ အနာဂတော၊ အနာဂတ်ဖြစ်ကုန်သော။ သခ်ါရေ၊တို့ကို။အဘိနန္ဒေယျံ၊ နှစ်သက်မိငြားအံ့။ တေရဟိ၊ ဌ်။ ပစ္စုပ္ပန္နေဟိ၊ ကုန်သော။ သခ်ါရေဟိ၊ တို့သည်။ ခဒ္ဓာမိ သေယျ-ထာပိ၊ ခဲစားအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ အနာဂတံ၊ သော။ အဒ္ဓါနမ်ပိ၊ ဌ်လည်း။ အဟံ၊ ကို။ သခ်ါရေဟိ၊ တို့သည်။ ခဒ္ဓေယျန္တိ၊ ခဲစားအပ်ရာ၏"ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္ဇိကွတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုအရိယသာဝကသည်။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသခ်ါယ၊ ဆင်ခြင်၍။ အတီတေသု၊ အတိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ သခ်ါရေသု၊ သခ်ါရတို့ဌ်။ အနုပေက္ခော၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနာဂတော၊ အနာဂတ်ဖြစ်ကုန်သော။သခ်ါရေ၊ တို့ကို။ နာဘိနန္ဒတိ၊ မနှစ်သက်တော့။ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော။ သခ်ါရာနံ၊ သခ်ါရတို့ကို။ ဝါ၊ တို့၏။ နိဗ္ဗိဒါယ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ။ ဝိရာဂါယ၊ ဘပ်ခြင်းကင်းခြင်းငှါ။ နိရောဓာယ၊ ချုပ်ခြင်းငှါ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

"တေရဟိ၊ ဣယခုအခါဌ်။ အဟံ၊ ငါ့ကို။ ဝိညာဏေန၊ ဝိညာဏ်သည်။ ခဒ္ဓာမိ၊ ခဲစားအပ်၏။ တေရဟိ၊ ဌ်။ ပစ္စုပ္ပန္နေန၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ဝိညာဏေန၊ ဝိညာဏ်သည်။ ခဒ္ဓာမိ သေယျထာပိ၊ ခဲစားအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ အတီတံ၊ သော။ အဒ္ဓါနမ်ပိ၊ ဌ်လည်း။ ဝိညာဏေန၊ သည်။ ခဒ္ဓိ်၊ ခဲစားအပ်ပြီ။ အဟဥ္စေဝ၊ ငါသည်လည်း။ အနာဂတံ၊ သော။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ အဘိနန္ဒေယျံ၊ နှစ်သက်မိငြားအံ့။ တေရဟိ၊ ဌ်။ ပစ္စုပ္ပန္နေန၊ သော။ ဝိညာဏေန၊ သည်။ ခဒ္ဓာမိ သေယျထာပိ၊ ခဲစားအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ အနာဂတံ၊ သော။ အဒ္ဓါနမ်ပိ၊ ဌ်လည်း။ အဟံ၊ ငါ့ကို။ ဝိညာဏေန၊ သည်။ ခဒ္ဓေယျန္တိ၊ ခဲစားအပ်ရာ၏"ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသဉ္ဇိကွတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ (ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိကွတိပြန်စပ်။) သော၊ ထိုအရိယသာဝကသည်။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိသခ်ါယ၊ ဆင်ခြင်၍။ပ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေမှ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ အထိ အနတ္တလက္ခဏသုတ် စာပိုဒ် ၅၉-၌၍ပေး။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ အရိယသာဝကော၊ ဤအရိယသာဝကကို။ အပစိနာတိ၊ ဝဋ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်၏။ (ဝဋ်ံ ဝိနာသေတိ။ဋ္ဌ။) နော အာစိနာတိ၊ ဝဋ်ကို မတိုးပွါးစေတတ်။ (နော စိနာတိ။ဋ္ဌ။ နော စိနာတီတိ နု ဝဖေ့တိ။ဋ္ဌိ။) ပဇဟတိ၊ ဝဋ်ကို ပယ်စွန့်တတ်၏။ နု ဥပါဒိယတိ၊ ဝဋ်ကို စွဲလမ်း၍ မယူတတ်။ (တဒေဝ ဝိဿဇ္ဇေတိ နု ဂဏှာတိ။ဋ္ဌ။) ဝိသိနေတိ၊ ဝဋ်ကို ဖရိုဖရဲကြဲတတ်၏။ နု ဥဿိနေတိ၊ ဝဋ်ကို မပေါင်းစည်းတတ်။ (ဝိကိရတိ နု သမ္မိဇ္ဈေတိ။ဋ္ဌ။) ဝိဓူပေတိ၊

အခိုးကင်းခေ၏ ၁။ (ငြိမ်းအေးစေ၏ ဟူလို။) နာ သန္ဓ။ပေတိ၊ အခိုးမထစေဘဘ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ကိဠ၊ အဘယ်ကို့။ အပစိနာတိ၊ ဖျက်ဆီးတတ်သနည်း။ နော အာစိနာတိ၊ မတိုးပွါးစေတတ်သနည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို့။ အပစိနာတိ၊ ဖျက်ဆီးတတ်၏။ နော အာစိနာတိ၊ မတိုးပွါးစေတတ်။ ဝေဒနံ၊ ကို့။ သညံ၊ ကို့။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို့။ ဝိညာဏံ၊ ကို့။ အပစိနာတိ၊ ဖျက်ဆီးတတ်၏။ နော အာစိနာတိ၊ မတိုးပွါးစေတတ်။ ကိဠ၊ အဘယ်ကို့။ ပဇဟတိ၊ ပယ်စွန့်တတ်သနည်း။ နာ ဥပါဒိယတိ၊ မယူတတ်သနည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို့။ ပဇဟတိ၊ ပယ်စွန့်တတ်၏။ နာ ဥပါဒိယတိ၊ မယူတတ်။ပ။ကိဠ၊ အဘယ်ကို့။ ဝိသိနေတိ၊ ဖရိုဖရဲကြဲတတ်သနည်း။ နာ ဥဿိနေတိ၊ မပေါင်းစည်းတတ်သနည်း။ရူပံ၊ ရုပ်ကို့။ ဝိသိနေတိ၊ ဖရိုဖရဲကြဲတတ်၏။ နာ ဥဿိနေတိ၊ မပေါင်းစည်းတတ်။ပ။ ကိဠ၊ အဘယ်ကို့။ ဝိဓူပေတိ၊ အခိုးကင်းစေဘဘ်သနည်း။ နာ သန္ဓ။ပေတိ၊ အခိုးမထစေတတ်သနည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို့။ ဝိဓူပေတိ၊ အခိုးကင်းစေတတ်၏။ နာ သန္ဓ။ပေတိ၊ အခိုးမထစေတတ်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့သည့်အဘိုင်း။ ပဿံ၊ ရှုသော။ သုဘဝါ၊ အာဂမ အဓိဂမဟူသော သုတရှိသော။ အရိယသာဝကော၊ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည်။ (ကြွင်းအနတ္တလက္ခဏသုတ် စာပိုဒ် ၅၉-ရှု။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ ဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းကို့။ (ဝုစ္စတိ၌စပ်။) နေဝါစိနာဘိ၊ ဝင်္ဂကိုမတိုးပွါးစေတတ် ၂။ နာ အပစိနာဘိ၊ ဝင်္ဂကိုမဖျက်ဆီးတတ်။ အပစိနိတ္ဝာ၊ ဝင်္ဂကိုဖျက်ဆီး၍။ ဌိတော၊ တည်သူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ နေဝ ပဇဟတိ၊ ဝင်္ဂကိုမပယ်စွန့်တတ်။ နာ ဥပါဒိယတိ၊ ဝင်္ဂကိုစွဲလမ်း၍မယူတတ်။ ပဇဟိတ္ဝာ၊ ဝင်္ဂကိုပယ်စွန့်၍။ ဌိတော၊ တည်သူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊အပ်၏။ နေဝ ဝိသိနေတိ၊ဝင်္ဂကို ဖရိုဖရဲမဖြန့်ကြဲတတ်။ နာ ဥဿုနေတိ၊ ဝင်္ဂကိုမပေါင်းစည်းတတ်။ ဝိသိနေတ္ဝာ၊ ဝင်္ဂကိုဖရိုဖရဲဖြန့်ကြဲ၍။ ဌိတော၊ တည်သူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ နေဝ ဝိဓူပေတိ၊ ဝင်္ဂခိုးဝင်္ဌေမကင်းစေတတ်။ နာ သန္ဓ။ပေတိ၊ ဝင်္ဂခိုးဝင်္ဌေမထစေတတ်။ ဝိဓူပေတ္ဝာ၊ ဝင်္ဂခိုးဝင်္ဌေကင်းစေ၍။ ဌိတော၊ တည်သူဟူ၍။ ဝုစ္စဘိ၊ အပ်၏။ ကိဠ၊ အဘယ်ကို့။ နေဝါစိနာတိ၊ မတိုးပွါးစေတတ်သနည်း။ နာ အပစိနာတိ၊ မဖျက်ဆီးတတ်သနည်း။ အပစိနိတ္ဝာ၊ ဖျက်ဆီး၍။ ဌိတော၊ တည်သနည်း။ (တည်သူမည်သနည်းဟုသော်လည်းပေး)ရူပံ၊ရုပ်ကို့။ နေဝါစိနာတိ၊ မတိုးပွါးစေတတ်။ နာ အပစိနာတိ၊ မဖျက်ဆီးတတ်။ အပစိနိတ္ဝာ၊ ဖျက်ဆီး၍။ ဌိတော၊ တည်၏။ (တည်သူမည်၏ဟုသော်လည်းပေး။) ။ပ။ ဝိညာဏံ၊

၁။ ဝင်္ဂခိုးဝင်္ဌေကင်းစေတတ်ဟူသောအနက်သည် ဝင်္ဂကိုငြိမ်းအေးစေတတ်ဟူသော အနက်နှင့် အတူတူပင်၊ သဒ္ဒတ္ထဘာဝတ္ထုမျှသာထူးသည်။ ဝင်္ဂခိုးဝင်္ဌေမထစေတတ်ဟူသည် ဝင်္ဂမီးကိုမတောက်ပစေတတ်ဟူသည်နှင့်အတူတူပင်၊ သဒ္ဒတ္ထဘာဝတ္ထုမျှသာထူးသည်။ ထိုကြောင့် ဝိဓူပေတိ နှ သန္ဓ။ပေတိတိ နိဗ္ဗာပေတိ နဇာလာပေတိ ဟု ဋ္ဌဋ္ဌ ဖြင့်ဆိုအပ်သည်။

၂။ က၊ နေဝါစိနာတိ။ ပ။ အပစိနိတ္ဝာ ဌိတော။ ခ၊ နေဝ ပဇဟတိ။ ပ။ ပဇဟိတ္ဝာ ဌိတော။ ဂ၊ နေဝ ဝိသိနေတိ။ ပ။ ဝိသိနေတ္ဝာ ဌိတော။ ဃ၊ နေဝ ဝိဓူပေတိ။ ပ။ဝိဓူပေတ္ဝာ ဌိတောဟု ၄-ဝါကျ။

ကိဠ နေဝါစိနာတိ။ ပ။ အပစိနိတ္ဝာ ဌိတော အမေးဝါကျ။ ရူပံ။ ပ။ ဝိညာဏံ။ ပ။ အပစိနိတ္ဝာ ဌိတော အဖြေဝါကျ၊ နောက်ဝါကျတို့ကိုလည်း ဤအတူခဲ့။ ပါဠိတော်၌ အနက်ပေး၍ မဖြစ်နိုင်လောက်အောင် ၁-ချောင်းပိုင် ၂-ချောင်းပိုဒ် ပိုင်းခြားပုံမှားယွင်းနေသောကြောင့် ရှင်းလင်းပြလိုက်သည်။

ကို။ နေဝါဝိနာတိ၊ တတ်။ နု အပဝိနာတိ၊ တတ်။ အပစိနိတ္ထ၊ ၍။ ဌိတော၊ တည်၏။ဝါ၊ တည်သူ
မည်၏။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်ကို။ နေဝ ပဇဟတိ၊မပယ်စွန့်တတ်သနည်း။ နု ဥပါဒိယတိ၊စွဲလမ်း၌မယူတတ်
သနည်း။ ပဇဟိတ္ဝာ၊ ပယ်စွန့်၍။ ဌိတော၊တည်သနည်း။(တည်သူမည်သနည်းဟုသော်လည်းပေး။)
ရှုပ်၊ရုပ်ကို။ နေဝ ပဇဟတိ၊မပယ်စွန့်တတ်။နု ဥပါဒိယတိ၊ စွဲလမ်း၍မယူတတ်။ ပဇဟိတ္ဝာ၊ ပယ်စွန့်၍။
ဌိတော၊တည်၏။ ဝါ၊ တည်သူမည်၏။ ပ။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်ကို။ နေဝ ဝိသိနေတိ၊ ဖရိဖဲ့မဖြန့်ကြဲတတ်
သနည်း။ နု ဥဿိနေတိ၊ မပေါင်းစည်းတတ်သနည်း။ ဒဿိနေတ္ဝာ၊ ဖရိဖရဲဖြန့်ကြဲ၍။ ဌိတော၊
တည်သနည်း။ ဝါ၊ တည်သူမည်သနည်း။ ရှုပ်၊ ကို။ နေဝ ဝိသိနေတိ၊ ဖရိဖရဲမဖြန့်ကြဲတတ်။
နု ဥဿိနေတိ၊ မပေါင်းစည်းတတ်။ ဝိသိနေတ္ဝာ၊ ဖရိဖရဲဖြန့်ကြဲ၍။ ဌိတော၊ တည်၏။ ဝါ၊
တည်သူမည်၏။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်ကို။ နေဝ ဝိဓူပေတိ။ အခိုးအငွေ့မကင်းစေသနည်း။ နု သန္ဓူပေတိ၊
အခိုးအငွေ့မထစေသနည်း။ ဝိဓူပေတ္ဝာ၊ အခိုးအငွေ့ကင်းစေ၍။ ဌိတော၊ တည်သနည်း။ ဝါ၊
တည်သူမည်သနည်း။ ရှုပ်၊ ကို။ နေဝ ဝိဓူပေတိ၊ အခိုးအငွေ့မကင်းစေတတ်။ နု သန္ဓူပေတိ။
အခိုးအငွေ့မထစေတတ်။ ဝိဓူပေတ္ဝာ၊ အခိုးအငွေ့ကင်းစေ၍။ ဌိတော၊ တည်၏။ ဝါ၊ တည်သူ
မည်၏။. ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝိမုတ္တစိတ္တံ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ပြီးသော
အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော စိတ်ရှိသော။ ဘိက္ခုံ၊ ကို။ သက္ကန္ဒာ၊ သိကြားနှင့်တကွကုန်သော၊ သဠဟ္မကာ၊
ဗြဟ္မာနှင့်ဘကွကုန်သော။ သပဇာပတိကာ၊ ပဇာပတိနတ်မင်းနှင့်တကွကုန်သော။ ဒဒဝါ၊ နှတ်တို့
သည်။ အာရကာဝ၊ အဝေးမှသာလျှင်—

"ယဿ တေ၊ အကြင်အရှင်ဘုရား၏။ ယမ္မိ၊ အကြင်သမထအာရုံ ဝိပဿနာအာရုံကို။
နိဿာယ၊ အမှီပြု၍။ စျာယသိ၊ ကိလေသာတို့ကို ရှိုမ့်မြိုက်၏။ (အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာန,
လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနဟူသော သမထဝိပဿနာပွါးများခြင်းကိုပင် ကိလေသာတို့ကို ရှိုမ့်မြိုက်
သည်ဟု ဆိုလိုသည်။) တံ၊ ထိုသမထအာရုံ ဝိပဿနာအာရုံကို။ (မယံ၊ တို့သည်။)
နာဘိဇာနာမ၊ မသိနိုင်ပါကုန်။ ပုရိသာဇည၊ ယောကျ်ားအာဇာနည်ဖြစ်တော်မူသော
အရှင်ဘုရား။ တဿ တေ၊ထိုအရှင်ဘုရားအား။ နမော၊ ရှိခိုးပါ၏။ ပုရိသုတ္တမ၊ ယောကျ်ား
မြတ်ဖြစ်တော်မူသော အရှင်ဘုရား။ တဿ တေ၊ ထိုအရှင်ဘုရားအား။ နမောတိ၊ ရှိခိုး
ပါ၏"ဟူ၍။ နမဿန္တိ၊ ရှိခိုးကုန်၏။ (ဤဥဒ္ဒါန်မဖွင့် ထေရဂါထာ မဟာကဿပထေရဂါထာ
ဝဏ္ဏနာ ၄၅၅-နှာရှု။)

သတ္တမံ၊ ခုနစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၈-ပိဏ္ဍောလျသုတ်

၈၀။ ကေ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သက္ကေသု၊ သက္ကတိုင်းတို့၌။
ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ၊ ကပိလဝတ်ပြည်၌။ နိဂ္ရောဓာရာမေ၊ နိဂ္ရောဓာရုံ(ကျောင်းတိုက်)၌။ ဝိဟရတိ၊
နေတော်မူ၏။ အထ ခေါ၊ ထိုသို့နေတော်မူသောအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ၊ တစုံတခု
သောလျှင်ဖြစ်သော။ ပကရဏေ၊ အကြောင်းကြောင့်။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ရဟန်းအပေါင်းကို။ ပဏာ-
မေတ္ဝာ၊ နှင်ထုတ်၍။ (ပဏာမေတ္ဝာတိ နီဟရိတ္ဝာ၊ ဋ္ဌ။) ပုဗ္ဗဏှသမယံ၊ နံနက်အခါ၌။ နိဝါ-
သေတ္ဝာ၊ သင်းပိုင်ကို ပြင်ဝတ်၍။ ပတ္တစီဝရံ၊ သပိတ်သင်္ကန်းကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ ကပိလဝတ္ထုံ၊

၁။ အပကရိယတိ ဇတေနာတိ အပကရဏံ၊ ပဒံ။ အပကရဏံ ပကရဏံ ကာရဏန္တိ အတ္ထတော ကေါဋ္ဌိ။

ကပိလဝတ်ပြည်သို့။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှါ။ ပါဝိသိ၊ ဝင်ဒတော်မူပြီ။ ကပိလဝတ္ထုသို့ ၊ ၌။ ပိဏ္ဍာယ၊ ငှါ။ စရိတ္တာ၊ လှည့်လည်၍။ ပစ္ဆာဘတ္တံ၊ ဆွမ်းစားပြီးသည်မှ နောက်၌ ။ ပိဏ္ဍပါတ ပဋိက္ကန္တော၊ ဆွမ်းခံရာမှ ပြန်လတ်သော်။ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။ မဟာဝနံ၊ ကြီးကျယ်သော တောသည်။(အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ ထိုကြီးကျယ်သော တောသို့။ ဒိဝါဝိဟာရာယ၊ နေ့အခါနေရန် အလို့ငှါ။ ဥပသင်္ကမိ၊ ချဉ်းကပ်ပြီ။ မဟာဝနံ၊ သို့။ အဇ္ဈောဂါဟေတ္ဝာ၊ သက်ဝင်၍။ ဇေလုဝလဋ္ဌိ ကာယ၊ ဥသျှစ်ပင်ပျို၏။ မူလေ၊ အနီး၌။ ဒိဝါဝိဟာရံ၊ နေ့အခါနေရန်အလို့ငှါ။ (ဒိဝါဝိဟာရံ နိသီဒိတိ ဒိဝါဝိဟာရတ္ထာယ နိသီဒိ၊ မဇ္ဈ၊ ၂-စာပိုဒ် ၂၅၆။) နိသီဒိ၊ ထိုင်နေပြီ။

အထ ခေါ်၊ထိုသို့နေတော်မူသောအခါ၌။ ရဟောဂတဿ၊ ဆိတ်ကွယ်ရာသို့ ရောက်နေသော။ ပဋိသလ္လီနဿ၊ သတ္တ, သခ်ါရမှဖဲ့၍ တပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော်မူသော[၂]။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ (စေတသော ပရိဝိတက္ကောဋ္ဌသမ္ဗန်။) "မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ဘိက္ခု၊သံဃော၊ ရဟန်းအပေါင်းကို။ ပဗာဠွော၊ အပသို့ရောက်စေအပ်ပြီ[၃]။

ဇတ္ထ၊ ဤရဟန်းအပေါင်း၌။ နဝါ၊ အသစ်ဖြစ်ကုန်သော။ အဓိရပဗ္ဗဇိတာ၊ ရဟန်းပြု၍မကြာသေးကုန်သော။ ဤမံ ဓမ္မဝိနယံ၊ ဤဓမ္မဝိနယသာသနာသို့။ အဓုနာဂတာ၊ အခုမှရောက်လာကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊၊တို့သည်။သန္တိ၊ရှိကုန်၏။ မမံ၊ ငါဘုရားကို။ အပဿန်္တာနံ၊မမြင်ရကုန်သော။တေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့၏။ အညထတ္တံ၊ ကြည်သိုသည်မှတပါး အခြားသော အခြင်းအရာ၏ အဖြစ်သည်[၄]။ သိယာ၊ဖြစ်ရာ၏။ဝိပရိဏာမော၊(လူထွက်ခြင်းဟူသော)ဖောက်ပြန်ခြင်းသည်။သိယာ၊၏။မာတရံ၊ အမိကို။ အပဿန္တဿ၊မတွေ့မြင်သော။ တရုဏဿ၊ နုနယ်သော။ဝစ္ဆဿ၊ နွားငယ်၏။ အညထတ္တံ၊ ရှင်ပျသည်မှတပါး (ညှိုးနွမ်းခြင်းဟူသော) အခြားအခြင်းအရာ၏ အဖြစ်သည်။ သိယာ သေယျ-ထာပိ၊ဖြစ်ရာသကဲ့သို့။ဝိပရိဏာမော၊(သေဆုံးခြင်းဟူသော)ဖောက်ပြန်ခြင်းသည်။သိယာသေယျ-ထာပိ၊ကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ဇတ္ထ၊ ဤရဟန်းအပေါင်း၌။ပ။ ဝိပရိဏာမော၊သည်။

၁။ ပစ္ဆာဘဘ္တန္တိ ဘတ္တဿ ပစ္ဆတော မ-ဋ္ဌ-၂-စာပိုဒ် ၂၉၆။ ဘတ္တဿ ပစ္ဆတောတိ ဘတ္တဘုဥ္ဇနဿ ပစ္ဆ-တောဇီ။ ၎င်းဘိုးနှင့်အညီ ဘုဥ္ဇနပုဒ်အကြောကြ၍ ဆွမ်းစားပြီးသည်မှ နောက်၌ဟု ပေးသည်။ ဆွမ်းမှနောက်၌ဟု မပေးလင့်။ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တောပုဒ်ကိုလည်း ပိဏ္ဍပါတပရိယေသနတော ၎ငါ့ကိုယ်တော်ဟူသော မဇ္ဈ၊၂-စာပိုဒ် ၂၉၆-နှင့်အညီ ပရိယေသနပုဒ်အကြောကြ၍ ပေးသည်။

၂။ ပဋိသလ္လီနန္တိ တေဟိ တေဟိ သတ္တသခ်ါရေဟိ ပဋိနိဝတ္တိတ္ဝာ သလ္လာနံ နိလီယနံဟူသော မဇ္ဈ၊၁-စာပိုဒ် ဂ၁-နှင့်အညီ ပေးသည်။ ဒုကဲ့ဘာဝေါ ပဝိဝေကောတိ ဥဘွဲ့ ဟောတိကား ဘာဝတ္ထ။

၃။ ပဟုဗ္ဗ ဟောခတ် တပစ္စည်း။ဝဟ ပါပုဏောဟူသော ဓာတ်ကျမ်းနှင့်အညီ သဒ္ဒတ္ထပေးသည်။ နှင်ထုတ်အပ်ပြီ သော်လည်း ဘာဝတ္ထပေး။ ဋ္ဌ ၌်လည်းရှု။

၄။ ပသာဒညထတ္တံ ဝါ။ပ။ ဘဝေယျ။ပ။ ပသာဒံ မနှံ ကရောန္တောနံ ပသာဒညထတ္တံ နာမ ဟောတိ ဟူသော ဋီနှင့်အညီပေးသည်။

ဘာဝညထတ္တံ ဝါ ဘဝေယျ၊ သလိဂေါနေဝ တိတ္ထာယတနံ ပက္ကမန္တောနံ ဘာဝညထတ္တံ နာမ ဟူသောဋ္ဌ-အလို ရဟန်းဘဝမှတပါး အခြားသောအခြင်းအရာ၏အဖြစ်သည်ဟုပေး။ ကြည်ညိုစိတ်မှ မကြည်ညိုစိတ်သို့ပြောင်းလဲ ခြင်းသည် ပသာဒညထတ္တာ၊ ဗုဒ္ဓသာဝကဘာဝ (အဖြစ်)မှ တိတ္ထိယသာဝကဘာဝ (အဖြစ်)သို့ ပြောင်းလဲခြင်း သည် ဘာဝညထတ္တာဟု ဤသို့အထူးသိ။

သိယာ၏။ (တေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ မမံ၊ ငါဘုရားကို။ အပဿန္တာနံ၊ မတွေ့မမြင်ရကုန်သည် ဖြစ်၍။ အညထတ္တံ၊ သည်။ သိယာ၏။ ဝိပရိဏာမေ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏ဟုသော်လည်းပေး။) ဥဒကံ၊ ရေကို။ အလဘန္တာနံ၊ မရကုန်သော။ တရုဏာနံ၊ ငုံကုန်သော။ ဗီဇာနံ၊ မျိုးစေ့တို့၏ ။ (မုချတ္ထ) ဝါ၊ မျိုးပင်တို့၏။ (ဥပစာရတ္ထ။) အညထတ္တံ၊ စိမ်းလန်းသည်မှတပါး (ညှိုးနွမ်းခြင်း ဟူသော)အခြားအခြင်းအရာ၏အဖြစ်သည်။ သိယာ သေယျထာပိ နာမ၊သကဲ့သို့။ ဝိပရိဏာမေ၊ (သေခြင်းဟူသော) ဖောက်ပြန်ခြင်းသည်။ သိယာ သေယျထာပိ နာမ၊ သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ပ။ ဝိပရိဏာမေ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဘိက္ခုသံဃော၊ ရဟန်းအပေါင်းကို။ အနုဂ္ဂဟိတော ယထေဝ၊ ချီးမြှောက်အပ် သကဲ့သို့ပင်လျှင်။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ကို။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ အနုဂ္ဂဏှေယျံ၊ ချီးမြှောက်ရမူကား။ ယံနူနာဟံ၊ ကောင်းစွ”ဟူသော။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ စေတသော၊ စိတ်၏။ ပရိဝိတက္ကော၊အကြံအစည်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။

အထ ခေါ၊ ထိုသို့ အကြံအစည်ဖြစ်ရာ အချိန်အခါ၌။ သဟမွတိ၊ သဟမွတိမည်သော။ ဗြဟ္မာ၊ ဗြဟ္မာသည်။ စေတသာ၊ မိမိစိတ်ဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ စေတောပရိဝိတက္ကံ၊ စိတ်အကြံအစည်ကို။ အညာယ၊ သိ၍။ ဗလဝါ၊ အားရှိသော။ ပုရိသော၊ သည်။ သမိဒ္ဓိတံ၊ ကွေးထားအပ်သော။ ဗာဟံ ဝါ၊ မောင်းကိုလည်း။ ပသာရေယျ သေယျထာပိ၊ ဆန့်ရာသကဲ့သို့ဂုင်း။ ပသာရိတံ၊ ဆန့်ထားအပ်သော။ ဗာဟံ ဝါ၊ ကိုလည်း။ သမိဉ္ဇေယျ သေယျထာပိ၊ ကွေးရာသကဲ့သို့ ဂုင်း။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ ဗြဟ္မလောကေ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်၌။ အန္တရဟိတော၊ ကွယ်သည်ဖြစ်၍။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပုရတော၊ ရှေ့၌။ ပါတုရဟောသိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ အထ ခေါ၊ ထို့အခါ၌။ သဟမွတိ၊ သော။ ဗြဟ္မာ၊ သည်။ ကေသံ၊ တဖက်သောပခုံး၌။ ဥတ္တရာသင်္ဃံ၊ အပေါ်ရုံကို။ (အပေါ်၌ ကပ်ငြိသည်ကိုဟု သော်လည်းပေး။) ကရိတ္ဝာ၊ ၍။ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုဘုရားရှိရာအရပ်သို့။ အဉ္ဇလိံ၊ လက်အုပ်ကို။ ပဏာမေတွာ၊ ညွတ်စေ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ “ဘဂဝါ၊ ရား။ တေံ၊ ဤအရှင်ဘုရား၏ အကြံအစည်သည်။ ဧဝံ၊ ကြံစည်တိုင်းမှန်လှပါပေ၏။ သုဂတ၊ ရား။ တေံ၊ သည်။ ဧဝံ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဘိက္ခုသံဃော၊ ကို။ ပဗာဇေဋ္ဌ၊ အပသို့ ရောက်စေအပ်ပါပြီ။ပ။ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝ။။ သည်။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ကို။ အဘိနန္ဒတု၊ ကျေနပ်နှစ်သိမ့်တော်မူပါ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ကို။ အဘိဝဒတု၊ ဆုံးမစကားမြွက်ကြားတော်မူပါ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဘိက္ခုသံဃော၊ကို။ အနုဂ္ဂဟိတော ယထေဝ၊ ချီးမြှောက်အပ်သကဲ့သို့ပင်လျှင်။ ဧဝမေဝ၊သာလျှင်။ တေရဟိ၊ ၌။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ကို။ အနုဂ္ဂဏှာတူတိ၊ ချီးမြှောက်တော်မူပါလော” ဟူသော။ တေံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ပြီ။

ဘဂဝါ၊ သည်။ တုဏှီဘာဝေန၊ တိတ်ဆိတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အဓိဝါသေသိ၊ သည်းခံပြီ။ (စိုးမိုးရှိနေစေပြီဟု သဒ္ဒတ္ထ၊ အဓိဝါသေတူတိ သမ္ပဋိစ္ဆတုကဲ့သို့ လက်ခံပြီဟု ဘာဝတ္ထသော်လည်း ပေး။) အထ ခေါ၊ ၌။ ဗြဟ္မာ သဟမွတိ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အဓိဝါသနံ၊ သည်းခံခြင်းကို။

၁။ ဗီဇာနံ တရုဏာနန္တိ တရုဏသဿာနံ၊ မ-ဋ ၃-စာပိဒ် ၁၅၉။ ကာရဏူပစာရေန သဿသု ဗီဇ-ပရိယာယောတိ အာဟ “ဗီဇာနံ တရုဏာနန္တိ တရုဏသဿာန ”န္တိ။ ၎င်းဋီကာတို့ကိုထောက်၍ ဤဥဒ်လည်း ပဌမ အနုက် မုချတ္ထ၊ ဒုတိယအနုက် ကာရဏူပစာရတ္ထပေးသည်။

ဝိဒိတ္ဘဝ၊ သိ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဘိဝါဒေတ္ဘဝ၊ ရှိခိုး၍။ (သုခီ ဟောတုစသော မင်္ဂလာစကား မြွက်ကြား၍ဟုသော်လည်းပေး။) ပဒက္ခိဏံ၊ အရိုအသေကို။ ကတ္ဘဝ၊ ပြု၍။ တတ္ထေဝ၊ ထို အရပ်၌ပင်လျှင်။ အန္တရဓာယိ၊ ကွယ်ပျောက်ပြီ။

အထ ခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သာယန္ဟသမယံ၊ ညချမ်းအခါ၌။ ပဋိသလ္လာနာ၊ သတ္တ သခ်ါရမှဖဲ၍ တပါးထည်းတည်း ကိန်းအောင်းရာမှ။ ဝုဋ္ဌိတော၊ ထခဲ့သည်ဖြစ်၍။ ယေန၊ ၌။ နိဂြောဓာရာမော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ချဉ်းကပ်ပြီ။ ဥပသင်္ကမိတ္ဘဝ၊ ၍။ ပညတ္တေ၊ ခင်းထားအပ်သော။ အာသနေ၊ နေရာ၌။ နိသီဒိ၊ ထိုင်နေပြီ။ နိသဇ္ဇ၊ ထိုင်နေတော်မူ၍။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (ဣဒ္ဓါဘိသခ်ါရေ၊ တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို။ အဘိသခ်ံတေ၊ ပြုအပ်သော်။) တေ ဘိက္ခူ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ ကေဒိဟိကာယ၊ တပါးစီ နှစ်ပါးစီ ချဉ်းကပ်သဖြင့်[၁]။ သာရဇ္ဇမာနရူပါ၊ ကြောက်ရွံ့သောသဘောရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ယေန၎ ၌။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမေယျုံ၊ ချဉ်းကပ်ကုန်ရာ၏။ တထာရူပံ၊ ထိုချဉ်းကပ်ခြင်းသဘောရှိသော။ ဣဒ္ဓါဘိသခ်ါရံ၊ တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းအမှုကို[၂]။ အဘိသခ်ါသိ၊ ပြုပြီ။ တေပိ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်လည်း။ပ။ ယေန၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ သု၊ ချဉ်းကပ်ကုန်ပြီ။ ဥပသင်္ကမိတ္ဘဝ၊ ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဘိဝါဒေတ္ဘဝ၊ ရှိခိုး၍။ ဧကမန္တံ၊ တခုသောနေရာအဘို့၌။ နိသီဒိ သု၊ ထိုင်နေကုန်ပြီ။ ဧကမန္တံ၊ ၌။ နိသိန္နေ၊ ထိုင်နေကုန်သော။ တေ ဘိက္ခူ၊ တို့ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်—

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဇီဝိကာနံ၊ အသက်မွေးခြင်းတို့တွင်။ ယဒိဒံ ပိဏ္ဍောလျံ၊ အကြင် ဆွမ်းခံလှည့်လည်သူ၏ အသက်မွေးမှုသည်[၃]။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣဒံ၊ ဤအသက်မွေးမှုသည်။ အန္တံ၊ အယုတ်ဆုံးတည်း။ (အန္တန္တိ ပစ္ဆိမံ လာမကံ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤအသက်မွေးမှုသည်။ လောကသ္မိံ၊ ၌။ "ပိဏ္ဍောလေ၊ ဆွမ်းခံလှည့်လည်သူသည်။ ပတ္တပါဏိ၊ လက်၌သပိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ (ခွက်လက်စဲ့သည်ဟူလို။)ဝိစရသီတိ၊ လှည့်လည်ပြီ"ဟူ၍။ အဘိသာပေါ၊ ဆဲရေးကြောင်းသည်။ (အဘိသပန္တီ ဧတေနာတိ အဘိသာပေါ။ ဋီ။) (ဟောတိ၊ ၏။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တဉ္စ ခေါ တေံ၊ (လူတို့ ဆဲရေးကြောင်းဖြစ်သော်လည်း) ထိုအသက်မွေးမှုသို့[၄]။ ကုလပုတ္တာ၊ အမျိုးကောင်းသားတို့သည်။

၁။ ကေဒ္ဓိဟိကာယာတိ ဧကေကဿ စေဝ ဒ္ဝိန္နံ ဒ္ဝိန္နဉ္စ ဣဟိကာ ဂတိ ဥပသင်္ကမနာ ကေဒ္ဓိဟိကာ။ တေနာဟ "ဧကေကော စေဝ ဒ္ဝေ ဒ္ဝေစ ဟုတ္ဝာ"တိဟူသော ဋီ-နှင့်အညီပေးသည်။ ကောစ ဒ္ဝေစ=ကေဒ္ဝေ ကေဒ္ဝိန္နံ ဣဟိကာ (ဂတိ ဥပသင်္ကမနာ) ကေဒ္ဓိဟိကာ၊ တာယ ကေဒ္ဓိဟိကာယ-ဟု ဝစနတ္ထပြု။ ကေပုဒ် ဒ္ဝိပုဒ် တို့ကား ဝိစ္ဆာသဒ္ဒါတို့တည်း။

၂။ ဣဒ္ဓါဘိသခ်ါရန္တိ ဣဒ္ဓိကိရိယံ။ အဘိသခ်ရေသိတိ အဘိသခ်ရိ၊ အကာသိတိ အတ္ထောဟူသော သာရတ္ထ ဋီ-၃ စာပိုဒ် ၂၇-နှင့်အညီပေသည်။ ဤ ဌ-ဍ် ဣဒ္ဓါဘိသခ်ါရံ အဘိသခ်ါသိတိ ဣဒ္ဓိံ အကာသိ-ဟု ဖွင့်၏။ အဘိသခ်ါသိနှင့် အဘိသခ်ရေသိကား ကရဓာတ်ကို ခ-ပြုခြင်း ခရပြုခြင်းမျှသာ ထူး၏။

၃။ ပိဏ္ဍာယ ဥလတိ အဘိစရတီတိ ပိဏ္ဍောလေ၊ ပိဏ္ဍောလသာ ကမ္မံ ပိဏ္ဍောလျံ။ ဤ ဌ။ဋီ။

၄။ တဉ္စ ခေါ ဧတေန္တိ ဧဝံ တံ အဘိသာပံ သမာနမ္ပိ ပိဏ္ဍောလျံဟူသော ဌဏ္ဍ၍ တေံ အနုက်မဲ့ကြုံ၍ ပေးသည်။ တံ၊ ထိုလူတို့ ဆဲရေးကြောင်းဖြစ်သော။ တေံ၊ ဤဆွမ်းခံလှည့်လည်သူ၏ အသက်မွေးမှုသို့ ဟူ၍သော်လည်းပေး။ အဌသာလိနီ ၂၂၂-နှာ၌ "အယံ သော ဂဏ္ဌထ နံ"ကို အယံ၊ ဤနွားသည်။ သော၊ ထိုပျက်ချော်သောနွားပင် တည်းဟု ၎င်းနိဿယ၌ပေးသကဲ့သို့တည်း။

အတ္ထဝသိကာ၊ (အကျိုးတည်းဟူသော အစုမ်းသတ္တိရှိသော)အကြောင်းဒွ် ယှဉ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ [၁]။ အတ္ထဝသံ၊ အကျိုးတည်းဟူသော အစုမ်းသတ္တိရှိသော အကြောင်းကို။ ပဋိဉ္စ၊ ဒွဲ၍။ ဥပေန္တိ၊ ကပ်ဆောက်ကုန်၏။ ဆုဇာဘိနိတာ၊ မင်းသည် ရေးရှဆောင်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဓနဝ ဥပေန္တိ၊ ကပ်ဆောက်ကြသည်မဟုတ်။ စောရာဘိနိတာ၊ ခိုးသူတို့သည် ရေးရှဆောင်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ န ဥပေန္တိ၊ ကပ်ဆောက်ကြသည်မဟုတ်။ ဣဏဒ္ဒါ၊ ကြွေးမြီနှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြင့်၌။ န ဥပေန္တိ၊ မဟုတ်။ ဘယဒ္ဒါ၊ မင်းစသော တခုခုသောဘေးသည် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြင့်၌။ န ဥပေန္တိ၊ မဟုတ်။ အာဇီဝိကာဘကတာ၊ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းသည် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ န ဥပေန္တိ၊ မဟုတ်။ (မင်း အဖမ်း အဆီး အနှိပ်စက်, ခိုးသူ အဖမ်းအဆီး အနှိပ်စက်, ကြွေးမြီ အနှိပ်အစက်, မင်းစသော တခုခု အနှိပ်အစက်, သားကြွေးမှု, မယားကြွေးမှဟူသော အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းအခက်အခဲကြောင့် အဆိုပါ ပိဏ္ဍောလျဇီဝိကသို့ အမျိုးကောင်းသားတို့ ကပ်ဆောက်ကြခြင်း မဟုတ် ဟူလို။) အပိ စ၊ စင်စစ်သော်ကား။ "ဇာတိယာ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည်။ ဇရာယ၊ အိုမင်းရင့်ရော်ခြင်းသည်။ မရဏေန၊ သေခြင်းသည်။ သောကေဟိ၊ စိုးရိမ်ခြင်းတို့သည်။ ပရိဒေဝေဟိ၊ ငိုကြွေးခြင်းတို့သည်။ ဒုက္ခေဟိ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်းတို့သည်။ ဒေါမနဿေဟိ၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်းတို့သည်။ ဥပါယာသေဟိ၊ ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့သည်။ ဩတိဏ္ဏာ၊ သက်ဝင်အပ်ကုန်သည်။ အမှ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဒုက္ခောတိဏ္ဏာ၊ (အမျိုးမျိုးသော) ဆင်းရဲသည်သက်ဝင်အပ်ကုန်သည်။ ဒုက္ခပရေတာ၊ (အမျိုးမျိုးသော)ဆင်းရဲသည် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်။ အမှ၊ ကုန်၏။ ကေဝလဿ၊ ချမ်းသာမဖက်သက်သက်သော။ ဣမဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ဤဆင်းရဲဘုံဆင်းရဲအစု၏။ အန္တကိရိယာ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားကိုပြုခြင်းသည်။ အပ္ပေဝ နာမ ပညာယေထာတိ၊ ထင်ရှားငါနှုတ်၏"ဟူ၍။ (မနသိကတ္ဝာ၊ နှလုံးသွင်း၍။) ဥပေန္တိ၊ ကပ်ဆောက်ကုန်၏။ (ဥပေန္တိဒွဲပြန်စပ်။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ ကုလပုတ္တော၊ ဤအမျိုးကောင်းသားသည်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့သည့်အတိုင်း။ ပဗ္ဗဇိတော၊ သာသနာတော်သို့ဝင်ရောက်၏။ သော စ၊ ထို (ကောင်းသောရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဝင်ရောက်သော) အမျိုးကောင်းသားသည်လည်း။ အဘိဇ္ဈာလု၊ အဘိဇ္ဈာပေါများသည်။ ကာမေသု၊ ဝတ္ထုအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၌။ တိဗ္ဗသာရာဂေါ၊ ထက်မြက်ပြင်းပြသော ဘပ်စုမ်းခြင်းရှိသည်။ဗျာပန္နစိတ္တော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ရောက်သော စိတ်ရှိသည်။ ပဒုဋ္ဌမနသင်္ကပ္ပေါ၊ ဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်သောစိတ်အကြံရှိသည်။ မုဋ္ဌဿတိ၊ ပျောက်သောသတိရှိသည်။ အသမ္ပဇာနော၊ ကင်းမဲ့သောဆင်ခြင်ဉာဏ်ရှိသည်။ အသမာဟိတော၊ တည်ကြည်သောစိတ်မရှိသည်။ ဝိဗ္ဘန္တစိတ္တော၊ အထူးထူးသောအာရုံတို့၌ ချာချာလည်သောစိတ်ရှိသည်။ ပါကတိန္ဒြိယော၊ ပင်ကိုယ် (ပကတိသော) ဣန္ဒြေရှိသည်။ ဝါ၊ မစောင့်စည်းအပ်သောဣန္ဒြေရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဥဘတောပဒီတ္တံ၊ နှစ်ဖက်လုံး၌တောက်လောင်သော။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ဂူထဂတံ၊ ဆောက်သော မစင်ရှိသော။ (အလယ်၌ မစင်ပေကျံနေသည်ဟု ဆိုလိုသည်။) ဆဝါလာတံ၊ သူကောင်ဟုတ်ကြည်းရာ၌ မီးစသည်။ (လောက ဝေါဟာရအားဖြင့် ထင်းကုလားတုံးဟုခေါ်သတတ်။) ဂါမေ၊ ရွာ၌။ ကဋ္ဌတ္ထံ၊ အသုံးအဆောင်သစ်သားအကျိုးငှါ [၂]။ နေဝ ဖရတိ သေယျထာပိ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့။

၁။ အတ္ထော ဖလံ ဝသော တေဿာတိ အတ္ထဝသံ၊ ကာရဏံ။ပ။ တတ္ထ နိယုတ္တာတိ အတ္ထဝသိကာ။ ဋီ။

၂။ ကဋ္ဌတ္ထန္တိ ကဋ္ဌေန ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ ဟူသော ဋီအလို ကဋ္ဌတ္ထံ၊ သစ်သားဖြင့် ပြုလုပ်ထိုက်သောကိစ္စဟုပေး။ ဖလံ ပသဝတိဒွ် ပသဝတိကို သီးဟ်ဟူ၍သော်ငင်း ပွါးစေဟ်ဟူ၍သော်ငင်း နှစ်နည်းပေးထုတ္ပင် ဒုတိယ အနက်ကဲ့သို့ ဖရတိကိုလည်း ဖြစ်စေဟ်ဟု ကာရိတ်ဆွင်း၍ပေး။

(ဖရ ဗျာပန္နဂတီသုဟူသောဓာတ်ကျမ်းနှင့်အညီ ဖရဓာတ်ဂတျတ္ထာ၊ ယင်းလည်း ယေ ဂတျတ္ထာ၊ တေ ပဝတ္တိပါပုဏာန ဇုဇ္ဈနဒ္ဓာဟူသည်တွင် ပဝတ္တာ၊ဇ္ဈတည်း။) အရဉ္ဉေ၊ တောဒ္ဓိ။ ကဒ္ဓတ္ထံ၊ အသုံး အဆောင်သစ်သား အကျိုးငှါ။ နှ ဖရတိ သေယျထာပိ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တထုပမံ၊ ထိုသူသေကောင်ဖုတ်ကြည်းသော မီးစလျှင် ဥပမာရှိသော။ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဂိဟိ·ဘောဂါ စ၊ လူ့စည်းစိမ်မှလည်း။ ပရိဟီနော၊ ဆုတ်ယုတ်သူဟူ၍။ သာမညတ္ထဉ္ဉူ၊ ရဟန်းအဖြစ်ဟူသော အရိယမဂ်အကျိုးငှါလည်း။ နှ ပရိပူရေတိ၊ မပြည့်စေတတ်သူဟူ၍။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဣမေ၊ ဤသည်တို့သည်။ အကုသလဝိတက္ကာ၊ အကုသလဝိတက်တို့တည်း။ ကာမဝိတက္ကော၊ ကာမဝိတက်၎င်း။ ဗျာပါဒဝိတက္ကော၊ ဗျာပါဒဝိတက်၎င်း။ ဝိဟိံသဝိတက္ကော၊ ဝိဟိံသဝိတက်၎င်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တယော၊ ကုန်သော၊ ဣမေ အကုသလဝိတက္ကာ၊ ဤအကုသလဝိတက်တို့သည်။ ကု၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌။ အပရိသေသာ၊ အကြွင်းမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်သနည်း။ စတူသု၊ လေးပါးကုန်သော၊ သတိပဋ္ဌာနေသု။ သတိပဋ္ဌာန်တို့၌။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတစိတ္တာဿ၊ ကောင်းစွာတည်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ဖြစ်၏ ဝိဟရတော ဝါ၊ နေသောသူ၏သန္တာန်၌သော်၎င်း။ အနိမိတ္တံ၊ နိစ္စစသောနိမိတ်မရှိသော၊ သမာဓိံ၊ ဝိပဿနာသမာဓိကို။ ဘာဝယတော ဝါ၊ ပွါးများသူ၏သန္တာန်၌သော်၎င်း။ (အပရိသေသာ၊ ၍။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ကုန်၏။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယာဝဉ္စ၊ အလုန်လျှင်။ အနိမိတ္တော၊ နိစ္စစသော နိမိတ်မရှိသော။ ဣဒံ သမာဓိ၊ ဤသမာဓိကို။ (ရှေ-အလို ဣဒံသည် နပုံမဟုတ် နိပါတ်၊ ထိုကြောင့် သမာဓိနှင့်တွဲစပ်ပေးသည်။) ဘာဝေတုံ၊ ပွါးစေခြင်းငှါ။ အလမေဝ၊ သင့်သည်သာ။ ဘိက္ခဝေ တို့။ ဘာဝိတော၊ ပွါးစေအပ်ပြီးသော။ ဗဟုလီကတော၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ပြီးသော၊ အနိမိတ္တော၊ သော။သမာဓိ၊ သည်။ မဟပ္ဖလော၊ များသောအကျိုးရှိသည်။ မဟာနိသံသော များသောအာနိသင်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒဋ္ဌ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဣမာ၊ ဤသည်တို့သည်။ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိတို့တည်း။ ဘဝဒိဋ္ဌိ စ၊သဿတဒိဋ္ဌိ၎င်း။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ စ၊ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၎င်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ တတြ၊ ထိုနှစ်မျိုးတို့၌ သုတဝါ၊ အာဂမ,အဓိဂမဟူသော သုတရှိသော။ အရိယသာဝကော၊ အရိယာဖြစ်သော တပဉ္ဉသည်။ "လောကသ္မိံ၊ လောက၌။ ယံ၊ အကြင်တရားကို။ အဟံ၊ သည်။ ဥပါဒိယမာနော၊ စွဲပသော်။ ဝဇ္ဇဝါ၊ အပြစ်ရှိသည်။ နှ အဿံ၊ မဖြစ်ရာ။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ တံ၊ ထိုတရားသည် အတ္ထိ နု ခေါတိ၊ ရှိသလော"ဟူ၍။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ သော၊ ထိုအရိယသာဝကသည်။ "လောကသ္မိံ၊ ၌။ ယံ၊ ကို။ အဟံ၊ သည်။ ဥပါဒိယမာနော၊ သော်။ ဝဇ္ဇဝါ၊ သည် နှ အဿံ၊ ရာ။ ကိဉ္စိ၊ သော။ တံ၊ သည်။ နတ္ထိ နု ခေ၊။ မရှိသည်သာ။ ဟိ၊ မှန်၏။ အဟံ၊ သည် ဥပါဒိယမာနော၊ စွဲယူသော်။ ရူပမေဝ၊ ရုပ်ကိုသာလျှင်။ ဥပါဒိယေယျံ၊ စွဲယူရာ၏။ ဝေဒနညေဝ ဝေဒနာကိုသာလျှင်။ သညညေဝ၊ သညာကိုသာလျှင်။ သင်္ခါရေယေဝ၊ သင်္ခါရတို့ကိုသာလျှင်

သာမညတ္ထဉ္ဉာတိ။ပ။ပရိယတ္တိပရိဝေဓဝသေန ပတ္တဗ္ဗံ သာမညတ္ထဉ္ဉဟူသော ဌ အလို သာမညတ္ထဉ္ဉပုဒ်ကိုလည်း ရဟန်းအဖြစ်ဟူသော မဂ်ကိစ္စကိုလည်းဟုပေး။

ဘ။ အနိမိတ္တံ ဝါ သမာဓိန္တိ ဝိပဿနာသမာဓိ်။ သောဟိ နိစ္စနိမိတ္တာဒိနံ သမုဂ္ဃါတနေန အနိမိတ္တောဝ ဝုစ္စတိ။ ဌ။

ဥပါဒိယေယျံ၊ ခဲ့ယူရာ၏။ ဥပါဒိယမာနော၊ ခဲ့ယူသော်။ ဝိညာဏညော၀၊ ဝိညာဏ်ကိုသာ။ ဥပါဒိယေ-
ယျံ၊ စဲ့ယူရာ၏။ တဿ မေ၊ ထိုငါ၏။ ဥပါဒါနပစယာ၊ ဥပါဒါန်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဘ၀ေါ၊
သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဘ၀ပစ္စယာ၊ ဘ၀ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း
သည်။ ဇာတိပစ္စယာ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇရာမရဏံ၊ အိုမင်းရင့်ရော်
ခြင်း သေခြင်းသည်။ (အဿ၊ ၏။) ဒသာကပန်ဒေ၀ဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ၊ စိုးရိမ်ခြင်း ငိုကြွေး
ခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွဲပင်ပန်းခြင်းတို့သည်။ သမ္ဘ၀ေယျုံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။
၀ေါ၊ ကျိသို့။ ကေ၀လဿ၊ ၁၂မ်းသာမဖက် သက်သက်သော။ ဇေဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ၊ ကျိဆင်းရဲအာဒုဇ်၏။
သမုဒယော၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အဿာတိ၊ ရာ၏"ဟူ၍။ ဧ၀ံ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအား၀ဖြင့် သိ၏။

(တံ ကိံမညထ ဘိက္ခ၀ေစသည် စာပိုဒ် ၂၃-အနတ္တလက္ခဏသုတ်နှင့် တူ၏။)

အဋ္ဌမံ၊ ရှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၉-ပါလိလေယျသုတ်

ဂဝ။ ဧကံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ ဘဂ၀ါ၊ သည်။ ကောသမ္မိယံ၊ ကောသမ္မီပြည်၌။
ဃောသိတာရာမေ၊ ဃောသိတာရုံ၌။ ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။ အထ ခေါ၊ ထိုအခါ၌။ ဘဂ၀ါ၊
သည်။ ပုဗ္ဗဏှသမယံ၊ နံနက်အခါ၌။ နိ၀ါသေတွာ၊ သင်းပိုင်ကို ပြင်၀တ်၍။ ပတ္တစီ၀ရံ၊ သပိတ်
သင်္ကန်းကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ ကောသမ္မိ ၊ ကောသမ္မီပြည်သို့။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလို့၀ငှါ။ ပါဝိသိ၊
၀င်ပြီ။ ကောသမ္မိယံ၊ ၌။ ပိဏ္ဍာယ၊ ငှါ။ စရိတွာ၊ လှည့်လည်၍။ ပစ္ဆာဘတ္တံ၊ ဆွမ်းစား၍ပြီးသည်မှ
နောက်၌။ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော၊ ဆွမ်းခံရာမှ ပဲသည်ရှိသော်။ သာမံ၊ ကိုယ်တိုင်။ သေနာသနံ၊
အိပ်ရာနေရာကို။ သံသာမေတွာ၊ သိမ်းဆည်း၍။ ပတ္တစီ၀ရံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌာကော၊
အလုပ်အကျွေးတို့ကို။ ဘနာမန္တေတွာ၊ မသိစေမူ၍။ (မပြောဆိုမူ၍ ဟူ၍သော်လည်း ပေး)
ဘိက္ခူသံဃံ၊ ရဟန်းအပေါင်းကို။ အနုပလောကေတွာ၊ မပန်ကြွားမူ၍။ ဧကော၊ တပါးထည်း
တည်း။ အဒုတိယော၊ အဖော်မပါဘဲ။ စာရိကံ၊ ဒေသစာရီအလို့၀ငှါ။ ပက္ကာမိ၊ ပဲကြွပြီ။
(ဒီ၀ါ၀ိဟာရံ နိဿိဒိကဲ့သို့ စာရိကံ၌ဆိုသည် စတုတ္ထဲ-သ၏ ကာရိယဟု ကြံ၍ပေးသည်။)

အထ ခေါ၊ ထိုအခါ၌။ အညတရော၊ တပါးသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘဂ၀တော၊ သည်။ အစိရ-
ပက္ကန္တဿ၊ ပဲကြ၍မကြာမြင့်မီ။ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ အရှင်အာနန္ဒာ
သည်။ (အတ္ထိ၏။) တေန၊ ထိုအရပ်သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ချဉ်းကပ်ပြီ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊၍။အာယသ္မန္တံ
အာနန္ဒံ၊ ကို။ "အာ၀ုသော အာနန္ဒ၊ ငါရှင်အာနန္ဒာ။ ဣဿ ဘဂ၀ါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။သာမံ၊
ကိုယ်တိုင်။ပ။စာရိကံ၊ ဒေသစာရီအလို့၀ငှါ။ ပက္ကန္တော၊ ပဲကြပြီဟူသော။ ကော၊ ဤစကားကို။
အ၀ေါစ၊ လျှောက်ပြီ။ အာ၀ုသော၊ ငါရှင်။ ယသ္မိံ သမယေ၊အကြင်အခါ၌ ။ ဘဂ၀ါ၊သည်။သာမံ၊
ကိုယ်တိုင်။ပ။ စာရိကံ၊ ငှါ။ပက္ကမတိ၊ ဲကြ၏။တသ္မိံ သမယေ၌ ။ ဘဂ၀ါ၊သည်။ ဧကော၀၊တပါး
တည်းသာလျှင်။ ဝိဟရိတုကာမော၊ နေလိုသည်။ ဟောတိ၊၏။တသ္မိံ သမယေ၌ ။ ဘဂ၀ါ၊သည်။
၀ါ၊သို့။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သော သူသည်။ အနုပသင်္ကမိတုံ၊ လိုက်ထိုက်သည်။ န ဟောတိ၊
မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ရှင်အာနန္ဒာက မိန့်ပြီ။

အထ ခေါ၊ ထိုအခါ၌။ ဘဂ၀ါ၊သည်။အနုပုဗ္ဗေန၊ ရွာနိဂုံးအစဉ်အား၀ဖြင့်။ စာရိကံ၊ ငှါ။ စရ-
မာနော၊ လှည့်လည်လတ်သော်။ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။ ပါလိလေယျကံ၊ ပါလိလေယျကမျိုးသည်။

(အတ္ထိ၏။) တံ၊ ထိုပါလိလေယျကမြို့သို့။ အဝသရိ၊ ဆိုက်ရောက်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တတြ ပါလိ-လေယျကေ၊ ထိုပါလိလေယျကမြို့၌ ဣ။ ဘဒ္ဒသာလမူလေ၊ တင့်တယ်သောဘင်ကြင်းပင်၏ အနီး၌။ ဝိဟရတိ၊ ဒနဒဘင်မူ၏။

အထ ခေါ၊ ဉ်။ သမ္ဗဟုလာ၊ များစွာကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ ယေန၊ ၌။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်၊ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ ထို့ရှင်အာနန္ဒာရှိရာအရပ်သို့။ ဥပသင်္ကမိ သု၊ ချဉ်းကပ်ကုန်ပြီ။ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ၊ ၍။ အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန၊ ရှင်အာနန္ဒာနှင့်။ သဒ္ဓိ၊ကွ။ သမ္မောဒိ သု၊ ကျန်းခံမဲ့လော စသည်ပြောဟောလျက် ရောနှောမိကုန်ပြီ။ သမ္မောဒနိယံ၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ်သော။ သာရဏိယံ၊ အောက်မေ့ဖွယ်သော။ ကထံ၊ စကားကို။ ဝီတိသာရေတ္ဝာ၊ ပြီးဆုံးစေ၍။ ကေမန္တံ၊ တခုသောအရပ်အဖို့၌။ ဒ္ဓိသိ သု၊ ထိုင်နေကုန်ပြီ။ (သမ္မောဒိ သု သမ္မောဒနိယံ ပုဒ်တို့နှင့် စပ်၍ သိမှတ်ဖွယ်ကို မ-ဥပါဠိနိဿယစာပိုဒ် ၁-၌) ကေမန္တံ၊ ၌။နိသိန္နာ၊ကုန်သော။တေ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ ကို။ "အာဝုသော အာနန္ဒ၊ နှာ။ နော၊ တပည့်တော်တို့သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သမ္မုခါ၊ မျက်မှောက်၌။ ဓမ္မံ၊ တရားအား လျော်သော။ ကထာ၊ စကားကို။ စိရဿုတာ၊ ကြာမြင့်သော အချိန်အခါက ကြားနာအပ်ဘူးပြီ။ (မကြားရတာကြာပြီဟူလို။) အာဝုသော အာနန္ဒ၊ နှာ။ မယံ၊ တို့သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သမ္မုခါ၊ ၌။ ဓမ္မံ၊ သော။ ကထံ၊ ကို။ သောတုံ၊ နာခြင်းငှါ။ ကုစ္ဆာမာတိ၊ လိုလားကုန်၏"ဟူသော။ ဘေံ၊ ကျွှေ့စကားကို။ အဝေါစုံ၊ လျှောက်ကုန်ပြီ။

အထ ခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ တေဟိ ဘိက္ခူဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ယေန၊ ၌။ ပါလိလေယျကံ၊ ပါလိလေယျကမြို့သည်ရင်း။ ဘဒ္ဒသာလမူလံ၊ တင့်တယ်သော အင်ကြင်းပင် အနီး(အရပ်)သည်ရင်း။ (အတ္ထိ၏။)ယေန၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၏။)တေန၊ ထိုဘုရား ရှိရာအရပ်သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ပြီ။ပ။ဓမ္မိယာ၊ တရားအား လျော်သော။ ကထာယ၊ စကားဖြင့်။ သန္ဒဿေသိ၊ ကောင်းစွာပြဆိုတော်မူပြီ။ သမာဒပေသိ၊ ကောင်းစွာယူစေပြီ။ သမုတ္တေဇေသိ၊ ကောင်းစွာထက်မြက်စေပြီ။ သမ္မဟံသေသိ၊ကောင်းစွာ ရွှင်လန်းစေပြီ။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ထိုအခါ၌။ အညတရဿ၊ တပါးသော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ "ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ဇာနတော၊ သိသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ ကထံ၊ သို့။ ပဿတော၊ မြင်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ အနုန္တရာ၊ မဂ်၏အခြားမဲ့၌ [၂]။ အာသဝါနံ၊ အာသဝေါတို့၏။ ခယော၊ ကုန်ရာ အရဟတ္တဖိုလ်သည်။

၁။ ပါလိလေယျကမြို့၏ မလှမ်းမကမ်းရှိ တောအုပ် အတွင်းမှ အင်ကြင်းပင်အနီး၌ နေတော်မူသည်ကို ပါလိလေယျကေ ငိဟရတိ ဘဒ္ဒသာလမူလေ ဟု ဟောတော်မူသည်။ ပါလိလေယျက မြို့၌ သိတင်းသုံးလျှင် ဘဒ္ဒသာလမူလ ဟူသော တောတွင်းရှိသစ်ပင်အနီးငယ် သိတင်းသုံးသည်ဟူသောစကားမဟုတ်နိုင်၊ တောတွင်းရှိ သစ်ပင်အနီး၌ သိတင်းသုံးလျှင် ပါလိလေယျကဟူသောမြို့၌ သိတင်းသုံးသည်ဟူသောစကားမဟုတ်နိုင်၊ထိုကြောင့် ပါလိလေယျကေကို မုချတ္ထမယူပဲ ဥပစာရတ္ထကြံ၍ "ပါလိလေယျက မြို့၏မလှမ်းမကမ်း" ဝါ "ပါလိလေယျက မြို့၏အနီး" ဟု အနက်ဘင်ပေါ်ယ်ပဲ့။

တံ နဂရံ ဥပနိဿာယ။ပ။ တသ္မိံ ရုက္ခမူလေ ငိဟရတိ ဟူသော ဌ ကိုထောက်၍ ပါလိလေယျကသည် ရွာမဟုတ် မြို့တည်း။ တတ္ထော၀ ကောစိ နာဂေါ ဘဒ္ဒကော သာလရုက္ခောဟူသော ဌ ကိုထောက်၍ ဘဒ္ဒသည် သာလ၏ ဝိသေသနတည်း။ ထို့ကြောင့် တင့်တယ်သော အင်ကြင်းပင်၏အနီး၌ ဟုပေးသည်။

၂။ ဤအနုန္တရာပုဒ် ရှင်ပြီးကို စာပိုဒ် ၅၅-၌ ရေးသားအပ်ခဲ့ပြီ။ သို့သော် ၅၅-၌ အနန္တရာကား နနိပါတ်နှင့် အန္တရဟူသော သုဒ္ဓနာမ်ပုဒ်တို့ကို ဇဟုဇ္ဇဟိ တွဲစပ်သည်။ ဤ၌ကား နနိပါတ်နှင့် အန္တရာနိပါတ်တို့ကို ဇဟုဇ္ဇဟိ

ဟောတိ နု ခေါတိ၊ ဖြစ်သနည်း”ဟူ၍။ ဝါ၊ ဟူသော။ ဧဝံ၊ သို့။ ဒေဝတသော၊ ၏။ ပရိဝိတက္ကော၊ အကြံအစည်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ အထ ခေါ၊ ထို့အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ စေတသာ၊ မိမိစိတ်တော်ဖြင့်။ ဘဿ ဘိက္ခုနော၊ ထို့ရဟန်း၏။ ဇဇ္ဈတောပရိဝိတက္ကံ၊ စိတ်အကြံအစည်ကို။ အညာယ၊ သိ၍။ ဘိက္ခူ၊၊ တို့ကို။ “ဘိက္ခဝေါ၊ တို့။ မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ဓမ္မော၊ ကို။ ဝိစယသော၊ စိစစ်၍ ”။ ဒေသိတော၊ အပ်ပြီ။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို။ ဝိစယသော၊ ၍။ ဒေသိတာ၊ အပ်ကုန်ပြီ။ သမ္မပ္ပဓာနာ၊ သမ္မပ္ပဓာန်တို့ကို။ပ။ ဣဒ္ဓိပါဒါ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်တို့ကို။ပ။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဣန္ဒြေတို့ကို။ပ။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဗလာနိ၊ ဗိုလ်တို့ကို။ပ။ သတ္တ၊ ခုနှစ်ပါးကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ဗောဇ္ဈင်တို့ကို။ပ။ အရိယော၊ မြတ်သော။ အဋ္ဌင်္ဂိကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ကို။ ဝိစယသော၊ စိစစ်၍။ ဒေသိတော၊ အပ်ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မယာ၊ သည်။ ဓမ္မော၊ ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိစယသော၊ ၍။ ဒေသိတော၊ အပ်ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မယာ၊ သည်။ ဓမ္မော၊ ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိစယသော၊ ၍။ ဒေသိတေ အထ စ ပန၊ ဟောကြားတော်မူအပ်ပါလျက်။ ဣဓ၊ ၌။ ဧကစ္စဿ၊ အချို့သော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ‘ကထံ နု ခေါ။ပ။ခယော ဇဟာတိတိ၊ ဇယော ဟောတိ’ဟူ၍။ ဝါ၊ ဟူသော။ ဧဝံ၊ သို့။ စေတသော၊ ၏။ ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ ဥဒပါဒိတိ၊ ဖြစ်ပြီ”ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ သိစေတော်မူပြီ။ (စေတောပရိဝိတက္ကမညာယ ဘိက္ခူ၊၊ အာမန္တေသိမှ အာမန္တေသိသို့ ပြန်စပ်သည်။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဇာနတော၊ သိသောသူ၏သန္တာန်၌။ ကထံ၊ အသို့လျှင်။ ပဿတော၊ မြင်သောသူ၏သန္တာန်၌။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယော၊ ကုန်ရာအရဟတ္တဖိုလ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ အရိယာနံ၊ (ဘုရားအစရှိသော)အရိယာတို့ကို။ အဒဿာဝီ၊ ဉာဏ်ဖြင့်သိမြင်လေ့မရှိသော။ အရိယဓမ္မဿ၊ (သတိပဋ္ဌာန်အစရှိသော)မြတ်သောတရား၌။ အကောဝိဒေါ၊ မလိမ္မာသော။ အရိယဓမ္မေ၊ ၌။ အဝိနီတော၊ သင်ကြားဆုံးမအပ်ပြီးသူမဟုတ်သော။ သပ္ပုရိသာနံ၊ (ဘုရားအစရှိသော)သူဘော်ကောင်းတို့ကို။ အဒဿာဝီ၊ သော။ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ၊ ၌။ အကောဝိဒေါ၊ သော။ သပ္ပုရိသဓမ္မေ၊ ၌။ အဝိနီတော၊ သော။ အဿုတဝါ၊ (အာဂမအဓိဂမဟူသော)သုတရှိသူမဟုတ်သော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ကောင်းစွာအဖန်ဖန်ရှု၏။ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ယာ ခေါ သာ သမနုပဿနာ၊(အကြင်မှားသောအားဖြင့်)ကောင်းစွာ

ကဲ့စပ်သည်။ ၅၅-ပါ အနန္တရာကား ဗဟုဇ္ဇဟိထုံးစံအတိုင်း အညပုဒ်လိင်လဲ့ကဲသည်။ ပဌမန္တဖြစ်သည်။ ဤ ၈၁-ပါ အနန္တရာကား အညပုဒ်လိင်မလိုက်၊ အလိင်၊ သတ္တမီယတ္ထ၊ သတ္တမီယန္တ၊ သို့သက်၍ ချေထားသည်။ ဥပမာ-အနေဇေ ဟူသောပုဒ်၌ ဇကာသည် သမာသ်တွဲပြီးသော်လည်း သဗ္ဗနာမ်ဇာတ်ကို မဂ္ဂန်ပဲနေဦးသကဲ့သို့ အနန္တရာနိပါတ်သဲ့သည်လည်း နနှင့် ဗဟုဇ္ဇိဟိတဲ့သော်လည်း အညပုဒ်လိင်မလိုက်ပဲ နိပါတ်သဘော နိပါတ်ဇာတ်ထုံးစံအတိုင်းနေသည်။

ထိုကြောင့် ၅၅-ဌ် အနန္တရာကို အခြားမရှိသည်ဖြစ်၍ ဟုပေးခဲ့သော်လည်း ဤ၌ အနန္တရာ အာသဝါနံ ခယော ဟောတိတိ မဂ္ဂါနန္တရံ အရဟတ္တဖလံ ဟူသောဌနှင့်အညီ “မဂ်၏အခြားမဲ့၌”ဟု ပေးသည်။

၁။ ဝိစယသောတိ ဝိစယေန၊ တေသံ တေသံ ဓမ္မာနံ သဘာဝ ဝိစိနနသမတ္ထေန ဉာဏေန ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာတိ အတ္ထောဟူသောဌနှင့်အညီ ဝိစယသောကို “အားဖြင့်”ဟု ကြိယာဝိသေသနတ္ထပေးသည်။ ဒေသိတော၌စပ်။

အဖန်တလဲလဲရှုမြင်ခြင်းသည်။ (သမနုပဿနာတိ ဒိဋ္ဌိသမနုပဿနာဉဒ္ဒ။) (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ထို (အဆိုပါ)ရှုမြင်ခြင်းသည်။ သခါရော၊ (ဒိဋ္ဌိလျှင် အကြောင်းရှိသော) သခါရတည်း။ (သခါရော သောတိ ဒိဋ္ဌိသခါရော သော၊ဉဒ္ဒ။ ဒိဋ္ဌိသခါရောတိ ဒိဋ္ဌိပစ္စယော သခါရော၊ ဋ္ဌိ နှင့် အညီပေးသည်။ ကျ်ဒ္ဒ် သခါရဆိုသော်လည်း ဒိဋ္ဌိသခါရကိုယ်။ ဖဿကြောင့် ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာကြောင့် တဏှာ၊ တဏှာကြောင့် ဒိဋ္ဌိဟူသော ဥပါဒါန်၊ ဒိဋ္ဌုပါဒါန် သခါရဖြစ်သည်ဟူလို။) သော သခါရော၊ သည်။ ကိ ံနိဒါနော၊ အဘယ်လျှင် နိဒါန်းရှိသနည်း။ ကိ ံသမုဒယော၊ အဘယ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်း ရှိသနည်း။ ကိ ံဇာတိကော၊ အဘယ်လျှင် ဇစ်မြစ်ရှိသနည်း။ ကိ ံပဘဝေါ၊ အဘယ်လျှင် အမွန် အစရှိသနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဝိဇ္ဇာသမ္မသ္သဇေန၊ အဝိဇ္ဇာနှင့်ယှဉ်သော ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝေဒယိတေန၊ ဝေဒနာသည်။ ဖုဋ္ဌဿ၊ တွေ့ထိအပ်သော။ အဿုတဝတော၊ သော။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ၏ သန္တာန်၌။ တဏှာ၊ သည်။ ဥပပ္ဇန္နာ၊ ဖြစ်၏။ သေဒ သခါရော၊ သည်။ တတောဇေါ၊ ထိုတဏှာကြောင့်ဖြစ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ သောပိ သခါရော၊ ထို (တဏှာကြောင့်ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိလျှင်အကြောင်းရှိသော) သခါရသည်လည်း။အနိစ္စော၊ မမြဲ။ သခ်ံတော၊ အကြောင်းတရားတို့သည် ပြုစီရင်အပ်သောတရားတည်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နော၊ အကြောင်းတရားကိုစဲ့၍ဖြစ်သော တရားတည်း။ သာပိ တဏှာ၊ (ဒိဋ္ဌိသခါရ၏ အကြောင်းဖြစ်သော) ထိုတဏှာသည်လည်း။ အနိစ္စာ၊ မမြဲ။ပ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ၊ တည်း။ သာပိ ဝေဒနာ၊ (တဏှာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော) ထိုဝေဒနာသည်လည်း။ သောပိ ဖဿော၊ (ဝေဒနာ၏ အကြောင်းဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာနှင့်ယှဉ်သော) ထိုဖဿသည်လည်း။ပ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နော၊ တည်း။ သာပိ အဝိဇ္ဇာ၊ (ဖဿနှင့်ယှဉ်သော) ထိုအဝိဇ္ဇာသည်လည်း။ (သာ ဖဿသမ္မယုတ္တာ အဝိဇ္ဇာ။ဉ။)။ပ။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမ္မိ၊ ကျိသို့လည်း။ပ။ ခယော၊ ကုန်ရာအရဟတ္တာဖိုလ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ရူပံ၊ ကို။ အတ္တာတော၊ ဟူ၍။ နု ဟော ခေါ သမနုပဿတိ၊(မှားသောအားဖြင့်)ကောင်းစွာ အဖန်ဖန် မရှုသည်သာတည်း။ အပိ- စ၊ သို့သော်ကား။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ ရူပဝန္တံ၊ ရုပ်ရှိ၏ ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ (ယာ ခေါ ပန သာ-မှ ခယော ဟောတိ-အထိ ပေးခဲ့ပြီ။)

ရူပံ၊ ကို။ အတ္တာတော၊ ဟူ၍။ နု ဟော ခေါ သမနုပဿတိ၊ သည်သာတည်း။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ရူပဝန္တံ၊ ဟူ၍။ နု သမနုပဿတိ၊ သည်သာတည်း။ အပိ စ၊ သို့သော်ကား။ အတ္တာနိ၊ အတ္တ၌။ ရူပံ၊ ရုပ်ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ (ယာ ခေါ ပန သာ-မှ ခယော ဟောတိ-အထိ ပေးမြဲ။)

ရူပံ၊ ကို။ အတ္တာတော၊ ဟူ၍။ နု ဟော ခေါ သမနုပဿတိ၊ သည်သာတည်း။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ရူပဝန္တံ၊ ဟူ၍။ နု သမနုပဿတိ၊ သည်သာတည်း။ အတ္တနိ၊ ဉ်။ ရူပံ၊ ဟူ၍။ နု သမနုပဿတိ၊ သည်သာတည်း။ အပိ စ၊ သို့သော်ကား။ ရူပသ္မိ ံ၊ ရုပ်၌။ အတ္တာနံ၊ အတ္တဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ (ကြင်းပေးမြဲ။)

ရူပံ၊ ကို။ အတ္တာတော၊ ဟူ၍။ နု ဟော ခေါ သမနုပဿတိ၊ သည်သာတည်း။ပ။ အပိ စ၊ သော်ကား။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ အတ္တာတော၊ အတ္တဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ အပိ စ၊ သော်ကား။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဝေဒနာဝန္တံ၊ ဝေဒနာရှိ၏ဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ အပိ စ၊ သော်ကား။ အတ္တနိ။ အတ္တ၌။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ အပိ စ၊ သော်ကား။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ၌။ အတ္တာနံ၊ အတ္တဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ (ကြင်းလွှယ်ပြီ။)

(နံ ဟေဝ ခေါ ဤပံ အတ္ထတော သမနုပဿတိ။ပ။ နံ သည်၊ နံ သဒ်ါရေ၊ နံ ဝိညာဏံ အတ္ထတော သမနုပဿတိ ပေးမြဲ လှယ်ပြီ။) အပိ စ၊ သို့သော်ကား။ "သော၊ ထို့ငါသည်။ အတ္ထာ၊ အတ္ထာတည်း။ သော၊ ထို့ငါသည်။ လောကော၊ လောကတည်း။ သော၊ ထို့ငါသည်။ ပေစ္စ၊ တမလှန်ဘဝသို့ရောက်လတ်သော်။ နိစ္စော၊ မြဲသည်။ ခုဝေါ၊ ခိုင်ခံ့သည်။ သဿတော၊ တည်တံ့သည်။ အဝိပရိဏာမဓမ္မော၊ ပေါက်ပြန်ခြင်းသဘောမရှိသည်။ ဘဝိဿာမိတိ၊ ဖြစ်အံ့"ဟူ၍။ ဧဝံဒိဋ္ဌိ၊ ဤသို့သောအယူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယာ ခေါ ပန သာ သဿတဒိဋ္ဌိ၊ အကြင် (မြဲမြံခိုင်ခံ့တည်တံ့၏ဟုယူသော) သဿတဒိဋ္ဌိသည်။ (အတ္ထိ၊၏။) သော၊ ထိုသဿတဒိဋ္ဌိသည်။ သဒ်ါရော၊ သဒ်ါရတည်း။ သော သဒ်ါရော၊ ထိုသဒ်ါရသည်။ ကိ ံနိဒါနော၊ အဘယ်လျှင်အကြောင်းရှိသနည်း။ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမ်ပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဇာနတော၊ သိသူ၏။ (သန္တာန်၌။) ဧဝံ၊ သို့။ ပဿတော၊ မြင်သူ၏။ (သန္တာန်၌။) အနုန္တရာ၊ အရဟတ္တမဂ်၏အခြားမဲ့၌။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယော၊ ကုန်ရာဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(နံ ဟေဝ ခေါမှ သမနုပဿတိအထိပေးမြဲ) "သော အတ္ထာ။ပ။ အဝိပရိဏာမဓမ္မော်တိ၊ အဝိပရိဏာမဓမ္မော"ဟူ၍။ ဧဝံဒိဋ္ဌိပိ၊ ဤသို့သောအယူသည်လည်း။ နံ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အပိ စ၊ သို့သော်လည်း။ "(အဟံ၊ သည်။) နော စဿံ၊ (နော စေ အဿံ) အကယ်၍မဖြစ်နိုင်ငြားအံ့။ မေ၊ ငါ၏(ပရိက္ခရာသည်လည်း။) နော စ သိယာ၊ မဖြစ်တန်ရာ။ (နောစဿံ နောစ မေ သိယာတိ သစေ အဟံ နံ ဘဝေယ်ံ၊ မမ ပရိက္ခာရောပိ နံ ဘဝေယျ ဌ။) (အာယတိမ်ပိ၊ နောင်အခါ၌လည်း။ အဟံ၊ သည်။) သစေ နာဘဝိဿံ၊ အကယ်၍ မဖြစ်လတ္တံ့သည်ဖြစ်အံ့။ (ဧဝံ၊ ဤသို့မဖြစ်လတ်သော်။) မေ၊ ငါ၏။ (ပရိက္ခရာသည်လည်း။) နံ ဘဝိဿိတိတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့"ဟူ၍။ ဧဝံဒိဋ္ဌိ၊ဤသို့သောအယူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယာ ခေါ ပန သာ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၊ အကြင် (ပြတ်၏ဟူသော) ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ထိုဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိသည်။ သဒ်ါရော၊ သဒ်ါရတည်း။ သော သဒ်ါရော၊ ထိုသဒ်ါရသည်။ ကိ ံနိဒါနော၊ နည်း။ပ။ကိ ံပဘဝေါ၊ နည်း။ (ကြွင်းပေးမြဲ။)

(နံ ဟေဝ ခေါမှ နံ ဝိညာဏသို့ အတ္ထတော သမနုပဿတိအထိပေးခဲ့ပြီ။) "သော အတ္ထာ။ပ။ အဝိပရိဏာမဓမ္မောတိ၊ ဓမ္မော"ဟူ၍။ ဧဝံဒိဋ္ဌိပိ၊ ဤသို့သောအယူသည်လည်း။ နံ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ "နော စဿံ။ပ။ နံ မေ ဘဝိဿတိတိ၊ ဘဝိဿတိ"ဟူ၍။ ဧဝံဒိဋ္ဌိပိ၊ သည်လည်း။ နံ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အပိ စ၊ သို့သော်ကား။ သဒ္ဓမ္မော၊ သူတော်ကောင်းတရား၌။ ကဒ်ီ၊ ယုံမှားခြင်းရှိသည်။ ဝိစိကိစ္ဆီ၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်သောသဘောရှိသည်။ အနိဋ္ဌင်္ဂတော၊ ပြီးပြတ်ခြင်းသို့မရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သဒ္ဓမ္မော၌။ ယာ ခေါ ပန သာ ကဒ်ီတာ၊ အကြင်ယုံမှားရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ယာ ခေါ ပန သာ ဝိစိကိစ္ဆီတာ၊ အကြင်မဆုံးဖြတ်နိုင်သောသဘောရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ယာ ခေါ ပန သာ အနိဋ္ဌင်္ဂတတာ၊ အကြင်ပြီးပြတ်ခြင်းသို့ မရောက်သည်၏အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော၊ ထိုယုံမှားခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်စသည်သည်။ သဒ်ါရော၊ သဒ်ါရတည်း။ သော သဒ်ါရော၊ ထိုသဒ်ါရသည်။ ကိ ံနိဒါနော၊ နည်း။ပ။ တဏှာ၊ သည်။ ဥပဓိနော၊ ၏။ သော သဒ်ါရော၊ ထိုသဒ်ါရသည်။ တတောဇော၊ ထိုတဏှာကြောင့်ဖြစ်၏[၁]။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။

၁။ တဏှာသမ္မယုတ္တဖြစ်သော လောဘမူစိတ်၌ ဝိစိကိစ္ဆာပင်မရှိ၊ ထို့သို့ဖြစ်လျက် ဝိစိကိစ္ဆာတည်းဟူသော သဒ်ါရသည် တဏှာကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု ဘာကြောင့်မိန့်ဆိုသနည်း။ မေး။ တဏှာသမ္မယုတ္တလောဘမူစိတ်၌

သောပိ သဒ်ါကော၊ ထိုသဒ်ါရသည်လည်း။ အနိစ္စော၊ မမြဲ။ ပ။ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒေံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ဇာနတော၊ သိသောသူ၏သန္တာန်၌။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဿတော၊ မြင်သောသူ၏သန္တာန်၌။ အနန္တရာ၊ မင်္ဂလာဒေါ်ခြေးမဲ့၌။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယော၊ ကုန်ရာပြစ်သော အရဟတ္တာဝိုလ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သုတံ၊ ကြားလိုက်ရပါ၏။ (နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါ၏။)

နဝမံ၊ ကိုးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၀-ပုဏ္ဏမသုတ်

၈၂။ ကေံ၊ တပါးသော၊ သ့မယံ၊ အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သာဝတ္ထိယံ၊ သာဝတ်ပြည်၌။ ပုဗ္ဗာရာမေ၊ ပုဗ္ဗာရုံ၌။ မိဂါရမာတုပါသာဒေ၊ မိဂါရသူဌေး၏ အမိအရာ၌ တည်သော ဝိသာခါ၏ ပြာသာဒ်၌။ မဟတာ၊ များ,မြတ်သော။ ဘိက္ခုသံဃေန၊ ရဟန်းအပေါင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူတကွ။ ဝိဟရတိ၊ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပန်းရဒသ၊ တဆဲ့ငါးရက်မြောက်ဖြစ်သော။တဒဟုပေါသထေ၊ ထိုဥပုသ်နေ့၌။ ပုဏ္ဏာယ၊ တလပြည့်သော။ ပုဏ္ဏမာယ၊ ပြည့်သော လဝန်းရှိသော်။ ရတ္တိယာ၊ ည၌။ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော၊ ရဟန်းအပေါင်းသည် ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍။ အဋ္ဌာကာသေ၊ လွင်တီးခေါင်၌။ နိသိန္နော၊ ထိုင်နေတော်မူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အထ ခေါ၊ ၌။ အညတရော၊ တပါးသော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ အာသနာ၊ နေရာမှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ဧကံသံ၊ လက်ဝဲတဖက် ပခုံးထက်၌။ ဥတ္တရာသင်ံ၊ အပေါ်ဆုံကို။ ကရိတ္ဝာ၊ တင်၍။ ယေန၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ အဉ္ဇလိံ၊ လက်အုပ်ကို။ ပဏာမေတ္ဝာ၊ ညွတ်ကိုင်းစေ၍။ ဝါ၊ မြောက်ခြီ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ “ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပဥ္ဉာ၊ ပြဿနာကို။ ဝေယျာကရဏာယ၊ ဖြေဆိုခြင်းငှါ။ မေ၊တပည့်တော်အား။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ သစေ ကရောတိ၊ အကယ်၍ ပြုအံ့။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ကိဉ္စိဒေဝ၊ တစုံတခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဒေသံ၊ တော့မြင်အပ်သော အကြောင်းကို။ ပုစ္ဆေယျ၊ န္တိ၊ မေးလိုပါ၏”ဟူသော။ တေံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဧတန ဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်မူ။ တ္ဝံ၊ သင်သည်။ ယံ၊ အကြင်ပြဿနာကို။ အာကင်္ခသိ၊ မေးလို၏။ (တံ၊ ထိုပြဿနာ

ဝိစိကိစ္ဆာမရှိသည့်အဟုတ် ဒိဝိကိစ္ဆာကည်းဟူသော သင်္ခါရသည် တဏှာ (လောဘ)ကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု ဂင်စစ်အားဖြင့် မဆိုနိုင်။ သို့သော် ဝိစိကိစ္ဆာတည်းဟူသော သင်္ခါရဖြစ်ခိုက် တဏှာတည်းဟူသော လောဘ ဧဏာတ္တယအားဖြင့် အထင်အရှားမရှိစေကာမူ မဂ်ဖြင့် ယင်းတဏှာလောဘကို မပယ်သတ်ရသေးသောကြောင့် အနုသယအနေအားဖြင့် ရှိသည်ဟုဆိုနိုင်သည်။ ထိုကြောင့် တတောဇော သော သင်္ခါရော၊ ဝိစိကိစ္ဆာဟူသော ထိုသင်္ခါရသည် တဏှာကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု ဟောတော်မူအပ်သည်ဟူလို။ ဌ။

၁။ မာသပုဏ္ဏတာယ ပုဏ္ဏာ သံပုဏ္ဏာဝတိ ပုဏ္ဏာ၊ မာ ဣတိ စန္ဒော ဝုစ္စတိ၊ သော ဧတ္ထ ပုဏ္ဏောတိ ပုဏ္ဏမာ၊ ဧဝံ ပုဏ္ဏာယ ပုဏ္ဏမာသာတိ ဣမသ္မိံ ပဒဒ္ဓယေ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ (မ-ဋ္ဌ-၄၊ ၅၀၊ စာပိဒ် ၈၅။)

ကို။) သကေ အာသနေ၊ မိမိနေရာ၌။ နိသီဒိတ္ဝာ၊ ထိုင်၍။ ပုစ္ဆ၊ မေးလျှောက်လေ့[1]။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ သော ဘိက္ခု၊ ထို့ရဟန်းသည်။ "ဧဝံ ဘန္တေတိ ခေါ၊ ကောင်းပါပြီ အရှင်ဘုရား"ဟူ၍။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ကို။ ပဋိဿုတ္ဝာ၊ ခံရှုရှုနာယူ၍။ သကေ အာသနေ၊ ၌။ နိသီဒိတ္ဝာ၊ ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ "ဘန္တေ၊ ရှေး။ ဣမေ၊ ဤတရားတို့သည်။ ပဌ၊ ငါးပါးကုန်သော၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့တော်လော"။ သေယျထီဒံ၊ ငါးပါးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။ ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ၎င်း။ပ။ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓောတိ၊ ၎င်းတည်း"ဟူသော။ ဘော်၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြော်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဣဓမေ ခေါ၊ ဤတရားတို့သည်။ ပဌ၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တို့တည်း။ပ။ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြေဆိုတော်မူ၏။

သော ဘိက္ခု၊ သည်။ "သာဓု ဘန္တေတိ ခေါ၊ ကောင်းပါပေစွ အရှင်ဘုရား"ဟူ၍။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဘာသိတံ၊ ဖြေဆိုတော်မူအပ်သော စကားတော်ကို။ အဘိနန္ဒိတ္ဝာ၊ အလွန်နှစ်သက်၍။ အနုမောဒိတ္ဝာ၊ဝမ်းမြောက်၍။ဘဂဝန္တံ၊ကို။"ဘန္တေ၊ရှေး။ပဌ၊ကုန်သော။ ဣမေ ပန ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည်ကား။ ကိံမူလကာတိ၊ အဘယ်လျှင် အကြောင်းရင်း ဌိပါ၊ကုန်သနည်း" ဟူသော။ ဥတ္တာရိံ၊ လွန်မြတ်သော။ ပဉ်း၊ ပြဿနာကို။ ဒေပုစ္ဆိ၊ မေးလျှောက်ပြီ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ပဌ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ခေါ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဆန္ဒမူလကာ၊ တဏှာဆန္ဒလျှင် အကြောင်းရင်းရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြေဆိုတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရှေး။ တညေဝ ဥပါဒါနံ၊ ထို့ဥပါဒါန်သည်သာလျှင်။ တေ ပဋ္ဌပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ထိုပဋ္ဌပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည်။ သိယုံ နု ခေါ၊ ဖြစ်ကုန်ရာသလော။ ဥဒါဟု၊ သို့မဟုတ်။ ပဋ္ဌဟိ၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေဟိ၊ တို့မှ။ အညတြ၊ ကင်း၍။ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ သိယာ နု ခေါ၊ ဖြစ်ရုပါသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးလျှောက်၏[2]။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တညေဝ ဥပါဒါနံ၊ သည်သာလျှင်။ တေ ပဋ္ဌပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ နု ခေါ သိယုံ၊ မဖြစ်ကုန်ရာ။ ပဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေဟိ၊ တို့မှ။ အညတြ၊ ကင်း၍။ ဥပါဒါနံ၊ သည်။ နာပိ သိယာ၊ ဖြစ်လည်း

၁။ သကေ အာသနေ နိသီဒိတ္ဝာ ပုစ္ဆ ယဒါ ကစ်သိတိ ကသ္မာ ဧတမတ္ထံ ဘာသိ၊ သော ကိရ ဘိက္ခု ပဌမတ ဘိက္ခုပရိဝါရော၊ အာစရိယေ ပန ဋ္ဌိတကေ ပုစ္ဆန္တေ သစေ တေ ဘိက္ခူ နိသိဒန္တိ၊ သဗ္ဗေ ဂါရဝံ ကတ္တဗ္ဗော ဟောတိ၊ အာစရိယေ အဂါရဝံ။ သစေ ဥဋ္ဌဟန္တိ၊ အာစရိယေ ဂါရဝံ ကတ္တဗ္ဗော ဟောတိ၊ သဗ္ဗေ ဥဋ္ဌဟန္တိ အဂါရဝံ။ ဣတိ နေသံ စိတ္တံ အနေကဂ္ဂံ ဘဝိဿတိ၊ဒေသနံ သမ္မဒ္ဒိဿတိ နု သက္ခိဿန္တီ။ တသ္မိံ ပန နိသိဒိတ္ဝာ ပုစ္ဆန္တေ ဧတသ္မိံ ကေဂ္ဂံ ဘဝိဿတိ၊ ဒေသနံ သမ္မဒ္ဒိဿတိ နု သက္ခိဿန္တီတိ ဥတ္တာ ဘဂဝါ ဧဝမာဟ။ဣ-ဋ္ဌ။

၂။ ဣမေ နု ခေါ ဘန္တေတိ ဒုယံ ဃဏရော ပဋ္ဌဒ္ဓံ ဘိက္ခုသတာနံ ဘာဇနိယော၊ ပဋ္ဌကွဇ္ဇရတ္တမွိ ဥပဋ္ဌာနသာ-
တိတိ နု ဝတ္တာဗ္ဗော။ ပဉ်း ပုစ္ဆန္တေန ပန "ဣမေ ပဋ္ဌပါဒါနက္ခန္ဓာ နု အညေ" တိ ဒဝံ ဘာနန္တေန ဂါယ ဟတ္ထာ
ပုစ္ဆိတုံ နု ဝဋ္ဋတိ၊ တသ္မာ အဇာနန္တော ဝိယ ပုစ္ဆတိ။ ဃတပိ စသ္မ အန္တေဝါသိကော "ဣမဿ ကာစရိယော
'အဟံ ဇာနာမိ'တိ နု ကထေတိ၊ သဗ္ဗညုတညာဏေန ပန သဒ္ဓိံ သံသန္ဒိတ္ဝာ ကထေတိ"တိ သောတုံ
သဒ္ဓါတုံ မညိဿန္တိပိ အဇာနန္တော ဝိယ ပုစ္ဆတိ။ ဣ-ဋ္ဌ။

၃။ ပဋ္ဌပါဒါနက္ခန္ဓာတ္ထိသည် တဏှာကြောင့်ဖြစ်ကြကုန်၏ဟု ဟောကော်းသဖြင့် ဥပါဒါန်လည်း အဘာ
ကြောင့်ဖြစ်ရကား ပဋ္ဌပါဒါနက္ခန္ဓာနှင့် ဥပါဒါန်သည် အတူတပင်လော်ဟု ဆက်လက်လျှောက်ထား ဘုယျမှု
တညေဝ နု ခေါ စသည်ကို လျှောက်၏။

မဖြစ်ဆု။ အပိစ၊ စင်စစ်သော်ကား။ (မ-၃-၆၆။ မဟာပုဏ္ဏမသုတ်၌ ယော ခေါ ဘိက္ခု ပဋ္ဌသု ဉပါဒါနက္ခန္ဓသု ဆန္ဒရာဂါ ဟုဟောတော်မူ၏။) တတ္ထ၊ ထိုငါးပါးကုန်သော ဉပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၌။ ယော ဆန္ဒရာဂေါ၊ အကြင်လိုချင်တပ်မက်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုငါးပါးကုန်သော ဉပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၌။ တံ၊ ထိုလိုချင်တပ်မက်ခြင်းသည်။ ဉပါဒါနံ၊ ဉပါဒါန်မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြေဆိုတော်မူ၏။

သော ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဘန္တေ၊ ရှင်း။ ပဋ္ဌပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ ပဋ္ဌပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၌။ ဆန္ဒရာဂဝေမတ္တတာ၊ ဆန္ဒရာဂထူးသည်၏ အဖြစ်သည်။ သိယာ ပနာတိ၊ ဖြစ်ရာသလော" ဟူသော။ ဥတ္တရိံ၊ သော။ ပဠုံ၊ ကို။ အပုစ္ဆိ၊ ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ "ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ သိယာတံ်၊ ဖြစ်ရာ၏" ဟူ၍။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ကေစ္စဿ၊ အချို့သောသူ၏။ "(အဟံ၊ ငါသည်။) အနာဂတံ အဒ္ဓါနံ၊ အနာဂတ်ကာလ၌။ ဧဝံရူပေါ၊ ဤသို့သောရုပ်ရှိသည်။ သိယံ၊ ဖြစ်လို၏။ပ။ ဧဝံဝေဒနော၊ ဤသို့သောဝေဒနာရှိသည်။ပ။ ဧဝံသညော၊ ဤသို့သော သညာရှိသည်။ပ။ ဧဝံသင်္ခါရော၊ ဤသို့သောသင်္ခါရရှိသည်။ပ။ ဧဝံဝိညာဏော၊ ဤသို့သောဝိညာဉ် ရှိသည်။ သိယန္တိ၊ ဖြစ်လို၏"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့သောတောင့်တခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ပဋ္ဌပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ ပဋ္ဌပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၌။ ဆန္ဒရာဂဝေမတ္တတာ၊ လိုချင်တပ်မက်ခြင်း၏ ထူးသည်၏အဖြစ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြေဆိုတော်မူ၏။

သော ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဘန္တေ၊ ရှင်း။ ကိတ္တာဝတာ၊ အဘယ်မျှဖြင့်။ ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာတို့၏။ ခန္ဓာဓိဝစနံ၊ ခန္ဓာဟူသော အမည်သည်။ ဟောတိ နု ခေါတိ၊ ဖြစ်ပါသနည်း" ဟူသော။ ဥတ္တရိံ၊ သော။ ပဠုံ၊ ကို။ အပုစ္ဆိ၊ ပြီ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်ံ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ သော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ အဇ္ဈတ္တ သန္တာန်၌လည်းဖြစ်သော။ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်၌လည်းဖြစ်သော။ယံ ကိဉ္စိ၊ သော။ ရူပံ၊ သည်။ သြဠာရိကံ ဝါ၊ ရုန့်ရင်းသည်လည်းဖြစ်သော။ သုခုမံ ဝါ၊ သိမ်မွေ့သည်လည်းဖြစ်သော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ သော။ ရူပံ၊ သည်။ ဟီနံ ဝါ၊ ယုတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပဏီတံ ဝါ၊ မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ သော။ ရူပံ၊ သည်။ ဒူရေ ဝါ၊ ဝေးသည်လည်းဖြစ်သော။ သန္တိကေ ဝါ၊ နီးသည်လည်းဖြစ်သော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ သော။ ရူပံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) အယံ၊ ဤရုပ်ကို။ ရူပက္ခန္ဓေ၊ ရူပက္ခန္ဓာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ၊ သော။ ယာ ကာစိ၊ သော်။ ဝေဒနာ၊ သည်။ပ။ ယာ ကာစိ၊ သော။ သညာ၊ သည် ။ပ။ ယေ ကေစိ၊ ကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည် ။ပ။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်ံ၊ သော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ သော။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ပ။ ဒူရေ ဝါ၊ ဝေးသည်လည်းဖြစ်သော။ သန္တိကေ ဝါ၊ နီးသည်လည်းဖြစ်သော။ ယံ ကိဉ္စိ၊ သော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) အယံ၊ ဤဝိညာဉ်ကို။ ဝိညာဏက္ခန္ဓေ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဧတ္တာဝတာ ခေါ၊ ဤမျှဖြင့်။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ခန္ဓာဓိဝစနံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြေဆိုတော်မူ၏။

သော ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဘန္တေ၊ ရှင်း။ ရူပက္ခန္ဓဿ၊ ရူပက္ခန္ဓာကို။ ပညာပနာယ၊ (သဟေတု အဟေတုက စသော) အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်းငှါ။ (ပညာပနာယ ဒဿနတ္ထာယဟု ဖွင့်သော မ-၄၊ ၅၂။ အဋ္ဌကထာအလို ဉာဏ်ဖြင့် ရှုခြင်းငှါဟုပေး)။ ဟောတု၊ အကြောင်းသည်။ ကော နု ခေါ၊ အဘယ်နည်း။ ပစ္စယော၊ အထောက်အပံ့သည်။ (ဟေတုနှင့် ပစ္စယအနက်တူ၊ ဟောတု

ဟေတု, သာဓာရဏဟေတု, ဥတ္တမဟေတုတို့တွင် ဤ၌ ဟေတုဟေတုခေါ် ပစ္စယဟေတုကို ယူဘို့ရန် ပစ္စယောဟု ထပ်ဆင့်ဟောတော်မူ၏။ မ-၄၊ မဟာပုဏ္ဏမသုတ် ၌ နှင့် ၎င်းဋ္ဌကိုရှု။)ကော နု ခေါ၊ နည်း။ ဝေဒနာကွန္ဓဿ၊ ကို။ပ။ သညာကွန္ဓဿ၊ ကို။ပ။ သင်္ခါရကွန္ဓဿ၊ ကို။ပ။ ဝိညာဏကွန္ဓဿ၊ ကို။ ပညာပနာယ၊ ၌။ ဟေတု၊ သည်။ ကော နု ခေါ၊ နည်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ ကော နု ခေါတိ၊ နည်း"ဟူသော။ ဥတ္တရိ ံ၊ သော။ ပဠံ၊ ကို။ အပုစ္ဆိ၊ ပြီ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ရူပကွန္ဓဿ၊ ကို။ ပညာပနာယ၊ ၌။ ဟေတု၊ အကြောင်းသည်။ စတ္တာရော ခေါ မဟာဘူတာ၊ မဟာဘူတ် လေးပါးတို့ပင်တည်း။ (ရူပကွန္ဓဿ၊ ကို။ ပညာပနာယ၊ ၌။) ပစ္စယော၊ သည်။ စတ္တာရော မဟာဘူတာ၊ မဟာဘူတ်လေးပါးတို့ပင်တည်း။ ဝေဒနာကွန္ဓဿ၊ ကို။ ပညာပနာယ၊ ၌။ ဟေတု၊ သည်။ ဖဿော၊ ဖဿတည်း။ပ။ သညာကွန္ဓဿ၊ ကို။ ပညာပနာယ၊ ၌။ ဟေတု၊ သည်။ ဖဿော၊ တ၌း။ပ။ သင်္ခါရကွန္ဓဿ၊ ကို။ ပညာပနာယ၊ ၌။ ဟေတု၊ သည်။ ဖဿော၊ တည်း။ပ။ ဝိညာဏကွန္ဓဿ၊ ကို။ ပညာပနာယ၊ ၌။ ဟေတု၊ သည်။ နာမရူပံ၊ နာမ်ရုပ်တည်း။ ပစ္စယော၊ သည်။ နာမရူပံ၊ နာမ်ရုပ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြေဆိုတော်မူ၏။

သော ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဘန္တေ၊ ရှား။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိသည်။ ဟောတိတိ၊ ဖြစ်ပါသနည်း"ဟူသော။ ဥတ္တရိ ံ၊ သော။ ပဠံ၊ ကို။ အပုစ္ဆိ၊ ပြီ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဣဓ၊ ၌လောက၌။ အရိယာနံ (ဘုရားအစရှိသော) အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ အဒဿာဝီ၊ ဉာဏ်ဖြင့်သိမြင်လေ့မရှိသော။ အရိယဓမ္မဿ၊ (သတိပဋ္ဌာန်အစရှိသော) မြတ်သောတရား၌။ အကောဝိဒေါ၊ မလိမ္မာသော။ အရိယဓမ္မေ၊ ၌။ အဝိနီတော၊သင်ကြား ဆုံးမအပ်ပြီးသူမဟုတ်သော။ သပ္ပုရိသာနံ၊ (ဘုရားအစရှိသော) သူတော်ကောင်းတို့ကို။ အဒဿာဝီ၊ သော။ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ၊ သူတော်ကောင်းတရား၌။ အကောဝိဒေါ၊ သော။ သပ္ပု-ရိသဓမ္မေ၊ ၌။ အဝိနီတော၊ သော။ အဿုတဝါ၊ အာဂမ, အဓိဂမဟူသော သုတမရှိသော။ (နားခံမှတ်သား ဆောင်ထားမှုမရှိသော။) ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇဉ်သည်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ ရူပဝန္တံ ဝါ၊ ရုပ်ရှိ၏ဟူ၍လည်း။ သမနု-ပဿတိ၊ ၏။ အတ္တနိ၊ အတ္တ၌။ ရူပံ ဝါ၊ ရုပ်ဟူ၍လည်း။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ ရူပသ္မိ ံ၊ ရုပ်၌။ အတ္တာနံ ဝါ၊ အတ္တဟူ၍လည်း။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ (ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, ဝိညာဏတို့၌ လည်း ဤနည်းပေး။) ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြေဆိုတော်မူ၏။ (မ ၁၊ စူဠဝေဒလ္လသုတ် နိဿယ၌ အဆုံးအဖြတ်ရှု။)

သော ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဘန္တေ၊ ရှား။ ကထံ ပန၊ အဘယ်သို့လျှင်၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ န ဟောတိတိ၊ မဖြစ်ပါသနည်း"ဟူသော။ ဥတ္တရိ ံ၊ သော။ ပဠံ၊ ကို။ အပုစ္ဆိ၊ ပြီ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဣဓ၊ ၌။ အရိယာနံ၊ တို့ကို။ ဒဿာဝီ၊ ဉာဏ်ဖြင့် သိမြင်လေ့ရှိသော။ အရိယဓမ္မဿ၊ ၌။ ကောဝိဒေါ၊ လိမ္မာသော။ အရိယဓမ္မေ၊ ၌။ ဝိနီတော၊ သင်ကြားဆုံးမအပ်ပြီး သူဖြစ်သော။ သပ္ပုရိသာနံ၊ တို့ကို။ ဒဿာဝီ၊ သော။ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ၊ ၌။ ကောဝိဒေါ၊ သော။ သပ္ပုရိသဓမ္မေ၊ ၌။ ဝိနီတော၊ သော။ သုတဝါ၊ အာဂမ, အဓိဂမဟူသော သုတရှိသော။ (နာဝံ မှာဘ်သား ဆောင်ထားမှု ရှိသော) အရိယသာဝကော၊ အရိယာတပည့်သည်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟူ၍။ န သမနုပဿတိ၊ မရှု။ (နောက်ဝါကျတို့၌လည်း နှ-သွင်း၍ ယောဇနာ သည်သာ ထူး၏။) ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြေဆိုတော်မူ၏။

သော ဘိက္ခု၊သည်။ပ။ဘဂဝန္တံ့၊ ကို့။ "ဘန္တေ၊ ရား။ ရှုပဿ၊ ရှုပ်၏။ အဿာဒေါ၊ သာယာဘွယ်သည်။ကော နု ခေါ၊အဘယ်ပါနည်း။ အာဒီနဝေါ၊ အပြစ်သည်။ ကော၊ အဘယ်ပါနည်း။ နိဿရဏံ၊ ထုတ်မြောက်ရာသည်။ ကိ ံ၊ အဘယ်ပါနည်း။ (ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, ဝိညာဏ တို့၌လည်း ဤနည်းပေး။) ဝိညာဏဿ၊ ၏။ နိဿရဏံ၊ သည်။ ကိန္တိ၊ အဘယ်ပါနည်း"ဟူသော။ ဥတ္တရိ ံ၊ သော။ ပဒုံ၊ ကို့။ အပုစ္ဆိ၊ ပြီ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ရှုပံ၊ ရှုပ်ကို့။ ပဋိစ္စ၊ စဲ့၍။ ယံ သုခံ၊ အကြင်သုခဝေဒနာသည်။ ယံ သောမနဿံ၊ အကြင်သောမနုဿဝေဒနာသည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ၊ ဤသုခဝေဒနာ သောမနဿဝေဒနာသည်။ ရှုပဿ၊ ၏။ အဿာဒေါ၊ သာယာဘွယ်တည်း။ ယံ ရှုပံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ အမြဲမရှိ။ (ဝါ၊ မမြဲ။) ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန်သော သဘောရှိ၏။ အယံ၊ ဤရုပ်၏ မမြဲဆင်းရဲဖောက်ပြန်သော သဘောသည်။ ရှုပဿ၊ ၏။ အာဒီနဝေါ၊ အပြစ်တည်း။ ရှုပသ္မိ ံ၊ ၌။ ယော ဆန္ဒရာဂဝိနယော၊ အကြင်လိုချင်တပ်မက်မှုကို ဖျောက်ခြင်းသည်။ ယံ ဆန္ဒရာဂပဟာနံ၊ အကြင်လိုချင်တပ်မက်မှုကို ပယ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) ဣဒံ၊ ဤလိုချင်တပ်မက်မှုကို ဖျောက်ပယ်ခြင်းသည်။ ရှုပဿ၊ ၏။ နိဿရဏံ၊ ထုတ်မြောက်ရာတည်း။ (နောက်ခန္ဓာတို့၌လည်း ဤနည်းပေး။) ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြေဆိုတော်မူ၏။

သော ဘိက္ခု၊သည်။ "သာဓု ဘန္တေတိ ခေါ၊ ကောင်းပေစွ အရှင်ဘုရား"ဟူ၍။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဘာသိတံ၊ ကို့။ အဘိနန္ဒိတ္ဝာ၊ လက်ခံ၍။ အနုမောဒိတ္ဝာ၊ ဝမ်းမြောက်ရွှင်မြူးချီးကျူး၍။ ဘဂဝန္တံ့၊ ကို့။ " ဘန္တေ၊ ရား။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဇာနတော၊ သိသူ၏ (သန္တောန်၌)။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ပဿတော၊ မြင်သူ၏ (သန္တောန်၌)။ သဝိညာဏကေ၊ ဝိညာဉ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ ဣမသ္မိ ံ စ ကာယေ၊ ဤကိုယ်၌ဌင်း။ ဗဟိဒ္ဓါ စ၊ ပြင်ပ (ဝိညာဉ်နှင့်တကွ သူတပါး၏) ကိုယ်၌ဌင်း။ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု၊ အလုံးစုံသော အာရုံတို့၌။ အဟင်္ကာရ မမင်္ကာရ မာနာနုသယာ၊ ဒိဋ္ဌိ, တဏှာ, မာနတို့သည် ၁။ နု ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ပါကုန်သနည်း"ဟူသော။ ဥတ္တရိ ံ၊ အလွန်။ ပဒုံ၊ ကို့။ အပုစ္ဆိ၊ ပြီ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ (အရိယသာဝကော၊ သည်။) အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်ံ၊ သော။ပ။ ရှုပံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၏။) သဗ္ဗံ ရှုပံ၊ အလုံးစုံသော ရုပ်ကို့။ (ပဿတိ၌ စပ်။) "ဧတံ၊ ဤရုပ်သည်။ နု မမ၊ ငါ၏ ရုပ်မဟုတ်။ ဧသော၊ ဤရုပ်သည်။ နု အဟံ အသ္မိ၊ ငါမဟုတ်။ ဧသော၊ ဤရုပ်သည်။ မေ၊ ငါ၏။ နု အတ္တာတိ၊ အတ္တမဟုတ်"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ (ဧတံ အနက်မဲ့။) ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ သမ္မပ္ပညာယ၊ မှန်ကန်သောဝိပဿနာပညာ မဂ်ပညာဖြင့်။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ (ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, ဝိညာဏတို့၌လည်း ဤနည်းအနက်သမှုန်။) ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့။ ဇာနတော၊ ၌။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဿတော၊ ၌။ ပ။ နု ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြေဆိုတော်မူ၏။

၁။ အဟံ ဣတိ ကရဏံ အဟင်္ကာရော၊ ဒိဋ္ဌိကောက်။ မမံ ကရောတိ ယေနာတိ မမင်္ကာရော၊ တဏှာကောက်။ မာနေါ ဧဝ အနုသယော မာနာနုသယော၊ မာနကောက်။ အဟင်္ကာရော စ မမင်္ကာရော စ မာနာနုသယော စ တေ။ ဒွန်တွဲ။ အဟင်္ကာရ မမင်္ကာရ မာနာနုသယာတိ အဟင်္ကာရဒိဋ္ဌိ စ မမင်္ကာရ တဏှာ စ မာနာနုသယော စ။ နိဒါန-သံ-ဋ္ဌ၊ စာပိဒ် ၂၀၀-နှင့်အညီ သမ္မန်သည်။ မ-ဋ္ဌ ၃၊ စာပိဒ် ၁၀၂-၌ ကား အဟင်္ကာရ မမင်္ကာရမာနာနုသယာတိ တွေ့ အဟင်္ကာရော မာနေါ, မမင်္ကာရော တဏှာ၊ သေ့ဝ မာနာနုသယောဟု တမျိုးဖွင့်၏။ထိုအဖွင့်၌ ဒိဋ္ဌိမပါသောကြောင့်"နေတံ မမ,နေသောဟမသ္မိ,န မေသော အတ္တာတိ" ဟူသော ပါဠိတော်လာ အာကာရ ၃-ဝါကျနှင့်မလျော်။

တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ထိုအခါ၌။ အညတရဿ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းတပါး၏။ (စေတသော ပရိဝိတက္ကော၌ စပ်။) "ဘော၊ အိုအချင်းတို့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ရူပံ၊ ရူပ်သည်။ အနတ္တာ ကိရ၊ အတ္တမဟုတ်တဲ့။ ပ။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ အနတ္တာ ကိရ၊ အတ္တမဟုတ်တဲ့။ (ဧဝံ သန္တေ၊ ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့သော်။) အနတ္တကတာနိ၊ အနတ္တ (ခန္ဓာငါးပါး)သည် ပြုအပ်ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ ကံတို့သည်။ ကထံ၊ အဘယ်မည်သော။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ ဖုသိဿန္တိ၊ တွေ့ထိကုန်ဒဲ့နည်း" ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ စေတသော ပရိဝိတက္ကော၊ စိတ်အကြံသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ဖြစ်ပြီ။ အထ ခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ စေတသာ၊ စိတ်တော်ဖြင့်။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ထိုရဟန်း၏။ စေတောပရိဝိတက္ကံ၊ စိတ်အကြံကို။ အညာယ၊ သိတော်မူ၍။ ဘိက္ခူ၊၊ ရဟန်းတို့ကို—

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ယံ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ကေစ္ဈော၊ အချို့သော။ အဝိဒ္ဒါ၊ မသိသော။ အဝိဇ္ဇာဂတော၊ အဝိဇ္ဇာသို့ရောက်သော။ မောဃပုရိသော၊ အချည်းနှီးသော ယောကျွဲးသည်။ တဏှာဓိပတေယျေန၊ တဏှာလျှင် အကြီးအကဲရှိသော။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ သတ္ထုသာသနံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏အဆုံးအမကို။ "ဣတိကိရ။ပ။ဖုသိဿန္တိ၊ ဖုသိဿန္တိ" ဟု။ အတိဓာဝိတမ္ဘံ၊ လွန်စွာပြေးဝင်ထိုက်၏ဟူ၍။ မညေယျ၊ မှတ်ထင်ရာ၏။ ဇတံ ခေါ ပန ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ ဝိဇ္ဇတိတိ၊ ရှိ၏ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မေ၊ ငါဘုရားသည်။ တုမှေ၊ သင်တို့ကို။ တတြ တတြ၊ ထိုထိုအရာဌာန၌။ တေသု တေသု ဓမ္မေသု၊ ထိုထိုတရားတို့၌။ ပဋိပုစ္ဆာဝိနီတာ ခေါ၊ အဖန်ဖန်မေးမြန်း၍ ဆုံးမအပ်ပြီးကုန်သည် သာတည်း။ (မ-၃၊၆၉-၌ ပဋိဝိနီတာ ခေါ မေ တုမှေ ဘိက္ခဝေ တတြ တတြ ဓမ္မေသု ရှိ၏။)

(တံ ကိံ မညထ မှ ပဇာနာတိတိ အထိ ၇-အနတ္တလက္ခဏသုတ်စာပိုဒ် ၅၉-၌ ရေးခဲ့ပြီ။)

ခန္ဓာ၊ ပဥ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာပြဿနာတို့ကို။ ဒ္ဒေ၊ နှစ်ပုစ္ဆာတို့ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ တညေဝ သိယံ၊သိယာပနပြဿနာကိုဂုင်း။အဓိဝစနဉ္စ၊အဓိဝစနပြဿနာကိုဂုင်း။ ဟေတုနာ၊ ဟေတုပြဿနာနှင့်တကွ။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ သက္ကာယေန၊ သက္ကာယပြဿနာဖြင့်။ ဒုဝေ၊ နှစ်ပုစ္ဆာတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ အဿာဒဝိညာဏေန စ၊ အဿာဒပြဿနာ, ဝိညာဏပြဿနာဖြင့်လည်း။ ဒုဝေ၊ နှစ်ပုစ္ဆာတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဘိက္ခုပုစ္ဆာယ၊ တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ ပုစ္ဆာနှင့်တကွ၊ ဧတေ ဒသဝိဓာ၊ ဤဆယ်ပါးအပြားရှိသော ပုစ္ဆာတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏၊ (ဟောတိကား ဂါထာပုရဏ။)

ဒသမံ၊ ဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

တတိယော၊ သုံးခုမြောက်သော။ ခဋ္ဌနိယဝဂ္ဂေါ၊ ။ခဋ္ဌနိယဝဂ်သည်။

နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

တဿ၊ ထိုခဋ္ဌနိယဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ကား—

အဿာဒေါ၊ အဿာဒသုတ်၎င်း။ ဒ္ဒေ၊ နှစ်သုတ်ကုန်သော။ သမုဒယော၊ သမုဒယသုတ်,ဒုတိယသမုဒယသုတ်တို့၎င်း။ အရဟန္တေဟိ၊ အရဟန္တအမည်တို့ဖြင့်။ အပရော၊တပါး

၁။ မ-၌-၄ မဟာပုဏ္ဏမသုတ် စာပိုဒ် ၉၀-၌ အနတ္တကတာနိတိ အနတ္တနိ ၌တုံ ကတာနိ၊ ကမတ္တာနံ ဖုသိဿန္တိတိ ကတရသ္မိံ အတ္တနိ ၌တုံ ဝိပါကံ ဒဿေန္တိဟု အဓိပ္ပါယ်ဖွင့် ဖွင့်ပြ၏။

ကုန်သော။ ဒုဝေ၊ နှစ်သုတ်တို့ဝင်း။ သီဟော၊ သီဟသုတ်ဝင်း။ခဇ္ဇနီယံ၊ ခဇ္ဇနီယသုတ်ဝင်း။ ပိဏ္ဍောလံ့၊ ပိဏ္ဍောလ္ဟသုတ်ဝင်း။ ပါလိလေယျန၊ ပါလိလေယျသုတ်နှင့်တကွ။ ပဏ္ဍမာ၊ ပဏ္ဍမသုတ်ဝင်း။ ဣတိ၊ ဤဆယ်သုတ်တို့တည်း။

---

(၉) ၄-ထေရဝဂ်

၁-အာနန္ဒသုတ်

၈၃။ (သာဝတ္ထိနိဒါနံမှ ပစ္ဆာသောသုံ အထိ ပေးမြဲ။) အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ အရှင် အာနန္ဒာသည်—

အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ မန္တာဏိပုတ္တောဘာ၊ မန္တာဏိပုတ္တမေ၏သားဖြစ်သော။ ပုတ္တော နာမ၊ ပုဏ္ဏမည်သော။ အာယသ္မာ၊ အရှင်သည်။နဝကာနံ၊ သီတင်းငယ်တို့သည်။ သတံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ (တနည်း-နဝကာနံ-သီတင်းငယ်ဖြစ်ကုန်သော။ သတံ၊ သူတော်ကောင်းဖြစ်ကုန်သော။)အမှာကံ၊ တပည့်တော်တို့အား။ ဝါ၊ တပည့်တော်တို့၌။ ဗဟူပကာရော၊ များသော ကျေးဇူးရှိသည်။ ဟောတိ၏။ သော၊ ထိုအရှင်ပုဏ္ဏသည်။ အမှေ၊ တပည့်တော်တို့ကို။ "အာဝုသော အာနန္ဒ၊ငါ့ရှင် အာနန္ဒာ။ဥပါဒါယ၊ မိုး၍။ (ဥပါဒါယာတိ အာဂမ္မ အာရဗ္ဘ သန္ဓာယ ပဋိစ္စ။ဌ။ ပဋိစ္စာတိ နိဿယံ ကတ္တာ။ ဋီ။) အသ္မီတိ၊ အသ္မိဟု ဖြစ်သော တဏှာမာနဒိဋ္ဌိသည်။ ဟောတိ၏။ အနုပါဒါယ၊ မမိုမူ၍။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ မိုး၍။ အသ္မီတိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ အနုပါဒါယ၊ မမိုမူ၍။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်သနည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ အသ္မီတိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနုပါဒါယ၊၍။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။ (ဝေဒနံ,သညံ,သင်္ခါရေ, ဝိညာဏံတို့၌လည်း ဤနည်းအနုက်ပေး။)

အာဝုသော အာနန္ဒ၊ ငါ့ရှင်အာနန္ဒာ။ ဒဟရာ၊ငယ်သော။ ယုဝတီ၊ နုပျိုသော။ မဏ္ဍနဇာတိကာ၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းသဘောရှိသော။ ဤတွင် ဝါ၊ မိန်းမသည်ဝင်း။ ဒဟရော၊ ငယ်သော။ ယုဝါ၊ နုပျိုသော။မဏ္ဍနဇာတိကော၊တန်ဆာဆင်ခြင်းသဘောရှိသော။ ပုရိသော ဝါ၊ ယောကျ်ားသည်ဝင်း။ ပရိသုဒ္ဓေ၊စင်ကြယ်သော။ပရိယောဒါတေ၊ဖြူစင်သော။အာဒါသေ ဝါ၊မှန်၌သော်ဝင်း။ အစ္ဆေ၊ ကြည်လင်သော။ ဥဒကပတ္တေ ဝါ၊ ရေခွက်၌သော်ဝင်း။ သကံ မုခနိမိတ္တံ၊ မိမိမျက်နှာရိပ်ကို။ ပစ္စဝေက္ခမာနော၊ရှုသည်ရှိသော်။ဥပါဒါယ၊ (မှန်ကို)မှီ၍။ ပသေယျ သေယျထာပိ၊မြင်ရာသကဲ့သို့။ အနုပါဒါယ၊ (မှန်ကို)မမှီမူ၍။နော ပသေယျ သေယျထာပိ၊မမြင်ရာသကဲ့သို့။အာဝုသော အာနန္ဒ၊

၁။ အသ္မီတိ ဟောတီတိ အသ္မီတိ ဧဝံ ပဝတ္တံ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိပပဉ္စတ္တယံ ဟောတိ။ဌ။ ဧသောဟမသ္မီတိ ဒိဋ္ဌိဂ္ဂါဟော, သေယျောဟမသ္မီတိ မာနဂ္ဂါဟောစ တဏှာဝသေနေဝ ဟောန္တီတိ တဏှာပိ တထာပဝတ္တိယာ ပစ္စယဘူတာ တထာပဝတ္တိ ဧဝါတိ ဝုတ္တံ အသ္မတိ ဧဝံ ပဝတ္တံ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိပပဉ္စတ္တယံ ဟောတီတိ။ ဋီ။ အသ္မိကြိယာတခုတည်းက "ဧသော အဟံ အသ္မိ"ဟု စဲ့လမ်းလျှင် ဒိဋ္ဌိ၊ "ဧသေယျော အဟံ အသ္မိ" ဟုစဲ့လျှင် မာနဖြစ်၏။ တဏှာကား ၎င်းဒိဋ္ဌိမာနဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းအသ္မိ နှစ်မျိုးဖြစ်နိုင်၏။ သို့ဖြစ်ရကား အသ္မိကြိယာတခုတည်းက တဏှာမာနဒိဋ္ဌိသုံးပါးဖြစ်၏ဟူလို။

ဒါ့ရှင်အာနန္ဒာ။ ဇဝမေဝ ခေါ၊ ဤအတူသာလျှင်။ပ။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်[1]။ (တံ ကိံ မညသိ မှ ပဇောနာတိတိ အထိ အနတ္တလက္ခဏသုတ် စာပိုဒ် ၅၉-ရှုချေပေး။) ပဇာနာတိတိ၊ သိ၏" ဟူသော။ ဤမိနာ သြဝါဒေန၊ဤအဆုံးအမဖြင့်။ သြဝဒတိ၊ ဆုံးမ၏။ အာဝုသော၊ ဒါ့ရှင်တို့။ မန္တာဏိပုတ္တောဘာ၊ သော။ ပုဏ္ဏော နာမ၊[2] သော။ အာယသ္မာ၊ အရှင်သည်။ပ။ သြဝဒတိ၊ ဆုံးမ၏။ မေ၊ တပည့်တော်သည်။ မန္တာဏိပုတ္တသ္မာ၊ သော။ အာယသ္မတော ပုဏ္ဏသ္မာ၊ အရှင်ပုဏ္ဏ၏။ ဤဒဋ္ဌ ပန ဓမ္မဒေသနံ၊ ဤတရားဒေသနာကိုလည်း။ သုတ္တာ၊ ကြားနာရှု၍။ ဓမ္မော၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို။ အဘိ-သမိတော၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်ပြီ။ (သောတာပန်ဖြစ်၏ ဟူလို။ဋ္ဌ။)

ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသောသုတ်တည်း။

၂-တိဿသုတ်

၈၄။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ဋ္ဌ။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ပိတုစ္ဆာပုတ္တောဘာ၊ ဖထွေး၏သားဖြစ်သော။ (ပိတု ဘဂိနီ ပိတုစ္ဆာ ဟုပြု။ မာတိတော စ ဘဂိနိယံ၊ ဆော ဏာဒိကဿ(၃၇)သုတ်ဖြင့် ဆပစ္စည်းသက်၍စီရင်။)အာယသ္မာ တိဿော၊ အရှင်တိဿသည်။ သမ္မဟုလာနံ၊ များစွာကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ၊ ရဟန်းတို့အား။"အာဝုသော၊ဒါ့ရှင်တို့။ အပိ၊စင်စစ်။ မေ၊ တပည့်တော်၏။ ကာယော၊ ကိုယ်သည်။ မဓုရကဇာတော ဝိယ၊ ဖြစ်သော လေးထိုင်းခြင်း ရှိသကဲ့သို့တည်း[1]။ ဒိသာပိ၊ အရပ်မျက်နှာတို့သည်လည်း။ မေ၊ တပည့်တော်အား။ နု ပကာ့ယန္တိ၊ ထင်ရှားစွာမထင်မြင်ကုန်။ ဓမ္မာပိ၊ ပရိယတ်တရားတို့သည်လည်း။ မံ၊ တပည့်တော်အား။ နု ပဋိ-ဘန္တိ၊ မထင်လာကုန်[2]။ ထိနမိဒ္ဓံ၊ ထိနမိဒ္ဓသည်လည်း။ မေ၊ တပည့်တော်၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ ပရိယာဒါယ၊ သိမ်းကျုံးယူငင်၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ အနဘိရတော စ၊မမွေ့လျော်သည်ဖြစ်၍လည်း။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို။ စရာမိ၊ ကျင့်ရ၏။ ဓမ္မေသု၊ ရဟန်းတရားတို့၌။ မေ၊ တပည့်

၁။ မဏ္ဍနဇာတိကော ပုရိသော ဝိယ ပုထုဇ္ဇနော၊ အာဒါသတလာဒယော ဝိယ ပဋိဘာနံ၊ မုခနိမိတ္တံ ဝိယ အသ္မိတိ ဂဟဏံ၊ မုခနိမိတ္တံ ဥပါဒါယ ဒိဿမာနရူပါဒိ ဝိယ အသ္မိတိ သတိ အဟမသ္မီတိ ပဆော့သ္မိတိ အာဒယော ဂါဟဝိသေသာ။ ဋီ။

ပုထုဇ္ဇဉ်သည် တန်းဆာဆင်လေ့ရှိသော ယောကျ်းနှင့်တူ၏။ ခန္ဓာငါးပါးသည် မှန်အပြင်နှင့်တူ၏။ တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိ ဖြစ်ခြင်းသည် မျက်နှာရိပ်နှင့်တူ၏။ တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိ ဖြစ်သော် ငါပဲ, သူပဲ, ယောကျ်းပဲ, မိန်းမပဲ စသည်ဖြင့် စွဲလမ်းခြင်း အထူးသည် မျက်နှာရိပ်ကိုမှီ၍ ထင်လာသောအဆင်း စသည်နှင့် တူ၏ဟု ဤသုတ်၌ ဥပမာ ဥပမေယျ စပ်ထု၏။

၂။ မဓုရကဇာတော ဝိယာတိ သဇ္ဇာတဂဂုဘာဝေါ ဝိယ။ဋ္ဌ။ မဓုရက် ဝုစ္စတိ ကာယေ ဝိဘာရန္တိ အာဟ မဓုရကဇာတော ဝိယာတိ သဇ္ဇာတဂဂုဘာဝေါ ဝိယာတိ။ ဋီ။ တို့နှင့်အညီ သမ္မန်သည်။ မဓုရကဇာတာတိ အာလသိယဇာတာ။ မ-ဋ္ဌ ၂၊ ၃၁၅။ အာလသိယဇာတာတိ ကသိဝါဏိဇ္ဇာဒိကမ္မဿ အကရဏေန သဇ္ဇာတာ လသိယာ။ မ-ဋီ ၂၊ ၂၂၁။ ၎င်းဋ္ဌ ဋီတို့အလို "ဖြစ်သော ပျင်းရိခြင်းရှိသကဲ့သို့တည်း"ဟု သမ္မန်။

၃။ မံ၊ တပည့်တော်၏ ဥာဏ်၌။ နု ဟဋိဘန္တိ၊ မထင်လာကုန် ဟူ၍သော်ငင်း။ မံ၊ တပည့်တော်ကို။ ဟဋိ၊ စွဲ၍၊ နု ဘန္တိ၊ မထင်ရှားကုန်။ ဝါ၊ မတောက်ပကုန် ဟူ၍သော်ငင်း ပေးနိုင်၏။ အဆုံးအဖြတ်ကို မ ၁-နိဿယ စာမျက်နှာ ၃၁၊ စာပိုဒ် ၆၃-၌။

တော်၏။ ဝိစိကိစ္ဆာ စ၊ (အားထုတ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်မည်လားဟု) ယုံမှားမှုသည်လည်း။ ဟောတီတိ၊ ဖြစ်၏"ဟူ၏။ ဒေါ်၊ ဤသို့။ အာဇောဝေတိ၊ ပြောကြား၏။

အထ ခေါ၊ ၌။ သမ္မဟုလာ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊၊ တို့သည်။ပ။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ "ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပိဘုစ္ဆာပုတ္တော၊ သော။ အာယသ္မာ တိဿော၊ သည်။ သမ္မဟုလာနံ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့အား။ 'အပိ မေ။ပ။ ဝိစိကိစ္ဆာတိ၊ အပိ မေ။ပ။ ဝိစိကိစ္ဆာ' ဟူ၍။ ဇော်၊ သို့။ အာရောစေတိတိ၊ ပြောကြားပါ၏"ဟူသော။ ဇော်၊ ကို့။ အဝေါစုံ၊ လျှောက်ကုန်ပြီ။

အထ ခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အညတရံ ဘိက္ခုံ၊ ရဟန်းတပါးကို့။ "ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တုံ၊ သင်သည်။ ဟေါ်၊ လာလှည့်။ မမ၊ ငါဘုရား၏။ ဝစနေန၊ စကားဖြင့်။ တိဿံ ဘိက္ခုံ၊ တိဿရဟန်းကို့။ အာမန္တေဟိတိ၊ ခေါ်ခေါ်လော့"ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ပ။ အာယသ္မန္တံ တိဿံ၊ အရှင်တိဿကို့။ "အာဝုသော တိဿ၊ ငါ့ရှင်တိဿ။ သတ္ထာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ တံ၊ သင့်ကို့။ အာမန္တေတိတိ၊ ခေါ်တော်မူ၏"ဟူသော။ ဇော်၊ ကို့။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အာယသ္မာ တိဿော၊ သည်။ပ။ နိသိဒိ၊ ပြီ။ ကေမန္တံ၊ ၌။ နိသိန္နံ ခေါ၊ သော။ အာယသ္မန္တံ တိဿံ၊ ကို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ "တိဿ၊ တိဿ။ တုံ၊ သင်သည်။ သမ္မဟုလာနံ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့အား။ 'အပိ မေ။ပ။ ဝိစိကိစ္ဆာတိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ'ဟူ၍။ ဇော်၊ သို့။ အာရောစေသိ ကိရ၊ ပြောကြားသတဲ့။ (တံ၊ ထိုစကားသည်။) သစ္စန္တိ၊ မှန်သလော"ဟူသော။ ဇော်၊ ကို့။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဇော်၊ ဟုတ်မှန်ပါ၏။

တိဿ၊ တိဿ။ တံ၊ ထိုမေးတော်မူအပ်လတ္တံ့သည်ကို့။ ကိံ မညသိ၊ အဘယ်သို့မှတ်ထင်(ဖြေဆို)မည်နည်း။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ အဝိဂတရာဂဿ၊ မကင်းသောတပ်မက်ခြင်းရှိသူ၏။ အဝိဂတစ္ဆန္ဒဿ၊ မကင်းသောအာသာဆန္ဒရှိသူ၏။ အဝိဂတပေမဿ၊ မကင်းသောချစ်ခြင်းရှိသူ၏။ အဝိဂတပိပါသဿ၊ မကင်းသောဆာလောင်ခြင်း ရှိသူ၏။ အဝိဂတပရိဠာဟဿ၊ မကင်းသောပူလောင်ခြင်းရှိသူ၏။ အဝိဂတတဏှဿ၊ မကင်းသောတဏှာရှိသူ၏။ (သောက။ပ။ ပါယာသာဒ်၌ စပ်။)တဿ ရူပဿ၊ ထိုရုပ်၏။ ဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း,တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ၊ စိုးရိမ်ခြင်း, ငိုကြွေးခြင်း, ဆင်းရဲခြင်း, နှလုံးမသာယာခြင်း, ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့သည်။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ဘန္တေ၊ ရှင်း။ ဇော်၊ ၏။ တိဿ၊ တိဿ။သာဓု သာဓု၊ ကောင်းစွ ကောင်စွ။ ဟိ၊ မှန်၏။ တိဿ၊ တိဿ။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ အဝိဂတရာဂဿ၊ မကင်းသောရာဂရှိသူ၏ သောက စသည်ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဇော်၊ ဤအတူ။ ဇတံ၊ ဤသောက စသည်ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏ ၁။ (ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, ဝိညာဉ်တို့၌လည်း ဤနည်းမှီး၍ အနက်သမ္မန်။)

တိဿ၊ တိဿ။ တံ၊ ထိုမေးတော်မူအပ်လတ္တံ့သည်ကို့။ ကိံ မညသိ၊ အဘယ်သို့မှတ်ထင်(ဖြေဆို)မည်နည်း။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ ဝိဂတရာဂဿ၊ ကင်းသောတပ်မက်ခြင်းရှိသူ၏။ ဝိဂတစ္ဆန္ဒဿ၊ ကင်းသောအာသာဆန္ဒရှိသူ၏။ ဝိဂတပေမဿ၊ ကင်းသောချစ်ခြင်းရှိသူ၏။ ဝိဂတပိပါသဿ၊ ကင်းသော

၁။ ဤ၌ တံ ကိံ မညသိ တိဿ၊ ရူပေ အဝိဂတရာဂဿ။ပ။ ဥပပဇ္ဇန္တိ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာတိ။ ဇော် ဘန္တေ။ သာဓု သာဓု တိဿ၊ ဇော်ဟော်တံ တိဿ ဟောတိ၊ ယထာ တံ ဤရူပေ အဝိဂတရာဂဿ ဟူ ဝါကျဖြတ်ရမည်၊ ကြွင်းဝေဒနာစသော အနုလောမ ပဋိလောမဝါကျတို့၌လည်း နည်းတူ။

ဆာလောင်ခြင်းရှိသူ၏။ ဝိဂတပရိဠာဟဿ၊ ကင်းသော ပူလောင်ခြင်းရှိသူ၏။ ဝိဂဝေါတဏှဿ၊ ကင်းသော တဏှာရှိသူ၏။ တဿ ရူပဿ၊ ထိုရုပ်၏။ ဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း, တပါးသော အခြင်းအရာအားပြုံ့ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သောကပရိဒေဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ၊ စိုးရိမ်ခြင်း, ငိုကြွေးခြင်း, ဆင်းရဲခြင်း, နှလုံးမသာယာခြင်း, ပြင်းစွာပူပန်ခြင်းတို့သည်။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘဒ္ဒန္တေ၊ ရှင်း။ ဧတံ၊ ဤအမေးသည်။ နော ဟိ၊ မသင့်ပါ။ တိဿ၊ တိဿ။ သာဓု သာဓု၊ ကောင်းစွကောင်းစွ။ တိဿ၊ တိဿ။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ ဝိဂတ-ဆာဂဿ၊ ကင်းသောဆာရှိသူ၏ သောကစသည်မဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ ယတော၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ ဟိ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ဧတံ၊ ဤမပျင်းရိသူ၏သောကစသည် မဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ (ဝေဒနာစသည်တို့၌လည်း ဤနည်းသမ္မှန်။)

(တံ ကိံမညသိ မှစ၍ ပဇာနာတိတိုင်အောင် အနတ္တလက္ခဏသုတ် စာပိုဒ် ၅၉-အတိုင်း သမ္မှန်။)

တိဿ၊ တိဿ။ သေယျထာပိ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ရာ ဥပမာကို ဆိုတော်မူအံ့။ ဒွေ၊ နှစ်ယောက်ကုန်သော။ ပုရိသာ၊ ယောကျ်ားတို့သည်။ (အဿု၊ ရှိကုန်ရာ၏။) ဧကော၊ တယောက်သော။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်။ အမဂ္ဂကုသလော၊ လမ်း၌ မကျွမ်းကျင်မလိမ္မာ။ ဧကော၊ သော။ ပုရိသော၊ သည်။ မဂ္ဂကုသလော၊ လမ်း၌ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ၏။ တမေနံ (တတ္ထ)၊ ထိုနှစ်ယောက်ကုန်သော ယောကျ်ားတို့တွင်။ (ဝိဘတ်တို့ဝစနဝိပလ္လာသကြံ။) သော အမဂ္ဂကုသလော ပုရိသော၊ ထိုလမ်း၌ မလိမ္မာသော ယောကျ်ားသည်။ အမုံ မဂ္ဂကုသလံ ပုရိသံ၊ ထိုလမ်း၌ လိမ္မာသော ယောကျ်ားကို။ မဂ်၊ လမ်းကို။ ပုစ္ဆေယျ၊ မေးရာ၏။ သော၊ ထိုလမ်း၌ လိမ္မာသော ယောကျ်ားသည်။ "ဘော ပုရိသ၊ အို ယောကျ်ား။ ဧဟိ၊ လာလော့။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ မဂ္ဂေါ၊ လမ်းတည်း။ တေန၊ ထိုလမ်းဖြင့်။ မုဟုတ္တံ၊ တခဏ။ ဂစ္ဆ၊ သွားလော့။ တေန၊ ထိုလမ်းဖြင့်။ မုဟုတ္တံ၊ တခဏ။ ဂန္တွာ၊ သွားသည်ရှိသော်။ဒွေခဏထံ၊နှစ်ဖြာသောလမ်းကို။ ဒက္ခိဿသိ၊ တွေ့မြင်ရလတ္တံ့။ တတ္ထ၊ထိုလမ်းနှစ်လမ်းတို့တွင်။ ဝါမံ၊ လက်ဝဲလမ်းကို။ မုဉ္ဆတွာ၊ ဖျောက်၍။ ဒက္ခိဏံ၊ လက်ျာလမ်းကို။ ဂဏှာဟိ၊ ယူလော့။ တေန၊ ထိုလက်ျာလမ်းဖြင့်။ မုဟုတ္တံ၊ တခဏ။ ဂစ္ဆ၊ သွားလော့။ တေန၊ ထိုလက်ျာလမ်းဖြင့်။ မုဟုတ္တံ၊ တခဏ။ ဂန္တွာ၊ သွားသည်ရှိသော်။ တိဗ္ဗံ၊ ထူထပ်သော။ ဝနသဏ္ဍံ၊ တောအုပ်ကို။ ဒက္ခိဿသိ၊ တွေ့မြင်ရလတ္တံ့။ တေန၊ ထိုတောအုပ်လမ်းဖြင့်။ မုဟုတ္တံ၊ တခဏ၊ ဂစ္ဆ၊ သွားလော့။ တေန၊ ထိုတောအုပ်လမ်းဖြင့်။ မုဟုတ္တံ၊ တခဏ။ ဂန္တွာ၊ သွားသည်ရှိသော်။ မဟန္တံ၊ ကြီးသော။ နိန္နံ၊ ချိုင့်ဝှမ်းသော။ ပလ္လလံ၊ ညွန်အိုင်ကို။ ဒက္ခိဿသိ၊ တွေ့မြင်ရလတ္တံ့။ တေန၊ ထိုညွန်အိုင်လမ်းဖြင့်။ မုဟုတ္တံ၊ တခဏ။ ဂစ္ဆ၊ သွားလော့။ တေန၊ ထိုညွန်အိုင်လမ်းဖြင့်။ မုဟုတ္တံ၊ တခဏ။ ဂန္တွာ၊ သွားသည်ရှိသော်။ သောဇ္ဈံ ပပါတံ၊ ထုံးအိုင်ခေျာက်ကမ်းပါးကို။ ဒက္ခိဿသိ၊ တွေ့မြင်ရလတ္တံ့။ တေန၊ ထိုထုံးအိုင်ခေျာက်ကမ်းပါးလမ်းဖြင့်။ မုဟုတ္တံ၊ တခဏ။ ဂစ္ဆ၊ သွားလော့။ တေန၊ ထိုထုံးအိုင်ခေျာက်ကြားလမ်းဖြင့်။ မုဟုတ္တံ၊ တခဏ။ ဂန္တွာ၊ သွားသည်ရှိသော်။ သမံ၊ ညီညွတ်သော။ ရမဏီယံ၊ မွေ့လျော်ဘွယ်ကောင်းသော။ ဘူမိဘာဂံ၊ မြေအဘို့ကို။ ဒက္ခိဿသိတိ၊ တွေ့မြင်လတ္တံ့"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ပြောဆိုရာ၏။

တိဿ၊ တိဿ။ မေ၊ ငါဘုရားသည်။ အတ္ထဿ၊ ဆိုလိုရင်းအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝိညာပနာယ၊ သိစေခြင်းငှါ။ အယံ ဥပမာ ခေါ၊ ဤဥပမာကို။ ကတာ၊ ပြုတော်မူအပ်ပြီ။ အယံ စေဝ၊ ဤသည်သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤဒေသနာအရာ၌။ အတ္ထော၊ ဆိုလိုရင်းအနက်အဓိပ္ပါယ်တည်း—တိဿ၊

တိဿ။ ပုရိသော အမဂ္ဂကုသလောတိ ခေါ ဇေတံ၊ လမ်းဦးမလိမ္မာသော ယောကျ်ားဟူသော ကျွန်အမည်သည်။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ပုထုဇ္ဇဉ်၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ တိဿ၊ တိဿ။ ပုရိသော မဂ္ဂကုသလောတိ ခေါ ဇေတံ၊ လမ်းဦးလိမ္မာသော ယောကျ်ားဟူသော အမည်သည်။ အရဟတော၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ အလုံးစုံသောတရားကို အမှန်ကိုယ်တိုင် သိတော်မူသော။ တထာဂတဿ၊ ဘုရားရှင်၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ တိဿ၊ တိဿ။ ဒွေဓာ-ပထောတိ ခေါ ဇေတံ၊ လမ်းနှစ်လမ်းဟူသော ကျွန်အမည်သည်။ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ တိဿ၊ တိဿ။ ဝါမော မဂ္ဂေါတိ ခေါ ဇေတံ၊ လက်ဝဲလမ်းဟူသော ကျွန်အမည်သည်။ မိစ္ဆာမဂ္ဂဿ၊ မိစ္ဆာမဂ်၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ သေယျထိဒံ၊ အဘယ်မိစ္ဆာမဂ်၏နည်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၏ငင်း။ ပ။ မိစ္ဆာသမာဓိဿ၊ မိစ္ဆာသမာဓိ၏ငင်းတည်း။ တိဿ၊ တိဿ။ ဒက္ခိဏော မဂ္ဂေါတိ ခေါ ဇေတံ၊ လကျ်ာလမ်းဟူသော ကျွန်အမည်သည်။ အရိယဿ၊ မြတ်သော။ ဝါ၊ ဖြူစင်သော။ အဋ္ဌင်္ဂိကဿ၊ ရှစ်ပါးသောအင်္ဂါရှိသော။ မဂ္ဂဿ၊ သမ္မာမဂ်၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ သေယျထိဒံ၊ အဘယ်သမ္မာမဂ်၏နည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၏ငင်း။ ပ။ သမ္မာ-သမာဓိဿ၊ သမ္မာသမာဓိ၏ငင်းတည်း။ တိဿ၊ တိဿ။ တိဗ္ဗော ဝနသဏ္ဍောတိ ခေါ ဇေတံ၊ ထူထပ်သော တောအုပ်ဟူသော ကျွန်အမည်သည်။ အဝိဒ္ဒာယ၊ အဝိဇ္ဇာ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ တိဿ၊ တိဿ။ မဟန္တံ နိန္နံ ပလ္လလန္တိ ခေါ ဇေတံ၊ ချိုင့်ဝှမ်းသောညွန်အိုင်ကြီးဟူသော ကျွန်အမည်သည်။ ကာမာနံ၊ ကာမဂုဏ်တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း[1]။ တိဿ၊ တိဿ။ သောဗ္ဘော ပပါတောတိ ခေါ ဇေတံ၊ ထုံးအိုင် ချောက်ကမ်းပါးဟူသော ကျွန်အမည်သည်။ ကောဓုပါယာသဿ၊ ကောဓ, ဥပါယာသ၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ တိဿ၊ တိဿ။ သမော ဘူမိဘာဂေါ ရမဏီယောတိ ခေါ ဇေတံ၊ မွေ့လျော်ဘွယ်ကောင်းသော ညီညာသန့်စင်မြေအပြင်ဟူသော ကျွန်အမည်သည်။ နိဗ္ဗာနဿ၊ နိဗ္ဗာန်၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ တိဿ၊ တိဿ။ အာဘိရမ၊ မွေ့လျော်လော့။ တိဿ၊ တိဿ။ အာဘိရမ၊ မွေ့လျော်လော့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ သြဝါဒေန၊ အဆုံးအမဖြင့်။ သြဝဒါမိ၊ ဆုံးမတော်မူ၏။ အဟံ၊ သည်။ အနုဂ္ဂဟေန၊ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟဖြင့်။ အနုဂ္ဂဏှာမိ၊ ချီးမြှောက်တော်မူ၏။ အဟံ၊ သည်။ အိဇ္ဈိဿာသနိယာ၊ အဖန်ဖန်ဆုံးမခြင်းဖြင့်။ အနုသာသာမိ၊ အဖန်ဖန်ဆုံးမတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ကျွှဲ့ မိန့်တော်မူ၏။

ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣဒံ၊ ကျွှဲ့တရားစကားကို။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ အာယသ္မာ တိဿော၊ အရှင်တိဿသည်။ အတ္တမနော၊ ပီတိသောမနဿတို့ဖြင့် ယူအပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ဝမ်းမြောက်သည်ဖြစ်၍။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဘာသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော တရားစကားကို။ အဘိနန္ဒိ၊ ကျေကျေနပ်နပ်လက်ခံပြီ။ (အဘိနန္ဒိတိ၊ သမ္ပဋိစ္ဆိ။ဋ္ဌ။) ဣတိ၊ သို့။ သုတံ၊ ပြီ။

ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁။ ညွန်အိုင်သည် ကြည့်ရှု၍ကောင်းသော်လည်း ၎င်းဦးသက်ဆင်းသော် ကြမ်းထန်းသောငါးစသည်တို့ဖြင့် ပြမ်းသောကြောင့် ပျက်စီးရသကဲ့သို့ ကာမဂုဏ်လည်း မွေ့လျော်ဘွယ်ကောင်းသော်လည်း သာယာတပ်မက်ခဲ့သော် ဇရဲစသည်တို့၌ ကျရောက်ပျက်စီးတတ်သည်ဖြစ်၍ ကာမဂုဏ်သည် ညွန်အိုင်နှင့်တူကြောင်း ဥဒ္ဒါတို့၌ မိန့်ဆိုသည်။

၃-ယမကသုတ်

၈၅။ (ဧကံ သမယံ။ပ။ အာဟုဒေ ဝေးမြို့။) ဘုန ဓေါ ပန သမဓယန၊ ဦ။ ယမကသ နာမ၊ ယမကမည်သော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏။ "ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအား ဖြင့်။ ခီဏာသဝေါ၊ ရဟန္တာပြစ်သော။ ဘိက္ခူ၊ ရဟန်းသည်။ ကာယဿ၊ (ဥပါဒိန္နံက) ခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်စီးခြင်းကြောင့်။ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ၊ ပြတ်၏။ ဝိနဿတိ၊ပျက်စီး၏။ မရဏာ၊ သေလွန်သည်မှ။ ပရံ၊ အထက်၌။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တဿာ၊ ထိုအခြင်းအရာအား ဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရား သည်။ ဒေသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ အဟံ၊ ငါသည်။ အာဇာနာမိတိ၊ သိ၏"ဟူသော။ ဝေရျံ၊ ကျိသို့သဘောရှိသော။ ပါပကံ၊ယုတ်မာသော။ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ မိစ္ဆာအယူသည်။ (ဂတ-တဇ္ဇော။) ဥပပဇ္ဇန်း၊ ဖြစ်ပေါ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သမ္မဟုလာ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ "ယမကဿ နာမ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ပ။ ဟောတိ ကိရတိ၊ ဖြစ်သတဲ့"ဟူသော စကားကို။ အဿောသုံ ခေါ၊ ကြားကုန်ပြီ။ အထ ခေါ၊ ၌။ တေ ဘိက္ခူ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ ယေန၊ ၌။ အာယသ္မာ ယမကော၊ အရှင်ယမကသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။)။ပ။ အာယသ္မန္တံ ယမကံ၊ အရှင်ယမကကို။ "အာဝုသော ယမက၊ ငါ့ရှင်ယမက၊ တေ၊ သင်၏။ပ။ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ သည်။ ဥပပဇ္ဇန်း ကိရ၊ ဖြစ်ပေါ်သတဲ့။ (တံ၊ ထိုစကားသည်။) သစ္စန္တိ၊ မှန်သလော"ဟူသော။ တေံ၊ ကို။ အဝေါစုံ၊ ပြောဆိုကုန်ပြီ။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ယထာ၊ အားဖြင့်။ ခီဏာသဝေါ၊ သော။ ဘိက္ခူ၊ သည်။ပ။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဒေသိတံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဧဝံ ခေါ၊ ကျိအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဟံ၊ သည်။ အာဇာနာမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကျိသို့ (ယမက က) ပြောဆိုပြီ။

အာဝုသော ယမက၊ က။ ဧဝံ၊ သို့။ မာ အဝစ၊ မပြောဆိုပါလင့်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ မာ အဗ္ဘာ-စိက္ခိ၊ မစွပ်စွဲပါလင့်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ အဗ္ဘာစိက္ခနံ၊ စွပ်စွဲခြင်းသည်။ နဟိ သာဓု၊ မကောင်းသည်သာတည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ "ခီဏာသဝေါ။ပ။ မရဏာတိ၊ မရဏာ"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ကျိသို့။ နဟိ ဝဒေယျ၊ မဟောသည်သာလျှင်တည်း။ဧဝံ၊ ကျိသို့။ အာယသ္မာ ယမကော၊ သည်။ တေဟိ ဘိက္ခူဟိ၊ ထိုရဟန်းတို့က။ ဝုစ္စမာနော ပိ ခေါ၊ ပြောဆိုအပ်ပါသော်လည်း။ "တထာဟံ ။ပ။မရဏာတိ၊ မရဏာ"ဟူသော။ တံ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ ထိုမကောင်းသော မိစ္ဆာအယူကို။ တထေဝ၊ ထိုရှေးအကိုင်းသာလျှင်။ ထာမသာ၊ ဒိဋ္ဌိဟူသောအားဖြင့်။ ပရာမာသာ၊ ဒိဋ္ဌိဟူသော သုံးသပ်မှုးဖြင့်။ (ဒိဋ္ဌိပရာမာသေန။ဌ။) အာဘိနိဝိဿ၊ လွန်စွာသက်ဝင်၍။ ဝေါဟရတိ၊ ဖြာဆို၏။

ယာတော ခေါ၊ အကြင်အခါ၌။ တေ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ အာယသ္မန္တံ ယမကံ၊အရှင်ယမကကို။ တေသ္မာ ပါပကာ ဒိဋ္ဌိဂတာ၊ ကျိမကောင်းသော မိစ္ဆာအယူမှ။ ဝိဝေစေတုံ၊ ကင်းစေခြင်းငှါ။ နံ အာသကွိ်သု၊ မစွမ်းနိုင်ကြကုန်။ အထ ခေါ၊ ထိုအခါ၌။ တေ ဘိက္ခူ။ တို့သည်။ပ။ အာယ-သ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ၊ အရှင်သာရိပုတြာကို။ "အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ငါ့ရှင်သာရိပုတြာ။ ယမကဿ နာမ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ 'တထာဟံ။ပ။ မရဏာတိ၊ မရဏာ'ဟူသော။ ဝေရျံ၊ သော။ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ မကောင်းသော မိစ္ဆာအယူသည်။ ဥပပဇ္ဇန်း၊ ဖြစ်ပြီ။ သာဓု၊ တောင်းပန်ပါ၏။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊သည်။ ယေန၊ ၌။ ယမကော ဘိက္ခူ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊သို့။ အနုကမ္ပံ၊ ယမကရဟန်းအား အစဉ်သနားသည်ကို။ ဥပါဒါယ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဥပသင်္ကမတု၊ တိ၊

ချဉ်းကပ်တော်မူပါ”ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစုံ၊ ကုန်ပြီ။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ တုဏှီဘာဝေန၊ ဆိတ်ဆိတ်နေတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အဓိဝါသေသိ ခေါ၊ လက်ခံတော်မူပြီ။ အဆ ခေါ်၏။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တောသည်။ပ။အာယသ္မန္တံ် ယမကံ၊ကို။ “အာဝုသော ယမက၊ က။ ဘော၊ သင်၏။ပ။ ဒိဋ္ဌဂတံ၊သည်။ ဥပ္ပန္နံ ကိရ၊ ဖြစ်သတဲ့။ (တံ၊ထိုဈကား၊သည်။) သစ္စန္တိ၊ မှန်သလား”ဟူသော။ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ယထာ၊ အား၊ဖြင့်။ ခီဏာ-သဝေါ၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ပ။နှ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဒေသိတံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤအခြင်း၊အရာ၊အား၊ဖြင့်။ အဟံ၊ သည်။ အာဇာနာမိ၊၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ယမကာ လျှောက်ပြီ။

(တံ ကိ ံ မညသိမှ ပဇာနာတိ တိုင် အနုတ္တာလက္ခဏသုတ်အတိုင်းပေး။) အာဝုသော ယမက၊က။ တံ၊ ကို။ကိ ံ၊သို့။ မညသိ၊နည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ တထာဂတောတိ၊ သတ္တဝါဟူ၍။ သမနုပဿသိ၊ ရှုသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့အရှင်သာရိပုတ္တြာက မေးတော်မူ၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ တေံ၊ ဤရှုခြင်း သည်။ နော ဟိ၊ မသင့်ပါ။ (ဝေဒနာစသည်လည်း ဤနည်းပေး။)

(တံ ကိ ံ မညသိ အာဝုသော ယမက ပေးမြဲ။) ရူပသ္မိ ံ၊ ရုပ်၌။ တထာဂတောတိ၊ သတ္တဝါဟူ၍။ သမနုပဿသိ၊ ရှုသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ အရှင်သာရိပုတ္တြာက မေးတော်မူ၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဧတေံ၊ ဤရုပ်၌ သတ္တဝါဟူရှုခြင်းသည်။ နော ဟိ၊ မသင့်ပါ။ ရူပါ၊ ရုပ်မှ။ အညတြ၊ ကင်း၍။ တထာဂတောတိ၊ သတ္တဝါဟူ၍။ သမနုပဿသိ၊ ရှုသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ အရှင်သာရိပုတ္တြာက မေးတော်မူ၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဧတေံ၊ ဤရုပ်မှတပါး သတ္တဝါဟု ရှုခြင်းသည်။ နော ဟိ၊ မသင့်ပါ။ (ဝေဒနာစသည်လည်း ဤနည်းပေး။)

(တံ ကိ ံ မညသိ အာဝုသော ယမက ပေးမြဲ။) ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ပ။ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်ကို။ တထာ-ဂတောတိ၊ သတ္တဝါဟူ၍။ သမနုပဿသိ၊ ရှုသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ အရှင်သာရိပုတ္တြာက မေးတော်မူ၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဧတေံ၊ ဤခန္ဓာငါးပါးလုံးကို သတ္တဝါဟု ရှုခြင်းသည်။ နော ဟိ၊ မသင့်ပါ။

(တံ ကိ ံ မညသိ အာဝုသော ယမက ပေးမြဲ။) အယံ သော၊ ဤသတ္တဝါသည်။ အရူပီ၊ ရုပ်မရှိ။ အဝေဒနော၊ ဝေဒနာမရှိ။ အသညီ၊ သညာမရှိ။ အသင်္ခါရော၊ သင်္ခါရမရှိ။ အဝိညာဏော၊ဝိညာဉ် မရှိ။ (တံ၊ ထိုသတ္တဝါကို။) တထာဂတောတိ၊ သတ္တဝါဟူ၍။ သမနုပဿသိ၊ ရှုသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ အရှင်သာရိပုတ္တြာက မေးတော်မူ၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဧတေံ၊ ရုပ်ဇဝေဒနာသညာ သင်္ခါရ-ဝိညာဉ်မရှိသော သတ္တဝါကို သတ္တဝါဟု ရှုခြင်းသည်။ နော ဟိ၊ မသင့်ပါ။ အာဝုသော ယမက၊က။ ဧတ္ထ၊ ဤမေးတိုင်းမေးတိုင်းသော အရာ၌ဘုန်၌လည်း။ တေ၊ သင်၏။ တထာဂတေ၊ သတ္တဝါကို။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်တွေ့မြင်အပ်သော ဘဝ၌ပင်လျှင်။ သစ္စတော၊ မှန်သောအား၊ဖြင့်။ ထေ-တတော၊ ခိုင်မြဲသောအား၊ဖြင့်။ (ထိရတော။ဌ။) အနုပလဇ္ဈိယမာနေ၊ မရအပ်ပါပဲလျက်။ တေ၊ သင်၏။ “တထာဟံ။ပ။ မရာဏာတိ၊ မရဏာ” ဟူသော။ တံ ဝေယျာကရဏံ၊ ထိုဖြေဆိုခြင်းသည်။ ကလ္လံ နု၊ သင့်လျော်ပါမည်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ အရှင်သာရိပုတ္တြာက မိန့်တော်မူ၏။

အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ တြာ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အဝိဒ္ဒသုနော၊ မသိ မိုက်မဲ့သော။ မေ၊ တပည့်တော်၏။ တံ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ ထိုမကောင်းသော မိစ္ဆာအယူသည်။ အဟု ခေါ်၊ ဖြစ်ဘူးပြီ။ အာ-ယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ၊ ၏။ ဣဒဉ္စ ပန မမံ့ဒေသနံ့၊ဤတရားဒေသနာကို။ သုတ္ဝာ၊ ကြားနာရ၍။ တဉ္စေဝ ပါပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ ထိုမကောင်းသော မိစ္ဆာအယူကိုလည်း။ ပဟီနံ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ မေ၊

တယည့်တော်သည်။ ဒေမှာ ဒ၊ သဒ္ဒါလေးပါးဘဆုံးကိုလည်း။ အဘိသမ်ဒေတာ၊ ထိုးထွင်းမြဲ သိအပ်ပြီ။ (သောတာပန် ဖြစ်ပြီဟုလို။) ဣဘိ၊ ဤသို့ အရှင်ယမကက လျောက်ကားပြီ။

အာဝုသော ယမက၊ က။ ဟဲ၊ သင့်ကို။ "အာဝုသော ယမက၊ က။ အရှင်၊ ဘုရားအထုံးကို ခံတော်မူထိုက်သော။ ဒံအာသဒေါ။ ကုန်နှန်းပြီးသော အာသဝရှိသော။ ယော ဒေသော ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ။) သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ကာယဿ၊ ခဲ။ ဘေဒါ၊ ခန္ဓာငှဲ့။ ဝါ၊သော။ မရဏာ၊မှ။ ပရံ၊အထက်၌။ ကိ ဟေတံ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်သနည်း"ဟူ၍။ ဆဲးကျွေးသို့။ သစေ ပုဒ္ဓေယျ၊အကယ်၍မြေးကုန်ငြားအံ့။အာဝုသော ယမက၊က။ဝေံ၊သို့။ပုဒ္ဒေ၊မေးအပ်သော။ တုံ၊ သင်သည်။ ကိန္တိ၊ အဘယ်သို့။ ဗျာကရေယျာသိ၊ ဖြေဆိုထုသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ အရှင် သာရိပုတြာက မေးတော်မူ၏။ အာဝုသော၊ ဒါ့ရှင်။ မံ၊ ငါ့ကို။ပ။ ဆဲ၊ သို့။ သစေ ပုဒ္ဓေယျ၊ ကုန်ငြားအံ့။ အာဝုသော၊ ဒါ့ရှင်။ ဆဲ၊ သို့။ ပုဒ္ဒေ၊ သော။ အဟံ၊ သည်"အာဝုသော၊ ဒါ့ရှင်တို့။ ရူပံ ခေါ၊ ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ယံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ ထိုရုပ်သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ယံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ တံ၊ထိုရုပ်သည်။ နိရုဒ္ဓံ၊ချုပ်ပြီ။ တံ၊ထိုရုပ်သည်။ အတ္ထာဂ်တံ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။ ဝေဒနာ၊ သည်။ သညာ၊ သည်။ပ။ သင်္ခါရာ၊ ဘို့သည်။ပ။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ပ။ အတ္ထာဂ်တန္တိ၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ဆောက်ပြီ" ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ဗျာကရေယျ၊ ဖြေဆိုထု၏။ အာဝုသော၊ဒါ့ရှင်။ ဝေံ၊သို့။ ပုဒ္ဒေ၊သော။ အဟံ၊သည်။ဝေံ၊သို့။ဗျာကရေယျ၊ထု၏။

အာဝုသော ယမက၊ က။ သာဓု သာဓု၊ကောင်းစ ကောင်းစ။ အာဝုသော ယမက၊ က။ တေန ဟိ၊ထို့အကြောင်းကြောင့်သာလျှင်။ တေဿေဝ အတ္ထဿ၊ ဤ(သင်ရအပ်ပြီးသော ပဌမဂ်) အနုဂ်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဘိယျောသောမတ္တာယ၊ အတိုင်းအရှည်ထဂ်အလွန်။ ဉာဏာယ၊သိခြင်းငှါ။ တေ၊ သင်၏အတွက်။ ဝါ၊ သင်အား။ ဥပဓံ၊ဥပမာကို။ ကရိဿာမိ၊ပြုအံ့။အာဝုသော ယမက၊ က။ သေယျထာပိ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ရာဥပမာကိုဆိုအံ့။ အဓော၊ ကြွယ်ဝသော။ မဟာဒွနော၊ များသော ဥစ္စာရှိသော။ မဟာဘောဂေါ၊ များသော စည်းစိမ်ရှိသော။ ဂဟပတိ ဝါ၊ အိမ်ရှင် (သူကြွယ်) သည် သော်ဂင်း။ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ၊ အိမ်ရှင်၏ သားသည်သော်ဂင်း။ (အဿ၊ ရှိရာ၏။) သော စ၊ ထိုအိမ်ရှင်သည်လည်း။ ဝါ၊ ထိုအိမ်ရှင်၏သားသည်လည်း။အာရက္ခသမ္ပန္နော၊စောင့်ရောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ တဿ၊ထိုအိမ်ရှင်၏။ ဝါ၊ထိုအိမ်ရှင့်သား၏။ အနုတ္ထကာမော၊အကျိုးကိုမလိုလားသော။ ဝါ၊အကျိုးမဲ့ကိုလိုလားသော။ အဟိတကာမော၊ အစီးအပွါးကို မလိုလားသော။ ဝါ၊ အစီးအပွါးမဲ့ကို လိုလားသော။ အယောဂက္ခေမကာမော၊ ယောဂလေးပါးတို့မှ ဘေးမရှိသည်၏ အဖြစ်ကို မလိုလားသော[1]။ ဇီဝိတာ၊အသက်မှ။ ဝေါရောပေတုကာမော၊ခြခြင်းငှါအလိုရှိသော။ကော်စဒေဝ၊ တစုံတယောက်သာလျှင် ဖြစ်သော။ပုရိသော၊ယောကျ်ားသည်။ဥပဓွေယျ၊ရှိသည်ဖြစ်ဆဲ၏။ တဿ၊ ထိုအကျိုးကို မလိုလားသောယောကျ်ား၏။ "အယံ ခေါ ဂဟပတိ ဝါ၊ကျွန်အိမ်ရှင်သည်သော်ဂင်း။ အယံ ခေါ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ၊ ကျွန်အိမ်ရှင်၏သားသည်သော်ဂင်း။ အဓော၊ကြွယ်ဝ၏။မဟာဒွနော၊ များသောဥစ္စာရှိ၏။ မဟာဘောဂေါ၊ များသောစည်းစိမ်ရှိ၏။ သော စ၊ ထိုအိမ်ရှင်သည်လည်း။

၁။ အယောဂက္ခေမကာမောတိ စတုဟိ ယောဂေဟိ ခေမဘာဝံ အနိစ္ဆန္တော။ဌ။ (စတုဟိ ယောဂေဟိတိ အတ္ထတော ပိယတော ဥဒါသီနတော ဝေရိတောတိ စတူဟိပိ ဥပဒ္ဒဝနာအနတ္ထယောဂေဟိ။ ဋီ။ မိမိမှဖြစ်သော အကျိုးမဲ့ယောဂ, ချစ်သူမှဖြစ်သော အကျိုးမဲ့ယောဂ, ဥပေက္ခာပြုထားသူမှ ဖြစ်သော အကျိုးမဲ့ ယောဂ, ရန်သူမှဖြစ်သော အကျိုးမဲ့ယောဂဟု ယောဂလေးပါးသဌပ်ကို ဖော်လေ။

ဝါ၊ ထိုအိမ်ရှင်ခဲ့ သား၊သည်လည်း။ အာရက္ခသမ္မနော၊ ဘောင်ချောက်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။ အယံ၊ ကျွန်အိမ်ရှင်ကို။ ဝါ၊ ကျွန်အိမ်ရှင်ခဲ့သား၊ကို။ ပသယ္ယ၊ နှိပ်နင်း၍။ ဇီဝိတာ၊ အသက်မ။ ဝေါဆေးပေတံ၊ ချခြင်းငှါ။ နု သကဆေး၊ မလွယ်က္ခ။ အဟံ၊ ငါသည်။ အနုပဒဒ္ဒ၊ လျော်စွာဝင်၍။ ဝါ၊ ပုံးကပ်၍။ (အနုပဒဒ္ဒာတိ အနုပဝိသိတ္ဝာ။ဌ။)ဇီဝိတာ၊မှ။ ဝေါဆေးပေယျံ၊ခဲ့ရမူကား။ ယံနူနာတ်၊ကောင်းစွ" ဟူ၍။ ဇဝံ၊ ကျွဲသို့သောအကြုံသည်။ အာဃာ၊ ဖြစ်ထုံး။ သော၊ ထိုအကျိုးမဲ့ကို လိုလားသော ယောကျ်ား၊သည်။ တံ ဂဟပတိ ဝါ၊ ထိုအိမ်ရှင်သို့သော်၎င်း။ တံ ဂဟပတိမဟတ္တံ ဝါ၊ ထိုအိမ်ရှင်ခဲ့သား၊သို့သော်၎င်း။ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ၊ ချဉ်းကပ်၍။ "ဘဒ္ဒေ၊ အရှင်။ တံ၊ သင့်ကို။ ဥပဒ္ဒဟေယျာန္တိ၊ လုပ်ကျွေးလို၏"ဟူ၍။ ဇဝံ၊ ကျွဲသို့။ ဝဒေယျ၊ ပြောဆိုထုံး၏။ တမေနံ၊ ထိုယောကျ်ားကို။ သော ဂဟပတိ ဝါ၊ ထိုအိမ်ရှင်သည်သော်၎င်း။ သော ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ၊ ထိုအိမ်ရှင်၏သား၊သည်သော်၎င်း။ ဥပဒ္ဒါပေယျ၊ လုပ်ကျွေးစေထုံး။ သော၊ ထိုယောကျ်ား၊သည်။ ပုဗ္ဗုဋ္ဌာယီ၊ ရှေးဦးစွာထလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပစ္ဆာနိပါတီနံ၊ နောက်မှ ထိုင်လေ့ အိပ်လေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ကိံ ကာရပဋိသာဝီ၊ အာဘယ်အမှုပြုရအံ့နည်းဟု ပြုအပ်သောအမှုကို ရှေးရှုနှာကြား၊စေလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ ၁။ မနာပစာရီ၊ စိတ်ကိုပျံ၊စေတတ်သည်(နှစ်သက်ဖွယ်)ကို ပြုကျင့်လေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပိယဝါဒီ၊ ချစ်ခင်ဖွယ်ကို ပြောဆိုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဥပဒ္ဒဟေယျ၊ လုပ်ကျွေးဆု၏။ တဿ၊ ထိုယောကျ်း၏။ သော ဂဟပတိ ဝါ၊ သည်သော်၎င်း။ သော ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ၊ သည်သော်၎င်း။ မိတ္တာတောပိ၊ (ငါ၏)မိတ်ဆွေဟူ၍လည်း။ နံ၊ ထိုယောကျ်းကို။ သဒ္ဒဟေယျ၊ ယုံကြည်ဆု၏။ သုဟဒ္ဒာတောပိ၊ (ငါ၏)စိတ်နှလုံးကောင်းသူဟူ၍လည်း။ နံ၊ ထိုယောကျ်းကို။- သဒ္ဒဟေယျ၊ ယုံကြည်ဆု၏။ တသ္မိံ စ၊ ထိုယောကျ်းဌ်လည်း။ ဝိဿာသံ၊ အကျွမ်းဝင်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ဆောက်ဆု၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်ယမက။ ယဒါ ခေါ၊ အကြောင်အခါဌ်။ တဿ ပုရိသဿ၊ ထိုယောကျ်း၏။ "(မေ၊ငါ၏။) အယံ ဂဟပတိ ဝါ၊ သည်ထုံး။ အယံ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ၊ သည်ထုံး။ မေ၊ ငါဌ် ၂။ သံဝိဿတ္ထော ခေါတိ၊ အကျွမ်းဝင်ပြီ"ဟူ၍။ ဇဝံ၊ ကျွဲသို့သော အကြုံသည်။ အာဃာ၊ ဖြစ်ထုံး။ အထ၊ ထိုအခါဌ်။ နံ၊ ထိုအိမ်ရှင်ကို။ ဝါ၊ ထိုအိမ်ရှင်သားကို။ ရဟောဂတံ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ ကပ်ဆောက်သည်ကို။ ဝိဒိတ္ဝာ၊ သိ၍။ တိဏ္ဟေန၊ ထက်လှသော။ သတ္ထေန၊ ဓား၌ဖြင့်။ ဇီဝိတာ၊ အသက်မှ။ ဇဝါဆောပေယျ၊ ချရာ၏။

အာဝုသော ယမက၊ က။ တံ၊ ကို။ ကိံ မညသိ၊ နုည်း။ ယဒါ ဟိ၊ အကြောင်အခါဌ်။ သော ပုရိသော၊ သည်။ အမံ ဂဟပတိ ဝါ၊ ထိုအိမ်ရှင်သို့သော်၎င်း။ အမဲ ဂဟပတိပုတ္တံ ဝါ၊ ထိုအိမ်ရှင်၏သား၊သို့သော်၎င်း။ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ၊ ချဉ်းကပ်၍။ "ဘဒ္ဒေ၊ အရှင်။ တံ၊ သင့်ကို။ ဥပဒ္ဒဟေယျာန္တိ၊ လုပ်ကျွေးလို၏"ဟူ၍။ ဇဝံ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ တဒါပိ၊ ထိုအခါဌ်လည်း။

၁။ အာသနတော သယနတော ဝါ ပုဗ္ဗံ ဥဋ္ဌာတိ သီလေနာတိ ပုဗ္ဗုဋ္ဌာယီ၊ သခင်လာသည်ကို မြင်လျှင် နေထုံမှ အလျင်ထခြင်း, နှံကစောစော အိပ်ထုံမှ သူများအလျင်ထခြင်းအလေ့ရှိသူတည်း။ ပစ္ဆာ နိပတတိ နိသီဒတိ နိပဇ္ဇတိ ဝါ သီလေနာတိ ပစ္ဆာနိပါတီ၊ သခင်ထိုင်ပြီးမှ ထိုင်ခြင်း, သူပေါ်သိမ်းတဲ့နောက်မှ အိပ်ခြင်း အလေ့ရှိသူတည်း။ ကိန္တိကာရံ (ကတံ) ပဋိသာဓေတိ သီလေနာတိ ကိံ ကာရပဋိသာဝီ၊ ပြုရမည့်အမှုသည် အဘယ်နည်းဟု ပြုအပ်သောအမှုကို ရှေးရှုကြား၊စေခြင်းအလေ့ရှိသူတည်း။ ၎င်းအခါပွါယ်တဲ့ကို ဤအဋ္ဌကထာ၌။

၂။ အလက်ာ ၁၀၀-ဂါထာဌ် သင်္ခေဇ္ဇာနံ စသည်ဖြင့် ဆဋ္ဌိဝိဘတ်၊ ဖဒ္ဒ-ဂါထာဌ် ဣတ္ထိနံ စသည်ဖြင့် ဆဋ္ဌိဝိဘတ်, ဝိသေ စသည်ဖြင့် သတ္တမီဝိဘတ်သုံး၊ထား၏။ ဤသုတ်ဌ် တသ္မိံဟု သတ္တမီဝိဘတ်ဖြင့် သုံး၊ထား၊သည်ကို ထောက်၍ မေကို ဝိဘတ်ငိုပလ္လာသကြုံ၍ သတ္တမီဝိဘတ်ဖြင့် "ဌ်"ဟု ပေးလိုက်သည်။

သော၊ ထို့ယောကျ်ားသည်။ ဝဓကောဝ၊ သူသတ်မည်သည်သာလျှင်တည်း။ ဝဓကဒ္ဒ ပန သန္ဒံ၊ သသတ်ယောကျ်ားဖြစ်လျက်ကိုလည်း။ "မေ၊ ငါ၏။ ဝဓကောတိ၊ သူသတ်ယောကျ်ားတည်း" ဟူ၍။ နု အညာသိ၊ မသိခဲ့သလော။ ယဒါပိ၊ ဒ္ဒ်လည်း။ သော၊ သည်။ ပဋ္ဌာဒ္ဒာယံ၊ ပြဇရ၊ ပစ္ဆာနိပါတိနိ၊ ဖြစ်၍။ ကိံကာရုပဋ္ဌိဿာဒိ၊ ဖြစ်၍။ မနာပစာရိ၊ ဖြစ်၍။ ပိယဝါဒိ၊ ဖြစ်၍။ ဥပဒ္ဒဟတိ၊ လုပ်ကျွေးတတ်။ တဒါပိ၊ ဒ္ဒ်လည်း။ သော၊ သည်။ ဝဓကောဝ၊ တည်း။ ဝဓကဒ္ဒ ပန သန္ဒံ၊ ကိုလည်း။ "မေ၊ ၏။ ဝဓကောတိ၊ တည်း"ဟူ၍။ နု အညာသိ၊ မသိခဲ့သလော။ ယဒါပိ၊ ဒ္ဒ်လည်း။ နံ၊ ကို။ ရဟောဂတံ၊ ကို။ ဝိဒိတ္ဝာ၊ ၍။ တံကဒ္ဒ၊ သော။ သတ္ထာန၊ ဖြင့်။ ဇီဝိတာ၊ မှ။ ဝေါရောပေတိ၊ ၏။ တဒါပိ၊ ဒ္ဒ်လည်း။ သော၊ သည်။ ဝဓကောဝ၊ တည်း။ ဝဓကဒ္ဒ ပန သန္ဒံ၊ ကိုလည်း။ "မေ၊ ၏။ ဝဓကောတိ၊ တည်း"ဟူ၍။ နု အညာသိ၊ မသိခဲ့သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ အရှင်သာရိပုတြောက မေးတော်မူ၏။ အာဒုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဧဝံ၊ မသိခဲ့သည်ကား မှန်ပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ အရှင်ယမက က ဖြေဆိုတော်မူ၏။

အာဝုသော၊ ငါ့ရှင် ယမက။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ ဤအတူသာလျှင်။ (အဿုတဝါ အစ ဝိညာဏသ္မိံ ဝါ အတ္ထာနံ အထိ ပုဏ္ဏမသုတ် စာပိုဒ် ၇၂။ကဆံ နု ခေါ ဘန္တေ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဟောတိတိ အစချီသော ဝါကျ၌ သမ္မန်ခဲ့ပြီ။)

သော၊ ထိုအဿုတ ပုထုဇဉ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲသော။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ "အနိစ္စံ၊ မမြဲသော။ ရူပန္တိ၊ ရုပ်တည်း"ဟူ၍။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း။ နု ပဇာနာတိ၊ မသိ။ (ဝေဒနာ စသည်ကိုလည်း ဤနည်းပေး။)

ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲသော။ပ။ နု ပဇာနာတိ၊ မသိ။

အနတ္တံ၊ အတ္တမဟုတ်သော။ပ။ နု ပဇာနာတိ၊ မသိ။

သင်္ခံတံ၊ ကံ စိတ် ဥတု အာဟာရတို့သည် ပေါင်းစု၍ပြုအပ်သော။ပ။ နု ပဇာနာတိ၊ မသိ။

ဝကံ၊ သတ်တတ်သော။ ရူပံ၊ ကို။ပ။ နု ပဇာနာတိ၊ မသိ။

သော၊ ထိုနာခံမှတ်သား ဆောင်ထားမှုမရှိသော ပုထုဇဉ်သည်။ ရူပံ၊ ရုပ်သို့။ ဝါ၊ ရုပ်ကို။ "မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာတိ၊ အတ္တာတည်း"ဟူ၍။ ဥပေတိ၊ ကပ်ရောက်၏။ ဥပါဒိယတိ၊ စွဲလမ်း၏။ အဓိဋ္ဌာတိ၊ စွဲမြဲတည်နေ၏။ (ဝေဒနံစသည်ကိုလည်း ဤနည်းပေး။) တဿ၊ ထို နာခံ မှတ်သား ဆောင်ထားမှုမရှိသော ပုထုဇဉ်၏။ ဣမေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဤငါးပါးကုန်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည်။ ဥပေတာ၊ ကပ်ရောက်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဥပါဒိန္နာ၊ စွဲလမ်းအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်ကြာလှစွာသော နှေ့ညဉ့်ပတ်လုံး။ အဟိတာယ၊ အစီးပွါးမဲ့အလို့ငှာ။ ဒုက္ခာယ၊ ဆင်းရဲခြင်းငှာ၊ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

(သုတဝါ စ ခေါ အစ နာဓိဋ္ဌာတိ "အတ္တာ မေ"တိအထိ အဿုတဝါစသော ဝါကျများကိုမှီး၍ ပေး။) တဿ၊ ထိုနာခံမှတ်သား ဆောင်ထားမှုရှိသော အရိယသာဝကသည်။ ဝါ၊ ၏။ ဣမေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဤငါးပါးကုန်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည်။ အနုပေတာ၊ မကပ်ရောက်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ အနုပါဒိန္နာ၊ မစွဲလမ်းအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်လျားစွာသော နှေ့ညဉ့်ပတ်လုံး။ ဟိတာယ၊ စီးပွါးအလိုငှါ။ သုခါယ၊ ချမ်းသာခြင်းငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊

ကျွှည့်ဳ အရှင်သာရိပုတြောက မိန့်တော်မူ၏။ အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ဘြာ။ တာဒိသာ၊အရှင်ကဲ့သို့ ဥဘင်ကုန်သော။ သဒြဟ္မစာရိနော၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့သည်။ ဃသဲ့ အာယသ္မန္တာနံ။ အကြင် အရှင်တို့ကို။ (ကျွှပစ္ခက္ခဲ့ကံ။) အနုကမ္ပကာ၊ အစဉ်ခောင့်ရှောက်တတ်ကုန်၏။ အတ္ထကာမာ၊ အကျိုးကိုလိုလားတတ်ကုန်၏။ ဩဝါဒကာ၊ ဆုံးမတတ်ကုန်၏။ အနုသာသကာ၊ အပန်ဖန်ဆင်းမတတ်ကုန်၏။ (တေသံ အာယသ္မန္တာနံ၊ ထိုဘရှင်တို့၏။) ဒေဝမေတံ၊ ကျွှအရှင်ဘုရားမိန့်တော်မူတိုင်း အကျိုးဒီးပွါး ဈေးသာရသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာယသ္မတော် သာရိပုတ္တဿ၊ ၏။ ဣဒဉ္စ ပန ဓမ္မဒေသနံ၊ ကို။ သုဘဒ္ဒာ၊ ၌။ မေ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ အနုပါဒါယ၊ ၍။ အာသဝေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိမုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သုတံ။ ပြီ။

တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၄-အနုရာဓသုတ်

၈၆။ ဧကံ သမယံ၊ တပါးသော အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မဟာဝနေ၊ မဟာဝုန်တော၌။ ကူဋာဂါရသာလာယံ၊ အထူ၌အချက်နှစ်ခုတပ်သော ကျောင်းစရပ်၌။ (အထူ၌တခုတပ်လျှင် ကူဋာဂါရ, ၂-ခုတပ်လျှင် ကူဋာဂါရသာလာဟု ခေါ်၏။ သံ-ဋ္ဌ-၂၊ ၁၀၆။) ဝိဟရတိ၊ ၏။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓသည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အဝိဒူရေ၊ အနီး၌။ အဓုနာကွဒ္ဓိကာယံ၊ တောစ့ုန်ကျသော ကျောင်းငယ် (သစ်ရွက်မိုးကျောင်း) ၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အထ ခေါ၊ ၌။ သမ္ဗဟုလာ၊ များစွာကုန်သော။ အညတိတ္ထိယာ၊ သာသနာမတပါး အခြားအယုဒ္ဓိကုန်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ ပရိဗိုဇ်တို့သည်။ပ။ အာယသ္မန္တံ အနုရုဒ္ဓံ၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓကို။ "အာဝုသော အနုရုဒ္ဓ၊ ငါ့ရှင် အနုရုဒ္ဓ။ ယော သော တထာဂတော၊ အကြင်ဘုရားရှင်သည်။ ဥတ္တမပုရိသော၊ မြတ်သော ယောကျွှးတည်း။ ပရမပုရိသော၊ သာလွန်သော ယောကျွှးတည်း။ ပရမပတ္တိပတ္တော၊ သာလွန်သော ဆောက်ပွယ်အဆင့်သို့ ဆောက်သုတည်း။ သော တထာဂတော၊ ထိုဘုရားရှင်သည်။ တံ၊ ထိုသတ္တဝါကို။ 'တထာဂတော၊ သတ္တဝါသည်း။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ အထက်၌။ ဟောတိတိ ဝါ၊ ဖြစ်၏'ဟုငင်း။ 'တထာဂတော၊ သည်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ နဟောတိတိ ဝါ၊ မဖြစ်'ဟုငင်း။ 'တထာဂတော၊သည်။မရဏာ၊မှ။ပရံ၊၌။ဟောတိ စ နဟောတိတိ ဝါ၊ ဖြစ်လည်းဖြစ်, မဖြစ်လည်းမဖြစ်'ဟုငင်း။ 'တထာဂတော၊ သည်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ နေဝ ဟောတိ နာ နဟောတိတိ ဝါ၊ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်, မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်ဟုငင်း။ ကွမေသု စတူသု ဌာနေသု၊ ကျွှလေးဌာနတို့၌။ ပညာပယမာနော၊ သိစေ (ပညတ်) သည်ဖြစ်၍။ ပညပေတိတိ၊ သိစေ (ပညတ်) ပါသနုည်း"ဟုသော။ တေံ၊ ကျွှစကားကို။ အဝေါစုံ၊ ဆိုပြောဆိုကုန်ပြီ။

ဝေံ၊ ကျွှသို့။ ဝုတ္တော၊ ပြောဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ သည်။ အညတိတ္ထိယေ၊ ကုန်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကေ၊ တို့ကို။ "အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ယော သော တထာဂတော၊ သည်။ပ။ ကွမေဟိ စတူဟိ ဌာနေဟိ၊ ကျွှလေးဌာနတို့မှ။ အညတြ၊ တပါးသောဌာန၌။ ပညာပယမာနော၊ သိစေသည်ဖြစ်၍။ ပညပေတိတိ၊ သိစေ၏"ဟုသော။ တေံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (ကျွှအရှင်ကား သကသမယ, ပရသမယကို နားမလည်၊ တိတ္ထိတို့၏ သာသနာ့ဆန့်ကျင်ဖက်မျှကို သာသိ၍ ၎င်း၏ အကြံအစည်ဖြင့် ဖြေရှာလေသည်၊ အမှန်မှာ မဖြေအပ်သော ဌပနီယပဉ္ဉာတည်း။) ဝေံ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ အညတိတ္ထိယာ၊ ကုန်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ တို့သည်။ အာယသ္မန္တံ

အနုရုဒ်၊ ကို။ "သော စာယံ ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်ကား။ နဝေါ၊ ငယ်သေးသည်။ အစိရပဗ္ဇိတော၊ ရဟန်းပြု၍ မကြာသေးသုသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဝါ ပန၊ သို့မဟုတ်။ ဗာလော၊ မိုက်သော။ အဗျတ္တော၊ မလိမ္မာသော။ ထေရော၊ မထေရ်သည်။ ဘဝိဿတီတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့"ဟူသော။ တေံ၊ ကို။ အဝေါစုံ၊ ကုန်ပြီ။ အထ ခေါ၊ ၌။ အညတိတ္ထိယာ၊ ကုန်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ တို့သည်။ အာယသ္မန္တံ အနုရုဒ်၊ ကို။ နဝဝါဒေန၊ အငယ်ဟူသော အပြစ်တင်ပြောဆိုခြင်းဖြင့်၎င်း။ ဗာလဝါဒေန စ၊ အမိုက်ဟူသော ပြစ်တင်ပြောဆိုခြင်းဖြင့်၎င်း။ အပသာဒေတ္ဝာ၊ မောင်းမဲ၍။ အာသနာ၊ နေရာမှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ပက္ကမိံသု၊ ပဲ့သွားကုန်၏။

အထ ခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓသ၊ ၏။ အညတိတ္ထိယေသု၊ ကုန်သော။ တေသု ပရိဗ္ဗာဇကေသု၊ ဖဲ့သွားကုန်၍ မကြာမီ။ "အညတိတ္ထိယာ၊ ကုန်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ တို့သည်။ မံ၊ ငါ့ကို။ဥတ္တရိံ၊လွန်မြတ်သော။ပဉ်း၊ပြဿနာကို။သဓေ ခေါ ပုစ္ဆယျုံ၊အကယ်၍ မေးကုန်ငြားအံ့။ အဟံ၊ ငါသည်။ အညတိတ္ထိယာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ ပရိဗ္ဗာဇကာနံ၊ တို့၏(ပြဿနာကို)။ ကထံ ဗျာကရမာနော။ အဘယ်သို့ဖြေဆိုသည်ရှိသော်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝုတ္တဝါဒီ စေဝ၊ ဟောတော်မူအပ်သည့်အတိုင်း ပြောဆို (ဖြေဆို) သည်လည်း။ အဿံသု ခေါ၊ ဖြစ်ရအံ့နည်း။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ အဘူတေန၊ မဟုတ်မမှန်သောစကားဖြင့်။ နစ အဗ္ဘာစိက္ခေယျုံ၊ နု ခေါ၊ မစွပ်စွဲလည်း မစွပ်စွဲရာအံ့နည်း။ ဓမ္မဿ၊ တရားတော်အား။အနုဓမ္မံ၊ လျော်သောအကြောင်းကို။ ဗျာကရေယျုံ၊ စ နု ခေါ၊ ဖြေဆိုလည်း ဖြေဆိုရာအံ့နည်း။ ကောစိ၊ တစုံတဦးသော။ သဟဓမ္မိကော၊ အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဝါဒါနုဝါဒေါ၊ ဆိုအပ်သည်သို့ အတုလိုက်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ အခြေအတင်ပြောဆိုခြင်းသည်။ ဂါရယှံ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သော။ ဌာနံ၊ အရာသို့။ နစ အာဂစ္ဆေယျ နု ခေါတိ၊ မရောက်လည်း မရောက်ရာအံ့နည်း"ဟူသော။တေံ၊ ဤအကြံသည်။ အဟောသိ၊ဖြစ်ပြီ။

အထ ခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပ။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဣဓာဟံ။ ပ။ ဂါရယှံ ဌာနံ အာဂစ္ဆေယျာတိ၊ ဣဓာဟံ။ ပ။ ဂါရယှံ ဌာနံ အာဂစ္ဆေယျ"ဟူသော။ တေံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (အာကာရဝါကျများကို ဆိုခဲ့ပြီးဝါကျများကိုမှီး၍ သမ္မန်။ အရှင်အနုရုဒ္ဓကော သူ့အကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြားလျှောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ တံ ကိ မည်သိ အနုရုဒ္ဓ ရှုပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံဝါတိ မှ အဝိညာဏော တထာဂတောတိ သမနုပဿသီတိ နောဟေတံ ဘန္တေတိုင် အောင် ယမကသုတ် စာပိုဒ် ဂ၅-ရှု၍သမ္မန်။ဘုရားရှင်က မေး၍ အရှင်အနုရုဒ္ဓကော ဖြေသည်သာ ထူး၏။)

အနုရုဒ္ဓ၊ အနုရုဒ္ဓ။ တ္ထေ၊ ဤမေးတိုင်း မေးတိုင်းသော အရုဌာနဋ္ဌလည်း။ တေ၊ သင်၏။ တထာဂတေ၊ သတ္တဝါကို။ ဒိဋ္ဌေ၊ တွေ့မြင်အပ်သော။ ဓမ္မေဝ၊ အတ္တဘောဋ္ဌသာလျှင်။ ဝါ၊ မျက်မှောက်ဘဝဋ္ဌသာလျှင်။ သစ္စတော၊ အမှန်အားဖြင့်။ ထေတတော၊ ခိုင်မြဲသောအားဖြင့်။ အနုပလဗ္ဘိယမာနေ၊ မရအပ်ပဲလျက်။ တေ၊ သင်၏။ "ယော သော။ ပ။ ပရံ မရဏာတိ ဝါ တိ၊ ယော သော။ပ။ ပရံ မရဏာတိ ဝါ" ဟူသော။ တံ ဝေယျာကရဏံ၊ ထိုအဖြေသည်။ ကလ္လံ နု၊ သင့်လျော်မည်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ဘုရားရှင်က မေးတော်မူ၏။ဘန္တေ၊မြတ်စွာဘုရား။ ဇော်၊ ဤအဖြေသည်။ နော ဟိ၊ မသင့်ပါ။

အနုရုဒ္ဓ၊ ဓ။ သာဓု သာဓု၊ ကောင်းစွ ကောင်းစွ။ အနုရုဒ္ဓ၊ ဓ။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ပုဗ္ဗေ စ၊ဤမှ ရှေးဦးစွင်း။ ဇော်ရဟိ စ၊ယခုအခါဌ်ဌင်း။ ဒုက္ခဥ္စေဝ၊ ဒုက္ခကိုလည်း။ (ဒုက္ခသမုဒယ-

ပါယူ။) ပညပေမိ၊ သိစေတော်မူ၏။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခ၏။ နိုဏောခံ စ၊ ချုပ်ရာနိုဗ္ဗာန်ကိုလည်း။ (ဒုက္ခနိုဏောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါကိုပါယူ။) ပညပေမိ၊ သိစေတော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သုတံ၊ ပြီ။

စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-ဝက္ကလိသုတ်

၈၇။ ဧကံ သမယံ၊ တပါးသော အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ရာဇဂဟေ၊ ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌။ ကလန္ဒကနိဝါပေ၊ ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျွေး၍ မွေးမြူရာဖြစ်သော။ ဝေဠုဝနေ၊ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌။ ဝိဟရတိ၊ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊၌။အာယသ္မာ ဝက္ကလိ၊ အရှင်ဝက္ကလိသည်။ ကုမ္ဘကာရနိဝေသနေ၊ အိုးထိန်းသည်၏ အိုးလုပ်ရာတဲအိမ်၌။ အာဗာဓိကော၊ နာကျင်သည်ဖြစ်၍။ဝါ၊အနာဆောဂါစွဲကပ်သည်ဖြစ်၍။ ဒုက္ခိတော၊ဖြစ်သော ဆင်းရဲဝေဒနာရှိသည်ဖြစ်၍။ဗာဠှဂိလာနော၊ပြင်းထန်စွာ ဖျားနာသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊နေ၏။အထ ခေါ၊၌။ အာယသ္မာ ဝက္ကလိ၊သည်။ဥပဋ္ဌာကေ၊အလုပ်အကျွေးရဟန်းတို့ကို။ "အာဝုသော၊ငါ့ရှင်တို့။ ထေ၊လာကြကုန်။ တုမ္ဟေ၊ သင်တို့သည်။ ယေန၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမထ၊ ချဉ်းကပ်ကြကုန်။ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ၊ ချဉ်းကပ်၍။ 'ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဝက္ကလိ၊ ဝက္ကလိမည်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ အာဗာဓိကော၊ အနာဆောဂါစွဲကပ်နေပါ၏။ ဒုက္ခိတော၊ဖြစ်သော ဆင်းရဲဝေဒနာရှိပါ၏။ ဗာဠှဂိလာနော၊ ပြင်းထန်စွာ ဖျားနာပါ၏။ သော၊ ထိုဝက္ကလိရဟန်းသည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ပါဒေ၊ ခြေတော်တို့ကို။ သိရသာ၊ ဦးခေါင်းဖြင့်။ ဝန္ဒတိတိ၊ ရှိခိုးပါ၏' ဟူသော။ မမ၊ ငါ၏။ ဝစနေန၊ စကားဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပါဒေ၊ တို့ကို။ သိရသာ၊ ဖြင့်။ ဝန္ဒထ၊ ရှိခိုးကြကုန်လော။ 'ဘန္တေ၊ ရှား။ သာဓု၊ တောင်းပန်ပါ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယေန၊ ၌။ ဝက္ကလိ ဘိက္ခု၊ ဝက္ကလိရဟန်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ အနုကမ်ပံ၊ အစဉ်သနားသည်ကို။ ဥပါဒါယ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဥပသင်္ကမတု ကိရာတိ၊ ချဉ်းကပ်စေလိုပါသတဲ့' ဟူ၍။ ဝေဠု၊ ဤသို့လည်း။ ဝဒေဿာတိ၊ လျှောက်ခြေကြကုန်" ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြောဆိုပြီ။ တေ ဘိက္ခူ၊ ထိုအလုပ်အကျွေးရဟန်းတို့သည်။ "ဧဝမာဝုသောတိ ခေါ၊ ကောင်းပါပြီ အရှင်"ဟူ၍။ အာယသ္မတော ဝက္ကလိဿ၊ အရှင်ဝက္ကလိ၏ စကားကို။ ပဋိဿုတ္ဝာ၊ ရှေးရှု၍ နာယူ၍။ ဝါ၊ ဝန်ခံ၍။ပ။ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဝက္ကလိ ဘန္တေ။ပ။ ဥပါဒါယာတိ၊ ဥပါဒါယ"ဟူသော။ ဧတ္ထ၊ ကို။ အဝေါစုံ၊ ကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တုဏှီဘာဝေန၊ ဆိတ်ဆိတ်နေတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဇာနိဝါသေတိ၊ လက်ခံတော်မူပြီ။

အထ ခေါ၊၌။ဘဂဝါ၊ သည်။နိဝါသေတ္ဝာ၊ သင်းပိုင်ကိုပြင်ဆင်ဝတ်တော်မူ၍။ပတ္တစီဝရံ၊သပိတ်သင်္ကန်းကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ ယေန၊ ၌။ အာယသ္မာ ဝက္ကလိ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ပြီ။ အာယသ္မာ ဝက္ကလိ၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ကို။ ဒူရတောဝ၊ အဝေးမှသာလျှင်။ အာဂစ္ဆန္တံ၊ ကြွလာတော်မူသည်ကို။ အဒ္ဒသ ခေါ၊ မြင်ပြီ။ ဒိသ္ဝာန၊ မြင်၍။ မဉ္စကေ၊ ညောင်စောင်းငယ်၌။ သမဓောသိ၊ (အရိုအသေပေးရန်) ထက်ဝန်းကျင်မှ လူပ်ရှားပြီ။ အထ ခေါ၊၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ ဝက္ကလိ၊ ကို။ "ဝက္ကလိ၊ ဝက္ကလိ။ အလံ၊ မသင့်။ တုံ၊ သည်။ မဉ္စကေ၊ ၌။ မာ သမဓောသိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ မလှုပ်ရှားလင့်။ ပညတ္တာနိ၊ ခင်းထားအပ်ပြီးကုန်သော။ ဣမာနိ အာသနာနိ၊ ဤနေရာလွတ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ အဟံ၊ ငါဘုရား

သည်။ တတ္ထ၊ ထိုနေရာလွတ်တို့၌။ နိသီဒိဿာမိတိ၊ ထိုင်တော်မူအံ့”ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပညတ္တေ၊ ခင်းထားအပ်ပြီးသော။ အာသနေ၊ နေရာလွတ်၌။ နိသီဒိ၊ ထိုင်တော်မူပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ နိသဇ္ဇ ခေါ၊ ထိုင်တော်မူ၍။ အာယသ္မန္တံ ဝက္ကလိံ၊ ကို။ “ဝက္ကလိ၊ ဝက္ကလိ။ ဧတ၊ သင်သည်။ ခမနီယံ ကစ္စိ၊ (ဆင်းရဲဝေဒနာကို) သည်းခံနိုင်၏လော။ ယာပနီယံ ကစ္စိ၊ (ဣရိယာပုထ်ကို) ဖြစ်စေနိုင်၏လော[1]။ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ၊ ဆင်းရဲဝေဒနာတို့သည်။ ပဋိက္ကမန္တိ ကစ္စိ၊ ဆုတ်ကုန်၏လော့။ နော အဘိက္ကမန္တိ ကစ္စိ၊ မတိုးကုန်ဘဲရှိ၏လော့။ အာသာနံ၊ ထိုဝေဒနာတို့၏[2]။ ပဋိက္ကမော၊ ဆုတ်ခြင်းကို။ ပညာယတိ ကစ္စိ၊ သိအပ်သည်မဟုတ်လော။ အဘိက္ကမော၊ တိုးခြင်းကို။နော ပညာယတိ ကစ္စိတိ၊မသိအပ်သည်မဟုတ်လော ဟူသော။ ဧတံ၊ကို။အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘဒ္ဓေ၊ မြတ်စွာဘုရား။မေ၊တပည့်တော်သည်။နု ခမနီယံ၊ (ဆင်းရဲဝေဒနာကို) သည်းမခံနိုင်ပါ။ နု ယာပနီယံ၊ (ဣရိယာပုထ်ကို) မဖြစ်စေနိုင်ပါ။ မေ၊ တပည့်တော်၏။ ဗာဠှော၊ ပြင်းထန်ကုန်သော။ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ၊ ဆင်းရဲဝေဒနာတို့သည်။ အဘိက္ကမန္တိ၊ တိုးပါကုန်၏။ နော ပဋိက္ကမန္တိ၊ မဆုတ်ပါကုန်။ အာသာနံ၊ ထိုဆင်းရဲဝေဒနာတို့၏။ အဘိက္ကမော၊ တိုးခြင်းကို။ ပညာယတိ၊ သိအပ်ပါ၏။ ပဋိက္ကမော၊ ဆုတ်ခြင်းကို။ နော ပညာယတိ၊ မသိအပ်ပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့ အရှင်ဝက္ကလိက လျှောက်ပြီ။ ဝက္ကလိ၊ ဝက္ကလိ။ တေ၊သင်၏။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ ကုက္ကုစ္စံ၊ နောင်တပူပန်ခြင်းသည်။ နု ကစ္စိ၊ မဖြစ်ပဲရှိ၏လော။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ ဝိပဋိသာရော၊ နှလုံးမသာယာခြင်းသည်။ နု ကစ္စိ၊ မဖြစ်ပဲရှိ၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ဘုရားရှင်က မိန့်တော်မူပြီ။ ဘဒ္ဓေ၊ရား။ တတ္ထ၊ စင်စစ်။ မေ၊ တပည့်တော်၏။ အနုပဂံ၊ မနည်းသော။ ကုက္ကုစ္စံ၊သည်။ (အဟု၊ဖြစ်ပြီ။) အနုပဂေါ၊ မနည်းသော။ ဝိပဋိသာရော၊ သည်။ (အဟု၊ ပြီ။) ဣတိ၊ ဤသို့အရှင်ဝက္ကလိက လျှောက်ပြီ။ ဝက္ကလိ၊ ဝက္ကလိ။ တံ၊သင့်ကို။ အတ္ထာ၊ မိမိသည်။ သီလတော၊ သီလ (၏ အဖြစ်)အား‌ဖြင့်။ နု ဥပဝဒတိ ကစ္စိ ပန၊ မစ္ဆပ်စ္ဆဲပဲရှိ၏လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဘုရားရှင်က မိန့်တော်မူပြီ။ ဘဒ္ဓေ၊ ရား။မံ၊ တပည့်တော်ကို။ အတ္ထာ၊ မိမိသည်။ သီလတော၊ သီလအား‌ဖြင့်။ နု ခေါ ဥပဝဒတိ၊ မစ္ဆပ်စ္ဆဲပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့

၁။ ခမနီယံ ယာပနီယန္တိ ကစ္စိ ဒုက္ခံ ခမိတုံ ဣရိယာပထံ ဝါ ယာပေတုံ သက္ကာတိ ပုစ္ဆတိ။ဌ။ ဣရိယာပထံ ယာပေတုန္တိ သယနာနိသဇ္ဇာဒိဘေဒံ ဣရိယာပထံ ပဝတ္တေတုံ။ ဋီ ။ ခမနီယံ ယာပနီယံတို့၌ ခမုဓာတ် အနီယ ပစ္စည်း,ယာဓာတ် ဏာပေပစ္စည်း, အနီယ ပစ္စည်း။ဇင်း အနီယပစ္စည်းသည် ဤအဆုံး သက်ဆိုက်, ဘောဟောဖြစ်၍ ကစ္စိတော်၌ တေကို အဝုတ္တကတ္တားကြုံပြီး “တေ၊ သင်သည်။ ခမနီယံ ကစ္စိ၊ သည်းခံနိုင်၏လော။ ယာပနီယံ ကစ္စိ၊ ဖြစ်စေနိုင်၏လော”ဟု အနက်သမ္မန်လိုက်သည်။

၂။ ပဋိက္ကမောသာနံ၌ ပဋိက္ကမော အာသာနံဟုပုဒ်ဖြတ်၊ အာသာနံ၌ နံဝိဘတ်ကို သာနံပြု, တသဒ္ဒါကို (သံအပြုနှင့်အလားတူသော) သာနံအပြုကြောင့် သဿာသို့သံသာသုတ်သုတ်ဖြင့်ပင် အပြု, အာပစ္စည်းသက်၍ အာသာနံဟုပြီး၏။ နာသံ ကုဋ္ဌန္တိ ခု၊ ၅၊ ၁၆-နှင့်လျော်၏။ တနည်းပဋိက္ကမောသာနံ၌ ပဋိက္ကမော ဧသာနံဟုခဲ့၊ ဧတမ္ပ တကို သပြု,အာပစ္စည်းသက် နံဝိဘတ်ကို သံမပြုပဲထား,ဧသာနံပြီး၏။ ဤနည်းသည် ပဋိက္ကမောသာနန္တိ ပဋိက္ကမော ဧတာသံဖွင့်သော ဤအဋ္ဌကထာနှင့် သင့်လျော်၏။သဒ္ဒနီတိ ပဒမာလာ စာမျက်နှာ ၃၆၅-၌ ဧတ္ထ ပန “အဘိက္ကမောသာနံ ပညာယတိ, နာသံ ကုဋ္ဌန္တိ ပဏ္ဍိတာ ခိဋ္ဌာပကိဟိတာ တျာဋေ၊ ရတိ တျာသု ပတိဋ္ဌိတာ။ ဗီဇာနိ တျာသု ရုဟန္တီ”တိ ပယောဂဒဿနတော“သာနံ အာသံ တျာသူ”တိ ဣမာနိ ဝုတ္တာနံ အက္ခရစိန္တကာနံ ဥဏာစရိယမုဠုသဒ္ဒနယဒဿနတာနိဟု မိန့်၏။ အဘိက္ကမော တပုဒ်, သာနံတပုဒ်ခဲ့၍ ဣတ္ထိလိင် တာသဒ္ဒါ ပဒမာလာစဉ်၌ နာသံ, တာသံ, သာနံ, အာသံဟု နံဝိဘတ်အရာ လေးရုပ်စဉ်ထား၏။ သာနံကို တသဒ္ဒါ အာပစ္စည်း နံဝိဘတ်(တသဒ္ဒါကို သပြု, နံဝိဘတ်ကို သံမပြုပဲ)ဖြင့် ရုပ်ပြီးစီရင်လို၏။

အရှင်ဝက္ကလိက လျှောက်ထားပြီ။ ဝက္ကလိ၊ ဝက္ကလိ။ တံ၊ ကို့။ အတ္တာ၊ သည်။ သိလတော၊ အားဖြင့်။ နော စေ ဥပဝဒတိ ကိရ၊ အကယ်၍မစ္ဆပ်စွဲပဲရှိငြားအံ့။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ တေ၊ သင်၏။ ကုက္ကုစ္စံ၊ သည်။ကိဉ္စ၊ အဘယ်နည်း။ဝိပ္ပဋိသာရော၊ သည်။ ကော စ၊အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဘုရားရှင်က မိန့်တော်မူပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ စိရပဋိကော၊ ကြာမြင့်စွာသော ကာလကိုစွဲ၍ ဖြစ်သည်ဖြစ်၍။ စ၊ ကြာမြင့်စွာသော ကာလမှစ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ဒဿနာယ၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှါ။ ဥပသင်္ကမိတုကာမော၊ ချဉ်းကပ်လိုပါ၏။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်သော အားအစွမ်းဖြင့်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို့။ ဒဿနာယ၊ ငှါ။ ဥပသင်္ကမေယ်ျ၊ ချဉ်းကပ်နိုင်ရာ၏။ မော၊ တပည့်တော်၏။ ကာယသ္မိံ၊ ကိုယ်၌။ တာဝတိကာ၊ ထိုမျှလောက်သော။ ဗလမတ္တာ၊ အားအစွမ်းမျှသည်။ နတ္ထိ စ၊ မရှိသည်သာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ အရှင်ဝက္ကလိက လျှောက်ပြီ။

ဝက္ကလိ၊ ဝက္ကလိ။ အလံ၊ မသင့်။ ဒိဋ္ဌေန၊ ဖူးမြင်အပ်သော။ဣမိနာ ပူတိကာယေန၊ ဤပုပ်သော ကိုယ်ဖြင့် [၁]။ တေ၊ သင့်အား။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုး ရှိအံ့နည်း။ ဝက္ကလိ၊ ဝက္ကလိ။ ယော ခေါ၊ အကြင်သူသည်။ ဓမ္မံ၊ လောကုတ္တရာတရားကိုးပါးကို။ ပဿတိ၊ (ဉာဏ်ဖြင့်) ရှုမြင်၏ [၂]။ သော၊ ထိုသူသည်။ မံ၊ (လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးကို ရခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော အရဟံ စသော

၁။ ပူတိကာယေနာတိ အတ္တနော သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏမို ကာယံ ဘဂဝါ ဓုဝပဂ္ဃရဏဒ္ဌေန ဇေဂုစ္ဆာ။ဌ။ ဘုရားရှင်သည် မိမိ၏ကိုယ်ကို ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ ဝါဝင်းသော အဆင်းရှိပါသော်လည်း အမြဲစီးယိုတတ်သော အနုက်သဘောအရ ပူတိကာယဟု မိန့်တော်မူ၏။ ၎င်းပကတိကိုယ်ကို မံသစက္ခုဖြင့် ရှုမြင်နေရုံမျှဖြင့် အကျိုးမရှိဟု မိန့်တော်မူလို ရင်းဖြစ်၏။

၂။ ယော ခေါ ဝက္ကလိ ဓမ္မန္တိ ဣဓ ဘဂဝါ "မေ့ကာယော ခေါ မဟာရာဇ တထာဂတော" တိ ဝုတ္တံ ဓမ္မကာယတံ ဒဿေတိ၊ နဝဝိဓော ဟိ လောကုတ္တရမေ့ော တထာဂတဿ ကာယော နာမ။ဌ။ သတ္ထုဂုဏသရီရံ နာမ နဝဝိဓလောကုတ္တရဓမ္မာဓိဂမမူလန္တိ ကတွာ ဝုတ္တံ နဝဝိဓော ဟိ။ပ။ ကာယော နာမာတိ၊ ယထာ သတ္ထာနံ ကာယော ပဋိသန္ဓိမူလကော။

ယော ခေါ ဝက္ကလိ မေ့ဝ်ဌ် ဓမ္မံဖြင့် ဤအရာဌ် မြတ်စွာဘုရားသည် "ဓမ္မကာယော ခေါ မဟာရာဇ တထာဂတော"ဟု မိန့်ဆိုတော်မူအပ်သော ဓမ္မကာယ၏အဖြစ်ကို ပြတော်မူ၏။ မှန်၏။ ကိုးပါးအပြားရှိသော လောကုတ္တရာတရားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ကိုယ်မည်၏ဟု အဌကထာဌ် မိန့်ဆိုသောကြောင့် "ယော ခေါ ဝက္ကလိ ဓမ္မံ ပဿတိ၊ သော မံ ပဿတိ။ ယော မံ ပဿတိ၊ သော ဓမ္မံ ပဿတိ။ ဓမ္မံ ဟိ ဝက္ကလိ ပဿန္တော မံ ပဿတိ။ မံ ပဿန္တော ဓမ္မံ ပဿတိ"တို့ဌ် ဓမ္မံအရှန့် မံအရ လောကုတ္တရာတရားကိုးပါးချည်းကောက်ယူ မည်။ ခဲ့ပြီးအံ့—ဓမ္မံအရ နဝဝိဓလောကုတ္တရမေ့, မံ အရ တထာဂတကာယ ရသော်လည်း နဝဝိဓလောကုတ္တရ ဓမ္မနှင့် တထာဂတကာယ အတူတူပင်ဖြစ်၏။ တူပုံမှာ 'ဓမ္မကာယော ခေါ မဟာရာဇ တထာဂတော....ဘုရားရှင်သည် ဝါ-ဘုရားရှင့်ကိုယ်သည် လောကုတ္တရာကိုးပါးတရားအပေါင်းတည်း'ဟု ဆိုသဖြင့် ဘုရားကိုယ်ခန္ဓာတော်နှင့် လောကုတ္တရာကိုးပါးတရား အတူတူဟု ဆိုရာရောက်၏။ အမှန်စင်စစ်အားဖြင့် ဘုရားရှင့်ကိုယ်သည်ကား မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ဟူသော လောကုတ္တရာတရားမဖြစ်နိုင်၊ သို့သော် ဘုရားရှင်၏ အရဟံစသောဂုဏ်တို့ဖြင့် ထုံအပ်သော ကိုယ်တော်ကို ဉာဏ်စက္ခုဖြင့် ရှုမြင်သောသူသည် မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ဟူသော လောကုတ္တရာတရားတို့ကိုရနိုင်၏ ယင်းသို့ (သတ္တဝါတို့၏ကိုယ်ခန္ဓာသည် ပဋိသန္ဓေဟူသော အကြောင်းရှိသကဲ့သို့) ဘုရားရှင့်ကိုယ်ခန္ဓာက မိမိ

ဂုဏ်တို့ဖြင့် ထုံအပ်သော) ငါဘုရား (ကိုယ်) ကို။ ပဿတိ၊ (ဥာဏ်ဖြင့်) ရှုမြင်သည်မည်၏။ ယော၊ သည်။ မံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ဝက္ကလိ၊ ဝက္ကလိ။ ဟိ၊ မှန်၏။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပဿန္တော၊ ရှုမြင်သူသည်။ မံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ပံ၊ ကို။ ပဿန္တော၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။

(တံ ကိံ မညသိ ဝက္ကလိ၊ ရှုပံ နိစ္စံ ဝါ မှစ၍ ပဇာနာတီတိ အထိ အနတ္တလက္ခဏသုတ် စာပိုဒ် ၅၉-၌ ရေးခဲ့ပြီ။)

အထ ခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာယသ္မန္တံ ဝက္ကလိံ၊ ကို။ ဣမိနာ ဩဝါဒေန၊ ဤ အဆုံး အမဖြင့်။ ဩဝဒိတ္ဝာ၊ ဆုံးမတော်မူပြီး၍။ အာသနာ၊ နေရာမှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ယေန၊ ၌။ ဂိဇ္ဈကူဋော ပဗ္ဗတော၊ ဂိဇ္ဈကူဋ်တောင်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ပက္ကာမိ၊ ဖဲကြတော်မူပြီ။ အထ ခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ ဝက္ကလိ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အစိရပက္ကန္တဿ၊ မကြာမီ ဖဲကြတော်မူသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ဖဲကြ၍ မကြာမီ။ ဥပဋ္ဌာကေ၊ အလုပ်အကျေးရဟန်းတို့ကို။ "အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ထေ၊ လာကြကုန်။ မံ၊ ငါ့ကို။ မဥ္ဇကံ၊ ညောင်စောင်းငယ် သို့။ အာရောပေတ္ဝာ၊ တင်၍။ ယေန၊ ၌။ ဣသိဂိလိပဿံ၊ ဣသိဂိလိတောင်နံပါးသည်။ ကာဠသိလာ၊ ကျောက်ညိုပေါ်၌ ဆောက်ထားအပ်သော ကျောင်းသည်။ (ကာဠသိလာတိ ကာဠသိလာ-ဝိဟာရော။ ဌ။ ကာဠသိလာယံ ကတဝိဟာရော ကာဠသိလာဝိဟာရော။ ဋီ။) (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမထ၊ ချဉ်းကပ်ကြကုန်။ မာဒိသော၊ ငါကဲ့သို့ရှုအပ်သောသူသည်။ ကထံ ဟိ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ အန္တရဃရော၊ အိမ်တွင်း၌။ (အိုးထိန်းသည်၏ တဲအိမ်၌။) ကာလံ၊ အတွဘောကိုပစ်ချခြင်းကို။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုထိုက်၏ဟု။ မညေယျ နာမာတိ၊ မှတ်ထင်ဆာအံ့နည်း"ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြောဆိုပြီ။ တေ ဘိက္ခူ၊ ထိုအလုပ်အကျေးရဟန်းတို့သည်။ "ဝေမာဝုသော တိ ခေါ၊ ကောင်းပါပြီအရှင်"ဟု။ အာယသ္မတော ဝက္ကလိဿ၊ အရှင်ဝက္ကလိ၏စကားကို။ ပဋိဿုတ္ဝာ၊ ရှေးရှုနာယူ၍။ ဝါ၊ ဝန်ခံ၍။ အာယသ္မန္တံ ဝက္ကလိံ၊ ကို။ မဥ္ဇကံ၊ သို့။ အာရောပေတ္ဝာ၊ ၍။ ယေန၊ ၌။ ဣသိဂိလိပဿံ၊ သည်။ ကာဠသိလာ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိံသု၊ ချဉ်းကပ်ကုန်ပြီ။ အထ ခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တဉ္ဉေ ရတ္တိံ၊ ထို ညဉ့်ပတ်လုံးဌင်း။ တဉ္ဉေ ဒိဝါဝသေသံ၊

ဥာဏ်စက္ခုဖြင့် ရှုမြင်သူတို့ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ရခြင်း အခြေကြောင်းရင်းရှိသောကြောင့် ကာရဏူပစာအားဖြင့် ကိုယ်ခန္ဓာကို လောကုတ္တရဓမ္မကာယဟု ဆိုရလေသည်။ ထိုကြောင့် ဋီကာ "သတ္ထု ဂုဏသရီရံ နာမ။ပ။ ပဋိသန္ဓိ-မူလကော"ဟု မိန့်သည်။

သို့ဖြစ်ရကား "ကိုးပါးအပြားရှိသော လောကုတ္တရာတရားကို ဥာဏ်စက္ခုဖြင့် ရှုမြင်သူသည် ၎င်းတရားတို့ကို ရခြင်းအကြောင်းဌာနဖြင့် ငါဘုရား၏ အရဟံစသောဂုဏ်တို့ဖြင့် ထုံအပ်သည့်ကိုယ်ကို ဥာဏ်စက္ခုဖြင့် ရှုမြင်သည်မည်၍, ငါဘုရားကိုယ်ကို ရှုမြင်သူကလည်း ထိုတရားကို ရှုမြင်သည်မည်ပေ၏"ဟု အပြန်အလှန်မိန့်တော်မူသည်။ ဆိုလိုရင်းကား—တရားကိုရှုလျှင်လည်း ငါဘုရားကိုရှုရာရောက်၍ ငါဘုရားကိုရှုလျှင်လည်း တရားကိုရှုရာရောက်၏။ အကြောင်းမှာ-လောကုတ္တရာတရားကို ဥာဏ်ဖြင့်မြင်အောင် အားထုတ်မှုနှင့် ငါဘုရားဂုဏ်တော်ကို ဥာဏ်ဖြင့်မြင်အောင် အားထုတ်မှုသည် အတူတူဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ထို့ကြောင့် "ဘုရား၏ဂုဏ်ကို အာရုံပြု ရှိခိုးနေဘို့မလို တရားကိုသာ အားထုတ်ဘို့လို၏၊ တရားအားထုတ်ဘို့ မလို၊ ဘုရား၏ဂုဏ်ကိုသာ အာရုံပြု ရှိခိုးနေဘို့လို၏" ဟူသော ဆင်ခြေတက် တဖက်သတ် အယူသည်းမှုကို ရှောင်ရှားခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ထသတည်း။

ထိုကြောင်းကျန်သော နေ့ပတ်လုံးငင်း။ ဂိဇ္ဈကူဋ္ဌေ ပဗ္ဗတေ၊ ၌။ ဝိဟာသိ၊ နေတော်မူပြီ။ အထ ခေါ၊ ၌။ ဒေဝ၊ နှစ်ယောက်ကုန်သော။ ဒေဝတာယော၊ သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာတို့သည်။ (ဒေဝတာတိ သုဒ္ဓါ-ဝါသဒေဝတာ။ ဋီ။) အာဘိက္ကန္တာယ၊ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ကောင်းသော။ (တပစ္ဆာညဉ်းသည် တဗ္ဗ ပစ္ဆာညဉ်း၏အနက်၌သက်၏။) ရတ္တိယာ၊ ညဉ့်၌။ အာဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ၊ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ကောင်းသော အဆင်းရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဂိဇ္ဈကူဋ္ဌံ၊ ဂိဇ္ဈကူဋ္ဌတောင်ကို။ ကေဝလကပ္ပံ၊ အလုံးစုံလောက်နီးနီး။ (ကေဝလပုဒ် ကပ္ပပစ္ဆာညဉ်း။ ဤသံဉီနအနုက်၌သက်။ မောဂ်နိဿယ-နှာ-၆၆၅။) ဩဘာသေတ္ဝာ၊ ထွန်းလင်းစေပြီး၍။ ပ။ အဋ္ဌံသု၊ တည်ကုန်ပြီ။ ကေမန္တံ၊ တခုသောအရပ်အဖို့၌။ ဌိတာ ခေါ၊ တည်သော။ ကော၊ တယောက်သော။ ဒေဝတာ၊ သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ကို။ "ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဝက္ကလိ၊ ဝက္ကလိမည်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ဝိမောက္ခာယ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂ ဝိမောက္ခအကျိုးငှါ။ (ဝိမောက္ခာယာတိ မဂ္ဂဝိမောက္ခတ္ထာယ။ ဌ။ မဂ္ဂဝိမောက္ခတ္ထာယာတိ အဂ္ဂမဂ္ဂ ဝိမောက္ခာဓိဂမာယ။ဋီ။) စေတေတိတိ၊ စေ့ဆော်အားထုတ်၏" ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ပြီ။ အပရာ၊ တပါးသော။ ဒေဝတာ၊ သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဘန္တေ၊ ရား။ သော ဟိ၊ ထိုဝက္ကလိရဟန်းသည်။ သဝိမုတ္တော (အရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိဖြင့်) ကိလေသာတို့မှ ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သည်ဖြစ်၍။ ဝိမုစ္စိဿတိ နှုနာတိ၊ လွတ်မြောက်လိမ့်ယောင်တကား" ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ တာ ဒေဝတာယော၊ ထိုသုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာတို့သည်။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို၊ အဝေါစုံ၊ လျှောက်ကုန်ပြီ။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဝတ္ဝာ၊ လျှောက်ပြီး၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဘိဝါဒေတ္ဝာ၊ ရှိသေစွာရှိခိုးပြီး၍။ ပဒက္ခိဏံ၊ အရှိအသေကို။ ကတ္ဝာ၊ ပြု၍။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအရပ်၌ပင်လျှင်။ အန္တရဓာယိံသု၊ ကွယ်ပျောက်ကုန်ပြီ။

အထ ခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တဿာ ရတ္တိယာ၊ ထိုညဉ့်၏။ အစ္စယေန၊ လွန်သောအခါ၌။ ဘိက္ခူ၊၊ ရဟန်းတို့ကို။ "ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဇထ၊ လာကြကုန်။ တုမ္ဟေ၊ သင်တို့သည်။ ယေန၊ ၌။ ဇေတဝနံ ဘိက္ခု၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမထ၊ချဉ်းကပ်ကြကုန်။ ဥပသင်္-ကမိတ္ဝာ၊ ၍။ ဝဇ္ဇံ ဘိက္ခု၊ ကို။ 'အာဝုသော ဝက္ကလိ၊ ငါ့ရှင်ဝက္ကလိ။ တံ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ငင်း။ ဒိန္နဥ္စ ဒေဝတာနံ၊ သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာနှစ်ယောက်တို့၏ငင်း။ ဝစနံ၊ စကားကို။ သုဏာ၊ နားထောင်ဦးလော့။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဣမံ ရတ္တိံ၊ ဤညဉ့်၌။ ဒွေ၊ နှစ်ယောက်ကုန်သော။ ဒေဝတာယော၊ သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာတို့သည်။ ပ။ ဝိမုစ္စိဿတီ

စောင်းငယ်မှ။ သြရောပေထ၊ ချပါကုန်လေ၃။ မာဒိသော၊ ငါကဲ့သို့ ရှုအပ်သောသူသည်။ ကထံ ဟိ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ ဥစ္စာ၊ မြင့်သော။ အာသနေ၊ နေရာပေါ်၌။ နိသီဒိတ္ဝာ၊ ထိုင်၍။ တဿ ဘဂဝတော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ သာသနံ၊ အဆုံးအမသြဝါဒကို။ သောတဗ္ဗံ၊ နာယူထိုက်၏ဟု။ မညေယျ နာမာတိ၊ မှတ်ထင်ရာအံ့နည်း”ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ ပြောဆိုပြီ။

တေ ဘိက္ခဝေ၊ တို့သည်။ပ။ အာယသ္မန္တံ ဝက္ကလိ ံ၊ ကို။ မဥ္ဇကာ၊ ညောင်စောင်းငယ်ပေါ်မှ။ သြရောပေသုံ၊ ချကုန်ပြီ။ (ဤမံ အာဝုသောမှ ကာလင်္ကိရိယာတိ အထိ ပေးမြဲ။) အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ တေန ဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်မူ။ “ဘန္တေ၊ ရား။ ဝက္ကလိ ဘိက္ခဝေ၊ သည်။ပ။ ဝန္ဒတိတိ၊ ရှိခိုး၏”ဟူသော။မမ၊ ငါ၏။ ဝစနေန၊ စကားဖြင့်။ဘဂဝတော၊၏။ ပါဒေ၊ တို့ကို။ သိရသာ၊ ဦးဖြင့်။ ဝန္ဒထ၊ ရှိခိုးကြပါကုန်လေ၃။ “ရှုပံ၊ ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ တံ၊ ထိုမမြဲသော ရုပ်ကို။ နု ကခ်ိမိ၊ ယုံမှားမရှိ အမှန်သိ၏။ ယံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ ထိုမမြဲသော ရုပ်ကို။ ဒုက္ခန္တိ၊ ဆင်းရဲဟူ၍။ နု ဝိစိကိစ္ဆာမိ၊ တွေးတောမရှိ အမှန်သိ၏။ ယံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲတည်း။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန်တတ်သော သဘောရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုမမြဲ,ဆင်းရဲသောရုပ်၌။ မေ၊ တပည့်တော်၏။ ဆန္ဒော ဝါ၊ လိုချင်ခြင်းသည်၎င်း။ရာဂေါ ဝါ၊တပ်မက်ခြင်းသည်၎င်း။ ပေမံ ဝါ၊ ချစ်ခြင်းသည်၎င်း။ နတ္ထိတိ၊ မရှိဟူ၍။ နု ဝိစိကိစ္ဆာမိ၊ တွေးတောမရှိ အမှန်သိ၏။ (ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ် တို့၌လည်း ဤနည်းပေး။) နု ဝိစိကိစ္ဆာမိတိ၊ တွေးတောမရှိ အမှန်သိ၏”ဟူ၍။ ဝေဠ္ဍ၊ဤသို့လည်း။ ဝဒေထ၊ လျှောက်ပါလေကုန်လေ၃။ ဤတိ၊ ဤသို့ အရှင်ဝက္ကလိက ပြောဆိုပြီ။ တေ ဘိက္ခဝေ၊ တို့သည်။ပ။ ပက္ကမိ ံသု၊ ဖဲသွားကုန်ပြီ။ အထ ခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ ဝက္ကလိ၊ သည်။ တေသု ဘိက္ခဝေသု၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ အစိရပက္ကန္တေသု၊ ဖဲသွားကုန်၍ မကြာမီ။ သတ္ထံ၊ ထားကို။ အာဟရေသိ၊ ဆောင်ယူ(လည်ဖြတ်-သတ်)လေပြီ ၁။

အထ ခေါ၊ ၌။ တေဘိက္ခဝေ၊ တို့သည် ။ပ။ ဘဂဝန္တံ၊ကို။ “ဝက္ကလိ ဘန္တေ ။ပ။ နု ဝိစိကိစ္ဆာ-မိတိ၊ နု ဝိစိကိစ္ဆာမိ” ဟူသော။ တေ၊ကို။ အဝေါစုံ၊ကုန်ပြီ။

အထ ခေါ၊၌။ ဘဂဝါ၊သည်။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့ကို။ “ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အာယာမ၊ လာ, ားကြကုန်စို့။ ယေန၊၌။ ဣသိဂိလိပဿ၊ ဣသိဂိလိတောင်နံပါးသည်။ ကာဠသိလာ၊ ကျောက်ညိုပေါ်၌ဆောက်ထားအပ်သောကျောင်းသည်။(အတ္ထိ၏။)တေန၊သို့။ဥပသင်္ကမိဿာမ၊ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့။ ယတ္ထ၊ ယင်းဣသိဂိလိတောင်နံပါး ကျောက်ညိုပေါ်၌ ဆောက်ထားအပ်သော ကျောင်း၌။ ဝက္ကလိနာ၊ ဝက္ကလိမည်သော။ ကုလပုတ္တေန၊ အမျိုးကောင်းသား သည်။ သတ္ထံ၊ ထားကို။ အာဟ-ရိတန္တိ၊ ဆောင်ယူ (လည်ဖြတ်-သတ်)အပ်ပြီ” ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ တေ ဘိက္ခဝေ၊

၁။ အရှင်ဝက္ကလိသည် ရဟန္တာဟု မှတ်ထင်နေရာ ဆင်းရဲဝေဒနာနှိပ်စက်လွန်းသဖြင့် လည်တံကို ထားဖြင့် လိုးသတ်သောအခါ ဆင်းရဲဝေဒနာအားကြီးလှမှ ပုထုဇဉ်မှန်းသိ၍ မူလစီးဖြန်းနေကျ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်၍ ရဟန္တာဖြစ်ပြီးလျှင် ကွယ်လွန်လေသည်။ ၎င်းအရှင်ဝက္ကလိမှာ ရဟန္တာ၏ ပစ္ဆိဝေက္ခဏာဉာဏ် ၁၉ ပါးလုံး မရနိုင်၊ ထားဖြင့် ဦးခေါင်းကို ဖြတ်စဉ် ပစ္ဆိဝေက္ခဏာဉာဏ် ၁-ပါး - ၂-ပါး မချတ်ရနိုင်ကြောင်း ဘဂ္ဂကထာ၌ ဆိုသည်။ ဋီကာ၌ ပစ္ဆိဝေက္ခဏာဉာဏ် ၁-ပါး - ၂-ပါး ရသည်ဟု ဆိုသည်ကား “သဘာဝအားဖြင့် မချတ်ရနိုင်ကြောင်း”ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ပစ္ဆိဝေက္ခဏာဉာဏ်တို့သည် တိုထိုမဂ်မှ ထဆုံ၌ ဖြစ်ကြကုန်၏။၁-ပါး - ၂-ပါး ဂဏန်းတပ်၍ ဆိုလိုက်ခြင်းမှာ ပစ္ဆိဝေက္ခဏာဉာဏ် ရနိုင်ကြောင်း သိရန်ဆိုသည်ဟု မိန့်၏။

တို့သည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ စကားကို။ "ဧဝံ ဘန္တေ တိ ခေါ၊ မှန်ပါအရှင်ဘုရား" ဟု။ ပစ္စဿောသုံ၊ ရှေးရှုနာယူကုန်ပြီ။ ဝါ၊ ဝန်ခံကုန်ပြီ။ အထ ခေါ၊၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သမ္မဟုလေဟိ၊ များစွာကုန်သော။ ဘိက္ခူဟိ၊ ရဟန်းတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူတကွ။ပ။ ဥပသင်္ကမိ၊ပြီ။ ဘဂဝါ၊သည်။ အာယသ္မန္တံ ဝက္ကလိံ၊ အရှင်ဝက္ကလိကို။ ဒုရတောဝ၊ အဝေးမှသာလျှင်။ မဒ္ဒကော၊ ညောင်စောင်းငယ်ပေါ်၌။ ဝိဝတ္တက္ခန္ဓံ၊ ပြန်လည်သော ပခုံး (ဦးခေါင်း)ရှိသည်ဖြစ်၍။ သေမာနံ၊ လဲလျောင်းနေသည်ကို။ အဒ္ဒသာ ခေါ၊ မြင်တော်မူပြီ။[၁]

တေန ခေါ ပန သမယေန၊၌။ ဓူမာယိတတ္တံ၊ အခိုး (တိမ်)ကဲ့သို့ပြုသည်၏ အဖြစ်သည်။တိမိ-ရာယိတတ္တံ၊ အမိုက်မှောင် (တိမ်)ကဲ့သို့ပြုသည်၏ အဖြစ်သည်[၂]။ ပုရိမံ ဒိသံ၊ အရှေ့အရပ်သို့။ ဂစ္ဆ-တေဝ၊ သွားသည်သာလျှင်တည်း။ ပစ္ဆိမံ ဒိသံ၊ အနောက်အရပ်သို့။ ဂစ္ဆတိ ဧဝ၊သွားသည်သာလျှင်တည်း။ ဥတ္တရံ ဒိသံ၊ မြောက်အရပ်သို့။ ဂစ္ဆတိ ဧဝ၊ တည်း။ ဒက္ခိဏံ ဒိသံ၊ တောင်အရပ်သို့။ ဂစ္ဆတိ ဧဝ၊ တည်း။း ဥဒ္ဓံ ဒိသံ၊ အထက်အရပ်သို့။ ဂစ္ဆတိ ဧဝ၊ တည်း။ အဓော ဒိသံ၊ အောက်အရပ်သို့။ ဂစ္ဆတိဧဝ၊ တည်း။ အနုဒိသံ၊ ထောင့်အရပ်သို့။ (ထောင့်လေးထောင့်လုံးယူ။) ဂစ္ဆတိ-ဧဝ၊တည်း။ အဏ ခေါ၊၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခူ၊၊ ရဟန်းတို့ကို။ "ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဓူမာယိ-တတ္တံ၊ အခိုး (တိမ်)ကဲ့သို့ပြုသည်၏အဖြစ်သည်။ပ။အနုဒိသံ၊ထောင့်အရပ်သို့။ ဂစ္ဆတိ ဧဝ၊ တည်း။ ဧတံ၊ ဤအခိုးအမှောင်ကဲ့သို့ပြုသည်၏အဖြစ်၏ အရပ်ထိုထို သွားနေခြင်းကို။ တုမှေ၊သင်တို့သည်။ ပဿထ နောတိ၊ မြင်ကြကုန်သလော" ဟူ၍။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ ဧဝံ ဘန္တေ၊ မှန်ပါအရှင်ဘုရား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယော၊ ဤသွားနေခြင်းသည်။ ပါပိမာ၊ ယုတ်မာမှုရှိသော။ မာရော၊ မာရ်နတ်သည်။ ဝက္ကလိဿ ကုလပုတ္တဿ၊ ဝက္ကလိ အမျိုးကောင်းသား၏။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်ကို။ 'ဝက္ကလိဿ ကုလပုတ္တဿ၊ ၏။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ ကတ္ထ၊ အဘယ်၌။ ပတိဋ္ဌိတန္တိ၊ တည်သနည်း' ဟု။ သမန္နေသတိ၊ အဖန်ဖန်ရှာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝက္ကလိ ကုလပုတ္တော၊ သည်။ အပ္ပတိဋ္ဌိတေန စ၊ မည်သည့်အရပ်၌မျှ မတည်သော။ ဝိညာဏေန၊ ဝိညာဉ်ဖြင့်။ (အပ္ပတိဋ္ဌိတေန ဝိညာဏေန=အပ္ပတိဋ္ဌိတဝိညာဏော၊ အဘယ်၌မျှမတည်သော ဝိညာဉ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ သော်လည်းပေး။) ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ခန္ဓာဇာတ်သိမ်း ငြိမ်းလေပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

ပဋ္ဌမံ၊ ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁။ အရှင်ဝက္ကလိသည် ပက်လက်အိပ်လျက် ထားဖြင့်လည်ကိုဖြတ်လိုက်သော ကိုယ်ပိုင်းသည် ပကတိပက်လက်အတိုင်းဖြစ်၍ ဦးခေါင်းမှာ လက်ျာနံဘေးလည်ကျ၍ တည်နေသည်။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် များသောအားဖြင့် လက်ျာနံတောင်း စောင်းလျက် ကွယ်လွန်ရိုး ထုံးစံရှိကြသောကြောင့် ထိုကဲ့သို့ ဦးခေါင်း လက်ျာဘက် ခောင်းလည်နေကြောင်းဆိုကြကုန်၏ ဟု အဋ္ဌကထာ၌ မိန့်၏။

၂။ ဓူမာယိတတ္တန္တိ ဓူမာယနဘာဝံ။ တိမိရာယိတတ္တန္တိ တိမိရာယနဘာဝံ။ ဓူမဝလာဟကံ ဝိယ တိမိရဝ-လာဟကံ ဝိယ စာတိ အတ္ထော။ ဌ။ ဓူမာယနဘာဝေါ ဓူမာကာရတာ၊ တထာ တိမိရာယနဘာဝေါ။ ဋီ။ ဓူမော ဝိယ အာစရတီတိ ဓူမာယတိ၊ ဓူမာယတိတိ ဒုမာယိတံ၊ တဿ ဘာဝေါ ဒုမာယိတတ္တံ ဟုပြု။တိမိရာယိတတ္တံ၌လည်း ဤနည်း။ ဓူမာယိတတ္တန္တိ ဓူမာယိတဘာဝံ။ သဂါထကမာရသံယုတ်။ ရုပ်ပြီးပုံကို မောဂ်-နိဿယ ဏာဒိကဏ္ဍ နှာ ၆၃၅-၌။

၆-အဿဇိသုတ်

၈၈။ (ဧကံ သမယံ။ပ။ကလန္ဒကနိဝါပေ။ပေးမြဲ။)တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ဌ္ဍ။ အာယသ္မာ အဿဇိ၊ အရှင်အဿဇိသည်။ အာဗာဓိကော၊ အနာရောဂါရှိ (စံကပ်) သည်ဖြစ်၍။ ဒုက္ခိတော၊ ဖြစ်သော ဆင်းရဲဝေဒနာရှိသည်ဖြစ်၍။ ဗာဠှဂိလာနော၊ ပြင်းထန်စွာ နာဖျားသည် ဖြစ်၍။ ကဿပကာရာမေ၊ ကဿပသူဌေးဆောက်လုပ် (လှူဒါန်း) အပ်သော အရံကျောင်း၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။(အထ ခေါ အာယသ္မာ အဿဇိ မှစ၍ ကောစိ ဝိပ္ပဋိသာရောတိအထိ ဝက္ကလိသုတ်နှင့်တူ၏။) ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ပုဗ္ဗေ ခေါ၊ရှေးအခါ၌။ ဂိလညေ၊ နာဖျားသော အခါ၌။ဝါ၊အနာသည်။(သတိ၊ဖြစ်လတ်သော်။)ကာယသခ်ါရေ၊ ကာယသခ်ါရတို့ကို။ (ထုက်သက်ဝင်သက်တို့ကို ဟူလို။ ကာယသခ်ါရေတိ အဿာသပဿာသေ။ ဌ။) ပဿမ္ဘေတုံ၊ ပဿမ္ဘေတုံ၊ ငြိမ်းပျောက်စေ၍ ငြိမ်းပျောက်စေ၍။ (ပဿမ္ဘေတုံတိ နိရောဓေတုံ။ ဋီ။) ဝိဟာရာမိ၊ နေ၏။ သောဟံ၊ ထိုတပည့်တော်သည်။ သမာဓိ ံ၊ (စတုတ္ထစျာန်) သမာဓိကို။ နပ္ပဋိလဘာမိ၊ (ယခု) မရတော့ပါ။ ဘန္တေ၊ ရှား။ တဿ မယ္ဟံ၊ ထိုတပည့်တော်၏။ တံ သမာဓိ ံ၊ ထို(စတုတ္ထစျာန်)သမာဓိကို။ အပ္ပဋိလဘတော၊ မရသည်ဖြစ်၍။ "အဟံ၊ ငါသည်။ နော စဿ ပရိဟာယာမိတိ၊ (သာသနာမှ) မဆုတ်ယုတ်ပဲ ရှိပါ၏လော"ဟူသော ာ။ ဧဝံ၊ ဤအကြံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ အရှင်အဿဇိကလျှောက်ပြီ။ အဿဇိ၊ အဿဇိ။ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ အကြင်ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ သမာဓိသာရကာ၊ သမာဓိသာလျင် အနှစ်ဟု အောက်မေ့ကြကုန်၏။ သမာဓိသာမညာ၊ သမာဓိသာလျင် ရဟန်းအဖြစ်ဟု အောက်မေ့ကြကုန်၏ ၂။ တေသံ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့၏။ တံ သမာဓိ ံ၊ ထိုသမာဓိကို။ အပ္ပဋိလဘတံ၊ မရကုန်သည်ဖြစ်၍။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ "နော စ သုပရိဟာယာမာတိ၊ (သာသနာမှ)မဆုတ်ယုတ်ပဲ ရှိပါကုန်၏လော"ဟူသော။ ဧဝံ၊ ဤအကြံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဘုရားရှင်က မိန့်တော်မူပြီ။

၁။ နော စဿာဟံ ပရိဟာယာမီတိ ကစ္စိ နု ခေါ အဟံ နု ပရိဟာယာမီ။ ဌ။ နော စ သ္မာဟန္တိ နော စ သု အဟံ။ ဋီ။ ဤ ဌ ဋ္ဌီတို့တွင် ဋ္ဌီဖြင့် ပုဒ်ဖြတ်၍ သု-နိပါတ်ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းလင်းစွာ ပြ၏။ ဌ-ဖြင့် စ-နှင့် သု-နိပါတ်တို့ကို ကစ္စိ နု ခေါ-ပုဒ်တို့ကဲ့သို့ပင် သံသယအနက်ဟောဖြစ်ကြောင်း ဖွင့်ပြ၏။ ဘူတမိဒံ နောဿုတိ ဘိက္ခဝေ ကခ််တော ဉပ္ပဇ္ဇတိ ဝိစိကိစ္ဆာ(မ ၁-၃၂၆)စသည်၌ကဲ့သို့ပင် မှတ်အပ်၏။ ထိုကြောင့် စဿာဟံ-ကို စ+အဿ+အဟံ-ဟူ၍ဆင်း၊ စဿု-ကို စ+အဿု-ဟူ၍ဆင်း ပုဒ်ဖြတ်ပြီးလျှင် အဿ အဿု-တို့ကို ကြိယာပုဒ်ဟု ယူ၍ နော စေ အဿ၊ အကယ်၍ သမာဓိမဖြစ်ငြားအံ့။ နော စေ အဿု၊ အကယ်၍ သမာဓိတို့သည် မဖြစ်ကုန်ငြားအံ့- ဟူ၍ အနက်မပေးသင့်။ ဌ-ဋ္ဌီတို့နှင့်အညီ အထက်ပါအတိုင်း သံသယအနက်သာ ပေးသင့်သည်။

၂။ သမာဓိ ဧဝ သာရော ဧတေသန္တိ သမာဓိသာရကာ-ဟု ဝစနတ္ထပြု၍ သမာဓိသာရကာ၊ သမာဓိလျင် အနှစ်သာရရှိကုန်၏ဟု အနက်ပြန်သင့်သော်လည်း သမာဓိ ံ ယေဝ သာရဋ္ဌ သာမညဋ္ဌ မညန္တိ ဟူသော ဌ-နှင့် အညီ အထက်ပါအနက်ကို အဓိပ္ပါယတ္ထ ဟု ယူအပ်၏။ သို့မဟုတ် သမာဓိ ဧဝ သာရောတိ ဧတေ မညန္တိတိ သမာဓိသာရကာ-ဟု ပဌမာ ဗဟုဗ္ဗီဟိ သော်၎င်း၊ သမာဓိ ဧဝ သာရောတိ မတိ ဧတေသန္တိ သမာဓိသာရကာ-ဟု ဣတိနှင့် မတိပုဒ်ကြသော ဆဋ္ဌီ ဗဟုဗ္ဗီဟိသော်၎င်း ကြံအပ်၏။ သမာဓိသာမညာဌ္ဌလည်း နည်းတူပင်။ မယံ၊ ပန သာသနေ နု တေ သာရံ၊ ဝိပဿနာမဂ္ဂဖလာနိ သာရံ၊ဌ။ တေန္တိ သမာဓိမတ္တသာရံ၊ သီလမတ္တ ပန ဝတ္တုမ္မေဝ နတ္ထိ။ ဋီ။ မြတ်စွာဘုရားသာသနာ၌ အနှစ်တရားကား ဝိပဿနာမဂ်ဖိုလ်တို့တည်း။ သမာဓိတရားမျှနှင့် သီလတရားမျှဖြင့် ဆောင့်ရဲမနေရာ၊ ဝိပဿနာမဂ်ဖိုလ်ဆောက်မှ အနှစ်သာရနှင့် ပြည့်စုံသည်ဟု ဌ-ဋ္ဌီတို့၌ မိန့်လိုရင်းဖြစ်၏။

(တံ ကိ ံမညသိ အာဿဇိ။ပ။ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတိ။ ပေး၌။) သော၊ ထို(ရဟန္တာ) ရဟန်းသည် ၁။ သုခံ ဝေဒနံ၊ သုခဝေဒနာကို။ စေ ဝေဒယတိ၊ အာကယ်၍ ခံစားငြားအံ့။ သာ၊ ထိုသုခဝေဒနာသည်။ အနိစ္စာတိ၊ မ၌ဟု။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ အနုဇ္ဈောသိတာတိ၊ မျိုမတတ် စွဲလမ်းဘွယ်မရှိဟု။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ အနဘိနန္ဒိတာ၊ လွန်စွာနှစ်သက်ဘွယ်မရှိဟု။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ၊ ဒုက္ခဝေဒနာကို၂။ပ။ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာကို။ပ။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ သော၊ ထို(ရဟန္တာ)ရဟန်းသည်။ သုခံ ဝေဒနံ၊ ကို။ စေ ဝေဒယတိ၊ အံ့။ နံ၊ ထိုသုခဝေဒနာကို။ ဝိသံယုတ္တော၊ သံယောဇဉ်နှင့်မယှဉ်သည်ဖြစ်၍။ ဝေဒယတိ၊ ခံစား၏။ပ။ သော၊ ထို (ရဟန္တာ) ရဟန်းသည်။ ကာယပရိယန္တိကံ၊ ကိုယ်လျင် အဆုံးစွန် အပိုင်းအခြားရှိသော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဝေဒယမာနော၊ ခံစားသည်ရှိသော်။ ကာယပရိယန္တိကံ၊ သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဝေဒယာမီတိ၊ ခံစား၏ဟု။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ဇီဝိတပရိယန္တိကံ၊ အသက်လျင် အဆုံးစွန် အပိုင်းအခြားရှိသော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ပ။ ဝေဒယာမီတိ၊ ခံစား၏ဟု။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ကာယဿ၊ ကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ပျက်စီး သည်မှ။ (ဤနေရာ၌ မ-၃-၂၅၄၊ နှာ စာပိုဒ် ၃၆၄-၌ ပရံမရဏာပါသည်။) ဇီဝိတပရိယာဒါနာ၊ အသက်ကုန်ခမ်းသည်မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ ဇာနေဝ၊ ဤတဆဲနှစ်ပါးသော အာယတနတို့၌သာလျင်။ သဗ္ဗဝေဒယိတာနိ၊ အလုံးစုံသော ဝေဒနာတို့သည်။ အနဘိနန္ဒိတာနိ၊ မနှစ်သက်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍၇။ သီတီ ဘဝိဿန္တိတိ၊ ငြိမ်းပျောက်ကုန်လတ္တံ့ဟု။ ပဇာနာတိ၊ ၏။

အဿဇိ၊ အဿဇိ။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာကို ဟောတော်မူအံ့။ တေလဉ္စ၊ ဆီကိုလည်း။ ပဋိစ္စ၊ စဲ၍။ ဝဋ္ဋိဉ္စ၊ မီးစာကိုလည်း။ ပဋိစ္စ၊ စဲ၍။ တေလပ္ပဒီပေါ၊ ဆီမီးရောင်သည်။ စျာယေယျ၊ တောက်လောင်ရာ၏။ တဿေဝ တေလဿ စ၊ ထိုဆီ၏သာလျင်ဌင်း။ တဿာယေဝ ဝဋ္ဋိယာစ၊ ထိုမီးစာ၏ သာလျင်ဌင်း။ ပရိယာဒါနာ၊ ကုန်ခန်းခြင်းကြောင့်။ (ဤ၌လည်း ယခင် မ ၃-၌ အညဿ စ

၁။ အထဿ တိပရိဝဋ္ဋဒေသနာဝသာနေ အရဟတ္တံ ပတ္တဿ သတတဝိဟာရံ ဒဿေန္တော သော သုဒံ စေ ဝေဒနံ ဝေဒယတီတိ အာဒိမာဟ။ ဌ။ ဂျပ် နိစ္စံ ဝါ အစ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတိ အထိ တိပရိဝဋ္ဋနဒေသနာအဆုံး၌ အရှင်အဿဇိရဟန္တာဖြစ်၍ ငုံးအရှင်အဿဇိရဟန္တာအား သတတဝိဟာရ၌ခေါ် "သော သုဒံ" စသော ဒေသနာတော်ကို ဆက်လက်ဟောတော်မူသည်။

၂။ ဤအရာတွင် သုခဝေဒနာ၌ နှစ်သက်မှုဖြစ်တတ်၍ "မနှစ်သက်အပ်"ဟု သိခြင်းသည် သင့်လျော်၏။ ဒုက္ခဝေဒနာ၌ နှစ်သက်မှုမဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ငုံးကို "မနှစ်သက်အပ်"ဟု သိခြင်းသည်ကား မထူးခြား ဟု မှတ်ထင်တတ်၏။ အမှန်မှာ ဒုက္ခရောက်သောအခါ ဒုက္ခမဖြစ်လျင်ကောင်းမှာဘဲဟု သုခကို တောင့်တသည်၊ ထိုသုခကို တောင့်တခြင်းသည်ပင် ဆင်းရဲဒုက္ခကို တောင့်တခြင်း နှစ်သက်ခြင်း မည်ပေ၏။ မှန်၏၊ သုခကို တောင့်တမှုသည် သုခမှပြောင်းလဲသောအခါ ဒုက္ခဖြစ်ပေါ်လာသောကြောင့် ဖြစ်ပေါ်မည့် ထိုဒုက္ခ၌ နှစ်သက်မှုဖြစ်ရလေ၏။ ထို့ကြောင့် သုခဝိပရိဝတ္တေ သုခဝိပရိဏာမဒုက္ခေ၊ တသ္မာ သုခံ အဘိနန္ဒန္တော အတ္ထတော ဒုက္ခံ အဘိနန္ဒတိ နာမ ဟု ဋီ-၌ မိန့်၏။ ထို့ကြောင့် "ဒုက္ခဝေဒနာကို လွန်စွာ မနှစ်သက်အပ်ဟု သိ၏"ဟု ဟော တော်မူသည် ဟူလို။

၃။ အနဘိနန္ဒိတာနိတိ တဏှာဒိဟိ နာ အဘိနန္ဒိတာနိ။ ဣတိဝုတ် ဋ္ဌ၊ ၁၅၉-နှစ်သက်တတ်သော တဏှာစသည်တို့ဖြင့် မနှစ်သက်အပ် မစွဲလမ်းအပ်ဟု ဆိုလို၏၊ နှစ်သက်ဖွယ်မရှိကာမျှကြောင့်ဟူ၍ကား မယူအပ်။ ထိုသို့ ယူလျင် ဝေဒနာဟူသမျှသည် နှစ်သက်ဖွယ်မရှိသည်သာဖြစ်သောကြောင့် ပဋ္ဌာန်းတိုင်း၏သန္တာန်၌ ထိုဝေဒနာတို့သည် ငြိမ်းပျောက်လေကုန်ရာ၏။

အနုပဟာရာ ပါ၏။) အနာဟာရော၊ အကြောင်းမရှိသည် ဖြစ်၍။ နိဗ္ဗာယေယျ၊ ငြိမ်းရာ၏။ အဃဇိ၊ အဃဇိ။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ဘိက္ခု၊ (ရဟန္တာ) ရဟန်းသည်။ပ။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

(ဤသုတ် သော သုခံ စေ-မှစ၍ ဆုံးသည်တိုင်အောင် ဝါကျမျှားသည် ဥပရိပဏ္ဏာသ ပါဠိတော် မာတုဝိဘင်္သုတ် နှာ ၂၅၄၊ စာပိုဒ် ၃၆၄-၃၆၅-တို့နှင့် တူ၏။)

ဆဋ္ဌံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၇-ခေမကသုတ်

၈၉။ ကေ သမယံ၌။ သမ္ဗဟုလာ၊ မျှားစွာကုန်သော။ ထေရာ ဘိက္ခူ၊ မထေရ်တို့သည်။ကော-သမ္မိယံ၊ ကောသမ္မီပြည်၌။ ဃောသိတာရာမေ၊ ဃောသိတသူဌေး ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းအပ်သော အရံကျောင်း၌။ ဝိဟရန္တိ၊ နေထိုင်ကုန်၏။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ အာယသ္မာ ခေမကော၊ အရှင်ခေမကသည်။ ဗဒရိကာရာမေ၊ ဗဒရိကာရုံကျောင်း၌။ အာဗာဓိကော၊ အနာရောဂါရှိ(စွဲကပ်)သည်ဖြစ်၍။ ဒုက္ခိတော၊ ဖြစ်သော ဆင်းရဲရှိသည်ဖြစ်၍။ ဗာဠှဂိလာနော၊ ပြင်းထန်စွာ ဖျားနာသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ အထ ခေါ၊ ၌။ ထေရာ ဘိက္ခူ၊ မထေရ် ရဟန်းတို့သည်။ သာယန္ဟသမယံ၊ ညနေချမ်းအခါ၌။ ပဋိသလ္လာနာ၊ ကိန်းအောင်းရာမှ။ ဝုဋ္ဌိတာ၊ ထလာကုန်သည် ဖြစ်၍။ အာယသ္မန္တံ ဒါသကံ၊ အရှင်ဒါသကကို။ "အာဝုသော ဒါသက၊ ငါ့ရှင် ဒါသက။ ဟေ၊ လာလော့။ တုံ၊ သင်သည်။ ယေန၊ ၌။ ခေမကော ဘိက္ခု၊ ခေမကရဟန်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမ၊ ချဉ်းကပ်လော့။ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ၊ ၍။ ခေမကံ ဘိက္ခုံ၊ကို။ 'အာဝုသော ခေမက၊ က။ ထေရာ၊ ထေရ်တို့သည်။ တံ၊ သင့်ကို။ 'ကစ္စိ တေ။ပ။ နော အဘိက္ကမောတိ၊ နော အဘိက္ကမော'ဟု။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟံသူတိ၊ ဆိုကုန်၏'ဟူ၍။ ဧဝံ၊သို့။ ဝဒေဟိတိ၊ ဆိုချေလော့"ဟု။ အာမန္တေသုံ၊ ပြောဆိုကုန်ပြီ။ (ကစ္စိ တေ-စသည်၏ အနက်ကို ဝက္ကလိသုတ် စာပိုဒ် ၈၇-အစဉ်၌။ ဧဝမာဝုသောတိ ခေါ-မှ အထ ခေါ အာယသ္မာ ဒါသကော။ပ။ နော ပဋိက္ကမောတိ-အထိ လွှဲယ်ပြီ၊ အရှင်ဒါသက-က မထေရ်တို့စကားကို အရှင်ခေမကအား ပြောပြ၍ အရှင်ခေမက၏ မကျန်းမာကြောင်းပြောစကားကို မထေရ်တို့အား ပြန်ပြောသည်။) အာဝုသော ဒါသက၊က။ ဟေ၊လော့။ တုံ၊ သည်။ပ။ ခေမကံ ဘိက္ခုံ၊ ကို။ "အာဝုသော ခေမက၊ က။ ထေရာ၊ တို့သည်။ တံ၊ သင့်ကို။ 'အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣမေ ပဉ္စ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဤငါးပါးကုန်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ သေယ္ယထိဒံ၊ အဘယ် ငါးပါး တို့နည်း။ ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ၎င်း။ပ။ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ၎င်းတည်း။ အာယသ္မာ ခေမကော၊ သည်။ ဣမေသု ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ ဤငါးပါးကုန်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ တို့တွင်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသောခန္ဓာကို။ အတ္တံ ဝါ၊ အတ္တဟုဌင်း။ အတ္တနိယံ ဝါ၊ အတ္တ၏ ဥစ္စာဟုဌင်း။ (အတ္တနိယန္တိ အတ္တနော ပရိက္ခာရဇာတံ။ ဋ္ဌ။ အတ္တနိယန္တိ ဒိဋ္ဌဂတိကပရိကပ္ပိတဿ အတ္တနော သန္တကံ။ ဋ္ဌိ။) သမနုပဿတိတိ၊ ရှုသလော'ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟံသူတိ၊ ဆိုကုန်ပြီ"ဟု။ ဝဒေဟိ၊ ဆိုချေလော့။

(ဧဝမာဝုသောတိ ခေါ မှ အထ ခေါ အာယသ္မာ ဒါသကော။ပ။ နှ ကိဉ္စိ အတ္တံ ဝါ အတ္တနိယံ ဝါ သမနုပဿာမီတိအထိ လွှဲယ်ပြီ။ အရှင်ဒါသကက မထေရ်တို့၏စကားကို အရှင်ခေမကအား ပြောပြ၍, တဖန်အရှင်ခေမက၏ မရှုကြောင်းပြောစကားကို မထေရ်တို့အား ပြောပြပြန်သည်။)

အာဝုသော ဒါသက၊ က။ ဗော်၊ လော့။ တုံ့၊ သင်သည်။ပ။ ခေမကံ ဘိက္ခုံ၊ ကို့။ "အာဝုသော ခေမက၊ က။ ထေရာ၊ တို့သည်။ တံ၊ သင့်ကို့။ 'အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ပ။ အာယသ္မာ ခေမကော၊ သည်။ ဣမေသု ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ တို့တွင်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော ခန္ဓာကို့။ အတ္တံ ဝါ၊ အတ္တဟုဒုင်း။ အတ္တနိယံ ဝါ၊ အတ္တ၏ဥစ္စာဟုဒုင်း။ နော စေ ကိရ သမနုပဿတိ၊အကယ်၍ မရှု သတတ်ဟု ပြောငြားအံ့။ တေန ဟိ၊ ထို့သို့ဖြစ်မူ။ အာယသ္မာ ခေမကော၊ သည်။ အရဟံ၊ ပူဇော် အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော။ ဒိဏ္ဏာသဝေါတိ၊ အာသဝေါကုန်ခန်း ရဟန္တာတည်း'ဟု။ ဇဝံ၊ သို့။ အာဟံသူတိ၊ ဆိုကုန်ပြီ"ဟူ၍။ ဇဝံ၊ သို့။ ဝဒေဟိ၊ ဆိုချေဦးလော့။

(ဧဝမာဝုသောတိ ခေါ မှ တေနဟာယသ္မာ ခေမကော အရဟံ ဒိဏ္ဏာသဝေါတိ အထိပေးမြဲ။ အရှင်ဒါသက-က အရှင်ခေမကအား မထေရ်တို့စကားကို ပြောကြားခြင်းဖြစ်သည်။)အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ပ။ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ၎င်းတည်း။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဣမေသု ခေါ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ တို့တွင်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသောခန္ဓာကို့။ အတ္တံ ဝါ၊ အတ္တဟုဒုင်း။ အတ္တနိယံ ဝါ၊ အတ္တ၏ ဥစ္စာဟုဒုင်း။၊ နာ သမနုပဿာမိ၊ မရှုပါ။ အရဟံ၊ သော။ ဒိဏ္ဏာသဝေါ စ၊ ရဟန္တာသည်ကား။ နာ အမ္ဟိ၊ မဖြစ်သေးပါ။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အပိစ၊ စင်စစ်သော်ကား။ မေ၊ ငါသည်။ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ တို့၌။အသ္မီတိ၊ အသ္မိမာန(တဏှာမာန)ကို့။အဓိဂတံ၊ ရအပ်၏။ "အယံ၊ ဤအရာသည်။ အဟံ အသ္မီတိ၊ ငါ (အတ္တ) ဖြစ်သည်"ဟု။ နု စ သမနုပဿာမိ၊ ရှုကား မရှုတော့ပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့ အရှင်ခေမက-က ပြောဆိုပြီ။

(အထ ခေါ အာယသ္မာ ဒါသကော မှ နု စ သမနုပဿာမိတိ အထိ ပေးမြဲ။ အရှင်ဒါသကက မထေရ်တို့အား အရှင်ခေမက၏ စကားကို ပြန်ပြောကြားခြင်းဖြစ်သည်။)

အာဝုသော ဒါသက၊ က။ ဗော်၊ လော့။ တုံ့၊ သင်သည်။ပ။ခေမကံ ဘိက္ခုံ၊ ကို့။—အာဝုသော ခေမက၊ က။ ထေရာ၊ တို့သည်။ တံ၊ သင့်ကို့။ "အာဝုသော ခေမက၊ က။ ယမေတံ၊ အကြင် သဘောကို့။ အသ္မီတိ၊ အသ္မိဟူ၍။ ဝဒေသိ၊ ဆို့ပြီ။ ကိမေတံ၊ အဘယ်သဘောကို့။ အသ္မီတိ၊ အသ္မိဟူ၍။ ဝဒေသိ၊ ဆိုသနည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို့။ အသ္မီတိ၊ အသ္မိဟူ၍။ ဝဒေသိ၊ ဆိုသလော။ ရူပါ၊ ရုပ်မှ။ အညတြ၊ ကင်း၍။ အသ္မီတိ၊ အသ္မိဟူ၍။ ဝဒေသိ၊ ဆိုသလော။ ဝေဒနံ၊ ကို့။ ပ။ သညံ၊ ကို့။ ပ။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို့။ ပ။ ဝိညာဏံ၊ ကို့။ ပ။ ဝဒေသိ၊ ဆိုသလော။ အာဝုသော ခေမက၊ က။ ယမေတံ၊ အကြင်သဘောကို့။ ဝဒေသိ၊ ဆို့ပြီ။ ကိမေတံ၊ အဘယ်သဘောကို့။ အသ္မီတိ၊ အသ္မိဟူ၍။ ဝဒေသီတိ၊ ဆိုသနည်းဟူ၍။ ဇဝံ၊ သို့။ အာဟံသူတိ၊ ဆိုကုန်၏"ဟု။ ဇဝံ၊ သို့။ ဝဒေဟိ၊ ဆိုချေဦးလော့။

၁။ အသ္မီတိ အဓိဂတန္တိ အသ္မီတိ ဇဝံ ပဝတ္တာ တဏှာမာနာ အဓိဂတာ။ဌ။ တဏှာမာနော အဓိဂတော အရ-ဟတ္တဿ အနဓိဂတတ္တာ၊ နော ဒိဋ္ဌိမာနော အဓိဂတော။ တထာ ကာမရာဂဗျာပါဒါပိ။ အနာဂါမိ ကိရ ဧမေ-ကတ္ထောရော။ ဋီ။ ဤဋီကိုထောက်၍ 'ပဝတ္တာ တဏှာမာနာ အဓိဂတာ'ဟု အဋ္ဌကထာ ရှိရာ၌ 'ပဝတ္တော တဏှာ-မာနော အဓိဂတော'ဟု ရှိသင့်၏။ အရှင်ခေမကသည် အနာဂါမ်ဖြစ်သောကြောင့် ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် တဏှာနှင့် ယှဉ်သော မာနကိုသာ ရသည်။ ဒိဋ္ဌိဖြင့် အတ္တ အတ္တနိယထင်သော ဒိဋ္ဌိမာနကိုကား မရဟူလိုသည်။ ဤကား နော ဒိဋ္ဌိမာနော အဓိဂတောဟူသော ဋီကာအရပေတည်း။ ဤ၌ ဒိဋ္ဌိမာနဟူသည် ဒိဋ္ဌိပင် ယူအပ်၏။ မာန သည် ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လောဘမူစိတ်၌သာ ယှဉ်သောကြောင့် ဒိဋ္ဌိနှင့်ယှဉ်သော မာန်မဟူ၍ကား မရှိခေျ။ ထို့ကြောင့် ဤ၌ ဆိုလိုရင်းမှာ "အနာဂါမ်သည် အတ္တ, အတ္တနိယဟု ရှုသော ဒိဋ္ဌိကိုသာ ပယ်သေးသည်, မာန်ကို ကား မပယ်သေး"ဟု ဖြစ်၏။

(ဧဝမာဝုသောတိ ခေါမှ (နိဂုံး) ကိမေတံ အသ္မိတိ ဝဒေသိတိ အထိ အရှင်ဒါသက က အရှင်ခေမကအား သွားပြောသော စကားဖြစ်သည်။ အနုက်မထူးပြီ။) အာဝုသော ဒါသက၊ က။ .အလံ၊ ဘော်ပါ။ (မပြောပါတော့နှင့်ဟူလို။) ဣမာယ သန္ဓာဝနိကာယ၊ ဤအဖန်ဖန်ပြေးသွားလှည့်လည်(ပြောပြ)ခြင်းဖြင့်။ ကိံ၊ အာဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း[၁]။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဒဋ္ဌံ၊ တောင်ဝှေးကို။ အာဟရ၊ ဆောင်ယူခဲ့လော့။ အဟမေဝ၊ ငါသည်သာလျှင်။ ယေန၊ ဦး။ ထေရော ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိဿာမိ၊ ချဉ်းကပ်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ အရှင်ခေမက က ပြောဆိုပြီ။

အထ ခေါ။ ဦး။ အာယသ္မာ ခေမကော၊ သည်။ ဒဏ္ဍံ၊ တောင်ဝှေးကို။ ဩလုဇ္ဇာ၊ ထောက်၍။ ပ။ ကေမန္တံ၊ တခုသော အရပ်အဖို့ဌ၊ နိသီဒိ၊ ထိုင်နေပြီ။ ကေမန္တံ၊ ဦး။ နိသိန်း ခေါ၊ ထိုင်နေသော။ အာယသ္မန္တံ ခေမကံ၊ ကို။ ထေရော ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ "ယမေတံ။ပ။အသ္မိတိ ဝဒေသိတိ၊ ဝဒေသိ"ဟူသော။ တေံ၊ ကို။ အဝေါစုံ၊ ဆိုကုန်ပြီ။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ အဟံ၊ ငါသည်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အသ္မိတိ၊ အသ္မိဟူ၍။ န ခေါ ဝဒါမိ၊ မဆိုပါ။ ရူပါ၊ ရုပ်မှ။ အညတြ၊ ကင်း၍။ အသ္မိတိ၊ အသ္မိဟူ၍။ နပိ ဝဒါမိ၊ ဆိုလည်းမဆိုပါ။ (ဝေဒနာစသည်လည်း ဤနည်းပေး။) အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ မေ၊ ငါသည်။ ပဋ္ဌသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ အသ္မိတိ၊ အသ္မိမာန(တဏှာမာန)ကို။ အဓိဂတံ၊ ရအပ်ပြီ။ "အယံ၊ ဤအရာသည်။ အဟံ အသ္မိတိ၊ ငါ (အတ္တ) ဖြစ်သည်"ဟု။ န စ သမနုပဿာမိ၊ ရှုကားမရှုတော့ပါ။ (မာနဿ ဒိဋ္ဌိသဒိသာ ပဝတ္တိ အဟမသ္မိတိ ပဝတ္တမာနဿ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနေ ဌာနံ။ မူလဋီ-၁၊ ၁၁၉။)

အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ သေယျထာပိ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ရာ ဥပမာသော်ကား။ ဥပ္ပလဿ ဝါ၊ ဥပ္ပလကြာ၏သော်၎င်း။ ပဒုမဿ ဝါ၊ ပဒုမ္မာကြာ၏သော်၎င်း။ ပုဏ္ဍရီကဿ ဝါ၊ ပုဏ္ဍရိက်ကြာ၏သော်၎င်း။ ဂန္ဓော၊ အနံ့သည်။ (အဿ၊ ရှိရာ၏။) ယော ခေါ၊ အကြင်သူသည်။ "ပတ္တဿ ဂန္ဓောတိ ဝါ၊ ပုဋ်ချပ်၏ အနံ့"ဟူ၍ သော်၎င်း။ "ဝဏ္ဏဿ ဂန္ဓောတိ ဝါ၊ အဆင်း၏ အနံ့"ဟူ၍ သော်၎င်း။ "ကိဉ္ဇက္ခဿ ဂန္ဓောတိ ဝါ၊ ဝတ်မှုံ ဝတ်ဆံ၏ အနံ့"ဟူ၍ သော်၎င်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒေယျ၊ ပြောဆို ရာ၏။ သော၊ ထိုသို့ဆိုသောသူသည်။ သမ္မာ၊ မှန်စွာ။ ဝဒမာနော၊ (ဤသို့) ဆိုသည်ဖြစ်၍။ ဝဒေယျ နု ခေါ၊ ဆိုသည်မည်ရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ အရှင်ခေမက က မေး၏။အာဝုသော၊ငါ့ရှင်။ ဧတံ၊ ဤသို့ ပြောဆိုခြင်းသည်။ နော ဟိ၊ မသင့်ပါ။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ သမ္မာ၊ မှန်စွာ။ ဗျာကရမာနော၊ ဖြေဆိုသည်ရှိသော်။ ယထာ ကထံ ပန၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဗျာကရေယျ၊ ဖြေဆိုရာသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ အရှင်ခေမက က မေးပြန်၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ သမ္မာ၊ မှန်စွာ။

၁။ သန္ဓာဝနိကာယာတိ ပုနပ္ပုနံ ဂမနာဂမနေန။ ဌ။ သန္ဓာဝနိကာယာတိ သင်္ဃရဏေန။ ဋီ။ (သံ=အဃန်ဖန် + ဓာဝု=ပြေးသွား + ယု + ဏိက။) ဗဒရိကာဂုံကျောင်းနှင့် ယောသိတာရုံကျောင်းသည် တဂါဝုတ်ဝေး၍ အသွားလေးကြိမ်, အပြန်လေးကြိမ် တနေ့တည်း ၂-ယူဇနာလှည့်လည် ပြောပြနေခြင်းဖြင့် အကျိုးမရှိဟူလို။ ပထေရ်တို့ကလည်း အရှင်ဧခမက၏ တောကျောင်းသည် ကျဉ်း၍မထိုင်လောက်သောကြောင့် တဏှးနာမသွားကြ၊ အရှင်ခေမကကိုလည်း ဂိလာနုဖြစ်၍ မပင့်ဝံ့၊ အရှင်ခေမကသည် မထေရ်တို့၏ အလိုဆန္ဒသိပြီး၍ ယောသိတာရုံသို့ ကြွသည်ဟု ဌ-ဋ္ဌီဆို၏။

ဗျာကရမာနော၊ သော်။ "ပုဗ္ဗဿ ဂန္ဓောတိ ခေါ၊ အပုဉ်၏ အနံ့"ဟူ၍သာ။ ဗျာကရေယျ၊ ပြေဆိုရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ထေရ်တို့က ပြေဆိုကြကုန်၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ ဤအတူသာလျှင်။ အဟံ၊ ငါသည်။ ရူပံ၊ ရူပ်ကို။ အသ္မိတိ၊ အသို့ဟူ၍။ နဝဒါမိ၊ မဆိုပါ။ ရူပါ၊ ရူပ်မှ။ အညတြ၊ ကင်း၍။ အသ္မိတိ၊ အသို့ဟူ၍။ နပိဝဒါမိ၊ ဆိုလည်း မဆိုပါ။ပ။ နစ သမနုပဿာမိ၊ ရှုကား မရှုတော့ပါ။

အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ အရိယသာဝကဿ၊ အရိယာ ဖြစ်သော (ဘုရား) တပည့်သည်။ ပဥ္စဿြရမ္ဘာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ၊ ငါးပါးကုန်သော သြရမ္ဘာဂိယသံယောဇဉ်တို့သည်။ဝါ၊တို့ကို။ ပဟီနာနိ၊ ပယ်အပ်ပြီးကုန်သည်။ ကိဉ္စာပိ ဘဝန္တိ၊ ဒေကယ်၍ကား ဖြစ်ကုန်၏။ အထ ခေါ၊ ထိုသို့ပင် ပယ်အပ်ပြီးဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ အဿ၊ ထိုအရိယာဖြစ်သော (ဘုရား) တပည့်သည်။ (အသမ္မုဟတောဒ္ဓ စပ်။) ပဥ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ အဏုသဟဂတော၊ သေးငယ်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော။ ဝါ၊ သိမ်မွေသေးငယ်သော။ (အဏုသဟဂတောတိ သုခုမော၊ဒ္ဌ။ အဏုသဟဂတောတိ အဏုဘာဝံ ဂတော။ဋီ။) ယော စ အသ္မိတိ မာနော၊ အကြင်အသ္မိမာနကိုကား။ ယော စ အသ္မိတိ ဆန္ဒော၊ - အကြင်အသ္မိတဏှာကိုကား။ (ဆန္ဒောတိ တဏှာ မူလဋီ-၁၊၁၁၉။) ယော စ အသ္မိတိ အနုသယော၊ အကြင်အသ္မိအနုသယကိုကား။ (အနုသယောတိ တဏှာမာနာနုသယော စ။ ၎င်းမူလဋီ။ သုံးပုဒ်လုံး ပရိယာယ်တူ။) အသမ္မုဟတော၊ (အကြင်းမဲ့) မပယ်အပ်သေး။ သော၊ ထိုအရိယာဖြစ်သော (ဘုရား) တပည့်သည်။ အပရေန သမယေန၊ တပါးသော အခါ၌။ "ဣတိ၊ ဤကား။ ရူပံ၊ရူပ်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ ရူပဿ၊ ရူပ်၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ ရူပဿ၊ ၏။ အတ္ထင်္ဂမော၊ ချုပ်ကွယ်ခြင်းသို့ ရောက်ရာ ရောက်ကြောင်းတည်း။ပ။ ဝိညာဏဿ၊ ဝိညာဉ်၏။ အတ္ထင်္ဂမောတိ၊ တည်း"ဟု။ ပဥ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿီ၊ ဖြစ်ပျက်ကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ တဿ၊ ထို အရိယသာဝကသည်။ ဣမေသု ပဥ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ ဤငါးပါးကုန်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၌။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿိနော၊ ဖြစ်ပျက်ကို အဖန်ပန် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတော၊ နေသည်ရှိသော်။ (ဟေတုမန္တာ ဝိသေသနကဲ့သို့ လက္ခဏဝန္တာ ဝိသေသန) အဿ၊ ထိုအရိယသာဝက၏။ အသမ္မုဟတော၊ (အကြင်းမဲ့) မပယ်အပ်သေးသော။ ပဥ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ အဏုသဟဂတော၊ သေးငယ်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော။ ယောပိ အသ္မိတိ မာနော၊ အကြင်အသ္မိမာနသည်လည်း။ ယောပိ အသ္မိတိ ဆန္ဒော၊ အကြင် အသ္မိတဏှာသည်လည်း။ ယောပိ အသ္မိတိ အနုသယော၊ အကြင် အသ္မိအနုသယသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သောပိ၊ ထိုအသ္မိမာန အသ္မိတဏှာ အသ္မိအနုသယသည်လည်း။ သမုဂ္ဃါတာ၊ အကြင်းမဲ့ ပယ်သတ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။

အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ သေယျထာပိ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ရာ ဥပမာသော်ကား။ သံကိလိဋ္ဌံ၊ ညစ်နွမ်းသော။ မလဂ္ဂဟိတံ၊ အညစ်အကြေးကပ်ငြိသော။ ဝတ္ထံ၊ အဝတ်သည်။ (အဿ၊ ရှိရာ၏။) တမေနံ၊ ထိုအဝတ်နွမ်း အဝတ်ညစ်ကို။ သာမိကာ၊ ပိုင်ရှင်တို့သည်။ ရဇကဿ၊ ကဝါသည်အား။ ဝါ၊ ၏လက်၌။ အနုပဒဇ္ဇုံ၊ (ပွပ်လျှင်ရန်) အပ်ကုန်ရာ၏။ တမေနံ၊ ထိုအဝတ်ကို။ ရဇကော၊ ကဝါသည်သည်။ ဥဿေ ဝါ၊ မြေပေါက်ဆပ်ပြာ၌ဥင်း။ ခါရေ ဝါ၊ ပြာကို စစ်၍ယူအပ်သော

ဆပ်ပြာဒ္ဒုဂင်း[1]။ (သမင်စာစသည်ကို မီးဖုတ်၍ ပြာပြုအပ်သော ဆပ်ပြာဒ္ဒုဂင်း ဟု သော်လည်းပေး) ဂေါမယော ဝါ၊ နွားချေးဆပ်ပြာဒ္ဒုဂင်း။ သမ္မဒ္ဒိတ္ထာ၊ အထပ်ထပ် နှိပ်နယ်ပုတ်တိုက်၍။ (သမ္မဒ္ဒိတ္ထာတိ တေမေတ္ထာ ခါဒေတ္ထာ။ဌ။ သမ္မဒ္ဒိတ္ထာတိ ကိလေဒေတ္ထာ။ မူလဋ္ဌ-ဝ၊ ၁၁၉-တို့ဒ္ဒ အဓိပ္ပါယတ္ထ ဖုဋ်သည်။) အစ္ဆော၊ကြည်လင်သော။ ဥဒကေ၊ ရေ၌။ဝိက္ခာလေတိ၊လျော်၏။ တံ ဝတ္ထံ၊ ထိုအဝတ်သည်။ ပရိသုဒ္ဓံ၊ စင်ကြယ်သည်။ပရိယောဒါတံ၊ ဖြူစင်သည်။ ကိဉ္စာပိ ဟောတိ၊အကယ်၍ကား၊ဖြစ်၏။ အထ ခေါ၊ ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း။ အဿ၊ ထိုအဝတ်၏။ အဏုသဟဂတော၊ အနုည်းငယ်အဖြစ်သို့ရောက်သော။ ဝါ၊ အနုည်းငယ်မျှသော။ (သိမ်မွေ့သောသဘောနှင့်တကွဖြစ်သော သော်လည်းဟူ၏) ဥဿဂန္ဓော ဝါ၊ မြေပေါက်ဆပ်ပြာနံ့သည်ရင်း။ ခါရဂန္ဓော ဝါ၊ ပြာဆပ်ပြာနံ့သည်ရင်း။ဂေါမယဂန္ဓော ဝါ၊ နွားချေးဆပ်ပြာနံ့သည်ရင်း။အဿမူဟတော၊ မထုတ်မနုတ်အပ်သေးသည်။ ဟောတိ ယေဝ၊ ဖြစ်သေးသည်သာလျှင်တည်း။ တမေနံ၊ထိုအဝတ်ကို။ ရဇကော၊ ကဝါသည်သည်။ သာမိကာနံ၊ ပိုင်ရှင်တို့အား။ဒေတိ၊ ပြန်အပ်၏။တမေနံ၊ ထိုကဝါချုပ်းသော အဝတ်ကို။ သာမိကာ၊ ပိုင်ရှင်တို့သည်။ ဂန္ဓပရိဘာဝိတော၊ နံ့သာတို့ဖြင့် ထုံအပ်သော။ ကရဏ္ဍကော၊ သေတ္တာ ဖာ ပချုပ်ပလုံး၌။နိက္ခိပန္တိ၊ ထည့်ထားကုန်၏။ အဿ၊ ထိုကဝါချုပ်းသော အဝတ်၏။အဿမူဟတော၊မထုတ်မနုတ်အပ်သေးသော။ အဏုသဟဂတော၊ အနုည်းငယ်မျှသော။ ဥဿဂန္ဓော ဝါ၊ မြေပေါက်ဆပ်ပြာနံ့မူလည်းဖြစ်သော။ ခါရဂန္ဓော ဝါ၊ ပြာဆပ်ပြာနံ့မူလည်းဖြစ်သော။ ဂေါမယဂန္ဓော ဝါ၊ နွားချေးဆပ်ပြာနံ့မူလည်းဖြစ်သော။ ယောပိ၊ အကြင်အနံ့သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ရှိ၏။ သောပိ၊ ထိုအနံ့သည်လည်း။ သမုဋ္ဌါတံ၊ အကြင်းမဲ့ ထုတ်နုတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ ဤအတူသာလျှင်။ အရိယသာဝကဿ၊ အရိယသာဝကသည်။ပ။ သောပိ၊ ထို အသ္မိမာနသည်လည်း။ သမုဋ္ဌါတံ၊ အကြင်းမဲ့ပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့အရှင်ခေမကက ပြောဆိုပြီ။

ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ ပြောဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ထေရာ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ အာယသ္မန္တံ ခေမကံ၊ ကို။ “မယံ၊ တပည့်တော်တို့သည်။ အာယသ္မန္တံ ခေမကံ၊ ကို။ ဝိဟေသာပေခါ၊ ညှင်းဆဲခြင်းကို ငဲ့ကုန်သည်ဖြစ်၍။ နခေါ ပုစ္ဆိမှာ၊ မေးကုန်သည် မဟုတ်ပါ။ အပိ စ၊ စင်စစ်သော်ကား။အာယသ္မာ

၁။ အဘိ ဌ-နိဿယ၊ ၂၂၄၇၇ (ပြည်မူ) အတိုင်းပေးအပ်သော အနက်တည်း။ ၎င်းအနက်သည် ရဇကော ဥသခါရံ ဆာရိကခါရံ ဂေါမယခါရဏ္ဍံ တယော ခါရေ ဒတ္ဝာ။ အဘိ-ဌ ၁-၂၀၆။ ၎င်းအဘိ ဌ-ဒ္ဒ ၎င်းနေရာ ဝယ် ဤ သံ-၂၊ ၁၀၇-ကို ကိုး၍ပြရာ၌ ဖွင့်အပ်သော ခါရေ ဝါတိ ကဋ္ဌာဒီနံ ခါရစ္ဆာရိကာယံ။ မူလဋ္ဌ-ဝ၊ ၁၁၉။ ခါရာ တု မတ္တိကာ ဥသော - ၁၀၂-ဂါထာ, ခါရော ဥသေ စ ဘသ္မနိ-၁၁၃၅-ဂါထာ အဘိဓေန်တို့နှင့် ညီညွတ်၏။ ညီညွတ်ပုံကား အဘိဓာန်ဒ္ဒ-ငန်သောမြေ သို့မဟုတ် မြေပေါက်ဆပ်ပြာသည် ဥသ, (ဥသ-သီးခြားလာပြီးဖြစ်၍ ခါရ အရ ဘသ္မ = ပြာကိုယူလျက်) ပြာကိုစစ်ယူသော ဆပ်ပြာသည် ခါရဟုဆိုသောကြောင့်ဌင်း, အဘိ-ဌဒ္ဒ ဥသခါရံ ဆာရိကခါရံ ဟု တိုက်ရိုက်ဆိုသောကြောင့်ဌင်း, မူလဋ္ဌဒ္ဒ ခါရေ ဝါတိ ကဋ္ဌာဒီနံ ခါရစ္ဆာရိကာယံ၊ သစ်သားစသည်တို့၏ ငန်သောပြာဒ္ဒ်ဟု ဖွင့်သဖြင့် ဥသအရမြေပေါက်ဆပ်ပြာ, ခါရအရ ပြာကို စစ်သော ဆပ်ပြာဟု ယူနိုင်သောကြောင့်ဌင်း ညီညွတ်၏။ ။ဤအဌကထာဒ္ဒ ဥသေတိ ဆာရိကာခါရေ။ ခါရေတိ ဥသခါရေဟု တမျိုးဖွင့်၏။ ဤသံ-၂၊၁၀၇-နှင့် အလားတူလာသော အံ-၁၊ ၂၀၉-ဒ္ဒ ဥသဥဟူသော ပါဠိမှားကိုတွေ့၍ အံ-ဌ ၂-၁၉၅-ဒ္ဒ ဥသဥ ဟူသိစ္စာတိ ဒေ့ တယော ဝါရေ ဂါဟာပိတံ ဥသုမံ ဟဋ္ဌံ။ ဥသဥာတိပိ ပါဌော၊ အယမေဝတ္ထောဟု ဖွင့်ပြီးကြောင်း မောက်- နိဿယ၊ နှာ ၇၉၃-ဒ္ဒ ဆိုထားဏ်း။ ဥသွသဒ္ဒါ အဋ္ဌကထာဖြစ်၍ အဝတ်ဖုပ်ထုဒ္ဒ ဆီလျော်အောင် ၂-ကြိမ် ၃-ကြိမ်ယူစေအပ်သော အခိုးငွေ့ကိုစွဲ၍ဟု ဖွင့်ပိုလေသည်။

ခေမကော၊ အရှင်ခေမကသည်။ တဿ ဘဂဝတော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ သာသနံ၊ အဆုံးအမကို။ ဝိတ္ထာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်။ အာစိက္ခိတုံ (ဥဒ္ဒေသအားဖြင့်) ပြောကြားခြင်းငှါ။ ဒေသေတုံ၊ (နိဒ္ဒေသအားဖြင့်) ဟောခြင်းငှါ။ ပညာပေတုံ၊ (အကြောင်းအားဖြင့်) သိစေခြင်းငှါ။ ပဋ္ဌပေဘုံ၊ အပြားအားဖြင့် တည်စေခြင်းငှါ။ ဝိဝရိဘုံ၊ (ဥဒါဟရဏ်အားဖြင့်) ဖွင့်ပြခြင်းငှါ။ ဝိဘဇိတုံ၊ (အနှယ ဗျတိရေကအားဖြင့်) ဝေဖန်ခြင်းငှါ။ ဥတ္တာနီကာတုံ၊ (ဥပနယ နိဂုံးအားဖြင့်) ထင်ရှား ပေါ်လွင်အောင် ပြုခြင်းငှါ။ ပဟောသိ၊ စွမ်းနိုင်ပြီ။ အာယသ္မတာ ခေမကေန၊ အရှင် ခေမကသည်။ တဿ ဘဂဝတော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ တယိဒံ သာသနံ၊ ထိုအဆုံးအမသြဝါဒကို။ ဝိတ္ထာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်။ အာစိက္ခိတံ၊ (ဥဒ္ဒေသအားဖြင့်) ပြောကြားအပ်ပြီ။ ဒေသိတံ၊ (နိဒ္ဒေသအားဖြင့်) ဟောအပ်ပြီ။ ပညာပိတံ၊ (အကြောင်းအားဖြင့်) သိစေအပ်ပြီ။ ပဋ္ဌပိတံ၊ အပြားအားဖြင့် တည်စေအပ်ပြီ။ ဝိဝရိတံ၊ (ဥဒါဟရဏ်အားဖြင့်)ဖွင့်ပြအပ်ပြီ။ ဝိဘဇိတံ၊ (အနှယ ဗျတိရေကအားဖြင့်) ဝေဖန်အပ်ပြီ။ ဥတ္တာနီကတံ၊ (ဥပနယနိဂုံးအားဖြင့်) ပေါ်လွင်အောင်ပြုအပ်ပြီ။ကုတိ၊ ဤသို့ မထေရ်တို့က ပြောဆိုကြပြီ။

အာယသ္မာ ခေမကော၊ သည်။ ကုဒံ၊ ဤတရားစကားကို။ အဝေါစ၊ မိန့်ဆိုပြီ။ ထေရာ ဘိက္ခူ၊ မထေရ်ရဟန်းတို့သည်။ အတ္တမနာ၊ ပီတိသုခတို့ဖြင့် သိမ်းယူအပ်သောစိတ် ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အာယသ္မတော ခေမကဿ၊ ၏။ ဘာသိတံ၊ မိန့်ဆိုအပ်သော တရားစကားကို။ အဘိနန္ဒုံ၊ ခံယူကုန်ပြီ။ ကုမသ္မိံ စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ၊ ဤဝေယျာကရဏခေါ် (စုဏ်ဏိယ) တရားတော်ကို။ ဘည်းမာနေ၊ မိန့်ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ သင်္ဃတ္တောနံ၊ ခြောက်ကျိပ် အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော။ ထေရာနံ ဘိက္ခူနံ၊ မထေရ်ရဟန်းတို့၏။ စိတ္တာနိ၊ စိတ်တို့သည်။ အနုပါဒါယ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းကုန်မူ၍။ အာသဝေဟိ၊ အာသဝတို့မှ။ ဝိမုစ္စိံသု၊ လွတ်မြောက်ကုန်ပြီ။ အာယသ္မတော ခေမကဿ စ၊ အရှင်ခေမက၏လည်း။ (စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ အနုပါဒါယ၊ တဏှာဖြင့် မယူမူ၍။ အာသဝေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိမုစ္စိ၊ လွတ်မြောက်ပြီ။) (အရှင်ခေမကလည်း အနာဂါမ်အဖြစ်မှ ရဟန္တာ အဖြစ်သို့ရောက်ပြီဟူလို။) ကုတိ၊ သို့။ သုတံ၊ ပြီ။

သတ္တမံ၊ ဧုနစ်ခုမြောက်သော သုတ်တည်း။

၈-ဆန္နသုတ်

၉၀။ ဧကံ သမယံ၊ ၌။ သမ္ဗဟုလာ၊ ကုန်သော။ ထေရာ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဗာရာဏသိယံ၊ ဗာရာဏသီပြည်၌။ ဂုသိပတနေ၊ ဗျာနလာဘီ ရသေ့ ရဟန်းတို့၏ ကျရာဖြစ်သော။မိဂဒါယေ၊ သမင်ပေါ်သော ဘော (မိဂဒါဝုန်) ၌။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏။ အထ ခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ ဆန္နော၊ အရှင်ဆန္နသည်။ သာယန္နသမယံ၊ ၌။ ပဋိသလ္လာနာ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌိတော၊ ထသည်ရှိသော်။ အဝါပုရဏံ၊ သံကောက်= သေ့ကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ ဝိဟာရေန ဝိဟာရံ၊ တကျောင်းမှ တကျောင်းသို့။ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ၊ချဉ်းကပ်၍။ ထေရေ ဘိက္ခူ၊ မထေရ်ရဟန်းတို့ကို။ "အာယသ္မန္တော၊ အရှင်တို့။ ထေရာ၊ မထေရ်တို့သည်။ မံ၊တပည့်တော်ကို။ သြဝဒန္တု၊ဆုံးမကြပါကုန်။ အာယသ္မန္တော၊ အရှင်တို့။ ထေရာ၊ မထေရ်တို့သည်။ မံ၊ တပည့်တော်ကို။အနုသာသန္တု၊ အဖန်ဖန် ဆုံးမကြပါကုန်။ အာယသ္မန္တော၊ အရှင်တို့။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို။ ပသ္သေယျံ၊ သိမြင်နိုင်ရာ၏။ (တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။)

မေ၊ တပည့်တော်အား။ ဓမ္မိ ကထံ၊ သစ္စာလေးပါးတရားနှင့်ယှဉ်သောစကား(တရားစကား)ကို။ ကဆောန္တ့။ တိ၊ဟောကြပါကုန်ဟူသော။(ကရဓာတ်သည် သဗ္ဗဓာတ္ဌတ္ထဗျာပကဖြစ်၍ကထနတ္ထသမ္ဘန်သည်။)" တော်၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ထားပြီ။

ဧဝံ၊သို့။ ဝုတ္တော၊ လျှောက်ထားအပ်သည်ရှိသော်။ ထေရာ ဘိက္ခူ။ တို့သည်။ အာယသ္မန္တံ ဆန္နံ၊ ကို။"အာဝုသော ဆန္န၊ ငါ့ရှင်ဆန္န၊ ရူပံ ခေါ၊ ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ပ။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်။ပ။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ အနတ္တာ။ အတ္တာမဟုတ်။ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ၊ အလုံးစုံကုန်သော ပြုပြင်အပ်သော တေဘူမက တရားတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ မမြဲကုန်။ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ၊ အလုံးစုံကုန်သော စတုဘူမက တရားတို့သည်။ အနတ္တာတိ၊ အတ္တာမဟုတ်ကုန်၁" ဟူသော။ တော်၊ ကို။ အဝေါစုံ၊ မိန့်ဆိုကုန်ပြီ။

အထ ခေါ၊ ဌ်။ အာယသ္မတော ဆန္နဿ၊ အရှင်ဆန္နဏ်။ "မယှမ္ပိ ခေါ၊ ငါ၏လည်း။ 'ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ပ။ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ၊ အလုံးစုံကုန်သော စတုဘူမကတရားတို့သည်။ အနတ္တာတိ၊ အတ္တာမဟုတ်ကုန်'ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တော်၊ ဤအသိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အထ စ ပန၊ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက်။ မေ၊ ငါ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ သဗ္ဗသင်္ခါရသမထေ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၏ငြိမ်းရာဖြစ်သော။ သဗ္ဗူပဓိပဋိနိဿဂ္ဂေ၊ အလုံးစုံသောဥပဓိတို့ကိုစွန့်လွှတ်ရာဖြစ်သော။ တဏှာက္ခယေ၊ တဏှာ၏ကုန်ခန်းရာဖြစ်သော။ ဝိရာဂေ၊ ရာဂကင်းရာဖြစ်သော။ နိရောဓေ၊ ရာဂစသည် ချုပ်ရာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနေ၊ နိဗ္ဗာန်၌။ န ပက္ခန္ဒတိ၊ မပြေးဝင်။ န ပသီဒတိ၊ မနှစ်မြုပ်။ န သန္တိဋ္ဌတိ၊ မတည်။ နာဓိမုစ္စတိ၊ မသက်ဝင်။ (သဒ္ဓါဓိမောက္ခကိုယူ။) ပရိတဿနာ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းသည်ဝင်း။(ဘယပရိတဿနာ၊ဌီ။) ဥပါဒါနံ၊ စွဲလမ်းခြင်းသဲ့သည်ဝင်း။ (ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ၊ဌီ။) ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ 'အထ၊ ထိုသို့ ရုပ်စသည်တို့တွင် တခုမျှ အတ္တာမဟုတ်လျှင်။ ကော စ ရဟိ၊ အဘယ်အရာသည်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာတိ၊ အတ္တပါနည်း'ဟု။ မာနသံ၊ ငါ၏စိတ်သည်။ ပစ္စုဒါဝတ္တတိ၊ အားထုတ်အပ်သော ဝိပဿနာမှ ဆုတ်နစ်၏။ ဓမ္မံ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို။ ပဿတော၊ သိမြင်သူ၏။ ဧဝံ၊ ဤအကြံသည်။ နု ခေါ ပန ဟောတိ၊ မဖြစ်သည်သာ။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဓမ္မံ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို။ ပဿေယျံ၊ သိမြင်နိုင်ရာ၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကော၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မေ၊ ငါ့အား။ ဓမ္မံ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို။ ဒေသေယျ နု ခေါတိ၊ ဟောနိုင်ရာအံ့နည်း"ဟူသော။ တော်၊ ဤအကြံသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။

အထ ခေါ၊ ဌ်။ အာယသ္မတော ဆန္နဿ၊ အရှင်ဆန္နဏ်။ "အယံ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ ဤအရှင်အာနန္ဒာသည်။ ကောသမ္မိယံ၊ ဌ်။ ဃောသိတာရာမေ၊ ဌ်။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ (အယံ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ ကို။) သတ္ထုစေဝ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း။ (ဆဋ္ဌီကတ္တာ။) သံဝဏ္ဏိတော၊ ချီးမွမ်းအပ်ပြီ။ ဝိညူနံ၊ ပညာရှိကုန်သော။ သဗြဟ္မစာရီနံ စ၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့သည်လည်း (ဆဋ္ဌီကတ္တားပင်)။ သမ္ဘာဝိတော၊ မြှောက်စားအပ်ပြီ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊

၁။ ဤဗေဿနာဌ် ဒုက္ခလက္ခဏာကို မဟောခြင်းအကြောင်း—အရှင်ဆန္နသည် ရူပံ ဒုက္ခံ စသည်ဖြင့် ဟောအပ်သည်ရှိ၊သော် ဝိညာဏံ ဒုက္ခံတွင် မရပ်ဝဲ မငွေ့ါ ဒုက္ခော ဖလံ ဒုက္ခံ ဟု အယူရှိသူဖြစ်၍ အရှင်တို့သည် (မဂ်ဖိုလ်ရပြီးသူများဖြစ်ကြသော်လည်း) ဒုက္ခသို့ ရောက်သူတို့တည်းဟု အယူဝါဒကို စွဲယူသောကြောင့် ၎င်းအယူကို မယူနိုင်ရန် အပြစ်လွှတ်ကြ၍ ဒုက္ခလက္ခဏာကို မဟောဟု ဌ-ဌ် မိန့်၏။

သည်။ မေ၊ ငါ့အား။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအား ဖြင့်။ အဟံ၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပဿေယျံ၊ နှိုင်ရာ၏။ တထာ၊ အား ဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတုံ၊ ဟော ခြင်းငှါ။ ပဟောတိ စ၊ စွမ်းလည်း စွမ်းနိုင်၏။ မေ၊ ငါ၏။ အာယသ္မန္တေ အာနန္ဒေ၊ အရှင်အာနန္ဒာ၌။ တာဝတိကာ၊ ငါ့အား တရားဟောပါဟု ဆိုနိုင်လောက်သော ထိုမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဝိဿဋ္ဌိ၊ အကျမ်းဝင်ခြင်း သည်။ အတ္ထိ စ၊ ရှိလည်းရှိ၏။ အဟံ၊ ငါသည်။ ယေန၊ ၌။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမေယျံ၊ ချဉ်းကပ်ရမူကား။ ယံ နူနာဟံ၊ ကောင်းစွ"ဟူသော်။ ဇော်၊ ကျိုအကြံသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြန်ပြီ။ အထ ခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ ဆန္နော၊ အရှင်ဆန္နသည်။ သေနာသနံ၊ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို။ သံသာမေတ္ဝာ၊ သိမ်းဆည်း၍။ ပတ္တစီဝရံ၊ သပိတ်သင်္ကန်းကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ပ။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ ကို—

(ကေမိဒါဟံ အာဝုသော အာနန္ဒ သမယံ-မှစ၍ တေနုပသင်္ကမေယျန္တိ တိုင်အောင် မထူးပြီ။ အရှင်ဆန္နက သူ၏အဖြစ်စုံကို အရှင်အာနန္ဒာအား လျှောက်ထားလေ၏။) အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ မံ၊ တပည့်တော်ကို။ ဩဝဒတု၊ ဆုံးမပါ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ မံ၊ ကို။ အနုသာသတု၊ အဖန်ဖန်ဆုံးမပါ။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအား ဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို။ ပဿေယျံ၊ သိမြင်ရာ၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအား ဖြင့်။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ မေ၊ တပည့်တော်အား။ ဓမ္မိ ံ ကထံ၊ သစ္စာလေးပါးတရားနှင့်ယှဉ်သောစကား (တရားစကား) ကို။ ကရောတူတိ၊ ဟောတော်မူပါ ဟူသော။ ဇော်၊ ကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ပြီ။

မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဇော်တကေနာပိ၊ ဤမျှလောက် မာန်ချ တောင်းပန်ခြင်းဖြင့်လည်း။ အာယသ္မတော ဆန္နဿ၊ အရှင်ဆန္နအပေါ် ၌။ ဝါ၊ အရှင်ဆန္နအား။ အတ္တာမနာ၊ ပီတိသုခတို့ဖြင့် သိမ်းယူအပ်သောစိတ်ရှိကုန်၏။ ဝါ၊ နှစ်သက်ကျေနပ်ကုန်၏။ အပိ နာမ၊စင်စစ်။ အာယသ္မာ ဆန္နော၊ အရှင်ဆန္နသည်။ တံ၊ ထိုမာန်ချတောင်းပန်ခြင်းကို။ အာဝိ၊ ထင်ရှားစွာ။ အကာသိ၊ ပြုလေပြီ။ ခီလံ၊ မာနတည်းဟူသော ငုတ်ကို။ ဆိန္နံ၊ ဖြတ်နှုတ်လေပြီ။ အာဝုသော ဆန္န၊ ငါ့ရှင် ဆန္န။ သောတံ၊ နားကို။ ဩဒဟ၊ ထောင်လော့။ ဓမ္မံ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို။ ဝိညာတုံ၊ သိခြင်းငှါ။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်သူသည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ အရှင်အာနန္ဒာက ပြောဆိုပြီ။ အထ ခေါ၊ ၌။ အာယသ္မတော ဆန္နဿ၊ အရှင်ဆန္န၏။ တာဝတကေနေဝ၊ ထိုမျှလောက် အရှင်အာနန္ဒာ၏စကား ဖြင့်ပင်လျှင်။"ဓမ္မံ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို။ ဝိညာတုံ၊ သိခြင်းငှါ။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်သူသည်။ အသို့ကိရာတို၊ ဖြစ်သတတ်"ဟူ၍။ ဥဋ္ဌာရံ၊ မွန်မြတ်သော။ ပီတိပါမောဇ္ဇံ၊ နှစ်သက်မှု ဝမ်းမြောက်မှု သည်။ ဥပပဇ္ဇိ၊ ဖြစ်ပြီ။

အာဝုသော ဆန္န၊ ငါ့ရှင်ဆန္န။ မေ၊ တပည့်တော်သည်။ "ဒဋ္ဌဃနိဿိတော ခွါယံ ကစ္စာန။ပ။ နိရောဓော ဟောတိတိ၊ ဟောတိ" ဟူသော။ တေံ၊ ဤကစ္စာနဂေါတ္တသုတ်ကို။ ကစ္စာနဂေါတ္တံ၊ ကစ္စာနဂေါတ္တအမည်ရှိသော။ ဘိက္ခုံ၊ ကို။ ဩဝဒန္တဿ၊ ဆုံးမတော်မူသော။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သမ္မုခါ၊ မျက်မှောက်တော်၌။ သုတံ၊ နာကြားအပ်ပြီ။ (နာခံ မှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပြီ။) သမ္မုခါ၊ မျက်မှောက်တော်၌။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ခံယူအပ်ပြီ။ ကစ္စာန၊ ကစ္စာန။ ယေဘုယျေန၊ များသော အားဖြင့်။ အယံ လောကော၊ ဤလူအပေါင်း (သတ္တလောက)သည်။ အတ္ထိတဥ္စေဝ၊ ဒဋ္ဌိသည်၏ အဖြစ် (သဿဿတ) ၎င်း။ နတ္ထိတဥ္စ၊ မရှိသည်၏အဖြစ် (သဉ္ဆေဒ) ၎င်း။ ဒဋ္ဌဃနိဿိတော ခေါ၊ နှစ်ပါးသောအစုတို့ကို မှီနေသည်သာတည်း။ ဝါ-နှစ်ပါးသော အစိတ်ရှိသော ဒိဋ္ဌိဂါဟဝဏ္ဏကို

မှီနေသည်သာတည်း။ ကစ္စာန၊ ကစ္စာန။ လောကသမုဒယံ ခေါ၊ သခ်ါရလောက၏ ဖြစ်ကြောင်းကို။ ဝါ၊ သခ်ါရလောက၏ဖြစ်ရာအနုလောမပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ သမ္မပ္ပညာယ၊ မှန်ကန်စွာသိသော ဝိပဿနာပညာ မက်ပညာဖြင့်။ ပဿတော၊ ရှုသောသူ၏ (သန္တာန်၌)။ လောကေ၊ သခ်ါရလောက၌။ ယာ နတ္ထိတာ၊အကြင်မရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ (အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။) သာ၊ ထိုမရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကစ္စာန၊ ကစ္စာန။ လောကနိရောဓံ ခေါ၊ သခ်ါရလောက၏ချုပ်ခြင်းကို(ခဏိကနိရောဓကိုယူ)။ ဝါ၊ သခ်ါရလောက၏ချုပ်ရာပဋိလောမပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း။ သမ္မပ္ပညာယ၊ မှန်ကန်စွာသိတတ်သော ဝိပဿနာပညာ မက်ပညာဖြင့်။ ပဿတော၊ ရှုသောသူ၏(သန္တာန်၌)။ လောကေ၊ သခ်ါရလောက၌။ ယာ အတ္ထိတာ၊ အကြင်ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ (အဿ၊ ရာ၏။) သာ၊ ထိုရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။

ကစ္စာန၊ ကစ္စာန။ အယံ လောကော၊ ဤလူအပေါင်း(သတ္တလောက)ကို။ ယေဘုယ္ယေန၊ များသောအားဖြင့်။ ဥပယုပါဒါနာဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓော ခေါ၊ ကပ်ရောက်စွဲလမ်းလျက် မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းတတ်ကုန်သော တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် နှောင်ဖွဲ့အပ်သည်သာတည်း။ အယံ၊ ဤအရိယသာဝကသည်။ စေတသော၊ အကုသိုလ်စိတ်၏။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာဖြစ်သော။ အဘိနိဝေသာနုသယံ၊ မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းရာအဖန်ဖန်ကိန်းဝပ်ရာဖြစ်သော။ တဉ္စ ဥပယုပါဒါနံ၊ ထိုကပ်ရောက်စွဲလမ်းတတ်သော တဏှာဒိဋ္ဌိသို့၊ ဝါ၊ ကို။ ဝါ၊ ၌။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာတိ၊ အတ္တတည်းဟူ၍။ န ဥပေတိ၊ မကပ်ရောက်။ န ဥပါဒိယတိ၊ မစွဲလမ်း။ နာဓိဋ္ဌာတိ၊ မတည်။ ဒုက္ခမေဝ၊ (ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ)ဆင်းရဲသည်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒုက္ခံဝေ၊ (ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ) ဆင်းရဲသည်သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈမာနံ၊ ချုပ်သည်ရှိသော်၊ နိရုဇ္ဈတီတိ၊ ချုပ်၏ဟူ၍။ န ကင်္ခတိ၊ မယုံမှား။ န ဝိစိကိစ္ဆတိ၊ မတွေးတော။ ဧတ္ထ၊ ဤဆင်းရဲခြင်း၏ဖြစ်ခြင်းချုပ်ခြင်း၌။ အဿ၊ ထိုအရိယသာဝက၏။ အပရပ္ပစ္စယာ၊ သူတပါးကို မယုံကြည်သဖြင့်။ ဉာဏမေဝ၊ ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်သိမြင်သော ဉာဏ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကစ္စာန၊ ကစ္စာန။ ဧတ္တာဝတာ ခေါ၊ ဤမျှဖြင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ (မိဿက) သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ကစ္စာန၊ ကစ္စာန။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသည်။ အတ္ထီတိ၊ ရှိ၏ဟူသော။ ဧကော၊ တခုသော။ အယံ အန္တော။ ဤအယုတ်တရားသည်ဌင်း။(နိဂ္ဂုဠ္ဆန္တော လာမကန္တော။။ဋ္ဌ။ ဤအစွန်းတရားသည်ဌင်းဟုလည်းပေးနိုင်သည်။) သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသည်။ နတ္ထီတိ၊ မရှိဟူသော။ ဧကော၊ တခုသော။ အယံ အန္တော၊ ဤအယုတ်တရားသည်ဌင်း (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) ကစ္စာန၊ ကစ္စာန။ ဥဘော၊ နှစ်ခုကုန်သော။ ဧတေ တေ အန္တေ၊ ဤအယုတ်တရားတို့သို့၊ အနုပဂမ္မ၊ မကပ်ရောက်မူ၍။ မဇ္ဈေန၊ အလယ်ဖြစ်သော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးအကျင့်(မဇ္ဈိမပဋိပဒါ)ဖြင့်။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသခ်ါရာ။ပ။ သမုဒယော ဟောတိ။ အဝိဇ္ဇာယ တွေဝ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ သခ်ါရနိရောဓော။ပ။ နိရောဓော ဟောတီတိ၊ ဟောတိဟူသော။ ခမ္မံ၊ တရားတော်ကို။ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏။ (သံ-ဋ၊ ၂၅၇-နှာ၊ စာပိုဒ် ၁၅-နိဿယဋ္ဌီလည်းရှု။)

အာဝုသော အာနန္ဒ၊ ငါ့ရှင် အာနန္ဒာ။ တာဒိသာ၊ အရှင်ကဲ့သို့ ရှုအပ်ကုန်သော။ သဗြဟ္မစာရယော၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့သည်။ ယေသံ အာယသ္မန္တာနံ၊ အကြင် အရှင်တို့ကို။ အနုကမ္ပကာ၊ အစဉ် စောင့်ရှောက်တတ်ကုန်၏။ အတ္ထကာမာ၊ အကျိုးကို လိုလားတတ်ကုန်၏။ ဩဝါဒကာ၊ ဆုံးမတတ်ကုန်၏။ အနုသာသကာ၊ အဖန်ဖန်ဆုံးမတတ်ကုန်၏။ (တေသံ အာယသ္မန္တာနံ၊ ထိုအရှင်

တို့၏။) ဧဝမေတံ၊ ဤအရှင်ဘုရားမိန့်တော်မူတိုင်း အကျိုးစီးပွါး ချမ်းသာရသည်။ ဟောတိ၏။ မေ၊ တပည့်တော်သည်။ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ၊ အရှင် အာနန္ဒာ၏။ ဣဒဥ္စ ပန ဓမ္မဒေသနံ၊ ဤတရားဒေသနာတော်ကို။ သုတ္တာ၊ ကြားနာ၍။ ဓမ္မော၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို။ အဘိသမိတော၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီ။ (ဤအပိုဒ်သည် စာပိုဒ် ၈၅-ယမကသုတ်အဆုံး၌လည်း ပါ၏။) ဣတိ၊ သို့။ သုတံ၊ ပြီ။

အဋ္ဌမံ၊ ရှစ်ခုမြောက်သော သုတ်တည်း။

၉-ရာဟုလသုတ်

၉၁။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ပ။ အာယသ္မာ ရာဟုလော၊ အရှင်ရာဟုလာသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ကို။ "ဘန္တေ၊ ရား။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ဇာနတော၊ သိသူ၏(သန္တာန်၌)။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ပဿတော၊ မြင်သူ၏(သန္တာန်၌)။ သဝိညာဏကေ၊ ဝိညာဏ်နှင့်တကွသော။ ဣမသ္မိံ ကာယေ၊ ဤမိမိကိုယ်၌ဌင်း။ ဧဟိဒါနိစ။ ပြင်ပ(ဝိညာဏ်နှင့်တကွ)သူတပါး၏ ကိုယ်၌ဌင်း။ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု၊ အလုံးစုံသော ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓအာရုံတို့၌။ အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ၊ ဒိဋ္ဌိတဏှာမာနတို့သည်။ န ဟောန္တိ နုခေါတိ၊ မဖြစ်ကုန်သနည်း"ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (အကြောင်း-သံ-၂၊ ဂဂ။ စာပိုဒ်-ဂ၂။ ၁၀-ပုဏ္ဏမသုတ်ကို မှီးလေ။)

နဝမံ၊ ကိုးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၀-ဒုတိယရာဟုလသုတ်

၉၂။ (သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ပ။ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု၊ ပေးမြဲ။) အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာပဟာတံ၊ ဒိဋ္ဌိတဏှာမာန (အကြောင်းမဲ့ ပယ်သောအားဖြင့်)ကင်းသော။ ဝိဓာ၊ မာနအစုတို့ကို။ သမေဘဲက္ကန္တံ၊ ကောင်းစွာ လွန်မြောက်သော။ သန္တံ၊ ငြိမ်းအေးသော။ သုဝိမုတ္တံ၊ (ကိလေသာတို့မှ) ၎ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သော။ မာနသံ၊ စိတ်သည်။ ဟောတိ နုခေါတိ၊ ဖြစ်ပါသနည်း။ပ။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဧတံ ရူပံ၊ ဤရုပ်ကို။ပ။ ဧဝံ၊ သို့။ ယထာဘူတံ၊စွာ။ သမ္မပ္ပညာယ၊ဝိပဿနာဉာန်နှင့် တကွသော မဂ်ပညာဖြင့်။ ဒိသွာ၊ မြင်သောကြောင့်။ အနုပါဒါ၊ ဒိဋ္ဌိ တဏှာ မာနတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းမူ၍။ ဝိမုတ္တော၊ ကိလေသာမှလွတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကြောင်းလွယ်ပြီ။)

ဒသမံ၊ ဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

ထေရဝဂ္ဂေါ၊ ထေရဝဂ်သည်။ စတုတ္ထော၊ လေးခုမြောက်ဝဂ်တည်း။

တဿ၊ ထိုထေရဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ဥဒ္ဒါန်းကား—

အာနန္ဒော၊အာနန္ဒသုတ်ဌင်း။တိဿော၊တိဿသုတ်ဌင်း။ ယမကော၊ ယမကသုတ်ဌင်း။ အနုရာဓော စ၊ အနုရာဓသုတ်ဌင်း။ ဝက္ကလိ၊ ဝက္ကလိသုတ်ဌင်း။ အဿဇိ၊ အဿဇိသုတ်ဌင်း။ ခေမကော၊ ခေမကသုတ်ဌင်း။ ဆန္နော၊ ဆန္နသုတ်ဌင်း။ အပရော၊ တပါးကုန်သော။ ဒုဝေ၊ နှစ်သုတ်ကုန်သော။ ရာဟုလာ၊ ရာဟုလသုတ်, ဒုတိယရာဟုလသုတ်တို့ ဌင်းတည်း။

(၁၀) ၅-ပုပ္ဖဝဂ်

၁-နဒီသုတ်

၉၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သေယျထာပိ၊ ဖြစ်သင့်ဖြင့်ဆု ဥပမာကို ဟောတော်မူအံ့။ ပဗ္ဗတေယျော၊ တောင်မှစီးဆင်းလာသော။ (ပဗ္ဗတေယျောတိ ပဗ္ဗတေ ပဝတ္တော။ဌ။ ပဗ္ဗတေယျောတိ ပဗ္ဗတတော အာဂတော။ဋီ။) သြဟာရိနိ၊ ဒိုက်တို့ကို အောက်ဖက်သို့ မျောဆောင် သွားသော။ဒူရင်္ဂမော၊အဝေးသို့သွားတတ်သော။သီဃသောတော၊လျင်မြန်သော ရေအယဉ်ရှိသော။ နဒီ၊ မြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) တဿာ၊ ထိုမြစ်၏။ ဥဘောသု တီရေသု၊ ကမ်းနှစ်ဖက်တို့၌။ ကာသော၊ သက်ကယ်မြက်တို့သည်။ ဇာတော၊ ပေါက်ကုန်သည်။ စေပိ အဿု၊ အကယ်၍မူလည်းရှိကုန် ငြားအံ့။ တေ၊ ထိုသက်ကယ်မြက်တို့သည်။ နံ၊ ထိုကမ်းနှစ်ဖက်ကို။ အဇ္ဈောလမေ့ယျုံ၊ လွှမ်းမိုး အုပ်ဖုံး၍ တဲ့လဲဆဲ့နေကုန်ရာ၏။ ကုသော၊ သမန်းမြက်တို့သည်။ပ။ ပဗ္ဗဇော၊ ငြိတ်မြက်တို့သည်။ပ။ ဗီရဏော၊ မြက်မွေးတို့သည်။ (မောဂ်နိဿယ-နှာ ၄၇၂။ ပဗ္ဗဇော၊ ပြိန်းမြက်တို့သည်။ပ။ ဗီရဏော၊ ပြိတ်မြက်တို့သည်ဟုသော်လည်း ပေး။)ပ။ ရုက္ခော၊ မြက်ပင်တို့သည်။ပ။ အဇ္ဈောလမေ့ယျုံ၊ လွှမ်းမိုး အုပ်ဖုံး၍ တဲ့လဲဆဲ့နေကုန်ရာ၏။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်။ တဿော၊ ထိုမြစ်၏။ သောတေန၊ ရေအယဉ်ဖြင့်။ ဝုယ္ဟမာနော၊ မျောလာသည်ရှိသော်။ ကာသေ၊ သက်ကယ်မြက်တို့ကို။ စေပိ ဂဏှေယျ၊ အကယ်၍မူလည်း ဆဲ့ငြားအံ့။ တေ၊ ထိုသက်ကယ်မြက်တို့သည်။ ပလုဇ္ဇေယျုံ၊ (မိမိအပေါ်၌) ပျက်စီးပြိုကျကုန်ရာ၏။ သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ တတော နိဒါနံ၊ ထို (မိမိ အပေါ်၌) ပျက်စီးပြိုကျခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အနယဗျသနံ၊ ကြီးပွါး ချမ်းသာ မရှိသော ပျက်စီးခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ ကုသေ၊ သမန်းမြက်တို့ကို။ပ။ ပဗ္ဗဇေ၊ ငြိတ်မြက်တို့ကို။ပ။ ဗီရဏေ၊ မြက်မွေးတို့ကို။ပ။ ရုက္ခေ၊မြက်ပင်တို့ကို။ပ။အာပဇ္ဇေယျ၊ရောက်ရာ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ ဤအတူသာလျှင်။ အရိယာနံ၊ ဘုရားအစရှိသော အရိယာတို့ကို။ အဒဿာဝီ၊ ဉာဏ်မျက်စိဖြင့် မြင်လေ့မရှိသော။ပ။ အဿုတဝါ၊ အာဂမ အဓိဂမဟူသော သုတမရှိ သော (၌)။ ဝါ၊ နာခံမှတ်သား ဆောင်ထားမှု သုတမရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇဉ်သည်။ ရူပံ၊ ရူပ်ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ ရူပဝန္တံ ဝါ၊ ရူပ်ရှိ၏ ဟူ၍လည်း။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ အတ္တနိ ဝါ၊ အတ္တ၌မူလည်း။ ရူပံ၊ ရူပ်ကို။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ ရူပသ္မိံ ဝါ၊ ရူပ်၌မူလည်း။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ သမနုပဿတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုအဿုတဝါပုထုဇ္ဇဉ်၏။ တံ ရူပံ၊ ထို (ဂါဟ ၄-မျိုးတို့ဖြင့် ရှုအပ်သော) ရူပ်သည်။ ပလုဇ္ဇတိ၊ ပျက်စီး၏။ သေ၊ ထို အဿုတဝါပုထုဇ္ဇဉ်သည်။ တတောနိဒါနံ၊ ထို(မိမိဂါဟ ၄-မျိုးတို့ဖြင့် ရှုအပ်သော) ရူပ် ပျက်စီး ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အနယဗျသနံ၊ ကြီးပွါးချမ်းသာမရှိသော ပျက်စီးခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ (ဝေဒနာ စသည်ကိုလည်း ဤနည်းအတိုင်းပေးပါလေ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တံ၊ ထို၎ငါဘုရား မိန့်တော်မူအပ်မည့် စကားကို။ ကိံ မညထ၊ အဘယ်သို့မှတ်ထင် ဖြေဆိုကြမည်နည်း။ ရူပံ၊ ရူပ်သည်။ နိစ္စံ ဝါ၊ မြဲသလော။ အနိစ္စံ ဝါ၊ မမြဲသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူပြီ။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အနိစ္စံ၊ မမြဲပါ။ (ဤသို့စသည်ဖြင့် ပဇာနာတီတိ အထိ ပေးလေ။ ရှေးဌ် တော့ခဲ့လှပြီ။)

ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသောသုတ်တည်း။

၂-ပဗ္ဗသုတ်

၉၄။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ လောကေန၊ သတ္တလောက (သတ္တဝါအပေါင်း) နှင့်။နှ ဝိဝဒါမိ၊ မငြင်းခဲ့။ လောကော၀၊ သတ္တလောက (သတ္တဝါအပေါင်း)၊ သည်သာ။ မယာ၊ ငါနှင့်။ ဝိဝဒတိ၊ ငြင်းခဲ့၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဓမ္မဝါဒီ၊ အမှန်သဘောကို ဆိုလေ့ ရှိသည်။ လောကသို့၊ လောကဌ်။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သောသူနှင့်မျှ။ နှ ဝိဝဒတိ၊ မငြင်းခဲ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယံ၊ အကြင်အရာကို။ လောကေ၊ လောကဌ်။ ပဏ္ဍိတာနံ၊ ပညာရှိတို့သည်။ နတ္ထိ သမ္မတံ၊ မရှိဟုသမုတ်အပ်၏။ တံ၊ ထိုအရာကို။ အဟမ္ပိ၊ ငါဘုရားသည်လည်း။ နတ္ထိတိ၊ မရှိဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဆို၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယံ၊ အကြင်အရာကို။ လောကေ၊ လောကဌ်။ ပဏ္ဍိတာနံ၊ ပညာရှိ တို့သည်။ အတ္ထိသမ္မတံ၊ ရှိ၏ဟု သမုတ်အပ်၏။ တံ၊ ထိုအရာကို။ အဟမ္ပိ၊ ငါဘုရားသည်လည်း။ အတ္ထိတိ၊ ရှိ၏ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဆို၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယံ၊ အကြင်အရာကို။ လောကေ၊ လောကဌ်။ ပဏ္ဍိတာနံ၊ ပညာရှိတို့သည်။ နတ္ထိသမ္မတံ၊ မရှိဟုသမုတ်အပ်၏။ ယံ၊ အကြင်အရာကို။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ နတ္ထိတိ၊ မရှိဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဆို၏။ (တံ၊ ထိုအရာသည်။) ကိဉ္စ၊ အဘယ်အရာနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ လောကေ၊ လောကဌ်။ ပဏ္ဍိတာနံ၊ ပညာရှိတို့သည်။ နိစ္စံ၊ မြဲသော။ဓုဝံ၊ ခိုင်ခံ့သော။သဿတံ၊တည်တံ့သော။ အဝိပရိဏာမမ္မံ၊ မဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိသော။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ နတ္ထိသမ္မတံ၊ မရှိဟုသမုတ် အပ်၏။ တံ၊ ထိုမြဲသောရုပ်ကို။ အဟမ္ပိ၊ ငါဘုရားသည်လည်း။ နတ္ထိတိ၊ မရှိဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဆို၏။ (ဝေဒနာစသည်ကိုလည်း ဤနည်းတူသမ္မန်လေ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ (ယံ၊ အကြင်အရာကို။) လောကေ၊ လောကဌ်။ ပဏ္ဍိတာနံ၊ ပညာရှိတို့သည်။ နတ္ထိသမ္မတံ၊ မရှိဟုသမုတ်အပ်၏။ တံ၊ ထို အရာကို။ အဟမ္ပိ၊ ငါဘုရားသည်လည်း။ နတ္ထိတိ၊ မရှိဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဆို၏။ (တံ၊ ထိုအရာသည်။) ဣဒံ ခေါ၊ ဤသည်ပင်တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊တို့။ (ယံ၊ အကြင်အရာကို။ လောကေ၊ လောကဌ်။ ပဏ္ဍိတာနံ၊ ပညာရှိတို့သည်။ အတ္ထိသမ္မတံ၊ရှိ၏ဟုသမုတ်အပ်၏။ ယံ၊ အကြင်အရာကို။ အဟံ၊ငါဘုရားသည်။ အတ္ထိတိ၊ ရှိ၏ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဆို၏။ (တံ၊ ထိုအရာသည်။) ကိဉ္စ၊ အဘယ်နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ လောကေ၊ လောကဌ်။ ပဏ္ဍိတာနံ၊ ပညာရှိတို့ သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲသော။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲသော။ ဝိပရိဏာမမမ္မံ၊ ဖောက် ပြန်ခြင်းသဘောရှိသော။ ရူပံ၊ရုပ်ကို။ အတ္ထိသမ္မတံ၊ ရှိ၏ဟုသမုတ်အပ်၏။ တံ၊ထိုမမြဲသောရုပ်ကို။ အဟမ္ပိ၊ ငါဘုရားသည်လည်း။ အတ္ထိတိ၊ ရှိ၏ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဆို၏။ (ဝေဒနာစသည်လည်း ဤ နည်းပေး။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ (ယံ၊အကြင်အရာကို။) လောကေ၊ ဩကာသလောကဌ်။ ပဏ္ဍိတာနံ၊ ပညာရှိတို့သည်။ အတ္ထိသမ္မတံ၊ ရှိ၏ဟုသမုတ်အပ်၏။ တံ၊ ထိုအရာကို။ အဟမ္ပိ၊ ငါဘုရားသည် လည်း။ အတ္ထိတိ၊ ရှိ၏ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဆို၏။(တံ၊ထိုအရာသည်။) ဣဒံ ခေါ၊ ဤသည်ပင်တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ လောကေ၊ လောကဌ်။ လောကဓမ္မော၊ ပျက်စီးတတ်သော သဘောတရား သည်။ (လောကဓမ္မောတိ လုဇ္ဇနသဘာဝဓမ္မော။ဋီ။ လောကဓမ္မောတိ ခန္ဓပဉ္စကံ။ဋ္ဌ။) အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထိုပျက်စီးတတ်သောသဘောတရားကို။ တထာဂတော၊ ဘုရားရှင်သည်။ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိ၏။ အဘိသမေတိ၊ ကုန်စင်အောင်သိ၏။ တံ၊ ထိုပျက်စီးတတ်သော သဘောတရား (သခ်ါရလောက=ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ)ကို။ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈိတ္ဝာ၊ ထိုးထွင်း၍သိ၍။ အဘိသမေတ္ဝာ၊ ကုန်စင် အောင်သိ၍။ အာစိက္ခတိ၊ (ဥဒ္ဒေသအားဖြင့်) ပြောကြား၏။ ဒေသေတိ၊ (နိဒ္ဒေသအားဖြင့်)

ဟောၑ်။ ပညပေတိ၊ (အကြောင်းအားဖြင့်) သိဒၶၑ်။ ပဋ္ဌပေတိ၊ အပြားအားဖြင့် တည်ဒၶၑ်။ ဝိဝရတိ၊ (ဥဒါဟရဏ်အား)ဖြင့်)ဖွင့်ပြၑ်။ ဝိဘဇတိ၊ (အနုယဝှတိရေကအားဖြင့်) ဝေဘန်ၑ်။ ဥတ္တာနီကရောတိ၊ (ဥပနယနိဂုံးအားဖြင့်) ထင်ရှားပေါ်လွင်အောင်ပြုၑ်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့၊ လောကေ၊ ဥ်။ လောကဓမ္မော၊ သည်။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်နည်း။ တံ၊ ထိုပျက်စီးတတ်သော သဘောတရားကို။ တထာဂတော၊ သည်။ အဘိသမ္မုဒ္ဓတိ၊ထိုးထွင်း၍ သိသနည်း။ပ။ ဥတ္တာနီကရောတိ၊ ပေါ်လွင်အောင်ပြုသနည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ လောကေ၊ ဥ်။ လောကဓမ္မော၊ ပျက်စီးတတ်သော သဘောတရား မည်ၑ်။ တံ၊ထိုရုပ်ကို။ တထာဂတော၊သည်။ပ။ ဥတ္တာနီကရောတိ၊ ၑ်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယော၊ အကြင်အန္ဓဗာလပုထုဇ္ဇဉ်သည်။ တထာဂတေန၊ ဘုရားရှင်သည်။ ဧဝံ၊ သို့။အာစိက္ခိယမာနေ၊(ဥဒ္ဒေသအားဖြင့်) ပြောကြားအပ်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ အပ်ပါလျက်။ဒေသိယမာနေ၊ (နိဒ္ဒေသအားဖြင့်) ဟောအပ်သည်ရှိသော်။ဝါ၊အပ်ပါလျက်။ ပညပိယမာနေ၊(အကြောင်းအားဖြင့်) သိစေအပ်သည်ရှိသော်။ဝါ၊အပ်ပါလျက်။ ပဋ္ဌပိယမာနေ၊ အပြားအားဖြင့် တည်စေအပ်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ အပ်ပါလျက်။ ဝိဝရိယမာနေ၊ (ဥဒါဟရဏ်အားဖြင့်) ဖွင့်ပြအပ်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ အပ်ပါလျက်။ ဝိဘဇိယမာနေ၊ (အနုယဝှတိရေကအားဖြင့်) ဝေဘန်အပ်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ ဝေဘန်အပ်ပါလျက်။ ဥတ္တာနီကရိယမာနေ၊ (ဥပနယနိဂုံးအားဖြင့်) ပေါ်လွင်အောင် ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ အပ်ပါလျက်။ နု ဇာနာတိ၊ မသိ။ နု ပဿတိ၊ မမြင်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဗာလံ၊ မိုက်သော။ အန္ဓံ၊ ပညာမျက်စိ ကန်းသော။ အစက္ခုကံ၊ ပညာမျက်စိ မရှိသော။ အဇာနန္တံ၊ မသိသော။ အပဿန္တံ၊ မမြင်သော။ တံ ပုထုဇ္ဇနံ၊ ထိုပုထုဇ္ဇဉ်ကို။ ကိန္တိ၊ အဘယ်သို့။ ကရောမိ၊ ပြုရအုံးနည်း ?။ (ဝေဒနာစသည်ကိုလည်း ဤနည်းပေး။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အံ့။ ဥပ္ပလံ ဝါ၊ ဥပ္ပလကြာသည်ၑင်း။ ဝါ၊ ကိုၑင်း။ ပဒုမံ ဝါ၊ ပဒုမ္မာကြာသည်ၑင်း။ ဝါ၊ကိုၑင်း။ ပုဏ္ဍရီကံ ဝါ၊ ပုဏ္ဍရိတ်ကြာသည်ၑင်း။ဝါ၊ကိုၑင်း။ ဥဒကေ၊ ရေ၌။ ဇာတံ၊ ပေါက်၏။ ဥဒကေ၊ ၌။ သံဝဍ္ဎံ၊ ကြီးပွါး၏။ ဥဒကာ၊ မှ။ အတ္ဌင်္ဂမ္မ၊ တက်၍။ ဌာတိ၊တည်၏။ ဥဒကေန၊ သည်။ အနုပလိတ္တံ၊ မလိမ်းကျံအပ်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ ဤအတူသာလျှင်။ တထာဂတော၊ သည်။ ဝါ၊ ကို့။ လောကေ၊ ဩကာသလောက၌။ ဇာတော၊ ပဋ္ဌင်တော်မူ၏။ လောကေ၊ ၌။ သံဝဍ္ဎော၊ ကြီးတော်မူ၏။ လောကံ၊ ကို့။ အဘိဘုယ္ယ၊ လွှမ်းမိုး၍။ ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။ လောကေန၊ လောကသည်။ အနုပလိတ္တော၊ မလိမ်းကျံအပ်။

ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၃-ဖေဏပိဏ္ဍာ။ပမသုတ်

၉၅။ ကော် သမယံ၌။ ဘဂဝါ၊သည်။အယုဇ္ဈာယံ၊အယုဇ္ဈာပြည်၌။ဂင်္ဂါယ နဒိယာ၊ဂင်္ဂါမြစ်၏။ တီရေ၊ ကမ်းနား၌။(ၑင်းကမ်းနား၌ အယုဇ္ဈာမြို့သားတို့ ဆောက်လုပ်အပ်သောကျောင်း၌ဟူလို။

၁။ မယှံ ဟိ ပဋိပတ္တိကထနမေဝ ဘာဆော၊ ပဋိပတ္တိပူရဏံ ပန ကုလပုတ္တာနံ ဘာဆောဘဲ ဒေးတိ။ ဌ။ အက္ခာဒေသော ဝေါ မယာ မဂ္ဂေါ၊ ခု၊ဝ-၅၂-ဓမ္မပဒ။ ဟောဘို့တာဝန်က ငါဘုရားတာဝန်, ကျင့်ဘို့တာဝန်က သင် (အမျိုးကောင်းသား) တို့၏တာဝန်။ "ငါဘုရားဟောပါလျက် သင်တို့မသိ မကျင့်လျှင် ငါဘုရားမတတ်နိုင်"ဟု ဆိုလို၏။

ဌ") ဝိဟရတိ၊ ၏။ တတြ ခေါ၊ ထိုဂဂ်ါမြစ်ကမ်းနား၌။ ဝါ၊ ထိုသိတင်းသုံးတော်မူရာအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခူ၊၊ ရဟန်းတို့ကို။ "ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ အုံ့။ အယံ ဂင်္ဂါနဒီ၊ ဤဂင်္ဂါမြစ်သည်။ မဟန္တံ၊ ကြီးသော။ ပေဏပိဿ်၊ ရေမြုပ်စိုင်ကို။ အာဇဗျာယ၊ ဆောင်မျှာရာ၏။ (အာဝဟေယျာတိ အာဟရေယျ။ဌ။ အာဝဟေယျာတိ အာနေတွာ ဝဟေယျ။ဌီ။) တမေနံ၊ ထိုရေမြုပ်စိုင်ကြီးကို။ စက္ခုမာ၊ မံသစက္ခု ပညာစက္ခုရှိသော။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်။ ပသေယျ၊ မြင်ရာ၏။ နိဗ္ဗာယေယျ၊ ကြည့်ရှုရာ၏။ ယောနိသော၊ သင့်သော အကြောင်းအား ဖြင့်။ ဥပပရိက္ခေယျ၊ (ပညာဖြင့်) ဆင်ခြင်ရာ၏။ (ယောနိသော ဥပပရိက္ခေယျာတိ ကာရဏေန ဥပပရိက္ခေယျ။ဌ။ ကာရဏေန ဥပပရိက္ခေယျာတိ ဉာဏေန ဝိမံသေယျ။ဌီ။) တံ၊ ထိုရေမြုပ်စိုင်ကြီးကို။ ပဿတော၊ မြင်သော။ နိဗ္ဗာယတော၊ ကြည့်ရှုသော။ ယောနိသော၊ သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့်။ ဥပပရိက္ခတော၊ (ပညာဖြင့်) ဆင်ခြင်သော။ တဿ၊ ထိုယောကျ်ား၏ (ဉာဏ်၌)။ ရိတ္တကညေဝ၊ အနှစ်မပါ ဗလာဟူ၍သာလျှင်။ ခါယေယျ၊ ထင်ရာ၏။ တုစ္ဆကညေဝ၊ အနှစ်မမှီး အချည်းနှီးဟူ၍ သာလျှင်။ ခါယေယျ၊ ထင်ရာ၏။ အသာရကညေဝ၊ အနှစ်မရှိဟူ၍ သာ။ ခါယေယျ၊ ထင်ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဖေဏပိဏ္ဍော၊ ရေမြုပ်စိုင်၌။ သာဇော၊ အနှစ်သည်။ ကိံ ဟိ သိယာ၊ အဘယ်မှာရှိပါအံ့နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ ဤအတူသာလျှင်။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ယံကိဉ္စိ ရူပံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ပ။ ဒူရေ ဝါ၊ ဝေးသည်လည်းဖြစ်သော။ သန္တိကေ ဝါ၊ နီးသည်လည်းဖြစ်သော။ ယံ ရူပံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ (အတ္ထိ၏။) တံ၊ ထိုရုပ်ကို။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ပဿတိ၊ (ဉာဏ်ဖြင့်) မြင်၏။ နိဗ္ဗာယတိ၊ (ဉာဏ်ဖြင့်) ကြည့်ရှု၏။ ယောနိသော၊ သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့်။ ဥပပရိက္ခတိ၊ (ပညာဖြင့်) စူးစမ်းဆင်ခြင်၏။ ဘံ၊ ထိုရုပ်ကို။ ပဿတော၊ (ဉာဏ်ဖြင့်) မြင်သော။ နိဗ္ဗာယတော၊ (ဉာဏ်ဖြင့်) ကြည့်ရှုသော။ ယောနိသော၊ သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့်။ ဥပပရိက္ခတော၊ (ပညာဖြင့်) စူးစမ်းဆင်ခြင်သော။ တဿ၊ ထိုရုပ၏ (ဉာဏ်၌)။ ရိတ္တကညေဝ၊ နိစ္စ သုခ အတ္တမပါ ဗလာဟူ၍သာလျှင်။ ခါယတိ၊ ထင်၏။ တုစ္ဆကညေဝ၊ နိစ္စ သုခ အတ္တမမှီး အချည်းနှီး ဟူ၍သာလျှင်။ ခါယတိ၊ ထင်၏။ အသာရကညေဝ၊ နိစ္စ သုခ အတ္တအနှစ်မရှိဟူ၍သာလျှင်။ ခါယတိ၊ ထင်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ သာဇော၊ နိစ္စ သုခ အတ္တအနှစ်သည်။ ကိံ ဟိ သိယာ၊ အဘယ်မှာရှိပါအံ့နည်း။ (ရုပ်)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ကား။ သရဒသမယေ၊ တန်ဆောင်မုန်းလ(သရဒဥတု)အခါ၌။ ထုလ္လဖုသိတကေ၊ ကြီးသောမိုးပေါက်ရှိသော။ ဒေဝေ၊ မိုးသည်။ ဝဿန္တေ၊ ရွာသည်ရှိသော်။ ဥဒကေ၊ ရေ၌။ ဥဒကပုဗ္ဗဋံ၊ ရေပွက်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စေဝ၊ ဖြစ်လည်းဖြစ်၏။ နိရုဇ္ဈတိ စ၊ ချုပ်ပျက်လည်း ချုပ်ပျက်၏။ တမေနံ၊ ထိုရေပွက်ကို။ စက္ခုမာ၊ မံသစက္ခု ပညာစက္ခုရှိသော။ ပုရိသော၊ သည်။ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဥဒကပုဗ္ဗဋ္ဌေ၊ ရေပွက်၌။ သာဇော၊ အနှစ်သည်။ ကိံ ဟိ သိယာ၊ အဘယ်မှာရှိပါအံ့နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ၌။ သာဇော၊ နိစ္စ သုခ အတ္တအနှစ်သည်။ ကိံ ဟိ သိယာ၊ အံ့နည်း။ (ဝေဒနာ)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ကား။ ဂိမ္ဘာနံ၊ နွေလတို့တွင်။ ပစ္ဆိမေ မာသေ၊ နောက်ဆုံး(ဝါဆို)လ၌။ ဌိတေ၊ ရပ်တည်သော။ မဇ္ဈန္ဟိကေ ကာလေ၊ နွေလည်(မွန်းတည့်)ချိန်၌။ မရီစိကာ၊ တံလျှပ်သည်။ ဖန္ဒတိ၊ လှုပ်၏။ တမေနံ၊ ထိုတံလျှပ်ကို။ (ကြွင်းမထူး သညာသာထူး၏)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ကား။ သာရတ္ထိကော၊ အနှစ်ဖြင့် အလိုရှိသော။ သာရဂဝေသီ၊ အနှစ်ကို ရှာဖွေလေ့ရှိသော။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ားသည်။ သာရပရိယေသနံ၊ အနှစ်ရှာခြင်းငှါ။ စရမာနော၊ လှည့်လည်သည်ရှိသော်။ တိက္ခံ၊ ထက်သော။ ကုဒ္ဒာရိံ၊ ထားမကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ ဝနံ၊ တောသို့။ ပဝိသေယျ၊ ဝင်ရာ၏။ သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ တတ္ထ၊ ထိုတော၌။ ဥဇုံ၊ ဖြောင့်သော။ နဝံ၊ နုပျို့သော။ အကုက္ကုကဇာတံ၊ ဖူးတံမဖြစ်သေးသော။ မဟန္တံ၊ ကြီးသော။ ကဒလိက္ခန္ဓံ၊ ငှက်ပျောတုံးကို။ ပသေယျ၊ မြင်ရာ၏။ တမေနံ၊ ထိုငှက်ပျောတုံးကို။ မူလေ၊အရင်း၌။ ဆိန္နေယျ၊ ဖြတ်ရာ၏။ မူလေ၊ အရင်း၌။ ဆေတ္တာ၊ ဖြတ်ပြီး၍။ အဂ္ဂေ၊ အဖျား၌။ ဆိန္နေယျ၊ ဖြတ်ရာ၏။ အဂ္ဂေ၊အဖျံား၌။ ဆေတ္တာ၊ဖြတ်ပြီး၍။ ပတ္တဝဋ္ဋိံ၊ ငှက်ပျောပတ်အရစ်ကို။ ဝိနိဗ္ဘုဇေယျ၊ ခွါချ၏။ သော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ တဿ၊ ထိုငှက်ဒပျောပင်၏။ ပတ္တဝဋ္ဋိံ၊ ငှက်ပျောပတ်အရစ်ကို။ ဝိနိဗ္ဘုဇန္တော၊ ခွါသည်ရှိသော်။ ဖေဂ္ဂုမ္ပိ၊ အကာမျှကိုသော်လည်း။ နာဓိဂစ္ဆေယျ၊ မရရာ။ သာရံ၊ အနှစ်ကို။ ကုတော၊ အဘယ်မှာရနိုင်အံ့နည်း။ (ဤဥပမာ မ-၁ နိဿယ-နှာ ၂၃၆-စာပို့ဒ် ၃၅၉-၌လည်းပါ၏။)တမေနံ၊ ထိုငှက်ပျောတုံးကို။ (အကြွင်းမထူး။ သခ်ါရသာ ထူး၏။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ကား။ မာယာကာရော ဝါ၊ မျက်လှည့်ဆရာသည်သော်၎င်း။ မာယာကာရန္တေဝါသီ ဝါ၊ မျက်လှည့်ဆရာ၏တပည့်သည်သော်၎င်း။ စတုမဟာပထေ၊ လမ်းလေးခု ဖြစ်သော လမ်းမကြီး၌။ မာယံ၊ မျက်လှည့်ကို။ ဝိဒံသေယျ၊ ပြရာ၏။ တမေနံ၊ ထိုမျက်လှည့်ကို။ (အကြွင်းမထူး။ ဝိညာဏ်သာထူး၏။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဿံ၊ ရှုဆင်ခြင်သော။ သုတဝါ၊ အကြားအမြင် (အာဂမသုတ အဓိဂမသုတ)ရှိသော။ အရိယသာဝကော၊ အရိယသာဝကသည်။ ရူပသ္မိမ္ပိ၊ ရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ပ။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။

ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤတရားစကားကို။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ သုဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣဒံ၊ ကို။ ဝတ္ဝာန၊ မိန့်တော်မူပြီး၍။ သုဂတော၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော။ သတ္ထာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဇာပရံ၊ ထိုမှ ဘပါးသော—

ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ဖေဏပိဏ္ဍူပမံ၊ ရေမြုပ်စိုင်လျှင် ဥပမာရှိ၏။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ ပုဗ္ဗုဠူပမာ၊ ရေပွက်လျှင် ဥပမာရှိ၏။ သညာ၊ သညာသည်။ မရီစိကူပမာ၊ တံလျှပ်လျှင် ဥပမာရှိ၏။ သခ်ါရာ၊ သခ်ါရတို့သည်။ ကဒလူပမာ၊ ငှက်ပျောတုံးလျှင် ဥပမာရှိကုန်၏။ ဝိညာဏံ စ၊ဝိညာဉ်သည်ကား။မာယူပမံ၊မျက်လှည့်လျှင်ဥပမာရှိ၏။(ဤမေ၊ဤခန္ဓာငါးပါးတို့ကို။) အာဒိစ္စဗန္ဓုနာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒေသိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။

ယထာ ယထာ၊ အကြင်အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ယော၊ အကြင် မံသစက္ခု၊ ပညာစက္ခု အမြင်ရှိသော ယောကျ်ားသည်။ နံ၊ ထိုရုပ်ကို။ ယောနိသော၊ အားဖြင့်။ နိဗ္ဗာယတိ၊ ကြည့်ရှု၏။ ယောနိသော၊ အားဖြင့်။ ဥပပရိက္ခတိ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်၏။ ယောနိသော၊ အားဖြင့်။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ တထာ တထာ၊ ထိုထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (ရှုဆင်ခြင်သည်ရှိသော်) တဿ၊ ထိုယောကျ်း၏ (ဉာဏ်၌)။ ရိတ္တက်၊ ပလာဟုဿ်။ တုစ္ဆက်၊ အချည်းနှီးဟူ၏။ ဟောတိ၊ ထင်လာ၏။

ဘူရိပညေန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣမဉ္ဉ ကာယံ၊ ဤခန္ဓာငါးပါးကိုပင်။ အာရဗ္ဘ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဒေသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ တ်ဏ္ဍံ မေ့ာနံ၊ (အာယု, ဥဿာ, ဝိညာဏ်) သုံးပါးသော တရားတို့သည်။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခွါခြင်းကြောင့်။ ဆဋ္ဌိတံ၊ စွန့်ပစ်အပ်သော။ ရွပံ၊ ရုပ်ကို။ (တုမ့ေ၊ သင်တို့သည်။) ပဿထ၊ ကြည့်ရှုကြကုန်လော့။

အာယု စ၊ အသက်ခေါ် ဇီဝိဘသည်ၾကင်း။ ဥဿာ စ၊ အင္ဂေခေါ် ကမ္မဇတေဇောဓာတ် သည်ၾကင်း။ ဝိညာဏံ စ၊ဝိညာဉ်သည်ၾကင်း။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ဣမံ ကာယံ၊ ဤကိုယ်ကို။ ဇဟန္တိ၊ စွန့်ခွါကုန်၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ အပဝိဒ္ဓေါ၊ (သုသာန်တစ သင်္ချိုင်းဝ၌) စွန့်ချပစ်လွှင့်အပ်သည်ဖြင့်၍။ သေတိ၊ (စင်းစင်းလဲနေ) အိပ်ရချေ၏။ (တံ သရီရံ၊ ထိုစွန့်ပစ်အပ်သော အသေကောင်ကိုယ်သည်။) ပရဘတ္တံ၊ (ပိုးလောက် မြေခွေး ဘီလူး စသော) တပါးသူတို့၏အစာသည်။ (ဟုတ္ဝာ၊ ဖြင့်၍။) အစေတနံ၊ စိတ်စေတနာ မရှိတော့သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။)

အယံ သန္တာနော၊ ဤစွန့်ပစ်ခြင်းသဘောတရားအစဉ်သည်။ ဧဘေဒိသော၊ဤအတိုင်းရှုအပ်သောသဘောရှိ၏။ အယံ၊ ဤဝိညာဏကွန္ဓာသည်။ ဗာလလာပိနီ၊ အနွဗာလ ပုထုဇဉ်တို့ကို (ငါ, ငါဟု) စွဲလမ်းပြောဆိုစေတတ်သော။ မာယာ၊ မျက်လှည့် (သဘွယ်) တည်း။ သော(ဧသော)၊ ဤခန္ဓာ(ငါးပါး)ကို။ ဝဓကော၊ သူသတ်သွေးဟူ၍။ အက္ခာတော၊ ဆိုအပ်၏။ ဇတ္ထ၊ ဤခန္ဓာငါးပါး၌။ သာရော၊ နိစ္စ သုခ အတ္တအနှစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ အာရဒ္ဓဝီရိယော၊ အားထုတ်အပ်သော လုံ့လဝီရိယရှိသည်ဖြစ်၍။ သမ္မာနော၊ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်တတ်သည်ဖြစ်၍။ ပဋိဿတော၊ သတိဖြင့် အောက်မေ့သည်ဖြစ်၍။ ဒိဝါ ဝါ၊ နေ့၌ၾကင်း။ ယဒိ ဝါ ရတ္တိံ၊ ညဉ့်၌ၾကင်း။ ခန္ဓေ၊ ခန္ဓာတို့ကို။ ဇဝံ၊ ဤနည်းအတိုင်း။ အဝေက္ခေယျ၊ ရှုဆင်ခြင်ရာ၏။

သဗ္ဗသံယောဂံ၊ အလုံးစုံသော သံယောဇဉ်ကို။ ဇဟေယျ၊ စွန့်ပယ်ရာ၏။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာ(ကုသိုလ်)ကို။ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ အစ္ဘုတံ၊ ရွံ့လျှောခြင်းမရှိသော။ ပဒံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ပတ္ထယံ၊ တောင့်တသည်ဖြစ်၍။ အာဒိတ္တသီသောဝ၊ မီးလောင်အပ်သော ဦးခေါင်းရှိသူကဲ့သို့။ စရေယျာတိ၊ ကျင့်ရာ၏ဟူသော။ တေံ၊ ဤတရားဇကားကို။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သုတံ၊ ပြီ။

တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၄-ဂေါမယပိဏ္ဍသုတ်

ဧဝံ။ သာဝတ္ထိ နိဒါနံ၊ တည်း။ ကေမန္တိံ၊ ဥ်။ နိသိန္နော ခေါ၊ သော။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ "ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ယံ ရူပံ၊ အကြင်ရုပ်သည်။ နိစ္စံ၊ မြဲ၏၊ ဓုဝံ၊ ခိုင်ခံ့၏။ သဿတံ၊ တည်ဘံ့၏။ အဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောမရှိ။ သဿတိသမံ အမြဲတည်သော ဝတ္ထုတို့နှင့်တူစွာ[1]။ တထေဝ၊ ထိုတည်တံ့ခိုင်မြဲ ပြောင်းလဲခြင်းမရှိသော အခြင်း

၁။ သဿတံ သဗ္ဗကာလံ ယာဝကပ္ပဋ္ဌာနာ ဟောန္တိတိ သဿတိယော၊ သိနေရုအာဒယော၊ တာဟိ သဒိသမကာလံ။ဒ္ဒီ။ သန္တီ....ထင်လည်းထင်ရှား + သတီ....မြဲလည်းမြဲသော အရာဝတ္ထုများ။

အဏုအားဖြင့်သာလျှင်။ ဌဿတိ၊ တည်တံ့လတ္တံ့။ ကိဋ္ဌိ၊ တစုံတခုသော။ တံ ရှုပ်၊ ထိုရုပ်သည်။ အတ္ထိ နု ခေါ၊ ရှိပါသလော။ (ဝေဒနာစသည်လည်း ဤနည်းပေး။) တံ ဝိညာဏံ၊ ထိုဝိညာဉ်သည်။ အတ္ထိ နု ခေါတိ၊ ရှိပါသလော"ဟူသော။ တေံ၊ ကို့။ အဝေါစ၊ လျှောက်ပြီ။

အထ ခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပရိတ္တံ၊ အနည်းငယ်မျှသော။ ဂေါမယပိဏ္ဍံ၊ နွားခြေးစိုင် (ခဲ) ကို။ ပါဏိနာ၊ လက်တော်ဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ကောက်ယူ၍။ တံ ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းကို။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တွေကောပိ ခေါ၊ ဤနွားခြေးခဲမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်သော်လည်းပြစ်သော။ နိစ္စော၊ မြဲသော။ ဓုဝေါ၊ ခိုင်ခံ့သော။ သဿတော၊ တည်တံ့သော။ အဝိပရိဏာမဓမ္မော၊ ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောမရှိသော။ သဿတိသမံ၊ အမြဲတည်သောအရပ်ဝတ္ထုတို့နှင့်တူစွာ။ တထေဝ၊ ထိုတည်တံ့ခိုင်မြဲပြောင်းလဲခြင်းမရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့် သာလျှင်။ ဌဿတိ၊ တည်တံ့လတ္တံ့သော။ (ကော မေ ဝန္ဒတိကဲ့သို့ အာချာတ်နာမ်ကြဲ၍ ပေးလိုက်သည်။ အနိယမ နိယမ ယောသော ထည့်၍သော်လည်းပေး။) အတ္တာဘာဝပဋိလာဘော၊ ရအပ်သောအတ္တဘော(ခန္ဓာ)သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တွေကောပိ၊ ဤနွားခြေးခဲမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသည်သော်လည်း ဖြစ်သော။ နိစ္စော၊ မြဲသော။ပ။ ဌဿတိ၊ တည်တံ့လတ္တံ့သော။ အတ္တာဘာဝပဋိလာဘော၊ ရအပ်သော အတ္တဘော(ခန္ဓာ)သည်။ စေ အာဘဝိဿ၊ အကယ်၍ရှိငြားအံ့။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ကုန်ခန်းခြင်းငှါ။ ဣဒံ ဇြဟ္မစရိယဝါသော၊ ဤမဂ္ဂဇြဟ္မစရိယကို ကျင့်သုံးမှုသည်။ ဝါ၊ ဤကျင့်သုံးအပ်သော မဂ္ဂဇြဟ္မစရိယသ ည် ၁။ နု ပညာယေထ၊ ထင်ရှားမဖြစ်ရာ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယသ္မာ စ ခေါ၊ အကြောင့်ကြောင့်။ တွေကောပိ၊ သော်။ပ။ အတ္တာဘာဝပဋိလာဘော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ကုန်ခန်းခြင်းငှါ။ ဇြဟ္မစရိယဝါသော၊ ကျင့်သုံးအပ်သော မဂ္ဂဇြဟ္မစရိယသ ည်။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှားဖြင့်၏။

ဘိက္ခု၊ရဟန်း။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊ ရှေးဦးဖြစ်ဘူးသည်ကား။ ဝါ၊ဖြစ်ဘူးသောအကြောင်းကိုဟောတော်မူအံ့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဧတ္တကံယေဝ၊ လယ်မြေ(ရေ)ကို ဒေါစိုးရသော။ မုဒ္ဓါဝသိတ္တော၊ ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်(ရေစင်)သွန်းအပ်ပြီးသော။(အဘိသိက်မြောက်ပြီးသောဟူလို။)ရာဇာ၊မင်းသည်။ အဟောသိ ံ၊ ဖြစ်ဘူးပြီ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ခတ္တိယဿ၊ သော။ မုဒ္ဓါဝသိတ္တဿ၊ သော။ ရညော၊ မင်းသည်။ သတော၊ ဖြစ်စဉ်။ တဿ မယ္ဟံ၊ ထိုငါ၏။ (မယ္ဟံ ဗောဓိသတ္တဿဝ သတောကဲ့သို့ သမ္မန်။) ကုသာဝတီဆုဇောနိပ္ပမုခါနိ၊ ကုသာဝတီ မင်းနေပြည် အကြီးအမှူးရှိကုန်သော။ စတုရာသီတိနဂရသဟဿာနိ၊ ၍စ်သောင်းလေးထောင်သော မြို့တို့သည်။ အဟေသုံ၊ရှိဘူးကုန်ပြီ။ ဘိက္ခု၊ရဟန်း။ပ။ တဿ မယ္ဟံ၊၏။ ဓမ္မပါသာဒပမုခါနိ၊ ဓမ္မပြာသာဒ် အကြီးအမှူးရှိကုန်သော။ စတုရာသီတိပါသာဒသဟဿာနိ၊ ၍စ်သောင်းလေးထောင်သော ပြာသာဒ်တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ရှိဘူးကုန်ပြီ။ပ။ မဟာ-

---

၁။ နယိဒံ ဇြဟ္မစရိယဝါသော ပညာယေထာတိ ဒေယျဓမ္မဇြဟ္မစရိယဝါသော နာမ နု ပညာယေယျ။ဌ။ နယိဒန္တိ ဧတ္ထ ယကာရော ပဒသန္ဓိကရော၊ ဣဒန္တိ နိပါတပဒံ၊ တံ ပန ယေန သမ္ဗန္ဓိယတိ၊ တံ တိလိင်္ဂဝိ ဟောတိတိ အယံ မဂ္ဂဇြဟ္မစရိယဝါသောတိ ဝုတ္တံ။ဌိ။ဣဒံသည် နိပါတ်ဖြစ်၍ ပိဿသျလိင်္ဂလိုက်ရသောကြောင့် ဇြဟ္မစရိယဝါသောဟူသော ဝိသေသျနှင့်ညီစွာ အယံဟု ပုလ္လိင်ဖြင့် ဖွင့်သည်ဟူလို။ ဣဒံနိပါတ်သည် လိင် ၃-ပါး, ဝုစ် ၂-ပါး, ဝိဘတ် ၇-သွယ် အကုန်ဆိုင်ပသည်။ ထိုကြောင့် ပါဠိတော်များ၌ ယဒိဒံ စက္ခာဒိ ပုဂ္ဂလာဒိနှင့် အဋ္ဌ-ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ ယဒိဒံ အညမညဝစနေန အညမညဝုဋ္ဌာပနေန၊ ယဆယိဒံ စိတ္တံ စသည်ဖြင့် ကွဲပြားလေသည်။

ဗျူဟကွဋ္ဌာဂါရပ္ပမုခါနိ၊ မဟာဗျူဟာ (ရွှေငွေဖြင့်ပြီးသော) အထွတ်တပ်အိမ် အကြီးအမှူးရှိကုန်သော။ စတုရာသိတဲကွဋ္ဌာဂါရသဟဿာနိ၊ရွှေစသောငံး လေးထောင်သော အထွတ်တပ်အိမ်တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ပ။ ဒန္တမယာနိ၊ ဆင်ဒူယ်ဖြင့် ပြီးကုန်သော။ သာရမယာနိ၊ အနှစ်ပြည့်သော စန္ဒကူးနိုသားဖြင့် ပြီးကုန်သော။ သောဝဏ္ဏမယာနိ၊ ရွှေဖြင့် ပြီးကုန်သော။ ဂေါနကတ္ထတာနိ၊ အမွေးရှည် ကော်ဇောနုက်ကြီးဖြင့် ခင်းအပ်ကုန်သော။ ပဋိကတ္ထတာနိ၊ သားမွေးပြား အခင်းဖြင့် ခင်းအပ်ကုန်သော။ ပဋလိကတ္ထတာနိ၊ ပန်းဧပြာက်ခြယ် သားမွေးအခင်းဖြင့် ခင်းအပ်ကုန်သော။ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္ထရဏာနိ၊ ငံပိုင်ရေဖြင့်ပြုအပ်သော မြတ်သော အခင်းရှိကုန်သော။ သဥတ္တရစ္ဆဒါနိ၊ အထက်၌ ဖွဲ့ယှက်မိုးအပ်သော မျက်နှာကြက်နီနှင့် တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနာနိ၊ နှစ်ဖက်၌ ထားအပ်သော နီသော ခေါင်းအုံး ခြေအုံး ရှိကုန်သော။ စတုရာသိတိ ပလ္လင်္ကသဟဿာနိ၊ ရွှစ်သောင်းလေးထောင်သော ပလ္လင် (ညောင်ခောင်း) တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ပ။ သောဝဏ္ဏလင်္ဂေါနိ၊ ရွှေတန်ဆာ (ရွှေဖြင့် ပြုအပ်သော တန်ဆာ) ရှိကုန်သော။ သောဝဏ္ဏဒွဇာနိ၊ ရွှေတံခွန် (ရွှေဖြင့်ပြုအပ်သောတံခွန်) ရှိကုန်သော။ ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္နာနိ၊ ရွှေကွန်ယက်တို့ဖြင့် ပုံးအုပ် လွှမ်းခြုံ အပ်ကုန်သော။ ဥပေါသထနာဂရာဇပ္ပမုခါနိ၊ ဥပေါသထ ဆင်မင်း အကြီးအမှူး ရှိကုန်သော။ စတုရာသိတိနာဂသဟဿာနိ၊ ရွှစ်သောင်းလေးထောင်သော ဆင်တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ပ။ သောဝဏ္ဏာလင်္ကာရာနိ၊ ကုန်သော။ သောဝဏ္ဏဓဇာနိ၊ ကုန်သော။ ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္နာနိ၊ ကုန်သော။ ဝလာဟကအဿရာဇပ္ပမုခါနိ၊ ဝလာဟကမြင်းမင်း အကြီးအမှူးရှိကုန်သော။ စတုရာသိတိ အဿသဟဿာနိ၊ ရွှစ်သောင်းလေးထောင်သော မြင်းတို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ပ။ သောဝဏ္ဏာလင်္ကာရာနိ၊ ကုန်သော။ သောဝဏ္ဏဓဇာနိ၊ ကုန်သော။ ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္နာနိ၊ ကုန်သော။ ဝေဇယန္တရထပ္ပမုခါနိ၊ ဝေဇယန္တာရထား အကြီးအမှူးရှိကုန်သော။ စတုရာသိတိရထသဟဿာနိ၊ ရွှစ်သောင်း လေးထောင်သောရထားတို့သည်။ အဟေသုံ၊ကုန်ပြီ။ပ။ မဏိရတနပ္ပမုခါနိ၊ ပတ္တမြားရတနာ အကြီး အမှူးရှိကုန်သော။ စတုရာသီတိ မဏိသဟဿာနိ၊ ရွှစ်သောင်းလေးထောင်သော ပတ္တမြားတို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ပ။ သုဘဒ္ဒါဒေဝိပ္ပမုခါနိ၊ သုဘဒ္ဒါမိဖုယား အကြီးအမှူးရှိကုန်သော။ စတုရာသီတိ ဣတ္ထိသဟဿာနိ၊ ရွှစ်သောင်းလေးထောင်သော (အခြံအရံ)မိန်းမတို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ပ။ အနုယန္တာနိ၊ မိမိအလိုသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သော။ ပရိဏာယကရတနပ္ပမုခါနိ၊ သားကြီးရတနာ အကြီးအမှူးရှိကုန်သော။ စတုရာသီတိ ခတ္တိယသဟဿာနိ၊ ရွှစ်သောင်းလေးထောင်သော မင်းတို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ပ။ ဒုက္ကုလသန္ဒာနာနိ၊ ဘွဲ့ဖြူပုဆိုးအခင်းရှိကုန်သော[၁]။ ကံသုပဓာရဏာနိ၊ နို့ညှစ်ဌေခွက်ရှိကုန်သော။ (ရဇတမယဒေါဟဘာဇနာနိ။ဋ္ဌ။ ရဇတမယဒေါရပဋိစ္ဆကာနိ။ အံ၊ဋ္ဌ-၃၊၂၇၀။) စတုရာသီတိ ခေနုသဟဿာနိ၊ ရွှစ်သောင်းလေးထောင်သော နို့စားနွားမတို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ပ။ ခေါမသုခုမာနိ၊ နူးညံ့ချောမွေ့သော ခုံချည်ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ခုံချည်ချောဖြင့် ရက်အပ်ကုန်သော။ ကောသေယျသုခုမာနိ၊ နူးညံ့ချောမွေ့သော ပိုးချည်ရှိကုန်

၁။ ဒုက္ကုလသန္ဒာနာနိတိ ဒုက္ကုလသန္ထရာနိ။ ဋ္ဌ။ ပါဋိယံ ဝရဒုက္ကုလံ ပါဓတဲ့။ အံ-ဋ္ဌ-၃၊၂၇၀။ ဒုက္ကုလသန္ဒနာနိတိ ရဇတဘာဇနာဒိနိဿိတေ ဒုကူလေ ခီရဃာ သန္ဒနံ ဇေတသန္တိ ဒုက္ကုလသန္ဒနာနိ။ အံ-ဋ္ဌ-၃၊၂၈။ ဤ ဋ္ဌဋီအလိုသမ္မန်သည်။ သန္ဒာနံ ငါမမုစ္စဘေ။ အဘိဓာန်(၄၉၉)ဂါထာ၌ နွားချည်ကြိုးပဒိုယာယ် ဆိုသော ကြောင့် ဘွဲ့ဖြူပုဆိုးတည်းဟူသော နွားချည်ကြိုးရှိကုန်သော။ ဟုသမ္မန်။ နို့ညှစ်သောအခါ၌ နွားမ၏ခြေလေး ဘက်ကို ဘွဲ့ဖြူပုဆိုးဖြင့် ချည်ထားသည် ဟူလို။ အံ-၃-၁၉၆-၌ ဒုက္ကုလသန္ဓနာနိ ဟု စတုဋ္ဌကွဉ္စုဓနှင့်ရှိ၏။

သော။ ဝါ၊ ပိုးချည်ချောဖြင့် ရက်အပ်ကုန်သော။ ကမ္မလသုခုမာနို၊ နူးညံ့ချောမွေ့သောကမ္မလာရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ကမ္မလာချောဖြင့်ပြီးကုန်သော။ ကပ္ပါသိကသုခုမာနို၊ နူးညံ့ချောမွေ့သော ဝါချည်ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ဝါချည်ချောဖြင့် ရက်အပ်ကုန်သော။ စတုရာသိဝံဿ ဝတ္ထကောဋ္ဌိသဟဿာနို၊ ကုဋ္ဌေပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော အဝတ်အထည်တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ ၁။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ခတ္တိယဿ၊ လယ်မြေ(ရေ)ကို အစိုးရသော။ မုဒ္ဓါဝသိတ္တဿ၊ ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်(ရေစင်)သွန်းလောင်းအပ်ပြီးသော့။ ရညော၊ မင်းသည်။ သတော၊ ပြုံးစဉ်။ တဿ မယ္ဟံ၊ ထိုငါ၏။ စတုရာသီတိ ထာလိပါကသဟဿာနို၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ပုံတော်ချက် ထမင်းအိုးတို့သည်။ အဟေသုံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ သာယံ၊ ညနေအခါ၌ဌင်း။ ပါတံ၊ နံက်အခါ၌ဌင်း။ ဘတ္တာဘိဟာရော၊ စားတော်ချက်ပြုဆောင်အပ်သော စားတော်ထမင်းကို။ အဘိဟရိယ်တ္ထ၊ ပြုဆောင်အပ်ပြီ။

ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တေန သမယေန၊ ထိုအခါ၌။ အဟံ၊ ငါသည်။ ယံ၊ အကြင်မြို့၌။ အဇ္ဈာဝသာမိ၊ စံနေ၏။ တံ၊ ထိုမြို့သည်။ တေသံ ခေါ ပန စတုရာသီတိယာ နဂရသဟဿာနံ၊ ထိုရှစ်သောင်းလေးထောင်သော မြို့တို့ဘုင်။ ကေညေဝ နဂရံ၊ တမြို့သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကုသာဝတီရာဇဓာနီ၊ ကုသာဝတီမင်းနေပြည်ကြီးပင်တည်း။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တေန သမယေန၊ ၌။ အဟံ၊ သည်။ ယံ၊ အကြင်ပြာသာဒ်၌။ အဇ္ဈာဝသာမိ၊ စံနေ၏။ သော၊ ထိုပြာသာဒ်သည်။ တေသံ ခေါ ပန စတုရာသီ-တိယာ ပါသာဒသဟဿာနံ၊ ထိုရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ပြာသာဒ်တို့တွင်။ ကေညေဝ ပါသာဒေါ၊ ပြာသာဒ်တဆောင်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ခမ္မော ပါသာဒေါ၊ မွေပြာသာဒ်ပင်တည်း။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တေန သမယေန၊ ၌။ အဟံ၊ သည်။ ယံ၊ အကြင်အထွတ်တပ်အိမ်၌။ အဇ္ဈာဝသာမိ၊ စံနေ၏။ တံ၊ ထိုအထွတ်တပ်အိမ်သည်။ တေသံ ခေါ ပန စတုရာသီတိယာ ကူဋာဂါရသဟဿာနံ၊ ထိုရှစ်သောင်းလေးထောင်သော အထွတ်တပ်အိမ်တို့တွင်။ ကေညေဝ ကူဋာဂါရံ၊ အထွတ်ဘပ်အိမ်တဆောင်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ မဟာဗျူဟံ ကူဋာဂါရံ၊ မဟာဗျူဟ (ရွှေငွေရတနာဖြင့်ပြီးသော)အထွတ်တပ်အိမ်ပင်တည်း။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တေန သမယေန၊ ၌။ အဟံ၊ သည်။ ယံ၊ အကြင်ပလ္လင်(ညောင်စောင်း)ကို။ ပရိဘုဉ္ဇာမိ၊ သုံးဆောင်၏။ သော၊ ထိုပလ္လင်(ညောင်စောင်း)သည်။ တေသံ ခေါ ပန စတုရာသီတိယာ ပလ္လင်္ကသဟဿာနံ၊ ထိုရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ပလ္လင်(ညောင်စောင်း)တို့တွင်။ ကေညေဝ ပလ္လင်္ကော၊ ပလ္လင် (ညောင်စောင်း)တခုသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒန္တမယော ဝါ၊ ဆင်စွယ်ဖြင့်ပြီးသောပလ္လင်သည်သော်ဌင်း။ သာရမယော ဝါ၊ အနှစ်ပြည့် စန္ဒကူးနီသားဖြင့်ပြီးသော ပလ္လင်သည်သော်ဌင်း။ သောဝဏ္ဏမယော ဝါ၊ ရွှေဖြင့်ပြီးသော ပလ္လင်သည်သော်ဌင်း၂။ ရူပိယမယော ဝ။ ငွေဖြင့်ပြီးသော

၁။ အံ-၁-၁၉၆။ ဝေလာမသုတ်၌ စတုရာသီတိဝတ္ထကောဋိသဟဿာနံ အဒါသိ ခေါမသုခုမာနံ ကောသေယျသုခုမာနံ ကမ္မလသုခုမာနံ ကပ္ပါသိကသုခုမာနံ ဟု နံဝိဘတ်ဖြင့် ရှိ၏။ ဤ၌လည်း ခေါမသုခုမာနံဝသည်ပြင့် ရှိသင့်၏။ ခေါမသုခုမာနံ၊ ခုံချည်ချောအင်တော်ဘို့၏။ စသည်ဖြင့် သမ္မန်၍ စာရုဂဒိတိဝတ္ထကောဋိသဟဿာနံ နှင့် သမ္မန်သမ္မန္ဒိအဖြစ်ဖြင့်စပ်လျှင် အနက်အဓိပ္ပါယ်ပို၍ဖြောင့်၏။

၂။ ပိဋ္ဌံ တေ သောဝဏ္ဏမယံ ဥဇ္ဇာဝန္တိ တ္ထေ ငိကာရတ္ထေ ပဒပူရဏမတ္တေ ဝါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ယဒါ ဟိ သဂဏ္ဏမော သောဝဏ္ဏန္တိ အယမတ္ထော၊ တဒါ သုဂဏ္ဏာဒေ ဝိကာရော သောဝဏ္ဏမယန္တိ ဝိကာရတ္ထေ မယသဒ္ဒါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ နိဗ္ဗတ္တိ အတ္ထောဘိဝုတ္တိ ဝုဒ္ဓိ ဝဋ္ဋိ။ ယဒါ ပန သုဝဏ္ဏန နိဗ္ဗတ္တံ သောဝဏ္ဏန္တိ အယမတ္ထော၊ တဒါ သောဝဏ္ဏမော သောဝဏ္ဏမယန္တိ ပဒပူရဏမတ္တေ မယသဒ္ဒါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သဒ္ဒနီတိ ပဒမာလာ၊ စာမျက်နှာ ၃၀၆။

ပလ္လင်သည်သော်၎င်းတည်း။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တေန သမယေန၊ ၌။ အဟံ၊ သည်။ ယံ၊ အကြင် ဆင်တေဝဲကို။ အဘိရူဟာမိ၊ စီး၏။ သော၊ ထိုဆင်တော်သည်။ တေသံ ခေါ ပန စတုဏ္ဏသိတိ-ယာ နာဂသဟဿာနံ၊ ထိုရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ဆင်တို့တွင်။ ဧကော‌ဃေဝ နာဂေါ။ စီးတော်ဆင်တစီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥပေါသထော နာဂရာဇာ၊ ဥပေါသထဆင်မင်း ပင်တည်း။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တေန သမယေန၊ ၌။ အဟံ၊ သည်။ ယံ၊ အကြင်မြင်းတော်ကို။ အဘိရူဟာမိ၊ စီး၏။ သော၊ ထိုမြင်းတော်သည်။ တေသံ ခေါ ပန စတုဏ္ဏသိတိယာ အဿ-သဟဿာနံ၊ ထိုခုစ်သောင်းလေးထောင်သော မြင်းတို့တွင်။ ဧကော‌ဃေဝ အဿော၊ စီးတော် မြင်းတစီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝလာဟကော အဿရာဇာ၊ ဝလာဟက မြင်းမင်းပင်တည်း။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တေန သမယေန၊ ၌။ အဟံ၊ သည်။ ယံ၊ အကြင်ရထားကို။ အဘိရူဟာမိ၊ စီး၏။ သော၊ ထိုရထားသည်။ တေသံ ခေါ ပန စတုဏ္ဏသိတိယာ ရထသဟဿာနံ၊ ထိုရှစ်သောင်း လေးဆောင်သော ရထားတို့တွင်။ ဧကော‌ယေဝ ရထော၊ စီးတော်ရထား တစီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေဇယန္တော ရထော၊ ဝေဇယန္တာရထား ပင်တည်း။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တေန သမယေန၊ ၌။ မံ၊ ငါ့ကို။ ခတ္တိယာနီ ဝါ၊မင်းမျိုးမိန်းမသော်လည်းဖြစ်သော။ဝေလာမိကာ ဝါ၊မင်း ပုဏ္ဏားမျိုးစပ် မိန်းမသော်လည်းဖြစ်သော[1]။ ယာ၊ အကြင်မိန်းမသည်။ ပစ္စုပဋ္ဌာတိ၊ လုပ်ကျေး၏။ သာ၊ ထိုမိန်းမသည်။ တေသံ ခေါ ပန စတုဏ္ဏသိတိယာ ဣတ္ထိသဟဿာနံ၊ ထိုခုစ်သောင်းလေး ထောင်သော မိန်းမတို့တွင်။ ဧကော‌ယေဝ ဣတ္ထီ၊ မိဖုယားမိန်းမ(သုဘဒ္ဒါ)တယောက်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ရှေ့ဝါကျမျှားဌ်ကဲ့သို့ ဟောတိနောက်မှ ခတ္တိယာနီ ဝါ၊ မင်းမျိုးမိန်းမသည် သော်၎င်း။ ဝေလာမိကာ ဝါ၊ မင်းပုဏ္ဏားစပ်မျိုးမိန်းမသည်သော်၎င်းတည်း၊ ဟုသော်လည်းပေး။) ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တေန သမယေန၊ ၌။ အဟံ၊ သည်။ ခေါမသုခုမံ ဝါ၊ ခုံချည်ချောအဝတ် သော်လည်းဖြစ်သော။ ကောသေယျသုခုမံ ဝါ၊ ပိုးချည်ချော အဝတ်သော်လည်း ဖြစ်သော။ ကမ္မလသုခုမံ ဝါ၊ ကမ္မလာချောအဝတ်သော်လည်းဖြစ်သော။ ကပ္ပါသိကသုခုမံ ဝါ၊ ဝါချည်ချော အဝတ်သော်လည်းဖြစ်သော။ ယံ၊ အကြင်အဝတ်အစုံ(ပုဆိုးအင်္ကျီတစုံဟူလို။)ကို။ ပရိဒဟာမိ၊ ဝတ်ရုံ၏။ တံ၊ ထိုအဝတ်အစုံသည်။ တေသံ ခေါ ပန စတုဏ္ဏသိတိယာ ဝတ္ထကောဋိသဟဿာနံ၊ ထို ကုဋေရှစ်သောင်းလေးထောင်သော အဝတ်တို့တွင်။ ဧကော‌ဃေဝ ဝတ္ထယုဂံ၊ ဝတ်စုံတစုံသည်သာလျှင်။

၁။ ဝေလာမိကာတိ ခတ္တိယဿ ဝါ ဗြာဟ္မဏိယာ, ဗြာဟ္မဏဿ ဝါ ခတ္တိယာနိယာ ကုစ္ဆိသ္မိံ ဇာတာ။ဌ။ ဤ၌ဌ်ဒ္ဓ်အဓိပ္ပါယတ္ထုဇ္ဇင်္၏။ ဤနိဿယဌ်ဒ္ဓ်လည်း ၎င်းအတိုင်း အဓိပ္ပါယတ္ထပင် ပေးလိုက်၏။ ဝေလာမသုတ် အ-ဌ္ဌ ၃၊၂၆၈-ဌ် ဝေလာမောတိ ဇာတိဂေါတ္တရူပဘောဂသဒ္ဒါပညာဒီဟိ မရိယာဒဒေလံ အတိက္ကန္တေဟိ ဥဒ္ဒါရေဟိ ဂုဏေဟိ သမန္နာဂတတ္တာ ဝေ လဒ္ဓနာမော။ အံ-ဋီ-၃၊၂၇၈-ဌ် ဝေလာမောတိ မာသဒ္ဒါ ပဋိသေဓစနော၊ ဇာတိဂေါတ္တရူပဘောဂါဒိဂုဏာနံ ဝေလာ မရိယာဒါ နတ္ထိ ဧတသ္မိန္တိ ဝေလာမော၊ အဆ ဝါ ယထာဝုတ္တဂုဏာနံ ဝေလာ မရိယာဒါ အမတိ ဩသာနံ ဂစ္ဆတိ ဧတသ္မိန္တိ ဝေလာမော၊ ဝေလံ ဝါ မရိယာဒံ အမတိ ဂစ္ဆတိ အတိက္ကမတိတိ ဝေလာမော ဟု ဖွင့်၏။ ၎င်းအဖွင့်များကို နည်းမှီး၍ ဝေလံ ခတ္တိယကုလမရိယာဒံ အမတိ ဂစ္ဆတိ အတိက္ကမတိတိ ယာဝ ဗြာဟ္မဏကုလမရိယာဒါ နပန ဝေဿသုဒ္ဒကုလမရိယာဒါတိ ဝေလာမိကာ ဟုပြု မင်းမျိုးဟူသော အပိုင်းအခြားကို လွန်သော ဝါ၊ မင်းမျိုးနှင့်ပုဏ္ဏားမျိုးမှဖြစ်သော မိန်းမဟူလို။ မင်းမျိုးဟူသော အပိုင်းအခြားကိုလွန်ဆဲ၌ အတ္ထပကဒ္ဓဏအားဖြင့် ပုဏ္ဏားမျိုးတိုင်ရုံသာလွန်သည်၊ ကုန်သည်မျိုး ဆင်းရဲမျိုးထိ အောင် မလွန်ပိုင်။ သို့ဖြစ်၍ ဝေလာမိကာ ဝါ၊ မင်းမျိုးဟူသော အပိုင်းအခြားကို (ပုဏ္ဏားမျိုးတိုင်ရုံသာ) လွန်သော မိန်းမသည်သော်လည်းဖြစ်သော။ဟု သဒ္ဒတ္ထအားဖြင့်သော်လည်းပေး။

ဟောတိ၊ ၏။ (ဟောတိနော်က်မှ ခေါမသုခုမံ ဝါစသည့်ပုဒ်များကို ခေါမသုခုမံ ဝါ၊ ခုံချည်ချောအဝတ်သည်သော်၎င်း စသည်ဖြင့် တနည်းသမ္မန်လေ။) ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ (တေန သမယေန၊ ၌။ အဟံ၊ သည်။) ယတော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိတော်ချက်စားတော်အိုးမှ။ နာဠိကောဒနပရမံ၊ တစလယ်ချက် စားတော်ထမင်းမျှကို။ ဘုဉ္ဇာမိ၊ စားသုံး၏။ (ပုဂ္ဂိတော်တယ်၏ဟူလို။) တဒုပိယံ၊ ထိုစားတော်ထမင်းအား လျော်ပတ်သော။ သူပေယျဉ္စ၊ ဟင်းလျာကိုလည်း။ ဘုဉ္ဇာမိ၊ စားသုံး၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိတော်ချက် စားတော်ထမင်းအိုးသည်။ တေသံ ခေါ ပန စတုဆသိတိယာ ထာလိပါကသဟဿာနံ၊ ထိုရွှစ်သောင်းလေးထောင်သော ပုဂ္ဂိတော်ချက်ထမင်းအိုးတို့တွင်။ ဇကောယေဝ ထာလိပါကော၊ စားတော်ချက်အိုးတလုံးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဇတေ သခ်ါရာ၊ ဤ(မင်းအဖြစ်က ခံစားဘူးသော)သခ်ါရတို့သည်။ အတိတာ၊ လွန်သွားကုန်ပြီ။ နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်ပျောက်ကုန်ပြီ။ ဝိပရိဏတာ၊ ဖောက်ပြန်ကုန်ပြီ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ သခ်ါရာ၊ (ရှိရှိသမျှ)သခ်ါရတရားတို့သည်။ ဇဝံ အနိစ္စာ ခေါ၊ ဤအတိုင်း မမြဲကြကုန်သည်သာတည်း။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ ဇဝံ အဒ္ဓုဝါ ခေါ၊ ဤအတိုင်း မခိုင်ခံ့ကုန်သည်သာတည်း။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ ဇဝံ အနဿာသိကာ ခေါ၊ ဤအတိုင်းသက်သာရာ မရကုန်။ (အသက်ရှူပေါက်မရကုန်, အလွန်ဆင်းရဲကုန်၏ ဟူလို။ သသဓာတ် ပါဏာတ္ထ အသက်ရှူခြင်းဟော။) ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဣဒံ သဗ္ဗသခ်ါရေသု၊ ဤအလုံးစုံသော သခ်ါရဓာရုံးတို့၌[1]။ ယာဝဓ၊ အလွန်သာလျှင်။ နိဗ္ဗိန္ဒိတုံ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ။ အလမေဝ၊ သင့်လျော်သည်သာလျှင်တည်း။ ဝိရဇ္ဇိတုံ၊ မတပ်မက်ခြင်းငှါ။ ဝါ၊ စက်ဆုပ်ခြင်းငှါ။ အလံ ဇဝ၊ တည်း။ ဝိမုစ္စိတုံ၊ (ဤအလုံးစုံသော သခ်ါရတို့မှ) လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ။ အလံ ဇဝ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

၁တုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သော သုတ်တည်း။

၅-နခသိခါသုတ်

၉၇။ (ဤသုတ်ကို ဂေါမယပိတ္တာသုတ်အတိုင်း သမ္မန်။ နခသိခါယံ၊ လက်သည်းပေါ်၌။ ပရိတ္တံ၊ အနည်းငယ်သော။ ပံသု၊ မြေမှုန့်ကို။ အာဆောပေတွာ၊ တင်၍။ တွေ့ကမွှဲ၊ ဤလက်သည်းပေါ်၌ တင်ထားအပ်သော မြေမှုန့်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်သော်လည်းဖြစ်သော။ ရှုပံ၊ ရှုပ်သည်ဟု ပေးရသည်သာ ထူး၏။ တံ ကိံ မညသိ ဘိက္ခု၊ ရှုပံ နိစ္စံ ဝါ ၁သည်လည်း ပေးမြဲ။)

ပဉ္စမံ၊ ငါးခုမြောက်သော သုတ်တည်း။

၆-သုဒ္ဒိကသုတ်

၉၈။ (ဤသုတ်သည် ဂေါမယပိတ္တာသုတ်၌ နခသိခါသုတ်တို့အတိုင်းပေး။ ဂေါမယပိတ္တာသုတ်၌ အတ္တဘာဝပရိလာဘတခုကိုသာ, နခသိခါသုတ် သုဒ္ဒိကသုတ်တို့၌ ရှုပ,ဝေဒနာ,သညာ,သခ်ါရ,ဝိညာဏ=ခန္ဓာငါးပါးလုံး ဟောတော်မူသည်။)

ဆဋ္ဌံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သော သုတ်တည်း။

၁။ ဣဒံကား ပုလ္လိင်္ဂဟုဝစန သတ္တမျာဒ္ဓနိပါတ။ တနည်းကား သဗ္ဗ အလုံးစုံဟု ဆိုထားသောကြောင့် ဣဒံ-ဤဟု အနီးပြု၍ ပိသေသန မ,ဖွယ်မလို ထို့ကြောင့် ဣဒံ-ကို နိပါတ်မျှဟုယူ၍ သဗ္ဗသခ်ါရေသု၊ အလုံးစုံသောသခ်ါရတို့၌ဟူ၍သော်လည်း အနက်ပေး။

၇-ဂဒ္ဒုလဗဒ္ဓသုတ်

၉၉။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အယံ သံသာရော၊ ဤသံသရာ (ခန္ဓာစသည်၏ မပြုတ်ဖြစ်သော အစဉ်) သည်။ အနမတဂ္ဂေါ၊ ဉာဏ်ဖြင့် အစဉ်လျှောက်၍သော်လည်း မသိအပ်မသိနိုင်သော အပိုင်းအခြားရှိ၏ ၁။ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ၊ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏရှိကုန်သည်ဖြင့်၍။ တဏှာသံယောဇနာနံ၊ တဏှာသံယောဇဉ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ သန္ဓာဝတံ၊ အဖန်ဖန် ပြေးသွားကုန်သော။ သံသရတံ၊ အဖန်ဖန် ကျင်လည်ကြကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါဘို့၏။ ပုဗ္ဗာ ကောဋ္ဌိ၊ ရှေအစွန်းကို။ နပညာယတိ၊ မသိအပ်၌။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယံ၊ အကြင်အခါ၌။ မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ မဟာသမုဒ္ဒါသည်။ ဥဿုဿတိ၊ အထက်၌ ခန်းခြောက်၏။ ဝိသုဿတိ အထူးထူးအပြားပြား ခန်းခြောက်၏။ နဘဝတိ၊ မဖြစ် မရှိ။ သော သမယော၊ ထိုအခါသည်။ ဟောတိ၊ ရှိသေး၏။ (နေ ၅-စင်းထွက်သောအခါ မဟာသမုဒ္ဒါ ခန်းခြောက်၏၊ ထိုအခါမျိုးရှိသေး၏ဟူလို။) ဘိက္ခဝေ၊တို့။ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ၊ သစ္စာ ၄-ပါးကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော အဝိဇ္ဇာနိဝရဏရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ တဏှာသံယောဇနာနံ၊ တဏှာသံယောဇဉ် ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ သန္ဓာဝတံ၊ အဖန်ဖန် ပြေးသွားကုန်သော။ သံသရတံ၊ အဖန်ဖန် ကျင်လည်ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ ဒုက္ခဿ

၁။ အနမတဂ္ဂေါတိ အနု အမတဂ္ဂေါ၊ ဝဿသတံ ဝဿသဟဿံ ဉာဏေန အနုဂန္ဓာပိ အမတဂ္ဂေါ အဝိဒိတဂ္ဂေါ၊ နာဿ သဂ္ဂာ ဋ္ဌတော ဝါ ဩတော ဝါ အဂ္ဂံ ဇာနိတုံ၊ အပရိစ္ဆိန္နပုဗ္ဗာပရကောဋ္ဌိကောတိ အတ္ထော။ သံသာရောတိ ခန္ဓာဒီနံ အဝိစ္ဆိန္နပဗန္ဓော ပဋိပါဋိ။ သံ ဋ္ဌ ၂-၁၄၅။ ဥပသဂ္ဂေါ သမာသဝိသယေ သသာဓနံ ကိရိယံ ဒဿေတီတိ ဝုတ္တံ ဉာဏေန အနုဂန္ဓာပီတိ။ ဝဿသတံ ဝဿသဟဿန္တိ နိဒဿနမေတံ တတော ဘိယျောပိ အနုဂန္ဓာ အနမတဂ္ဂေါ ဧဝ သံသာရော၊ အဂ္ဂသဒ္ဒေါ ဋ္ဌာန မရိယာဒဝစနော၊ အနုဒ္ဒေသိကဋ္ဌေတံ ဝစနန္တိ အာဟ အပရိစ္ဆိန္နပုဗ္ဗာပရကောဋ္ဌိကောတိ။ အညထာ အန္တိမဘဝိကပရိစ္ဆိန္နကတဝိမုတ္တိပရိပါစနိယခမ္မာဒီနံ ဝသေန အပရိစ္ဆိန္နပုဗ္ဗာပရကောဋ္ဌိ နသဂ္ဂာ ဝတ္တုံ။ သံသရဏံ သံသာရော။ သံ-ဋီ-၂၊၁၅၈။ နမတော အမတော၊ အနုဂန္ဓာပိ အမတော အဂ္ဂေါ (မရိယာဒေါ) အဿာတိ အနမတဂ္ဂေါဟု ပြု၊ဉာဏ်ဖြင့် လျှောက်စဉ်းစားသော်လည်း မသိအပ်သော အပိုင်းအခြားရှိသော သံသရာကို ကောက်။ သံသရဏံ သံသာရော ဟုပြု၊ ခန္ဓာစသည်တို့၏ မပြတ်မစဲ ဖြစ်ရာ အစဉ်အတန်းကို ကောက်။ "ဤသံသရာသည် ဉာဏ်ဖြင့် လျှောက်၍ ဆင်ခြင်သော်လည်း မသိအပ်သော အပိုင်းအခြားရှိ၏"ဟူရာ၌ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်၏ သံသရာဟု မရည်ညွှန်းမူ၍ သာမညအားဖြင့်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်ထို့ကြောင့်ပင် အပရိစ္ဆိန္နပုဗ္ဗကောဋ္ဌိဟုဆိုယေသည် အလွန်ကြာရှည်သော ကြောင့် ဘယ်မှစ၍ဖြစ်ခဲ့သည် ဘယ်ကျ ဆုံးမည်ဟု ရှေနောက်အပိုင်းအခြားကို မသိနိုင်မပိုင်းခြားနိုင်ဟု ဆိုလို၏။ သို့သော် ပစ္ဆိမဘဝိကတို့နှင့် ဘဝအပိုင်းအခြားကိုပြုသော ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယတရားရှိသူ အလောင်းလျာတို့၏ ဩဆုပ်အားဖြင့်မူ နောက်အပိုင်းအခြား ထင်ရှားသည်သာတည်း။

၂။ ပုဗ္ဗာ ကောဋ္ဌိ နပညာယတိတိ ပုရိမမရိယာဒါ နပဲ့ဆိုတိ။ ယဒဂ္ဂေန စသော ပုရိမာ ကောဋ္ဌိ နပညာယတိ၊ ပစ္ဆိမာပိ တဒဂ္ဂေနေဝ နပညာယတိ၊ ဝေမဇ္ဈေယေဝ ပန သတ္တာ သံသရန္တီ။ သံ-ဋ္ဌ-၂-၁၄၅။ ပစ္ဆိမာပိ နပညာယတိ အန္ဓဗာလာနံ ဝသေနာတိ အခိပ္ပါယော။ တေနာဟ ဒီဃော ဗာလာနဉ်သံသာရောတိ၊ ဝေမဇ္ဈေယေဝ ပန သတ္တာ သံသရန္တီ ပုဗ္ဗာပရကောဋ္ဌိနံ အဝဿ္ဘာနိယတ္တာ။ သံ ဋ္ဌ ၂-၁၅၀။ သံသာရ၏ ရှေ့အပိုင်းအခြားကို မသိမြင်အပ်ဟု ဆိုသဖြင့် (အန္ဓဗာလပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အစွမ်းအားငြင့်) နောက်အပိုင်းအခြားကိုလည်း မသိမြင်အပ်ဟုမှတ်။ သံသရာ၏ ရှေ့အပိုင်းအခြား, နောက်အပိုင်းအခြားတို့ကို မရအပ်သောကြောင့် သတ္တဝါတို့သည် သံသရာ၏အလယ်အပိုင်းအခြား၌သာလျှင် ကျင်လည်နေကြရကုန်၏။

အန္တကိရိယံ၊ ဝဋ္ဋဆင်းရဲ၏ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို။ (အန္တကိရိယံ ပရိစ္ဆေဒံ။ဋ္ဌ။) အဟံ၊ ငါဘုရား သည်။ နု တေ့ဝ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မမူ။ (အဝိဇ္ဇာနိဝရဏနှင့် တဏှာသံယောဇဉ်မရှိသော ရဟန္တာ တို့၏ ဝဋ္ဋဆင်းရဲအဆုံး အပိုင်းအခြားကိုသာ ဟော၏ဟူလို။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယံ၊ အကြောင်းအခါဌ်။ သိနေရုပဗ္ဗတရာဇာ၊ မြင့်မိုရ်တောင်မင်းသည်။ ဥယျုတိ၊ မီးလောင်၏။ ဝိနသ်တိ၊ ပျက်စီး၏။ နု ဘဝတိ၊ မဖြစ် မရှိ။ သော သမယော၊ ထိုအခါသည်။ ဟောတိ၊ ရှိသေး၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ နု တေ့ဝ ဝဒါမိ၊ မူ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယံ၊ အကြောင်းအခါဌ်။ မဟာပထဝီ၊ မြေကြီးသည်။ ဥယျုတိ၊ မီးလောင်၏။ ဝိနသ်တိ၊ ပျက်စီး၏။ နု ဘဝတိ၊ မဖြစ် မရှိ။ သော သမယော၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ နု တေ့ဝ ဝဒါမိ၊ မူ။

ဘိက္ခဝေ၊တို့။သေယျထာပိ၊ကား။ ဂဒ္ဒုလဗဒ္ဓေါ၊တောက်ဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်သော။ သာ၊ခွေးသည်။ ဒဠ္ဎေ၊ မြဲမြံသော။ ခီလေ ဝါ၊ ငုတ်၌သော်၎င်း။ ထမ္ဘေ ဝါ၊ တိုင်၌သော်၎င်း။ ဥပနိဗဒ္ဓေါ၊ ကပ်၍ ဖွဲ့ချည်အပ်သည်ရှိသော်။ တမေဝ ခီလံ ဝါ၊ ထိုငုတ်သို့သော်၎င်း။ တမေဝ ထမ္ဘံ ဝါ၊ ထိုတိုင်သို့သော်၎င်း။ အနုပရိဓာဝတိ၊ အဖန်ဖန် ပြေးနေ၏။ အနုပရိဝတ္တတိ၊ အဖန်ဖန် လည်နေ၏။ (ဤဥပမာ မ-၃-နိဿယ၊ ၂၄-၌လည်း ပါ၏။) ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ ဤအတူသာလျှင်။ပ။ အဿုတ-ဝါ၊ သုတမရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ပုထုဇဉ်သည်း။ ရူပံ၊ ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တဟူ၍။ သမနုပဿတိ၊ အဖန်ဖန် ရှု၏။ပ။ သော၊ ထိုပုထုဇဉ်သည်။ ရူပညော၊ ရုပ်သို့သာလျှင်။ အနုပရိဓာဝတိ၊ အဖန်ဖန် ပြေးနေ၏။ အနုပရိဝတ္တတိ၊ အဖန်ဖန် လည်နေ၏။ပ။ သော၊ သည်။ ရူပံ၊ ရုပ်သို့။ အနုပရိဓာဝံ၊ အဖန်ဖန် ပြေးနေသည်ရှိသော်။ အနုပရိဝတ္တံ၊ အဖန်ဖန် လည်နေသည်ရှိသော်။ ရူပမှာ၊ ရုပ်မှ။ နု ပရိမုစ္စတိ၊ မလွတ်မြောက်နိုင်။ပ။ ဇာတိယာ၊ ဇာတိမှ။ပ။ ဒုက္ခသ္မာ၊ ဝဋ္ဋဆင်းရဲမှ။ နု ပရိမုစ္စတိ၊ နိုင်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ သုတဝါ၊ သုဘဂ္ဂိသော။ အရိယသာဝကော စ ခေါ၊ အရိယသာဝကသည်ကား။ ရူပံ၊ ကို။ အတ္တတော၊ ဟူ၍။ နု သမနုပဿတိ၊ အဖန်ဖန် မရှု။ပ။ နာနုပရိဓာဝတိ၊ အဖန်ဖန် ပြေးမနေ။ နာနုပရိဝတ္တတိ၊ အဖန်ဖန် လည်မနေ။ပ။ ဒုက္ခသ္မာ၊ မှ။ ပရိမုစ္စတိ၊ လွတ်မြောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒါမိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

သတ္တမံ၊ ခုနစ်ခုမြောက်သော သုတ်တည်း။

၈-ဒုတိယဂဒ္ဒုလဗဒ္ဓသုတ်

၁၀၀။ (သာဝတ္ထိနိဒါနံမှ သံသရတံအထိ ဂဒ္ဒုလဗဒ္ဓသုတ်နှင့် တူ၏။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။သေယျထာပိ၊ ကား။ ဂဒ္ဒုလဗဒ္ဓေါ၊ တောက်ဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်သော။ သာ၊ ခွေးကို။ ဒဠ္ဎေ၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့သော်။ ခီလေ ဝါ၊ ငုတ်၌သော်၎င်း။ ထမ္ဘေ ဝါ၊ တိုင်၌သော်၎င်း။ ဥပနိဗဒ္ဓေါ၊ ဖွဲ့ချည်အပ်၏။ သော၊ ထိုခွေးသည်။ စေပိ ဂစ္ဆတိ၊ အကယ်၍ သွားမူလည်း သွားအံ့။ တမေဝ ခီလံ ဝါ၊ ထိုငုတ်သို့သော်၎င်း။ တမေဝ ထမ္ဘံ ဝါ၊ ထိုတိုင်သို့သော်၎င်း။ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ကပ်၍သွား၏။ စေပိ တိဋ္ဌတိ၊ အကယ်၍ ရပ်မူလည်း ရပ်အံ့။ တမေဝ ခီလံ ဝါ၊ ထိုငုတ်သို့သော်၎င်း။ တမေဝ ထမ္ဘံ ဝါ၊ ထိုတိုင်သို့သော်၎င်း။ ဥပတိဋ္ဌတိ၊ ကပ်၍ရပ်၏။ စေပိ နိသီဒတိ၊ အကယ်၍ ထိုင်မူလည်း ထိုင်အံ့။ တမေဝ ခီလံ ဝါ၊ ထိုငုတ်သို့သော်၎င်း။ တမေဝ ထမ္ဘံ ဝါ၊ ထိုတိုင်သို့သော်၎င်း။ ဥပနိသီဒတိ၊ ကပ်၍ ထိုင်၏။ စေပိ နိပဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ အိပ်မူလည်း အိပ်အံ့။ တမေဝ ခီလံ ဝါ၊ ထိုငုတ်သို့သော်၎င်း။ တမေဝ

ထမ်္ဘံ ဝါ၊ ထိုတိုင်သို့သော်၎င်း။ ဥပနိပဇ္ဇတိ၊ ကပ်၍အိပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ ဤအတူသာလျှင်။ အဿုတဝါ၊ သုတမရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇဉ်သည်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ "တေ၊ ဤရုပ်သည်။ မမ၊ ငါ၏ရုပ်တည်း။ သေော၊ ဤရုပ်သည်။ အဟံ အသ္မိ၊ ငါတည်း။ ဧသော၊ ဤရုပ် သည်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာတိ၊ အတ္တတည်း"ဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ပ။ သည်၊ သညာကို။ပ။ သင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရတို့ကို။ပ။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်ကို။ "တေ၊ ဤဝိညာဉ်သည်။ မမ၊ ငါ၏ ဝိညာဉ်တည်း။ သေော၊ ဤဝိညာဉ်သည်။ အဟံ အသ္မိ၊ ငါတည်း။ ဧသော၊ ဤဝိညာဉ် သည်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာတိ၊ အတ္တတည်း"ဟု။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ သော၊ ထိုသုတမရှိသော ပုထုဇဉ်သည်။စေပိ ဂစ္ဆတိ၊အကယ်၍သွားမူလည်း သွားအံ့။ ဤမေ ပဋ္ဌပါဒါနကမ္မန္တေ၊ဤငါးပါးကုန် သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သို့။ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ကပ်၍သွား၏။ စေပိ တိဋ္ဌတိ၊ အကယ်၍ ရပ်မူလည်း ရပ်အံ့။ ဤမေ ပဋ္ဌပါဒါနကမ္မန္တေ၊ ဤငါးပါးကုန်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သို့။ ဥပတိဋ္ဌတိ၊ ကပ်၍ ရပ်၏။ စေပိ နိသီဒတိ၊ အကယ်၍ ထိုင်မူလည်း ထိုင်အံ့။ ဤမေ ပဋ္ဌပါဒါနကမ္မန္တေ၊ ဤငါးပါးကုန် သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သို့။ ဥပနိသီဒတိ၊ ကပ်၍ ထိုင်၏။ စေပိ နိပဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ အိပ်မူလည်း အိပ်အံ့။ ဤမေ ပဋ္ဌပါဒါနကမ္မန္တေ၊ ဤငါးပါးကုန်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သို့။ ဥပနိပဇ္ဇတိ၊ ကပ်၍ အိပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဤဟာသနာဒ္ဒ။ (တုမှေဟိ၊ သင်တို့သည်။) သကံ စိတ္တံ၊ မိမိစိတ်ကို။ "ဤဒံ စိတ္တံ၊ ဤစိတ်သည်။ ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်မြင့်စွာသော ညဉ့်နေ့ပတ်လုံး။ ဆုဂေန၊ ဆုဂကြောင့်သော်၎င်း။ ဒေါသေန၊ဒေါသကြောင့်သော်၎င်း။မောဟေန၊ မောဟကြောင့် သော်၎င်း။ သံကိလိဋ္ဌန္တိ၊ ညစ်နွမ်း၏"ဟု။ အဘိက္ခဏံ၊ မပြတ်။ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ၊ ဆင်ခြင်ထိုက်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စိတ္တသံကိလေသော၊ စိတ်၏ညစ်နွမ်းခြင်းကြောင့်။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ သံကိလိဿန္တိ၊ ညစ်နွမ်းကုန်၏။ စိတ္တဝေါဒါနော၊ စိတ်၏ ဖြူစင်ခြင်းကြောင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဝိသုဇ္ဈန္တိ၊ စင်ကြယ်ကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ သင်တို့သည်။ စရဏံ နာမ၊ ယူဆောင်၍ လှည့်လည်ပြဖွယ် ပြပုံအမည် ရှိသော။ စိတ္တံ၊ ဆန်းကြယ်သော ပန်းချီကားကို ၁။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်ဘူးသလော။ ဤတိ၊ ဤသို့ မေးမြန်းတော်မူပြီ။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဝေံ၊ မှန်ပါ(မြင်ဘူးပါ၏)။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စရဏံ၊ ယူဆောင်၍ လှည့်လည်ပြဖွယ် ပြပုံအမည်ရှိသော။ တမ္မိ စိတ္တံ၊ ထိုဆန်းကြယ်သောပန်းချီကားကို လည်း။ စိတ္တေနေဝ၊ စိတ်ဖြင့်သာလျှင်။ စိန္တိတံ၊ ကြံစည်အပ်သည်မည်၏ ၂။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စရဏေန၊ ယူဆောင်၍ လှည့်လည်ပြဖွယ် ပြပုံအမည်ရှိသော။ တေနာပိ ဧေါ စိတ္တေန၊ ထိုဆန်း ကြယ်သော ပန်းချီကားထက်လည်း။ စိတ္တညေဝ၊ စိတ်သည်သာလျှင်။ စိတ္တတရံ၊ သာလွန်၍ ဆန်းကြယ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ပ။ ဝိသုဇ္ဈန္တိ၊ ကုန်၏။

၁။ စရဏံ နာမ စိတ္တန္တိ ဝိစရဏစိတ်ံ။ဌ။ ဝိစရဏစိတ္တန္တိ ဂဟေတ္ဝာ ငိစရဏငသေနံ ဝိစရဏစိတ်ံ။ဋ္ဌီ။ စရဏံ နာမ ဂဟေတ္ဝာ စရိတဗ္ဗစိတ္တပဋဋေ္ဌာ။ မူလ-ဋ္ဌီ-၁၊၆၅။ စရိတဗ္ဗံ ငိစရိတဗ္ဗန္တိ စရဏံ။ယံ၊ အကြင်ပြပုံကို။ စရိတဗ္ဗံ ငိစရိတဗ္ဗံ၊ (ယူဆောင်၍)လှည့်လည်ပြထိုက်၏။ ဤတိ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုပြပုံသည်။ စရဏံ၊ မည်၏။ ယူဆောင်လှည့်လည်၍ နမူနာပုံစံပြဘို့ရာ အစွမ်းကုန်ချယ်လယ်အင်သော ပန်းချီကားချပ်ကို ကောက်။

၂။ စိတ္တေနေဝ စိန္တိတန္တိ စိတ္တကာရေန စိန္တေတ္ဝာ ကတတ္တာ စိတ္တေန စိန္တိတံ နာမ။ဌ။ စိန္တေတ္ဝာ ကတတ္တာတိ "ဤမဿ ရူပဿ ဧဝံ ဟတ္ထပါဒါ, ဧဝံ မုခံ လိင်္ဂံတဗ္ဗံ, ဧဝံ အာဟာရဝတ္ထဂဟဏာနိ, ဧဝံ ကိရိယာ ဝိသေသာ, ဧဝံ ကိရိယာဝိဘာဂံ, သတ္ထဝိသေသာနံ ဝိဘာဂံ ကာတဗ္ဗ"န္တိ တဿ ဥဗ္ဗတ္တနဒိပနပဝတ္တနာဒိပယော-ဇနဠ္ဟာတိ သဗ္ဗမေတံ တထာ စိန္တေတ္ဝာ ကတတ္တာ စိတ္တေန မနသာ စိန္တိတံ နာမ။ဋ္ဌီ။ ဤ ဌ ဋ္ဌီ-၌ စိန္တိတံ ကို

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တိရစ္ဆာနဂတာ၊ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်ကုန်သော။ ဣဒံ ပါဏာ၊ ဤသတ္တဝါတို့သည်။ (ဣဒံ ကား ပုလ္လိင်္ဂပဒမာဇဟုဝစနတ္ထနိပါတ်။) စိတ္တာ ယထာ၊ ဆန်းကြယ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤသို့အတူ။ စိတ္တံ၊ ဆန်းကြယ်သော။ အည်း၊ တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါတို့မှတပါး ဇ၊ခြားသော။ ကေနိကာ-ယမ်မို၊ တခုသော အပေါင်းအစုကိုမျှလည်း။ နု သမနုပဿာမိ၊ မြင်တော်မမူ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တိရစ္ဆာနဂတာ၊ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်ကုန်သော။ တေပိ ခေါ ပါဏာ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်။ ဒိဋ္ဌေနေဝ၊ ကမ္မဝိညာဉ်ခေါ် စိတ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဝါ၊ ကံ၏ ဆန်းကြယ်သည်၏ ဒဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ စိတ္တိတာ၊ ဆန်းကြယ်ကုန်၏ ၃။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တိရစ္ဆာနဂတေဟိ၊ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်ကုန်သော။ တေဟိပိ ခေါ ပါဏေဟိ၊ ထိုသတ္တဝါတို့ဆက်လည်း။ စိတ္တညေဝ၊ စိတ်သည်သာလျှင်။ စိတ္တတရုံ၊ သာလွန်၍ ဆန်းကြယ်၏ ၂။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ပ။ ဝိသုဒ္ဓတ္တိ၊ ကုန်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ကား။ ရဇကော ဝါ၊ ဆေးဆိုးပန်းရိုက်သမားသည်သော်၎င်း။ (ရဂ်ဇာတရူပသမုဒ္ဒါဝပနာဒိနာ ဝတ္ထုံ ရဇ္ဇယတီတိ ရဇကော။ ဝဏ္ဏကာရော။ဋီ။) စိတ္တကာရော ဝါ၊ ပန်းချီဆရာသည်သော်၎င်း။ ရဇနာယ ဝါ၊ ဆိုးရေဖြင့် သော်၎င်း။ လာခါယ ဝါ၊ ခြိပ်ရေဖြင့်သော်၎င်း။ ဟလိဒ္ဒိယာ ဝါ၊ နနွင်းဖြင့်သော်၎င်း။ နီလိယာ ဝါ၊ အညိုရောင်အဆင်းဖြင့်သော်၎င်း။ မဉ္ဇိဋ္ဌာယ ဝါ၊ နီဝါရောပေါင်း မောင်းသောအဆင်းဖြင့် သော်၎င်း။ သုပရိမဋ္ဌေ၊ ကောင်းစွာ အပြေအပြစ်ပြုအပ်သော။ ဖလကေ ဝါ၊ ပျဉ်ချပ်၌သော်၎င်း။ ဘိတ္တိယာ ဝါ၊ နံရံ၌သော်၎င်း။ ဒုဿပဋေ ဝါ၊ ပိတ်ကားပြင်၌သော်၎င်း။ သဇဂ်ပစ္စဂိ်၊ အလုံးစုံသော အင်္ဂါကြီးငယ်နှင့် ပြည့်စုံသော။ ဣတ္ထိရူပံ ဝါ၊ မိန်းမရုပ်ကိုသော်၎င်း။ ပုရိသရူပံ ဝါ၊ ယောကျ်ားရုပ်ကိုသော်၎င်း။ အဘိနိမ္မိနေယျ၊

စိန္တိတံ နာမ ဟု နာမ ထည့်ရုံမျှဖြင့်၏ ဟု ကြံမိသောကြောင့်၎င်း အဘိ-ဌ-၁၊ ၁၀၆၊ ၌ ၎င်း ပါဠိကို ကိုးထား၌ စိန္တိတံ ဟု ရှိသောကြောင့်၎င်း သဒ္ဒါစည်းမျဉ်းကိုချ၍ စိန္တိတံဟုပင် ထား၍ အနက်သမ္ပန်လိုက်သည်။ ပန်းချီဆရာသည် ရှေးဦးစွာ ဤအရုပ်၏ လက်ခြေ ဤသို့ရေးဆဲ့မည် စသည်ဖြင့် ကြံစည်စိတ်ကူး၍ ရေးဆဲ့အပ်လေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ၎င်းပန်းချီကားထက် ကြံစည်သောစိတ်က သာ၍ ဆန်းကြယ်ရလေသည်။

၁။ တိရစ္ဆာနဂတာ ပါဏာ စိတ္တေနေဝ စိတ္တိတာတိ ကမ္မစိတ္တေနေဝ စိတ္တိတာ။ဋ္ဌ။ ကမ္မစိတ္တေနာတဲ့ ကမ္မဝိညာဏေန၊ ကမ္မစိတ္တေနာတိ ဝါ ကမ္မဿ စိတ္တဘာဝေန။ဋီ။ ဤ ဋ္ဌ ဋီ-နှင့်အညီ အနက်သမ္ပန်သည်။

ကံဆန်းကြယ်ပုံနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဤ ဋ္ဌ ဋီလာ စကားကို အနည်းငယ်ပြဦးအံ့။ သားသီးမျှားသည့် မိဖတို့နှင့် အတူမျှားသည်ဟု ဆိုထု၌—ကံသည် ပဋိသန္ဓေသို့ ဆောင်ပို့၏။ ထိုထိုသတ္တဝါတို့ ဆန်းကြယ်စွာ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ၎င်းကံ ဆောင်ပို့အပ်သော ပဋိသန္ဓေကြောင့် ဖြစ်လေသည်၊ ၎င်းပဋိသန္ဓေသို့ ကပ်ရောက်သော သတ္တဝါတို့သည် ယင်းပဋိသန္ဓေရှင် မိဖတို့နှင့်တူစွာ ဆန်းဆန်းကြယ်ကြယ် ဖြစ်ကြရလေသည်။ သားသမီးတို့၏ ဆန်းကြယ်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် ပဋိသန္ဓေကြောင့်,ပဋိသန္ဓေသည် ကံကြောင့် ပြီးစီးဖြစ်ပေါ်လာရလေသည်။ သို့အတွက် ကံအရင်းခံသော ပဋိသန္ဓေကြောင့် ပဋိသန္ဓေရှင် မိဖတို့နှင့် သားသီးတို့သည် မျှားသောအားဖြင့် တူရလေသည်။ သာဓကကို ဤ ဋ္ဌ ဋီ၌။

၂။ သော ကမ္မဿ ဝိစိတ္တဘာဝေါ တဏှာဝသေန ဇာယတီ။ဋီ-၂၅၃။ ကမ္မဉ္စိ စိတ္တတော နိဗ္ဗတ္တံ၊ မူလဋီကာ ၆၆။ ကံ ဆန်းကြယ်ခြင်းသည် တဏှာကြောင့်, ကံသည် စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ၍ ကံ ပဋိသန္ဓေတို့၏ အကြောင်းရင်းခံဖြစ်သော စိတ်သည်သာလျှင် ကံ ပဋိသန္ဓေသို့ ကပ်ရောက်သူ တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါတို့ထက် ဆန်းကြယ်သည်။

ဖန်ဆင်း(ရိုက်ခြယ် ရေးခြယ်)ရာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ အဿုတဝါ၊ သော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ရူပညော၊ ရူပ်ကိုသာလျှင်။ အဘိနိဗ္ဗတ္တေန္တော၊ ဖြစ်စေသည်ဖြစ်၍။ အဘိ-နိဗ္ဗတ္တော်တိ၊ ဖြစ်စေ၏။ပ။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။

အဋ္ဌမံ၊ နျစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၉-ဝါသိဇဋသုတ်

၁၀၁။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဇာနတော၊ သိသောသူ၏။ ပဿတော၊ မြင်သောသူ၏။ အာသဝါနံ ခယံ၊ အာသဝတို့၏ကုန်ခန်းခြင်းကို။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။ အဇာနတော၊ မသိသောသူ၏။ အာသဝါနံ ခယံ၊ ကို။ နော ဝဒါမိ၊ ဟောတော် မမူ။ အပဿတော၊ မမြင်သောသူ၏။ အာသဝါနံ ခယံ၊ ကို။ နော ဝဒါမိ၊ မမူ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်သို့။ ဇာနတော၊ သိသောသူ၏။ ကိံ၊ အဘယ်သို့။ ပဿတော၊ မြင်သောသူ၏။ အာသဝါနံ ခယော၊ အာသဝတို့၏ကုန်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ “ဣတိ၊ ဤကား။ ရူပံ၊ ရုပ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤကား။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ဣတိ၊ဤကား။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ အတ္ထင်္ဂမော၊ ချုပ်ကြောင်းချုပ်ရာတည်း။ပ။ ဣတိ၊ ကား။ ဝိညာဏဿ၊ ဝိညာဉ်၏။ အတ္ထင်္ဂမောတိ၊ ချုပ်ကြောင်းချုပ်ရာတည်း”ဟူ၍။ (ဇာနတော၊ သိသောသူ၏။ ပဿတော၊ မြင်သောသူ၏။ အာသဝါနံ ခယော၊ အာသဝတို့၏ ကုန်ခန်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။)ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ ခေါ၊ ဤသို့။ ဇာနတော၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဿတော၊ ၏။ အာသဝါနံ ခယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘာဝနာနုယောဂံ အနု၊ ဘာဝနာကိုအားထုတ်ခြင်း၌။ အယုတ္တာဿ၊ မယှဉ်သည်ဖြစ်၍[၁]။ ဝိဟရတော၊ နေထိုင်သော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏။ “မေ၊ ငါ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ အနုပါဒါယ၊ (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ပြင့်) မစွဲလမ်း (ပြင်းစွာမယူ)မူ၍။ အာသဝေဟိ၊ အာသဝတို့မှ။ ဝိမုစ္စေယျ၊ လွတ်မြောက်ပါမူကား။ အဟော ဝတာတိ၊ ကောင်းလေစ”ဟု။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဣဿ၊ အလိုဆန္ဒသည်။ ကိဉ္စာပိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ပေါ်ငြားအံ့။ အထ ခေါ၊ ထိုသို့ ဖြစ်ပေါ် သော်လည်း။ အဿ၊ ထို့ရဟန်း၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ အနုပါဒါယ၊ ၍။ အာသဝေဟိ၊ တို့မှ။ နော ဝိမုစ္စတိ၊ မလွတ်မြောက်။ တံ၊ ထိုသို့မလွတ်မြောက်ခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ အဘယ်အကြောင်း ကြောင့်နည်း။ အဘာဝိတတ္တာ၊ မဖြစ်စေ(မပွါးများ)အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝစနီယံ၊ ဆိုထိုက်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကိဿ၊ အဘယ်ကို။ အဘာဝိတတ္တာ၊ မဖြစ်စေ အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်နည်း။ စတုန္နံ၊ လေးပါးကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာနံ၊ သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို။ အဘာဝိတတ္တာ၊ မဖြစ်စေအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ပ။ အရိယဿ၊ မြတ်သော။ အင်္ဂဂိကဿ၊ ရှစ်ပါးအင်္ဂါရှိသော။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်ကို။ အဘာဝိတတ္တာ၊ မဖြစ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်တည်း။

၁။ တံ။ပ။ နာနုပတန္တိ ဒုက္ခာ၊ သံ ၁-ဉ၎-စာပိဒ်၊ နာနုပတန္တိ ဒုက္ခာတိ ဝဋ္ဋဒုက္ခာ ပန် တဿ ဥပရိ နှ ပတန္တိ၊ သံ-ဋ္ဌ ၁ ဉ၎-စာပိဒ်၊ ဒေဝ-နှာဖွင့်ဋ္ဌ-တံကို တဿ ဥပရိဟု အနုယောဂ-ကမ္မပွဝစနီယဖွင့်၍ နှ ပတန္တိဟု ပဋိဒေသဓနှင့် တွဲစပ်၍ အနက်ပေးသကဲ့သို့တည်း။ ‘ဘာဝနာ့နုယောဂံ၊ ကို။ အနုနုယုတ္တာဿ၊ အား မထုတ် မပြုလုပ်မူ၍’သော်လည်းပေး။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း ဖြစ်တန်ရာသော ဥပမာ သော်ကား ။ ကုက္ကုဠိယာ၊ ကြက်မ၏။ အဏ္ဍာနိ၊ ဥတို့သည်။အဋ္ဌ ဝါ၊ ရှစ်လုံးတို့သော်၎င်း။ ဒသ ဝါ၊ ဆယ်လုံးတို့ သော်၎င်း။ ဒွါဒသ ဝါ၊ တဆယ့်နှစ်လုံးတို့သော်၎င်း။ (သခ်ါတမ္မေ အတ္ထော အနုိယမတော ဝုဋ္ဌမာနေ ၁ခ်ါတော အနုိယမတ္ထာ ဝတ္တာဗ္ဗောတိ အဋ္ဌဝါတိအာဒိ ဝုတ္တံ။ဋီ။) (အဿ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။) တာနိ၊ ဥိဉတို့ကို။ ကုက္ကုဠိယာ၊ ကြက်မသည်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ အဓိသယိတာနိ၊ ဝပ်ဒူးပ်ကုန်သည်။ သမ္မာ၊ ဇွာ။ ပရိသေဒိတာနိ၊ကိုယ်ခွေးအပ်ကုန်သည်။ သမ္မာ၊ စွာ။ ပရိဘာဝိတာနိ၊ ကြက်နုံဖြင့် ထုံအပ်ကုန်သည်။ အဿ၊ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ တဿာ ကုက္ကုဠိယာ၊ ထိုကြက်မ၏။ “ဣမေ ကုက္ကုဠပေါတကာ၊ ကျိကြက်ငယ်တို့သည်။ ပါဒနခသိခါယ ဝါ၊ ခြေသည်းဖျားဖြင့်ဝင်း။ မုခတုဏ္ဍကေန ဝါ၊ နှုတ်သီးဖြင့်ဝင်း။ အဏ္ဍကောသံ၊ ဥခွံကို။ ပဒါလေတွာ၊ ဖောက်ခွဲ၍။ သောတ္ထိနာ၊ ခြမ်းသာသဖြင့်။ အဟောဝေတ အာဘိနိဗ္ဘိဇ္ဇေယျုန္တိ၊ ပေါက်ကုန်မူကား ကောင်းလေစ” ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ကျိသို့။ ဣစ္ဆာ၊ အလိုသည်။ကိဥ္စာပိ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ အကယ်၍သော်ကား ဖြစ်ရာ၏။ အထ ခေါ၊ ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း။ တေ ကုက္ကုဠပေါတကာ၊ တို့သည်။ ပါဒနခသိခါယ ဝါ၊ ဖြင့်ဝင်း။ မုခတုဏ္ဍကေန ဝါ၊ ဖြင့်ဝင်း။ အဏ္ဍကောသံ၊ ကို။ ပဒါလေတွာ၊ ၍။ သောတ္ထိနာ၊ သဖြင့်။ အဘိနိဗ္ဘိဇ္ဇိတုံ၊ ပေါက်ခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗာဝ၊ မထိုက်ကုန်သည်သာတည်း။ တံ၊ ထိုသို့ပေါက်ခြင်းငှါ မထိုက်ခြင်းသည်။ ကိသာ ဟေတု၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ပ။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ နု ပရိဘာဝိတာနိ၊ ကြက်နုံဖြင့် မထုံအပ်ကုန်။ တထာ ဟိ၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်သာလျှင်တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ အဋ္ဌဂိကဿ၊ သော။ မဂ္ဂဿ၊ ကို။ အဘာဝိတတ္တာ၊ မဖြစ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘာဝနာနုယောဂံ အနု၊ ဘာဝနာကို အားထုတ်ခြင်းဌ်။ ယုဉ္ဇာဿ၊ ယှဉ်သည် ဖြစ်၍။ ဝိဟာရတော၊ နေထိုင်သော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏။ပ။ ဣစ္ဆာ၊ အလိုသည်။ ကိဥ္စာပိ နု ဥပပဇ္ဇေယျ၊ အကယ်၍သော်ကား မဖြစ်ရာ။ (ဤသို့စသည်ဖြင့် ကဏ္ဍပက္ခဝါကျတို့ကိုမှီးကာ ပဋိသေဓ ပါ,မပါကို သဘိပြူ၍ သုက္ကပက္ခ အခြခံဝါကျ, ဥပမာဝါကျ, ဥပမေယျဝါကျတို့ကို သမ္ဗန်ပါ။ သုက္ကပက္ခ ဥပမာဝါကျသည် မ-၁-နှဿယ-၁၊ ၁၁၉-ဌ်လည်း ပါခဲ့ပြီ။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ကား။ ပလဂဏ္ဍာဃ ဝါ၊ လက်သမားဆရာ၏သော်၎င်း။ (ပလခေါ မျဉ်းကြိုးကိုတား၍ သစ်တို့၏ အဆစ်အဖုကို ရွေတတ်သူ။ ပလံ မာရေတွာ ဒါရူနံ ဂဏ္ဌံ ဟရတီတိ ပလဂဏ္ဍော။ဋ္ဌ။ ပလေန ဂဏ္ဌဟာရော ပလဂဏ္ဍောတိ ပစ္ဆိမပဒေ ဥတ္တရပဒလောပေန နိဒ္ဒေသော့။ ဋ္ဌီ။) ပလဂဏ္ဍန္တေဝါသိဿ ဝါ၊ တပည့်လက်သမား၏သော်၎င်း။ ဝါသိဇဋ္ဌေ၊ ပဲခွပ်ရိုးလက်ကိုင်ရာ အရပ်၌။ (ဝါသိဒဏ္ဍကဿ ဂဟဏဋ္ဌာနေ။ဋ္ဌ။ ဂဟဏဋ္ဌာနေတိ ဟတ္ထေန ဂဟေတဗ္ဗဋ္ဌာနေ။ဋ္ဌီ) အဂုံလိပဒါနိ၊ လက်ချောင်းဆုတို့ကို။ ဒိဿန္တိ ဧဝ၊ တွေ့မြင်အပ်ကုန်သည်သာ။ အင်္ဂုဋ္ဌပဒံ၊ လက်မဆုကို။ ဒိဿတိ ဧဝ၊ တွေ့မြင်အပ်သည်သာ။ စ၊ ထိုသို့ပင် တွေ့မြင်အပ်သော်လည်း။ အဿ၊ ထိုလက်သမား၏။ ဝါ၊ ထိုတပည့်လက်သမား၏။ “မေ၊ ငါ၏။ ဝါသိဇဋ္ဌဿ၊ ပဲခွပ်ရိုးလက်ကိုင်ရာ အရပ်၏။ တွေကံ၊ ကျိမျှသည်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့ဌ်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ ခီဏံ၊ ကုန်သွားပြီ။ ဇတွေကံ၊

၁။ သေယျထာတိ ဩပမ္မတ္ထေ နိပါတော၊ အဝိတိ သမ္ဘာဝနတ္ထေ၊ ဥဘယနာပိ “သေယျထာ နာမ ဘိက္ခဝေ”တိ ဒဿေတိ။ဋ္ဌ။ သမ္ဘာဝနတ္ထေတိ ပရမတ္ထသမ္ဘာဝနေ။ ဧဝံ ဟိ ကဏ္ဍပက္ခေပိ အဝိသဒ္ဒဂ္ဂဟဏံ သမတ္ထိတံ ဟောတိ၊ သမ္ဘာဝနတ္ထေတိ ဝါ ပရိကပ္ပနတ္ထေတိ အတ္ထော။ဋ္ဌီ။

ဤမျှသည်။ ဟိယျော၊ ယမန်နေ့ဦး။ ခီဏံ၊ ကုန်သွားပြီ။ တွေ့ကံ၊ ဤမျှသည်။ ပရေ၊ တမြန်နေ့ဦး။ ခီဏာနွဲ့၊ ကုန်သွားပြီ'ဟု။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဉာဏံ၊ သိခြင်းသည်။ နော ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ အဿ၊ ထိုလက်သမားဆရာ၏။ ဝါ၊ ထိုတပည့်လက်သမား၏။ "ခီဏော၊ ပဲခွပ်၌ လက်ကိုင် ကုန်သွားသောအခါဦး။ ခီဏန္တေဝ၊ ကုန်သွားပြီ" ဟူ၍သာလျှင်။ ဉာဏံ၊ သိခြင်းသည် ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလှူင်။ ဘာဝနာနုယောဂံ အနု၊ ဦး။ ယုတ္တဿ ဖြစ်၍။ ဝိဟရတော၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ "မေ၊ ငါ၏။ အာသဝါနံ၊ အာသဝတို့၏။ တွေ့ကံ၊ ဤမျှသည်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့ဦး။ ဝတာ၊ စင်စစ်။ ခီဏံ၊ ကုန်သွားပြီ။ တွေ့ကံ၊ ဤမျှသည်။ ဟိယျော၊ ယမန်နေ့ဦး။ ခီဏံ၊ ကုန်သွားပြီ။ တွေ့ကံ၊ ဤမျှသည်။ ပရေ၊ တမြန်နေ့ဦး။ ခီဏာနွဲ့၊ ကုန်သွားပြီ" ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဉာဏံ၊ သိခြင်းသည်။ ကိဉ္စာပိ နော ဟောတိ၊ အကယ်၍သော်ကား မဖြစ်။ အထ ခေါ၊ ထိုသို့မဖြစ်သော်လည်း။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ "ခီဏော၊ အာသဝတို့ ကုန်သွားသော အခါဦး။ ခီဏန္တေဝ၊ ကုန်သွားပြီ"ဟူ၍သာလျှင်။ ဉာဏံ၊ သိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏[၁]။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သေယျထာပိ၊ ကား။ သာမုဒ္ဒိကာယ၊ သမုဒ္ဒြာဦးဖြစ်သော။ နာဝါယ၊ လှေကို။ ဝေတ္တဘန္ဓနဘဒ္ဒါယ၊ ကြိမ်ကြိုးအဖွဲ့ဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်သည်ဖြင့်၍။ ဝဿမာသာနိ၊ မိုးလတို့ပတ်လုံး။ ဥဒကေ၊ ရေ၌။ ပရိယာဒါယ၊ အချိန်ကုန်စေ၍။ ဝါ၊ ထား၍။ ဟေမန္တိကေန၊ ဆောင်းဥတု အခါ၌။ ထလံ၊ ကုန်းပေါ် သို့။ ဥက္ခိတ္တာယ၊တင်ထားအပ်သည်ရှိသော်။ ဝေတ္တဘန္ဓနာနိ၊ကြိမ်ကြိုးအဖွဲ့တို့ကို။ ဝါတာတပပရေတာနိ၊လေ, နေပူတို့သည် နှိပ်စက်အပ်ကုန်၏။တာနိ၊ ထိုလေ, နေပူတို့နှိပ်စက်ခံရသော ကြိမ်ကြိုးအဖွဲ့တို့သည်။ ပါဝုဿကေန၊ ပြင်းထန်စွာ ရွာသွန်းသော။ မေဃေန၊ မိုးသည်။ အဘိပ္ပဝုဋ္ဌာနိ၊ အလွန်ပြင်းထန်စွာ ရွာသွန်းအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အပ္ပကသိရေနေဝ၊ မခဲမယဉ်း လွယ်လွယ်ဖြင့်သာလျှင်။ ပဒ္ဒိပ္ပဿမ္ပန္တိ၊ လျော့ဖြေကုန်၏။ (ပဒ္ဒိပ္ပဿမ္ပန္တိတိ ထိရဘာဝေန ပရိဟာယန္တိ၊ ဋ္ဌ။ ပဒ္ဒိပ္ပဿမ္ပန္တိတိ ပဒ္ဒိပ္ပဿဒ္ဓဖလာနိ ဟောန္တိ။ ဋီ။) ပူတိကာနိ၊ ဆွေးမြေ့ကုန်သည်။ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ ဘာဝနာနုယောဂံ အနု၊ ဦး။ ယုတ္တဿ၊ဖြစ်၍။ ဝိဟရတော၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ သံယောဇနာနိ၊ သံယောဇဉ်တို့သည်။ အပ္ပကသိရေနေဝ၊ မဆင်းမရဲချမ်းသာသဖြင့်သာလျှင်။ ပဒ္ဒိပ္ပဿမ္ပန္တိ၊ ငြိမ်းပျောက်ကုန်၏။ ပူတိကာနိ၊ ဆွေ့မြေ့ပျက်စီးကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏[၂]။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

နဝမံ၊ ကိုးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁။ ဣမာယ ဥပမာယ ဝိပဿနာယာနိသံသော ဒီပိတော။ဋ္ဌ။ ဝိပဿနံ အနုယုဉ္ဇန္တဿ ပဂ္ဂလဿေဝ ဒိဝသေ ဒိဝသေ အာသဝါနံ ပရိက္ခယော ဣဓ ဝိပဿနာယာနိသံသောတိ အဓိပ္ပေတော။ ဋီ။ ဝိပဿနာကို အားထုတ်သော ရဟန်း၏ ကာယဒုစရိုက် စသည်တို့ကို ကုန်ခန်းစေကြောင်းဖြစ်သော ပါဋိသင်ရင်း အဋ္ဌကထာသင်ရင်းသင့်သောအကြောင်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်းရင်း ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်တို့ကို ဖြည့်ကျင့်ရင်း နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း အာသဝတို့ကုန်ခန်းခြင်းဟူသော ဝိပဿနာအကျိုးကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူလိုရင်းဖြစ်သည်။

၂။ ဣမာယ ဥပမာယ သံယောဇနာနံ ဒုဗ္ဗလတာ ဒီပိတာ။ဋ္ဌ။ ဒုဗ္ဗလတာ ဒီပိတာတိ အပ္ပကသိရေနေဝ သံယောဇနာနိ ပဒ္ဒိပ္ပဿမ္ပန္တိ၊ပူတိကာနိ ဘဝန္တိတိ ဝုတ္တတ္တာ။ ဋီ။ဝိပဿနာကို အားထုတ်သောရဟန်း၏ သံယောဇဉ်တို့သည် ပါဋိသင်ရင်း စသည်ဖြင့် မိုးရေဆုတ်နှုန်းအပ်သော လေကြိုးပမာ ဆွေ့မြေ့ပျက်စီး အားနည်းကုန်၏ဟု ဟောတော်မူသည်။

၁၀-အနိစ္စသညာသုတ်

၁၀၂။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အနိစ္စသညာ၊ ရုပ်နာမ်မမြဲမမြဲဟု ရှုသော သူ၏ အမှတ်သညာ(နှင့် တကွသောမဂ်ဉာဏ်)သည်[၁] ။ဘာဝိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်ရှိသော်။ ဗဟုလီကတာ၊ အကြိမ်များစွာပြုအပ်သည်ရှိသော်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ကာမဆုဂံ၊ ကာမဆုဂကို။ ပရိယာဒိယတိ၊ ကုန်ခန်းစေ၏။ (ပရိယာဒိယတီတိ ခေပယတိ။ ဋ္ဌ။) သဗ္ဗံ၊ သော။ ဘဝဆုဂံ၊ကို။ ပရိယာဒိယတိ၊ ၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ အဝိဇ္ဇံ၊ ကို။ ပရိယာဒိယတိ၊ ၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ အသ္မိမာနံ၊ အသ္မိမာနကို။ သမူဟနတိ၊ ပယ်နုတ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ကား။ သရဒသမယေ၊ တန်ဆောင်မုန်းလ အခါ၌။ ကဿကော၊ လယ်သမားသည်။ မဟာနင်္ဂလေန၊ ကြီးလှသော ထွန်ဖြင့်။ ကသ္စေ္ဆာ၊ ထွန်သည်ရှိသော်။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ မူလသန္တာနကာနိ၊ ပြန့်ကျယ်၍ တည်နေကုန်သော အမြစ်တို့ကို။ (မူလသန္တာနကာနိတိ သန္တာနေတ္ဝာ ဌိတမူလာနိ။ဋ္ဌ။ သန္တာနေတ္ဝာတိ ကသနဋ္ဌာနံ သဗ္ဗသော ဝိတနေတ္ဝာ ပတ္ထရိတ္ဝာ။ဋ္ဌီ။) သမူဒါလေစ္ဆော၊ ဖောက်ခဲ့ ဖျက်ဆီးလျက်။ ကသတိ၊ ထွန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ သမူဟနတိ၊၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ကား။ ပဗ္ဗဇလာယကော၊ ဗြိတ်မြက်ရိတ်သမားသည်။ ပဗ္ဗဇံ၊ ဗြိတ်မြက်ကို။ လာယိတ္ဝာ၊ ရိတ်၍။ အဂ္ဂေ၊ အဖျားဌ်။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ကိုင်၍။ သြဓုနာတိ၊ အောက်မှခါ၏။ နိဒ္ဓုနာတိ၊ အကြွင်းမရှိ (စင်အောင်)ခါ၏။ နိစ္ဆာဋ္ဌေတိ၊ အကြွင်းမဲ့ (ခဲသလဲတို့ကို) ဥန်းဖြတ်ခါချ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ သမူဟနတိ၊၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ကား။ အမ္ဗပိဏ္ဍိယာ။ သရက်သီးခိုင်ကို။ ဝဏ္ဏသ္မိန္နာယ၊ (ထက်သောထားဖြင့်)အညှာမှ ဖြတ်အပ်သည်ရှိသော်။ တတ္ထ၊ ထိုသရက်သီးခိုင်၌။ ယာနိ အမ္ဗာနိ၊အကြင် သရက်သီးတို့ကို။ ဝဏ္ဏပဋိဘန္ဓာနိ၊ အညှာဖြင့် ဖဲ့အပ်ကုန်၏။ သဗ္ဗာနိ တာနိ၊ ထိုအလုံးစုံသော သရက်သီးခိုင်တို့သည်။ တဒန္ဓယာနိ၊ ထိုသရက်သီးခိုင်သို့ အစဉ်လိုက်ကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ သမူဟနတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ကား။ ကုဋ္ဌာဂါရသ္မာ၊ အထုတ်တပ်သော အိမ်ကျောင်း၏။ ယာကာစိ ဂေါပါနသိယော၊ အကြင်အလုံးစုံသော အခြင်တို့သည်။ (သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) သဗ္ဗာ တာ၊ ထိုအလုံးစုံသော အခြင်တို့သည်။ ကုဋ္ဌင်္မာ၊ အထုတ်သို့လိုက်ပါကုန်၏။ ကုဋ္ဌနိန္နာ၊ အထုတ်၌ညွှတ်ကိုင်းကုန်၏။ ကုဋ္ဌသမောသရဏာ၊ အထုတ်၌ စုရုံးတည်နေကုန်၏။ ကုဋ္ဌံ၊ အထုတ်ကို။တာသံ၊ ထိုအခြင်တို့ထက်။ အဂ္ဂံ၊ အမြတ်ဆုံးဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ သမူဟနတိ၊၏

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ကား။ ယေကေစိ မူလဂန္ဓာ၊ အကြင်အလုံးစုံသော အမြစ်နံ့သာတို့သည်။ (သန္တိ၊ ရှိကုန်၏) ကာဠာနုသာရိဂန္ဓော၊ အကျော်မြစ်နံ့သာကို။ တေသံ၊ ထိုအမြစ်

၁။ အနိစ္စသညာတိ အနိစ္စံ အနိစ္စန္တိ ဘာဝေန္တသ္သ ဥပ္ပန္နသညာ။ဋ္ဌ။ ဘာဝေန္တသ္သာတိ ဝိပဿနာမဂ္ဂံ ဘာဝေန္တသ္သ ဥပ္ပန္နသညာ။ ဋ္ဌီ။ အနိစ္စသညာ ဉာဏေန ကိလေသေ ပဒါလေတိ။ဋ္ဌ။ အနိစ္စသညာ ဉာဏေနာတိ အနိစ္စသညာသဟဂတေန ဉာဏေန။ဋ္ဌီ။ ဤ ဋ္ဌ-ဋ္ဌီစကားများကို ထောက်ထား၍ အနိစ္စသညာ၊ "ရုပ် နာမ် မမြဲမမြဲ ဟု ရှုသောသူ၏ သညာ(နှင့် တကွသောမဂ်ဉာဏ်)သည်"ဟု သမ္မန်သည်။

နှံ့သာတို့ထက်။ အဂ္ဂံ၊ အမြတ်ဆုံးဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ သမ္မဟနုတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ကာဃး။ ယေ ကေစိ သာရဂန္ဓာ၊ အကြင် အလုံးစုံ အနှစ်ပြည့်သော ဘသားနှံ့သာတို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) လောဟိတစန္ဒနံ၊ စန္ဒကူနှံ့သာကို။ ဇတသံ၊ ထို့အနှစ်ပြည့် အသားနှံ့သာတို့ထက်။ အဂ္ဂံ၊ အမြတ်ဆုံးဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ သမ္မဟနုတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ကာဃး။ ယေ ကေစိ ပုပ္ဖဂန္ဓာ၊ အကြင် အလုံးစုံသော ပန်းနှံ့သာတို့သည်။(သန္တိ၊ကုန်၏။)ဝဿိကံ၊မြတ်လေးပန်းနှံ့သာကို။ တေသံ၊ထိုပန်းနှံ့သာတို့ထက်။ အဂ္ဂံ၊အမြတ်ဆုံးဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ သမ္မဟနုတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ကာဃး။ ယေ ကေစိ ကုဋ္ဌရောဇာနော၊ အကြင် အလုံးစုံသော မင်းငယ်တို့သည်။(ကုဋ္ဌရောဇာနောတိ ခုဒ္ဒကရောဇာနော၊ သံ ဋ္ဌ ဒု-ဘဉ၊ ဘဂ္ဂ-စာပိဒ်) (သန္တိ၊ရှိကုန်၏။) သဗ္ဗေတေ၊ ထိုအလုံးစုံသော မင်းငယ်တို့သည်။စက္ကဝတ္တိဿ ရညော၊ စကြဝတေးမင်း၏(အလိုသို့)။ အနုယန္တာ၊ အစဉ်လိုက်ကြရကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ စက္ကဝတ္တိရာဇာ၊ စကြဝတေးမင်းကို။ တေသံ၊ ထိုမင်းငယ်တို့ထက်။ အဂ္ဂံ၊ အမြတ်ဆုံးဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ သမ္မဟနုတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊တို့။ သေယျထာပိ၊ ကာဃး။ ယာ ကာစိ တာရုကရူပါနံ ပဘာ၊ အကြင် အလုံးစုံသော ကြယ်တာရာအပေါင်းတို့၏ အရောင်အလင်းတို့သည်။(သန္တိ၊ကုန်၏။)သဗ္ဗာ တာ၊ထိုအလုံးစုံသော ကြယ်အပေါင်းတို့၏ အရောင်အလင်းတို့သည်။ စန္ဒိမပ္ပဘာယ၊ လရောင်အလင်း၏။ သောဋ္ဌသိံ ကလံ၊ တဆဲ့ခြောက်ခုမြောက်သော တစိတ်တဘို့ကို။ နာဂ္ဃန္တိ၊ အဘိုးမထိုက် အဘိုးမတန်ကုန်။ စန္ဒပ္ပဘာ၊ လရောင်အလင်းကို။ တာသံ၊ ထိုကြယ်ရောင်အလင်းတို့ထက်။ အဂ္ဂံ၊ အမြတ်ဆုံးဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ သမ္မဟနုတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊တို့။ သေယျထာပိ၊ကာဃး။ သရဒသမယေ၊တန်ဆောင်မုန်းလ အခါ၌။ ဝိဒ္ဓေ၊ ဖောက်ဆင်းအပ်ပြီးဖြစ်၍ နေသော။ ဝိဂတဝလာဟကေ၊ ကင်းစင်သော တိမ်တိုက်ရှိသော။ ဒေဝေ၊ ကျောင်းကင်၌။ အာဒိစ္စော၊ နေမင်းသည်။ နဘံ၊ ကောင်းကင်သို့။ အဗ္ဘုဿက္ကမာနော၊ ရှေးရှုတက်ရောက်လျက်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ အာကာသဂတံ၊ ကောင်းကင်၌ဖြစ်သော။ တမဂတံ၊ အမိုက်မှောင်ကို(ဂတ အနက်မဲ့)။အဘိဝိဟစ္စ၊ ပယ်ဖျောက်၍။ ဘာသတေ စ၊ ထွန်းလည်း ထွန်းပ၏။ တပတေ စ၊ တောက်လည်း တောက်ပ၏။ ဝိရောစတေ စ၊ တင့်လည်းတင့်တယ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ သာလျှင်။ပ။ သမ္မဟနုတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ဘာဝိတာ စ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ကထံ၊ သို့။ ဗဟုလီကတာ၊ အကြိမ်များစွာ ပြုအပ်သော။ အနီစ္စသညာ၊ သည်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ကာမရာဂံ၊ ကို။ ပရိယာဒိ-ယတိ၊ ကုန်ခန်းစေသနည်း။ပ။ သဗ္ဗံ၊ သော။ အသ္မိမာနံ၊ ကို။ သမ္မဟနုတိ၊ ပယ်နုတ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား။ ရူပံ၊ ရုပ်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ ရူပဿ၊ ၏။ သမုဒယော၊ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ ရူပဿ၊ ၏။ အတ္ထင်္ဂမော၊ ချုပ်ကြောင်း ချုပ်ရာတည်း။ပ။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။

အတ္ထင်္မော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဘာဝိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ဗဟုလီကတာ၊ သော။ အနိစ္စသညာ၊ သည်။ပ။ သမူဟနတိ၊ ၏။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဘာဝိတာ၊ သော။ ဧဝံ၊ သို့။ ဗဟုလီကတာ၊ သော။ အနိစ္စသညာ၊ သည်။ပ။ သမူဟနတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဒိန်တော်မူ၏။

ဒသမံ၊ ဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

ပုပ္ဖဝဂ္ဂေါ၊ ပုပ္ဖဝဂ်သည်။ ပဋ္ဌမော၊ ငါးခုမြောက်ဝဂ်တည်း။

တဿ၊ ထိုပုပ္ဖဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ဥဒ္ဒါန်းကား—

နဒီ၊ နဒီသုတ်၎င်း။ ပုပ္ဖဉ္စ၊ ပုပ္ဖသုတ်၎င်း။ ဖေဏဉ္စ၊ ဖေဏပိဏ္ဍူပမသုတ်၎င်း။ ဂေါမယဉ္စ၊ ဂေါမယပိဏ္ဍသုတ်၎င်း။ နခါသိခံ၊ နခသိခါသုတ်၎င်း။ သုဒ္ဓိကံ၊ သုဒ္ဓိကသုတ်၎င်း။ ဒွေ၊ နှစ်သုတ်ကုန်သော။ ဂဒ္ဒုလာစ၊ ဂဒ္ဒုလဗဒ္ဓသုတ်, ဒုတိယဂဒ္ဒုလဗဒ္ဓသုတ်တို့၎င်း။ ဝါသိဇဋံ၊ ဝါသိဇဋသုတ်၎င်း။ အနိစ္စတာ၊ အနိစ္စသညာသုတ်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသည်တည်း။

မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသကော၊ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသကသည်။ သမတ္တော၊ ပြီးပြီ။

တဿ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသကဿ၊ ထိုမဇ္ဈိမပဏ္ဏာသက၏။ ဝဂ္ဂုဒ္ဒါနံ၊ ဝဂ်ဥဒ္ဒါန်းကား—

ဥပယော၊ ဥပယဝဂ်၎င်း။ အရဟန္တော စ၊ အရဟန္တဝဂ်၎င်း။ ခဇ္ဇနီ၊ ခဇ္ဇနီယဝဂ်၎င်း။ ထေရသဝှယံ၊ ထေရဝဂ်၎င်း။ ပုပ္ဖဝဂ္ဂေန၊ ပုပ္ဖဝဂ်၎င်းတည်း။ တေန၊ ထို ၅-ဝဂ် သုတ် ၅၀-ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဏ္ဏာသဒုတိယော၊ ဒုတိယပဏ္ဏာသဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ပြီးပြီ။

---

(၁၁) ၁-အန္တဝဂ်

၁-အန္တသုတ်

၁၀၃။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အန္တော၊ အစုတို့သည်။ (အန္တာတိ ကောဋ္ဌာသာ။ဋ္ဌ။ အညမညံ အသံသဋ္ဌဘာဝေန ဧတေ ဂစ္ဆတီတိ အန္တော၊ ဘာဂေါ။ဋ္ဌိ။) ဣမေ စတ္တာရော၊ ဤ ၄-မျိုးတို့တည်း။ ကတမေ စတ္တာရော၊ အဘယ် ၄-မျိုးတို့နည်း။ သက္ကာယန္တော၊ (ထင်ရှားရှိသော ပရမတ္ထတရားအပေါင်း)သက္ကာယဟူသော အဖို့ (ဒုက္ခသစ္စာ)၎င်း။ သက္ကာယသမုဒယန္တော၊ သက္ကာယ၏ ဖြစ်ကြောင်းဟူသော အဖို့ (သမုဒယသစ္စာ)၎င်း။ သက္ကာယနိရောဓန္တော၊ သက္ကာယ၏ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်ဟူသော အဖို့(နိရောဓသစ္စာ)၎င်း။ သက္ကာယနိရောဓဂါမိနိပ္ပဋိပဒန္တော၊ သက္ကာယ၏ ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ ဆောက်ကြောင်း အကျင့်ဟူသော အဖို့ (မဂ္ဂသစ္စာ)၎င်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သက္ကာယန္တော၊ သက္ကာယဟူသော အဖို့သည်။ ကတမောစ၊ အဘယ်နည်း။ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ၅-ပါးကုန်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝစနီယံ၊ ဖြေဆိုအပ်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကတမေ ပဉ္စ၊ အဘယ် ၅-ပါးတို့နည်း။ (သေယျထိဒံကား ဒေသနာသောတတည်း။)ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ၎င်း။ပ။ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ၎င်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤ ၅-ပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာကို။ သက္ကာယန္တော၊ သက္ကာယဟူသော အဖို့ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊

ဆိုအပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သက္ကာယသမုဒယန္တွော၊ သည်။ ကတမော စ၊ နုည်း။ ယာယံ တဏှာ၊ အကြောင်တဏှာသည်။ ပေါနောဘဝိကာ၊ တဖန် ဘဝသစ်အကျိုးငှါ ဖြစ်၏။ နန္ဒီရာဂသဟဂတာ၊ ပြင်းထန်စွာ တပ်နှစ်သက်တတ်သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်၏။ တတြ တတြ၊ ထိုထိုအာရုံ, ထိုထိုဘုံ၌။ အဘိနန္ဒိနီ၊ အလွန်နှစ်သက်တတ်၏။ (သာ၊ ထိုတဏှာတည်း။) ဣဒံ၊ ဤတဏှာသည်။ သေယျထာ၊ အဘယ်နည်း။ ကာမတဏှာ၊ ၎င်း။ ဘဝတဏှာ၊ ၎င်း။ ဝိဘဝတဏှာ၊ ၎င်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤတဏှာကို။ သက္ကာယသမုဒယန္တွော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သက္ကာယနိရောဓန္တွော၊ သည်။ ကတမော စ၊ နုည်း။ တဿာယေဝ တဏှာယ၊ ထိုတဏှာ၏ သာလျှင်။ ယော အသေသဝိရာဂနိရောဓော၊ အကြင်(တပ်ခြင်းကင်းသော)မဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ချုပ်ရာနိဗ္ဗာန်သည်။ ယော စာဂေါ၊ အကြင်စွန့်ရာနိဗ္ဗာန်သည်။ ယော ပဋိနိဿဂ္ဂေါ၊ အကြင် တဖန်စွန့်ရာနိဗ္ဗာန်သည်။ ယာ မုတ္တိ၊ အကြင် လွတ်ရာ နိဗ္ဗာန်သည်။ ယော အနာလယော၊ အကြင် ကပ်ငြိခြင်းမရှိသော နိဗ္ဗာန်သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော၊ ထိုနိဗ္ဗာန်တည်း။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤနိဗ္ဗာန်ကို။ သက္ကာယနိရောဓန္တွော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သက္ကာယနိရောဓဂါမိနိပ္ပဋိပဒန္တွော၊ သည်။ ကတမော စ၊ နည်း။ အရိယော၊ မြတ်သော။ အင်္ဂဂိကော၊ အင်္ဂါ ၈-ပါးရှိသော။ အယမေဝ မဂ္ဂေါ၊ ဤမဂ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤမဂ္ဂင် ၈-ပါးသည်။ သေယျထာ၊ အဘယ်နည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ၎င်း။ပ။ သမ္မာသမာဓိ၊ ၎င်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤ မဂ္ဂင် ၈-ပါးကို။ သက္ကာယနိရောဓဂါမိနိပ္ပဋိပဒန္တွော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အန္တာ၊ အဖို့တို့သည်။ ဣမေ ဒေါ၊ စတ္တာရော၊ ဤ ၄-မျိုးတို့တည်း။ ဤတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော သုတ်ဇာည်း။

၂-ဒုက္ခသုတ်

၁၀၄။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ဒုက္ခဉ္စ၊ ဒုက္ခကို၎င်း။ပ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိဉ္စ ပဋိပဒံ၊ ကို၎င်း။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ (အကြွင်းတူပြီ၊ ဒုက္ခကို အထူးပြု၍ ဟောသည်သာ ထူး၏။ အန္တသုတ်၌ သက္ကာယနှင့်အန္တကို အထူးပြုဟောသည်။)

ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၃-သက္ကာယသုတ်

၁၀၅။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သက္ကာယဉ္စ။ သက္ကာယကို၎င်း။ပ။ ဒေသေသာမိ၊ အံ့။ (အကြွင်းတူပြီ။)

တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၄-ပရိညေယျသုတ်

၁၀၆။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပရိညေယျေ၊ ပိုင်းခြား၍ သိထိုက်ကုန်သော။ ၀ါ၊ ပယ်ထိုက်ကုန်သော။ ဓမ္မေ စ၊ ခန္ဓာငါးပါး တရားတို့ကို၎င်း။ ပရိညဉ္စ၊ ပိုင်းခြား၍

သိကြောင်း။ ဝ၊ ပယ်ကြောင်း(မဂ်ဉာဏ်)ကိုရင်း ။ ပရိညာတာဝံ ၊ ပိုင်းခြား၍သိပြီးသော။ ဝ၊ ပယ်ပြီးသော။ ပဂ္ဂလဋ္ဌ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုရင်း။ ဒေသေဿာမိ၊ အံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပရိညေယျာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကတမေ စ၊ အဘယ်တို့နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ပရိ-ညေယျော၊ ပိုင်းခြား၍သိထိုက်သော။ ဝ၊ ပယ်ထိုက်သော။ ဓမ္မော၊ တရားတံ်း။ (ဝေဒနာ စသည်ကိုလည်း ဤနည်းပေး။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမေ၊ ဤခန္ဓာ ၅-ပါးတို့ကို။ ပရိညေယျာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပရိညာ၊ ပိုင်းခြား၍ သိကြောင်း။ ဝ၊ ပယ်ကြောင်းသည်။ ကတမာ စ၊ နည်း။ ဆဉာဏမ္ဘယော၊ ဆဉာဏ်၏ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ဂုင်း။ ဒေါသက္ခယော၊ ဒေါသ၏ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ဂုင်း။ မောဟက္ခယော၊ မောဟ၏ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်ဂုင်း တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤနိဗ္ဗာန်ကို။ ပရိညာ၊ ပိုင်းခြား၍ သိကြောင်း။ ဝ၊-ပယ်ကြောင်း နိဗ္ဗာန်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပရိညာတာဝီ၊ ပိုင်းခြား၍ သိပြီးသော။ ဝ၊ ပယ်ပြီးသော။ ပဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကတမော စ၊ နည်း။ အရဟာ၊ ရဟန္တာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝစနီယံ၊ ဖြေဆိုအပ်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ယဉ္စာယံ အာယသ္မာ၊ အကြင် အရှင် (ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်) သည်။ ဧဝံနာမော၊ ဤသို့သော အမည်ရှိ၏။ ဧဝံဂေါတ္တော၊ ဤသို့သော အနွယ်ရှိ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ၊ ဤအရှင် (ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်) ကို။ ပရိညာတာဝီ၊ သော။ ပဂ္ဂလော၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-သမဏသုတ

၁၀၇။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ ဣမေ ပဉ္စ၊ ဤ ၅-ပါး တို့တည်း။ပ။ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော၊ ၎င်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေဟိ ကေစိ သမဏာ ဝါ၊ အကြင် တစုံတယောက်ကုန်သော ရဟန်းတို့သည်သော်၎င်း။ ယေဟိ ကေစိ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ၊ အကြင် တစုံ တယောက်ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့သည်သော်၎င်း။ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ၊ ဤ ၅-ပါးကုန်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၏။ အဿာဒဉ္စ၊ သာယာဖွယ်ကိုရင်း။ အာဒီနဝဉ္စ၊ အပြစ်ကိုရင်း။ နိဿရဏဉ္စ၊ ထွက်မြောက်ကြောင်း ထွက်မြောက်ရာကိုရင်း။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း။ နပဇာနန္တိ၊ မသိကုန်။ပ။ ပဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏။ သယံ၊ မိမိ၏။ အာဘိညာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်။ သစ္ဆိကတ္တာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ရောက်၍။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏။ ဣတိ၊ ပြီ။

ပဉ္စမံ၊ ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁။ ပရိညေယျေတိ ပရိဇာနိတဗ္ဗေ သမတိက္ကမိတဗ္ဗေ။ ပရိညာတန္တိ သမတိက္ကမံ။ ပရိညာတာဝိန္တိ တာယ ပရိညာယ ပရိဇာနိတ္ဝာ သမတိက္ကမိတ္ဝာ ဋ္ဌိတံ။ဋ္ဌ။ ဉာတပရိညာ ယာဝဒေဝ တီရဏပရိညတ္ထာ။ တီရဏပရိညာ စ ယာဝဒေဝ ပဟာနပရိညတ္ထာတိ။ တတ္ထ ဉက္ကဋ္ဌာယ ပရိညာယ ကိစ္စဒဿနဝသေန အတ္ထံ ဒဿေန္တော ‘‘ပရိညေယျေတိ ပရိဇာနိတဗ္ဗေ သမတိက္ကမိတဗ္ဗေ’’တိ၊ ပဟာတဗ္ဗေတိ အတ္ထော။ သမတိက္ကမန္တိ သမတိက္ကန္တံ ဟာနဿ ဥပါယံ။ သမတိက္ကမိတ္ဝာ ဋ္ဌိတန္တိ ပဇဟိတ္ဝာ ဋ္ဌိတံ။ဋ္ဌ။ ဤ ၄-၌ အဖုင့်ကိုထောက်၍ “ပရိညေယျေ၊ ပိုင်းခြား၍သိထိုက်ကုန်သော။ ဝ၊ ပယ်ထိုက်ကုန်သော။ ပရိညဉ္စ၊ ပိုင်းခြား၍ သိကြောင်း။ ဝ၊ ပယ်ကြောင်း (မဂ်ဉာဏ်)ကိုရင်း။ ပရိညာတာဝီ ၊ ပိုင်းခြား၍ သိပြီးသော။ ဝ၊ ပယ်ပြီးသော”ဟု သမ္မန်လိုက်သည်။ အဋ္ဌကထာအလို ပရိညာအရ နိဗ္ဗာန်ကို ရည်ရွယ်သည်။

၆-ဒုတိယသမဏသုတ်

၁၀၈။ (ဤသုတ်၌ သမုဒယဟု၊ ဖြစ်ကြောင်းကိုဆင်း။ အတ္ထင်္မံ၊ ချုပ်ကြောင်းချုပ်ရာကိုဆင်း။ ဤမျှသာထူး၏။)

ဆဋ္ဌံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၇-သောတာပန္နသုတ

၁၀၉။ (သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ပ။ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော ပေးမြဲ။)· ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယတော ခေါ အရိယသာဝကော၊ အကြင် အရိယသာဝကသည်။ပ။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ အရိယသာဝကော၊ ဤအရိယသာဝကကို။ အဝိနိပါတော၊ အလိုအာသာကင်းလျက် ဖရိုဖရဲ ကျဆော်ခြင်းသဘောမရှိသော။ ဝါ-အပါယ် ၄-ဘုံသို့ ကျရောက်သော သဘောမရှိသော။ နိယတော၊ မဂ္ဂနိယာမအားဖြင့် မြဲသော။ သမ္မောဓိပရာယနော၊ အထက်မဂ် ၃-ပါးလျှင် မချွတ်ရောက်ရာ လည်းလျောင်းရာရှိသော။ သောတာပန္နော၊ သောတာပန် ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ပြီ။

သတ္တမံ၊ ခုနစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၈-အရဟန္တသုတ

၁၁၀။ (သာဝတ္ထိနိဒါနံမှ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော အထိ ပေးမြဲ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယတော ခေါ ဘိက္ခု၊ အကြင် ရဟန်းသည်။ပ။ ဝိဒိတ္ဝာ၊ သိ၍။ အနုပါဒါဝိမုတ္တော၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းမှု၍ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ ဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းကို။ ခီဏာသဝေါ၊ ကုန်ခန်းပြီးသော အာသဝရှိသော။ ဝုသိတဝါ၊ မဂ်အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးသော။ ကတကရဏီယော၊ ပြုအပ်ပြီးသော မဂ်ကိစ္စရှိသော။ ဩဟိတဘာရော၊ ချထားအပ်ပြီးသော ခန္ဓာဝန်ရှိသော။ အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော၊ ရောက်ရှိပြီးသော မိမိအကျိုး (အရဟတ္တဖိုလ်) ရှိသော။ ပရိက္ခီဏဘဝသံယောဇနော၊ ကုန်ခန်းပြီးသော ဘဝသံယောဇဉ်ရှိသော။ သမ္မဒညာဝိမုတ္တော၊ ကောင်းစွာသိမြင်၍ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ပြီးသော။ အရဟံ၊ ရဟန္တာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ပြီ။

အဋ္ဌမံ၊ ရှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၉-ဆန္ဒပဟာနသုတ်

၁၁၁။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ ယော ဆန္ဒော၊ အကြင်လိုချင်ခြင်းသည်။ ယော ရာဂေါ၊ အကြင်တပ်မက်ခြင်းသည်။ ယာ နန္ဒီ၊ အကြင် နှစ်သက်ခြင်းသည်။ ယာ တဏှာ၊ အကြင် ဆာမွတ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တံ၊ ထိုရုပ်၌ လိုချင်ခြင်းစသည်ကို။ ပဇဟထ၊ ပယ်ကြကုန်လော။ ဧဝံ၊ ဤသို့ပယ်သည်ရှိသော်။ တံ ရူပံ၊ ထိုရုပ်သည်။ ပဟီနံ၊ ပယ်အပ်ပြီး မည်သည်။ ဥစ္ဆိန္နမူလံ၊ အကြင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ပြီးသော အမြစ်အရင်းရှိသည်မည်သည်။ တာလာဝတ္ထုကတံ၊ ထန်းပင်၏တည်နေရာ(ကျင်း)ကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီးမည်သည်။ အနဘာဝံ ကတံ၊ နောင်

တဖန် မဖြစ်အောင် ပြုအပ်ပြီးမည်သည်။ အာယတိ၊ နောင်အခါ။ အနုပ္ပါဒဓမ္မံ၊ မဖြစ်ပေါ် ခြင်း သဘောရှိသည်မည်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ (ဝေဒနာစသည်လည်း ဤနည်းသမျှ။) ဤတိ။ ပြီ။

နဝမံ၊ ကုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၀-ဒုတိယ ဆန္ဒပဟာနသုတ်

၁၁၂။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပေ၊ ၌။ ယော ဆန္ဒော၊ သည်။ ပ။ ယာ တဏှာ၊ သည်။ ယေ ဥပယုပါဒါနာ၊ အကြင်ကပ်ရောက်ခြင်း, စွဲလမ်းခြင်းတို့သည်။ ယေ စေတသော အဓိဋ္ဌာနာဘိနိဝေသာနုသယာ၊ အကြင်အကုသိုလ်စိတ်၏ တည်ခြင်း, မှားသောအားဖြင့်နှလုံးသွင်း ခြင်း, အဖန်ဖန် ကိန်းဝပ်ခြင်းတို့သည်[၁]။ (သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) တေ၊ ထိုလိုချင်ခြင်းစသည်တို့ကို။ ပဇဟထ၊ ပယ်ကြကုန်လော။ ပ။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ (ဝေဒနာစသည်လည်း ဤနည်းပေး။) ဤတိ၊ ပြီ။

ဒသမံ၊ ဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

အန္ဓဝဂ္ဂေါ၊ အန္ဓဝဂ်သည်။ ပဌမော၊ ပဌမဝဂ်တည်း။

ဘဿ၊ ထိုအန္ဓဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ကား—

အန္ဓော၊ အန္ဓသုတ်၎င်း။ ဒုက္ခဋ္ဌ၊ ဒုက္ခသုတ်၎င်း။ သက္ကာယော၊ သက္ကာယသုတ်၎င်း။ ပရိညေယ္ယော၊ ပရိညေယ္ယသုတ်၎င်း။ ဒုဝေ၊ နှစ်သုတ်ကုန်သော။ သမဏာ၊ သမဏာသုတ်, ဒုတိယသမဏာသုတ်တို့၎င်း။ သောတာပန္နော၊ သောတာပန္နသုတ်၎င်း။ အရဟာ စ၊ အရဟန္တသုတ်၎င်း။ ဒုဝေ၊ နှစ်သုတ်ကုန်သော။ ဆန္ဒပဟာနာ စ၊ ဆန္ဒပဟာနသုတ်, ဒုတိယဆန္ဒပဟာနသုတ်တို့၎င်း။ ဤတိ၊ ဤသုတ်တို့တည်း။

---

(၁၂) ၂-ဓမ္မကထိကဝဂ်

၁-အဝိဇ္ဇာသုတ်

၁၁၃။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ အထ ခေါ၊ ၌။ အညတရော၊ တယောက်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ပ။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ "ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အဝိဇ္ဇာ အဝိဇ္ဇာတိ၊ အဝိဇ္ဇာ အဝိဇ္ဇာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။

၁။ ဟာလိဒ္ဒိကာနိသုတ် စာပိုဒ် ၃-၌ ဥပေန္တိတိ ဥပယာ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိယော။ဤ။ ဧတေသော အဓိဋ္ဌာနာဘိနိဝေသာနုသယာတိ အကုသလစိတ္တာဿ အဓိဋ္ဌာနဘူတာ စေဝ အဘိနိဝေသဘူတာ စ အနုသယဘူတာ စာ ဟု။ ၌။ တို့၌ ကတ္တုသာဓ် အဓိဋ္ဌာရဏသာဓ် ဖွင့်ကြသော်လည်း ဤနိဿယ ဤအဆုံး၌ "ထားခြင်း, ဝိုးဝါးခြင်းသည်" ဟူသည်နှင့် သျော်ချန်ရင်း မူခါတ္ထရရန်ရင်း ဘာဝသာဓ်ပေးလိုက်သည်။

ကတမာ နု ခေါ၊ အာဘယ်ပါနည်း။ ကိတ္တာဝတာ စ၊ အာဘယ်မျှလောက်သော အကြောင်းဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာဂတောဝ၊ အဝိဇ္ဇာသို့ ကပ်ဆောက်သည်မည်သည်။ ဝါ၊ အဝိဇ္ဇာနှင့် ပြည့်စုံသည်မည်သည်။ (အဝိဇ္ဇာဂတော သမဂ်ီဘူတေန ဥပဂတော၊ အဝိဇ္ဇာယ ဝါ ဥပေတော နာမ။ ဋ္ဌီ။) ဟောတိတိ၊ ဖြစ်ပါသနည်း"ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ မေးလျှောက်ပြီ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ အဿုတဝါ၊ သုတမရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ရူပံ၊ ရူပ်ကို။ နပ္ပဇာနာတိ၊ မသိ။ ရူပသမုဒယံ၊ ရူပ်၏ဖြစ်ကြောင်းကို။ နပ္ပဇာနာတိ၊ မသိ။ ရူပနိရောဓံ၊ ရူပ်၏ ချုပ်ရာကို။ နပ္ပဇာနာတိ၊ မသိ။ ရူပနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ၊ ရူပ်၏ချုပ်ဆုံသို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို။ နပ္ပဇာ-နာတိ၊ မသိ။ (ဝေဒနာစသည်ကို ဤနည်းပေး။) ဘိက္ခု၊ရဟန်း။ အယံ၊ဤ (သစ္စာလေးပါးတို့၌) မသိခြင်းကို။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဧတ္တာဝတာ စ၊ ဤမျှလောက်သော အကြောင်းဖြင့်။ (ဧတ္တာဝတာတိ ဧတ္တကေန ကာရဏေန။ဋ္ဌီ။) အဝိဇ္ဇာဂတောဝ၊ အဝိဇ္ဇာသို့ ကပ်ရောက်သည်မည်သည်။ ဝါ၊ အဝိဇ္ဇာနှင့် ပြည့်စုံသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော သုတ်တည်း။

၂-ဝိဇ္ဇာသုတ်

၁၁၄။ (ဤဝိဇ္ဇာသုတ်ကို အဝိဇ္ဇာသုတ် မှီး၍ပေး၊ ပဋိသေဓမပါသည်သာ ထူး၏။)

ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော သုတ်တည်း။

၃-ဓမ္မကထိကသုတ်

၁၁၅။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ကေမန္တံ၊ တခုသော အရပ်အစ္စန်အဖို့၌။ နိသိန္နော ခေါ၊ ထိုင်သော။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဘန္တေ၊ ရှင်း။ ဓမ္မကထိကော ဓမ္မကထိကောတိ၊ ဓမ္မကထိက ဓမ္မကထိကဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဘန္တေ၊ ရှင်း။ ကိတ္တာဝတာ၊ အာဘယ်မျှလောက်သော အကြောင်းဖြင့်။ ဓမ္မကထိကော၊ ဓမ္မကထိကသည်။ ဟောတိ နု ခေါတိ၊ ဖြစ်ပါသနည်း"ဟူသော။ တေံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ရူပဿ၊ ရူပ်ကို။ ဝါ၊ ရူပ်၏။ နိဗ္ဗိဒါယ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ။ ဝိရာဂါယ၊ မတပ်မက်ခြင်းငှါ။ နိရောဓာယ၊ ချုပ်ခြင်းငှါ။ ဓမ္မံ၊တရားကို။ ဒေသေတိ၊ ဟော၏။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှလောက်သောအကြောင်းဖြင့်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ "ဓမ္မကထိ-ကောတိ၊ ဓမ္မကထိက"ဟူ၍။ ဝစနာယ၊ဆိုခြင်းငှါ။ အလံ၊သင့်၏။ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ရူပဿ၊ ရူပ်ကို။ ဝါ၊ ရူပ်၏။ နိဗ္ဗိဒါယ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ။ပ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှလောက်သောအကြောင်းဖြင့်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ "ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နောတိ၊ ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာတရားအား လျော်သောအကျင့်ကို ကျင့်သူ"ဟူ၍။ ဝစနာယ၊ ငှါ။ အလံ၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ရူပဿ၊ကို။ဝါ၊ ၏။နိဗ္ဗိဒါ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့်။ဝိရာဂါ၊မတပ်မက်ခြင်းကြောင့်။နိရောဓာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ အနုပါဒါဝိမုတ္တော၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့် မစွဲလမ်းမူ၍ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှလောက်သောအကြောင်းဖြင့်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း "ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနပ္ပတ္တောတိ၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်သူ"ဟူ၍။ ဝစနာယ၊ ငှါ။ အလံ၊ ၏။ (ဝေဒနာစသည်၌လည်း ဤနည်းပေး။)ဣတိ၊ ပြီ။

ဇာတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၄-ဒုတိယဓမ္မကထိကသုတ်

၁၁၆။ (ဤသုတ်သည် ရှေသုတ်နှင့်တူပြီ၊ အမေးဝါကျ၌—ကိတ္တာဝတာ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဟောတိ၊ ကိတ္တာဝတာ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနပ္ပတ္တော ဟောတိဟု အမေးစုံ မေးသည်သာ ထူး၏။)

စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-ဗန္ဓနသုတ်

၁၁၇။ (သာဝတ္ထိနိဒါနံ မ ရူပသ္မိ ဝါ အတ္တာနံ အထိ ခန္ဓဝဂ္ဂ နကုလပိတုသုတ် စာပိုဒ် ၁-ရှု။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဿုတဝါ၊ သုတမရှိသော။ အယံ ပုထုဇ္ဇနော၊ ဤပုထုဇဉ်ကို။ ရူပဗန္ဓနဗဒ္ဓေါ၊ ရူပါရုံဟူသော အနှောင်အဖွဲ့သည် နှောင်ဖွဲ့အပ်သူဟူ၍။ သဒ္ဓာရဗာဟိရဗန္ဓနဗဒ္ဓေါ၊ အတွင်း အပြင်နှင့်တကွ သော အနှောင်အဖွဲ့သည် နှောင်ဖွဲ့အပ်သူဟူ၍။ အတီရဒဿီ၊ ဝင့်သုံးပါးဟူသော ဤဘက်ကမ်းကို မြင်လေ့မရှိသူ ဟူ၍။ (တီရံ ဝုစ္စတိ ဝဋ္ဋံ ဩရိမတီရန္တိ ကတ္ဝာ။ဋ္ဌ။) အပါရဒဿီ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော သံသရာ၏ထိုဘက်ကမ်းကိုမြင်လေ့မရှိသူဟူ၍။ (ပါရံ ဝုစ္စတိ နိဗ္ဗာနံ သံသာရဿ ပါရိမန္တိ ကတ္ဝာ။ဋ္ဌ။) ဗဒ္ဓေါ၊ နှောင်ဖွဲ့အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ အပ်လျက်။ ဇီယတိ၊ အိုသူဟူ၍။ ဗဒ္ဓေါ၊ ၍။ ဝါ၊ လျက်။ မီယတိ၊ သေသူဟူ၍။ ဗဒ္ဓေါ၊ ၍။ ဝါ၊ လျက်။ အသ္မာ လောကာ၊ ဤလောကမှ။ ပရံ လောကံ၊ တပါးသောလောကသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွားသူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ (ဇီယတိ မီယတိ ဂစ္ဆတိ သုံးပုဒ်ကို အာချာတ်နာမ်ကြဲ၍ ပေးလိုက်သည်။ ဝေဒနာ စသည်လည်း ဤနည်းပေး။)

(သုတဝါ စ ခေါ စသော ဝါကျတို့၌လည်း ပဋိသေဓမပါရာ၌ ပဋိသေဓသဒ္ဒေါ်၍ ပဋိသေဓပါရာ၌ ပဋိသေဓဖြုတ်၍ သမ္ဗန်သည်သာ ထူး၏။ ဗဒ္ဓေါ ဇီယတိ။ပ။ပရံ လောကံ ဂစ္ဆတိအရာ၌ ပရိမုတ္တောသော ဒုက္ခသ္မာတိ ဝဒါမိဝါကျကို ဟောတော်မူသည်။ ပါရဒဿီ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော သံသရာ၏ထိုဘက်ကမ်းကို မြင်လေ့ရှိသူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ သော၊ ထိုအရိယသာဝကသည်။ ဒုက္ခသ္မာ၊ ဆင်းရဲမှ။ ပရိမုတ္တောတိ၊ လွတ်မြောက်ပြီးပြီဟု။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏ဟု ပေး။)

ပဉ္စမံ၊ ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၆-ပရိပုစ္ဆိတသုတ်

၁၁၈။ (သာဝတ္ထိနိဒါနံ။တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ ပေးမြဲ။) ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ "တော်၊ ဤရုပ်သည်။ မမ၊ ငါ၏ရုပ်တည်း။ ဧသော၊ ဤရုပ်သည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဧသော၊ ဤရုပ်သည်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာတိ၊ အတ္တ[1]"ဟု။ သမနုပဿထ၊ ရှုကြသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ တော်၊ ဤသို့ ရှုခြင်းသည်။ နောဟိ၊ မသင့်ပါ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာဓု၊ ကောင်းစွ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ "တော်၊ ဤရုပ်သည်။ နမမ၊ ငါ၏ရုပ်မဟုတ်။ ဧသော၊ ဤရုပ်သည်။ နအဟံ အသ္မိ၊ ငါမဟုတ်။ ဧသော၊ ဤရုပ်သည်။ နမေ အတ္တာတိ၊ ငါ၏ အတ္တ မဟုတ်"ဟု။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ (ဧတံ အနက်မဲ့။) ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း။ သမ္မပ္ပညာယ၊

၁။ ဧသောဟမသ္မိဘိ၌ အဟံ (ငါ)နှင့် ဧသော မေ အတ္တာဘိ၌ အတ္တ (ငါ-သူ-ယောကျ်ား မိန်းမ) အထူးကို စဉ်းစားသင့်၏။ မာနစွဲ အဟံ(ငါ)သည် မိမိကိုယ်ကို မာန်မူစွဲလမ်းခြင်းတည်း။ ဒိဋ္ဌိစွဲ အတ္တကား မိမိကိုယ်ကို ဧသော်ငင်း သုတပါးကိုယ်ကိုသော်ငင်း အသက်ရှင်လျက်တည်နေသော အကောင်အနေအား ဖြင့် စွဲလမ်းနေခြင်းတည်း။

မှန်စွာသိတတ်သော(ဝိပဿနာ,မဂ်)ပညာဖြင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ရှုဆင်ခြင်ထိုက်၏။ (ဝေဒနာစသည်လည်း ဤနည်း။) ဣတိ၊ ပြီ။

ဆဋ္ဌံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၇-ဒုတိယပရိပုစ္ဆိတသုတ်

၁၁၉။ (သာဝတ္ထိနိဒါနံ မှ ဘိက္ခဝေ အဲထိ ပေးမြဲ။) ရူပံ၊ ရူပ်ကို့။ "ဗျာ၊ ဤရူပ်သည်။ နု မမ၊ ငါ၏ ရူပ်မဟုတ်။ ဗသော၊ ဤရူပ်သည်။ နု အဟံ အသ္မိ၊ ငါမဟုတ်။ ဗသော၊ ဤရူပ်သည်။ နု မေ အတ္တာတိ၊ ငါ၏ အတ္တမဟုတ်"ဟု။ သမနုပဿထ၊ ရှုကြသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရှား။ ဗဝံ၊ မှန်ပါဘုရား။ (အကြွင်းတူပြီ။) ဣတိ၊ ပြီ။

သတ္တမံ၊ ခုနစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၈-သံယောဇနိယသုတ်

၁၂၀။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သံယောဇနိယေ၊ သံယောဇဉ်တို့၏ အစီးအပွါး ဖြစ်ကုန်သော။ (သံယောဇနာနံ ဟိတာ။ အဘိ-ဌ-၁၊၉၁။ သံယောဇေတဗ္ဗာတိ ဝါ သံယောဇနိ-ယာ၊ သံယောဇနေ နိယုတ္တာတိ ဝါ။ မူလဋီ-၁၅၃။) ဓမ္မေ စ၊ တရားတို့ကိုဂျင်း။ သံယောဇနဉ္စ၊ သံယောဇဉ်ကိုဂျင်း။ (သံယောဇေတိ ဗန္ဓတီတိ သံယောဇနံ၊ နှောင်ဖွဲ့တတ်သော တရားစု။) ဒဿဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သံယောဇနိယာ၊ သံယောဇဉ်တို့၏ အစီးအပွါး ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ကတမေ စ၊ အဘယ်တို့နည်း။ သံယောဇနံ၊ သံယောဇဉ်သည်။ ကတမံ၊ အဘယ်နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပံ၊ ရူပ်သည်။ သံယောဇနိယော၊ သံယောဇဉ်တို့၏ အစီး အပွါးဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊ တရားတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုရူပ်၌။ ယော ဆန္ဒရာဂေါ၊ အကြင်လိုချင် တပ်မက်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထိုရူပ်၌။ တံ၊ ထိုလိုချင်တပ်မက်ခြင်းသည်။ သံယောဇနံ၊ သံယောဇဉ်(အနှောင်အဖွဲ့=နှောင်ကြိုး)မည်၏။(ဝေဒနာ စသည်လည်း ဤနည်း။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဤမေ၊ ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ၅-ပါးတို့ကို။ သံယောဇနိယာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဣဒံ၊ ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ၅-ပါးတို့၌ လိုချင်တပ်မက်ခြင်းကို။ သံယောဇနံ၊ သံယော ဇဉ်(အနှောင်အဖွဲ့=နှောင်ကြိုး)ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ပြီ။

အဋ္ဌမံ၊ ရှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၉-ဥပါဒါနိယသုတ်

၁၂၁။ (ဤသုတ်၌ ဥပါဒါနိယေ၊ ဥပါဒါန်တို့၏ အစီးအပွါးဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ စ၊ တို့ကို ဂျင်း။ ဥပါဒါနံ စ၊ ဥပါဒါန်ကိုဂျင်း။ ဟုပေး။ အကြွင်းကို သံယောဇနိယသုတ် မှီးလေ။)

နဝမံ၊ ကိုးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၀-သီလဗ္ဗတသုတ်

၁၂၂။ ဧကံ သမယံ၊ တပါးသော အခါ၌။ အာယသ္မာ စ သာရိပုတ္တော၊ အရှင်သာရိပုတြာ သည်ဂျင်း။ အာယသ္မာ စ မဟာကောဋ္ဌိကော၊ အရှင်မဟာကောဋ္ဌိကသည်ဂျင်း။ ဗာရာဏသိယံ၊ ဗာရာဏသီမြို့၌။ ဣသိပတနေ၊ ဣသိပတနမည်သော။ မိဂဒါယေ၊ မိဂဒါဝုန်တော၌။ ဝိဟရန္တိ၊

နေထိုင်ကြကုန်၏။ အထ ခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ မဟာကောဋ္ဌိကော၊ သည်။ သာယန္နသမယံ၊ ညနေချမ်းအခါ၌။ ပဋိသလ္လာနာ၊ ကိန်းအောင်းရာဌာနမှ။ ဝါ၊ သမာပတ်ဝင်စားရာမှ။ ဥဋ္ဌဲတော၊ ထတော်မူသည်ဖြစ်၍။ပ။ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ၊ ကို။ "အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ငါ့ရှင် သာရိ-ပုတြာ။ သီလဝတာ၊ (စတုပါရိသုဒ္ဓိ) သီလရှိသော။ ဘိက္ခုနာ၊ ရဟန်းသည်။ ကတမေ ဓမ္မာ၊ အဘယ်တရားတို့ကို။ ယောနိသော မနသိကာတဗ္ဗာတိ၊ သင့်သော အကြောင်းဥပါယ်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းထိုက်ကုန်သနည်း"ဟူသော။ တေံ၊ ကို။ အဝေါ စ၊ ပြောဆိုပြီ။ အာဝုသော ကောဋ္ဌိက၊ ငါ့ရှင် ကောဋ္ဌိက။ သီလဝတာ၊ (စတုပါရိသုဒ္ဓိ) သီလရှိသော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ပဋ္ဌပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ၅-ပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ကို။ အနိစ္စတော၊ မမြဲကုန်သောအားဖြင့်။ ဝါ၊ မမြဲကုန်ဟူ၍။ ဒုက္ခ-တော၊ ဆင်းရဲတို့ဟူ၍။ ရောဂတော၊ အနာရောဂါတို့ဟူ၍။ ဂဏ္ဍတော၊ အိုင်းအမာ(ပြည်ထည့်နာ) တို့ဟူ၍။ သလ္လတော၊ ငြောင့်တို့ဟူ၍။ အဃတော၊ (အလွန်နှိပ်စက်တတ်သော) သည်းခံနိုင်ခဲသော ဆင်းရဲတို့ဟူ၍ [၁]။ အာဗာဓတော၊ အနာဖြစ်ခြင်း အကြောင်းတို့ဟူ၍။ (အာဗာဓပစ္စယဋ္ဌေန။ ဋ္ဌ။ ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၂၄၇-နှာ၊ ဝိသုဒ္ဓိ-ဋီ ၂-၃၉၅-နှာဋ္ဌလည်းရှု) ပရတော၊ သူစိမ်းပြင်ပြင် (အနတ္တနိယ) တို့ဟူ၍။ ပလောကတော၊ ပျက်စီးတတ်သော သဘောတရားတို့ဟူ၍။ သုညတော၊ အတ္တမှဆိတ်သုဉ်း သော သဘောတို့ဟူ၍။ အနတ္တတော၊ အတ္တမဟုတ်သောသဘောတို့ဟူ၍ [၂]။ ယောနိသော မနသိ-ကာတဗ္ဗာ၊ သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်းထိုက်ကုန်၏။ ကတမေ ပဉ္စ၊ အဘယ် ၅-ပါး တို့နည်း။ပ။ ယောနိယော မနသိကာတဗ္ဗာ၊ ထိုက်ကုန်၏။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင် ကောဋ္ဌိက။ ယံ၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့်။ သီလဝါ၊ (စတုပါရိသုဒ္ဓိ) သီလရှိသော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ဣမေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ၊ ဤ ၅-ပါးကုန်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ကို။ အနိစ္စတော၊ မမြဲကုန်ဟူ၍။ပ။ အနတ္တတော၊ အတ္တမဟုတ်ကုန်ဟူ၍။ ယောနိသော မနသိကရောန္တော၊ သင့်သော အကြောင်း အားဖြင့် နှလုံးသွင်းသည်ရှိသော်။ သောတာပတ္တိဖလံ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို။ သစ္ဆိကရေယ္ယ၊ မျက်မှောက်ပြုရာ၏။ တေံ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ ဝိဇ္ဇတိ ခေါ ပန၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ အရှင်သာရိပုတြာက ပြောဆိုပြီ။

(သောတာပန္နေန-ဝါကျ, သကဒါဂါမိနာ- ဝါကျ, အနာဂါမိနာ- ဝါကျ, အရဟတာ-ဝါကျတို့ကိုလည်း သီလဝတာ - ဝါကျကို မှီး၍ သမ္မန်။) အာဝုသော၊ ငါ့ရှင် ကောဋ္ဌိက။ အရဟတော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဥတ္တရိ ကရဏီယံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်အထက်၌ ပြုဖွယ်မဂ်ကိစ္စသည်။ နတ္ထိ ခေါ၊ မရှိသည်သာတည်း။ ကတဿ ဝါ၊ ပြုအပ်ပြီးသော မဂ်ကိုလည်း။ ပတိစယော၊ တဖန် ဆည်းပူးဖွယ် ကိစ္စသည်။ နတ္ထိ ခေါ၊ မရှိသည်သာတည်း။ အပိ စ၊ ထိုသို့ မရှိသော်လည်း။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤ ရအပ် ပြီးသော တရားတို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဘာဝိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ ပွါးများအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဗဟုလီကတာ၊ အကြိမ် များစွာ ပြုအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ စေဝ၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းငှါငင်း။ သတိသမ္ပဇညာယ စ၊ သတိ သမ္ပဇဉ် အလိုငှါငင်း။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ အရှင်သာရိပုတြာက ပြောဆိုပြီ။

ဒသမံ၊ ဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁-(ဒုက္ခဋ္ဌေန။ ဋ္ဌ။ ဒုက္ခဋ္ဌေနာတိ ဒုက္ခမတ္တာ ဒုက္ခဘာဝေန။ ဒုက္ခံ ဟိ လောကေ အဃန္တိ ဝုစ္စတိ အတိ ဝိယ ဟနနတော ဧဒိ။)

၂-အနိစ္စတော ပဒလောကတောကို ဒွိဟိ ပဒေဟိ အနိစ္စမနသိကာရာ၊ သုညတော အနတ္တာတာတိ ဟိ အနတ္တမနသိကာရော၊ ဣဒေဣတိ ဒုက္ခမနသိကာရော ဝုတ္တော။ဋ္ဌ။

၁၁-သုတဝန္ဆသုတ်

၁၂၃။ (ဤသုတ်၌ သုတဝတာ၊ (ကမ္မဋ္ဌာန်း) သုတရှိသော (ကမ္မဋ္ဌာနသ ဥဂ္ဂဟဓာရဏ-ပရိစယမနသိကာရဝသေန ပဝတ္တဉာဏ် ကမ္မဋ္ဌာနသုတဝသေန နိပ္ပဇ္ဇနတော သုတန္တိ ဝုတ္တံ။ ဋီ။) ဟု ပေးရသည်သာ ထူး၏။ အကြွင်းသီလဝန္ဆသုတ်နှင့်တူ၏။)

ကောဒသမံ၊ တဆဲ့တခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၂-ကပ္ပသုတ်

၁၂၄။ (ဤသုတ်သည် သံ-၁၊ ၄၄၄၊ စာပိုဒ် ၂၀၀။ အနုသယသုတ်နှင့် တူ၏။ သံ-၂၊ ၈၄-နှာ၊ စာပိုဒ် ၈၂-ပုဏ္ဏမသုတ်၌လည်း ၎င်းအတိုင်းလာ၏။ မ-၂၊၈၄။ ဆဟုလော၀ါဒသုတ်နှင့်လည်းတူ၏။)

ဒွါဒသမံ၊ တဆဲ့နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၃-ဒုတိယကပ္ပသုတ်

၁၂၅။ (ဤသုတ်သည်လည်း သံ-၂၊၁၁၁၊ စာပိုဒ် ၉၂။ ဒုတိယဆဟုလသုတ်နှင့် တူ၏။)

တေရသမံ၊ တဆဲ့သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

ဗြဟ္မဇာလထိကာဝင္ဂေါ၊ သည်။ ဒုတိယော၊ တည်း။

တာဿ၊ ထိုဓမ္မကထိကဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ကား—

အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသုတ်၎င်း။ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာသုတ်၎င်း။ ဒွေ၊ နှစ်သုတ်ကုန်သော။ ကထိကာ၊ ဓမ္မကထိကသုတ်, ဒုတိယဓမ္မကထိကသုတ်တို့၎င်း။ ဗန္ဓနာ၊ ဗန္ဓနသုတ်၎င်း။ ဒုဝေ၊ နှစ်သုတ်ကုန်သော။ ပရိပုစ္ဆိတာ၊ ပရိပုစ္ဆိတသုတ်, ဒုတိယပရိပုစ္ဆိတသုတ်တို့၎င်း။ သံယောဇနံ၊ သံယောဇနိယ သုတ်၎င်း။ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနိယသုတ်၎င်း။ သီလံ၊ သီလဝန္ဆသုတ်၎င်း။ သုတဝါ၊ သုတဝန္ဆသုတ်၎င်း။ ကပ္ပေန၊ ကပ္ပအမည်ဖြင့်၊ ဒွေ စ၊ ကပ္ပသုတ်, ဒုတိယကပ္ပသုတ် နှစ်သုတ်တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသုတ်တို့တည်း။

---

(၁၃) ၃-အဝိဇ္ဇာဝဂ်

၁-သမုဒယဓမ္မသုတ်

၁၂၆။ (ဤသုတ်သည် အဝိဇ္ဇာသုတ် ဝိဇ္ဇာသုတ်နှင့်တူ၍ မှီး၍ပေး။ သမုဒယဓမ္မံ၊ ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော။ ရူပံ၊ ကို။ သမုဒယဓမ္မံ၊ သော။ ရူပန္တိ၊ ရူပ်ဟူ၍။ ဝယဓမ္မံ၊ ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော။ သမုဒယဝယဓမ္မံ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းသဘောရှိသော ဟု ပေးရသည်သာ ထူး၏။)

ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသောသုတ်တည်း။

၂-ဒုတိယသမုဒယဓမ္မသုတ်, ၃-တတိယသမုဒယဓမ္မသုတ်

၁၂၇-၁၂၈။ (ဤနှစ်သုတ်လည်း ဆိုပြီးသုတ်အတိုင်းပင်၊ လှယ်ပြီ။)

ဒုတိယံ တတိယံ၊ ကာ။

၄-စတုတ္ထဒါသုတ်

(၄-၅-၆-၇-၈-၉-၁၀။ ဤသုတ်တို့လည်း လှယ်ပြီ၊ ပေးပြီးကို ပြန်ရှု၍ သမ္မန်။)

စတုတ္ထံ။ပ။ ဒသမံ၊ တာ။

အဝိဇ္ဇာဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ တတိယော၊ တာ။

ဘဿ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ကာ—

တီဏိ၊ ၃-သုတ်ကုန်သော။ သမုဒယဓမ္မေ၊ သမုဒယဓမ္မသုတ်တို့ဌင်း။ အဿာဒေါ၊ အဿာဒဒ္ဒ်။ အပရေဒုဝေ၊ အခြား ၂-သုတ်တို့ဌင်း။ သမုဒယေ၊ သမုဒယဒ္ဒ်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ ဒွေ စ၊ ၂-သုတ်တို့ဌင်း။ ကောဠိကေ၊ ကောဠိကဒ္ဒ်။ အပရေ-တယော၊ အခြား ၃-သုတ်တို့ဌင်း။ ဣတိ၊ ဤသုတ်တို့တည်း။

---

(၁၄) ၄-ကုက္ကုဇ္ဇဝဂ်

၁-ကုက္ကုဇ္ဇသုတ်

၁၃၆။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ရှေ့၊ ရှေ့သည်။ ကုက္ကုဇ္ဇံ၊ ပြာပူနှင့် တူ၏။ ဝါ၊ ပြာကဲ့သို့ပူလောင်တတ်၏။ပ။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ ကုက္ကုဇ္ဇံ၊ ပြာပူနှင့်တူ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဿံ၊ ရှုသော။ သုတဝါ၊ သုတရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ရှုပသ္မိမ္ပိ၊ ရုပ်၌လည်း။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ပ။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။

ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသောသုတ်တည်း။

၂-အနိစ္စသုတ်

၁၃၇။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယံ၊ အကြင် သဘောတရားသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တတြ၊ ထိုသဘောတရား၌။ ဆန္ဒော၊ လိုချင်ခြင်းကို။ ဝေါ၊ သင်တို့သည်။ ပဟာတဗ္ဗော၊ ပယ်ထိုက်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကိဉ္စ၊ အဘယ်သဘောတရားသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲသနည်း။

၁-ကုက္ကုဇ္ဇန္တိ သန္တတ္တံ အာဒိတ္တံ ဆာရိကဏ္ဍသိ ဝိယ မဟာပရိဠာဟံ။ ဌ။ အန္တောအဂ္ဂိ မဟန္တော ဆာရိ-ကဏ္ဍသိ၊ တတ္ထ ကုက္ကုဇ္ဇဝိကုလတော အက္ကမန်္တ် ယာဝ ကေသဂ္ဂံ အနုဒဟတာယ ကုစ္ဆိတံ ကုဇ္ဇန်္တိ ကုက္ကုဇ္ဇံ၊ ရှုပဝေဒနာဒိ ပန တတောပိ ကဠိ ကာလံ အနုဒဟနတော မဟာပရိဠာဟနဋ္ဌေန စ ကုက္ကုဇ္ဇံ ဝိယာတိ ကုက္ကုဇ္ဇံ။ဋီ။ ကုစ္ဆိတံ ကုဇ္ဇံ ကုက္ကုဇ္ဇံ၊ ပဏ္ဍတိပြာပူကောက်။ ကုက္ကုဇ္ဇံ ဝိယ ကုက္ကုဇ္ဇံ၊ ရုပ် ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ်တို့ကို ဒကောက်။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရှုပ်၊ ရုပ်သည်။ အာနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တတြ၊ ထိုရုပ်၌။ ဆန္ဒေ၊ လိုချင်ခြင်းကို။ ဝေါ၊ သင်တို့သည်။ ပဟာတဗ္ဗော၊ ပယ်ထိုက်၏။ (ဝေဒနာစသည်ကိုလည်း ဤနည်းပေး။)

ဒုတိယ၊ နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၃-ဒုတိယအနိစ္စသုတ်

၁၃၈။ (ဤသုတ်၌–ရာဂေါ၊ တပ်မက်ခြင်းကို-ဟုပေးသည်သာ ထူး၏။)

တတိယ၊ သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၄-တတိယအနိစ္စသုတ်

၁၃၉။ (ဤသုတ်၌–ဆန္ဒရာဂေါ၊ လိုချင်တပ်မက်ခြင်းကို-ဟုပေး။)

စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သော သုတ်တည်း။

၅-၆-၇-ဒုက္ခသုတ်

၁၄၀-၁၄၂။ (ဤ ၃-သုတ်၌—ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏-ဟုပေး။)

ပဉ္စမံ၊ ဆဋ္ဌံ၊ သတ္တမံ၊ ငါးခု-ခြောက်ခု-ခုနစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၈-၉-၁၀-အနတ္တသုတ်

၁၄၃-၁၄၅။ (ဤ ၃-သုတ်၌–အနတ္တာ၊ အတ္တ (အသက်ရှင်နေသောအကောင်) မဟုတ်-ဟုပေး။)

အဋ္ဌမံ၊ နဝမံ၊ ဒသမံ၊ ရှစ်ခု-ကိုးခု-ဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၁-နိဗ္ဗိဒါဗဟုလသုတ်

၁၄၆။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတသ၊ (ဝင်္ဆဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်းဌါ လာသော) သဒ္ဓါတရားဖြင့် ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်သော။ (သံ·ဋီ-၂-၆၁-ရှု။) ကုလပုတ္တဿ၊ (သီလစသော တရားငါးပါးကို ဖြည့်ကျင့်သော) အမျိုးကောင်းသား၏။ (သံ--ဋ္ဌ၂၊၄၆ ရှု။) အယံ အနုဓမ္မော၊ ဤလောကုတ္တရာတရားအားလျော်သော အကျင့်တရားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယံ၊ အကြင်အမျိုးကောင်းသားသည်။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ နိဗ္ဗိဒါဗဟုလော၊ များသော ငြီးငွေ့ခြင်းရှိသည်။ ဝါ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းအဖြစ်များသည် ဖြစ်၍။ ဝိဟရေယျ၊ နေရာ၏။ပ။ ယော၊ အကြင်အမျိုးကောင်းသားသည်။ ရူပေ၊ ရုပ်၌။ နိဗ္ဗိဒါဗဟုလော၊ များသော ငြီးငွေ့ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တော၊ နေသည်ရှိသော်။ပ။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ပရိဇာနာတိ၊ ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ပ။ သော၊ ထိုအမျိုးကောင်းသားသည်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ပရိဇာနံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိသည်ရှိသော်။ပ။ ရူပမှာ၊ ရုပ်မှ။ ပရိမုစ္စတိ၊ လွတ်မြောက်၏။ပ။ ဒုက္ခသ္မာ၊ မှ။ ပရိမုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤကား လောကုတ္တရာတရားအားလျော်သော အကျင့်တရားတည်း။ ဣတိ၊ ပြီ။

ဧကာဒသမံ၊ တဆဲတခုမြောက်သော သုတ်တည်း။

၁၂-အနိစ္စာနုပဿီသုတ်

၁၄၇။ (ဤသုတ်၌ အနိစ္စာနုပဿီ၊ မမြဟု အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိ သည်ဖြစ်၍ဟု ပေးသည်သာ ထူး၏။)

ဒုါဒသမံ၊ တဆဲ့နှစ်ခမြောက်သောသုတ်တည်း

၁၃-ဒုက္ခာနုပဿီသုတ်

၁၄၈။ (ဤသုတ်၌လည်း ဒုက္ခာနုပဿီ၊ ဆင်းရဲ၏ဟု အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ဟု ပေး။)

တေရသမံ၊ တဆဲ့သုံးခုမြောက်သော သုတ်တည်း။

၁၄-အနတ္တာနုပဿီသုတ်

၁၄၉။ (ဤသုတ်၌လည်း အနတ္တာနုပဿီ၊ အတ္တမဟုတ်ဟု အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ ဟု ပေး။)

စုဒ္ဒသမံ၊ တဆဲ့လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

ကုက္ကုဋ္ဌဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ စတုတ္ထော၊ တည်း။

တဿ၊ ထိုဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ဥဒ္ဒါန်းကား—

ကုက္ကုဋ္ဌော၊ ကုက္ကုဋ္ဌသုတ်ဌင်း။ အနိစ္စေန၊ အနိစ္စအမည်ဖြင့်။ တယော၊ ၃-သုတ်တို့ဌင်း။ ဒုက္ခေန၊ ဒုက္ခအမည်ဖြင့်။ အပရေ တယော၊ အခြား ၃-သုတ်တို့ဌင်း။ အနတ္တေန၊ အနတ္တ အမည်ဖြင့်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ တယော၊ ၃-သုတ်တို့ဌင်း။ ကုလ ပုတ္တေန၊ ကုလပုတ္တအမည်ဖြင့်။ ဒွေ ဒုကာ၊ ၂×၂=လီ ၄-သုတ်တို့ဌင်းတည်း။ ကုတိ၊ ကြီး သည်တည်း။

---

(၁၅) ၅-ဒိဋ္ဌဝဂ်

၁-အဏ္ဏတ္တသုတ်

၁၅၀။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကိသ္မိံ၊ အဘယ် သဘောတရား၌သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ကိံ၊ အဘယ်သဘောတရားကို။ ဥပါဒါယ၊ အစွဲပြု၍။ (ကိံ ဥပါဒါယာတိ ကိံ ပဋိစ္စ။ဌ။) အဏ္ဏတ္တံ၊ အဏ္ဏတ္တသန္တာန်၌။ သုခဒုက္ခံ၊ ချမ်းသာဆင်းရဲသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နု ခေါ၊ ဖြစ်ပေါ် သနည်း။ ဣတိ၊ ကြိသို့မေးတော်မူပြီ။ ဘဒ္ဒန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ နော၊ တပည့်တော်တို့၏။ မမော၊ တရားတို့သည်။ ဘဂဝံမူလကာ၊ မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် အကြောင်းရင်းမူလရှိပါကုန်၏။ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပေ၊ ရုပ်သည်။ သတိ၊ ဖြစ်သော်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ အဏ္ဏတ္တံ၊ ၌။ သုခဒုက္ခံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်

။ပ။ ဘန္တေ၊ ရှုး။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ယံ ပန၊ ကြောင်ရပ်သည်ကား။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏။ တံ၊ ထိုရုပ်ကို။ အနုပါဒါယ၊ မစွဲလန်းမူ၍။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ၌။ သုခဒုက္ခံ၊ သည်။ ဥပပဇ္ဇေယျ အပိနု၊ ပြစ်ရာသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ ဘန္တေ၊ ရှုး။ ဇတံ၊ ဤအမေးစကားသည်။ နောဟိ၊ မသင့်ပါ။ပ။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဣတိ၊ ပြီ။

ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသောသုတ်တည်း။

၂- တေံမမသုတ်

၁၅၁။ (ဤသုတ်၌ – ကိ ံ၊ အဘယ်ကို။ အဘိနိဝိဿ၊ မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်း၍ ဟု ပေးရုံသာထူး၏၊ တေ မမ စသည်လည်း ရှေ့နည်းအတိုင်းပေး။ အဘိနိဝိဿာတိ အဘိနိဝိသိတ္ဝာ၊ ပစ္စယံ ကတ္ဝာတိ အတ္ထော။ဌ။ ပစ္စယံ ကတ္ဝာတိ အဘိနိဝိသပစ္စယံ ကတ္ဝာ။ဋ္ဌီ။)

ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော သုတ်တည်း။

၃- သေအတ္တာသုတ်

၁၅၂။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကိသ္မိ ံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ကိ ံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ကိ ံ၊ ကို။ အဘိနိဝိဿ၊ ၍။ "သေ၊ ထိုငါသည်။ အတ္တာ၊ အတ္တတည်း။ သေ၊ ထိုငါသည်။ လောကော၊ လောကတည်း။ သေ၊ ထိုငါသည်။ ပေစ္စ၊ တမလွန်ဘဝသို့ ရောက်၍။ နိစ္စော၊ မြဲသည်။ ဓုဝေါ၊ ခိုင်ခံ့သည်။ သဿတော၊ တည်တံ့သည်။ အဝိပရိဏာမဓမ္မော၊ ဖောက်ပြန်သောသဘောမရှိသည်။ ဘဝိဿာမိတိ၊ ဖြစ်အံ့"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဒိဋ္ဌိ၊ သဿတအယူသည်။ ဥပပဇ္ဇတိ နု ခေါ၊ ဖြစ်ပေါ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူ၏။ (ကြွင်း မထူးပြီ။)

တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၄- နောစမေသိယာသုတ်

၁၅၃။ (ဤသုတ်၌ — "နော စေ အဿံ၊ ရှေးက (အတ္တဟူသောကမ္မဝင်္ဂ)မဖြစ်ခြားအံ့။ မေ၊ ငါ့အား။ နော စ သိယာ၊ ယခု (အတ္တဟူသောဝိပါကဝင်္ဂ) မဖြစ်ရာ။ နာဘဝိဿ၊ ယခု (အတ္တဟူသောကမ္မဝင်္ဂ) မဖြစ်အံ့။ မေ၊ ငါ့အား။ န ဘဝိဿတိ၊ နောင်အခါ၌ (အတ္တဟူသော ဝိပါကဝင်္ဂ) မဖြစ်လတ္တံ့"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္ဆေဒအယူသည်။ ဥပပဇ္ဇတိ ကိ ံ နု ခေါ၊ သနည်း-ဟုပေးရုံသာ။ အကြွင်းပေးမြဲ။)

စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိသုတ်

၁၅၄။ (ဤသုတ်၌ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ဖောက်ပြန်သော(မှားယွင်းသော)အယူသည်- ဟု ပေး။)

ပဉ္စမံ၊ ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၆-သက္ကာယဒိဋ္ဌိသုတ်

၁၅၅။ (ကြို့သုတ်၌ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ဒန္ဓာ ၅-ပါး တရား အပေါင်း၌ ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိသည်-ဟု ပေး။)

ဆဋ္ဌံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၇-အတ္တာနုဒိဋ္ဌိသုတ်

၁၅၆။ (ကြို့သုတ်၌ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တသို့ အစဉ်လိုက်သော ဒိဋ္ဌိ(အယူ)သည်-ဟု ပေး။)

သတ္တမံ၊ ခုနစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၈-အဘိနိဝေသသုတ်

၁၅၇။ (ကြို့သုတ်၌ သံယောဇနာဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓာ၊ ဝင်္ဆင်းရဲ၌ ယှဉ်စေခြင်း, မှားသော အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း, (အဘိနိဝေသာ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိယော။ဋ္ဌီ။) စိတ်ကို နှောင်ဖွဲ့ခြင်း ("ကာယေ အဝိတရာဂေါ ဟောတိ" တိ အာဒိနာ အာဂတစေတသော ဝိနိဗန္ဓာ။ဋ္ဌီ။)တို့သည်။ ဥပဒ္ဒင်္ဂန္တိ နု ခေါ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း-ဟု ပေး။)

အဋ္ဌမံ၊ ရှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၉-ဒုတိယအဘိနိဝေသသုတ်

၁၅၈။ (ကြို့သုတ်၌ သံယောဇနာဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓာဧဋ္ဌာသနာ၊ ဝင်္ဆင်းရဲ၌ ယှဉ်စေခြင်း, မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း, စိတ်ကို နှောင်ဖွဲ့ခြင်း, မျိုမတတ်စွဲလမ်းခြင်း(အဧဋ္ဌာသနာ-နိတိ တဏှာဒိဋ္ဌိဧဋ္ဌာသနာနိ။ဋ္ဌီ။)တို့သည်-ဟု ပေး။

နဝမံ၊ ကိုးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၀-အာနန္ဒသုတ်

၁၅၉။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ အထ ခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ အရှင်အာနန္ဒာသည်။ပ။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ သာဓု၊ တောင်းပန်ပါ၏။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ယံ ဓမ္မံ၊ အကြောင်တရားကို။ သုတ္ဝာ၊ ကြားနာရ၍။ ဧကော၊ တပါး ထည်းတည်း။ ဝူပကဋ္ဌော၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်သို့ကပ်လျက်။ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့လျော့သည်ဖြစ်၍။ အာတာပီ၊ ကိလေသာတို့ကို လောင်ကျွမ်းစေတတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍။ ပဟိတတ္တော၊ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရေယျံ၊ နေရာ၏။ တံ ဓမ္မံ၊ ထိုတရားကို။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဧမေ၊ တပည့်တော်အား။ သံခိတ္တေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဒေသေတူတိ၊ ဟောတော်မူပါ"ဟူသော။ တေံ၊ ကို။ အဝေါ စ၊ လျှောက်ပြီ။

[တံ ကိ ံ မညသိ စသည်ကို အနုတ္တလက္ခဏသုတ် စာပိုဒ် ၅၉-ရှု၍ပေး။ ကြို့သုတ်ကို အရှင်အာနန္ဒာ စိတ်ရှင်လန်းရုံမျှသာ စိတ်ကို ထိန်းရုံမျှသာ ဘုရားရှင်ဟောတော်မူသည်ဟု(ကြားသဖြင့် စိတ်

ဂဏ္ဌိဿာမိတိ ကထေသိ၊ဌ) ဌ် ဆို၏၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးနောက်မှ ရတော်မူ၏။]

ဒသမံ၊ ဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

ဒိဋ္ဌိဝဂ္ဂါ၊ သည်။ ပဋ္ဌမော၊ ငါးခုမြောက် ဝဂ်တည်း။

တဿ၊ ထိုဒိဋ္ဌိဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ဥဒ္ဒါန်းကား—

အဇ္ဈတ္တိကံ၊ အဇ္ဈတ္တသုတ်၎င်း။ ဧတံ မမ၊ ဧတံ မမသုတ်၎င်း။ သောအတ္တာ၊ သော အတ္တာသုတ်၎င်း။ နောစမေသိယာ၊ နောစမေသိယာသုတ်၎င်း။ မိစ္ဆာသင်္ကာယတ္တာနု၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသုတ်, သင်္ကာယဒိဋ္ဌိသုတ်, အတ္တာနုဒိဋ္ဌိသုတ်၎င်း။ ဒ္ဒေ၊ ၂-သုတ်ကုန်သော။ အဘိနိဝေသာ။ အဘိနိဝေသသုတ်, ဒုတိယအဘိနိဝေသသုတ်တို့၎င်း။ အာနန္ဒေန၊ အာနန္ဒ-သုတ်၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်တည်း။

ဥပရိပဏ္ဏာသကော၊ ဥပရိပဏ္ဏာသကသည်။ သမတ္တော၊ ပြီးပြီ။

တဿ ဥပရိပဏ္ဏာသကဿ၊ ထိုဥပရိပဏ္ဏာသက၏။ ဝဂ္ဂုဒ္ဒါနံ၊ ဝဂ်ဥဒ္ဒါန်းကား—

အန္တေ၁၊ အန္တဝဂ်၎င်း။ ဓမ္မကထိကာဝိဇ္ဇာ၊ ဓမ္မကထိကဝဂ်, အဝိဇ္ဇာဝဂ်တို့၎င်း။ ကုက္ကုဋ္ဌံ၊ ကုက္ကုဋ္ဌဝဂ်၎င်း။ ဒိဋ္ဌိပဋ္ဌမံ၊ ၅-ဝဂ်မြောက်ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဝဂ်၎င်းတည်း။ တတိယော ဝုတ္တော၊ ၃-ခုမြောက်ဟောတော်မူအပ်သော။ ပဏ္ဏာသကော နိပါတော၀တိ၊ ပဏ္ဏာသက-နိပါတ်ဟူ၍။ ပဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်တည်း။

ခန္ဓသံယုတ္တံ၊ ခန္ဓသံယုတ်သည်။ သမတ္တံ၊ ပြီးပြီ။

၂-ဂြာခသံယုဘ်

၁-ပဌမဝဂ်

၁-မာရသုတ်

၁၆၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်၊ ဘည်း။ အထ ခေါ၊ ၌။ အာယဿ္မာ ရာဓော၊ အရှင်ရာဓသည်။ပ။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ "ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ မာရော မာရောတိ၊ မာရ်, မာရ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဘန္တေ၊ ရှင်း။ ကိတ္တာဝတာ၊ အဘယ်မျှလောက်သောအကြောင်းဖြင့်။ မာရော နု ခေါတိ၊ မာရ်မည်ပါသနည်း"ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါ စ၊ လျှောက်ပြီ။

ရာဓ၊ ရာဓ။ ရှုပေ ခေါ၊ ရုပ်သည်။ သတိ၊ ရှိလတ်သော်။ မာရော ဝါ၊ သေခြင်းသည်ရင်း။ (မာရော ဝါ အဿာတိ မရဏံ ဝါ ဘဝေယျ။ပ။) မာရေတာ ဝါ၊ သေထိုက်သော သဘော သည်ရင်း။ (မာရေကာ ဓါတိ မာရေတဗ္ဗော ဝါ။ပ။ မာရေကာတိ မရိတဗ္ဗော မာရံ မရဏံ တေဗ္ဗော။ဋီ။) အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဝါ ပန၊ ထို.ပြင်။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ မိယတိ၊ သေ၏။ (သော၊ ထိုသူသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။) ရာဓ၊ ရာဓ။ တသ္မာ၊ ထိုအကြောင်းဖြင့်။ ဣဟ၊ ဤလောက၌။ ကံ့၊ သင်သည်။ ရှုံ၊ ရုပ်ကို။ "မာရောတိ၊ သေခြင်းတရား"ဟူ၍။ ပဿ၊ ရှုလော့။ "မာရေတာတိ၊ သေထိုက်သော သဘော"ဟူ၍။ ပဿ၊ လော့။ "မိယတီတိ၊ သေသူ"ဟူ၍။ ပဿ၊ လော့။ "ဆေဂေါတိ၊ (နာကျင်တတ်သော) အနာရောဂါနှင့် တူ၏"ဟူ၍။ ပဿ၊ လော့။ "ဂဏ္ဍောတိ၊ အိုင်းအမာ (ပြည်ထည့်နာ) နှင့် တူ၏"ဟူ၍။ ပဿ၊ လော့။ "သလ္လန္တိ၊ ငြောင့်နှင့် တူ၏"ဟူ၍။ ပဿ၊ လော့။ "အဃန္တိ၊ အလွန် နှိပ်စက်တတ်သော ဆင်းရဲ"ဟူ၍။ ပဿ၊ လော့။ "အဃဘူတန္တိ၊ ဆင်းရဲဘုံသဖွယ်"ဟူ၍။ ပဿ၊ လော့။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ နံ၊ ထိုရုပ်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဿန္တိ၊ ရှုကုန်၏။ ဇော၊ ထိုသူတို့သည်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ပဿန္တိ၊ ရှုသည်မည်ကုန်၏။ (ဝေဒနာစသည်တို့၌လည်း ဤနည်း သမ္မန်လေ။)

ဘန္တေ၊ ရှင်း။ သမ္မာဒဿနံ ပန၊ ကောင်းစွာရှုခြင်းသည်ကား။ ကိမတ္ထိယံ၊ အဘယ် အကျိုး ရှိပါသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးလျှောက်ပြန်၏။ ရာဓ၊ ရာဓ။ သမ္မာဒဿနံ ခေါ၊ ကောင်းစွာ ရှုခြင်းသည်။ နိဗ္ဗိဒတ္ထံ၊ ငြီးငွေ့ခြင်း(ဉာဏ်)အကျိုးရှိ၏။ ဘန္တေ၊ ရှင်း။ နိဗ္ဗိဒါ၊ ငြီးငွေ့ခြင်း(ဉာဏ်)သည်။ ကိမတ္ထိယာ၊ အဘယ် အကျိုးရှိပါသနည်း။ ဣတိ၊ ၏။ ရာဓ၊ ရာဓ။ နိဗ္ဗိဒါ ခေါ်၊ ငြီးငွေ့ခြင်း(ဉာဏ်)သည်။ ဝိရာဂတ္ထာ၊ မတပ်မက်ခြင်း(အရဟတ္တမဂ်)အကျိုးရှိ၏။ ဘန္တေ၊ ရှင်း။ ဝိရာဂေါ ပန၊ မတပ်မက်ခြင်း (အရဟတ္တမဂ်) သည်ကား။ ကိမတ္ထိယော၊ အဘယ်အကျိုးရှိပါသနည်း။ ဣတိ၊ ၏။ ရာဓ၊ ရာဓ။ ဝိရာဂေါ ခေါ၊ မတပ်မက်ခြင်း (အရဟတ္တမဂ်) သည်။ ဝိမုတ္တာဝေါ၊ ကိလေသာတို့မှလွတ်မြောက်ခြင်း (အရဟတ္တဖိုလ်) အကျိုးရှိ၏။ ဘန္တေ၊ ရှင်း။ ဝိမုတ္တိ ပန၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ခြင်း (အရဟတ္တဖိုလ်) သည်ကား။ ကိမတ္ထိယာ၊ အဘယ်အကျိုးရှိပါသနည်း။ ဣတိ၊ ၏။ ရာဓ၊ ရာဓ။ ဝိမုတ္တိ ခေါ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ခြင်း (အရဟတ္တဖိုလ်) သည်။ နိဗ္ဗာနတ္ထာ၊ ဒုက္ခတို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်း (အနုပါဒါ နိဗ္ဗာန်) အကျိုးရှိ၏။ ဘန္တေ၊ ရှင်း။ နိဗ္ဗာနံ၊ ဒုက္ခ၏ ငြိမ်းအေးခြင်း (အနုပါဒါ နိဗ္ဗာန်) သည်။ ကိမတ္ထိယံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိပါသနည်း။ ဣတိ၊

၏။ ရာဓ၊ ရာဓ။ (တုံ၊ သင်သည်။) ပဉ္ဉံ၊ ပြဿနာကို။ အစ္စယာသိ၊ လွန်သွားလေပြီ ၁။ ပဉ္ဉဿ၊ ပြဿနာ၏။ ပရိယန္တံ၊ အဆုံးဖြစ်သော အပိုင်းအခြားကို။ ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်းငှါ။ နာသက္ခိ၊ (သင်) မစွမ်းနိုင်။ ရာဓ၊ ရာဓ။ ဟိ၊ မှန်၏။ နိဗ္ဗာနောဂဓံ၊ အနုပါဒါ နိဗ္ဗာန်ဥဒ္ဓံ အတွင်းဝင်သော၌။ နိဗ္ဗာနုပရာယနံ၊ အနုပါဒါ နိဗ္ဗာန်လျှင် လည်းလျောင်းရာရှိသော။ နိဗ္ဗာနုပရိယောသာနံ၊ အနုပါဒါ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အဆုံးရှိသော။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မဂ်ဟူသော အကျင့်မြတ်ကို။ ဝုဿတိ၊ ကျင့်သုံးအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသောသုတ်တည်း။

၂-သတ္တသုဝ်

၁၆၁။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ကေမန္တံ၊ တခုသော အရပ်အဘို့၌။ နိသိန္နော ခေါ၊ ထိုင်နေသော။ အာယသ္မာ ရာဓော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ သတ္တော သတ္တောတိ၊ သတ္တဝါ သတ္တဝါ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ကိတ္တာဝတာ၊ ဖြင့်။ သတ္တောတိ၊ သတ္တဝါဟူ၍။ ဝုစ္စတိ နု ခေါတိ၊ ဆိုအပ်ပါသနည်း"ဟူသော။ တေံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ရာဓ၊ ရာဓ။ ရူပေ ခေါ၊ ရုပ်၌။ ယော ဆန္ဒော၊ အကြင်လိုချင်ခြင်းသည်။ ယော ရာဂေါ၊ အကြင်တပ်မက်ခြင်းသည်။ ယာ နန္ဒီ၊ အကြင် နှစ်သက်ခြင်းသည်။ ယာ တဏှာ၊ အကြင် မွတ်သိပ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၏။) (တေန၊ ထိုလိုချင်တပ်မက်နှစ်သက်ဆာလောင်ခြင်းဟူသော လောဘဖြင့်) တတြ၊ ထိုရုပ်၌။ သတ္တော၊ ကပ်ငြိတတ်၏။ တတြ၊ ထိုရုပ်၌။ ဝိသတ္တော၊ အထူးသဖြင့် ကပ်ငြိတတ်၏။ (တနည်း) (ရူပေ၊ ရုပ်၌။) တတြ-တေန ဆန္ဒာဒိနာ၊ ထိုလိုချင်ခြင်းစသည်ဖြင့်။ သတ္တော၊ ၏။ တတြ-

---

၁။ အတိ+ယာ+အဇ္ဈတနီ သြ-ဇင်းကို ဣ ပြု၊ သ လာ။ ဝါ-သြကို မောဂ် ၆-၄၃-ဖြင့် သိ ပြု၊ အစ္ဆ် အ လာ။ အတိ+အယာသိ မှ အစ္စယာသိ ဟု ပြီးသည်။ ဇင်း၏အဗ္ဘင့် အတိက္ကန္တောသိ ဟူသော ဋ္ဌ ကိုလည်း အတိက္ကန္တော + အာသိ ဟု ပုဒ်ဖြတ်။ ဇင်းအာသိပုဒ်သည်လည်း အသ + သြ-ကို မောဂ် ၆-၄၂-၅၆-သုတ်တို့ဖြင့် စီရင်၍ ပြီးသည်။ ရူနှင့် နိတိတို့၌လည်း အလားတူ အစီအရင် ရှိ၏။ မ-ဋ္ဌ ၂-၆၈-၌ ပဠုံ အတိက္ကမိတ္ဝာ ဂတောသီတိ ဟူသော ပါဠိတွင် ဂတော သိကိုလည်း ဂတော + အာသိ ဟူ၍ပင် ပုဒ်ဖြတ်၊ နည်းတူပင် အဇ္ဈတနီ သြဝိဘတ်ဖြင့် ပြီးသည်။ ဤဋ္ဌ ပါဠိတို့၌ ဝတ္တမာန်သိဝိဘတ်ဖြင့် ပြီးသော အသိပုဒ်ဟု ထင်မှားတတ်၏။ သို့သော် ဝတ္တမာန် မဟုတ်ကြောင်း အတိတကာလဝါစကဖြစ်ကြောင်းကို အနန္တရဝါကျ၌ နာသက္ခိ ဟူသော ကဏ္ဌားတူပုဒ်ဖြင့် ထင်ရှားသိသာလှပေ၏။ သိ သဒ္ဒါ ကံ ဣ မူတို့၌ ဤအရာတွင် အစ္စသရာ ရာဓ ဟု ဒို့၍ မ ၁-၃၉၇-၌ အစ္စသရာဝုသော ဟူ၍ ရှိ၏။ ထိုသို့ရှိကုန်တွင် အစ္စသရာပုဒ်သည်လည်း အတိ+သရ+သြ မှ သြကို အာပြု၍ အစ၌ အ လာလျှင် အစ္စသရာ ဟု ပြီးသောကြောင့်ဇင်း၊ အစ္စယာသိနှင့် အနက်တူညီသော ကြောင့်ဇင်း သင့်သည်သာဟူ၍ မှတ်အပ်၏။ သို့သော်လည်း ပါဠိသဒ္ဒါကျမ်းတို့၌ သြကို အာပြုရန် ညွှန်ပြသောဝိဘတ်ကိုကား မတွေ့ရပေ။

၂။ နိဗ္ဗာနောဂဓန္တိ နိဗ္ဗာနေ ပတိဋ္ဌိတံ၊ ဣဒံ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ နာမ နိဗ္ဗာနုပ္ပန္နရေ ဝုဿတိ နု နိဗ္ဗာနံ အတိက္က-မိတ္ဝာတိ အတ္ထော။ဋ္ဌ။ နိဗ္ဗာနုပ္ပန္နရေတိ အနုပါဒါနိဗ္ဗာနာဓိဂမဿ အုပ္ပန္နရေ တတော သြရမေဝ ဣဒံ မဂ္ဂဗြဟ္မ စရိယံ ဝုဿတိ,နု တတော ပရံ။ဋ္ဌီ။ အနုပါဒါနိဗ္ဗာန် မရမိအတွင်း ဇင်းအနုပါဒါနိဗ္ဗာန်၏ ဣဘက်၌သာ ဤမဂ္ဂဗြဟ္မ စရိယကို ကျင့်သုံးအပ်၏။ ထိုဘက်၌ ကျင့်သုံးဖွယ်မလိုသောကြောင့် "အနုပါဒါနိဗ္ဗာန်သည် အဘယ်အကျိုး ရှိသနည်း"ဟူသော ပြဿနာကို မမေးသင့်ဟူလို။

တေန ဆန္ဒာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝိသတ္တော၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သတ္တောတိ၊ သတ္တဝါဟူ၍ ၂။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ (ဝေဒနာ စသည်တို့ဌီလည်း ဤနည်းပေးလေ။)

ဆုဓ၊ ဆုဓ။ သေယျထာပိ၊ ကား။ကုမာရကာ ဝါ၊ သတ္တိသားငယ်တို့သည်၎င်း။ ကုမာရိကာယော ဝါ၊ သတ္တိသီးငယ်တို့သည်၎င်း။ ပံသုဂါရကေဟိ၊ မြေမှုန့် (ဖုတ်) အိမ်ငယ်တို့ဖြင့်။ ကီဠန္တိ၊ ကစား၏။ ယာဝကီဝဉ္စ၊ အကြင်မျှလောက်။ တေသု ပံသုဂါရကေသု၊ ထိုမြေမှုန့်(ဖုတ်)အိမ်ငယ်တို့၌။ အဝိဂတရာဂါ၊ မကင်းသေးတပ်မက်ခြင်း ရှိကုန်သည်။ အဝိဂတစ္ဆန္ဒာ၊ မကင်းသေးလိုချင်ခြင်းရှိကုန်သည်။ အဝိဂတပေမာ၊ မကင်းသေးချစ်ခြင်း ရှိကုန်သည်။ အဝိဂတပိပါသာ၊ မကင်းသေးမွတ်သိပ်ခြင်း ရှိကုန်သည်။ အဝိဂတပရိဠာဟာ၊ မကင်းသေးပူလောင်ခြင်း ရှိကုန်သည်။ အဝိဂတတဏှာ၊ မကင်းသေးဆာလောင်ခြင်း ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ တာနိ ပံသုဂါရကာနိ၊ ထိုမြေမှုန့်(ဖုတ်)အိမ်ငယ်တို့ကို။ အလ္လိယန္တိ၊ ကပ်ငြိကုန်၏။ ကေဠာယန္တိ၊ ကစားခြင်းကို ပြုကုန်၏။ မနာယန္တိ၊ ဉစ္စာရတနာကဲ့သို့ ပြုလုပ်မှတ်ထင်ကုန်၏။ မမာယန္တိ၊ မိမိဥစ္စာကဲ့သို့ပြုကုန်၏။ ဆုဓ၊ ဆုဓ။ ယတော စ ခေါ၊ အကြင်အခါ၌ကား။ ကုမာရ-ကာ ဝါ၊ တို့သည်၎င်း။ ကုမာရိကာယော ဝါ၊ တို့သည်၎င်း။ တေသု ပံသုဂါရကေသု၊ တို့၌။ ဝိဂတဆာဂါ၊ ကင်းသောတပ်မက်ခြင်းရှိကုန်သည်။ ဝိဂတစ္ဆန္ဒာ၊ ကင်းသောလိုချင်ခြင်း ရှိကုန်သည်။ ဝိဂတပေမာ၊ ကင်းသောချစ်ခြင်း ရှိကုန်သည်။ ဝိဂတပိပါသာ၊ ကင်းသောမွတ်သိပ်ခြင်း ရှိကုန်သည်။ ဝိဂတပရိဠာဟာ၊ ကင်းသောပူလောင်ခြင်း ရှိကုန်သည်။ ဝိဂတတဏှာ၊ ကင်းသောဆာလောင်ခြင်း ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အထ ခေါ၊ ထို့အခါ၌။ တာနိ ပံသုဂါရကာနိ၊ ထိုမြေမှုန့်(ဖုတ်)အိမ်ငယ်တို့ကို။ ဟတ္ထေဟိ စ၊ လက်တို့ဖြင့်၎င်း။ ပါဒေဟိ စ။ ခြေတို့ဖြင့်၎င်း။ ဝိကိရန္တိ၊ ဖရိုဖရဲဖြန့်ကြဲကုန်၏။ ဝိဓမန္တိ၊ မှုတ်လွှင့်ကုန်၏။ ဝိဒ္ဒံသေန္တိ၊ ဖျက်ဆီးကုန်၏။ ဝိကီဠနိယံ၊ ကင်းသောကစားဖွယ်ဖြစ်အောင်။ ဝါ၊ကစားမဖြစ်အောင်။ ကရောန္တိ၊ ပြုလုပ်ကုန်၏။ (ဌဒ္ဒ-ကီဠာဝိဂမံ ကရောန္တိ။ ဌီ ဦဒ္ဒ-ကီဠာဝိဂမံ ကီဠာယ အပနယနံ ဩရမဏံ ဟုဖွင့်၏။ အနိယပစ္စည်း ဘာဝတ္ထကြုံကြသည်။ ဝိကီဠနိယံ၊ ကစားခြင်းမှ ကင်းသည်ကို။ ဟုပေး။) ဆုဓ၊ ဆုဓ။ ဝေမေဝ-ခေါ၊ ဤအတူသာလျှင်။ တုမှေပိ၊ သင်တို့သည်လည်း။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ဝိကိရထ၊ ဖရိုဖရဲဖြန့်ကြဲကုန်လော။ ဝိဓမထ၊ မှုတ်လွှင့်ကြကုန်လော။ ဝိဒ္ဒံသေထ၊ ဖျက်ဆီးကြကုန်လော။ ဝိကီဠနိယံ၊ ကင်းသော မြူးထူးဖွယ်ဖြစ်အောင်။ ဝါ၊ မြူးထူးဖွယ်မဖြစ်အောင်။ ကရောထ၊ ပြုကြကုန်လော။ တဏှာကွယာယ၊ တဏှာကုန်ခန်းခြင်းငှါ။ ပဋိပဇ္ဇထ၊ ကျင့်ကြကုန်လော။ (ဝေဒနာစသည်တို့ဌီလည်း ဤနည်းပေး။) ဆုဓ၊ ဆုဓ။ ဟိ၊ မှန်၏။ တဏှာကွယော၊ တဏှာကုန်ခန်းခြင်းသည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ပင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူ၏။

ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁။ တတြာတိ တသ္မိံ ရူပေ။ သတ္တောတိ သင်္ခနကိစ္စေန ဆန္ဒာဒိပရိယာယေန လောဘေန အာသတ္တော လဂ္ဂေါ။ တတြာတိ ဝါ ကရဏေ ဘုမ္မံ၊ တေန ဆန္ဒာဒိနာတိ အတ္ထော။ ဝိသဒ္ဒီ ဒ္ဒီ ၁၃၃-နှာကိုမှီး၍ အနက်သမ္မန်သည်။

၂။ ယဒိ ရူပါဒီသု သတ္တာတ္တာ သတ္တော၊ ဒိဏာသဝေါ ကထံ သတ္တာတ ? သတ္တာဘူတပဇ္ဇာတိ ကတ္တာ။ဦ။ ရဟန္တာများသည် ပုထုဇဉ်ဘဝက ကပ်ငြိဘူးသောကြောင့် ဘူတပုဗ္ဗဂတိကနည်းအားဖြင့် သတ္တမည်၏ဟုလို။

၃-ဘဝနေတ္တိသုတ်

၁၆၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း၊ တည်း။ ဧကမန္တံ၊ ဠ်။ နိသိန္နော ခေါ၊ သော။ အာယသ္မာ ရာဓော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဝနေတ္တိနိရောဓော ဘဝနေတ္တိနိရောဓောတိ၊ ဘဝနေတ္တိ-နိရောဓ ဘဝနေတ္တိနိရောဓဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဝနေတ္တိ၊ သတ္တဝါတို့ကို ဘဝသို့ဆဲ့ဆောင်အပ်ကြောင်း တဏှာသည်။ ဝါ၊ဘဝတဏှာတည်းဟူသောကြိုးသည်ဟု။ ကတမော-နု ခေါ၊ အာဘယ်ပါနည်း။ ဘဝနေတ္တိနိရောဓော၊ သတ္တဝါတို့ကို ဘဝသို့ဆဲ့ဆောင်အပ်ကြောင်း တဏှာ၏ချုပ်ခြင်းသည်။ ကတမော နု ခေါတိ။ အာဘယ်ပါနည်း"ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ရာဓ၊ ရာဓ။ ရူပေ ဒခေါ၊ ရုပ်၌။ ယော ဆန္ဒော၊ အကြင်လိုချင်ခြင်းသည်။ ယော ရာဂေါ၊ အကြင် တပ်မက်ခြင်းသည်။ ယာ နန္ဒီ၊ အကြင်နှစ်သက်ခြင်းသည်။ ယာ တဏှာ၊ အကြင်ဆာလောင်ခြင်း သည်။ ယေ ဥပယုပါဒါနာ၊ အကြင်ကပ်ရောက်ခြင်း, စွဲလမ်းခြင်းတို့သည်။ ယေ စေတသော အဓိဋ္ဌာနာဘိနိဝေသာနုသယာ၊ အကြင်အကုသိုလ်စိတ်၏တည်ခြင်း, မှားသောနှလုံးသွင်းခြင်း, အဖန်ဖန် ကိန်းအောင်းခြင်းတို့သည်။ (သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) အယံ၊ ဤရုပ်၌ လိုချင်ခြင်းအစရှိသည် ကို။ ဘဝနေတ္တိ၊ ဘဝနေတ္တိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တေသံ၊ ထိုရုပ်၌ လိုချင်ခြင်းစသည်တို့၏။ (ဘဝနေတ္တိနဲ့က တာယ ရှိသင့်၏။) နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းသည်။ ဘဝနေတ္တိနိရောဓော၊ ဘဝနေတ္တိ နိရောဓမည်၏။ (ဝေဒနာယ စသည်တို့၌လည်း ဤနည်းပေးလေ။)

တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၄-ပရိညေယျသုတ်

၁၆၃။ (ဤသုတ်၏အနက်ကို စာပိုဒ်-၁၀၆ ပရိညေယျသုတ်၌ ပြခဲ့ပြီ။ရဟန်းအများအားဟော သည်နှင့် အရှင်ရာဓအားဟောသည်သာ ထူး၏။ စာပိုဒ် ၂၃-ပရိညသုတ်၌ကား ပရိညေယျဓမ္မနှင့် ပရိညာကို ဟောတော်မူသည်။)

စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-ဖ-၇-ဂ-၉-၁၀-သမဏသုတ်စသော ၆-သုတ်

၁၆၄-၁၆၉ (ဤ ၆-ဝုတ်သည် စာပိုဒ် ၁၀၇-၁၁၂-သုတ်များနှင့် တူ၏။)

၁။ ဘဝနေတ္တိတိ ဘဝရဇ္ဇု။ ဠ။ ယန္တရဇ္ဇု ဝိယ ဘဝပဗန္ဓဿ နယနတော ဘဝရဇ္ဇူတိ တဏှာ ဝုတ္တာ။ ဋီ။ ဘဝနေတ္တိတိ ဘဝရဇ္ဇု၊ တဏှာယေဟံ နာမံ။ ကာယ ဟိ 'ဂေါဏော ဝိယ ဂိဝါယ ရဇ္ဇုယာ' သတ္တာ ဟဒယေ ဗဒ္ဓါ တံ တံ ဘဝံ နိယန္တီ၊ တသ္မာ ဘဝနေတ္တီကိ ဝုစ္စတိ။ မ-ဋ-၃၊၂၃၆။ ယထာ ယန္တရဇ္ဇုယာ ယန္တံ နိယတိ။ ဧဝံ ယာယ တဏှာယ ဘဝေါ နိယတိ၊ သာ"ဘဝနေတ္တိ ဘဝရဇ္ဇူ"တိ ဝုတ္တာ။ မ-ဋီ-၃ ၁၅၈။ သတ္တာ ဘဝံ နိယန္တိ ဧတာယာတိ ဘဝနေတ္တိဟုပြု၊ ဘဝတဏှာဒေကာက်။ ဘဝေ တဏှာ ဘဒေါ ဥဿာရပဒလောပေန၊ နိယန္တီ ဧတာယာတိ ဧနတ္တိ၊ ရဇ္ဇု၊ ဧနတ္တိ ဝိယ နေတ္တိ၊ ဘဝေါ ဧဝ နေတ္တိ ဘဝနေတ္တိဟု တနည်းပြု၊ ဂုဏ်းဘဝတဏှာကိုပင် ကောက်။

ရာဓသံယုတ္တာဿ၊ ၏။ ပဌမော ဝဂ္ဂေါ၊ ပဌမဝဂ်တည်း။

တဿ၊ ထိုပဌမဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ကား—

မာရော၊ မာရသုတ်၎င်း။ သတ္တော၊ သတ္တသုတ်၎င်း။ ဘဝနေတ္တိ၊ ဘဝနေတ္တိသုတ်၎င်း။ ပရိညေယျော၊ ပရိညေယျသုတ်၎င်း။ ဒုဝေ၊ ၂-သုတ်ကုန်သော။ သမဏော၊ သမဏသုတ်, ဒုတိယသမဏသုတ်တို့၎င်း။ သောတာပန္နော၊ သောတာပန္နသုတ်၎င်း။ အရဟာ စ၊ အရဟန္တသုတ်၎င်း။ အပရေ၊ တပါးကုန်သော။ ဒုဝေ၊ ၂-သုတ်ကုန်သော။ ဆန္ဒရာဂါ၊ ဆန္ဒရာဂသုတ်, ဒုတိယဆန္ဒရာဂသုတ်တို့၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်တည်း။

၂-ဒုတိယဝဂ်

၁-မာရသုတ်

၁၇၀။ (ဤသုတ်သည် ပဌမဝဂ်မာရသုဘ်နှင့် တူ၏။ ရူပသို့၊ ရုပ်၌။ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ငြီးငွေ့၏။ပ။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏-ဟု ပေးရုံသာ ထူး၏။)

ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော သုတ်တည်း။

၂-မာရဓမ္မသုတ်

၁၇၁။ (ဤသုတ်၌ ရာဓ၊ ရာဓ။ ရူပံ ခေါ၊ ရုပ်သည်။ မာရဓမ္မော၊ သေခြင်းသဘောရှိ၏။ စသည်ဖြင့် ပေးလေ။ အကြွင်း မထူးပြီ။)

ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော သုတ်တည်း။

၃-အနိစ္စသုတ် ၄-အနိစ္စဓမ္မသုတ်

၁၇၂-၁၇၃။ (ဤသုတ်၌ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ အနိစ္စဓမ္မော၊ မမြဲခြင်းသဘောရှိ၏ ဟု ပေး။)

တတိယံ၊စတုတ္ထံ၊ သုံးခု လေးခုမြောက်သော သုတ်တည်း။

၅-၆-၇-၈-၉-၁၀-၁၁-၁၂-ဒုက္ခစသောရှစ်သုတ်

၁၇၄-၁၈၁။ (ဤ ၈-သုတ်တို့၌ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဒုက္ခဓမ္မော၊ ဆင်းရဲခြင်းသဘောရှိ၏။ အနုတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်။ အနုတ္တဓမ္မော၊ အတ္တမဟုတ်သောသဘောရှိ၏။ ခယဓမ္မော၊ ကုန်ခန်းခြင်းသဘောရှိ၏။ ဝယဓမ္မော၊ ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိ၏။ သမုဒယဓမ္မော၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ နိရောဓဓမ္မော၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏-ဟုပေး။ ဤမျှသာထူး၏။)

ပဉ္စမံ။ပ။ဒွါဒသမံ၊တည်း။

ဒုတိယော၊ ၂ ခုမြောက်သော။ ဝဂ္ဂေါ၊ ဝဂ်တည်း။

တဿ၊ ထို ဒုတိယဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ကား—

မာဒေဏ္ဍစ၊ မာဂဏ္ဍိတ်ဂင်း။ မာဂဓမ္မောဒ၊ မာဂဓမ္မသုတ်ဂင်း။ အနိဒစ္စ၊ အနိစ္စအမည်ဖြင့်။ အပရေ၊ တပါးကုန်သော။ ဒုဝေ၊ အနိစ္စသုတ်, အနိစ္စဓမ္မ ၂-သုတ်တို့ဂင်း။ ဒုက္ခေန စ၊ ဒုက္ခအမည်ဖြင့်လည်း။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ ဒုဝေ၊ ဒုက္ခသုတ်, ဒုက္ခဓမ္မ ၂-သုတ်တို့ဂင်း။ အနတ္တေန စ၊ အနတ္တအမည်ဖြင့်လည်း။ တထေဝ။ အနတ္တသုတ်အနတ္တဓမ္မသုတ် ၂-သုတ်တို့ဂင်း။ ခယဝယသမုဒယနိရောဓေဓမ္မေန၊ ခယဓမ္မသုတ်, ဝယဓမ္မသုတ်, သမုဒယဓမ္မသုတ်, နိရောဓေဓမ္မသုတ်ဂင်း။ (သမာဟာရဒ္ဒန္ဒဗစ္ဗတ္တတ္ထကရဏဝစန။) ဒ္ဝါဒသ၊ ၁၂-သုတ်တို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်တည်း။

၃-အာယာစနဝဂ်

၁-၁၂-မာရာဒိသုတ္တာဒ္ဝါဒသက

၁၀၂။ (သာဝတ္ထိနိဒါနံမှ ဝိဟရေယျန္တိ အထိ စာပိုဒ် ၁၅၉-အာနန္ဒသုတ်နှင့်တူ၏။)

ရာဓ၊ရာဓ။ ယော ခေါ၊ အကြင်သဘောတရားသည်။ မာရော၊ သေခြင်းမည်၏[1]။ တေ၊ သင်. သည်။ တတြ၊ ထိုသဘောတရား၌။ ဆန္ဒေ၊ လိုချင်ခြင်းကို။ ပဟာတဗ္ဗော၊ ပယ်အပ်၏။ ရာဂေါ၊ တပ်မက်ခြင်းကို။ပဟာတဗ္ဗော၊ အပ်၏။ ဆန္ဒရာဂေါ၊ လိုချင်တပ်မက်ခြင်းကို။ ပဟာတဗ္ဗော၊ အပ်၏။ ရာဓ၊ရာဓ။ ကောစ၊ အဘယ်သဘောတရားသည်။ မာရော၊ သေခြင်းမည်သနည်း။ ရာဓ၊ရာဓ။ ရူပံ ခေါ၊ ရုပ်သည်။ မာရော၊ မည်၏။ တေ၊ သင်သည်။ တတြ၊ ထိုရုပ်၌။ ဆန္ဒေ၊ လိုချင်ခြင်းကို။ ပဟာတဗ္ဗော၊ ပယ်အပ်၏။ ရာဂေါ၊ ကို။ပ။ ဆန္ဒရာဂေါ၊ ကို။ ပဟာတဗ္ဗော၊အပ်၏။(ဝေဒနာစသည် တို့၌လည်း ဤနည်းပေးလေ။) ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

၁၀၃-၁၉၃။ [မာရဓမ္မော၊ သေကြေပျက်စီးခြင်းသဘောရှိ၏။(မာရဓမ္မောတိ မရဏဓမ္မော။ဋ္ဌ။ မရဏဓမ္မောတိ ဝိနာသဓမ္မော။ဋီ။) အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ အနိစ္စဓမ္မော၊ မမြဲခြင်းသဘောရှိ၏။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဒုက္ခဓမ္မော၊ ဆင်းရဲခြင်းသဘောရှိ၏။ အနတ္တာ၊ အတ္တမဟုတ်။ အနတ္တဓမ္မော၊ အတ္တမဟုတ်သောသဘောရှိ၏။ ခယဓမ္မော၊ ကုန်ခန်းခြင်းသဘောရှိ၏။ ဝယဓမ္မော၊ ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိ၏။ သမုဒယဓမ္မော၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ နိရောဓ ဓမ္မော၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏-ဟုပေး။ အကြွင်းတူပြီ။]

ဒ္ဝါဒသမံ၊ တဆဲ့နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

အာယာစနဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ တတိယော၊ ၃-ခုမြောက်ဝဂ်တည်း။

၁။ ယသ္မာ ပန ရူပါဒိဝိနိမုတ္တံ မရဏံ နာမ နတ္ထိ၊ တေနဿ ဘဂဝါ"ရူပံ ခေါ ရာဓ မာရော"တိ အာဒိမာဟ၊ ဋ္ဌ။ ရူပါဒိဝိနိမုတ္တံ မရဏံ နာမ နတ္ထိ ရူပါဒိနံယေဝ ဝိဘဝေ မရဏသမညာ။ဋီ။ ရုပ်စသည်တို့မှလွတ်၍ သေခြင်းမည်သည်ကို မဆိုအပ်။ မှန်၏၊ သေသည်ဟူသော အမည်နာမသည် ရုပ်စသည်တို့၏ပျက်စီးရာ၌ ဖြစ်၏၊ သို့ဖြစ်၍ ရုပ်စသည်ကို သေခြင်းမည်၏ဟု ဟောတော်မူ၏။

တဿ၊ ထိုအာယဿစနဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ကား—

မာရောစ၊ မာရသုတ်၎င်း။ပ။ ဒွါဒသ၊ ၁၂- သုတ်တို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်တည်း။
(ဒုဝိယဝဂ်၏ ဥဒ္ဒါန်းအတိုင်းပင်။)

၄-ဥပနိသိန္နဝဂ်

၁၉၄-၂၀၅။ (ဤဝဂ် ၁၂-သုတ်သည် အာယဿစနဝဂ်နှင့် အာဒေးလုံးတူ၏။)

ဆဒသံယုတ္တံ၊ ဆဒသံယုတ်သည်။ သမတ္တံ၊ ပြီး၏။

၃-ဒီဋ္ဌိသံယုတ်

၁-သောတာပတ္တိဝဂ်

၁-ဝါတသုတ်

၂၀၆။ ဧကံ သမယံ၊ တရုံရောအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သာဝတ္ထိယံ၊ သာဝတ္ထိမြို့၌။ ဧတဝနေ၊ ဧတဝန်ကျောင်းတော်၌။ ဝိဟရတိ၊ သီတင်းသုံးတော်မူ၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ကိသ္မိံ၊ အဘယ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ အကြောင်းပြု၍။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ အဘိနိဝိဿ၊ မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်း၍။ "ဝါတာ၊ လေ(အစစ်)တို့သည်။ နု ဝါယန္တိ၊ မတိုက်ကုန်။ နဇ္ဇော၊ မြစ်(အစစ်)တို့သည်။ နု သန္ဒန္တိ၊ မစီးကုန်။ ဂဗ္ဘိနိယော၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမ (အစစ်) တို့သည်။ နု ဝိဇာယန္တိ၊ သားမဖွားကုန်။ စန္ဒိမသူရိယာ၊ လ,နေ(အစစ်)တို့သည်။ နု ဥဒေန္တိ ဝါ၊ ထွက်လည်း မထွက်ကုန်။ နု အပေန္တိ ဝါ၊ ဝင်လည်း မဝင်ကုန်။ သေိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိကာတိ၊ တံခါးတိုင်တည်သကဲ့သို့ ခိုင်မြဲစွာတည်ကုန်၏ ၁ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဒိဋ္ဌိ၊ အယူသည်။ ဥပပဇ္ဇတိတိ၊ ဖြစ်၏"ဟူသော။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဓမ္မော၊ တရားတို့သည်။ ဘဂဝံမူလကာ၊ မြတ်စွာဘုရားလျှင် အရင်းမူလရှိပါကုန်၏။ပ။ ဓာရေဿန္တိ၊ ဆောင်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ကုန်ပြီ။(ပေယျာလကို စာပိုဒ် ၁၅၀-အစ္ဆရိယ္တာသုတ်ကို ရှု၍ ဒဖော်။)ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေန ဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်မူ။ သုဏာထ၊ နာကြကုန်။ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ။ မနသိကရောထ၊ နှလုံးသွင်းကြကုန်။ ဘာသိဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။ တေ ဘိက္ခူ။၊ တို့သည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ကို။ ဧဝံ ဘန္တေတိ ခေါ၊ ကောင်းပါပြီ အရှင်ဘုရားဟူ၍။ပစ္စဿောသုံ၊ ရှေး၌နာယူကြကုန်ပြီ။ဘဂဝါ၊မြတ်စွာဘုရားသည်—

၁။ ဧဝံ ကိရ တောံ ဒိဋ္ဌိယေပိ ဧတေ ရုက္ခသာခါဒိနိ ဘဉ္ဇန္တာ ဝါဘာ ဝါယန္တိ၊ နဒေ ဝါတာ၊ ဝါတလေသော နာဒမေဒသော။ ဝါတော ပန သေိကတ္ထမ္ဘော ဝိယ ပဗ္ဗတကူဋံ ဝိယ စ ဌိတော။ဌ။နု ကေ ဝါတာတိ ယေ ဣမေ ရုက္ခသာခါဒိဘဉ္ဇနကာ၊ ဧတေ သဘာကာယဘာဘာ ဝါတာ နာမ နု ဟောန္တိ၊ တေ ဟိ နိစ္စော ဓုဝါ သဿတာ၊ ကေနဒေဟ "ဝါတော ပဒေါ" တိ အာဒိ။ တေန သတ္တသု ကာယေသု စတုတ္ထံ ကာယမာဟ ရုက္ခသာခါဒိဘဉ္ဇနကော ဧသော ဝါတလေသော နာမ၊ ဝါတသဒိသောတိ အတ္ထော။ သေိကတ္ထမ္ဘော ဝိယာတိ ဣမိနာ နိစ္စလဘာဝမေဝ ဒဿေတိ၊ ပဗ္ဗတကူဋံ ဝိယာတိ ဣမိနာ ပန သဿတိသမံ ဝါ ပိ။ အယဉ္စ ဝါယုကာယဿ နိစ္စတံ အာဘိနိဝိဿ ဌိတော "မာ စ အနိစ္စတာ ပဇော ဟောတူ" တိ နု ဝါတာ ဝါယန္တိတိ ဗာဓတိ။ဌ။ သစ်ကိုင်းကျိုးအောင်တိုက်သော လေတို့သည် လေစစ်မဟုတ်, လေအတုတို့သာတည်း၊ လေအစစ်မှာ တိတ်ဆိတ်ကြဆဲသော ကာယ ၇-မျိုးတွင် စကုတ္ထကာယဖြစ်သောကြောင့် တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ ခိုင်ခံ့၍ တောင်ထွတ်ကဲ့သို့ ခိုင်ခံ့ရုံမက အမြဲတည်ကံ့ဇီးဟု ယူကြသည်ဟူလို။ ဤအယူရှိသူသည် ဝါယောကာယ၏ မြဲသည်၏အဖြာကို မှားသော အားဖြင့် နှလုံးသွင်းတည်နေလျက် "မမြဲသောသဒ္ဒါသည် ကပါးအာဆာမဖြစ်ပါစေလင့်"ဟု တောင့်တ၍ "လေအစစ်တို့မတိုက်ကုန်"ဟု လေအစစ်ကို တားမြစ်ကန့်ကွက်သည်၊ ဝါတလေသ=လေအတုဘို့တိုက်ကြသည်ဟု ဘမျိုးယူဆလေ၏။ နဒီ, ဂဗ္ဘိနီ, စန္ဒိမသူရိယတို့၌လည်း ဤနည်းယူဆကြ၏။ ဤဋီကာပါသော "မာ စ အနိစ္စတာ ပဇော ဟောတု"ဟူသော ပါဠိကို"အနိစ္စတာပဇော"ဟု သမာသ်အဖြစ်ကြ၍"(လေသည်)မမြဲသည် အဖြစ်ပြုခြင်းသည် မဖြစ်ပါစေလင့်"ဟုသော်ငင်း၊ သို့မဟုတ် "မာ စ နိစ္စတာပဇော ဟောတု"ဟုသော်ငင်း ပြင်လျှင် သင့်ရာ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပေ ဇဝါ၊ ခွပ်သည်။ သတိ၊ သော်။ပ။ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ (ဝေဒနာ စသည်ကိုလည်း ဤသို့လည်းပေး။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘံ၊ ထိုငါဘုရားမိန့်တော်မူအပ်မည် စကားကို။ ကိ ံမညထ၊ အသို့မှတ်ထင်ဖြေဆိုကုန်မည်နည်း။ ရူပံ၊ သည်။ နိစ္စံ ဝါ၊ မြဲလေသလော။ အနိစ္စံ ဝါ၊ မမြဲလေသလော။ ဤတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။ ဘဒန္တေ၊ ထုး။ အနိဂ္ဂံ၊ မမြဲပါ။ ယံ ပန၊ အကြင်ရုပ်သည်ကား။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ ထို့ပ်သည်။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ ဆင်းရဲလေသလော။ သုခံ ဝါ၊ ချမ်းသာလေသလော။ ဤတိ၊ ပြီ။ ဘဒန္တေ၊ ထုး။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ယံ ပန၊ အကြင်ရုပ်သည်ကား။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိ၏။ တံ၊ ထိုရုပ်ကို။ အနုပါဒါယ၊ မစွဲလမ်းသည်ရှိသော်။ "နု ဝါတာ ဝါယန္တီ။ပ။ ဒေသိကဋ္ဌာယိဋ္ဌာဘာတိ၊ ဋ္ဌိတာ"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ အပိ နု၊ ဖြစ်ရာသလော။ ဤတိ၊ ပြီ။ ဘဒန္တေ၊ ထုး။ ဧတံ၊ ဤ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နော ဟိ၊ မဆင်ပါ။ (ဝေဒနာ စသည်၌လည်း ဤနည်း။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယတော ခေါ အရိယသာဝကဿ၊ အကြင်အရိယသာဝကသည်။ ဤမေသု စ ဌာနေသု၊ ဤ ၆-ဌာနတို့၌လည်း။ ကခ်ါ၊ ယုံမှားခြင်းကို။ ပဟီနာ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ၊ ထိုအရိယသာဝကသည်။ ဒုက္ခေပိ၊ ဆင်းရဲ(ဒုက္ခသစ္စာ)၌လည်း။ ကခ်ါ၊ ကို။ ပဟီနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ၊ ထိုအရိယသာဝကသည်။ ဒုက္ခသမုဒယေပိ၊ ဆင်းရဲ၏ဖြစ်ကြောင်း(သမုဒယသစ္စာ)၌လည်း။ ကခ်ါ၊ ကို။ ပဟီနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ၊ သည်။ ဒုက္ခနိရောဓေပိ၊ ဆင်းရဲ၏ချုပ်ရာ (နိရောဓသစ္စာ)၌လည်း။ ကခ်ါ၊ ကို။ ပဟီနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ၊ သည်။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယပိ၊ ဆင်းရဲ၏ ချုပ်ရာသို့ရောက် ကြောင်းအကျင့်(မဂ္ဂသစ္စာ)၌လည်း။ ကခ်ါ၊ ကို။ ပဟီနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အယံ အရိယသာဝကော၊ ဤ အရိယသာဝကကို။ အဝိနိပါတဓမ္မော၊ အလိုအာသာကင်းလျက် ကျရောက်ခြင်းသဘောမရှိသော။ နိယတော၊ မဂ္ဂနိယာမအားဖြင့် မြဲသော။ သမ္မောဓိပရာယနော၊ အထက်မဂ် ၃-ပါးလျင် လည်းလျှောင်းရာရှိသော။ သောတာပန္နော၊ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။ ပဒုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဤတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။

ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသောသုတ်တည်း။

၂-ဧတံမမသုတ်

၂၀၇။ (သာဝတ္ထိနိဒါနံ မှ နော ဟေတံ ဘဒန္တေ အထိ လွတ်ပြီ။) ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်သော။ သုတံ၊ ကြားအပ်သော။ မုတံ၊ တွေ့အပ်သော။ ဝိညာတံ၊ သိအပ်သော။ ပတ္တံ၊ ရောက်အပ်သော။ ပရိယေသိတံ၊ ရှာမှီးအပ်သော။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ အနုဝိစရိတံ၊ အဖန်ဖန် သုံးသပ်အပ်သော။ ယမ္မိ ဤဒံ၊ အကြင်အာရုံသည်လည်း။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တမ္မိ၊ ထိုအာရုံသည်လည်း။ နိစ္စံ ဝါ၊ မြဲလေသလော။ အနိစ္စံဝါ၊ မမြဲလေသလော။ ဤတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူပြီ။ ဘဒန္တေ၊ ထုး။ အနိစ္စံ၊ မမြဲပါ။ (ကြွင်းအားလုံးတူပြီ။)

ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၃-သောအတ္တာသုတ်

၂၀၈။ (ဤသုတ်လည်း မထူးပြီ။ သော အတ္တာ စသော အာကာရပါကျ၏အနောက်ကို ဒိဋ္ဌိဝဂ် စာပိုဒ် ၁၅၂-သောအတ္တာသုတ်၌ ပြခဲ့ပြီ။)

တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သော သုတ်တည်း။

၄-နောစမေသိယာသုတ်

၂၀၉။ (ဤသုတ်လည်း တူပြီ။ နော စဿ်စသော အာကာရဝါကျ၏အနက်ကို ဒီဋ္ဌိဝဂ် စာပိုဒ် ၁၅၃ နောစမေသိယာသုတ်၌ ပြခဲ့ပြီ။)

စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-နတ္ထိဒိန္နသုတ်

၂၁၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကိသ္မိ ံ၊ အဘယ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ကိ ံ၊ အဘယ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ကိ ံ၊ အဘယ်ကို။ အဘိနိဝိဿ၊ မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်း၍။ "ဒိန္နံ၊ အလှူ၏အကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယိဋ္ဌံ၊ အလှူကြီး၏ အကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟုတံ၊ အလှူငယ်၏ အကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သုကတဒုက္ကဋာနံ ကမ္မာနံ၊ ကုသိုလ်ကံ, အကုသိုလ်ကံတို့၏။ ဖလံ၊ အကျိုးဖျား(အာနိသင်)သည်။ ဝိပါကော၊ အကျိုးရင်း(အကျိုး)သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အယံ လောကော၊ ဤမျက်မှောက်လောကသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပရော လောကော၊ တပါးသော လောကသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ မာတာ၊ အမိ၌ အကောင်းအဆိုးပြုကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပိတာ၊ အဖ၌ အကောင်းအဆိုးပြုကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သြပပါတိကာ၊ စုတေပြီး၍ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း ရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ယေ၊ အကြင် ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ ဣမဉ္စ လောကံ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်လောကကိုလည်း။ ပရဉ္စ လောကံ၊ တပါးသောလောကကိုလည်း။ အဘိညာ၊ ထူးသောပညာဖြင့်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ သစ္ဆိကတ္ဝာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ပဝေဒေန္တိ၊ သိကုန်, သိစေကုန်၏။ သမ္မဂ္ဂတာ၊ ညီညွတ်ခြင်းသို့ရောက်ကုန်သော။ သမ္မာပဋိပန္နာ၊ ကောင်းစွာ ကျင့်ကုန်သော။ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန် [၁]။

၁။ ယိဋ္ဌံ ဝုစ္စတိ မဟာယာဂေါ၊ ဟုတန္တိ် ပဒဟဏကသက္ကာဒရာ။ဌ။ မဟာယာဂေါတိ သဗ္ဗသာဓာရဏံ မဟာဒါနံ၊ ပဒဟဏကသက္ကာရောတိ ပါဟုနကာနံ ကာတဗ္ဗသက္ကာရော။ဋီ။ ဒိန္နံ, ယိဋ္ဌံ, ဟုတံ, မာတာ, ပိတာ တို့၌ အလှူ၊ ဒါန ဧသည် မရှိဟု မယူ, ၎င်းတို့၌ ပြုကျိုးမရှိဟု ယူသည်။

ဖလန္တိ် အာနိသံသာလံ နိဿန္ဒဖလဉ္စ။ ဝိပါကောတိ သဒိသာလံ။ဌီ။

နတ္ထိ အယံ လောကောတိ ပရလောကေ ဌိတဿ အယံ လောကော နတ္ထိ။ နတ္ထိ ပရော လောကောတ ဣဓ လောကေ ဌိတဿာပိ ပရော လောကော နတ္ထိ၊ သဒ္ဓ တတ္ထ တတ္ထော ဥစ္ဆိဇ္ဇန္တိတိ ဒဿေန္တိ။ဌ။ ပရ-လောကေ ဌိတဿ အယံ လောကော နတ္ထတိ ပရလောကေ ဌိတဿ ကမ္မုနာ လဒ္ဓဗ္ဗော အယံ လောကော န ဟောတိ။ဌီ။ တပါးသော နတ်တိရစ္ဆာန်စသော လောကဉ်ခေါက်နေသူတို့မှာ ကံကြောင့် ရထိုက်သော ဤမျက်မှောက်လောကလူ.ဘဝမျိုး မရှိ၊ ထိအတူ ဤလူ.လောက လူ.ဘဝရောက်နေသူမှာလည်း ကံကြောင့် ရထိုက်သော တပါးသော နတ်တိရစ္ဆာန်စသော ဘဝမရှိ။ ထိုထိုရရှိဆဲဘဝ၌သာလျှင် သေသောအခါ လုံးဝ ပြတ်စဲသွားကြ၏။ ဆက်လက်၍ ဖြစ်ပွါးခြင်းမရှိပဲ ပျက်စီးသွားကြ၏ဟု ယူလေသည်။

သမဏေန နာမ ယာထာဝတော ဇာနန္တေန ကဿစိ အကထေတ္ဝာ သညတေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊အညထာ အာဟော-ပုရိသိကာ နာမ သိယာ။ ကိ်ဉ္စိ ပရော ပရဿ ကရိဿတိ၊ တထာ စ အတ္တာနော သမ္မာဒနဿ ကဿစိ အဝဿယော ဇေ နာ သိယာ တတ္တာ တတ္ထော ဥစ္ဆိဇ္ဇနတောတိ အာဟ"ယော။ပ။ပဝေဒေန္တိ"တိ။ ဋီ။ ရဟန်းဆိုလျှင် ဟုတ်မှန်စွာ မိမိသိမြင်သော် မည်သူအားမျှ မဟောကြားမူ၍ နှုတ်စောင့်ရသည်။ သို့မဟုတ်က အုံဖွယ်ကိုဖြစ်စေသည်မည်ရာ၏။ ထိုထိုဘဝ၌သာလျှင် ပြတ်သောကြောင့် တယောက်သူသည် တယောက်သူအား မည်သို့မျှ မတတ်နိုင်၊ မိမိပြည့်စုံလျှင် အခြားသူ၏ အားထားရာဖြစ်ဖို့မလိုဟု ကြံဆ၍ သမ္မာပဋိပန္နသမဏဗြာဟ္မဏမဋ္ဌိဟုယူသည်။

အယံ ပုရိသော၊ ကျိသင်္ဘဝါသည်။ စာတုမဟာဘူတိကော၊ မဟာဘုတ် ၄-ပါးတို့ဖြင့် ပြီး၏။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌၊ ကာလံ၊ အတ္တဘောကို ပစ်ချခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ (သေ၏ဟူလို။) ပထဝီ၊ အဒ္ဓတ္တ ပထဝီသည်။ ပထဝီကာယံ၊ ဗဟိဒ္ဓပထဝီသို့ (ကာယ အနုဂတ်မဲ့)။ အနုပေတိ၊ အစဉ်လိုက်၏။ အနုပဂစ္ဆတိ၊ အစဉ်ကပ်၏။ အာပေါ၊ အဒ္ဓတ္တအာပေါသည်။ အာပေါကာယံ၊ ဗဟိဒ္ဓအာပေါသို့။ပ။ တေဇော၊ အဒ္ဓတ္တတေဇောသည်။ တေဇောကာယံ၊ ဗဟိဒ္ဓတေဇောသို့။ပ။ ဝါယော၊ အဒ္ဓတ္တဝါယောသည်။ ဝါယောကာယံ၊ ဗဟိဒ္ဓဝါယောသို့။ အနုပေတိ၊ အစဉ်လိုက်၏။ အနုပဂစ္ဆတိ၊ အစဉ်ကပ်၏[၁]။

ကုန်ဖြိယာနိ၊ မနိန်ဖြေလျှင် ခြောက်ခုမြောက်ရှိကုန်သော ကုန်ဖြေတို့သည်။ အာကာသံ၊ ကောင်းကင်သို့။ သင်္ကမန္တိ၊ ပြောင်းဖျေပြေးဝင်ကုန်၏။ အာသန္ဒိပဉ္စမာ၊ သေရာညောင်စောင်းလျှင်

၁။ စာတုမဟာဘူတိကောတိ စတုမဟာဘူတမ်ယော။ ပထဝီ ပထဝီကာယန္တိ အဒ္ဓတ္တိကာ ပထဝီဓာတု ဗာဟိရံ ပထဝီဓာတုံ။ အနုပေတီတိ အနုယာတိ။ အနုပဂစ္ဆတီတိ တဿေဝ ဧကဝစနံ။ အနုဂစ္ဆတီတိ အတ္ထော။ ဥဘယေနာပိ ဥပေတိ ဥပဂစ္ဆတီတိ ဒဿေန္တိ။ အာပါဒိသုပိ ဧဿေဝ နယော။ဌ။ စတူသု မဟာဘူတေသု နိယုတ္တောတိ စာတုမဟာဘူတိကော၊ ယထာ ပန မတ္တိကာယ နိဗ္ဗတ္တံ ဘာဇနံ မတ္တိကာမယံ၊ ဧဝမယံ စတူဟိ မဟာဘူတေဟိ နိဗ္ဗတ္တောတိ အာဟ "စတုမဟာဘူတမယော"တိ။ အဒ္ဓတ္တိကာပထဝီဓာတုတိ သတ္တသန္တာနဂတာ ပထဝီဓာတု။ ဗာဟိရံ ပထဝီဓာတုန္တိ ဗဟိဒ္ဓါ မဟာပထဝိံ။ အနုယာတီတိ တဿ အနုရူပဘာဝေန ယာတိ။ "ဥပေတိ ဥပဂစ္ဆတိ"တိ ပုဗ္ဗေ ဗာဟိရပထဝီကာယတော တဒဇကဇေသဘူတာ ပထဝီ အာဂန္ဒ္ဝာ အဒ္ဓတ္တိကဘာဝပ္ပတ္တိယာ သတ္တဘာဝေန သဏ္ဌာတာ ဣဒါနိ ဃဋ္ဋာဒိပထဝီ ဝိယ တမေဝ ဗာဟိရပထဝီကာယံ ဥပေတိ ဥပဂစ္ဆတိ၊ သဗ္ဗသော တေန နိဗ္ဗိသေသတံ ကေဘာဝမေဝ ဂစ္ဆတီတိ ဘဏ္ဍော။ အာပါဒိသုပိ ဧသေဝ-နယောတိ ဘဏ္ဍ ပဋ္ဌုန္ဒုန မဟာသမုဒ္ဒတော ဂဟိတအာပေါ ဝိယ ဝဿောဒကဘာဝေန ပုနပိ မဟာသမုဒ္ဒံ, သူရိယ-ရံသိတော ဂဟိတတ္တာဒ္ဂိသဒ်ါတတေဇော ဝိယ ပုနပိ သူရိယရံသိ, မဟာဝါယုဒ္ဒတော နိဂ္ဂတမဟာဝါယော ဝိယ တမေဝ ဝါယုခန္ဓံ ဥပေတိ ဥပဂစ္ဆတီတိ ဒိဋ္ဌဂတိကော သယမေဝ အတ္တာနော ဝါဒံ ဘိန္ဒတိ။ ဥမ္မတ္တကပစ္ဆိသဒိသဥ္စိ ဒိဋ္ဌဂတိကဒဿနံ။ဌိ။

စတ္တာရော မဟာဘူတာ စတုမဟာဘူတာ၊ စတုမဟာဘူတေသု နိယုတ္တောတိ စာတုမဟာဘူတိကောဟုပ္ပိ။ စတုမဟာဘူတေဟိ နိဗ္ဗတ္တောတိ စာတုမဟာဘူတိကောဟု သော်လည်းပြု။ သတ္တဝါတို့သန္တာန်၌ဖြစ်သော ပထဝီဓာတ်ကို အဒ္ဓတ္တိကပထဝီ, သတ္တဝါတို့သန္တာန်မှ တပါးသောအရာဝတ္ထု၌ဖြစ်သော ပထဝီဓာတ်ကို ဗဟိဒ္ဓပထဝီဟု ခေါ်သည်။ အဒ္ဓတ္တပထဝီသည် ဗဟိဒ္ဓပထဝီသို့ လိုက်ပုံမှာ-အဒ္ဓတ္တပထဝီဟူသည် သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌ဖြစ်သော ကြမ်းတန်းခက်မာသော ဓာတ်သဘောမျှတည်း၊ ၎င်းပထဝီသည် ရှေး၌ မြေကြီးတောတောင်ဟူသော ဗဟိဒ္ဓပထဝီ၏အစိတ်အပိုင်းမှ ဖြစ်ပေါ်လာ၍ အဒ္ဓတ္တပထဝီအဖြစ်သို့ ရောက်လျက် သတ္တဝါ၏အဖြစ်ဖြင့် တည်၏။ ယခု အခါ၌ အိုးစသော ဗဟိဒ္ဓပထဝီသည် မြေကြီးသို့ ကပ်ရောက်သကဲ့သို့ ဗဟိဒ္ဓပထဝီအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သွား သည်ဟု ယူလေသည်။

အဒ္ဓတ္တအာပေါသည် ဗဟိဒ္ဓအာပေါသို့လိုက်ပုံ၌ မဟာသမုဒ္ဒါမှ ပဋ္ဋန်နတ်မင်းခေါ် မိုးတိမ်သည် ယူအပ်သော အာပေါသည် မိုးရေအဖြစ်ဖြင့် တဖန်မဟာသမုဒ္ဒါသို့ ကပ်ရောက်သကဲ့သို့ သတ္တဝါတို့၏သန္တာန်၌ဖြစ်သော အဒ္ဓတ္တ အာပေါသည် မဟာသမုဒ္ဒါဟူသော ဗဟိဒ္ဓအာပေါသို့ ကပ်ရောက်သွားသည်ဟုငင်း, နေရောင်ခြည်မှယူအပ်သော သက်တန့်ဆောင်သည် တဖန် နေရောင်ခြည်သို့ ကပ်ရောက်သကဲ့သို့ အဒ္ဓတ္တတေဇောသည် နေရောင်ခြည်ခေါ် ဗဟိဒ္ဓ တေဇောသို့ကပ်ရောက်သွားသည်ဟုငင်း, လေအစုကြီးမှ ဖဲထွက်လာသော တဖန် ထိုလေအဟုန်ကြီးသည် လေ အစုသို့ကပ်ရောက်ရသကဲ့သို့ အဒ္ဓတ္တဝါယောသည် ဗဟိဒ္ဓဝါယောသို့ ကပ်ရောက်သွားသည်ဟုငင်း ယူလေသည်။

ငါးယောက်မြောက်ရှိကုန်သော။ ပုရိသာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ မတံ၊ သေသူကို။ ယာဝ အာဠာဟနာ၊ သုသာန်သင်းချိုင်းတိုင်အောင်။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားကုန်၏။ ပဒါနိ၊ ဂုဏ်အစုတို့သည် (ကောင်းဂုဏ် မကောင်းဂုဏ် အားလုံးယူ)။ ဝါ-ကိုယ်တို့သည်ဘဲ။ ပညာယန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ကာပေါတကာနိ၊ ခိုတောင်အဆင်းရှိကုန်သော။ (ပါရာဇတပက္ခဝဏ္ဏာနိ။ဋ္ဌ။) အဋ္ဌိနိ၊ အရိုးတို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အာဟုတိယော၊ လက်ဆောင်ပေးလှူ ပူဇော်ခြင်းတို့သည် (ပူဇော်ကြောင်း စေတနာတို့သည်)။ ဘဿန္တာ၊ ပြာလျှင်အဆုံးရှိကုန်၏။ ယဒိဒံ ဒါနံ၊ အကြွင်အလှူပေးခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။ တံ ဒါနံ၊ ထိုအလှူပေးခြင်းသည်။) ဒတ္တုပညတ္တံ၊ လူမိုက်တို့ပညတ်သော အရာတည်း၌။ ယေ ကေစိ၊ အကြင် ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ အတ္ထိကဝါဒံ၊ အကြင် တမလွန်လောကရှိ၏ဟု ယူသော ဝါဒကို။ ဝဒန္တိ၊ ပြောဆိုကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုရဟန်းပုဏ္ဏားတို့၏ စကားသည်။ တုစ္ဆံ၊ အချည်းနှီးတည်း။ မုသာ၊ အမှားတည်း။ ဝိလာပေါ၊ ယောင်ယမ်းပြောဆိုခြင်းတည်း။ ဗာလေ စ၊ သူမိုက်ဘို့သည်ရင်း။ ပဏ္ဍိတေ စ၊ ပညာရှိတို့သည်ရင်း။ (ပဌမာယောကို ပြု။) ကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နက ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်ခြင်းကြောင့်။ ဝါ-ပျက်သည်မှ(နောက်၌)။ ဥစ္ဆိဇ္ဇန္တိ၊ ပြတ်ကုန်၏။ ဝိနသ္သန္တိ၊ ပျက်စီးကုန်၏။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ အထက်၌။ နဟောန္တိတိ၊ မဖြစ်ကုန်ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဒိဋ္ဌိ၊ အယူသည်။ ဥပပဇ္ဇတိ နုဓေါ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးတော်မူပြီ။ ဘဒ္ဒန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ နော၊ တပည့်တော်တို့၏။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ ဘဂဝံမူလကာ၊ မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် အကြောင်းရင်းမူလရှိပါကုန်၏။ ပ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပေ ဓေါ၊ ရုပ်သည်။ သတိ၊ သော်။ပ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ (ဝေဒနာစသည်၌လည်း ဤနည်းပေး။ ကြွင်းအားလုံး ဤဝဂ် ပဌမသုတ်ကို မှီး၍ သမ္မန်။) ပဋ္ဌမံ၊ ငါးခုမြောက်သော သုတ်တည်း။

၆-ကရောတောသုတ်

၂၁၁။ (ဤသုတ်၌ အာကာရဝါကျနက်တခုသာ ထူး၏။ အာကာရဝါကျနက်ကား—)

ကရောတော၊ ကိုယ်တိုင်ပြုသော သူသည်ဖြင့်။ ကာရယတော၊ ပြုစေသော သူသည်ဖြင့်။ ဆိန္ဒတော၊ (သူတပါးတို့၏ လက်ခြေစသည်တို့ကို) ကိုယ်တိုင်ဖြတ်သော သူသည်ဖြင့်။ ဆေဒါပယတော၊ ဖြတ်စေသော သူသည်ဖြင့်။ ပစတော၊ တုတ် လုံတံဖြင့် ကိုယ်တိုင် ညှဉ်းပန်းသူသည်ဖြင့်။ (ပစတောတိ ဒဏ္ဍေန ပီဠေန္တိဿဿဋ္ဌ။ ပစနံ ဒဟနံ ဝိဗာဓနန္တိ အာဟ "ဒဏ္ဍေန ပီဠေန္တိဿာ"တိ။ ဋ္ဌီ။) ပါစာပယတော၊ ညှဉ်းပန်းစေသူသည်ဖြင့်။ သောစယတော၊ ကိုယ်တိုင် သူတပါး စိုးရိမ်ခြင်းကို ပြုသူသည်ဖြင့်။ သောစာပယတော၊ သူတပါး စိုးရိမ်ခြင်းကို ပြုစေသူသည်ဖြင့်။ ကိလမတော၊

၁။ ပဒါနိမိတိ .... ဂုဏာဂုဏပဒါနိ။ သရီရမေဝ ဝါတ္ထေ ပဒါနိတိ အဓိပ္ပေတံ။ ဋ္ဌ။ ဂုဏာဂုဏပဒါနိတိ ဂုဏဒေါသကောဋ္ဌာသာ။ သရီရမေဝ ပဒါနိတိ သရီရေန တံတံကိရိယာယ ပဇ္ဇိတပ္ပတော။ဋ္ဌီ။ ပဒသဒ္ဒါ ကောဋ္ဌာသတ္ထာ၊ တနည်း သရီရတ္ထာ။

၂။ ဒတ္တုပညတ္တန္တိ ဒတ္တူဟိ ဗာလမနုဿေဟိ ပညတ္တံ။ ဋ္ဌ။ ဒဗ္ဗန္တိ မုယ့်နှင့်တိတိ ဒတ္တူ။ မဋ္ဌပဂ္ဂလာ၊ တေဟိ ဒတ္တူဟိ ဗာလမနုဿေဟိ ပညတ္တံ။ ဋ္ဌီ။

၃။ "ပရလောကော အတ္ထီ"တိ မတိ ယေသံ၊ တေ အတ္ထိကာ၊ တေသံ ဝါဒေါတိ အတ္ထိကဝါဒေါ၊ တံ အတ္ထိကဝါဒံ၊ ဒိ-ဋ္ဌိ ၁၊ ၂၂၆-နှာ။

ကိုယ်တိုင် ပင်ပန်းသူသည်ရှင်း။ ကိလမာပယယော၊ ပင်ပန်းစေသူသည်ရှင်း။ ဖန္ဒတော၊ ကိုယ်တိုင် တုန်လှုပ်သူသည်ရှင်း။ ဖန္ဒာပယတော၊ တုန်လှုပ်စေသူသည်ရှင်း။ ပါဏံ၊ သူ့အသက်ကို။ အတိပါတယတော၊ ကိုယ်တိုင်ချသူ,ချစေသူသည်ရှင်း[1]။ အဒိန္နံ၊ သူဘပါး မပေးအပ်သော ဥစ္စာကို။ အာဒိယတော၊ ကိုယ်တိုင်ယူသူ,ယူစေသူသည်ရှင်း။ သန္ဓိ၊ အိမ်အစပ်(နှံရံ)ကို။ ဆိန္နတော၊ ကိုယ်တိုင်ဖြတ်၍ ခိုးသူ,ဖြတ်၍ခိုးစေသူသည်ရှင်း။ နိလ္လောပံ၊ အကြွင်းမဲ့ လုယက်ခြင်းကို။ ဟရတော၊ ကိုယ်တိုင်လုယက်သူ, လုယက်စေသူသည်ရှင်း။ ကောဂါရိကံ ကရောတော၊ တအိမ်တည်းကို ဝန်းရံလုယက်သူ, လုယက်စေသူသည်ရှင်း။ ပရိပန္ထေ တိဋ္ဌတော၊ ခရီးလမ်းတလျှောက်၌တည်၍ လုယက်သူ, လုယက်စေသူသည်ရှင်း။ ပရဒါရံ ဂစ္ဆတော၊ သူတပါး သားမယားကို သွားလာသူ, သွားလာစေသူသည်ရှင်း။ မုသာ ဘဏတော၊ မဟုတ်မမှန်ပြောသူ, ပြောစေသူသည်ရှင်း။ ပါပံ၊ မကောင်းမှုကို။ ကရောတော၊ ပြုသော်လည်း။ နာ ကရိယတိ၊ ပြုအပ်သည် မမည်။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ခုရ-ပရိယန္တေန၊ သင်ခုန်းသွားတပ်သော။ စက္ကေန၊ စက် (ဘီး) ဖြင့်။ ဣမိဿာ ပထဝိယာ၊ ဤမြေ အပြင်၌။ ပါဏေ၊ သတ္တဝါ တို့ကို။ ကေမံသလံ၊ တခုတည်းသော အသားစုကို။ ကေမံသပုဠံ၊ တခုတည်းသော အသားစိုင်ကို။ စေပိ ကရေယျ၊ အကယ်၍ ပြုလုပ်ငြားအံ့။ တတောနိဒါနံ၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်။ ပါပံ၊ မကောင်းမှုသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပါပဿ၊ မကောင်းမှု၏။ အာဂမော၊ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟနန္တော၊ ကိုယ်တိုင် သတ်သူသည်ရှင်း။ ဃာတေန္တော၊ သတ်စေသူသည်ရှင်း။ ဆိန္ဒန္တော၊ ကိုယ်တိုင်ဖြတ်သူသည်ရှင်း။ ဆေဒါပေန္တော၊ ဖြတ်စေသူသည်ရှင်း။ ပစန္တော၊ ညှဉ်းပန်းသူသည်ရှင်း။ ပါစေန္တော၊ ညှဉ်းပန်းစေသူသည်ရှင်း။ ဂင်္ဂါယ၊ ဂင်္ဂါမြစ်၏။ ဒက္ခိဏံ တီရံ၊ တောင်ဖက်ကမ်းသို့[2]။ စေပိ ဂစ္ဆေယျ၊ အကယ်၍ သွားငြားအံ့။ ဝါ၊ သွားစေကာမူ[3]။ ဘတော နိဒါနံ၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်။ ပါပံ၊ မကောင်းမှုသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပါပဿ၊ မကောင်းမှု၏။ အာဂမော၊ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဒဒန္တော၊ ကိုယ်တိုင် ပေးလှူသူသည်ရှင်း။ ဒါပေန္တော၊ ပေးလှူစေသူသည်ရှင်း။ ယဇန္တော၊ ကိုယ်တိုင် ယဇ်ကြီး ပူဇော်သူသည်ရှင်း။ ယာဇေန္တော၊ ယဇ်ကြီးပူဇော်စေသူသည်ရှင်း။ ဂင်္ဂါယ၊ ဂင်္ဂါမြစ်၏။ ဥတ္တရံ တီရံ၊ မြောက်ဖက်ကမ်းသို့[4]။ စေပိ ဂစ္ဆေယျ၊ အကယ်၍သွားငြားအံ့။ ဝါ၊ သွားစေကာမူ[5]။

၁။ ပါဏမတိပါတယတောတိ ပါဏံ ဟနန္တသ္သာပိ ဟနာပေန္တသ္သာပိ။ ဒေံ သဗ္ဗတ္ထ ကရဏ ကာရာပန ဝသေနေဝ အတ္ထော ဒေဒီတဗ္ဗော။ဌ။ အတိပါတယတောတိ ပဒံ သုဒ္ဓကတ္တုအတ္ထေ ဟေတုကတ္တုအတ္ထေ စ ဝတ္တတိ။ ဋီတို့နှင့်အညီ သုဒ္ဓကာရိုက် ၂-ခုက်ရ ကေသိသ်ကြံ၍ ပေးသည်။

၂။ ဒက္ခိဏန္တိ ဒက္ခိဏတီရေ မနုဿာ ကက္ခဋာ ဒါရုဏာ၊ တေ သန္ဓာယ "ဟနန္တော"တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ ဥတ္တရန္တိ ဥတ္တရတီရေ သဒ္ဒါ ဟောန္တိ ပသန္နာ ဗုဒ္ဓမာမကာ ဓမ္မမာမကာ သံဃမာမကာ၊ တေ သန္ဓာယ "ဒဒန္တော"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ဌ။ ဂင်္ဂါယ ဒက္ခိဏာ ဒိသာ အပ္ပတိရူပဒေသော၊ ဥတ္တရဒိသာ ပတိရူပဒေသောတိ အဓိပ္ပါယေန "ဒက္ခိဏဒ္ဓေပိ"တိအာဒိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ "ဒက္ခိဏတီရေ မနုဿာ ကက္ခဋာ"တိ အာဒိ။ဋီ။

ဂင်္ဂါမြစ် တောင်ဖက်သားတို့သည် အပ္ပတိရူပအရပ်၌ဖြစ်သောကြောင့် ကြမ်းတန်းကုန်၏။ သို့ဘဲကွက် အကုသိုလ် အလုပ်ကို များစွာပြုလုပ်ကြ၏။ ဂင်္ဂါမြစ်၏ မြောက်ဖက်သားတို့သည် ပတိရူပအရပ်၌ ဖြစ်သောကြောင့် ရတနာသုံးပါးကိလေးစားမှုသေကြည်ညိုကြ၍ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ကုန်၏။ သို့ဖြစ်၍ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကိုပြုကြကုန်၏။

၃။ သတ်ခြင်းစသည်ကိုပြုလျက် ထိုအရပ်သို့ သွား၍နေစေကာမူ-ဟု ဆိုလို၏။

၄။ ပေးလှူခြင်းစသည်ကိုပြုလျက် ထိုအရပ်သို့ သွား၍နေစေကာမူ-ဟု ဆိုလိုသည်။

တတော နိဒါနံ၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်။ ပုညံ၊ ကောင်းမှုသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပုညဿ၊ ကောင်းမှု၏။ အာဂမော၊ ဖြစ်ပေါ် လာခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဒါနေန၊ အလှူပေးခြင်း ကြောင့်ထင်း။ ဒမေန၊ ကွန္ဒြေတို့ကို ဆုံးမခြင်း ဥပုသ်စောင့်သုံးခြင်းကြောင့်ထင်း။ (လုတ္တာနိဒ္ဒိဋ္ဌ စသဒ္ဒါဖြင့် ဆည်းသည်။ ဋီ။) သံယမေန၊ သီလစောင့်ထိမ်းခြင်းကြောင့်ထင်း။ သစ္စဝဇ္ဇေန၊ မှန်ကန် သောစကားကို ဆိုခြင်းကြောင့်ထင်း[၁]။ ပုညံ၊ ကောင်းမှုသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပုညဿ၊ ကောင်းမှု၏။ အာဂမော၊ ဖြစ်ပေါ် လာခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ဟူသည်တည်း။)

ဆဋ္ဌံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၇-ဟေတုသုတ

၂၁၂။ (ဤသုတ်၌လည်း အာကာရဝါကျနက်မျှသာထူး၏။ ထင်းကား —) သတ္တာနံ၊ သတ္တဝတို့၏။ သံကိလေသာယ၊ ညစ်ညူးခြင်းငှါ။ ဟေတု၊ အကြောင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပစ္စယော၊ အထောက်အပံ့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ အဟေတူ၊ အကြောင်းမရှိကုန်ပဲ။ အပ္ပစ္စယာ၊ အထောက်အပံ့မရှိကုန်ပဲ။ သံကိလိဿန္တိ၊ ညစ်ညူးကြရကုန်၏။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ဖြူစင်ခြင်းငှါ။ ဟေတု၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပစ္စယော၊ သည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အဟေတူ၊ကုန်ပဲ။အပ္ပစ္စယာ၊ ကုန်ပဲ။ ဝိသုဇ္ဈန္တိ၊ ဖြူစင်ကြရကုန်၏။ ဗလံ၊နိဗ္ဗာန်တိုင်အောင် ဆောင်နိုင်သောအားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဝီရိယံ၊ ရဲရင့်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပုရိသထာမော၊ ယောကျ်ားတို့၏အစွမ်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပုရိသပရက္ကမော၊ ယောကျ်ားတို့၏ အဆင့်ဆင့်တက်သော လုံ့လသည်[၂]။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ သတ္တာ၊ကပ်ငြိတတ်သော သတ္တဝါတို့သည်ထင်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပါဏာ၊ ရှူရှိုက်တတ်သော သတ္တဝါတို့သည်ထင်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဘူတာ၊ ဖြစ်တတ်သော သတ္တဝါတို့သည်ထင်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဇီဝါ၊ အသက်ရှင်သကဲ့သို့ ကြီးပွါးသော သစ်ပင်တို့သည်ထင်း[၃]။ အဝသာ၊ မိမိတို့၏ အစွမ်းမရှိကြကုန်ပဲ။ အဗလာ၊ အားမရှိကြကုန်ပဲ။ အဝီ-ရိယာ၊ရဲရင့်မှု ဝီရိယ မရှိကြကုန်ပဲ။နိယတိသင်္ဂတိဘာဝပရိဏာမာ၊ မြဲခြင်း, ကပ်ရောက်ပေါင်းဆုံခြင်း ပင်ကိုယ်သဘောတို့ဖြင့် ပြောင်းလဲကုန်သည်ဖြစ်၍[၄]။ ဆသု၊ ခြောက်မျိုးကုန်သော။ အဘိဇာတီသု-

---

၁။ ယထာ ဟိ ပါပမမ္မေသု မုသာဝါဒေါ ဂရု၊ ဧဝံ ပုညမမ္မေသု သစ္စဝါစာ။ ဋီ။ ထို့ကြောင့် သစ္စဝါစာကို သီးခြားယူ၏။

၂။ နတ္ထိ ဗလန္တိ သတ္တာနံ ဒိဋ္ဌမိုကသမုရာယိကနိဗ္ဗာနသမ္ပတ္တိအာဝဟံ ဗလံ နာမ ကိဉ္စိ နတ္ထိ။ဋီ။ ဗလစသည် တို့၏အထူး-တဿာ တဿာ ကိရိယာယ ဥဿဒ္ဒေန ဗလံ၊ သူရဇိရဘာဝါဝဟဒ္ဒေန ဝီရိယံ၊ တမေဝ ဒဋ္ဌဂ္ဂါဟ-ဘာဝတော ပေါရိသံ ဓုရံ ဝဟန္တေန ပဝတ္တေတဗ္ဗတာဝတော ပုရိသထာမော၊ ပရံ ပရံ ဌာနံ အက္ကမနပ္ပဝတ္တိယာ ပုရိသ-ပရက္ကမောတိ ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ဋီ။

၃။ သတ္တ စသည်တို့၏အထူး—သတ္ဒယောဂတော, ရူပါဒိသု ဝါ သတ္တတာယ သတ္တာ၊ ပါဏနတော အဿာ-သနပဿာသနဝသေန ပဝတ္တိယာ ပါဏာ၊ အတ္ထကောသာဒိသု ဘဝနတော ဘူတာ၊ ဇီဝနတော ပါဏံ ဓာရေန္တာ ဝိယ ဝေဒုနတော ဇီဝါတိ သာလိယဝါဒိကေ ဝဒန္တိ။ ဋီ။

၄။ နိယတိတိ နိယတတာ၊ သင်္ဂတိတိ ဆန္နံ အဘိဇာတီနံ တတ္ထ တတ္ထ ဂမနံ၊ ဘာဝေါတိ သဘာဝေါယေဝ။ ဧဝံ နိယတိယာ စ သင်္ဂတိယာ စ ဘာဝေန စ ပရိဏာတာ နာနုပ္ပကာရတံ ပတ္တာ။ဋ္ဌ။ တတ္ထ တတ္ထ ဂမနန္တိ ဆန္နံ အဘိဇာတီနံ ဝသေန တာသု တာသု ဂတီသု ဥပဂမနံ။ သမဝါယေန သမာဂမော သင်္ဂတိ။ဋ္ဌ။ ဆုံး၏ အဖျား ချွန်နေခြင်းစသည်သည် သူ့သဘောအတိုင်းဖြစ်သကဲ့သို့ တလောကလုံး သူ့သဘောအတိုင်း ဖြစ်နေကြသည် မည်သည့် အကြောင်းကြောင့်မျှ ဖြစ်သည်မဟုတ်ကုန်ဟု ယူသည်။

ဝေ၊ အထူးထူးသော ဇာတ်တို့ဍိသာလျှင်။ သုခဒုက္ခံ၊ ချမ်းသာဆင်းရဲကို။ ပဋိသံဝေဒနီ၊ ခံစားကုန်၏။ (ဟူသည်တည်း။)

သတ္တမံ၊ ခုနှဉ်ခုဝမြောက်သောသုတ်တည်း။

ဂ-မဟာဒီဍိသုတ်

၂၁၃။ (ဤသုတ်ဍိလည်း အာကာရဝါကျမျှသာထူး၏။ ၎င်း၏အနက်ကား)—အကဋ္ဌ၊ မပြုအပ်ကုန်သော။ အကဋ္ဌဝိဓ၊ မပြုအပ်သော အစီအရင်ရှိကုန်သော။ အနိမ်္မိတာ၊ မဖန်ဆင်း အပ်ကုန်သော။ အနိမ္မာတာ၊ မဖန်ဆင်းစေအပ်ကုန်သော။ (အနိမ္မာတာတိ အနိမ္မာပိတာ။ဍ။) ဝဍ္ဎ၊ မြို့ကုန်သော။ ကူဋဋ္ဌ၊ တောင်ထွတ်ကဲ့သို့တည်ကုန်သော။ ဧသိကဋ္ဌာယိဍိတာ၊ တံခါးတိုင်ကဲ့သို့တည်ကုန်သော။ ဣမေ ကာယာ၊ ဤကာယတို့သည်။ သတ္တာ၊ ခုနစ်ပါးတို့တည်း။ တေ၊ ထိုကာယတို့သည်။ နာ ဣဉ္ဇန်၊ မတုန်လှုပ်ကုန်။ နာ ဝိပရိဏာမန်၊ မဖောက်ပြန်ကုန်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ နာ ဗျာဗာဓေန်၊ မနှိပ်စက်ကုန်။ ဘညမညဿ၊ အချင်းချင်းအား။ သုခါယ ဝါ၊ ချမ်းသာအလို့ငှါဍင်း။ ဒုက္ခာယ ဝါ၊ ဆင်းရဲအလို့ငှါဍင်း။ သုခဒုက္ခာယ ဝါ၊ ချမ်းသာဆင်းရဲအလို့ငှါဍင်း။ နာလံ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။ ကတမေ သတ္တာ၊ အဘယ်ခုနစ်ပါးတို့နည်း။ ပထဝီကာယော၊ ပထဝီကာယဍင်း။ အာပေါကာယော၊ ဍင်း။ တေဇောကာယော၊ ဍင်း။ ဝါယောကာယော၊ ဍင်း။ သုခေ၊ ချမ်းသာဍင်း။ ဒုက္ခေ၊ ဆင်းရဲဍင်း။ သတ္တာမေ၊ ခုနစ်ခုမြောက်သော။ ဇီဝေ၊ အသက်ဇီဝိတိန္ဒြေဍင်းတည်း။ (သိဝိဘတ်ကို ဇပြု။) အကဋ္ဌာ၊ မပြုအပ်ကုန်သော။ပ။ ဣမေ သတ္တ ကာယာ၊ ဤခုနစ်ပါးသော ကာယတို့သည်။ (သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) တေ၊ ထိုခုနစ်ပါးသော ကာယတို့ဆည်။ နာ ဣဉ္ဇန်၊ မတုန်လှုပ်ကုန်။ နာ ဝိပရိဏာမန်၊ မဖောက်ပြန်ကုန်။ပ။ နာလံ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။ တတ္ထ၊ ထိုဇီဝဝလျှင် ခုနစ်ခုမြောက်သော ကာယတို့ဍိ၌။ ဟန္ဒာ ဝါ၊ သတ်တတ်သူသည်ဍင်း။ ဃာတေတာ ဝါ၊ သတ်စေတတ်သူသည်ဍင်း။ သောတာ ဝါ၊ ကြားနာတတ်သူသည်ဍင်း။ သာဝေတာ ဝါ၊ ကြားနာစေတတ်သူသည်ဍင်း။ဝိညာတာ ဝါ၊သိတတ်သူသည်ဍင်း။ဝိညာပေတာ ဝါ၊သိစေတတ်သူသည်ဍင်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယောပိ၊ အကြင်သူသည်လည်း။ တိက္ခေန၊ ထက်လှစွာသော။ သတ္ထေန၊ ဓားလက်နက်ဖြင့်။ သီသံ၊ ဦးခေါင်းကို။ ဆိန္ဒတိ၊ ဖြတ်၏။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော သူသည်။ ကဉ္စိ၊ တစုံတယောက်သောသူကို။ ဇီဝိတာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေမှ။ နာ ဝေါရောပေတိ၊ မချန်နိုင်။ သတ္တာနံ် တေဝ ကာယာနံ်၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော ကာယတို့၏သာလျှင်။ အန္တရေန၊ အကြားဖြင့်။ သတ္ထံ၊ ဓားလက်နက်သည်။ ဝိဝရံ၊ ဟင်းလင်းအပေါက်သို့။ အနုပဝိသတိ၊ ဝင်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဣမာနိ ခေါ စုဒ္ဒသ ယောနိပမုခသတသဟဿာနိ၊ ဤမြတ်သော ယောနိတို့၏ ၁-သန်း- ၄-သိန်းတို့သည်ဍင်း။ သဋ္ဌိ ဇ သတာနိ၊ ၆-ထောင်တို့သည်ဍင်း။ ဆ စ သတာနိ၊ ၆-ရာတို့သည်ဍင်း။ ကမ္မုနော၊ ကံ၏။ ပဉ္စ သတာနိ စ၊ ၅-ရာတို့သည်ဍင်း။ ပဉ္စ စ ကမ္မာနိ၊ ကံ ၅-ပါးတို့သည်ဍင်း။ တီဏိ စ ကမ္မာနိ၊ ကံ ၃-ပါးတို့သည်ဍင်း။ ကမ္မေ စ၊ ကာယကံ ဝစီကံ သည်ဍင်း။ အဏုကမ္မေ စ၊ ထက်ဝက်ဖြစ်သော မနောကံသည်ဍင်း။ (မနောကမ္မံ အနောဒ္ဓါရိကတ္တာ ဥပဏုကမ္မန္တိ လဒ္ဓိ။ဍ္ဍိ။) ဒ္ဝဋ္ဌပဋိပဒါ၊ ၆၂-ပါးသော အကျင့်တို့သည်ဍင်း။ (ဒ္ဝါသဋ္ဌိပဋိပဒါတိ ဝဋ္ဋဗွေ သဘာဝနိရုတ္တိံ အဇာနန္တာ ဒ္ဝဋ္ဌိပဋိပဒါတိ ဝဒန္တိ။ဍ္ဍိ။) ဒ္ဝဋ္ဌန္တရကပ္ပါ၊ ၆၂-ပါးသော အန္တရကပ်တို့သည်။ (ဤဍ္ဍိလည်း ဒ္ဝဋ္ဌိပဋိပဒါနည်းအတိုင်း ဒ္ဝါသဋ္ဌိ အန္တရကပ္ပါ ဟု ဆိုလို၏။) ဆဋ္ဌာဘိဇာတိယော၊ ၆-ပါးသော အဘိဇာတိတို့သည်ဍင်း။ အဋ္ဌ ပုရိသဘူမိယော စ၊ ဂ-ပါးသော ပုရိသဘူမိတို့သည်ဍင်း။ ကြွေနပညာသ အာဇီဝကသတေ၊ ၄-ထောင့် ၉-ရာသော (အာဇီဝက ခေါ် တက္ကတွန်း၏) အသက်မွေးမှုတို့သည်ဍင်း။

ကေ့နပညာသ ပရိဗ္ဗာဇကသတေ၊ ၄-ထောင့် ၉-ရာသော ပရိဗိုဇ်ရဟန်းတို့သည်၎င်း။ ကေ့နပညာသ နာဂါဝါသသတေ၊ ၄-ထောင့် ၉-ရာသော နဂါးတို့၏ နေရာအရပ်တို့သည်၎င်း။ ဝိသေ ဂ္ဂန္ဒြိယသတေ၊ ၂-ထောင်သော ဂ္ဂန္ဓေတို့သည်၎င်း။ တိ သေ နိရယသတေ၊ ၃-ထောင်သော ငရဲတို့သည်၎င်း။ ဆတ္တိ သ ရဇောဓာတုယော၊ ၃၆-ပါးသော မြို့ဓာတ်တို့သည်၎င်း။ ဝါ၊ ၃၆-ပါးသော မြို့ကပ်ရာအရပ်တို့သည်၎င်း။ သတ္တ သညီဂဗ္ဘာ၊ ၇-ပါးသော သညာရှိသော ပဋိသန္ဓေတို့သည်၎င်း။ သတ္တ အသညီဂဗ္ဘာ၊ ၇-ပါးသော သညာမရှိသော ပဋိသန္ဓေတို့သည်၎င်း။ သတ္တ နေဝဏ္ဏိဂဗ္ဘာ၊ ၇-ပါးသော အဆစ်အဖုဥ်ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေတို့သည်၎င်း။ သတ္တ ဒေဝါ၊ ၇-ဦးသော နတ်တို့သည်၎င်း။ သတ္တ မာနုသာ၊ ၇-ဦးသော လူတို့သည်၎င်း။ သတ္တ ပိသာစာ၊ ၇-ဦးသော မြေဘုတ်ဘီလူးတို့သည်၎င်း။ သတ္တ သရာ၊ ၇-ခုသော အိုင်ကြီးတို့သည်၎င်း။ သတ္တ ပဝုဋ္ဌာ၊ ၇-ခုသော အဆစ်တို့သည်၎င်း။ သတ္တ ပပါတာ၊ ၇-ခုသော ကမ်းပါးပြတ်ကြီးတို့သည်၎င်း။ သတ္တ ပပါတသတာနိ၊ ၇-ရာသော ကမ်းပါးပြတ်ငယ်တို့သည်၎င်း။ သတ္တ သုပိနာ၊ ၇-ပါးသော အိပ်မက်ကြီးတို့သည်၎င်း။ သတ္တ သုပိနသတာနိ၊ ၇-ရာသော အိပ်မက်ငယ်တို့သည်၎င်း။ မဟာကပ္ပိနော၊ မဟာကပ်တို့၏။ (မဟာကပ္ပိနောတိ မဟာကပ္ပါနံ။ဋ္ဌ။)ယာနိ စုလ္လာသီတိ သတသဟဿာနိ၊အကြင် ဂ-သန်း ၄-သိန်းတို့ ကာလပတ်လုံး။ ဗာလေ စ၊ သူမိုက်တို့သည်၎င်း။ ပဏ္ဍိတေ စ၊ ပညာရှိတို့သည်၎င်း။ (ပဌမာယောဝိဘတ်ကို ဧပြု။) သန္ဓာဝိတ္ဝာ၊ ပြေးသွားကုန်ပြီး၍။ သံသရိတ္ဝာ၊ ကျင်လည်ကုန်ပြီး၍။ ဒုက္ခဿ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏။ အန္တံ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားကို။ ကရိဿန္တိ၊ ပြုကြရကုန်လတ္တံ့။ (တာနိ စုလ္လာသီတိသတသဟဿာနိ၊ ထို(မဟာကပ်တို့၏။) ဂ-သန်း ၄-သိန်းတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) တတ္ထ၊ ထိုမဟာကပ်တို့၏ အတွင်း၌။ "အဟံ၊ ငါသည်။ ဣမိနာ သီလေန ဝါ၊ ဤသီလဖြင့်၎င်း။ ဣမိနာ ဝတေန ဝါ၊ ဤအကျင့်ဖြင့်၎င်း။ ဣမိနာ တပေန ဝါ၊ ဤခြိုးခြံသော အကျင့်ဖြင့်၎င်း။ ဣမိနာ ဗြဟ္မစရိယေန ဝါ၊ ဤမြတ်သော အကျင့်ဖြင့်၎င်း။ အပရိပက္ကံ၊ မရင့်ကျက်သေးသော။ ကမ္မံ ဝါ၊ ကံကိုလည်း။ ပရိပါစေဿာမိ၊ ရင့်ကျက်စေအံ့။ ပရိပက္ကံ၊ ရင့်ကျက်ပြီးသော။ ကမ္မံ ဝါ၊ ကံကိုလည်း။ ဖုဿ ဖုဿ၊ တွေ့ရောက်၍ တွေ့ရောက်၍။ ဗျန္တီ၊ ကင်းသော အပိုင်းအခြားရှိသည်ကို။ ကရိဿာမိတိ၊ ပြုအံ့" ဟူ၍။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ငါကား ပညာရှိဟူ၍ အကြားဌ္ဌ စင်ကြယ်ခြင်း, ငါကား သူမိုက်ဟူ၍ ဆိုအပ်သော အတိုင်းအရှည် အပိုင်းအခြားကာလကို လွန်၍ သွားခြင်းမရှိ ဟူလို။) ဧဝံ၊ ဤသို့ ဖြစ်နိုင်ခြင်းသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သုခဒုက္ခေ၊ ချမ်းသာဆင်းရဲသည်။ (သိဝိဘတ် ဧပြု။ နောက်လည်း ဤနည်း) ဒေါဏမိတေ၊ ခွက်ဖြင့် ခြင်အပ်သကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ သံသာရေ၊ သံသရာသည်။ ပရိယန္တကတေ၊ ပြုအပ်ပြီးသော အပိုင်းအခြားရှိ၏။ ဟာယနဝဓုနေ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း, တိုးပွါးခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဥက္ကံသာဝကံသေ၊ အလွန်, အယုတ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သေယျထာပိ နာမ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ရာ ဥပမာကား။ သုတ္တာဂုဠေ၊ ချည်လုံးကို။ ခိတ္တော၊ ပစ်အပ်သည်ရှိသော်။ နိဗ္ဗေဋ္ဌိယမာနမေဝ၊ (ချည်ရှိသရွေ့) ပြေ(ပြည်)လျက်သာလျှင်။ ပလေတိ၊ သွား၏။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ဗာလေ စ၊ သူမိုက်တို့သည်၎င်း။ ပဏ္ဍိတေ စ၊ ပညာရှိတို့သည်၎င်း။ နိဗ္ဗေဋ္ဌိယမာနာ၊ ပြေကုန်လျက်သာလျှင်။ သုခဒုက္ခံ၊ ချမ်းသာဆင်းရဲသို့။ ပလေန္တိ၊ သွားကုန်၏။ (ဟူသည်တည်း။)

အဋ္ဌမံ၊ ရှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၉-သဿတဒိဋ္ဌိသုတ်

၂၁၄။ "လောကော၊ လောကသည်။ သဿတောတိ၊ မြဲ၏"ဟူ၍။ (ဤမျှသာ ထူး၏။)

နဝမံ၊ ကိုးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၀-အာသဿတဒိဋ္ဌိသုတ်

၂၁၅။ "လောကော၊ လောကသည်။ အာသဿတောတိ၊ မမြဲ"ဟူ၍။ (ဤမျှသာထူး၏။)

ဒသမံ၊ ဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၁-အန္တဝါသုတ်

၂၁၆။ "လောကော၊ လောကသည်။ အန္တဝါတိ၊ အဆုံးဖြစ်သော အပိုင်းအခြားရှိ၏"ဟူ၍။ (ဤမျှသာ ထူး၏။)

ကောဒသမံ၊ တဆဲ့တခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၂-အနန္တဝါသုတ်

၂၁၇။ "လောကော၊ လောကသည်။ အနန္တဝါတိ၊ အဆုံးဖြစ်သော အပိုင်းအခြားမရှိ" ဟူ၍။ (ဤမျှသာ ထူး၏။)

ဒါဒသမံ၊ တဆဲ့နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၃-တံဇီဝံတံသရီရံသုတ်

၂၁၈။ "ဇီဝံ၊ အသက်သည်။ တံ၊ ထိုကိုယ်တည်း။ သရီရံ၊ ကိုယ်သည်။ တန္တိ၊ ထို အသက်တည်း"ဟူ၍။ (ဤမျှသာ ထူး၏။)

တေရသမံ၊ တဆဲ့သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၄-အညံဇီဝံအညံသရီရံသုတ်

၂၁၉။ "ဇီဝံ၊ အသက်သည်။ အညံ၊ ကိုယ်မှတပါး တခြားတည်း။ သရီရံ၊ ကိုယ်သည်။ အညန္တိ၊ အသက်မှတပါးတခြားတည်း"ဟူ၍။ (ဤမျှသာထူး၏။)

စုဒ္ဒသမံ၊ တဆဲ့လေးခုမြောက်သော သုတ်တည်း။

၁၅-ဟောတိတထာဂတောသုတ်

၂၂၀။ "တထာဂတော၊ သတ္တဝါသည်။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဟောတိတိ၊ ဖြစ်၏ ရှိ၏"ဟူ၍။ (ဤမျှသာ ထူး၏။)

ပန္နရသမံ၊ တဆဲ့ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၆-နဟောတိတထာဂတောသုတ်

၂၂၁။ "တထာဂတော၊ သတ္တဝါသည်။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ န ဟောတိတိ၊ မဖြစ်မရှိတော့"ဟူ၍။ (ဤမျှသာထူး၏။)

သောဠသမံ၊ တဆဲ့ခြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၇-ဟောတိစနစဟောတိတထာဂတောသုတ်

၂၂၂။ "တထာဂတော၊ သတ္တဝါသည်။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဟောတိ စ၊ ဖြစ်လည်းဖြစ်၏။ န စ ဟောတိတိ၊ မဖြစ်လည်းမဖြစ်"ဟူ၍။ (ဤမျှသာ ထူး၏။)

သတ္တရသမံ၊ တဆဲ့ခုနစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၈-နေဝဟောတိနနဟောတိတထာဂတောသုတ်

၂၂၃။ "တထာဂတော၊ သတ္တဝါသည်။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ နေဝ ဟောတိ၊ ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်။ န န ဟောတိတိ၊ မဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်" ဟူ၍။ (ဤမျှသာထူး၏။)

အဋ္ဌာရသမံ၊ တဆဲ့ရှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

သောတာပတ္တိဝဂ္ဂါ၊ သောတာပတ္တိဝဂ်တည်း။

အဋ္ဌာရသဝေယျာကရဏံ၊ ၁၈-ပါးသော အဖြေသုတ်အပေါင်းသည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

တဿ၊ ထိုသောတာပတ္တိဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ဥဒ္ဒါန်းကား—

ဝါတံ၊ ဝါတသုတ်၎င်း။ တေမမ၊ တေမမသုတ်၎င်း။ သောအတ္တာ၊ သောအတ္တာသုတ်၎င်း။ နောစမေသိယာ၊ နောစမေသိယာသုတ်၎င်း။ နတ္ထိ၊ နတ္ထိဒိန္နသုတ်၎င်း။ ကရောတော၊ ကရောတောသုတ်၎င်း။ ဟေတု စ၊ ဟေတုသုတ်၎င်း။ အဋ္ဌမံ၊ ရှစ်သုတ်မြောက်ဖြစ်သော။မဟာဒိဋ္ဌေန(မဟာဒိဋ္ဌိ)၊မဟာဒိဋ္ဌိသုတ်၎င်း။သဿတောလောကော စ၊သဿတဒိဋ္ဌိသုတ်၎င်း။ အသဿတော စ၊ အသဿတဒိဋ္ဌိသုတ်၎င်း။ အန္တဝါ စ၊ အန္တဝါသုတ်၎င်း။ အနန္တဝါ စ၊ အနန္တဝါသုတ်၎င်း။ တံဇီဝံတံသရီရံနန္တိ၊ တံဇီဝံတံသရီရံသုတ်၎င်း။ အညံဇီဝံ အညံသရီရန္တိ စ၊ အညံဇီဝံအညံသရီရံသုတ်၎င်း။ ဟောတိတထာဂတောပရံမရဏာတိ၊ ဟောတိတထာဂတောသုတ်၎င်း။ နဟောတိတထာဂတောပရံမရဏာတိ၊ နဟောတိတထာဂတောသုတ်၎င်း။ ဟောတိစနစဟောတိတထာဂတောပရံမရဏာတိ၊ ဟောတိစနစဟောတိတထာဂတောသုတ်၎င်း။ (ပါဠိ၌ ဤပုဒ်ကျပျောက်နေသည်။) နေဝဟောတိနနဟောတိတထာဂတောပရံမရဏာတိ၊ နေဝဟောတိနနဟောတိ တထာဂတောသုတ်၎င်းတည်း။

၂-ဒုတိယဂမနဝဂ်

၁-ဝါတသုတ် စသည်

၂၂၄-၂၄၁။ (ဤသုတ်မှစ၍ ၁၇-သုတ်တို့သည် သောတာပတ္တိဝဂ်သုတ်မျှားနှင့် တူကြ၏။ နော ဟေ တံ ဘန္တေ နောက်၌—ဘိက္ခဝေ၊တို့။ဤတိ ခေါ၊ဤသို့။ဒုက္ခေ၊ဆင်းရဲသည်။သတိ၊သော်။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ အဘိနိဝိဿ၊ ၍။ "နု ဝါတော။ပ။ သေိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတာတိ၊ သေိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတာ"ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဥပပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်ဆ၏-ဟု ပေးရုံသာထူး၏။ ပုရိမေ

ဝိယ၊ ရွေ့ဝဂ်သုတ်များဦ့ကဲ့သို့။ အဌာရုသ ဝေယျာကရဏာနိ၊ ၁၈-ပါးသော အဖြေသုတ်တို့ကို။ (အဌာရသ ဝေယျာကရဏာနိတိ ဝေယျာကရဏလက္ခဏပတ္တာနိ အဌာရသ သုတ္တာနိ။ဋီ။) ဝိတ္ထာ-ရေတဗ္ဗာနိ၊ အကျယ်ခဲ့ထိုက်ကုန်၏။)

အဌာရသမံ၊ တဆဲ့ရွစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၉-ရူပီအတ္တာသုတ်

၂၄၂။ (ဤသုတ်၌ အာကာရဝါကျသာ ထူး၏။ အနက်ကား) "အတ္တာ၊ အတ္တာသည်။ ရူပီ၊ ကသိဏ်းရုပ်တည်းဟူသော အာရုံတည်း။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ အရောဂေါ၊ နာကျင်ပျက်စီးခြင်းမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏[၁]။ (ဟူသည်တည်း။)

ကေနဝိသတိမံ၊ တဆဲ့ကိုးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁။ ရူပီတိ အာရမ္မဏမေဝ အတ္တာတိ ဂဟိဘာဝဒီဋ္ဌိ။ဋ္ဌ။အာရမ္မဏမေဝါတိ ကသိဏသဒ်္ဒါတံ အာရမ္မဏမေဝ။ဋီ။ ရူပီ အတ္တာတိ အာဒိသု ကသိဏရူပံ အတ္တာဘိ ဘဿ ပဘဿသညဿ သညာဘိ ဂဟဘဿ ဝါ, အာဒီဝကာ-ဒယော ဝိယ တက္ကမတ္တာနေ ဝါ "ရူပီ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ သညီ" တံ နံ ပညပေန္တိ။

ရူပမေဝ ရူပီ ဟု သဒ္ဒတ္ထဒ္ဒိတ်ပြု၊ ဤပဒ္ဒသည်း သဒ္ဒတ္ထဒ္ဒိသက်၊ ရူပါဝစရစျာန်၏ အာရုံဖြစ်သော ကသိဏ်း ရုပ်ကိုကောက်။ ကသိဏ်းရုပ်ကို အတ္တာ ဟု ယူ၍ (ဝုတ္တံ "ကသိဏရူပံ အတ္တာ"တိ။ ဂဟေတွာတိ ဒေါနုစေတသ သမ္မန္နေါ။ ဒီ-ဋီ-(နံဝ) ၁၊၄၄၁။) အတ္တာ၏ ကသိဏ်းရုပ်၌ဖြစ်ပေါ်သောသညာကို သညာဟု စျာနုလာဘီတို့က ပညတ်ကြ၏။ တက္ကီတို့သည်ကား ကြံဆကွေးတော်ခြင်းမျှဖြင့်သာလျှင် "အတ္တာသည် ကသိဏ်းရုပ်တည်း။ သေသည်မှ အထက်၌ မြဲ၏၊ သညာရှိ၏"ဟု ၎င်းကသိဏ်းရုပ်ကို သမုတ်ကြသည်ဟူလို။

ဒီ-ဋီ-၁၊၁၇၀။ ဒီ-ဋီ-(နံဝ) ၁၊၄၄၁။ တို့၌ စောဒနာ သောဓနာတို့ဖြင့် အကျယ်ဖွင့်ကြသည်။ ရူပီ၏ ဝစနတ္ထ ကိုလည်း ဤသို့ပြုကြသည်။

ရူပတိ သီလေနာတိ ရူပီ။ ယော၊ အ ကြင်ကသိဏ်းရုပ်သည်။ သီဝလန၊ အလေ့အားဖြင့်။ ရူပတိ၊ ဖောက်ပြန်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုကသိဏ်းရုပ်သည်။ ရူပီ၊ မည်၏။ ဤ၌ ကသိဏ်းရုပ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း အလေ့ရှိဟူသည် ဝစ္စိတကာလ အဝစ္စိတကာလ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ကသိဏ်းရုပ်အဆူးသို့ ရောက်သွားခြင်းပင် တည်း။ အတ္တာသည် ကသိဏ်းရုပ်၊ကသိဏ်းရုပ်သည် အတ္တာဟု ယူသည်။

ရူပံ အဿ အတ္ထီတိ ရူပီ။ အဿ၊ ထိုအတ္တာ၏။ ရူပံ၊ ကသိဏ်းရုပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရူပီ၊ မည်၏။ သိလာပုတ္တကဿ သဒိုရုံကဲ့သို့ အဘေဒဘေဒူပစာအားဖြင့် ကသိဏ်းရုပ်ကိုပင် ကသိဏ်းရုပ်ရှိသော အရာ ဟု ပြားသကဲ့သို့ ဆိုထားသည်ဟူလို။

ရူပွနံ ရူပန္တိ အဿ အတ္ထီတိ ရူပီ။ ရူပွနံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း။ ရူပံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း။ အဿ၊ ထိုအတ္တာ၏။ တံ၊ ထိုဖောက်ပြန်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရူပီ၊ မည်၏။ "ရူပီနော မဓွာ" အာဘိမွေမာတိကာ၌ ကဲ့သို့ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောဖို့သော အတ္တာဟူလို။ ဤသို့ ဝစနတ္ထ ၃-မျိုးဆိုကြသည်။

အရောဂေါတိ နိစ္စောဋ္ဌ။ နတ္ထိ တေဿ ရောဂေါ ဘဒေါ်ဘိ အရောဂေါတိ အရောဂဿဒ္ဒဿ နိစ္စပရိယာယတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဒီ-ဋီ-၁၊၁၇၁။ ရောဂဿဒ္ဒါ ဘာံပရိယာယော။ ဘာံဿာပိ ဂုဏ်နဘာဝတော။ပ။ ရောဂဿဒ္ဒါ ဝါ ဗျာဓိပရိယာယော။ ဒီ-ဋီ-(နံဝ) ၁၊၄၄၁။ ရောဂဿဒ္ဒါ နာကျင်ပျက်စီးခြင်း အနက်ဟော၊ အတ္တာသည် နာကျင်ပျက်စီးခြင်းမရှိ၊ မြဲသည်ဟူလို။

၂၀-အရူပီအတ္တာသုတ်

၂၄၃။ (ဤသုတ်၌လည်း အာကာရဝါကျသာ ထူး၏။ အနက်ကား—) "အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ အရူပီ၊ အရူပစျာန်သမာပတ်၏ အာရုံ (ကသိဏ္စုဂ္ဂါဠိဒီမာကာသ, ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏ်, နတ္ထိဘော, အာကိဉ္စညာယဘန)တည်း ဦး။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ အရောဂေါ၊ နာကျင်ပျက်စီးခြင်း မရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏" ။ (ဟူသည်တည်း။)

ဝိသတိမံ၊ နှစ်ဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၂၁-ရူပီစအရူပံစအတ္တာသုတ်

၂၄၄။ "အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ ရူပီ စ၊ ကသိဏ်းရုပ်ဟူသော အာရုံလည်းဟုတ်၏။ အရူပီ စ၊ အရူပစျာန်သမာပတ်၏ အာရုံလည်းဟုတ်၏။ မရဏာ၊မှ။ ပရံ၊ ၌။ အရောဂေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏" ဟုပေး။

ကေဝိသတိမံ၊ နှစ်ဆဲ့တခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၂၂-နေဝရူပီနာရူပီအတ္တာသုတ်

၂၄၅။ "အတ္တာ၊ သည်။ နေဝ ရူပီ၊ ကသိဏ်းရုပ်ဟူသော အာရုံလည်းမဟုတ်။ နာရူပီ၊ အရူပစျာန်သမာပတ်၏ အာရုံလည်းမဟုတ်။ မရဏာ၊မှ။ ပရံ၊၌။ အရောဂေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊၏" ဟုပေး။ (နေဝရူပီ နာရူပီတိ တက္ကမတ္တောနု ဂဟိတဒိဋ္ဌိ။ ဌ။)

ဗာဝီသတိမံ၊ နှစ်ဆဲ့နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁။ အရူပီတိ စျာနံ "အတ္တာ"တိ ဂဟိတဒိဋ္ဌိ။ဌ။

အရူပသမာပတ္တိနိမိတ္တံ ပန အတ္တာတိ, သမာပတ္တိသညဉ္ဆဿ သညာတိ ဂဟေတ္ဝာ ဝါ နိဂဏ္ဌာဒယော ဝိယ တက္ကမတ္တောနေဝ ဝါ"အရူပီ အတ္တာ ဟောတိ ပရံ မရဏာ သညီ"တိ နံ ပညပေန္တိ။ ဒီ-ဋ္ဌ ၁၊၁၀၉။

ကသိဏ္စုဂ္ဂါဠိဒီမာကာသပဌမာရုပ္ပဝိညာဏနတ္ထိဘာဝါအာကိဉ္စညာယတနာနိ ယထာရုဟမရူပသမာပတ္တိနိမိတ္တံ နုဘဝ။ နိမ္မပဏ္ဍော တပ္ပရိမာဏော . တိတ္တကရသော ဝိယ သရိရပ္ပရိမာဏော အရူပီ အတ္တာ သရီရေ တိဋ္ဌတိတိ တက္ကမတ္တောနေဝ နိဂဏ္ဌာ "အရူပီ အတ္တာ သညီ"တိ ပညာ ပေန္တိတိ အာဟ "နိဂဏ္ဌာဒယော ဝိယာ" တိ။ ဒီ-ဋ္ဌ-(နဝ) ၁၊၄၄၂။

ထိုကဲ်သင့်သည်အားလျော်စွာ အရူပစျာန်သမာပတ် ၄-ပါး၏ အာရုံဖြစ်သည့် ကသိဏ္စုဂ္ဂါဠိဒီမာကာသပညတ်, ပဌမာရုပ္ပဝိညာဏ်,နတ္ထိဘောပညတ်,အာကိဉ္စညာယတနတို့ကို အတ္တဟုယူ၍ ထိုအတ္တ၏ ၎င်းအရူပစျာန်သမာပတ် အာရုံ၌ဖြစ်သည့် သမာပတ်သညာကို "သညာ"ဟု စျာနလာဘီတို့က ပညတ်ကြသည်။

တက္ကီပဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား နိဂဏ္ဌစသည်တို့ကဲ့သို့ အတွေးအဆမျှဖြင့်သာလျှင် ၎င်းအရူပစျာန်သမာပတ်အာရုံကို "တမာရွက်၌ အရွက်ပမာဏရှိသမျှ ခါးသောအရသာရှိသကဲ့သို့ အတ္တသည်လည်း ကိုယ်ခန္ဓာရှိသလောက်တည်း" ဟု ကြံဆပြီးလျှင် "အတ္တသည် အရူပစျာန်သမာပတ်အာရုံတည်း၊ သေပြီးနောက် ပျက်စီးခြင်းမရှိ မြဲ၏ဟုဆိုင်း သညာရှိ၏ဟုဆိုင်း သမုတ်ခေါ်ဝေါ်ကြသည်"ဟု ဆိုလို၏။

၂၃-ကေန္တသုခီသုတ်

၂၄၆။ "အတ္တာ၊ သည်။ ကေန္တသုခီ၊ စင်စစ်ချမ်းသာရှိ၏- ဟု ပေး။ ကြောင်းတူပြီ။ (ကေန္တ-သုခီတိ လာဘီတက္ကီဇာတိဿဆုနံ ဥပ္ပန္နဒိဋ္ဌိ။ဌ။ အတိတ်၌ စင်စင်ချမ်းသာသော ကိုယ်ခန္ဓာ အတ္တ-ဘောကို နှလုံးသွင်းသော စျာနလာဘီ၏ သန္တာန်၌ ဤဒိဋ္ဌိဖြစ်၏။ ယခုဘဝ၌ ငါချမ်းသာသကဲ့သို့ နောက်ဘဝအဆက်ဆက်၌လည်း ငါချမ်းသဲ့အံ့ဟု နှလုံးသွင်းသော တဏှာ ပဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌ ဤဒိဋ္ဌိဖြစ်၏။ ၇-ဘဝ ဂ-ဘဝ၌ ချမ်းသာသည်၏အဖြစ်ကို အောက်မေ့၍ မြင်နိုင်သော ဇာတိဿရ ပဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ ဤဒိဋ္ဌိဖြစ်၏ ဟူလို၏။)

တေဝိသတိမံ၊ နှစ်ဆဲ့သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၂၄-ကေန္တဒုက္ခီသုတ်

၂၄၇။အတ္တာ၊ သည်။ ကေန္တဒုက္ခီ၊ စင်စစ် ဆင်းရဲရှိ၏- ဟု ပေး။

စတုဝိသတိမံ၊ နှစ်ဆဲ့လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၂၅-သုခဒုက္ခီသုတ်

၂၄၈။ အတ္တာ၊ သည်။ သုခဒုက္ခီ၊ ချမ်းသာဆင်းရဲရှိ၏ - ဟု ပေး။

ပဉ္စဝိသတိမံ၊ နှစ်ဆဲ့ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၂၆-အဒုက္ခမသုခီသုတ်

၂၄၉။ အတ္တာ၊ သည်။ အဒုက္ခမသုခီ၊ ဆင်းရဲချမ်းသာမရှိ- ဟုပေးရုံသာ။

ဆဗ္ဗီသတိမံ၊ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

ဒုတိယပေယျာလော၊ တည်း။

တဿ၊ ထို ဒုတိယပေယျာလ၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ကား—

ဝါတံ၊ ဝါတသုတ်၎င်း။ တေံမမ၊ တေံမမသုတ်၎င်း။ သောအတ္တာ၊ သောအတ္တာသုတ်၎င်း။ နောစမေသိယာ၊ နောစမေသိယာသုတ်၎င်း။ နတ္ထိ၊ နတ္ထိဒိန္နသုတ်၎င်း။ ကဿာ-တော၊ ကဿာတောသုတ်၎င်း။ ဟေတု စ၊ ဟေတုသုတ်၎င်း။ မဟာဒိဋ္ဌေန၊ မဟာဒိဋ္ဌိ အမည်ဖြင့်။ အဋ္ဌမံ၊ ဂ-ခုမြောက်သုတ်၎င်း။ သဿတော၊ သဿတဒိဋ္ဌိသုတ်၎င်း။ အသဿ တော စေဝ၊ အသဿတဒိဋ္ဌိသုတ်၎င်း၊ အန္တာနန္တဝါ စ၊ အန္တဝါသုတ်, အနန္တဝါသုတ်၎င်း။ (ဝုစ္စတိကားဂါထာပူရဏာ။) တံဇီဝံ၊ တံဇီဝံတံသရီရံသုတ်၎င်း။ အညံဇီဝံ စ၊ အညံဇီဝံ အညံသရီရံသုတ်၎င်း။ တထာဂတော နှ၊ တထာဂတအမည်ဖြင့်။ စတ္တာရော၊ ၄-သုတ်တို့၎င်း။ ရူပီအတ္တာဟောတိ၊ ရူပီအတ္တာသုတ်၎င်း။ အရူပီစအတ္တာဟောတိ၊ အရူပီ အတ္တာသုတ်၎င်း။ ရူပီစအရူပီစအတ္တာဟောတိ၊ ရူပီစအရူပီစအတ္တာသုတ်၎င်း။ နေဝရူပီနာရူပီ အတ္တာဟောတိ၊ နေဝရူပီနာရူပီအတ္တာသုတ်၎င်း။ ကေန္တသုခီအတ္တာဟောတိ၊ ကေန္တ-သုခီသုတ်၎င်း။ ကေန္တဒုက္ခီအတ္တာဟောတိ၊ ကေန္တဒုက္ခီသုတ်၎င်း။ သုခဒုက္ခီအတ္တာ

ဟောတိ၊ သုခဒုက္ခီသုတ်၎င်း။ အဒုက္ခမသုခီအတ္တာဟောတိအရောဂေါပရံမရဏာ၊ အဒုက္ခမသုခီသုတ်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဆဗ္ဗီသတိ၊ ၂၆-ပါးသော။ ဣမေ သုတ္တာ၊ ဤသုတ်တို့ကို။ ဒုတိယဝါရေန၊ဒုတိယဝါရအား ဖြင့်။ ဒေသိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်တည်း။

၃-တတိယဂိလာနဝဂ်

၁-နဝါတသုတ်

၂၅၀။ (သာဝတ္ထိနိဒါနံမှစ၍ နော ဟေတံ ဘန္တေတိုင်အောင် မထူးပြီ။) ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ ယံ၊ အကြင်သဘောတရားသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ တံ၊ ထိုသဘောတရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲ၏။ တသ္မိံ၊ ထိုဆင်းရဲသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ တံ၊ ထိုဆင်းရဲကို။ ဥပါဒါယ၊ အကြောင်းပြု၍။ "နဝါတာ။ပ။ သေကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတာတိ၊ သေကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတာ"ဟူ၍။ ဝေါ၊ ဤသို့။ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ပေါ်၏။ (ကြွင်းမထူးပြီ။)

ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသောသုတ်တည်း။

၂၅၁-၂၇၄။ (ဒုတိယဝဂ္ဂေ ဝိယ၊ ဒုတိယဝဂ်၌ကဲ့သို့။ စတုဝီသတိ၊ ၂၄-ပါးသော။ သုတ္တာနိ၊ သုတ်တို့ကို။ ပူရေတဗ္ဗာနိ၊ ပြည့်စေအပ်ကုန်၏။)

ပဉ္စဝီသတိမံ၊ နှစ်ဆဲငါးခုမြောက်သော သုတ်တည်း။

၂၆-အဒုက္ခမသုခီသုတ်

၂၇၅။ (ဤသုတ်လည်း မထူးပြီ။)

ဆဗ္ဗီသတိမံ၊ နှစ်ဆဲခြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

တတိယပေယျာလော၊ တည်း။

၄-စတုတ္ထဂိလာနဝဂ်

၁-နဝါတသုတ်

၂၇၆။ (ဤသုတ်လည်း မထူးပြီ။ ရူပံ နိစ္စံ ဝါ စသည်ကို အနုတ္တလက္ခဏသုတ် စာပိုဒ် ၅၉-၌၍ သမ္မန်။)

ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသောသုတ်တည်း။

၂၇၇-၃၀၀။ (ဒုတိယဝဂ္ဂေ ဝိယ၊ ၌ကဲ့သို့။ပ။ ပူရေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။)

ပဉ္စဝီသတိမံ၊ နှစ်ဆဲငါးခုမြောက်သော သုတ်တည်း။

၂၆-အဒုက္ခမသုခီသုတ်

၃၀၁။ (ဤသုတ်လည်း တူပြီ။)

ဆဇ္ဇီသဒိမံ၊ နှင်ဆဲခြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

ပုရိမဂမနေ၊ ပုရိမဂမနဝဂ်၌။ အဋ္ဌာရသ၊ ၁၈-သုတ်ကုန်သော။ ဝေယျာကရဏာ ဝေယျာကရဏတို့တည်း။ ဒုတိယဂမနေ၊ ဒုတိယဂမနဝဂ်၌။ ဆဇ္ဇီသံ၊ ၂၆-သုတ်သော။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာနိ၊ ခဲ့ျအပ်သောသုတ်တို့တည်း။ တတိယဂမနေ၊ တတိယဂမနဝဂ်၌။ ဆဇ္ဇီသံ၊ ၂၆-သုတ်သော။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာနိ၊ ခဲ့ျအပ်သောသုတ်တို့တည်း။ စတုတ္ထဂမနေ၊ စတုတ္ထဂမနဝဂ်၌။ ဆဇ္ဇီသံ၊ ၂၆-သုတ်သော။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာနိ၊ ခဲ့ျအပ်သောသုတ်တို့တည်း။

ဒိဋ္ဌိသံယုတ္တံ၊ ဒိဋ္ဌိသံယုတ်သည်။ သမတ္တံ၊ ပြီး၏။

၄-သြက္ကန္တသံယုတ်

၁-စက္ခုသုတ်

၃၀၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ စက္ခုံ၊ စက္ခုပသာဒသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဝိပရိဏာမိ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိ၏။ အညထာဘာဝိ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအား ဖြင့် ဖြစ်ခြင်း ရှိ၏။ သောတံ၊ သောတပသာဒသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဝိပရိဏာမိ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိ၏။ အညထာဘာဝိ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအား ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိ၏။ ဃာနံ၊ ဃာနပသာဒသည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဝိပရိဏာမိ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိ၏။ အညထာဘာဝိ၊ တပါးသော အခြင်းအရာ အား ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိ၏။ ဇိဝှါ၊ ဇိဝှါပသာဒသည်။ ဝိပရိဏာမိ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိ၏။ အညထာ-ဘာဝိ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအား ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိ၏။ ကာယော၊ ကာယပသာဒသည်။ အနိစ္စော၊ မမြဲ။ ဝိပရိဏာမိ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိ၏။ အညထာဘာဝိ၊ တပါးသော အခြင်းအရာ အား ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိ၏။ မနော၊ ဘဝင်စိတ်သည်။ အနိစ္စော၊ မမြဲ။ ဝိပရိဏာမိ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း ရှိ၏။ အညထာဘာဝိ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအား ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဣမေ ဓမ္မေ၊ ဤသဘောတရားတို့ကို။ ဝေံ၊ ဤသို့။ · သဒ္ဒဟတိ၊ ယုံကြည်၏။ အဓိမုစ္စတိ၊ သက်ဝင်၏။ အယံ၊ ဤသူကို။ သမ္မတ္တနိယာမံ၊ မဖောက်ပြန်သောသဘောရှိသည်ဖြစ်၍ မိမိ၏ အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးမြဲသော အရိယမဂ်(သောတာပတ္တိမဂ်)သို့။ သြက္ကန္တော၊ သက်ဝင် သော။ (သြက္ကန္တော သမ္မတ္တနိယာမန္တိ ပဝိဋ္ဌော အရိယမဂ္ဂံ။ဋ္ဌ။ ဒဿနမ္မိ သမ္မတ္တံ၊ တံသိဒ္ဓါနဝသေန ပဝတ္တနိယာမော သမ္မတ္တနိယာမော။ဋီ။) သပ္ပုရိသဘူမိံ၊ သူတော်ကောင်းဘုံ(အဆင့်)သို့။ သြက္ကန္တော၊ သက်ဝင်သော။ ပုထုဇ္ဇနဘူမိံ၊ ပုထုဇဉ်ဘုံ(အဆင့်)ကို။ ဝိတိဝတ္တော၊ လွန်ပြီးသော။ ယံ ကမ္မံ၊ အကြင်အမှုကို။ ကတ္တာ၊ ပြုသည်ရှိသော်။ နိရယံ ဝါ ဥပ၊ ငရဲ၌သော်၎င်း။ တိရစ္ဆာန-ယောနိံ ဝါ ဥပ၊ တိရစ္ဆာန်တို့၏ စုဝေးရာအရပ်၌သော်၎င်း။ ပေတ္တိဝိသယံ ဝါ ဥပ၊ ပြိတ္တာတို့၏ နေရာဌာန၌သော်၎င်း။ ပဋိယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တံ ကမ္မံ၊ ထိုအမှုကို။ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်သော။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ သောတာပတ္တိဖလံ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို။ န သစ္ဆိ-ကရောတိ၊ မျက်မှောက်မပြုသေး။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ ကာလံ ကာတုံ၊ အတ္တဘောကို ပစ်ချ ခြင်းကို ပြုခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗော စ၊ မထိုက်သော။ သဒ္ဓါနုသာရီ၊ သဒ္ဓါဖြင့် အစဉ်အောက်မေ့သူ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယဿ ခေါ၊ အကြင်သူ၏။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤသဘောတရားတို့သည်။ မတ္တာသော၊ အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ သစ္စာဘိသမယ အားဖြင့် ကြည့်ရှုသိမြင်ခြင်းငှါ။ ခမန္တိ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်၏[1]။ အယံ၊ ဤသူကို။ သမ္မတ္တနိယာမံ၊ သို့။ သြက္ကန္တော၊ သော။ပ။ ကာလံ ကာတုံ၊ ငှါ။ အဘဗ္ဗော စ၊ သော။ ဓမ္မာနုသာရီ၊ ပညာတရား ဖြင့် အစဉ်အောက်မေ့သူဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ဣမေ

၁။ မတ္တာသော နိဗ္ဗာနံ ခမန္တီတိ ပမာဏတော သြလောကနံ ခမန္တီ။ဋ္ဌ။ သြလောကနန္တိ သစ္စာဘိသမယ-သင်္ခါတံ ဒဿနံ။ ခမန္တီ သဟန္တိ၊ ဥာယန္တီတိ အတ္ထော။ဋီ။ ဣမေ ဓမ္မာ ပညာယ နိဗ္ဗာနံ ခမန္တီ=ဤစက္ခု စသော သဘောတရားတို့သည် ရှုသောသူ၏ဉာဏ်ပညာဖြင့် ရှုခြင်း, သစ္စာ ၄-ပါးကို သိမြင်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ကုန်၏၊ ဤသဘောတရားတို့ကို ဉာဏ်ပညာဖြင့် သိအပ်ကုန်၏ ဟူလို။

ဓမ္မေ၊ ဤသဘောတရားတို့ကို။ ဒေဝ၊ ဤသို့။ ပဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဒေဝ၊ ဤသို့။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ အယံ၊ ဤသူကို။ အဝိနိပါတဓမ္မော၊ အလိုအာသာကင်းလျက် ဖရိဖရဲကျခြင်းသဘော မရှိသော။ နိယတော၊ မဂ္ဂနိယာမအားဖြင့်မြဲသော။ သမ္ဗောဓိပရာယနော၊ ကောင်းစွာ သိကြောင်း အထက်မဂ် ၃-ပါးလျှင် လည်းလျောင်းရာရှိသော၊ သောတာပန္နော၊ သောတာပန်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသောသုတ်တည်း။

၂-ရူပသုတ်

၃၀၃။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပါ၊ ရူပါရုံတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ မမြဲကုန်။ ဝိပရိဏာမိနော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိကုန်၏။ အညထာဘာဝိနော၊ တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်၏။ သဒ္ဒါ၊ သဒ္ဒါရုံတို့သည်။ပ။ ဂန္ဓာ၊ ဂန္ဓာရုံတို့သည်။ပ။ ရသာ၊ ရသာရုံတို့သည်။ပ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည်။ပ။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မာရုံတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ မမြဲကုန်။ ဝိပရိဏာမိနော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိကုန်၏။ အညထာဘာဝိနော၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း ရှိကုန်၏။ (ယော ဘိက္ခဝေမှ စ၍ သမ္မောဓိပရာယနောတိုင် ပေးမြဲ။)

ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၃-ဝိညာဏသုတ်

၃၀၄။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဝိပရိဏာမိ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိ၏။ အညထာဘာဝိ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း ရှိ၏။ သောတဝိညာဏံ၊ သည်။ပ။ ဃာနဝိညာဏံ၊ သည်။ပ။ ဇိဝှါဝိညာဏံ၊ သည်။ပ။ ကာယဝိညာဏံ၊ သည်။ပ။ မနောဝိညာဏံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ ဝိပရိဏာမိ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိ၏။ အညထာဘာဝိ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိ၏။ (ယော ဘိက္ခဝေမှစ၍ သမ္မောဓိပရာယနောအထိ ပေးမြဲ။)

တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သော သုတ်တည်း။

၄-သမ္မဿသုတ်

၃၀၅။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္ခုသမ္ဖဿော၊ စက္ခုသမ္ဖဿသည်။ အနိစ္စော၊ မမြဲ။ ဝိပရိဏာမီ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိ၏။ အညထာဘာဝီ၊ တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိ၏။ သောတသမ္ဖဿော၊ သည်။ပ။ ဃာနသမ္ဖဿော၊ သည်။ပ။ ဇိဝှါသမ္ဖဿော၊ သည်။ပ။ ကာယသမ္ဖဿော၊ သည်။ပ။ မနောသမ္ဖဿော၊ သည်။ အနိစ္စော၊ မမြဲ။ ဝိပရိဏာမီ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိ၏။ အညထာဘာဝီ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်ခြင်းရှိ၏ (ယော ဘိက္ခဝေမှစ၍ သမ္မောဓိပရာယနောအထိ ပေးမြဲ။)

စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-သမ္မဿဒၵသုတ်

၃၀၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္ခုသမ္မဿဇာ၊ စက္ခုသမ္မဿကြောင့် ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာသည်။ အနိစ္စာ၊ မမြဲ။ ဝိပရိဏာမီ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိ၏။ အညထာဘာဝီ၊ တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိ၏။ သောတသမ္မဿဇာ၊ သော။ ဝေဒနာ၊သည်။ပ။ ဃာနသမ္မဿဇာ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ပ။ ဇိဝှါသမ္မဿဇာ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ပ။ ကာယသမ္မဿဇာ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ပ။ မနောသမ္မဿဇာ၊ သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ အနိစ္စာ၊ မမြဲ။ ဝိပရိဏာမီ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိ၏။ အညထာဘာဝီ၊ တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်ခြင်းရှိ၏။ (ယော ဘိက္ခဝေမှစ၍ သမ္မောဓိပရာယနောတိုင် ပေးမြဲ။)

ပဥ္စမံ၊ ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၆-ရူပသညာသုတ်

၃၀၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပသညာ၊ ရူပသညာသည်။ အနိစ္စာ၊ မမြဲ။ ဝိပရိဏာမီ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိ၏။ အညထာဘာဝီ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်ခြင်းရှိ၏။ (ကြွင်းပေးမြဲ။ သညာ ၆-ပါးကို ဟောတော်မူ၏။)

ဆဋ္ဌံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၇-ရူပသဒ္ဒေတနာသုတ်

၃၀၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပသဒ္ဒေတနာ၊ ရူပသဒ္ဒေတနာသည်။ အနိစ္စာ၊ မမြဲ။ ဝိပရိဏာမီ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိ၏။ အညထာဘာဝီ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိ၏။ (ကြွင်းပေးမြဲ။ သဒ္ဒေတနာ ၆-ပါးကို ဟောတော်မူ၏။)

သတ္တမံ၊ ခုနစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၈-ရူပတဏှာသုတ်

၃၀၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပတဏှာသည်။ အနိစ္စာ၊ မမြဲ။ ဝိပရိဏာမီ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိ၏။အညထာဘာဝီ၊တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်ခြင်းရှိ၏။(ကြွင်းပေးမြဲ။ တဏှာ ၆-ပါးကို ဟောတော်မူ၏။)

အဋ္ဌမံ၊ ရှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၉-ပထဝီဓာတုသုတ်

၃၁၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတ်သည်။ အနိစ္စာ၊ မမြဲ။ ဝိပရိဏာမီ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိ၏။ အညထာဘာဝီ၊ တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိ၏။ (ကြွင်း ပေးမြဲ။ ဓာတ် ၆-ပါးကို ဟောတော်မူ၏။)

နဝမံ၊ ကိုးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၀-ခန္ဓသုတ်

၄၁၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အာဒိတ္တံ၊ ပမြဲ။ ဂိပရိဏာဒိ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းရှိ၏။ အညထာဘာဝိ၊ တပါးဒသာ အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိ၏။ (ကြင်းပေးမြဲ၊ ခန္ဓာ ၅-ပါးကို ဟောတော်မူ၏။).

ဒဿမံ. ဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

သြက္ကန္တသံယုတ္တံ၊ သြက္ကန္တသံယုတ်သည်။ သမတ္တံ၊ ပြီးပြီ။

တဿ၊ ထို သြက္ကန္တသံယုတ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ဥဒ္ဒါန်းကား—

စက္ခု၊ စက္ခုသုတ်၎င်း။ ရူပဥ္စ၊ ရူပသုတ်၎င်း။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏသုတ်၎င်း။ ဖဿော စ၊ သမ္ဖဿသုတ်၎င်း။ ဝေဒနာယ စ၊ သမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာသုတ်၎င်း။ (ပစ္ဆိတ္တာတ္ထ တတိယာ။) သညာ စ၊ ရူပသညာသုတ်၎င်း။ စေတနာ၊ ရူပသဉ္စေတနာသုတ်၎င်း။ တဏှာ၊ ရူပတဏှာသုတ်၎င်း။ ဓာတု၊ ပထဝီဓာတုသုတ်၎င်း။ ခန္ဓေန၊ ခန္ဓသုတ်၎င်း။ (ပစ္ဆိတ္တာတ္ထ တတိယာပင်။) တေ ဒသ၊ ထို ၁၀-သုတ်တို့တည်း။ ကွတိ၊ ကျိသည်တည်း။

၅-ဥပ္ပါဒသံယုတ်

၁-စက္ခုသုတ်

၃၁၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္ခု၊ သေ၊ စက္ခုပသာဒ၏။ ယော ခေါ ဥပ္ပါဒေါ၊ အကြင်ဖြစ်ခြင်းသည်။ ယာ ဇာတိ၊ အကြင်တည်ခြင်းသည်။ ယာ အာဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ အကြင်ရှေးရှု ဖြစ်ခြင်းသည်။ ယော ပါတုဘာဝေါ၊ အကြင် ထင်ရှားစွာဖြစ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) သေော၊ ဤ (စက္ခုပသာဒ၏) ဖြစ်ခြင်း တည်ခြင်း ထင်ရှားစွာဖြစ်ခြင်းသည်။ ဒုက္ခဿ၊ ဆင်းရဲ၏။ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ရောဂါနံ၊ အနာရောဂါတို့၏။ ဇာတိ၊ တည်ခြင်းတည်း။ ဇရာမရဏဿ၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏။ ပါတုဘာဝေါ၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းတည်း။ (သောတ, ဃာန, ဇိဝှါ, ကာယ, မနတို့၌လည်း ဤနည်းပေး။)ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္ခု၊ သေ၊ ၏။ ယော စ နိရောဓော၊ အကြင်ချုပ်ခြင်းသည်။ ယော ဝူပသမော၊ အကြင်ငြိမ်းခြင်းသည်။ ယော အတ္ထင်္ဂမော၊ အကြင်ကွယ်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သေော၊ ဤ (စက္ခုပသာဒ၏) ချုပ်ခြင်း ငြိမ်းခြင်း ကွယ်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ရှိ၏) သေော၊ ဤ(စက္ခုပသာဒ၏) ချုပ်ခြင်း ငြိမ်းခြင်း ကွယ်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်။ ဒုက္ခဿ၊ ဆင်းရဲ၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းတည်း။ ရောဂါနံ၊ အနာရောဂါတို့၏။ ဝူပသမော၊ ငြိမ်းခြင်းတည်း။ ဇရာမရဏဿ၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏။ အတ္ထင်္ဂမော၊ ကွယ်ခြင်းသို့ရောက်ခြင်း တည်း။ (ကြွင်း-ပေးမြဲ။)

ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသောသုတ်တည်း။

၂-ရူပသုတ်

၃၁၃။ (ဤသုတ်၌ ရူပါနံ၊ ရူပါရုံတို့၏- ဟု ပေး၊ ကြွင်းမထူး။ အာရုံ ၆-ပါးကို ဟောတော်မူသည်သာထူး၏။)

ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၃-ဝိညာဏသုတ်

၃၁၄။ (ဤသုတ်၌ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ စက္ခုဝိညာဉ်၏- ဟုပေး၊ ကြွင်းမထူး။ ဝိညာဉ် ၆-ပါးကို ဟောတော်မူသည်သာ ထူး၏)။

တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၄-သမ္ဖဿသုတ်

၃၁၅။ (ဤသုဘ်၌ စက္ခုသမ္ဖဿဿ၊ စက္ခုသမ္ဖဿ၏- ဟုပေး၊ ကြွင်းမထူး။ သမ္ဖဿ ၆-ပါး ကို ဟောတော်မူသည်သာ ထူး၏)။

စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-သမ္မဿဒေဝသုတ်

၃၁၆။ (ဤသုတ်၌ စကျသမ္မဿဒေဝယ၊ သော။ ဝေဒနာယ၊ ၏- ဟုပေး။ ဝေဒနာ ၆-ပါး ကို ဟောတော်မူသည်သာ ထူး၏)။

ပဋမံ၊ငါး၊ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၆-သညာသုတ်

၃၁၇။ (သညာ ၆-ပါးကို ဟောတော်မူသည်သာ ထူး၏။)

ဆဋ္ဌံ၊ခြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၇-သဠာယတနာသုတ်

၃၁၈။ (သဠာယတနာ ၆-ပါးကို ဟောတော်မူသည်သာ ထူး၏။)

သတ္တမံ၊ ခုနှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၈-တဏှာသုတ်

၃၁၉။ (တဏှာ ၆-ပါ်းကို ဟောတော်မူသည်သာ ထူး၏။)

အဋ္ဌမံ၊ ရှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၉-ဓာတုသုတ်

၃၂၀။ (ဓာတ် ၆-ပါးကို ဟောတော်မူသည်သာ ထူး၏။)

နဝမံ၊ ကိုးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၀-ခန္ဓသုတ်

၃၂၁။ (ခန္ဓာ ၅-ပါးကို ဟောတော်မူသည်သာ ထူး၏။)

ဒသမံ၊ ဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

ဥပပါဒသံယုတ္တံ၊ ဥပပါဒသံယုတ်သည်။ သမတ္တံ၊ ပြီး၍။

(ဤဥဒ္ဒါန်းဂါထာလည်း သြကွန္တသံယုတ် ဥဒ္ဒါန်းဂါထာအတိုင်းပေး။)

၆-ကိလေသသံယုတ်

၁-စက္ခုသုတ်

၃၂၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စက္ခုသို့ ၊ စ့က္ခုပသာဒ၌။ ယော ဆန္ဒရာဂေါ၊ အကြင် လိုချင်တပ်မက်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။)သော၊ ဤ(စက္ခုပသာဒ၌)လိုချင်တပ်မက်ခြင်း သည်။ (သောတိ စက္ခုသို့ ဆန္ဒရာဂေါ။ဦ။) စိတ္တဿ၊ ကာမ,ရူပ,အရူပ,လောကုတ္တရာစိတ်ကို။ ဥပက္ကိလေသော၊ ကပ်၍ ညစ်နွမ်းပူပန်စေတတ် နှိပ်စက် တားမြစ်တတ်၏ ။ (သောတ, ဃာန, ဇိဝှါ,ကာယ,မနတို့၌လည်း ဤနည်းပေး။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယတော ခေါ ဘိက္ခုနော၊အကြင်ရဟန်း သည်။ ဣမေသု ဆသု ဒွာနေသု၊ ဤ ၆-ဌာနတို့၌။ စေတသော၊ ကာမ,ရူပ,အရူပ,လောကုတ္တရာ စိတ်ကို။ ဥပက္ကိလေသော၊ ကပ်၍ညစ်နွမ်းပူပန်စေမှု, နှိပ်စက်တားမြစ်မှုသည်။ ဝါ၊ ကို။ ပဟီနော၊ ပယ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဿ၊ ထို့ရဟန်း၏။ စိတ္တံ၊ သမထဝိပဿနာစိတ်သည်။ (စိတ္တန္တိ သမထဝိပဿနာစိတ္တံ။ဌ။) နေက္ခမ္မနိန္နံ စ၊ ကိလေသာတို့မှ ထွက်မြောက်တတ်သော မဂ်ဖိုလ် ထွက် မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ညွတ်သည်သာလျှင်ပ၊။ ဟောတိ၊ ၏။ နေက္ခမ္မပရိဘာဝိတံ၊ ကိလေသာတို့မှ ထွက်မြောက်တတ်သော မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ဖြင့် ထုံအပ်သော။ စိတ္တံ၊ သမထဝိပဿနာစိတ်သည်။ အဘိညာသစ္ဆိကရဏီယေသု၊ (ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့်) ရှေးရှုသိ၍ မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊အရိယမဂ်နှင့် ယှဉ်သော အဘိညာဉ် ၆-ပါး တရားတို့၌ ။ ကမ္မနိယံ၊ အမှုဌ် ကောင်းသည်ဟူ

၁။ စိတ္တဿေသော ဥပက္ကိလေသေးတိ ကတရစိတ္တဿ? ဧတဿုပ္ပမကဒိတ္တဿ။ဌ။ ဥပေစ္စ ကိလေသေတိတိ ဥပက္ကိလေသော။ဦ။

ဥပေစ္စ ကိလေသေတိ ဥပတာပေတိ မလိနဘာဝံ ကာရေတိတိ ဥပက္ကိလေသော။ ကာမ, ရူပ, အရူပစိတ်ကို ပူပန်စေတတ် ညစ်နွမ်းစေတတ်သော စက္ခုပသာဒ၌ လိုချင် တပ်မက်ခြင်းကိုကောက်။ ကိလိသဓာတ် တာပန မလိနတ္ထော။

ဥပေစ္စ ကိလေသတိ ဗာဓေတီတိ ဥပက္ကိလေသော။ လောကုတ္တရာစိတ်ကို (မဖြစ်အောင်) နှိပ်စက်တားမြစ် တတ်သော စက္ခုပသာဒ၌ လိုချင်တပ်မက်ခြင်းကိုကောက်။ ကိလိသဓာတ်၊ ဗာဓနတ္ထော။

၂။ နေက္ခမ္မနိန္နန္တိ နဝလောကုတ္တရမဂ္ဂနိန္နံ။ဌ။

အရိယဖလံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပဟာနဝသေန ပဝတ္တိယာ သဗ္ဗသံကိလေသတော နိက္ခန္တတ္တာ နေက္ခမ္မံ၊ မဂ္ဂနိဗ္ဗာနာနံ ပန နေက္ခမ္မဘာဝေါ ဥက္ကံသတော ဂဟိတော ဧဝါတိ အာဟ “နေက္ခမ္မနိန္နန္တိ နဝလောကုတ္တရမဂ္ဂနိန္နံ” ဆိ၊ ဒိ။

ဖိုလ်သည် ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပဟာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းဖြင့် အလုံးစုံသော ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက် တတ်သောကြောင့် နေက္ခမ္မမည်၏။ မဂ်နှင့်နိဗ္ဗာန်တို့ နေက္ခမ္မမည်သည်၏ အဖြစ်ကိုကား ဥက္ကံသနည်းဖြင့် ယူအပ်၏။ မဂ်နှင့်နိဗ္ဗာန်သည် အမှန်အစစ်အားဖြင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်တတ်သောကြောင့် နေက္ခမ္မ သာ၍မည်၏ ဟူလို။

၃။ အဘိညာသစ္ဆိကရဏီယေသု ဓမ္မေသူတိ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏေန အဘိဇာနိတ္ဝာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗေသု ဆဋ္ဌ-ဘိညာဓမ္မေသု။ဌ။

၍။ခါယတိ၊ ထင်၏(ခေဓာတ်-သတ္တုတ္ထ၊ ဥပဒ္ဒာနတ္ထ)။ တနည်း။ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ အဘိညာသစ္ဆိ-ကရဏီယေသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ကမ္မနိယံ၊ ဟူ၍။ ခါယတိ၊ ဆိုအပ်၏ (ခ၊ဓာတ်၊ ကထ-နတ္ထ)။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။

ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသောသုတ်တည်း။

၂-ရူပသုတ် ၁၀-ခန္ဓသုတ်

၃၂၃-၃၃၁။ (ရူပသုတ်အစ ခန္ဓသုတ်အဆုံး ပေါင်း ၉-သုတ်လည်း စက္ခုသုတ်ကို မှီး၍ပေး။)

ဒသမံ၊ ဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

ကိလေသသံယုတ္တံ၊ ကိလေသသံယုတ်သည်။ သမတ္တံ၊ ပြီးပြီ။

(ဥဒ္ဒါန်းဂါထာလည်း သြဂ္ဂန္တသံယုတ်အတိုင်းပေး။)

အဘိဇာနိတွာတိ အဘိမုခဘာဝေန ဇာနိတ္ဝာ၊ သစ္ဆိကာတဗ္ဗေသူတိ ပစ္စက္ခကာတဗ္ဗေသု၊ ဆဋ္ဌဘိညာ ဓမ္မေသူတိ အရိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တဓမ္မေသု။ ဋီ။

မဂ်ဗိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော သမထ ဝိပဿနာ ဘာဝနာစိတ်သည် အရိယမဂ်နှင့်ယှဉ်သည့် အဘိ-ညာဉ်ဖြစ်ရန် လွယ်ကူသည် ဟူလို။

သံ-နိ ၃-၁၃ — ပ-မ-ဗ-သ-ဝ

၇-သာရိပုတ္တာသံယုတ်

၁-ဝိဝေကဇသုတ်

၃၃၂။ ကေံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ အရှင်သာရိပုတြာသည်။ သာဝတ္ထိယံ၊ သာဝတ္ထိပြည်၌။ အနာထပိဏ္ဍိကဿ၊ အနာထပိဏ်သူဌေး၏။ အာရာမေ၊ အရံဖြစ်သော။ (အနာထပိဏ်သူဌေး လှူဒါန်းအပ်သောကြောင့် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သည်ဟူလို။) ဇေတဝနေ၊ ဇေတမင်းသား၏ ဥယျာဉ်၌။ ဝါ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်၌။ ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။ (ဇေတသ္သ ရာဇကုမာရဿ ဝနေ သံ- ဌ ဘ၊ ၁၁။ဌင်းအနာထပိဏ်လှူဒါန်းသည့် အရံ, ဇေတမင်းသား၏ ဥယျာဉ်အတွင်း၊ ဝါ ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်အတွင်း တခုခုသော ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးတော်မူသည်ဟူလို။) အထ ခေါ၊ ထိုအခါ၌။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ပုဗ္ဗဏှသမယံ၊ နံနက်အခါ၌။ နိဝါသေတ္ဝာ၊ သင်းပိုင်ကိုပြင်ဝတ်၍။ ပတ္တစီဝရံ၊ သပိတ်သင်္ကန်းကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ သာဝတ္ထိ ံ၊ သာဝတ္ထိပြည်သို့။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှါ။ ပါဝိသိ၊ ဝင်တော်မူပြီ။ သာဝတ္ထိယံ၊ သာဝတ္ထိပြည်၌။ ပိဏ္ဍာယ၊ ငှါ။ စရိတ္ဝာ၊ လှည့်လည်၍။ ပစ္ဆာဘတ္တံ၊ ဆွမ်းစားပြီးသည်မှ နောက်၌။ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော၊ ဆွမ်းရှာရာအရပ်မှ ဖဲတော်မူ၍။ ယေန၊ အံ့ကြွင်အရပ်၌။ အန္ဓဝနံ။ အန္ဓတောသည်။ (အတ္ထိ၏။) တေန၊ ထိုအရပ်သို့။ ဒိဝါဝိဟာရာယ၊ နေ့သန့်ရန်အလို့ငှါ။ ဥပသင်္ကမိ၊ ချဉ်းကပ်တော်မူပြီ။ အန္ဓဝနံ၊ အန္ဓတောသို့။ အဇ္ဈောဂါဟေတ္ဝာ၊ ဝင်၍။ အညတရသ္မိ ံ တခုသော။ ရုက္ခမူလေ၊ သစ်ပင်ရင်း၌။ ဒိဝါဝိဟာရံ၊ နေ့သန့်ရာအလို့ငှါ။ နိသီဒိ၊ ထိုင်နေတော်မူပြီ။

အထ ခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ သာယန္ဟသမယံ၊ ညနေချမ်းအခါ၌။ ပဋိသလ္လာနာ၊ (တပါးတည်း) ကန်းအောင်းရာမှ။ ဝုဋ္ဌိတော၊ ထတော်မူသည်ဖြစ်၍။ ယေန၊ ၌။ အနာထပိဏ္ဍိကဿ၊ ၏။ အာရာမော၊ သော။ ဇေတဝနံ၊သည်။ (အတ္ထိ၏။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ပြီ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ အရှင်အာနန္ဒာသည်။ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ၊ ကို။ ဒူရတောဝ၊ အဝေးမှသာလျှင်။ အာဂစ္ဆန္တံ၊ ကြွလာတော်မူသည်ကို။ အဒ္ဒသ ခေါ၊ မြင်ပြီ။ ဒိသ္ဝာန၊ မြင်၍။ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ၊ ကို။ "အာဝုသော သာရိပုတ္တ၊ ငါ့ရှင်သာရိပုတြာ။ တေ၊ သင်၏။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဣန္ဒြေတို့သည်။ ဝိပ္ပသန္နာနိ ခေါ၊ အထူးသဖြင့် ကြည်လင်ကုန်၏။ မုခဝဏ္ဏော၊ မျက်နှာအဆင်းသည်။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ စင်ကြယ်၏။ ပရိယောဒါတော၊ ဖြူစင်၏။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ အဇ္ဇ၊ယနေ့။ ဏတမေန ဝိဟာရေန၊ အဘယ်သို့သောနေခြင်းဖြင့်။ ဝိဟာသိတိ၊ နေတော်မူပါသနည်း" ဟူသော။ ဇေတံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ မေးလျှောက်ပြီ။

အာဝုသော၊ ငါ့ရှင် (အာနန္ဒာ)။ ဣဓ၊ ဤနေ၌။ အဟံ၊ ငါသည်။ ကာမေဟိ၊ ဝတ္ထုကာမ, ကိလေသာကာမတို့မှ။ ဝိဝိစ္စေဝ၊ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင်။ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ အကုသိုလ်တရားတို့မှ။ ဝိဝိစ္စ၊ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင်။ သဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်နှင့်တကွဖြစ်သော။ သဝိစာရံ၊ ဝိစာရနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဝိဝေကဇံ၊ နိဝရဏတို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ပီတိသုခံ၊ ဖရဏာပီတိ, စေတသိကသုခရှိသော။ ပဌမံ စျာနံ၊ ပဌမစျာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ဖြစ်စေ၍။ ဝိဟာဏာမိ၊ နေပါ၏။ အာဝုသော၊ငါ့ရှင်(အာနန္ဒာ)။တဿ မယှံ၊ ထိုငါ၏။ "အဟံ၊ငါသည်။ ပဌမံ စျာနံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇာမိတိ ဝါ၊ ဝင်စား၏"ဟူ၍သော်ငင်း။ "အဟံ၊သည်။ ပဌမံ စျာနံ၊ ကို။ သမာပန္နောတိ ဝါ၊ ဝင်စားပြီ" ဟူ၍သော်ငင်း။"အဟံ၊ သည်။ ပဌမာ စျာနာ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌိတောတိ ဝါ၊ ထပြီ"ဟူ၍သော်ငင်း။ ဇဝံ၊

ဤသို့ စွဲလမ်းမှတ်ထင်မှုသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ အရှင်သာရိပုတြာက မိန့်ဆိုပြီ။ တထာ ဟိ ပန၊ ဆက်၍လျှောက်ပါဦးအံ့။ အာယဿ္မာတော သာရိပုတ္တဿ၊ အရှင်သာရိပုတြာသည်။ ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်စွာသောနေညဉ့်ပတ်လုံး။ အဟက်ာရမမက်ာရမာနာနုသယာ၊ ဒိဋ္ဌိ တဏှာမာနတို့ကို။ သုသမူဟတာ၊ ကောင်းစွာ အကြွင်းမဲ့ပယ်နုတ်အပ်ကုန်ပြီ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အာယဿ္မာတော သာရိပုတ္တဿ၊ ၏။ "အဟံ၊ သည်။ ပဌမံ စျာနံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇာမီတိ ဝါ၊ ဝင်စား၏"ဟူ၍သော်၎င်း။ "အဟံ၊ သည်။ ပဌမံ စျာနံ၊ ကို။ သမာပန္နောတိ ဝါ၊ ဝင်စားပြီ"ဟူ၍သော်၎င်း။ "အဟံ၊ သည်။ ပဌမာ စျာနာ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌိတောတိ ဝါ၊ ထပြီ" ဟူ၍သော်၎င်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့ စွဲလမ်းမှတ်ထင်မှုသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ အရှင်အာနန္ဒာက လျှောက်ပြီ။

ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသောသုတ်တည်း။

၂-အဝိတက္ကသုတ်

၃၃၃။ (ထူးရာကိုသာ ရေးအံ့။) အာဝုသော၊ ငါ့ရှင် (အာနန္ဒာ)။ ဣဓ၊ ၌။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဝိဘက္ကဝိစာရာနံ၊ ဝိဘက်ဝိစာရတို့၏။ ဥပသမာ၊ ငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌။ စေတော-သော၊ စိတ်ကို။ သမ္မသာဒနံ၊ ကြည်လင်စေတတ်သော။ စေတသော၊ စိတ်၏။ ဧကောဒိဘာဝံ၊ မြတ်သောသမာဓိကို ဖြစ်စေတတ်သော။ အဝိတက္ကံ၊ ဝိတက်မရှိသော။ အဝိစာရံ၊ ဝိစာရမရှိသော။ သမာဓိဇံ၊ ပဌမစျာန်သမာဓိကြောင့်ဖြစ်သော။ ပီတိသုခံ၊သော။ ဒုတိယံ စျာနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရာမိ၊ ၏။ (ကြွင်းမထူး။)

ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၃-ပီတိသုတ်

၃၃၄။ (ထူးရာကိုသာ ရေးအံ့။) အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်(အာနန္ဒာ)။ ဣဓ၊ ၌။ အဟံ၊ သည်။ ပီတိယာ၊ ပီတိကို။ ဝိရာဂါ စ၊ စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်လည်း။ (စ-သဒ္ဒါဖြင့် ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပ-သမာကို ပြန်၍ဆည်း။) ဥပေက္ခကော စ၊ လျစ်လျူရှုသည်ဖြစ်၍ဌင်း။ သတော စ၊ သတိရှိသည် ဖြစ်၍ဌင်း။ သမ္ပဇာနော စ၊ ဆင်ခြင်တတ်သော ပညာရှိသည်ဖြစ်၍ဌင်း။ ဝိဟရာမိ၊ ၏။ သုခဉ္စ၊ ကာယိကစေတသိကသုခ ၂-ပါးကိုလည်း။ ကာယေန၊ နာမကာယဖြင့်။ ပဋိသံဝေဒေမိ၊ ခံစား၏။ ယံ၊ အကြင်တတိယစျာန်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တံ၊ ထိုတတိယစျာန်ရပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အရိယာ၊ (ဘုရားစသော)အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ "ဥပေက္ခကော၊ (တတိယစျာန်ချမ်းသာကိုပင်)လျစ်လျူ ရှုနိုင်ပေသူ။ သတိမာ၊ သတိရှိပေသူ။ သုခဝိဟာရီတိ၊ ချမ်းသာစွာနေလေ့ရှိပေသူ"ဟူ၍။အာစိက္ခန္တိ၊ ချီးမွမ်းပြောကြားကုန်၏။ တံ တတိယံ စျာနံ၊ ထိုတတိယစျာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရာမိ၊ ၏။ (ကြွင်းမထူး)

တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၄-ဥပေက္ခာသုတ်

၃၃၅။ (ထူးရာကိုသာ ရေးအံ့။) အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်(အာနန္ဒာ)။ ဣဓ၊ ၌။ အဟံ၊ သည်။ သုခဿ စ၊ ကာယိကသုခကိုလည်း။ ပဟာနာ၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခဿ စ၊ ကာယိကဒုက္ခကို လည်း။ ပဟာနာ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေးဦးသာလျှင်။ (စတုတ္ထစျာန် ဥပစာရဈာန် ဟူလို။)

သောမနဿ ဒေါမနဿာနံ၊ သောမနဿဝေဒနာ(စေတသိကသုခ)ဒေါမနဿဝေဒနာ (စေတသိက ဒုက္ခ)တို့၏။ အတ္ထင်္ဂမာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ အဒုက္ခမသုခံ၊ ဒုက္ခလည်းမရှိ သုခလည်းမရှိသော။ ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိ ံ၊ ဥပေက္ခာသည် ဖြစ်စေအပ်သော သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော။ စတုတ္ထံ စျာနံ၊ ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟာရာမိ၊ ၏။ (ကြွင်းမထူး။)

စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-အာကာသာနဉ္စာယတနသုတ်

၃၃၆။ (ထူးရာကိုသာ ရေးအံ့။) အာဝုသော၊ ဘဂ္ဂဂုဏ(အာနန္ဒာ)။ ဣဓ၊ ၌။ အဟံ၊ သည်။ သဗ္ဗသော၊ အလုံးစုံကုန်သော။ (အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပေးလျှင် သမတိင်္ကမာဒိ စပ်။) ရူပသညာနံ၊ ရူပစျာန်တို့ကို။ သမတိင်္ကမာ၊ လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိဃသညာနံ၊ ဝတ္ထု အာရုံထိခိုက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ပဉ္စဒ္ဝါရိကသညာတို့၏။ အတ္ထင်္ဂမာ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ နာနတ္တသညာနံ၊ အထူးထူးသော သဘောရှိသော(ရူပသဒ္ဒစသော)အာရုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော သညာတို့ကို။ အမနသိကာရာ၊ နှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်။ "အာကာသော၊ ကောင်းကင်ပညတ်သည်။ အနန္တောတိ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိ"ဟူ၍ ပ္ဍိုးမျှားအပ်သော။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟာရာမိ၊ ၏။ (ကြွင်းမထူး။)

ပဉ္စမံ၊ ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၆-ဝိညာဏဉ္စာယတနသုတ်

၃၃၇။ (ထူးရာကိုသာ ရေးအံ့။) အာဝုသော၊ ဘဂ္ဂဂုဏ(အာနန္ဒာ)။ ဣဓ၊ ၌။ အဟံ၊ သည်။ သဗ္ဗသော၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို။ သမတိင်္ကမ္မ၊ လွန်မြောက်၍။ "ဝိညာဏံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတန ဝိညာဉ်သည်။ အနန္တန္တိ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိ"ဟူ၍ ပ္ဍိုးမျှားအပ်သော။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟာရာမိ၊ ၏။ (ကြွင်း မထူး။)

ဆဋ္ဌံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သော သုတ်တည်း။

၇-အာကိဉ္စညာယတနသုတ်

၃၃၈။ (ထူးရာကိုသာ ရေးအံ့။) အာဝုသော၊ ဘဂ္ဂဂုဏ(အာနန္ဒာ)။ ဣဓ၊ ၌။ အဟံ၊ သည်။ သဗ္ဗသော၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနစျာန်ကို။ သမတိင်္ကမ္မ၊ လွန်မြောက်၍။ "ကိဉ္စိ၊ စိုးစဉ်း(ဘင်ကြွင်း)သည်။ နတ္ထိတိ၊ မရှိ"ဟူ၍ ပ္ဍိုးမျှားအပ်သော။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟာရာမိ၊ ၏။ (ကြွင်း မထူး။)

သတ္တမံ၊ ခုနစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၈-နေဝသညာနာသညာယတနသုတ်

၃၄၉။ (ထူးရာကိုသာ ရေးအံ့။) အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်(အာနန္ဒာ)။ ဣမ၊ ဌာ။ အဟံ၊ သည်။ (ဤပါဠိဌာ သဒ္ဒသော-မပါ၊ မ ၁-သလ္လေခသုတ် ပါဠိဌာ ပါ၏။) အာကိဉ္စညာယတနံ၊ အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ လွန်မြောက်၍။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရာမိ၊ ၏။ (ကြွင်း မထူး။)

အဋ္ဌမံ၊ ရှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၉-နိရောဓသမာပတ္တိသုတ်

၃၄၀။ (ထူးရာကိုသာ ရေးအံ့။) အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်(အာနန္ဒာ)။ ဣမ၊ ဌာ။ အဟံ၊ သည်။ သဗ္ဗသော၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်ကို။ သမတိက္ကမ္မ၊ လွန်မြောက်၍။ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ၊ သညာဝေဒနာတို့၏ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ၍။ ဝိဟရာမိ၊ ၏။ (ကြွင်း မထူး။)

နဝမံ၊ ကိုးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၀-သုစိမုခီသုတ်

၃၄၁။ ကော်၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ဆုဇ-ဂဟော၊ ဆုဇဂြိုဟ်မြို့၌။ ကလန္ဒကနိဝါပေ၊ ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျွေး၍ မွေးမြူရာဖြစ်သော။ ဝေဠုဝနေ၊ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်၌။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ အထ ခေါ၊ ၌။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ပုဗ္ဗဏှသမယံ၊ နံနက်အခါ၌။ နိဝါသေတ္ဝာ၊ သင်းပိုင်ကိုပြင်ဝတ်၍။ ပတ္တစီဝရံ၊သပိတ်သင်္ကန်းကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ ဆုဇဂဟော၊ ၌။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှါ။ ပါဝိသိ၊ ဝင်ပြီ။ ဆုဇဂဟော၊ ၌။ သပဒါနံ၊ အိမ်စဉ်အတိုင်း။ ပိဏ္ဍာယ၊ ငှါ။ စရိတ္ဝာ၊ လှည့်လည်ပြီး၍။ တံ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ထိုဆွမ်းကို။ အညတရံ၊ တခုသော။ ကုန္နမူလံ၊ နံရံခြေကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ ဘုဉ်းပေး၏။ အထ ခေါ၊ ၌။ သုစိမုခီ၊ သုစိမုခီမည်သော။ ပရိဗ္ဗာဇိကာ၊ ပရိဗိုဇ်မသည်။ပ။ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ၊ ကို။ သမဏာ၊ ရဟန်း။ အဓောမုခေါ၊ အောက်သို့ချအပ်သော မျက်နှာရှိသည်ဖြစ်၍။ ဘုဉ္ဇသိ ကိံ နုတိ၊ စားသလောဟူသော။ တေံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ ဆို၏။ ဘဂိနိ၊ နှမ။ အဟံ၊ ငါသည်။ အဓောမုခေါ၊ အောက်သို့ချအပ်သော မျက်နှာရှိသည်ဖြစ်၍။ နခေါ ဘုဉ္ဇာမိ၊ စားသည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။ သမဏာ၊ ရဟန်း။ တေန ဟိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဥဇ္ဇမုခေါ၊ အထက်သို့မော့အပ်သောမျက်နှာရှိသည်ဖြစ်၍။ ဘုဉ္ဇသိ၊ စားသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပြောဆို၏။ ဘဂိနိ၊ နှမ။ အဟံ၊ သည်။ ဥဇ္ဇမုခေါ၊ အထက်သို့မော့အပ်သော မျက်နှာရှိသည်ဖြစ်၍။ နခေါ ဘုဉ္ဇာမိ၊ စားသည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ပြီ။ သမဏာ၊ ရဟန်း။ တေန ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ဖြစ်လျှင်။ ဒိသာမုခေါ၊ အရပ်မျက်နှာတို့ကို ကြည့်ရှုအပ်သော မျက်နှာရှိသည်ဖြစ်၍။ ဘုဉ္ဇသိ၊ စားသလော။ ဣတိ၊ပြီ။ ဘဂိနိ၊ နှမ။ အဟံ၊ သည်။ ဒိသာမုခေါ၊ အရပ်မျက်နှာတို့ကို ကြည့်ရှုအပ်သော မျက်နှာရှိသည်ဖြစ်၍။ နခေါ ဘုဉ္ဇာမိ၊ စားသည်မဟုတ်။ဣတိ၊ ပြီ။သမဏာ၊ ရဟန်း။ တေန ဟိ၊ ထို့ကြောင့်ဖြစ်လျှင်။ ဝိဒိသာမုခေါ၊ ထောင့်အရပ်တို့ကို ရှုအပ်သော မျက်နှာရှိသည်ဖြစ်၍။ ဘုဉ္ဇသိ၊ စားသလော။ဣတိ၊ ပြီ။ ဘဂိနိ၊ နှမ။ အဟံ၊ သည်။ ဝိဒိသာမုခေါ၊ ထောင့်အရပ်တို့ကို အပ်သောမျက်နှာရှိသည်ဖြစ်၍။ နခေါ ဘုဉ္ဇာမိ၊ စားသည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ပြီ။

"ကိ်ုနု သမဏ အဓေမုခေါ ဘုဥ္ဇသိတိ၊ ကိ်ုနု သမဏ အဓေမုခေါ ဘုဥ္ဇသိ"ဟူ၍။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုဒ္ဒေဝ၊ မေးအပ်သည်။ သမာနေဝ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ "နု ခ္ဝါဟံ ဘဂိနိ အဓေမုခေါ ဘုဥ္ဇာမီတိ၊ နု ခ္ဝါဟံ ဘဂိနိ အဓေမုခေါ ဘုဥ္ဇာမိ"ဟူ၍။ ဝဒေသိ၊ဖြေဆိုပြီ။ပ။ "တေန ဟိ သမဏ ဝိဒိသာမုခေါ ဘုဥ္ဇသိတိ၊ တေန ဟိ သမဏ ဝိဒိသာမုခေါ ဘုဥ္ဇသိ"ဟူ၍။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုဒ္ဒေဝ၊ မေးအပ်သည်။ သမာနေဝ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ "နု ခ္ဝါဟံ ဘဂိနိ ဝိဒိသာမုခေါ ဘုဥ္ဇာမီတိ၊ နု ခ္ဝါဟံ ဘဂိနိ ဝိဒိသာမုခေါ ဘုဥ္ဇာမိ"ဟူ၍။ ဝဒေသိ၊ ဖြေဆိုပြီ။

သမဏ၊ ရဟန်း။ ကထံ စရဟိ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဘုဥ္ဇသိ၊ စားသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးလျှောက်ပြီ။ ဘဂိနိ၊ နှမ။ ယေ ဟိ ကေစိ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ အကြင်ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ ဝတ္ထု-ဝိဇ္ဇာတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ၊ မြေယာအကြောင်းကို သိတတ်သော ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာဟူသော မင်္ဂဖိုလ်မှဘီလာ အတတ်ဟု ဆိုအပ်သော။ မိစ္ဆာဇီဝေန၊ မအပ်သောအသက်မွေးခြင်းဖြင့်။ ဇီဝိကံ၊ အသက်မွေးမှုကို။ ကပ္ပေန္တိ၊ ပြုကြကုန်၏။ ဘဂိနိ၊ နှမ။ ဣမေ သမဏ ဗြာဟ္မဏာ၊ ဤရဟန်းပုဏ္ဏားတို့ကို။ အဓေမုခါ၊ အောက်သို့ချအပ်သော မျက်နှာရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘုဥ္ဇန္တီတိ၊ စားသူတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ (ဘုဥ္ဇန္တိကို နာမ်ပုဒ်အဖြစ်ဖြင့် အနက်သမ္မန်လိုက်သည်။စားကုန်သည်ဟူ၍လည်းပေးနိုင်၏။) ဘဂိနိ၊ နှမ။ ယေ ဟိ ကေစိ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ နက္ခတ္တဝိဇ္ဇာတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ၊ နက္ခတ်အကြောင်းကို တတ်သိသော နက္ခတ္တဝိဇ္ဇာဟူသော မင်္ဂဖိုလ်မှဘီလာ အတတ်ဟု ဆိုအပ်သော။ မိစ္ဆာဇီဝေန၊ ဖြင့်။ ဇီဝိကံ၊ ကို။ ကပ္ပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘဂိနိ၊ နှမ။ ဣမေ သမဏ ဗြာဟ္မဏာ၊ တို့ကို။ ဥဇ္ဇုမုခါ၊ အထက်သို့မော့အပ်သောမျက်နှာရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘုဥ္ဇန္တိတိ၊ စားသူတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဘဂိနိ၊ နှမ။ ယေ ဟိ ကေစိ သမဏ ဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ဒုတေယျပဟိဏဂမနာ-နုယောဂါယ၊တမန်သည်တို့၏အမှု,စေခိုင်းသဖြင့်သွားခြင်း၌ယှဉ်ခြင်း ဟု ဆိုအပ်သော။[ဒုတေယျန္တိ ဒုတကမ္မံ၊ တေသံ တေသံ သာသနံ ဂဟေတ္ဝာ တတ္ထ တတ္ထ ဂမနံ၊ (ခရီးရှည်အစေခံမှု။) ပဟိဏ-ဂမနန္တိ ကေဂါမသ္မိံ ယေဝ ကေကုလဿ သာသနေန အညကုလံ ဥပသင်္ကမနံ၊ (ခရီးတို့အစေခံမှုခဲ့။) ဒု] မိစ္ဆာဇီဝေန၊ ဖြင့်။ ဇီဝိကံ၊ ကို။ ကပ္ပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘဂိနိ၊ နှမ။ ဣမေ သမဏ ဗြာဟ္မဏာ၊ တို့ကို။ ဒိဿာမုခါ၊ အရုပ်မျက်နှာတို့ကို ရှုသောမျက်နှာရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘုဥ္ဇန္တိတိ၊ စားသူတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဘဂိနိ၊ နှမ။ ယေ ဟိ ကေစိ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ အင်္ဂဝိဇ္ဇာတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ၊ မိန်းမယောကျ်ားတို့၏ အင်္ဂါလက္ခဏာကို တတ်သိသော မင်္ဂဖိုလ်မှ ဘီလာအတတ်ဟုဆိုအပ်သော။ မိစ္ဆာဇီဝေန၊ ဖြင့်။ ဇီဝိကံ၊ ကို။ ကပ္ပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘဂိနိ၊ နှမ။ ဣမေ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တို့ကို။ ဝိဒိသာမုခါ၊ ထောင့်အရုပ်တို့ကို ရှုသော မျက်နှာရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘုဥ္ဇန္တိတိ၊ စားသူတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။

ဘဂိနိ၊ နှမ။ သော ခေါ အဟံ၊ ထိုငါသည်။ ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ၊ မြေယာအကြောင်း အရာကို တတ်သိသော ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာဟူသော မင်္ဂဖိုလ်မှ ဘီလာအတတ်ဟုဆိုအပ်သော။ မိစ္ဆာဇီဝေန၊ မအပ်သော အသက်မွေးခြင်းဖြင့်။ ဇီဝိကံ၊ အသက်မွေးခြင်းကို။ နု ကပ္ပေမိ၊ မပြု။ နက္ခတ္တဝိဇ္ဇာ-တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ၊ နက္ခတ်အကြောင်းအရာကို တတ်သိသော နက္ခတ္တဝိဇ္ဇာဟူသော မင်္ဂဖိုလ်မှဘီလာ အတတ်ပညာဟု ဆိုအပ်သော။ မိစ္ဆာဇီဝေန၊ ဖြင့်။ ဇီဝိကံ၊ ကို။ နု ကပ္ပေမိ၊ မပြု။ ဒုတေယျပဟိ-ဏဂမနာနုယောဂါယ၊ တမန်သည်တို့၏ အမှုဖြစ်သော အစေအပါးခံခြင်း, စေခိုင်းသဖြင့် သွား ခြင်း၌ ယှဉ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ မိစ္ဆာဇီဝေန၊ ဖြင့်။ ဇီဝိကံ၊ ကို။ နု ကပ္ပေမိ၊ မပြု။ အင်္ဂဝိဇ္ဇာ-တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ၊ မိန်းမယောကျ်ားတို့၏ အင်္ဂါလက္ခဏာကို တတ်သိသော အင်္ဂဝိဇ္ဇာဟူသော မင်

ဖိုလ်မှဘီလာ အတတ်ပညာဟုဆိုအပ်သော။ မိစ္ဆာဇီဝေန၊ ဖြင့်။ ဇီဝိကံ၊ ကို။ နှ ကပ္ပေမိ၊ မပြု။ ဓမ္မေန၊ တရားသဖြင့်။ ဘိက္ခံ၊ ဆွမ်းကို။ ပရိယေသာမိ၊ ရှာ၏။ ဓမ္မေန၊ တရားသဖြင့်။ ဘိက္ခံ၊ ကို။ ပရိယေသိတ္ဝာ၊ ရှာ၍။ ဘုဉ္ဇာမိ၊ စား၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ အရှင်သာရိပုတြာက မိန့်တော်မူပြီ။

အထ ခေါ၊ ထိုအခါ၌။ သုစိမုခီ၊ သုစိမုခီမည်သော။ ပရိဗ္ဗာဇိကာ၊ ပရိဗိုဇ်မသည်။ ထုဇဂဟော၊ ၌။ ရထိကာယ ရထိယံ၊ ရထားလမ်းတခုမှ ရထားလမ်းတခုသို့။ သိဃ်ာဋကေန သိဃ်ာဋကံ၊ လမ်းဆုံတခုမှ လမ်းဆုံတခုသို့။ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ၊ ချဉ်းကပ်၍။ "သက္ကပုတ္တိယာ၊ သာကီဝင်မင်းသား ဘုရား၏သားတော်ဖြစ်ကုန်သော။သမဏာ၊ ရဟန်းတို့သည်။ဓမ္မိကံ၊ တရားအားလျော်သော။ အာဟာရံ၊ အာဟာရကို။ အာဟာရေန္တိ၊ သုံးဆောင်ကြကုန်၏။ သက္ကပုတ္တိယာ၊ ကုန်သော။ သမဏာ၊ တို့သည်။ အနဝဇ္ဇံ၊ အပြစ်မရှိသော။ အာဟာရံ၊ ကို။ အာဟာရေန္တိ၊ ကုန်၏။ သက္ကပုတ္တိယာနံ၊ ကုန်သော။ သမဏာနံ၊ တို့အား။ ပိဏ္ဍံ၊ ဆွမ်းကို။ ဒေထာတိ၊ လောင်း (လှူ)ကြကုန်လော့"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာရောစေသိ၊ ပြောကြားပြီ။

ဒသမံ၊ ဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

သာရိပုတ္တသံယုတ္တံ၊ သာရိပုတ္တသံယုတ်သည်။ သမတ္တံ၊ ပြီးပြီ။

တဿ၊ ထိုသာရိပုတ္တသံယုတ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ဥဒ္ဒါန်းကား—

ဝိဝေကဇံ၊ ဝိဝေကဇသုတ်၎င်း။ အဝိတက္ကံ၊ အဝိတက္ကသုတ်၎င်း။ ပီတိ၊ ပီတိသုတ်၎င်း။ ဥပေက္ခာ၊ ဥပေက္ခာသုတ်၎င်း။ အာကာသဉ္စာယတနံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနသုတ်၎င်း။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနသုတ်၎င်း။ အာကိဉ္စံ၊ အာကိဉ္စညာယတနသုတ်၎င်း။ နေဝသညီနာ၊ နေဝသညာနာသညာယတနသုတ်၎င်း။ (ပစ္ဆတ္တဆ္ဌတတိယာ။) ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ နဝမော၊ ၉-သုတ်မြောက်သော။ နိဏ္ဍောဓော၊ နိဏ္ဍောဓသမာပတ္တိသုတ်၎င်း။ ဒသမံ၊ ၁၀-သုတ်မြောက်သော။ သုစိမုခီစ၊ သုစိမုခီသုတ်၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်တည်း။

၈-နာဂသံယုတ်

၁-သုဒ္ဓိကသုတ်

၃၄၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ နာဂယောနိယော၊ နဂါးမျိုးတို့သည်။ ဣမာ စတဿောဂတိ၌ ၄-မျိုးတို့တည်း။ ကတမာ စတဿော၊ အဘယ် ၄-မျိုးတို့နည်း။ အဏ္ဍဇာ၊ ဥပ္ပဇ္ဇဖြစ်ကုန်သော။ နာဂါ၊ နဂါးတို့ဌင်း။ဇလာဗုဇာ၊ သားအိမ်၌ဖြစ်ကုန်သော။နာဂါ၊နဂါးတို့ဌင်း။ သံသေဒဇာ၊ အညီ၌ဖြစ်ကုန်သော။ နာဂါ၊ နဂါးတို့ဌင်း။ ဩပပါတိကာ၊ တစုံတရာမှ ခုန်ကျလာသကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်သော။နာဂါ၊ နဂါးတို့ဌင်းတည်း[1]။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နာဂယောနိယော၊ နဂါးမျိုးတို့သည်။ ဣမာ ဧခါ စတဿော၊ ဂတိ၌ ၄-မျိုးတို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ပဌမံ၊ ရွေးဦးစွာသောသုတ်တည်း။

၂-ပဏီတတရသုတ်

၃၄၃။ (သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ပ။ ဩပပါတိကာ နာဂါ။ပေးမြဲ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထို ၄-မျိုးသော နဂါးတို့တွင်။ အဏ္ဍဇေဟိ၊ ဥပ္ပဇ္ဇဖြစ်ကုန်သော။ နာဂေဟိ၊ နဂါးတို့ထက်။ ဇလာဗုဇာ၊ သားအိမ်၌ဖြစ်ကုန်သော။ နာဂါ စ၊ နဂါးတို့သည်ဌင်း။ သံသေဒဇာ၊ အညီ၌ဖြစ်ကုန်သော။ နာဂါ စ၊ တို့သည်ဌင်း။ ဩပပါတိကာ၊ တစုံတရာမှ ခုန်ကျလာသကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်သော။ နာဂါ စ၊ တို့သည်ဌင်း။ ပဏီတတရာ၊ သာလွန်ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ တို့တွင်။ အဏ္ဍဇေဟိ၊ ကုန်သော။ နာဂေဟိ စ၊ နဂါးတို့ထက်ဌင်း။ ဇလာဗုဇေဟိ၊ ကုန်သော။ နာဂေဟိ စ၊ တို့ထက်ဌင်း။ သံသေဒဇာ၊ ကုန်သော။ နာဂါ စ၊ တို့သည်ဌင်း။ ဩပပါတိကာ၊ ကုန်သော။ နာဂါ စ၊ တို့သည်ဌင်း။ ပဏီတတရာ၊ သာလွန်ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ တို့တွင်။ အဏ္ဍဇေဟိ၊ ကုန်သော။ နာဂေဟိ စ၊ တို့ထက်ဌင်း။ ဇလာဗုဇေဟိ၊ ကုန်သော။ နာဂေဟိ စ၊ တို့ထက်ဌင်း။ သံသေဒဇေဟိ၊ ကုန်သော။ နာဂေဟိ စ၊ တို့ထက်ဌင်း။ ဩပပါတိကာ၊ ကုန်သော။ နာဂါ၊ တို့သည်။ ပဏီတတရာ၊ သာလွန်ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ နာဂယောနိယော၊ တို့သည်။ ဣမာ ဧခါ စတဿော၊ ဂတိ၌ ၄-မျိုးတို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။

ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၃-ဥပေါသထသုတ်

၃၄၄။ ဧကံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သာဝတ္ထိယံ၊ သာဝတ္ထိပြည်၌။ အနာထပိဏ္ဍိကဿ၊ အနာထပိဏ်သူဌေး၏။ အာရာမေ၊ အရံဥယျာဉ်ဖြစ်သော။

၁။ ဇလာဗုဇာတိ ဝတ္ထိကောသေ ဇာတာ။ သံသေဒဇာတိ သံသေဒေ ဇာတာ။ ဩပပါတိကာတိ ဥပပတိတ္တာ ဝိယ ဇာတာ။ဋ္ဌ။

ဝတ္ထိကောသေတိ ဝတ္ထိကောသသညိတေ ဇရာယုပုဋ္ဌေ ဇာတာ။ သံသေဒေတိ သံသိန္နေ ကိလိန္နဋ္ဌာနေ ဥပပန္နာ။ ဥပပတိတ္တာ ဝိယာတိ ကုတောစိပိ အဝပတိတ္တာ ဝိယ နိဗ္ဗတ္တာ။ဋ္ဌီ။

ဇေတဝနေ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်၌။ ဝိဟရတိ၊ သိတင်းသုံးတော်မူ၏။ အထ ခေါ၊ ၌။ အညတ-ရော၊ တပါးသော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ပ။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ "ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ယေန၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ဧကစ္စေ၊ အချို့ကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တာ၊ ဥ၌ဖြစ်ကုန်သော။ နာဂါ၊ နဂါးတို့သည်။ ဥပေါသထံ၊ ဥပုသ်ကို။ ဥပဝသန္တိ၊ စောင့်သုံးကြကုန်၏။ ဝေဿဝဏကာယာ စ၊စွန့်အပ်ပြီးသော ကိုယ်ရှိကုန်သည်လည်း။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သော ဟေတု၊ ထိုအကြောင်းသည်။ ကော နု ခေါ၊ အဘယ်ပါနည်း။ သော ပစ္စယော၊ ထို အထောက်အပံ့သည်။ ကောတိ၊ အဘယ်ပါနည်း" ဟူသော။ ဝေဿ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ပြီ။

ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ကေစိ စာနံ၊ အချို့ကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တာနံ၊ ဥ၌ဖြစ်ကုန်သော။ နာဂါနံ၊ နဂါးတို့၏။ "ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး(လူဘဝ) ၌။ မယံ ခေါ၊ ငါတို့သည်။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ ဒုယကာရိနော၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ၂-မျိုးကို ပြုလေ့ရှိကုန်သည်ဟု။ အဟုမှ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်။ ဒုယကာရိနော၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ၂-မျိုးကို ပြုလေ့ရှိကုန်သည်။ အဟုမှ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဒုယကာရိနော၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ၂-မျိုးကို ပြုလေ့ရှိကုန်သည်။ အဟုမှ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ တေ မယံ၊ ထို၎ငါတို့သည်။ ကာယေန၊ ဖြင့်။ ဒုယကာရိနော၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ၂-မျိုးကို ပြုလေ့ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်။ ဒုယကာရိနော၊ ဖြစ်၍။ မနသာ၊ ဖြင့်။ ဒုယကာရိနော၊ ဖြစ်၍။ ကာယဿ၊ ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်စီးခြင်းဟူသော။ မရဏာ၊ သေလွန်သည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ အဇ္ဈတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ နာဂါနံ၊ တို့၏။ သဟဗျတံ၊ အတူတကွဖြစ်သူ၏ အဖြစ်သို့။ (အပေါင်းအဖော်၏ အဖြစ်သို့ဟူ၍ ဝေါဟာရတွင်သော်လည်းပေး)။ ဥပပန္နာ၊ ရောက်ကြရကုန်ပြီ။ အဇ္ဈ၊ ယခု။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ သုစရိတံ၊ သုစရိုက်ကို။ သစေ စရေယျာမ၊ အကယ်၍ ကျင့်ကုန်အံ့။ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်။သုစရိတံ၊ ကို။ သစေ စရေယျာမ၊ ကုန်အံ့။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ သုစရိတံ၊ ကို။ သစေ စရေယျာမ၊ကုန်အံ့။ ဇေဝံ၊ ဤသို့ ကျင့်ကုန်သည်ရှိသော်။ ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ သော။ မရဏာ၊ မှ။ပရံ၊ ၌။ သုဂတိ၊ ကောင်းမှုပြုသူတို့၏ လားရောက်ရာဖြစ်သော။ သဂ္ဂံ လောကံ၊ နတ်ပြည်၌။ ဥပပဇ္ဇေယျာမ၊ ဖြစ်ကြရကုန်အံ့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဟန္ဒ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ ကာယေန၊ဖြင့်။ သုစရိတံ၊ ကို။ စရာမ၊ ကျင့်ကုန်တော့အံ့။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်။ သုစရိတံ၊ ကို။ စရာမ၊ ကျင့်ကုန်တော့အံ့။ မနသာ၊ ဖြင့်။ သုစရိတံ၊ ကို။ စရာမာတိ၊ ကျင့်ကုန်တော့အံ့"ဟူ၍။ ဇေဝံ၊ ဤသို့သော အကြံအစည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယေန၊ ကြောင့်။ ဧကစ္စေ၊ အချို့ကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တာ၊ ကုန်သော်။ နာဂါ၊ တို့သည်။ ဥပေါသထံ၊ ကို။ ဥပဝသန္တိ၊ကုန်၏။ ဝေဿဝဏကာယာ စ၊ စွန့်အပ်ပြီးသော ကိုယ်ရှိကုန်သည်လည်း။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ သော ဟေတု၊ ထိုအကြောင်းသည်။ အယံ ခေါ၊ ဤသည်တည်း။ သော ပစ္စယော၊ ထိုအထောက်အပံ့သည်။ အယံ၊ ဤသည်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁။ ဒုယကာရိနောတိ ဒုဝိဓကာရိနော၊ ကုသလာကုသလကာရိနောတိ အတ္ထော။၌။ ဒုဝိဓကာရိနောတိ "ကာလေန ကုသလံ, ကာလေန အကုသလ"န္တိ ဧဝံ ကုသလာကုသလကာရိနော။ ၌။ တခါတခါ၌ ကုသိုလ်ကို ပြု၍ တခါတရံ၌ အကုသိုလ်ကို ပြုလေ့ရှိသူတို့ ဟုလိုသည်။

၂။ သဟ ဗျယတိ ပဝတ္တတိတိ သဟဗျော၊ သဟစာရော။ တဿ ဘာဝေါ သဟဗျတာ။ပုံ။ ဗျေဓာတ် ပဝတ္တနတ္ထော။ သဟာယအဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်ပြီ ဟူလိုသည်။

၄-ဒုတိယဥပေါသထသုတ်

၃၅၅။ (ဇလာဗုဇနဂါးတို့ ဥပုသ်စောင့်ကြသည်သာ ထူး၏။)
စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-တတိယဥပေါသထသုတ်

၃၅၆။ (သံသေဒဇနဂါးတို့ ဥပုသ်စောင့်ကြသည်သာ ထူး၏။)
ပဉ္စမံ၊ ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၆-စတုတ္ထဥပေါသထသုတ်

၃၅၇။ (ဩပပါတိကနဂါးတို့ ဥပုသ်စောင့်ကြသည်သာ ထူး၏။)
ဆဋ္ဌံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၇-သုတသုတ်

၃၄၈။ သာဝတ္ထိနိဒါနံ၊ တည်း။ ကေမန္တိံ၊ တခုသောအရပ်အဖို့၌။ နိသိန္နော ခေါ၊ သော့။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ကို။ "ဘန္တေ၊ ရှား။ ယေန၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ကေစ္စော၊ အချို့သောသူသည်။ ကာယဿ၊၏။ ဘေဒါ၊ သော့။ မရဏာ၊မှ။ ပရံ၊၌။ အတ္ထိဇာနံ၊ ကုန်သော့။ နာဂါနံ၊ တို့၏။ သဟဗျတံ၊ အတူတကွဖြစ်သူ၏အဖြစ်သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ သော ဟေတု၊သည်။ ကော နု ခေါ၊ နည်း။သော့ပစ္စယော၊သည်။ ကောတိ၊ နည်း" ဟူသော့။ တေံ၊ကို။ အဝေါစ၊ပြီ။

ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ကေစ္စော၊ အချို့သောသူသည်။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ ဒုယကာရီ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ၂-မျိုးကို ပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်။ ဒုယကာရီ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ၂-မျိုးကို ပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊၏။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဒုယကာရီ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ၂-မျိုးကို ပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊၏။ တဿ၊ ထိုသူသည်။ "အတ္ထိ-ဇာ၊ ဥဋ္ဌ ဖြစ်ကုန်သော့။ နာဂါ၊ နဂါးတို့သည်။ ဒီဃာယုကာ၊ ရှည်သော အသက်ရှိကုန်၏။ ဝဏ္ဏ-ဝန္တော၊ အဆင်းလှကုန်၏။ သုခဇဟုလာတိ၊ ချမ်းသာများကုန်၏"ဟူ၍။ သုတံ၊ ကြားအပ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ "အဟံ၊ ငါသည်။ ကာယဿ၊၏။ ဘေဒါ၊ သော့။ မရဏာ၊မှ။ပရံ၊ ၌။ အတ္ထိဇာနံ၊ ကုန်သော့။ နာဂါနံ၊ တို့၏။သဟဗျတံ၊ အတူတကွဖြစ်သူ၏ အဖြစ်သို့။ ဥပပဇ္ဇေယ်၊ ရောက်ရမူကား။အဟော ဝတာတိ၊ကောင်းလေစ့" ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အကြံသည်။ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ သော့။ မရဏာ၊မှ။ ပရံ၊၌။ အတ္ထိဇာနံ၊ကုန်သော့။ နာဂါနံ၊ တို့၏။ သဟဗျတံ၊ အတူတကွဖြစ်သူ၏ အဖြစ်သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယေန၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊၌။ပ။ဥပပဇ္ဇတိ၊၏။ သော ဟေတု၊သည်။ အယံ ခေါ၊တည်း။သော ပစ္စယော၊ သည်။ အယံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

သတ္တမံ၊ ခုနစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၈-ဒုတိယသုတသုတ်

၃၄၉။　(ဇလာဗုဇနဂါးတို့သာ ထူး၏။)

အဋ္ဌမံ၊ ရွှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၉-တတိယသုတသုတ်

၃၅၀။　(သံသေဒဇနဂါးတို့သာ ထူး၏။)

နဝမံ၊ ကိုးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၀-စတုတ္ထသုတသုတ်

၃၅၁။　(ဩပပါတိကနဂါးတို့သာ ထူး၏။)

ဒသမံ၊ ဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၁-၂၀ အဏ္ဍဇဒါနုပကာရသုတ် ၁၀-သုတ်

၃၅၂-၃၆၁။ (ဧကမန္တံ မှစ၍ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျန္တိ အထိ တူပြီ။) သော၊ ထိုသူသည်။ အန္နံ၊ ထမင်းကို။ ဒေတိ၊ ပေးလှူ၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ သော။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ အဏ္ဍဇာနံ၊ ကုန်သော။ နာဂါနံ၊ တို့၏။ သဟဗျတံ၊ သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ပ။ အယံ၊ ဤသည်တည်း။ပ။

သော၊ ထိုသူသည်။ ပါနံ၊ အဖျော်ကို။ ဒေတိ၊ ပေးလှူ၏။ပ။
ဝတ္ထံ၊ အဝတ်ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ပ။
ယာနံ၊ (ထီးဘိနပ်အပါအဝင်) ယာဉ်ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ပ။
မာလံ၊ ပန်းကို။ ဒေတိ၊ ၏။ပ။
ဂန္ဓံ၊ နံ့သာကို။ ဒေတိ၊ ၏။ပ။
ဝိလေပနံ၊ နံ့သာပျော်းကို။ ဒေတိ၊ ၏။ပ။
သေယျံ၊ အိပ်ရာနေရာ (ညောင်စောင်းစသည်) ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ပ။
အာဝသထံ၊ အိမ်ကျောင်းစရပ်ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ပ။

ပဒီပေယျံ၊ ဆီမီး၏ အစိုးအပ္ပါးဖြစ်သော မီးစာ,ဆီစသည်ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ပ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ပ။ အယံ၊ ဤသည်တည်း။ ဤတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ဝိသတိမံ၊ နှစ်ဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၂၁-၅၀-ဇလာဗုဇာဒီဒါနုပကာရသုတ် ၃၀

၃၆၂-၃၉၁။ (ဇလာဗုဇနဂါး,သံသေဒဇနဂါး,ဩပပါတိကနဂါးတို့သာ ထူး၏။)
(ဤမိနာ ပေယျာလေန၊ ဤပေယျာလဖြင့်[1]။ ဒသ ဒသ သုတ္တန္တာ၊ ၁၀-သုတ်, ၁၀-သုတ်တို့ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ပြုထိုက်ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။စတူသု ယောနီသု၊ လေးခုသော ယောနိတို့၌။ စတ္တာလီသံ၊

၁။ ပါတုံ ရက္ခိတုံ, ဝတ္ထာရိတုံ ဝါ အာလန္တိ ဟိ ပေယျာလံ၊ သဒ္ဒိပိတ္ထာ ဒဿနဝစနံ၊ သီဟို-နဝ-၁၊ ၁၃၆-နှာ။

၄၀-ဆယ်သော။ ဝေယျာကရဏာ၊ ဝေယျာကရဏတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ပုရိမေ၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒသဟိ၊ ၁၀-သုတ်ကုန်သော။ သုတ္တန္တေဟိ၊ သုတ်တို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ပဏ္ဏာသသုတ္တန္တာ၊ ၅၀-သောသုတ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)

နာဂသံယုတ္တံ၊ နာဂသံယုတ်သည်။ သမတ္တံ၊ ပြီး၏။

တဿ၊ ထိုနာဂသံယုတ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ဥဒ္ဒါန်းကား—

သုဒ္ဓိကံ၊ သုဒ္ဓိကသုတ်၎င်း။ ပဏီတတရံ၊ ပဏီတတရသုတ်၎င်း။ စတုရော၊ ၄-သုတ်ကုန်သော။ ဥပေါသထာ စ၊ ဥပေါသထသုတ်တို့၎င်း။ စတုရော၊ ၄-သုတ်ကုန်သော၊ တဿ သုတံ စ၊သုတသုတ်တို့၎င်း။ တာလီသံ၊၄၀-သော။ ဒါန္ဒူပကာဇာ စ၊ ဒါန္ဒူပကာဇသုတ်တို့၎င်း။ (ကွတိ၊ ကျိသို့။) ပိဏ္ဍာတော၊ ပေါင်းစုသောအားဖြင့်။ ပဏ္ဏာသ၊ ၅၀-သော။ သုတ္တာ၊ သုတ်တို့ကို။ နာဂမှိ၊ နာဂသံယုတ်၌။ သုပ္ပကာသိတာ၊ ကောင်းစွာပြအပ်ကုန်ပြီ။ ကွတိ၊ ကျိသည်တည်း။

၉-သုပဏ္ဏာသံယုတ်

၁-သံဒ္ဓိကသုတ်

၃၉၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်၊ သာဝတ္ထိနိဒါန်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သုပဏ္ဏယောနိယော၊ ဂဠုန်မျိုးတို့သည်။ ဣမာ စတဿော၊ဤ ၄-မျိုးတို့တည်း။ ကတမာ စတဿော၊ အဘယ် ၄-မျိုးတို့နည်း။ အဏ္ဍဇာ၊ ဥဿဖြစ်ကုန်သော။ သုပဏ္ဏာ၊ ဂဠုန်တို့ဝင်း။ ဇလာဗုဇာ၊ သားအိမ်၌ဖြစ်ကုန်သော။ သုပဏ္ဏာ၊ တို့ဝင်း။ သံသေဒဇာ၊ အညှိုဥဖြစ်ကုန်သော။ သုပဏ္ဏာ၊ တို့ဝင်း။ ဩပပါတိကာ၊ တစုံတရာမှ ခုန်ကျလာသကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်သော။ သုပဏ္ဏာ၊ တို့ဝင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သုပဏ္ဏ-ယောနိယော၊ ဂဠုန်မျိုးတို့သည်။ ဣမာ ဧခါ စတဿော၊ ဤ ၄-မျိုးတို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ပဌမံ၊ ရှေးဦးဈာသောသုတ်တည်း။

၂-ဟရန္တိသုတ်

၃၉၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်၊ တည်း။(စတဿော ဣမာ ဘိက္ခဝေ-မှ ဣမာ ဧခါ ဘိက္ခဝေ စတဿော သုပဏ္ဏယောနိယော တိုင်အောင် ပေးမြဲ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထိုဂဠုန် ၄-မျိုးတို့တွင်။ အဏ္ဍဇာ၊ ဥဿဖြစ်ကုန်သော။ သုပဏ္ဏာ၊ ဂဠုန်တို့သည်။ အဏ္ဍဇေ၊ ဥဿဖြစ်ကုန်သော။ နာဂေဝ၊ နဂါးတို့ကိုသာလျှင်။ ဟရန္တိ၊ မဟာသမုဒ္ဒြာမှ ထုတ်ဆောင်နိုင်ကုန်၏။ (ဟရန္တိတိ ဥဒ္ဓရန္တိ။ဌ။ ဥဒ္ဓ-ရန္တိတိ သမုဒ္ဒတော ဥဒ္ဓရန္တိ။ဋီ။) ဇလာဗုဇေ၊ သားအိမ်၌ဖြစ်ကုန်သော နဂါးတို့ကို။ န ဟရန္တိ၊ မထုတ်ဆောင်နိုင်ကုန်။ သံသေဒဇေ၊ အညှိုဥဖြစ်ကုန်သော နဂါးတို့ကို။ န ဟရန္တိ၊ ကုန်။ ဩပပါတိကေ၊ တစုံတရာမှ ခုန်ကျလာသကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်သော နဂါးတို့ကို။ န ဟရန္တိ၊ ကုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထိုဂဠုန် ၄-မျိုးတို့တွင်။ ဇလာဗုဇာ၊ သားအိမ်၌ဖြစ်ကုန်သော။ သုပဏ္ဏာ၊ ဂဠုန်တို့သည်။ အဏ္ဍဇေ၊ ကုန်သော။ နာဂေ စ၊ နဂါးတို့ကိုဂင်း။ ဇလာဗုဇေ၊ ကုန်သော။ နာဂေ စ၊ တို့ကိုဂင်း။ ဟရန္တိ၊ ထုတ်ဆောင်ယူနိုင်ကုန်၏။ သံသေဒဇေ၊ ကုန်သော။ နာဂေ၊ တို့ကို။ န ဟရန္တိ၊ ကုန်။ ဩပပါတိကေ၊ ကုန်သော။ နာဂေ၊ တို့ကို။ န ဟရန္တိ၊ ကုန်။(အကြင်းနည်းမှီးပေးလေ။)

ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၃-ဒဠ္ဃကာရီသုတ်

၃၉၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်၊ တည်း။ အညတရော၊ တပါးသော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ပ။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ "ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ယေန၊ အကြင်အကြောင်းအထောက်အပံ့ဖြင့်။ လ္ဟ၊ ကျိလောကဋ္ဌ။ ကေစ္စော၊ အချို့သောသူသည်။ ကာယဿ၊ (ဥပါဒိန္နက)ကိုယ်ခန္ဓာ၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်စီးခြင်းဟူသော။ မရဏာ၊ သေလွန်သည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ အဏ္ဍဇာနံ၊ ဥဿဖြစ်ကုန်သော။ သုပဏ္ဏာနံ၊ ဂဠုန်တို့၏။ သဟဗျတံ၊ အတူတကွဖြစ်သူ၏အဖြစ်သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။

သော ဟေတု၊ ထိုအကြောင်းသည်။ ကော နု ခေါ၊ အဘယ်ပါနည်း။ သော ပစ္စယော၊ ထို အထောက်အပံ့သည်။ ကော နု ခေါတိ၊ အဘယ်ပါနည်း"ဟူသော။ တေံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ပြီ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ကေစ္စော၊ အချို့သောသူသည်။ ကာယေန၊ ကိုယ်ဖြင့်။ ဒ္ဒယကာရီ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ၂-မျိုးကို ပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်။ ဒ္ဒယကာရီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဒ္ဒယကာရီ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုသူသည်။ "အဇ္ဇေဟာ၊ ဥဒ္ဓံ ဖြစ်ကုန်သော။ သုပဏ္ဏာ၊ ဂဠုန်တို့သည်။ ဒီဃာယုကာ၊ ရှည်သော အသက်ရှိကုန်၏။ ဝဏ္ဏဝန္တော၊ အဆင်းလှကုန်၏။ သုခဗဟုလာတိ၊ ချမ်းသာများကုန်၏"ဟူ၍။ သုတံ၊ ကြားအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ "အဟံ၊ ငါသည်။ ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ သော။ မရဏာ၊ မှ။ အဇ္ဇေဟာနံ၊ ကုန်သော။ သုပဏ္ဏာနံ၊ တို့၏။ သဟဗျတံ၊ သို့။ ဥပပဇ္ဇေယ္ယံ၊ ရောက်ရမူကား။ အဟော ဇာတိ၊ ကောင်းစွ"ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အကြံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ပ။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယေန၊ အကြင် အကြောင်း အထောက်အပံ့ဖြင့်။ပ။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ သော ဟေတု၊ သည်။ အယံ ခေါ၊ ဤသည်တည်း။ သော ပစ္စယော၊ သည်။ အယံ၊ ဤသည်တည်း။ ဤတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သော သုတ်တည်း။

၄-ဖ-ဒုတိယာဒိဒ္ဒယကာရီသုတ် ၃-သုတ်

၃၅၅-၃၆၇။ (ဇလာဗုဇ, သံသေဒဇ, ဩပပါတိက ဂဠုန်တို့သာ ထူး၏။)

ဆဋ္ဌံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၇-၁၆-အဇ္ဈဇဒါနူပကာရသုတ် ၁၀-သုတ်

၃၉၈-၄၀၇။ (ဧကမန္တံ-မှစ၍ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျန္တိ-အထိ တူပြီ။)
သော၊ ထိုသူသည်။ အန္နံ၊ထမင်းကို။ ဒေတိ၊ ပေးလှူ၏။ပ။
ပါနံ၊ အဖျော်ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ပ။
ဝတ္ထံ၊ အဝတ်ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ပ။
ယာနံ၊ (ထီး ဘိနပ်အပါအဝင်) ယာဉ်ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ပ။
မာလံ၊ ပန်းကို။ ဒေတိ၊ ၏။ပ။
ဂန္ဓံ၊ နံ့သာကို။ ဒေတိ၊ ၏။ပ။
ဝိလေပနံ၊ နံ့သာပျော်းကို။ ဒေတိ၊ ၏။ပ။
သေယ္ယံ၊ အိပ်ယာနေရာ(ညောင်စောင်းစသည်)ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ပ။
အာဝသထံ၊ အိမ် ကျောင်း စရပ်ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ပ။
ပဒီပေယ္ယံ၊ ဆီမီး၏ အစိုးအပ္ပါး မီးစာ, ဆီ စသည်ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ပ။

ဥပပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ (ကြွင်း မထူး။)

သောဠသမံ၊ ၁၆-ခုမြောကသောသုတ်တည်း။

၁၇-၄၆-ဇလာဗုဇာဒိဒါနူပကာရသုတ်

၄၀၈-၄၃၇။ (ဤသုတ်၌ ဇလာဗုဇ, သံသေဒဇ, ဩပပါတိက ဂဠုန်တို့သာ ထူး၏။)
ဆစတ္တာလီသမံ၊ ၄၆-ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

(ဝေ၊ ဤသို့။ ပိဏ္ဍကေန၊ အပေါင်းအစုအား‌ဖြင့်။ ဆစတ္တာလီသံ၊ လေးဆယ်ခြောက်ခု သော။ သုတ္တန္တာ၊ သုတ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။)

သုပဏ္ဏသံယုတ္တံ၊ သုပဏ္ဏသံယုတ်သည်။ သမတ္တံ၊ ပြီး‌ပြီ။

တဿ၊ ထိုသုပဏ္ဏသံယုတ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ဥဒ္ဒါန်းကား—

သုဒ္ဓိကံ၊ သုဒ္ဓိကသုတ်၎င်း။ ဟရန္တိစေဝ၊ ဟရန္တိသုတ်၎င်း။ စတုရော၊ လေးသုတ်ကုန် သော။ ဒုယကာရီစ၊ ဒုယကာရီသုတ်တို့၎င်း။ ဒါနူပကာရာ၊ ဒါနူပကာရသုတ်တို့၎င်း။ (ဣတိ၊ ဤသို့။) တာလီသံ၊ လေးဆယ်သော။ (သုတ္တာ၊ သုတ်တို့ကို။) သုပဏ္ဏေ၊ သုပဏ္ဏ-သံယုတ်၌။ သုပဂကာသိတာ၊ ကောင်းစွာပြအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသည်တည်း။

၁၀-ဂန္ဓဗ္ဗကာယသံယုတ်

၁-သုဒ္ဓိကသုတ်

၄၃၀။ ဧကံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သာဝတ္ထိယံ၊ သာဝတ္ထိပြည်၌။ အနာထပိဏ္ဍိကဿ၊ အနာထပိဏ်သူဌေး၏။ အာရာမေ၊ အရုံဖြစ်သော။ ဇေတဝနေ၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်၌။ ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။ပ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ "ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ဂန္ဓဗ္ဗကာယိကေ၊ အနုံကိုသုံးဆောင်ကုန်သော နတ်တို့၏အပေါင်း၌ ယှဉ်ကုန်သော[1]။ ဒေဝေ၊ နတ်တို့ကို။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ တံ၊ ထိုတရားစကားကို။ သုဏာထ၊ နာကြကုန်လော့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဂန္ဓဗ္ဗကာယိကာ၊ အနုံကိုသုံးဆောင်ကုန်သော နတ်တို့၏အပေါင်း၌ ယှဉ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ ကတမေ စ၊ အဘယ်တို့နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မူလဂန္ဓေ၊ အမြစ်နံ့၌။ အဓိဝတ္ထာ၊ (အမြစ်နံ့ကို) မှီ၍၊ ဝါ-အစိုးရ၍နေကုန်သော[2]။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ သာရဂန္ဓေ၊ အနှစ်နံ့၌။ အဓိဝတ္ထာ၊ ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဖေဂ္ဂုဂန္ဓေ၊ အကာနံ့၌။ပ။ တစဂန္ဓေ၊ အခဲနံ့၌။ပ။ ပပဋ္ဌိကဂန္ဓေ၊ အပွေးနံ့၌။ပ။ ပတ္တဂန္ဓေ၊ အရွက်နံ့၌။ပ။ ပုပ္ဖဂန္ဓေ၊ အပွင့်နံ့၌။ပ။ ဖလဂန္ဓေ၊ အသီးနံ့၌။ ရသဂန္ဓေ၊ အရသာနံ့၌။ ဂန္ဓဂန္ဓေ၊ အမြစ်နံ့စသော အနုံတို့၏အနုံ၌[3]။ အဓိဝတ္ထာ၊ ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ဣမေ၊ ဤနတ်တို့ကို။ ဂန္ဓဗ္ဗကာယိကာ၊ ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ပဌမံ၊ ရွေးဦးစွာသောသုတ်တည်း။

၁။ မူလဂန္ဓာဒိဘေဒံ ဂန္ဓံ အဝန္တိ အပယုဇ္ဇန္တိတိ ဂန္ဓဗ္ဗာ၊ တေသံ ကာယော သမူဟော ဂန္ဓဗ္ဗကာယော ဂန္ဓဗ္ဗဒေဝနိကာယော၊ စာတုမဟာရာဇိကေသု ကိယာဝ တေ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ တပွရိပန္နတာယ တတ္ထ ဝါ နိယုတ္တာတိ ဂန္ဓဗ္ဗကာယိကာ။ဋီ။ ဂန္ဓံ အဝန္တိ အပယုဇ္ဇန္တိတိ ဂန္ဓဗ္ဗာ ဟု ဋီကာဆရာသည် ဂန္ဓ+အဝ ဓာတ်ဟု ယူပြီးလျှင် အဝ ဓာတ်ကို တပန် အပယုဇ္ဇန္တိ ဟု ယုဇ ဓာတ်နှင့်ဖွင့်ဆိုပြန်လေသည်၊ ထိုအဖွင့်အတိုင်း ဆီလျော်အောင် ကြံလျှင် အဝဓာတ်ကို ဂ္ဂဆ္ဆတ္ထယူလျက် "ဂန္ဓံ၊ အနုံကို။ အဇန္တိ၊ အလိုရှိကုန်"၏။ ဟု အနက်ပြန်၍ "ဘောတ္တုံ၊ ဌါ" ဟု ပါဌသေသထည့်ကာ "အပယုဇ္ဇန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏" ဟု အနက်ပြန်လျှင် ဋီကာပါဌ်ရှိအတိုင်း သင့်လျော်ရာ၏၊ သို့ရာတွင် မဖြစ်သည်ကို အဖြစ်ပေးရသော အနက်သာဖြစ်ပေသည်။

ဂန္ဓံ အဗ္ဗတိ ပရိဘုဉ္ဇတီတိ ဂန္ဓဗ္ဗော၊ အဘိဓာန် ဋီ ၁၃-ဂါထာဖွင့်၊

ဂန္ဓံ အဗ္ဗန္တိ ပရိဘုဉ္ဇန္တီတိ ဂန္ဓဗ္ဗာ၊ ဒီ-ဋီ ၂-၉၄-နှာ တို့ကိုထောက်လျှင် ဤသံယုတ်ဋီကာပါဌ်၌ "အပနှင့်ဥပ" "ယ နှင့် ဘ" မှားယွင်းနေပုံရပေသည် သို့အတွက် ဤ၌ ဓာန်ဋီ၊ ဒီ ဋီတို့ ရှိသည့်အတိုင်းသာ အနက်ပေးလိုက်၏။ ဂန္ဓံ အဝန္တိတိ ဂန္ဓဗ္ဗာ၊ ဂန္ဓဗ္ဗာနံ ကာယော ဂန္ဓဗ္ဗကာယော၊ ဂန္ဓဗ္ဗကာယေ နိယုတ္တာ ဂန္ဓဗ္ဗကာယိကာ ဟု ပြု။

၂။ အဓိဝတ္ထာတိ မူလဂန္ဓံ အဓိဋ္ဌာယ, အဘိဘုယျ ဝါ ဝသန္တာ။ဋီ။

၃။ ဂန္ဓဂန္ဓေတိ မူလာဒိဂန္ဓာနံ ဂန္ဓေ၊ ယဿ ဟိ ရုက္ခဿ သဗ္ဗေသမ္ပိ မူလာဒိနံ ဂန္ဓော အတ္ထိ၊ သော ဣဓ ဂန္ဓော နာမ။ တဿ ဂန္ဓဿ ဂန္ဓေ၊ တသ္မိံ အဓိဝတ္ထာ။ဋ္ဌ။ ဂန္ဓ ဂန္ဓေတိ ဂန္ဓာနံ ဂန္ဓသမုဒါယေ။ပ။ ပုပ္ဖေ ဟိ မူလဂန္ဓေတိ အာဒိနာ ရုက္ခာနံ အဝယဝဂန္ဓော ဂဟိတော၊ ဣဓ ပန သဗ္ဗသော ဂဟိတတ္တာ သမုဒါယဂန္ဓော ဝေဒိတဗ္ဗော။ဋီ။

မှတ်ချက်။ "မူလဂန္ဓ" စသည်ဖြင့် သစ်ပင်တို့၏ တစိတ်နုံကို ယူအပ်၏။ ဤ"ဂန္ဓဂန္ဓ"ဖြင့် အမြစ်နုံမှစ၍ အနုံအားလုံးကို ယူအပ်၏ဟူလို။

၂-သုစရိတသုတ်

၎၃၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်၊ တည်း။ ကေမန္တိ၊ တဒုသောအရုပ်အဘိုဒ်။ နိသိန္နော ခေါ၊ နေသော။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ "ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ယေန၊ အကြင် အကြောင်း အဆောက်အံ့ ဖြင့်။ ဣဒ၊ ဤလောက၌။ ကေစ္စ၊ အချို့သူသည်။ ကာ-ယဿ၊ (ဥပါဒိန္နကခန္ဓာ) ကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်ခြင်း၊ဟူသော။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ ၌။ ဂန္ဓဗ္ဗကာယိကာနံ၊ အနံ့ကို သုံးဆောင်ကုန်သော နတ်တို့၏အပေါင်း၌ ယှဉ်ကုန်သော။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့၏။ သဟဗျတံ၊ အတူတကွဖြစ်သူ (အပေါင်းအဖော်) ၏ အဖြစ်သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ကပ်ဆောက်၏။ သော ဟေတု၊ ထိုအကြောင်းသည်။ ကောနု၊ အဘယ်ပါနည်း။ သော ပစ္စယော၊ ထိုအဆောက်အပံ့ သည်။ ကောတိ၊ အဘယ်ပါနည်း"ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ထားပြီ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ကေစ္စာ၊ အချို့သူသည်။ ကာယေန-ကိုယ်ဖြင့်။ သုစရိတံ၊ သုစရိုက်ကို။ စရတိ၊ ကျင့်၏။ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်။ သုစရိတံ၊ ကို။ စရတိ၊၏။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ သုစရိတံ၊ ကို။ စရတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ "ဂန္ဓဗ္ဗကာယိကာ၊ အနံ့ကို သုံးဆောင်ကုန်သော နတ်တို့၏အပေါင်း၌ ယှဉ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ ဒီဃာယုကာ၊ ရှည်သော အသက်ရှိကုန်၏။ ဝဏ္ဏဝန္တော၊ အဆင်းလှကုန်၏။ သုခဗဟုလာတိ၊ ချမ်းသာများကုန်၏"ဟူ၍။ သုတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထို့သူ၏။ "အဟံ၊ ငါသည်။ ကာယဿ၊ ၏။ ဘေဒါ၊ သော။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ ဂန္ဓဗ္ဗကာယိကာနံ၊ ကုန်သော။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ သဟဗျတံ၊ သို့။ ဥပပဇ္ဇေယ္ယံ၊ ကပ်ဆောက်ရပါမူကား။ အဒဟာ ဝတာတိ၊ ကောင်းလေစ့" ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထိုသူသည်။ပ။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယေန၊ ဖြင့်။ပ။ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သော ဟေတု၊ သည်။ အယံ ခေါ၊ ဤသည်တည်း။ သော ပစ္စယော၊ သည်။ အယံ၊ ဤသည်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၃-မူလဂန္ဓဒါတာသုတ်

၎၄၀။ (ဤသုတ်၌ မူလဂန္ဓေ၊ အမြစ်နံ့၌။ အဓိဝဋ္ဋာနံ၊ (အမြစ်နံ့ကို) မှီ၍။ ဝါ-အစိုးရ၍ နေကုန်သော။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့၏။ သဟဗျတံ၊ သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏- ဟူ၍ဋ္ဌင်း။ သေသ၊ ထို့သူသည်။ မူလဂန္ဓာနံ၊ အမြစ်နံ့တို့ကို။ ဒါတာ၊ ပေးလှူတတ်သည်။ ဟောတိ၊၏- ဟူ၍ဋ္ဌင်းပေး။ ကြွင်းမထူးပြီ။)

တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၄-၁၂-သာရဂန္ဓာဒိဒါတာသုတ် ၉-သုတ်

၎၄၁-၎၄၉။ (ဤသုတ်များလည်း မထူးပြီ။ သာရဂန္ဓ စသည်ကို အထူးပြုသည်သာ ထူးသည်။)

ဒုါဒသမံ၊ ၁၂-ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၃-၂၂-မူလဂန္ဓဒါနူပကာရသုတ် ၁၀-သုတ်

၄၅၀-၄၅၉။ (ဤသုတ်များဦ-သော၊ ထိုသူသည်။ အနှံ၊ ထမင်းကို။ ဒေတိ၊ ပေးလှူ၏။။ ။ပ။ ပဒီပေယျံ၊ ဆီမီး၏အစီးအပွါး ဆီ,မီးစာစသည်ကို။ ဒေတိ၊ ၏- ဟုပေး။ ကြွင်းမထူး။)

ဗာဝိသတိမံ၊ ၂၂-သုတ်မြောက်သောသုတ်တည်း။

၂၃-၁၁၂-သာရဂန္ဓဒီဒါနူပကာရသုတ် ၉၀

၄၆၀-၅၄၉။ (ဤသုတ်များလည်း မထူးပြီ၊သာရဂန္ဓစသည်ကို အထူးပြုသည်သာထူးတော့၏။)

ဒုါဒသသတိမံ၊ ၁၁၂-သုတ်မြောက်တည်း။

(ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပိဏ္ဍာကေန၊ အပေါင်းအစုအားဖြင့်။ ကေသတဉ္ဉ၊ ၁၀၀-လည်းဖြစ်သော။။ ဒုါဒသ စ၊ ၁၂-သုတ်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ သုတ္တန္တာ၊ သုတ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။)

ဂန္ဓဗ္ဗကာယသံယုတ္တံ၊ ဂန္ဓဗ္ဗကာယသံယုတ်သည်။ သမတ္တံ၊ ပြီးပြီ။

တဿ၊ ထိုဂန္ဓဗ္ဗကာယသံယုတ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ဥဒ္ဒါန်းကား—

သုဒ္ဓိကဉ္စ၊ သုဒ္ဓိကသုတ်ကိုဎင်း။ သုစရိတံ၊ သုစရိုတသုတ်ကိုဎင်း။ အပရေ၊ တပါးကုန်သော။ ဒသ၊ ၁၀-သုတ်ကုန်သော။ ဒါတာ၊ ဒါတာသုတ်တို့ကိုဎင်း။ သတဓာ၊ ၁၀၀-ပြားသော။ ဒါနူပကာရာ၊ ဒါနူပကာရသုတ်တို့ကိုဎင်း။ ဂန္ဓဗ္ဗေ၊ ဂန္ဓဗ္ဗကာယသံယုတ်၌။ သုပ္ပကာသိဘာ၊ ကောင်းစွာပြအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသည်တည်း။

၁၁-ဝလာဟကသံယုတ်

၁-သုဒ္ဓိကသုတ်

၅၅၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ဝလာဟကကာယိကော၊ ဝလာဟကအမည်ရှိသော နတ်အပေါင်းဌဲ့ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊လောကကို ဖုံးလွှမ်းကုန်လျက် ရှာကုန်သော နတ်တို့၏အပေါင်းဌဲ့ ယှဉ်ကုန်သော်။ ဒေဝေ၊ ကောင်းကင်ဌဲ့ကျက်စားကုန်သော နတ်တို့ကို။ ဒေသေဿာမိ၊ ဧဟာဘော်မူအံ့။ တံ၊ ထိုဘုရားဒေသနာတော်ကို။ သုဏာထ၊ နာကြကုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝလာဟကကာယိကာ၊ ဝလာဟကအမည်ရှိသော နတ်အပေါင်းဌဲ့-ယှဉ်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ ကတမေ စ၊ အဘယ်တို့နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သီတဝလာဟကာ၊ အအေးကိုပြုလုပ်ဆောင်ကြဉ်းတတ်သောကြောင့် သီတဝလာဟကမည်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ ကောင်းကင်ဌဲ့ကျက်စားသော နတ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဥဏှဝလာဟကာ၊ အပူကိုပြုလုပ်ဆောင်ကြဉ်းတတ်သောကြောင့် ဥဏှဝလာဟကမည်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ ကောင်းကင်ဌဲ့ကျက်စားသော နတ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ အဗ္ဘဝလာဟကာ၊ တိမ်ထပ်တိမ်လွှာကို ပြုလုပ်ဆောင်ကြဉ်းတတ်သောကြောင့် အဗ္ဘဝလာဟကမည်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါဘဝလာဟကာ၊ လေကို ပြုလုပ်ဆောင်ကြဉ်းတတ်သောကြောင့် ဝါဘဝလာဟကမည်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝဿဝလာဟကာ၊ မိုးကိုပြုလုပ်ဆောင်ကြဉ်းတတ်သောကြောင့် ဝဿဝလာဟကမည်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣမေ၊ ဤနတ်တို့ကို။ ဝလာဟကကာယိကာ၊ ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသောသုတ်တည်း။

၂-သုစရိတသုတ်

၅၅၁။ (ဤသုဘ်သည် ဂန္ဒဗ္ဗကာယဝဂ် ၄၄၉-သုစရိတသုတ်နှင့်တူ၏။ ဝလာဟကကာယိကကို အဆူးပြုသည်သာ ထူးတော့၏။)

ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၃-၁၂-သီတဝလာဟကဒါနူပကာရသုတ် ၁၀-သုတ်

၅၅၂-၅၆၁။ (ဤသုတ်များးလည်းမထူးပြီ၊ သီဘဝလာဟကကို အထူးပြုသည်သာ ထူး၏။)

ဒုဒါဒသမံ၊ တဆယ့်နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁။ ဝလာဟကကာယိကာတိ ဝလာဟကနာမကေ ဒေဝကာယေ ဥပ္ပန္နာ အာကာသစာရိကဒေဝါ။၌။ လောကံ ဝါလေန္တာ သံဝရန္တာ ဆာဒေန္တာ အဟန္တိ ပရိယေသန္တီတိ လာဟာ၊ ဒေဝပုတ္တာ။ တေသံ သမ္ဗဟော ဝလာဟကဒေဝကာယောတိ အာဟ ဝလာဟကကာယိကာတိ အာဒိ။၌။

လောကံ ဝါလေန္တာ အာဟန္တိတိ ဝလာဟကာ၊ ဝလာဟကာနံ ကာယော ဝလာဟကကာယော၊ ဝလာဟက-ကာယေ နိယုတ္တာ ဝလာဟကကာယိကာ ဟုတ္ဝါ။

၁၃-၅၂-ဥက္ခဝလာဟကဒါနူပကာရသုတ်

၅၆၂-၆၀။ (ကျွန်ုပ်မျှားလည်း မဆူး၊ ဥဏှဝလာဟကသာ ထူးခြား။)
ဒေါ့ပညာသမံ၊ ငါးဆဲ့နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅၃-သီတဝလ်ာဟကသုတ်

၆၀၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်၊ သာဝတ္ထိနိဒါန်းတည်း။ ဧကမန္တံ၊ ဌိ။ နိသိန္နောခေါ၊ နေသော။ ဘိက္ခူ၊ ရဟန်းသည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ "ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ယေန၊ အကြင်အကြောင်း အထောက်အပံ့ဖြင့်။ ဧကဒါ၊ တရံတခါဌိ။ သီတံ၊ အေးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ သော ဟေတု၊ ထိုအကြောင်းသည်။ ကော နု ခေါ၊ အဘယ်ပါနည်း။ သော ပစ္စယော၊ ထိုအထောက်အပံ့သည်။ ကော နု ခေါတိ၊ အဘယ်ပါနည်း" ဟူသော။ ဧတံ၊ ကျွန်ုစကားကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ထားပြီ။ ဘိက္ခူ၊ ရဟန်း။ သီတဝလာဟကာ နာမ၊ အေးအောင်ပြုတတ်သောကြောင့် သီတဝလာဟကမည်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုနတ်တို့၏။ ယဒါ၊ အကြင်အခါဌိ။ "မယံ၊ ငါတို့သည်။ သကာယ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ ရတိယာ၊ ည့ဉ့်လျော်ခြင်းဖြင့်။ ယံ နူန ဝသေယျာမာတိ၊ နေရပါကုန်မူကား ကောင်းလေစ့" ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ကျွှန်ုသို့သော အကြံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (တဒါ၊ ထို အခါဌိ။) တေသံ၊ ထိုသီတဝလာဟကနတ်တို့၏။ တံ စေတောပဏိဓိ၊ထုံစိတ်၏တောင့်တခြင်းကို[1]။ အန္တရာယ၊ စဲ၍။ သီတံ၊ အေးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခူ၊ရဟန်း။ ယေ နု၊ ဖြင့်။ ဧကဒါ၊ ဌိ။ သီတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော ဟေတု၊ သည်။ အယံ ခေါ၊ ကျွှန်ုသည်တည်း။ သော ပစ္စယော၊ သည်။ အယံ၊ ကျွှန်ုသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ဒေပညာသမံ၊ ၅၃-သုတ်မြောက်ဘည်း။

၅၄-ဥက္ခဝလာဟကသုတ်

၆၀၃။ (ကျွှန်ုသုတ်ဌိ ဥက္ခာကို အထူးပြု၏။ ဥက္ခာ၊ အပူသည်-ဟုပေး။)
စတုပညာသမံ၊ ၅၄-သုတ်မြောက်တည်း။

၅၅-အဒ္ဓဝလာဟကသုတ်

၆၀၄။ (ကျွှန်ုသုတ်ဌိ အဒ္ဓကို အထူးပြု၏။ အဒ္ဓံ၊ တိမ်သည်-ဟုပေး။)
ပဉ္စပညာသမံ၊ ၅၅-သုတ်မြောက်တည်း။

၅၆-ဝါတဝလာဟကသုတ်

၆၀၅။ (ဤသုတ်ဌိ ဝါတကို အထူးပြု၏။ ဝါတော၊ လေသည်-ဟုပေး။)
ဆပညာသမံ၊ ၅၆-သုတ်မြောက်တည်း။

၁။ စေတောပဏိဓိမန္တရယာတိ စိတ္တဋ္ဌပနံ အာဂမ္မ။ဋ္ဌ။စိတ္တဋ္ဌပနန္တိ "သီတံ ဟောတု" တိ ဝေံ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒနံ-ဋ္ဌီ-တိုဋ္ဌကား အဓိပ္ပါယတ္ထ မျှသာ။

၅၇-ဝဿဝလာဟကသုတ်

၄၀၆။ (ကြွသုတ်၌ ဝဿကို အာဆူးပြု၏။ ဒေဒေါ၊ မိုးသည်။ ဝဿာဘိ၊ ရွာ၏-ဟုပေး။)

သဘ္ဘာညာသမံ၊ ၅၇-သုတ်ခြောက်ကည်း။

သဘ္ဘပညာသသုဘန္တံ၊ ၅၇-သုတ်သည်။ နိဒ္ဒိဘံ၊ ပြီး၍။

ဝလာဟကသံယုတ္တံ၊ လာဟကသံယုတ်သည်။ သမတ္တံ၊ ပြီးပြီ။

တဿ၊ ထိုဝလာဟကသံယုတ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ဥဒ္ဒါန်းကား—

သုဒ္ဓိကံ၊ သုဒ္ဓိကသုတ်ဌင်း။ သုစရိတဉ္စ၊ သုစရိတသုတ်ဌင်း။ ဒါနူပကာရာညာသံ၊ ဒါနူပကာရသုတ် ၅၀-ဌင်း။ သီဘံ၊ သီဘဝလာဟကသုဘ်ဌင်း။ ဥဏ္ဏဉ္စ၊ ဥဏ္ဏာလာဟကသုဘ်ဌင်း။ အဇ္ဈတ္တဉ္စ၊ အဇ္ဈတ္တဝလာဟကသုတ်ဌင်း။ ဝါတဝဿဝလာဟကာ၊ ဝါတဝလာဟကသုတ်, ဝဿဝလာဟကသုတ်တို့ဌင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်တည်း။

၁၂-ဝစ္ဆဂေါတ္တသိယုတ်

၁-ရူပအညာဏသုတ်

၆၀၇။ ဧကံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အနာထပိဏ္ဍိကဿ၊ အနာထပိဏ်သူဌေး၏။အာရာမေ၊ အရာမ်ဥယျာဉ်ဖြစ်သော။ဧတဝဒေန၊ ဧတဝဒန်ကျောင်းတိုက်၌။ ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။ အထ ခေါ၊ ထို့အခါ၌။ ဝစ္ဆဂေါတ္တော၊ ဝစ္ဆဂေါတ္တအမည်ရှိသော။ပရိဗ္ဗာ-ဇကော၊ ပရိဗိုဇ်သည်။ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ (အတ္ထိ၊ရှိ၏။) တေန၊ ထို့အရပ်သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ချဉ်းကပ်ပြီ။ ဥပသင်္ကမိတ္ဝာ၊ ချဉ်းကပ်ပြီး၍။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရား နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ဘက္ခ။ သမ္မောဒိ၊ (ကျန်းမာ၏လော စသည်ပြောလျက်) ရောနှောမိပြီ။ သမ္မောဒနီယံ၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ်ဖြစ်သော။ သာရဏီယံ၊ တသက်ပတ်လုံး အောက်မေ့ဖွယ်ဖြစ်သော။ ကထံ၊ စကားကို။ ဝီတိသာရေတ္ဝာ၊ ပြီးဆုံးစေ၍။ ဧကမန္တံ၊ တခုသော အရပ်အဖို့၌။ နိသီဒိ၊ ထိုင်ပြီ။ ဧကမန္တံ၊၌။ နိသိန္နော ခေါ၊ ထိုင်သော။ ဝစ္ဆဂေါတ္တော၊ သော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ "ဘော ေ ါတမ၊ အရှင်ဂေါတမ။ ယေန၊ အကြင်အကြောင်း အထောက်အပံ့ ဖြင့်။ (ယေနိမာနိဟု ပြင်၍သမ္မန်သည်။ ယာနိမာနိဟုရှိသည်ကား သင့်အံ့မထင်။) 'လောကော၊ လောကသည်။ သဿတော ဣတိ ဝါ၊ မြဲ၏' ဟု ယူသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ 'လောကော၊ သည်။ အသဿတော ဣတိ ဝါ၊ မမြဲ'ဟုယူသည်လည်းဖြင့်ကုန်သော။ 'လောကော၊ သည်။ အန္တဝါ ဣတိ ဝါ၊ အဆုံးရှိ၏' ဟု ယူသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ 'လောကော၊ သည်။ အနန္တဝါ ဣတိ ဝါ၊ အဆုံးမရှိ'ဟု ယူသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ 'ဇီဝံ၊ အသက်သည်။ တံ၊ ထိုကိုယ်တည်း။ သရီရံ၊ ကိုယ်သည်။ တံ ဣတိ ဝါ၊ ထို့အသက်တည်း' ဟု ယူသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ 'ဇီဝံ၊ အသက်သည်။ အညံ၊ ကိုယ်မှတခြားတည်း။ သရီရံ၊ ကိုယ်သည်။ အညံ ဣတိ ဝါ၊ အသက်မှ တခြားတည်း' ဟု ယူသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ 'တထာဂတော၊ သတ္တဝါသည်။ မရဏာ၊ သေသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဟောတိ ဣတိ ဝါ၊ ရှိ၏' ဟု ယူသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ 'တထာဂတော၊ သည်။ မရဏာ၊မှ။ပရံ၊၌။ န ဟောတိ ဣတိ ဝါ၊ မရှိ'ဟု ယူသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ 'တထာဂတော၊ သည်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊၌။ ဟောတိ စ န ဟောတိ စ ဣတိ ဝါ၊ ရှိလည်းရှိ, ရှိလည်းမရှိ' ဟု ယူသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ 'တထာဂတော၊ သည်။ မရဏာ၊ မှ။ ပရံ၊၌။ နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ ဣတိ ဝါ၊ ရှိသည်သည်းမဟုတ်, မရှိသည်သည်း မဟုတ်'ဟု ယူသည်သည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အနေကဝိဟိ-ကာနိ၊ များသောအပြားတို့ဖြင့် စိရင်အပ်ကုန်သော။ ဣမာနိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ၊ ဤမိစ္ဆာ အယူတို့သည်။ လောကေ၊ လောက၌။ ဥပဒ္ဒုန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သော ဟေတု၊ ထိုအကြောင်းသည်။ ကော နုခေါ၊ အဘယ်ပါနည်း။ သော ပစ္စယော, ထို့အထောက်အပံ့ သည်။ ကောဘိ၊ အဘယ်ပါနည်း"ဟူသော။ ဇေတံ၊ ကို။ အဝေါစ၊ပြီ။

ဝစ္ဆ၊ ဝစ္ဆ။ ရူပေ ခေါ၊ ရုပ်၌။ အညာဏာ၊ မသိခြင်းကြောင့်။ ရူပသမုဒယော၊ ရုပ်၏ဖြစ်ကြောင်း (တဏှာ)၌။ အညာဏာ၊ မသိခြင်းကြောင့်။ ရူပနိရောဓော၊ ရုပ်၏ ချုပ်ရာ(နိဗ္ဗာန်)၌။ အညာဏာ၊ ကြောင့်။ ရူပနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ၊ ရုပ်၏ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့် (မဂ္ဂင် ၈-ပါး)၌။ အညာဏာ၊ ကြောင့်။ (သစ္စာ ၄ ပါးကို မသိခြင်းကြောင့်ဟူလို။) ဧဝံ၊ ဤသို့။

"လောကော၊ သည်။ သဿတော ဣတိ ဝါ၊ မြဲ၏"ဟု ယူသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ပ။ ဣမာနိ ဒိဋ္ဌဂတာနိ၊ တို့သည်။ လောကော၌။ ဥပပဇ္ဇန်၊ ကုန်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။

ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသောသုတ်တည်း။

၂-ဝေဒနာအညာဏသုတ်

၆၀၈။ [ဤသုတ်၌ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာဒ္ဒါ။ ဝေဒနာသမုဒယော၊ ဝေဒနာ၏ဖြစ်ကြောင်း (တဏှာ)၌။ ဝေဒနာနိရောဓေ၊ ဝေဒနာ၏ချုပ်ရာ(နိဗ္ဗာန်)၌။ ဒဝေဒနာနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ၊ ဝေဒနာ၏ချုပ်ရာ(နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်(မဂ္ဂင် ၈-ပါး)၌-ဟု သမ္မန်သည်သာ ထူး၏။]

ဒုတိယံ၊ နှင်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၃-သညာအညာဏသုတ်

၆၀၉။ (ဤသုတ်၌ သညာယ၊ သညာဒ္ဒါ- စသည်ဖြင့် ပေးသည်သာ ထူး၏။)

တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၄-သင်္ခါရအညာဏသုတ်

၆၁၀။ (ဤသုတ်၌ သင်္ခါရေသု၊ သင်္ခါရတို့၌- စသည်ဖြင့် ပေးသည်သာ ထူး၏။)

စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-ဝိညာဏအညာဏသုတ်

၆၁၁။ (ဤသုတ်၌ ဝိညာဏေ၊ ဝိညာဉ်၌-စသည်ဖြင့် ပေးသည်သာ ထူး၏။)

ပဉ္စမံ၊ ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၆-၁၀-ရူပအဒဿနာဒိသုတ် ၅-သုတ်

၆၁၂-၆၁၆။ (ဤသုတ်တို့၌ အဒဿနာ၊ မမြင်ခြင်းကြောင့်-ဟု ပေးသည်သာ ထူး၏။)

ဒသမံ၊ ဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၁-၁၅-ရူပအနဘိသမယာဒိသုတ် ၅-သုတ်

၆၁၇-၆၂၁။ (ဤသုတ်တို့၌ အနဘိသမယာ၊ ရှေးရှုမသိခြင်းကြောင့်-ဟု ပေး။)

ပန္နရသမံ၊ တဆယ့်ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၆-၂၀-ရူပအနနုဗောဓဒီသုတ် ၅-သုတ်

၆၂၂-၆၂၆။ (ဤသုတ်တို့၌ အနနုဗောဓာ၊ လျော်စွာ မသိခြင်းကြောင့်-ဟု ပေး။)

ဝီသတိမံ၊ နှစ်ဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၂၁-၂၅-ရူပအပ္ပဋိဝေဓာဒိသုတ် ၅-သုတ်

၆၂၃-၆၃၀။ (ကြွသုတ်တို့၌ အပ္ပဋိဝေဓာ၊ ထိုးထွင်းသိမြင်ခြင်းကြောင့်-ဟု ပေး။)

ပဋ္ဌဝိသတိမံ၊ နှင်းဆယ်ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၂၆-၃၀-ရူပအသလ္လက္ခဏာဒိသုတ် ၅-သုတ်

၆၃၂-၆၃၆။ (ကျွသုတ်တို့၌ အသလ္လက္ခဏာ၊ ကောင်းစွာ မမှတ်သားခြင်းကြောင့်-ဟုပေး။)

တိံသတိမံ၊ သုံးဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၃၁-၃၅-ရူပအနုပလက္ခဏာဒိသုတ် ၅-သုတ်

၆၃၆-၆၄၁။ (ကြွသုတ်ဘို့၌ အနုပလက္ခဏာ၊ ကပ်၍ မမှတ်သားခြင်းကြောင့်-ဟု ပေး။)

ပဉ္စတိံသတိမံ၊ သုံးဆယ့်ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၃၆-၄၀-ရူပအပ္ပစ္စုပလက္ခဏာဒိသုတ် ၅-သုတ်

၆၄၂-၆၄၆။ (ကြွသုတ်တို့၌ အပ္ပစ္စုပလက္ခဏာ၊ တဖန် မမှတ်သားခြင်းကြောင့်-ဟု ပေး။)

စတ္တာလီသမံ၊ လေးဆယ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၄၁-၄၅-ရူပအသမပေက္ခဏာဒိသုတ် ၅-သုတ်

၆၄၇-၆၅၁။ (ကြွသုတ်တို့၌ အသမပေက္ခဏာ၊ ကောင်းစွာ မရှုခြင်းကြောင့်-ဟု ပေး။)

ပဉ္စစတ္တာလီသမံ၊ လေးဆယ့်ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၄၆-၅၀-ရူပအပစ္စုပေက္ခဏာဒိသုတ် ၅-သုတ်

၆၅၂-၆၅၆။ (ကြွသုတ်တို့၌ အပစ္စုပေက္ခဏာ၊ တဖန် မရှုခြင်းကြောင့်-ဟု ပေး။)

ပညာသမံ၊ ငါးဆယ်မြောက် သုတ်တည်း။

၅၁-၅၄-ရူပအပ္ပစ္စက္ခကမ္မဒိသုတ် ၄-သုတ်

၆၅၇-၆၆၀။ (ကြွသုတ်တို့၌ အပ္ပစ္စက္ခကမ္မာ၊ မျက်မှောက်မပြုခြင်းကြောင့်-ဟု ပေး။)

စတုပညာသမံ၊ ၅၄-သုတ် မြောက်တည်း။

၅၅-ဝိညာဏအပ္ပစ္စက္ခကမ္မသုတ်

၆၆၁။ (ကြွသုတ်၌ အပ္ပစ္စက္ခကမ္မာ၊ မျက်မှောက်မပြုခြင်းကြောင့်-ဟု ပေး။)

ပဉ္စပညာသမံ၊ ၅၅-သုတ် မြောက်တည်း။

ဝစ္ဆဂေါတ္တသံယုတ်၊ ဝစ္ဆဂေါတ္တသံယုတ်သည်။ သမတ္တံ၊ ပြီးပြီ။

တဿ၊ ထိုဝစ္ဆဂေါတ္တသံယုတ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ဥဒ္ဒါနိန်းကား—

အာညာဏာ၊ အညာဖ (၅-သုတ်)တို့ဒုင်း။ အဒဿနာ ဓေဝ၊ အဒဿန (၂၅-သုတ်)ဘို့ ဂုင်း။ အနဘိသမယာ၊ အနဘိသမယ ၅-သုတ်တို့ဂုင်း။ အနနုဗောဓာ၊ အနနုဗောဓ ၅-သုတ် တို့ဒုင်း။ အပဋိဝေဓာ၊ အပဋိဝေဓ ၅-သုတ်တို့ဂုင်း။ အသလ္လက္ခဏာ၊ အသလ္လက္ခဏ ၅-သုတ် တို့ဂုင်း။ အနုပလက္ခဏေန၊ အနုပလက္ခဏ ၅-သုတ်အပေါင်းနှင့်တကွ။ အပဟစ္စုပလက္ခဏာ၊ အပဟစ္စုပလက္ခဏ ၅-သုတ်ဘို့ဒုင်း။ အသမပေက္ခဏာ၊ အသမပေက္ခဏ ၅-သုတ်တို့ဂုင်း။ အပဟစ္စုပေက္ခဏာ၊ အပဟစ္စုပေက္ခဏာ ၅-သုတ်တို့ဂုင်း။ အပဟစ္စက္ခကမ္မံ၊ အပဟစ္စက္ခကမ္မ ၅-သုတ် အပေါင်းဂုင်း။ ဣတိ၊ ဤသည်တည်း။

၁၃-ဈာနသံယုတ်

၁-သမာဓိမူလကသဲ့မာပတ္တိသုတ်

၆၆၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်၊ သာဝတ္ထိနိဒါန်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဈာယီ၊ ဈာန်ဝင်စား လေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဤမေ စတ္တာရော၊ ဤ၄-ယောက်တို့တည်း။ ကတမေ စတ္တာရော၊ အဘယ် ၄-ယောက်တို့နည်းဟူမူ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဤခ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ကေစ္စော၊ အချို့ သော။ ဈာယီ၊ ဈာန်ဝင်စားလေ့ရှိသောသူသည်။ သမာဓိသို့၊ သမာဓိ၌။ သမာဓိကုသလော၊ ဈာန်အင်္ဂါကို ပိုင်းခြားခြင်းဟူသော တည်ကြည်ခြင်း၌ လိမ်မာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမာဓိသို့၊ ၌။ သမာပတ္တိကုသလော၊ ဝင်စားခြင်း၌ လိမ်မာသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဤခ ပန၊ ဤသာသနာတော်၌။ ကေစ္စော၊ သော။ ဈာယီ၊ သည်။ သမာဓိသို့၊ ၌။ သမာပတ္တိ-ကုသလော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမာဓိသို့၊ ၌။ သမာဓိကုသလော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဤခ ပန၊ ၌။ ကေစ္စော၊ သော။ ဈာယီ၊ သည်။ သမာဓိသို့၊ ၌။ သမာဓိကုသလော၊ သည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ သမာဓိသို့၊ ၌။ သမာပတ္တိကုသလော၊ သည်။ နစ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဤခ ပန၊ ၌။ ကေစ္စော၊ သော။ ဈာယီ၊ သည်။ သမာဓိသို့၊ ၌။ သမာဓိကုသလော စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သမာဓိသို့၊ ၌။ သပာပတ္တိကုသလော စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဤမေ စတ္တာရော၊ ဤ၄-ယောက်တို့တည်း။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တတြ၊ ထို၄-ယောက်တို့ဘွင်။ ယော အယံ ဈာယီ၊ အကြင်ဈာန်ဝင်စား လေ့ရှိသူသည်။ သမာဓိသို့၊ ၌။ သမာဓိကုသလော စ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သမာဓိသို့၊ ၌။ သမာပတ္တိကုသလော စ၊ သည်လည်း၊ ဟောတိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤဈာန်ဝင်စားလေ့ရှိသူသည်။ ဧတဿ၊ လေးဟောက်ကုန်သော။ ဤမေသံ ဈာယီနံ၊ ဤဈာန်ဝင်စားလေ့ရှိသူတို့ထက်။ အဓိဂါ စ၊ အထူးအဖျားလည်းဖြစ်၏။ သေဋ္ဌော စ၊ မြတ်လည်းမြတ်၏။ မောက္ခော စ၊ အကြီးအမှူးလည်းဖြစ်၏။ ဥတ္တမော စ၊ လွန်လည်းလွန်၏။ ပဝရော စ၊ သာလည်း သာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဂဝါ၊ နွားမမှ။ ဒိဏ္ဏံ၊ နို့ချည့်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဒဓိမှာ၊ နို့ရည်မှ။ ဒဓိ၊ နို့မေ့းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဒဓိမှာ၊ နို့ဓမ်းမှ။ နဝနီတံ၊ ဆီဦးသည်။ (ဟောတိ၊၏။) နာနီတမှာ၊ ဆီဦးမှ။ သပ္ပိ၊ ဃောပတ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သပ္ပိမှာ၊ ဃောပတ်မှ။ သပ္ပိမဏ္ဍော၊ ထောပတ်ကြည်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တတြ၊ ထိုနို့ရည်စသည်ဘို့တွင်။ (အယံ၊ ဤထောပတ်ကြည်ကို။) အဂ္ဂေါ၊ အမြတ်အထူဋ္ဌဟူ၏။ အက္ခာယတိ သေယျထာပိ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဂေ-ဓေဝ ခေါ၊ ဤအတူသာလျှင်။ပ။ ပဝရော စ၊ သာလည်းသာ၏။ ဤတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။

ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသောသုတ်တည်း။

၃-သမာဓိမူလကအဘိနိဟာရသုတ်

၂-သမာဓိမူလက ဒုတိယသုတ်

၆၆။ (ဤသုတ်၌ – ဒုတိယကုသလော၊ စျာန်ကို တည်တံ့စေခြင်း၌ လိမ်မာသည် ၁-ဟူပေး။ ကြွင်းမထူး ပြီ။)

ဒုတိယ၊ နှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၃-သမာဓိမူလကဝုဋ္ဌာနသုတ်

၆၇။ (ဤသုတ်၌ – ဝုဋ္ဌာနကုသလော၊ စျာန်မှထခြင်း၌ လိမ်မာသည်-ဟု ပေး။ ကြွင်းမထူး)

တတိယ၊ သုံးခုမြောက်သောသုတ်တည်း

၄-သမာဓိမူလကကလိတသုတ်

၆၈။ (ဤသုတ်၌ – ကလိတကုသလော၊ပြစ်သော ခန့်ကျန်းမှုရှိသောစိတ်၌ လိမ်မာသည် ၂-ဟု ပေး။)

စတုတ္ထ၊ လေးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၅-သမာဓိမူလကအာရမ္မဏသုတ်

၆၆။ (ဤသုတ်၌ – အာရမ္မဏကုသလော၊ ကသိုဏ်းအာဒံတို့၌ လိမ်မာသည်-ဟု ပေး။)

ပဉ္စမ၊ ငါးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၆-သမာဓိမူလကဂေါစရသုတ်

၆၇။ (ဤသုတ်၌ – ဂေါစရကုသလော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းဟူသော ကျက်စားရာ, ဆွမ်းခံလှည့်လည်ရာ ဟူသော ကျက်စားရာ၌ လိမ်မာသည်- ဟု ပေး။)

ဆဋ္ဌ၊ ခြောက်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၇-သမာဓိမူလကအာဘိနိဟာရသုတ်

၆၆။ (ဤသုတ်၌-အာဘိနိဟာရကုသလော၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရောက်ရာ၌ဆောင်ခြင်း၌ လိမ်မာသည်-ဟုပေး။)

သတ္တမ၊ ခုနှစ်ခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁။ နာ သမာဓိသ္မိံ ဒုတိယကုသလောတိ ဈာနံ ဒုတိယံ အာကုသလော။ပေ။ ဒုတိယကုသလောတိ ဇာတ္တေ အန္တောဂဓဟေတုအတ္ထော ဥတိသဒ္ဒေါ တသ္မိဉ္စ ပနကုသလောတိ အတ္ထောတိ အာဟ "စတုတ္ထံ ဈာနံ ဒုတိယံ အာကုသလော" တိ။ဧ။ ဒုတိယံ ဈာနော တော် ကာရိတန္တောဂဓ တိပဋ္ဌယ ဟုလို။

၂။ နာ သမာဓိသ္မိံ ကုသလောတိ စိတ္တံ ဟာသေတွာ ကလ္လံ ကာတုံ အာကုသလော။ပေ။ ကလ္လံ ဇာတံ အဿာတိ ကလ္လိတံ. တသ္မိံ ကလ္လိတေ။ဧ။

၈-သမာဓိမူလက သက္ကစ္စကာရီသုတ်

၆၆၉။ (ဤသုတ်၌-သက္ကစ္စကာရီ၊ စျာန်ကို ဝင်စားခြင်းငှါ ရှိသေစွာပြုလေ့ရှိသည်-ဟုပေး။)

အဋ္ဌမံ၊ ရှစ်ခုမြောက်သော သုတ်ဘည်း။

၉-သမာဓိမူလကသာတစ္စကာရီသုတ်

၆၇၀။ (ဤသုတ်၌-သာတစ္စကာရီ၊ စျာန်ကို ဝင်စားခြင်းငှါ အမြဲမပြတ် ပြုလေ့ရှိသည်-ဟုပေး။)

နဝမံ၊ ကိုးခုမြောက်သောသုတ်တည်း။

၁၀-သမာဓိမူလကသပ္ပါယကာရီသုတ်

၆၇၁။ (ဤသုတ်၌-သပ္ပါယကာရီ၊ သမာဓိအားလျော်ပတ်သောတရားတို့ကို ပြုလေ့ (ဖြည့်ကျင့်လေ့) ရှိသည်-ဟု ပေး။[၁])

ဒသမံ၊ တည်း။ (သမာပတ္တိမူလကံ၊ တည်း။)

၁၁-သမာပတ္တိမူလကဒုတိယသုတ်

၆၇၂။ (ဤသုတ်၌-သမာပတ္တိကုသလော၊ ဝင်စားခြင်း၌ လိမ်မာသည်-ဟူသော အနက်ကို မူတည်၍ ဒုတိယကုသလောကို မူလိသ်ုင်းသည်သာ ထူး၏။)

ဧကာဒသမံ၊ တည်း။

၁၂-၁၉-သမာပတ္တိမူလကဝုဋ္ဌာနသုတ် စသော ဂ-သုတ်

၆၇၃-၆၈၀။ (ဤသုတ်၌-ဝုဋ္ဌာနကုသလော စသည်ကို မူလိသ်ုင်းလေ။)

ကေူနဝီသတိမံ၊ တည်း။

၂၀-၂၇-ဒုတိမူလကဝုဋ္ဌာနသုတ်စသော ဂ-သုတ်

၆၈၁-၆၈၈။ (ဤသုတ်တို့၌ ဒုတိယကုသလောကို မူတည်၍ ဝုဋ္ဌာနကုသလော စသည်ကို မူလိသ်ုင်းသည်သာ ထူး၏။)

ဝီသတိမံ၊ တည်း။

(ပုရိမမူလကာနိ ဝီယ၊ ရှေးဖြစ်သော မူလကတို့ကဲ့သို့။ယာဝ သတ္တဝီသတိမာ ဒုတိမူလက သပ္ပါယကာရီသုတ္တာ၊ ၂၇-သုတ်မြောက် ဒုတိမူလကသပ္ပါယကာရီသုတ်တိုင်အောင်။ အဋ္ဌ သုတ္တာနိ၊ ဂ-သုတ်တို့ကို။ ပူရေတဗ္ဗာနိ၊ ပြည့်စေအပ်ကုန်၏။ ဒုတိမူလကံ၊ တည်း။)

၁။ နာ သမာဓိသ္မိံ သပ္ပါယကာရီတိ သမာဓဿ သပ္ပါယေ ဥပကာရကဓမ္မေ ပူရေတုံ နာ သက္ကောတိ။ဌ။ သမာဓိဿ ဥပကာရကဓမ္မာတိ အပ္ပနာကောသလ္လာ။ဋ္ဌ။

၂၈-၃၄-ဝုဋ္ဌာနမူလကကလ္လိတသုတ်စသော ၇-သုတ်

၆၈၉-၆၉၅။ (ဤသုတ်တို့၌ ဝုဋ္ဌာနကုသလောကို မုတည်၍ ကလ္လိတကုသလော စသည်ကို မူလီသွင်းလေ။)

အင်္ဂဒီသတိမံ၊ တဿ။

(ပုရိမမူလကာနိ ဝိယ၊ ရှေးပြစ်သော မူလကတို့ကဲ့သို့။ ယာဝ ဇံတုဘ္တိံသတိမာ ဝုဋ္ဌာနမူလက-သပ္ပါယကာရီသုတ္တာ၊ ၃၄-သုတ်မြောက် ဝုဋ္ဌာနမူလကသပ္ပါယကာရီသုတ်တိုင်အောင်။ သတ္တ သုတ္တာနိ၊ ၇-ခုသော သုတ်တို့ကို။ ပူရေတဗ္ဗာနိ၊ ပြည့်စေအပ်ကုန်၏။ ဝုဋ္ဌာနမူလကံ၊ တဿ။)

၃၅-၄၀-ကလ္လိတမူလကအာရမ္ဘသုက်စသော ၆-သုတ်

၆၉၆-၇၀၁။ (ဤသုတ်တို့၌ ကလ္လိတကုသလောကို မူတည်၍ အာရမ္ဘကုသလောစသည်ကို မူလီသွင်းလေ။)

ပဒ္ဓတိံသတိမံ၊ တည်း။

(ပုရိမမူလကာနိ ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ ယာဝ စတ္တာလီသမာ ကလ္လိတမူလကသပ္ပါယကာရီသုတ္တာ၊ ၄၀-မြောက် ကလ္လိတမူလက သပ္ပါယကာရီသုတ်တိုင်အောင်။ ဆ သုတ္တာနိ၊ ၆-သုတ်တို့ကို။ ပူရေ-တဗ္ဗာနိ၊ ပြည့်စေအပ်ကုန်၏။ ကလ္လိတမူလကံ၊ တည်း။)

၄၁-၄၅-ဂေါစရမူလကအဘိနီဟာရသုတ်စသော ၅-သုတ်

၇၀၇-၇၁၀။ (ဤသုတ်တို့၌ ဂေါစရကုသလောကို မူတည်၍ အဘိနီဟာရကုသလော စသည်ကို မူလီသွင်းလေ။)

ကေန္နုဇာသမံ၊ တည်း (ဂေါစရမူလကံ၊ တည်း။)

၅၀-၅၂-အဘိနီဟာရမူလကသက္ကစ္စကာရီသုတ်စသော ၃-သုတ်

၇၁၁-၇၁၃။ (ဤသုတ်တို့၌ အဘိနီဟာရမူလကောကို မူတည်၍ သက္ကစ္စကာရီစသည်ကို မူလီသွင်းလေ။)

ဒွေပဇ္ဇာသမံ၊ တည်း။ (အဘိနီဟာရမူလကံ၊ တည်း။)

၅၃-၅၄-သက္ကစ္စမူလက သာတစ္စကာရီသုတ်စသော ၂-သုတ်

၇၁၄-၇၁၅။ (ဤသုတ်တို့၌ သက္ကစ္စကာရီကို မူတည်၍ သာတစ္စကာရီ, သပ္ပါယကာရီ ၂-ပုဒ်ကို မူလီသွင်းလေ။)

စတုပဇ္ဇာသမံ၊ တည်း။ (သက္ကစ္စမူလကံ၊ တည်း။)

၅၅-သာတစ္စမူလကသပ္ပါယကာရီသုတ်

၇၁၆။ (ကျွန်ုပ်၌ သာတစ္စကာရီကို မူတည်၍ သပ္ပါယကာရီကို မှီလိုသင့်းလေ။) ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဇာဒံ၊ ကျွတ်ရားဒေသနာဒတ်ကို။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ တေ ဘိက္ခူ။ ဧတံ မမွပဋိဂ္ဂါဟက ရဟန်းတို့သည်။ အတ္တာမနာ၊ ပီတိသုခတို့ပြင့် ယူအပ်သောဧတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဘာသိတံ၊ တရားဂကားတော်ကို။ အဘိနန္ဒုံ၊ ကျေနပ်နှစ်သက်လက်ခံကုန်ပြီ။ ဇာတိ၊ သို့။ သုတံ၊ ၏။

ပဋ္ဌပညာသမံ၊ တည်း။

(ပဋ္ဌပညာသံ၊ ၅၅-ပါးသော။ ဝေယျာကရဏာနိ၊ ဝေယျာကရဏာဘို့သည်။ ဟောန္တိယထာ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ တထာ၊ ထို့အတူ။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာနိ၊ ခဲ့ရအပ်ကုန်၏။)

စျာနသံယုတ်၊ စျာနသံယုတ်သည်။ သမတ်၊ ပြီးပြီ။

တဿ၊ ထိုစျာနသံယုတ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ ဥဒ္ဒါန်းကား—

သမာဓိ၊ သမာဓိကုသလဇ္ဈင်း။သမာပတ်၊ သမာပတ်ကိုသလဇ္ဈင်း။ ဌိတိ စ၊ ဌိတိကုသလဇ္ဈင်း။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ဝုဋ္ဌာနကုသလဇ္ဈင်း။ အာရမ္မဏေ နံ၊အာရမ္မဏကုသလနှင့် တကွ။ကလ္လိတံ စ၊ ကလ္လိတကုသလဇ္ဈင်း။ ဂေါစရော၊ ဂေါစရကုသလဇ္ဈင်း။ အာဘိနိဟာရော၊ အာဘိနိဟာရကုသလဇ္ဈင်း။ သက္ကစ္စ၊ သက္ကစ္စကုသလဇ္ဈင်း။ သာတစ္စ၊ သာတစ္စကုသလဇ္ဈင်း။ အထော ပိ၊ ထို့ပြင်လည်း။ သပ္ပါယံ၊ သပ္ပါယကုသလဇ္ဈင်း။ ဇာတိ၊ ဤသည်တည်း။

တတိယော၊ ၃-ဝါရဝဂ်ဖြစ်သော။ ခန္ဓဝဂ္ဂေါ၊ ခန္ဓဝဂ်တည်း။

တဿ ထိုခ ဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ဥဒ္ဒါန်းကား—

ခန္ဓရာဇသံယုတ္တဉ္စ၊ ခန္ဓသံယုတ်, ရာဇသံယုတ်ဇဉ်း။ ဒိဋ္ဌိသ္ဉုက္ကန္တဉ္စပါဒါ၊ ဒိဋ္ဌိသံယုတ်, သ္ဉုက္ကန္တသံယုတ်,ဥပါဒသံယုတ်တို့ဇဉ်း။ ကိလေသသသံယုတ်, သာရိပုတ္တသံယုတ်တို့ဇဉ်း။ နာဂါသုပဏ္ဏဇဉ္စ၊နာဂသံယုတ်, သုပဏ္ဏသံယုတ်, ဂန္ဓဗ္ဗသံယုတ်တို့ဇဉ်း။ ဝလာဟဝစ္ဆစျာနံ၊ ဝလာဟကသံယုတ်, ဝစ္ဆသံယုတ်, စျာနသံယုတ်ဇဉ်း။ ဇာတိ၊ ဤသို့။ ခန္ဓဝဂ္ဂမ္ပိ၊ ခန္ဓဝဂ်၌။ တေရသ၊ ၁၃-သံယုတ်တို့တည်း။ ဇာတိ၊ ဤသည်တည်း။

ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ္တပါဠိ၊ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ္တပါဠိသည်။
နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးဆုံးပြီ။

ခန္ဓာဂွသံယုတ်ပါဠိတော် နိဿယ

စကားရှာနည်း

ပဒါနုက္ကမော	[အ]	ပိဋ္ဌင်္ကော
အကဋ္ဌဝိဓော		၁၇၇
အကဋ္ဌော		၁၇၇
အကာသိ		၁၂၄
အကိရိယဝါဒါ		၆၂
အကုက္ကုကေဘော်တံ		၁၃၁
အကုပ္ပါ		၂၅
အကုဗ္ဗံ		၁၀
အကုသလဝိတက္ကာ		၈၄
အကောဝိဒေါ		၄၊၈၇
အက္ခာတာ		၅၃
အက္ခာတော		၁၃၂
အက္ခာယတိ		၁၄၅
အခဏ္ဍာနိ		၄၄
အခါရိကမ္မိ		၇၆
အဂါရဿမော		၃၀၊၆၃
အဂ္ဂဗ်ဇံ		၄၄
အဂ္ဂါ		၆၉
အဂ္ဂေ		၁၃၁၊၁၄၅
အဂ္ဂေါ စ		၂၁၅
အဃာဠှ		၂၇
အဃတော		၁၅၅
အဃန္တိ		၁၆၃
အဃဘူတန္တိ		၁၆၃
အဃမူလဠှ		၂၇
အင်္ဂဝိဇ္ဇာတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ		၁၉၈
အင်္ဂဒုပဒံ		၁၄၃
အင်္ဂလိပဒါနိ		၁၄၃
အစက္ခုကံ		၁၂၉
အစရိံ		၂၅
အစိရပက္ကန္တဿ		၈၅

ပဒါနုက္ကမော	[အ]	ပိဋ္ဌင်္ကော
အစိရုပဇ္ဇဇီတာ		၈၀
အစေတနံ		၁၃၂
အစ္ဆန္တိနိဋ္ဌာ		၁၃
အစ္ဆန္တုပရိယောသာနာ		၁၃
အစ္ဆန္တြဟ္မစာရိနော		၁၃
အစ္ဆန္တယောဂကျော်မိနော		၁၃
အစ္ဆယာသိ		၁၆၄
အစ္ဆယော		၁၁၂
အစ္ဆဂ်မ္မ		၁၂၉
အစ္ဆတံ		၁၃၂
အဇ္ဈ		၉၁၊၁၂၁
အဇ္ဇဂမံ		၂၅
အဇ္ဇတ္တံ ဝါ		၃၉
အဇ္ဈာဝသာမိ		၁၃၅
အဇ္ဈော-ကာသေ		၉၀
အဇ္ဈောဂါဟေတွာ		၈၀၊၁၉၄
အဇ္ဈောလမ္မေယျုံ		၁၂၃
အဇ္ဈောသာယ		၁၅
အဉ္ဇလိ•		၈၁
အညံ		၂၃
အညတရံ ဝါ		၂၄
အညတြ		၂၊၄၀
အညထတ္တံ +		၃၂၊၈၀
အညထာ		၄
အညာဏာ		၂၁၁
အညာတံ		၂၉၊၆၃
အညာတုံ		၈'
အညာယ		၈၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]	
အင်္ဂံသု	၁၁၂
အင်္ဂကဝဂ်ိယော	၁၀
အင်္ဂဂိကော	၄၉
အင်္ဂဝါ	၁၄၃
အင်္ဂနိ	၁၂၄
အဈုကမ္မေ စ	၁၇၇
အဈော	၁၀၃
အဏ္ဍသဟဂတော	၁၂၀
အဏ္ဍကောသံ	၁၄၃
အဏ္ဍာ	၂၀၀
အဏ္ဍာဘူတော	၂
အဏ္ဍာနိ	၁၄၃
အတသိတာယေ	၄၇
အတိဓာဝိတဗ္ဗံ	၉၅
အတိပါတယတော +	၁၇၅
အတိဘာနာဂတံ	၁၈
အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ	၃၉
အတိရဒဿီ	၁၅၃
အတ္တံ ဝါ	၁၁၇
အတ္တဒီပါ	၃၄
အတ္တနိယံ ဝါ	၁၁၊
အတ္တဘာဝပဋိလာဘော	၁၃၃
အတ္တမနာ	၉၁၁၂
အတ္တမနော	၅
အတ္တသရဏာ	၃၄
အတ္တကာမာ	၁၀၆
အတ္ထင်္ဂတံ	၁၀၃
အတ္ထင်္မဠ္ဟ	၁၄
အတ္ထင်္မာ	၁၉၆
အတ္ထဝသံ	၈၃
အတ္ထဝသိကာ +	၈၃
အတ္ထိကဝါဒံ	၁၂၄
အတ္ထော	၅၃
အဒဿနာ	၄၀၊၂၁၂
အဒဿာဝီ	၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]	
အဒုက္ခမသုခမ်ဳိ	၃၅
အဒုတိယော	၈၅
အဒ္ဓာတော	၁
အဒ္ဓါနံ	၃၄
အဒ္ဓုဝါဝ	၃၂
အဓိဂတံ +	၁၁၈
အဓိစိတ္တံ	၁၂
အဓိဋ္ဌာတိ	၁၀၅
အဓိဋ္ဌာနံ	၁၂၅
အဓိဋ္ဌာနာဘိနိဝေသာနုသယာ	၁၁
အဓိပ္ပယာသော +	၅၂
အဓိမုစ္စတိ	၁၈၆
အဓိမုစ္စမာနော	၄၅
အဓိဝစနပထာ	၆၀
အဓိဝတ္ထာ +	၂၀၈
အဓိဝါသေသိ	၈၁
အဓိသယိတာနိ	၁၄၃
အဓုနာဂတာ	၈၀
အဓောဒိသံ	၁၁၄
အဓောမုခါ	၁၉၇
အနက္ခာတဿ	၅၃
အနဂါရိယံ	၃၀၊၆၃
အနဇ္ဈောသိတာတိ	၁၁၆
အနညသရဏာ	၃၄
အနတ္ထကာမော	၁၀၃
အနနုဗောဓာ	၂၁၂
အနန္တဇိန်	၁၉၆
အနန္တရာ +	၄၆
အနုပလောကေတ္ဝာ	၈၅
အနုပေက္ခော	၁၈၊၇၆
အနုပ္ပကံ	၁၀၉
အနုဘာဝံကတံ	၁၅၀
အနုဘာဝံကတာ	၁၁
အနုဘိဇာနံ	၂၃
အနုဘိနန္ဒိတာ	၁၁၆

ထုတ်ဝေရေးဌာန ၁၉၀၄
ထုတ်ဝေရေးဌာန ၁၉၀၄
ခြံဝင်းဌာန ၀၇၀
ရိပ်ဌာန ၈၅၀
ဦးစီးဌာန ၅၀၄
ငွေစုဌာန ၄၄
ဝန်ထမ်းဌာန ၇၀၁၇
ဂုဏ်ပြုဌာန ၁၀၀
ဘဏ္ဍာရေးဌာန ၁၁၀
ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးဌာန ၁၁၀
ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးဌာန ၁၁၀
ဗဟိုဌာန ၅၀
ဗဟိုဌာန ၁၁၀
ဗဟိုဌာန ၁၁၀
ဗဟိုဌာန ၁၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[အ]	
အန္ဒုရဃရေ	၁၁၁
အန္ဓရဓာယိ ံသု	၁၁၂
အန္ဓရဟိတော	၈၁
အန္နာ	၁၄၇
အန္နိဝိန္ဒာ	၂၅
အန်ံမာ	၁၂၉
အန္ဓံဝနံ	၁၉၄
အန်ံ	၂၀၃
အန္ဓာယ	၂၀၉
အပစိနာတိ	၇၇
အပစ္စက္ခကမ္မာ	၂၁၃
အပရံ	၁၉၊၃၁
အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိယော	၃၇
အပရပ္ပစ္စယာ	၇၀၊၁၂၅
အပရာ	၁၁၂
အပရိဇာနံ	၂၃
အပရိတဿ	၃၅
အပရိပက်ကံ	၁၇၈
အပရိမုတ္တော	၂၇
အပရိသေသာ	၈၄
အပရိဠာဟော	၉
အပလောကိတော ပန	၆
အပဝိဒ္ဓေါ	၁၃၂
အပသာဒေတွာ	၁၀၇
အပါစီနံ	၇၀
အပါတုဘူတံ	၃၃
အပါပကံ	၁၁၂
အပါပိကာ	၁၁၂
အပါရဒဿီ	၁၅၃
အပိ စ	၈၃
အပုရက္ခရာနော	၁၀
အပူတိကာနိ	၄၄
အပေက္ခဝါ စ	၁၇
အပ်ကသိဏရေနေဝ	၁၄၄
အပ်စ္စုပေက္ခာ	၂၁၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[အ]	
အပ်စ္စုပလက္ခဏာ	၂၁၆
အပ်ဇဟံ	၂၃
အပ်ဇ္ဇိပဂ္ဂလော	၇၃
အပ်ဇ္ဇိလဘတော	၁၁၅
အပ်ဇ္ဇိဝေဓာ	၂၁၂
အပ်တိဋ္ဌတေန စ	၁၁၄
အပ်မတ္တော	၂၉၊၆၂၊၁၆၁
အပ်ပေဝ နာမ ပညာယေထာတိ	၈၃
အပ်ံ	၂၀၉
အပ္ပညာသိ	၂၅
အပ္ပညာသိ	၃၁
အပ္ပာစိက္ခနံ	၁၀၁
အပ္ပါယ္	၂၃
အပ္ပဿကာမာနော	၁၄၆
အပ္ပဿော	၁၀၇
အဘဝ်ာဝ	၁၄၃
အဘဗ္ဗော	၂၄
အဘိဿံသု	၅၄
အဘိဝဿ	၉
အဘာဝိတတ္တော	၁၄၂
အဘိက်ကန်တဝဏ်္ဏာ	၁၁၂
အဘိက်ကန်တာယ	၁၁၂
အဘိက်ကမော	၁၀၉
အဘိက်ခဏတက်ော	၂
အဘိဇာတိသု ဇဝ	၁၂၆
အဘိဇာနံ	၂၄
အဘိဇ္ဈာလု	၈၃
အဘိညာ	၃၀
အဘိညာသစ်္ဆိကရဏီယေသု	၁၉၂
အဘိနန္ဒတိ	၁၅
အဘိနန်ဒတ္ထ	၃
အဘိနန်ဒိနီ	၂၂၊၁၄၈
အဘိန်ိဇ္ဈတ္တော	၁၄၂
အဘိနိဇ္ဈတ္တောန္တော	၁၄၂
အဘိနိမ်မိနေယျ	၁၄၁

ပဒါနုက္ကမဓာ	ပိဋကတ်ဝါ
[အ]	
အဘိနိဝိဿ	၁၀၁၊၁၆၀
အဘိနဝေသာနုသယံ	၁၂၇၊
အဘိနိဟာရကုသလော	၂၁၆
အဘိပ္ပဝဋ္ဋာနိ	၁၁၀
အဘိဘုယျ	၁၂၉
အဘိရုဟာမိ	၁၁၆
အဘိဝဒတိ	၁၅
အဘိဝဒတု	၈၁
အဘိဝါဒေတွာ	၃၊၆၃
အဘိဝိဟစ္စ	၁၄၆
အဘိသင်္ခရောန္ဒိ	၃၅
အဘိသင်္ခါသိ	၈၂
အဘိသမိတော	၉၃၊၁၀၃
အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ	၁၂၈
အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါတိ	၂၅
အဘိလာပေါ	၈၂
အဘိသိတ္တော	၃
အဘိဟရိယိတ္ထ	၁၃၅
အဘူဝေန	၁၀၃
အမဂ္ဂကုသလော	၆၉
အမတေန	၃
အမုံ မဂ္ဂကုသလံ ပုရိသံ	၆၉
အမ္ဘပိဏ္ဍိယာ	၁၅၅
အမ္မိလမ္မိ	၃၆
အမှ	၈၃
အယံ အန္တော	၁၂၅
အယံ လောကော	၁၂၄
အယံ သန္တာနော	၁၃၂
အယံ သံသာရော	၁၃၈
အယံ သမုဿယော	၀၇
အယမေဝ မဂ္ဂေါ	၄၆
အယုဇ္ဈာယံ	၁၂၆
အယုတ္တာဿ +	၁၄၂
အယောဂက္ခေမကာယော +	၁၀၃

ပဒါနုက္ကမဓာ	ပိဋကတ်ဝါ
[အ]	
အရညကုဋိကာယံ	၁၀၆
အရဉ်ည	၈၄
အရဟံ	၅၂
အရဟတံ	၃၁
အရိတ္ထော	၁၂
အရိယာနံ	၄
အရိယော	၄၉
အလတ္ထ နောတိ	၃
အလဘန္တာနံ	၈၁
အလမေဝ	၈၄
အလောကိကမ္မိ	၃၆
အလ္လိယန္တိ	၁၆၅
အဝက္ကန္တိ	၃၈
အဝစ	၁၂
အဝန္တိသု	၉
အဝသရိ	၈၆
အဝသာ	၁၃၆
အဝါဘာတပဟာတာနိ	၄၄
အဝါပုရဏံ	၁၂၂
အဝိဂတံ စ	၃၈
အဝိဂတာဿဒ္ဓဿ	၈
အဝိဂတာတဏှဿ	၈
အဝိဂတာဝိဇ္ဇာဟာဿ	၈
အဝိဂတာပိပါသဿ	၈
အဝိဂတာဟုဂဿ	၈
အဝိဿာတော	၉
အဝိဇ္ဇာဂတော	၅၅
အဝိဇ္ဇာခာတု	၃၈
အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ	၁၃၈
အဝိဇ္ဇာသမ္ဘဿဇေန	၃၈
အဝိဒူရေ	၁၀၆
အဝိဒ္ဒသုနော	၁၀၂
အဝိဒ္ဒါ	၅၅
အဝိနီတော	၄၊၀၃
အဝိဟုဇယံ	၂၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အ]	
အင်္ဂတိတ္တာ ကိရ	၇၃
အဇဝက္ခေယျ	၁၃၂
အဇဝါစ	၂
အဇဝါစံ	၆၊၈၆
အဆံကိဏ္ဏပုဗ္ဗာ	၆၀
အဆံကိဏ္ဏာ	၆၀
အဆဠာဘဿ	၅၃
အဆဿီ	၃၈
အဆတိ-အဆတံ	၃၇
အဆမပေက္ခဏာ	၂၁၃
အဆမာဟိတော	၈၃
အဆမ္ဘဟတော	၁၂၀
အဆမ္ဘာနော	၈၃
အဆလ္လက္ခဏာ	၂၁၃
အဆဿတာဝ	၇၃
အဆဟိတံ	၁၂
အဆာရကညော	၁၃၀
အဆိ	၁၃
အဆေခညာဏံ	၇၀
အဆ္မိမာနော	၆၉
အဆ္မီတိ	၃၈
အဆံ နု ခေါ	၁၀၇
အဆာဒေါ	၂၄
အဆု	၄၄
အဆုတဝါ	၄၊၁၇
အဟက်ာရမမက်ာရမာနာနုသယာ	၆၆၊ ၆၄၊၁၆၅
အဟက်ာရမမက်ာရမာနာပဂတံ	၆၇
အဟိဟကာမော	၁၀၃
အဟိတာယ	၁၀၅
အဟုမ္ဘ	၂၀၁
အဟေတုကဝါဒါ +	၆၂
အဟောဝတ အဘိနိဗ္ဗိဒေယျုန္တိ	၁၄၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[အာ]	
အာကင်္ခိ	၉၀
အာကာသံ	၇၁
အာကာသဂတံ	၁၄၆
အာဂန္ဆယျာမ	၃
အာဂတိံ ဝါ	၄၃
အာဂမော	၁၇၅
အာစိက္ခန္တိ	၁၆၅
အာဇာနာသိ	၃၀
အာဇီဝကာပကတာ	၈၃
အာတာပီ	၆၂၊၁၆၁
အာတုရကာယော	၂
အာတုဆော	၂
အာဒါယ	၇၉
အာဒါသေ	၉၆
အာဒိစ္စပန္ဓုနာ	၁၃၁
အာဒိဒ္ဓော	၁၄၆
အာဒိတ္တံ	၆၀
အာဒိတ္တသီသော၀	၁၃၂
အာဒိယတော	၁၇၅
အာဒီနံ	၈
အာဒီနဝပရိယေသနံ	၂၅
အာဒီနဝေါ	၂၄
အာနိသံသံ	၈
အာပဇ္ဇတိ	၁၂
အာပဇ္ဇထ	၁၆
အာပဇ္ဇန္တိ	၇၁
အာပါဒုံ ကော	၇၃
အာပေါ စ	၄၄
အာဗာဓတော	၁၅၅
အာဗာဓာယ	၅၄
အာဗာဓိကော	၁၀၈
အာမန္တေသိ	၅၄
အာယတိံ	၁၁၊၁၅၁
အာယာမ	၁၁၃
အာယု စ	၁၃၂

ပဒါးကြားသော	ပိဋကတ်စာ
[ဒ]	
ဣမံ ပဂ္ဂလံ	၁၃
ဣမာနိ ခေါ စုဒ္ဒသယောဇနိပမုခသတာနိ သဟဿာနိ	၁၇၇
ဣမာယ သဉ္ဇာဝနိကာယ+	၁၈၃
ဣမိနာ ဩဝါဒေန	၉၇
ဣမိနာ တပေန ဝါ	၁၇၈
ဣမိနာ ပုတိကာယေန+	၁၁၀
ဣမိနာ ဝတေန ဝါ	၁၇၈
ဣမေ	၂၃
ဣမေသံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ	၂၅
ဣသိဂိလိပဿ	၁၁၁
ဣသိပတနေ	၅၃
[ဥ]	
ဥက်္ကံသာဝကံသေ	၁၇၈
ဥက္ကလာ	၆၂
ဥက္ခိတ္တာယ	၁၄၄
ဥစ္စေ	၁၁၃
ဥစ္စေသု	၂၂
ဥစ္ဆိန္နမူလံ	၁၅၀
ဥစ္ဆိန္နမူလာ	၁၁
ဥဒုံ	၁၃၁
ဥဒ္ဒါယ	၃
ဥဒ္ဓုံ	၂၀၉
ဥဏ္ဏောနပိံ	၂၂
ဥတ္တာမပုရိသော	၈၁၁၀၆
ဥတ္တာမော စ	၅၁၅
ဥတ္တရံ ဒီသံ	၁၁၄
ဥတ္တာဆုသင်္ကံ	၈၁
ဥတ္တာဆုသင်္ကံ	၈၁
ဥတ္တာရိံ	၃
ဥတ္တာနိကရောတိ	၁၂၉
ဥတ္တာနိကာတုံ	၁၂၂
ဥတ္တာသဝါ စ	၁၇
ဥဒကံ	၈၁
ဥဒကပတ္တော ဝါ	၉၆

ပဒါးကြားသော	ပိဋကတ်စာ
[အာ]	
အာဂတကာဝ	၂၉
အာဂန္တုသမ္ဖဒနာ	၁၀၁
အာဂဒ္ဓဝိနိဒေသော	၁၃၂
အာဂမ္မကာကုသဒေလာ	၂၁၆
အာဂေါ	၂
အာဂေါပေတာ	၁၃
အာဂေါဝေဒဿ	၁၁၁၊၁၃၇
အာဝသထံ	၂၀၃
အာဝေဟယျ	၁၃၀
အာဝီ	၁၂၄
အာသနာ	၃
အာသန္ဒိပဉ္စမာ	၁၇၃
အာသဝါနံ ခယော	၄၆
အာသဝေဟိ+	၅၇
အာသာနံ+	၁၀၉
အာဟာဂိတာနိ	၁၁၃
အာဟာရေ ကင်္ခတိ	၁၉၉
အာဟုတိယော	၁၇၄
[ဣ]	
ဣဆ္ဆာ	၁၄၂
ဣဆ္ဆာမာတိ	၁၆
ဣဏာဒ္ဓာ	၈၃
ဣတရေ	၂၃
ဣတ္ထတ္တာယ	၁၉
ဣတ္ထိတ္တာယ	၁၄၁
ဣတ္ထိဗ္ဘာဝံ ဝါ	၄၆
ဣဒံ	၈၊၂၂
ဣဒံ ပါဏာ	၁၄၁
ဣဒံ ဖြဟ္မစရိယဝါသော+	၁၁၃
ဣဒါနိ	၃
ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခါရံ+	၈၂
ဣဒ္ဓိပါဒါ	၈၇
ဣဓ	၁၅
ဣန္ဒြိယာနိ	၃၊၈၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဥ]	
ဥဒကပုဗ္ဗုဠဥ်	၁၃၀
ဥဒကော	၁၂၁
ဥဒပါဒိ	၂၅၊၈၁
ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿီ	၁၂၀
ဥဒါန်	၄၅
ဥဒါနေသိ	၄၅
ဥဒ္ဓံ +	၇၀
ဥဒ္ဓံဒိသံ	၁၁၄
ဥပက္ကိလေသော	၁၉၂
ဥပဋ္ဌဟေယျန္တိ	၁၀၄
ဥပဋ္ဌာကော	၈၅၊၁၀၈
ဥပနိဗန္ဓေါ	၁၃၉
ဥပနိသီဒတိ	၁၃၉
ဥပပန္နာ	၂၀၁
ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗာ	၉၅
ဥပပရိက္ခိတော	၁၃၀
ဥပပရိက္ခေယျ	၁၃၀
ဥပယုပါဒါနာဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓော ဧခါ	၁၂၅
ဥပယော +	၄၃
ဥပဝဿန္တိ	၂၀၁
ဥပသင်္ကမိ	၃၊၈၀
ဥပသမ္ပဇ္ဇ	၉၊၃၀
ဥပသမ္ပဒံ	၉
ဥပါဒါနံ	၁၂၃
ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ	၂၂
ဥပါဒါနပစ္စယာ	၁၅
ဥပါဒိန္နာ	၁၀၅
ဥပါဒါပရိတဿနဥ္ဇ	၁၆
ဥပါဒါပရိတဿနာ	၇၊၁၆
ဥပါဒါယ စ	၁၇
ဥပါဒိယတိ	၁၀၅
ဥပါဒိယမာနော	၆၃
ဥပါယာသေဟိ	၃၃
ဥပေက္ခကော စ	၁၉၅
ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိ	၁၉၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဥ]	
ဥပေတာ	၁၀၅
ဥပေတိ	၁၀၅
ဥပေန္တိ	၈၃
ဥပေါသထံ	၂၀၁
ဥပေါသထနာဂဆာဇပပုမုခါနိ	၁၃၄
ဥပပဇ္ဇန္တိ	၄
ဥပပဇ္ဇံ	၇၀
ဥပပန္နသု	၁၁
ဥပပလဿ ဝါ	၁၁၉
ဥပပါဒေတာ	၅၃
ဥပပါဒေါ	၂၇၊၃၁
ဥပဿမုခေါ	၁၉၇
ဥဘတောပဒိတ္တံ	၈၃
ဥဘတောလောဟိတကူပခာနာနိ	၁၃၄
ဥဘော	၁၂၅
ဥဘောသု တိရေသု	၁၂၇
ဥသျာ စ	၁၃၂
ဥဿုဿတိ	၁၃၈
ဥဋ္ဌာဇံ	၁၂၄
[ဦ]	
ဦသဂန္ဓော ဝါ	၁၂၁
ဦသေ ဝါ	၁၂၀
[ဧ]	
ဧကံသံ	၈၁
ဧကစ္ခဿ	၁၂
ဧကညော ဝတ္ထယုဂံ	၁၃၆
ဧကဒါ	၂၀၉
ဧကဒိဟိကာယ +	၈၂
ဧကနိကာယမ္ပိ	၁၄၂
ဧကမံသခလံ	၁၇၅
ဧကမံသပုဋ္ဌံ	၁၇၅
ဧကမန္တံ	၃၊၈၂
ဧကာဂါရိကံ ကရောတော	၁၇၅
ဧကော	၈၅

ပဒါနုက်ကဒမာ	ပိဒ္ဓခက်ာ
[ခ]	
ခသဒတု	၂
ခသဒါဒကာ	၁၀၆
ခသဟာနိုဒီ	၁၂၃
ခသဟိတဘာဝရော	၁၅၀
ခသဒ္ဓာရိကံဝါ	၃၉
[ဂ]	
ကံသုဒာဂုဏာနိုဝ	၁၃၄
ကဒ်ိ	၁၇၁
ကဒ်ိ	၀၄
ကစိဝ်	၇
ကဋ္ဌကဒ်ိဝ်	၇၆
ကဋ္ဌတ်ံ +	၀၃
ကတံ်	၁၉
ကတမေသံ မမ္မာနံ	၃၁
ကတဒ်ံ	၁၁၁
ကတ္တာ	၁၁
ကဆံ်	၁၀၈၀၆
ကဆံ် ဒရဟိ	၁၉၀
ကထံ် ဟိ	၇
ကဒလိက္ခန်ံ	၁၃၁
ကဒလိမိ်ဂပဝရပစ္စတ္ထရဏာနိ	၁၃၄
ကဒလူပမာ	၁၃၁
ကပ္ပါသိကသုခုမံ ဝါ	၁၃၆
ကပ္ပါသိကသုခုမာနိ	၁၃၅
ကပ္ပတ်ံ	၆
ကပ္ပေန်ံ	၁၉၀
ကမ္မလသုခုမံ ဝါ	၁၃၆
ကမ္မလသုခုမာနိ	၁၃၅
ကမ္မနိယံ်	၁၉၂
ကမ္မာနိ	၉၅
ကရဏီယံ်	၁၉
ကရဏ္ဍကေ	၁၂၁
ကရေယျဝါ	၂၉
ကရောတော	၁၂၄

ပဒါနုက်ကဒမာ	ပိဒ္ဓခက်ာ
[ခ]	
ခေကဒ်ိဘာဝံ	၁၉၅
ခေတုကိ	၅၃၂၆၃
ခေသဲ ဒုက္ခာနုပ္ပဒဲသဲ	၁၅
ခေသဲ ဘာသိတာသဲ	၁၄
ခေတာဒိသော	၁၁၂
ခေတ္တကောပိ ခေါ	၁၃၃
ခေထ	၁၁၈
ခေံ အနုဿာသိကာ ခေါ	၁၃၁
ခေံကေါဇ္ဇာ	၂၂၁၁၄၃
ခေံနာမော	၂၂၁၁၄၃
ခေံမဟာနုဘာဝေါ	၇၂
ခေံမဟိဒ္ဓိကော	၇၂
ခေံမဟေသက္ခော	၇၂
ခေသိကဉ္စာယိဒ္ဓိဘာ	၁၇၇
ခေသိကဉ္စာယိဒ္ဓိတာတိ +	၁၅၁
ခေသော	၂၄
ခေဟိ	၆၆
ခေဠုလာဂုမ္ဗေ	၆၁
[ဃ]	
ဃကံ်	၁၁
ဃကသာရီတိ	၁၁
ဃကာသံ်	၉၀
ဃကော	၁၀
ဃက္ကန္တော	၁၀၆
ဃဘိက္ခာ	၈၃
ဃဒဟ	၁၂၄
ဃဒါဘမိ်	၇၅
ဃဓုနာတိ	၁၄၅
ဃပပါတိကာ	၁၇၂၊၂၀၁
ဃဘာသေတ္ဝာ	၁၁၂
ဃရမ္ဘာဂိယာနိ	၄၅
ဃရသာ	၇၀
ဃလုဇ္ဇ	၁၁၉
ဃဝဒတိ	၉၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[က]	
ကဆ္ဆောန္တူတိ	၁၂၃
ကလဒ္ဒကနိဝါပေ	၁၀၈၁၁၃၇
ကလ္လံ နု	၄၀
ကလ္လိတကုသလော+	၂၁၆
ကသတိ	၁၄၅
ကသန္တော	၁၄၅
ကဿကော	၁၄၅
ကဿပကာရုဏေ	၁၁၅
ကာစိ	၅၆
ကာပေါတကာနိ	၁၇၄
ကာမတဏှာ	၂၂
ကာမဝိတက္ကော	၈၄
ကာမေသု	၈၃
ကာမေဟိ	၁၀
ကာယပရိယန္တိကံ	၁၁၆
ကာယသခ်ိရေ	၁၁၅
ကာယသ္မိံ	၁၁၀
ကာယဿ	၉
ကာရုယတော	၁၇၄
ကာလံ	၁၁၁
ကာလကိရိယာ	၁၁၂
ကာသာ	၁၂၇
ကာဠသိလာ	၁၁၁
ကာဠာနုသာရိဂန္ဓော	၁၄၅
ကိံ	၅၂၊၁၁၀
ကိံကာရပဋိဿာဝီ+	၁၀၄
ကိံဇာတိကာ	၃၅
ကိံဇာတိကော	၈၈
ကိံနိဒါနော	၈၈
ကိံပဘဝေါ	၈၈
ကိံပဟောတိကာတိ	၃၅
ကိံဝါဒီ	၇
ကိံသမုဒယော	၈၈
ကိစ္စကရဏီယေသု	၁၁
ကိဉ္စ	၁၄၊၇၄

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[က]	
ကိဉ္စာပိ ဟောတိ	၁၂၁
ကိဉ္စိဝိ	၁၉၆
ကိဉ္စဒေဝ	၉၀
ကိဉ္စိကွဿ ဂန္ဓောတိ ဝါ	၁၁၉
ကိတ္တာဝတာ	၃
ကိန္တိ	၂၄၊၁၂၈
ကိမင်္ဂါယိတိ	၇
ကိမတ္ထိယံ	၁၆၃
ကိလမထော	၁၇၄
ကိလမာပယတော	၁၇၅
ကိဿဟေတု	၂၉
ကိဉ္စန္တိ	၁၆၅
ကုက္ကုစ္စံ	၁၀၉
ကုက္ကုဋပေါတကာ	၁၄၃
ကုက္ကုဋိယာ	၁၄၃
ကုက္ကုဋ် +	၁၅၇
ကုဋ္ဌမ္ဗုလံ	၁၉၇
ကုဋ္ဌာရိံ	၁၃၁
ကုတော	၂၁၊၁၃၁
ကုမာရကာ ဝါ	၁၆၅
ကုမာရိကာယော ဝါ	၁၆၅
ကုမ္ဘကာရနိဝေသနေ	၁၀၈
ကုရရဃရေ	၉
ကုလပုတ္တာ	၃၀၊၆၃၊၈၂
ကုဿာ	၁၂၇
ကုဿဝတီရာဇဓာနိပွမုခါနိ	၁၃၃
ကူဠံ	၁၄၅
ကူဋဂ်မာ	၁၄၅
ကူဋဋ္ဌာ	၁၇၇
ကူဋဂါရသာလာယံ	၅၈၊၁၀၆
ကူဋာဂါရဿ	၁၄၅
ကေဝလကပ္ပံ	၁၁၂
ကေဝလဿ	၁၅

လွဲ ၁၄၄
ခြွေ ၁၄၅
လှေကားထစ် ၁၄၅
ငယ် ၁၄၆
ခေါင်းလောင်း ၁၄၆
ခေါင်းလောင်းသံ ၁၄၆
ခေါင်းလောင်းသံ + ခွေး ၁၄၆
ခေါင်းလောင်းသံ + ခွေး + ကြောင် ၁၄၆
ခေါင်းလောင်းသံ + ခွေး + ကြောင် + ကြက် ၁၄၆
ခေါင်းလောင်းသံ + ခွေး + ကြောင် + ကြက် + ဆူး ၁၄၆
ခေါင်းလောင်းသံ + ခွေး + ကြောင် + ကြက် + ဆူး + ဆွဲ ၁၄၆
ခေါင်းလောင်းသံ + ခွေး + ကြောင် + ကြက် + ဆူး + ဆွဲ + ဆွဲ ၁၄၆
ခေါင်းလောင်းသံ + ခွေး + ကြောင် + ကြက် + ဆူး + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ ၁၄၆
ခေါင်းလောင်းသံ + ခွေး + ကြောင် + ကြက် + ဆူး + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ ၁၄၆
ခေါင်းလောင်းသံ + ခွေး + ကြောင် + ကြက် + ဆူး + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ ၁၄၆
ခေါင်းလောင်းသံ + ခွေး + ကြောင် + ကြက် + ဆူး + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ ၁၄၆
ခေါင်းလောင်းသံ + ခွေး + ကြောင် + ကြက် + ဆူး + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ ၁၄၆
ခေါင်းလောင်းသံ + ခွေး + ကြောင် + ကြက် + ဆူး + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ ၁၄၆
ခေါင်းလောင်းသံ + ခွေး + ကြောင် + ကြက် + ဆူး + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ ၁၄၆
ခေါင်းလောင်းသံ + ခွေး + ကြောင် + ကြက် + ဆူး + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ ၁၄၆
ခေါင်းလောင်းသံ + ခွေး + ကြောင် + ကြက် + ဆူး + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ ၁၄၆
ခေါင်းလောင်းသံ + ခွေး + ကြောင် + ကြက် + ဆူး + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ ၁၄၆
ခေါင်းလောင်းသံ + ခွေး + ကြောင် + ကြက် + ဆူး + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ ၁၄၆
ခေါင်းလောင်းသံ + ခွေး + ကြောင် + ကြက် + ဆူး + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ ၁၄၆
ခေါင်းလောင်းသံ + ခွေး + ကြောင် + ကြက် + ဆူး + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ ၁၄၆
ခေါင်းလောင်းသံ + ခွေး + ကြောင် + ကြက် + ဆူး + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ ၁၄၆
ခေါင်းလောင်းသံ + ခွေး + ကြောင် + ကြက် + ဆူး + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ ၁၄၆
ခေါင်းလောင်းသံ + ခွေး + ကြောင် + ကြက် + ဆူး + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ ၁၄၆
ခေါင်းလောင်းသံ + ခွေး + ကြောင် + ကြက် + ဆူး + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ + ဆွဲ ၁၄၆
ခေါင်းလောင်းသံ + ခွေး + ကြောင် + ကြက် + ဆူး + ဆွဲ ၁၄၆
ခေါင်းလောင်းသံ + ခွေး + ကြောင် + ကြက် + ဆူး + ဆွဲ ၁၄၆
ခေါင်းလောင်းသံ + ခွေး + ကြောင် + ကြက် + ဆူး + ဆွဲ ၁၄၆
ခေါင်းလောင်းသံ + ခွေး + ကြောင် + ကြက် + ဆူး + ဆွဲ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဂ]	
ဂေါစရကုသလော	၂၁၆
ဂေါစရော	၇၁
ဂေါနကတ္ထတာနိ	၁၃၄
ဂေါမယဂန္ဓော ဝါ	၁၂၁
ဂေါမယပိဏ္ဍံ	၁၃၃
ဂေါမယော ဝါ	၁၂၁
[ဃ-စ]	
ဃာတေန္တော	၁၇၅
ဃောသိတာရာမေ	၁၁၇
စက္ကဝတ္တိဿ ရညော	၁၄၆
စင်္ကမော	၁၇၅
စင်္ခုန်ဒိယဿ	၄၈
စင်္ခုမာ	၁၃၀
စင်္ခုဝိညာဏံ	၅၁
စဇမာနော	၇၂
စတယော	၄၄
စတုဒ္ဒိသာ	၇၁
စတုပရိဝဋ်ံ	၄၈
စတုမဟာပထေ	၁၃၁
စတုရာသီတိ အဿသဟဿာနိ	၁၃၄
စတုရာသီတိ ဂဇတ္တိသဟဿာနိ	၁၃၄
စတုရာသီတိ ကုဋ္ဌာဂါရသဟဿာနိ	၁၃၄
စတုရာသီတိ ခတ္တိယသဟဿာနိ	၁၃၄
စတုရာသီတိ ထာလိပါကသဟဿာနိ	၁၃၅
စတုရာသီတိ ဓေနုသဟဿာနိ	၁၃၄
စတုရာသီတိ နဂရသဟဿာနိ	၁၃၃
စတုရာသီတိ နာဂသဟဿာနိ	၁၃၄
စတုရာသီတိ ပလ္လင်္ကသဟဿာနိ	၁၃၄
စတုရာသီတိ ပါသာဒသဟဿာနိ	၁၃၃
စတုရာသီတိ မဏိသဟဿာနိ	၁၃၄
စတုရာသီတိ ရထသဟဿာနိ	၁၃၄
စတုရာသီတိ ဝတ္ထကောဋိသဟဿာနိ +	၁၃၅
စတူသု	၈၄
စန္ဒပဘာ	၁၄၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[စ]	
စန္ဒိမပဘာယ	၁၄၆
စန္ဒိမသုရိယာ	၁၇၀
စရ	၁၃
စရဏံ နာမ	၁၄၀
စရမာနော	၁၃၁
စရာမ	၂၀၁
စရိတ္တာ	၈၀
စာဂါ	၁၄
စာတုမဟာဘူတိကော	၁၇၃
စာရိကံ	၈၅
စိတ္တံ	၁၄၊၁၄၀
စိတ္တကာရော	၁၄၁
စိတ္တတရုံ	၁၄၀
စိတ္တာနိ	၅၇
စိတ္တိတာ +	၁၄၁
စိန္တိတံ	၁၄၀
စိရဋ္ဌိတိကာ	၇၂
စိရပဋိကော	၁၁၀
စိရဿုတာ	၈၆
စုတိ ဝါ	၄၃
စေတနာကာယာ	၅၀
စေတသော	၁၁၊၁၉၅
စေတောတိတိ	၁၁၂
ဇပိ ဂဏ္ဍော့ယျ	၁၂၇
ဇစပိ နိုပဇ္ဇတိ	၁၃၉
ဇာရာဘိဒုတာ	၈၃
[ဆ]	
ဆဋ္ဌိတံ	၁၃၂
ဆန္ဒရာဂဝိနယက္ခာယိ ဓေါတိ	၇
ဆန္ဒရာဂေမတ္တတာ	၉၂
ဆဝါလာတံ	၈၃
ဆိန္နတော	၅၊၁၇၄-၅
ဆိန္နိ	၁၂၄
ဆိန္နေယျ	၁၃၁

ပဒါနုက္ကမာ	ပိဋကော်
[ဆ-ဇ]	
ဆိန္နေယျာတိ	၎၅
ဆေဒါပယတော	၁၇၎
ဇရာမရဏံ	၁၅
ဇရာမရဏာဿ	၂၇
ဇရာမရဏေနာ	၃၃
ဇလာဇုဇာ	၂၀၀
ဇဟန္တိ	၁၃၂
ဇာတံ	၃၃
ဇာတာ	၁၂၇
ဇာတိ	၁၉၊ ၂၅
ဇာတိပစ္စယာ	၁၅
ဇာတိယာ	၃၃
ဇာနုတော	၄၈
ဇိယ္ဘာယပိ	၇၄
ဇိဏ္ဏော	၁
ဇိယတိ	၁၅၃
ဇိဝိဟံ	၁၉၈
ဇိဝိကာနံ	၈၂
ဇိဝိတပရိယန္တိကံ	၁၁၆
ဇိဝိတပရိယာဒါနာ	၁၁၆
ဇိဇိတာ	၁၀၃
ဇိဝါ	၁၇၆
ဇိဇေ	၁၇၇
[ဈ-ဉ]	
ဈာယတိ	၃၉
ဈာယီ	၂၁၅
ဈာယေယျ	၁၁၆
ဉာဏံ	၁၉
ဉာဏဋ္ဌ	၂၅
ဉာဏမေဝ	၁၂၅
[ဋ]	
ဋာနံ	၁၀၇
ဋာနေ	၄၇
ဋိတဿ	၃၁

ပဒါနုက္ကမာ	ပိဋကော်
[ဋ-ဒ]	
ဋိတိကုသလေ	၂၁၅
ဋိဝိဋဘေ	၁၃၀
ဋိဝိဋတော	၃၈
ဌံသမကသဝါတာတပသရီ-သပသမ္ဖဿေနပိ	၃၄
ဌယ္ဘတိ	၁၃၉
ဌဟတိ ဝါ	၂၉
ဌဟေယျ ဝါ	၂၉
[တ]	
တံ စေတောပကိဓိံ	၂၁၉
တဋ္ဌ	၁၀၉
တစဂန္ဓေ	၂၀၈
တဋ္ဌ ဒိဝါဝသေသံ	၁၁၁
တဋ္ဌ ရတ္တိံ	၁၁၁
တဏှံ	၂၃
တဏှာဓိပတေယျေန	၉၅
တဏှာသံယောဇနာနံ	၁၃၈
တတောဇော	၈၈
တတောနိဒါနံ	၁၂၇
တတြ ခေါ	၅၂
တတြတတြ	၂၂၊၄၈
တထာဂတော	၅၂၊၁၀၂
တထုပမံ	၁၄
တဒင်္ဂနိဗ္ဗုတောတိ	၃၅
တဒန္ဒယာနိ	၁၄၅
တဒဟုပေါသထေ	၉၀
တဒါပိ	၁၀၄
တဒုပိယံ	၁၃၇
တပတေ စ	၁၄၆
တမဂတံ	၁၄၆
တယော	၈၄
တရုဏာဿ	၈၀
တသ္မိံ	၇၀
တသ္မိံ စ	၁၀၄

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဿဇ်ကော်
[ဒ]	
ဒကံ	၂၁
ဒကာသယာ	၃၁
ဒက္ခိဏံ	၉၉
ဒက္ခိဏံ ဒိသံ	၁၁၄
ဒက္ခိဏသိ	၉၉
ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ	၁၄
ဒဏ္ဍံ	၁၀၉
ဒတ္တုပညတ္တံ +	၁၃၄
ဒဒန္တော	၁၇၅
ဒဓိ	၂၁၅
ဒန္တဘူမိံ	၃၀
ဒန္တမယာနိံ	၁၃၄
ဒမေန	၁၃၆
ဒသ ဝါ	၁၄၃
ဒဿနံ	၂၅
ဒဿနာယ	၁၁၀
ဒဟရာ	၉၆
ဒဠ္ဎေ	၁၃၉
ဒဠ္ဎေဟိ	၃၁
ဒါနိဝိ	၂၅
ဒါပေန္တော	၁၇၅
ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ စေဝ	၁၅၅
ဒိဋ္ဌိယော	၈၄
ဒိဋ္ဌေ	၁၈၃
ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ	၉၁၄၁
ဒိန္နံ	၁၃၂
ဒိဝါ ဝါ	၁၃၂
ဒိဝါဝိဟာရံ	၈၀
ဒိဝါဝိဟာရာယ	၈၀၊၁၉၄
ဒိသာမုခေါ	၁၉၃
ဒိသွာ	ဂ
ဒိဿန္တိ ဧဝ	၁၄၃
ဒီဃရတ္တံ	၂၊၁၀၅၊၁၉၅
ဒီဃာယုကာ	၃၂၊၂၀၆

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဿဇ်ကော်
[တ]	
တာဒိနော	၃၃
တာဝ	၂၅
တာဝတိကာ	၁၁၀
တာလာဝတ္ထုကတံ	၁၅၀
တာလာဝတ္ထုကာ	၁၁
တာသံ	၄၃
တာသော	၄၃
တိကွတ္တုံ	၃၁
တိဋ္ဌတိ	၁၅
တိဋ္ဌန္တေဝ ခေါ	၃၈
တိဏံ	၁၃၁
တိဏ္ဏော	၁၀၄
တိတ္တကမိဿိ	၃၆
တိဒဏ္ဍံ	၉၉
တိမိဆာယိတတ္တံ +	၁၁၄
တိရစ္ဆာနဂတာ	၃၁၊၁၄၁
တိရိယံ	၃၀
တိဝိဓူပဓရိကွံ	၅၁
တိသု သိက္ခာသု	၃၀
တုဏ္ဆကံ	၁၃၁
တုဏ္ဆကညော	၁၃၀
တုဏှီဘာဝေန	ဂ၁
တုမှေ	၁၀ဂ
တေလဋ္ဌ	၁၁၆
တေလပ္ပဒီပေါ	၁၁၆
[ထ]	
ထမ္ဘေ ဝါ	၁၃၉
ထလံ	၁၄၄
ထာမဿာ	၁၀၁
ထာမသော	၃၃
ထိနမိဒ္ဓဿ	၉၃
ထုလ္လဖုသိတကေ	၁၃၀
ထေတတော	၁၀၂-၃
ထေရော	၁၀၃

ထားဝယ်ခရိုင် ၄ ... ၂၂
ထီးချိုမြို့ ၄ ... ၃၀၄
ထီးဆိပ်ကြီးကျေးရွာ ၄ ... ၃၀၄
ထီးဆိပ်ကြီးကျေးရွာ ၄ ... ၃၁၀
ထီးဆိပ်ကြီးကျေးရွာ ၄ ... ၃၁၂
ထီးဆိပ်ကြီးကျေးရွာ ၄ ... ၃၁၄
ထီးဆိပ်ကြီးကျေးရွာ ၄ ... ၃၁၆
ထီးဆိပ်ကြီးကျေးရွာ ၄ ... ၃၁၈
ထီးဆိပ်ကြီးကျေးရွာ ၄ ... ၃၂၀
ထီးဆိပ်ကြီးကျေးရွာ ၄ ... ၃၂၂
ထီးဆိပ်ကြီးကျေးရွာ ၄ ... ၃၂၄
ထီးဆိပ်ကြီးကျေးရွာ ၄ ... ၃၂၆
ထီးဆိပ်ကြီးကျေးရွာ ၄ ... ၃၂၈
ထီးဆိပ်ကြီးကျေးရွာ ၄ ...

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[န]	
နဉ္ဇသိနေတိ	၇၇
နကစိ့	၁၀၉
နကယိရာ	၁၀
နက္ခတ္တဝိဇ္ဇာတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ	၁၉၀
နခသိခါယံ	၁၃၇
နစအဘ္ဘာစိက္ခေယျာ်ထ	၇
နစိရသော၀	၃၀၊၆၃
နဇ္ဇော	၁၇၀
နတ္တိဝံ့	၅၀
နတ္တိကဝါဒါ	၆၂
နတ္တိတဉ္ဉ	၁၂၄
နတ္တိသမ္မတံ	၁၂၀
နတ္ထိတိ	၂၅
နတ္ထေ၀ ဝဒါမိ	၁၃၉
နဒန္တိတိ	၇၁
နဒီ	၁၂၇
နနိဗ္ဗိန္ဒေယျုံ	၂၆
နနိဿရေယျုံ	၂၆
နန္ဒိကွယော +	၄၂
နန္ဒိရာဂသဟဂတာ	၂၂၁၄၀
နန္ဒူပသေစနံ	၄၃
နပကွန္ဒတိ	၁၂၃
နပကွာယန္တိ	၉၇
နပညာယတိ +	၁၃၀
နပဋိဘန္တိ +	၉၇
နပရိတဿတိ	၃၅
နပရိပ္ပရေတိ	၈၄
နပရိပ္ပူရေတိ	၈၄
နပရိမုစ္စတိ	၁၃၉
နပသီဒတိ	၁၂၃
နပဗ္ဗိလဘာမိ	၁၁၅
နဘံ့	၁၄၆
နမော	၇၉
နဝကာနံ့	၉၆
နဝဏ္ဏေယျ	၉
နဝနိတံ့	၂၁၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[န]	
နဝဝါဒေန	၁၀၇
နဝါ	၈၀
နဝါယန္တိ	၁၇၁
နဝိကမ္ပန္တိ	၇၀
နဝိဇဝယန္တိ	၁၇၀
နဝိဇ္ဇတိ	၁၃၂
နဝိဝဒါမိ	၁၂၈
နသံကိယန္တိ	၆၀
နသံဝတ္တေယျ	၅၄
နသန္တိဋ္ဌတိ	၁၂၃
နသန္နန္တိ	၁၇၀
နသန္နိုပေတိ	၂၈
နသာရဇ္ဇေယျုံ	၂၆၊၅၉
နသုကရော	၁၀၄
နဟိ ပန ပဋိဘာတိ	၃
နာဂယောနိယော	၂၀၀
နာဂ်ွန္တိ	၁၄၆
နာဓိမုစ္စတိ	၁၂၃
နာနုတ္တာ ညာနံ	၁၉၆
နာနုဂရဏံ	၅၂
နာနုဂေရဇ္ဇကတံ	၃
နာနုသေတိ	၂၉
နာဘိဇာနာမ	၃၉
နာဘိနန္ဒတိ	၁၈
နာမရူပနိရောဓော	၅၁
နာမရူပသမုဒယော	၅၁
နာဝဟိယ	၁၄၄
နာသက္ခိ	၁၆၄
နာဠိကောဒနပရမံ	၁၃၃
နိက္ခမတိ	၃၁
နိက္ခိပန္တိ	၁၂၁
နိက္ခိပိတ္ဝာ	၂၃
နိဂ္ဂဟိတော	၁၃
နိစ္စံ ဘဝိဿတိ	၂၁
နိဆ္ဆာတော	၂၃

ပဒါနုက်ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[နာ]	
နော ဝိပ္ပယုတ္တာ	၂၄
နောင ဝိသံယုတ္တာ	၂၆
နောဝသညီနာသညီ	၃၀
နော	၅၂
နော အဘိက္ကမန္တိ ကစ္စိ	၁၀၉
နော အာစိနာတိ	၇၇
နော စ သိယာ	၄၄၊၀၉
နော စ သုပရိဟာယာမာဘိ	၁၁၅
နော စဿ	၀၉
နော စေ အဘဝိဿ	၂၆
နော စေ အဿံ	၄၄
နော သိယာ	၃
[ပ]	
ပကရဏော	၇၉
ပစတော	၁၇၄
ပစ္စဝေက္ခမာနော	၉၆
ပစ္စဿောသိ	၄
ပစ္စုဒါဝတ္တတိ	၁၂၃
ပစ္စုပဋ္ဌာတိ	၁၃၆
ပစ္စုပ္ပန္နဿ	၁၀
ပဇ္ဇော	၁၂၊၅၃
ပဇ္ဇောနိပါတိနီ	၁၀၄
ပဇ္ဇောဘတ္တံ	၀၀၊၁၉၄
ပဇ္ဇောဘူမကမိကော	၆
ပဇ္ဇိမံ ဒိသံ	၁၁၄
ပဇ္ဇိမေ မာသေ	၁၃၀
ပဇဟံ	၂၄
ပဇဟတိ	၇၇
ပဇဟထ	၁၅၀
ပဇာနာတိ	၁၄
ပဇာယ	၂၅
ပဋ္ဌ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ	၁၂၀
ပဋ္ဌဝဂ္ဂိယေ	၅၄
ပဋ္ဌပါဒါနက္ခန္ဓေ ဝါ	၃၀

ပဒါနုက်ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော်
[နာ]	
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်္ဂေ	၁၂၄
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ	၁၂၄
ပဋိစ္ဆာဒေတုံ	၁၀၁
ပဋိဇဂ္ဃိတွာ	၁၀၁
ပဋိဇာနာတိ	၁၀၁
ပဋိဇာနာမိ	၁၀၁
ပဋိဇာနာသိ	၁၀၁
ပဋိဇာနိတွာ	၁၀၁
ပဋိဇာနေယျ	၁၀၁
ပဋိဇာနော	၁၀၁
ပဋိဇာနောဟံ	၁၀၁
ပဋိဇိဃိဿာမိ	၁၀၁
ပဋိဇိဃိဿာမိ	၁၀၁
ပဋိဇိဃိဿာမိ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပညတ္တာနိ	၁၀၈
ပညတ္တိ	၆၀
ပညတ္တိပထော	၆၀
ပညတ္တေ	၈၂
ပညာပနာယ	၅၀
ပညာယတိ ကစ္စံ	၁၀၉
ပဋိလဒ္ဓတာနံ	၁၃၄
ပဋိကတ္ထတာနိ	၁၃၄
ပဋိက္ကမော	၁၀၉
ပဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ	၆၂
ပဋိဂဟိတံ	၁၂၄
ပဋိဃသညာနံ	၁၉၆
ပဋိစ္စ	၂၄
ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ	၂၁
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒသော	၅၂
ပဋိဇာနေယျ	၂
ပဋိနိဿဂ္ဂါ	၁၄
ပဋိပန္နော	၅၉
ပဋိပုစ္ဆာဝိနိတာ ဓေါ	၆၅
ပဋိပုစ္ဆံ ဘုံ	၃
ပဋိပဿမ္ဘတိ	၁၄၄
ပဋိဘာတု +	၅၃
ပဋိဘာတု ဝတ	၄
ပဋိသံဝေဒေမိ	၁၉၅
ပဋိသန်ဓိယ	၃၆
ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ	၇၁၊၁၄
ပဋိသလ္လာနာ	၁၉၄
ပဋိသလ္လာဏော	၁၆
ပဋိသလ္လီနဿ	၈၀
ပဋိဿတော	၁၃၂
ပဏာမေတွာ	၃၉၊၈၁
ပဏိတံ ဝါ	၃၉
ပဏီတတရာ	၂၀၀
ပတိစယော	၁၅၅
ပတ္တံ	၁၇၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ပ]	
ပတ္တဂန္ဓေ	၂၀၈
ပတ္တစီဝရံ	၃၉
ပတ္တပါဏီ	၈၂
ပတ္တဝဋ္ဋံ	၁၃၁
ပတ္တသဿ ဂန္ဓောတိ ဝါ	၁၁၉
ပတ္ထယံ	၁၃၂
ပထဝီကာယံ	၁၇၃
ပထဝီ စ	၄၄
ပဒံ	၁၃၂
ပဒက္ခိဏံ	၃၊၃၀၊၆၃
ပဒါနိံ +	၁၇၄
ပဒါလိတံ	၆၉
ပဒါလေတွာ	၁၄၃
ပဒီပေယျ	၂၀၃
ပဒုဋ္ဌမနသက်ပွေါ	၈၃
ပဒုမဿ ဝါ	၁၁၉
ပဓဋိကာဂန္ဓေ	၂၀၈
ပဓါတော	၉
ပဓာဌော +	၁၀-၁၀
ပဗ္ဗဇ္ဇိံ	၃၀
ပဗ္ဗဇလာယကော	၁၄၅
ပဗ္ဗဇာ	၁၂၃
ပဗ္ဗတေ	၉
ပဗ္ဗတေယျော	၁၂၃
ပဘင်္ဂံ စ	၂၈
ပရံ ဒါရံ ဂစ္ဆတော	၁၅၅
ပရံ မရဏာ စ	၉
ပရတော	၁၅၅
ပရဘတ္တံ	၁၃၂
ပရမပတ္တိပတ္တော	၁၀၆
ပရမပုရိသော	၁၀၆
ပရာမာသာ	၁၀၁
ပရာမာသော	၄၇
ပရိက္ခီဏဘဝသံယောဇနော	၁၅၀
ပရိဇာနံ	၂၄

[ပ] ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	[ပ] ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
ပရိညံ	၂၃	ပရိသေဝိတာနိ	၁၄၃
ပရိညာဒ္ဝေ + ပရိညာတာဝိံ	၁၈၀	ပရိဟရန္တော	၂
ပရိညာတာဝိံ	၁၄၉	ပရိဟီနော	၈၄
ပရိညာယေဿု	၂၃၁၀၈	ပရေ	၁၄၄
ပရိဏာယကရတနုပပ္ပမုခါနိ	၁၃၄	ပလဂ္ဃန္တေဝါသိဿ ဝါ	၁၄၃
ပရိတဿနော	၁၂၃	ပလဂ္ဃာယ ဝါ	၁၄၃
ပရိတ္တံ	၁၃၃	ပလာယန္တိ	၂၂
ပရိဒဟာမိ	၁၃၆	ပလုဇ္ဇေယျုံ	၁၂၇
ပရိဒေဝေတိ	၃၃	ပလေတိ	၁၇၈
ပရိနိဗ္ဗုတောတိ	၂၃	ပလောကတော	၁၅၅
ပရိနိဗ္ဗာယတိ	၃၃	ပဝတ္တယိ	၃၃
ပရိပက္ကံ	၁၇၈	ပဝရော စ	၂၁၅
ပရိပန္ထေတိဋ္ဌတော	၁၇၅	ပဝိသန္တိ	၃၁
ပရိပါစေဿာမိ	၁၇၈	ပသံသိယာ	၃၀
ပရိဗ္ဗာဇကာ	၁၀၆	ပသယ့	၁၀၄
ပရိဘာဝိတာနိ	၁၄၃	ပသာရေယျ သေယျထာပိ	၈၁
ပရိဘုဉ္ဇတိ	၁၉၃	ပဿံ	၁၈
ပရိဘုဉ္ဇာမိ	၁၃၅	ပဿမ္ဘေတ္ဝာ ပဿမ္ဘေတ္ဝာ	၁၁၅
ပရိမုတ္တော	၂၃	ပဟာတဗ္ဗော	၂၄၅၊၁၅၃
ပရိယန္တံ	၁၆၄	ပဟာနံ	၉
ပရိယန္တကတော	၁၃၈	ပဟာနာ	၃၅
ပရိယာဒါနာ	၁၃၊၁၁၆	ပဟိတတ္တော	၂၉၊၆၂၊၁၆၁
ပရိယာဒါနာယ	၁၃၊၉၃၊၁၄၄	ပဟီနဘယဘေရဝါ	၃၀
ပရိယုဋ္ဌဿယိနော	၄	ပဟီနာ	၁၁
ပရိယုဋ္ဌဿယီ	၄	ပဟီယန္တိ	၃၅
ပရိယေသာမိ	၁၉၉	ပဟောတိ စ	၁၂၄
ပရိယေသိတံ	၁၇၁	ပဟောသိ	၁၂၊၂
ပရိယောဒါတံ	၁၂၁	ပါကတိန္ဒြိယော	၈၃
ပရိယောဒါတော	၉၆	ပါစယတော	၁၇၄
ပရိယောဒါတော	၃၊၁၉၄	ပါဋိကင်္ခါ	၉
ပရိယောနဒ္ဓါ	၂	ပါဏာ	၁၇၆
ပရိဝိတက္ကော	၈၁	ပါဏိနော	၁၃၃
ပရိသုဒ္ဓံ	၁၂၁	ပါတံ	၁၃၅
ပရိသုဒ္ဓေ	၉၆	ပါတုဘူတံ	၃၃
ပရိသုဒ္ဓေါ	၃၊၁၉၄	ပါတုရဟောသိ	၈၁

ภาษาลาวถิ่นต่างๆ ที่ใช้ในการสำรวจครั้งนี้

ภาษาลาว	ภาษาญ้อ	ภาษาไทย
๑ ภูคา	๑ ภูคา	๑ ภูคา
๒ ภูกอ	๒ ภูกอ	๒ ภูกอ
๓ ภูลม	๓ ภูลม	๓ ภูลม
๔ ภูลม	๔ ภูลม	๔ ภูลม
๕ ภูลม	๕ ภูลม	๕ ภูลม
๖ ภูลม	๖ ภูลม	๖ ภูลม
๗ ภูลม	๗ ภูลม	๗ ภูลม
๘ ภูลม	๘ ภูลม	๘ ภูลม
๙ ภูลม	๙ ภูลม	๙ ภูลม
๑๐ ภูลม	๑๐ ภูลม	๑๐ ภูลม
๑๑ ภูลม	๑๑ ภูลม	๑๑ ภูลม
๑๒ ภูลม	๑๒ ภูลม	๑๒ ภูลม
๑๓ ภูลม	๑๓ ภูลม	๑๓ ภูลม
๑๔ ภูลม	๑๔ ภูลม	๑๔ ภูลม
๑๕ ภูลม	๑๕ ภูลม	๑๕ ภูลม
๑๖ ภูลม	๑๖ ภูลม	๑๖ ภูลม
๑๗ ภูลม	๑๗ ภูลม	๑๗ ภูลม
๑๘ ภูลม	๑๘ ภูลม	๑๘ ภูลม
๑๙ ภูลม	๑๙ ภูลม	๑๙ ภูลม
๒๐ ภูลม	๒๐ ภูลม	๒๐ ภูลม
๒๑ ภูลม	๒๑ ภูลม	๒๑ ภูลม
๒๒ ภูลม	๒๒ ภูลม	๒๒ ภูลม
๒๓ ภูลม	๒๓ ภูลม	๒๓ ภูลม
๒๔ ภูลม	๒๔ ภูลม	๒๔ ภูลม
๒๕ ภูลม	๒๕ ภูลม	๒๕ ภูลม
๒๖ ภูลม	๒๖ ภูลม	๒๖ ภูลม
๒๗ ภูลม	๒๗ ภูลม	๒๗ ภูลม
๒๘ ภูลม	๒๘ ภูลม	๒๘ ภูลม
๒๙ ภูลม	๒๙ ภูลม	๒๙ ภูลม
๓๐ ภูลม	๓๐ ภูลม	๓๐ ภูลม
๓๑ ภูลม	๓๑ ภูลม	๓๑ ภูลม
๓๒ ภูลม	๓๒ ภูลม	๓๒ ภูลม
๓๓ ภูลม	๓๓ ภูลม	๓๓ ภูลม
๓๔ ภูลม	๓๔ ภูลม	๓๔ ภูลม
๓๕ ภูลม	๓๕ ภูลม	๓๕ ภูลม
๓๖ ภูลม	๓๖ ภูลม	๓๖ ภูลม
๓๗ ภูลม	๓๗ ภูลม	๓๗ ภูลม
๓๘ ภูลม	๓๘ ภูลม	๓๘ ภูลม
๓๙ ภูลม	๓๙ ภูลม	๓๙ ภูลม
๔๐ ภูลม	๔๐ ภูลม	๔๐ ภูลม
๔๑ ภูลม	๔๑ ภูลม	๔๑ ภูลม
๔๒ ภูลม	๔๒ ภูลม	๔๒ ภูลม
๔๓ ภูลม	๔๓ ภูลม	๔๓ ภูลม
๔๔ ภูลม	๔๔ ภูลม	๔๔ ภูลม
๔๕ ภูลม	๔๕ ภูลม	๔๕ ภูลม
๔๖ ภูลม	๔๖ ภูลม	๔๖ ภูลม
๔๗ ภูลม	๔๗ ภูลม	๔๗ ภูลม
๔๘ ภูลม	๔๘ ภูลม	๔๘ ภูลม
๔๙ ภูลม	๔๙ ภูลม	๔๙ ภูลม
๕๐ ภูลม	๕๐ ภูลม	๕๐ ภูลม
๕๑ ภูลม	๕๑ ภูลม	๕๑ ภูลม
๕๒ ภูลม	๕๒ ภูลม	๕๒ ภูลม
๕๓ ภูลม	๕๓ ภูลม	๕๓ ภูลม
๕๔ ภูลม	๕๔ ภูลม	๕๔ ภูลม
๕๕ ภูลม	๕๕ ภูลม	๕๕ ภูลม
๕๖ ภูลม	๕๖ ภูลม	๕๖ ภูลม
๕๗ ภูลม	๕๗ ภูลม	๕๗ ภูลม
๕๘ ภูลม	๕๘ ภูลม	๕๘ ภูลม
๕๙ ภูลม	๕๙ ภูลม	๕๙ ภูลม
๖๐ ภูลม	๖๐ ภูลม	๖๐ ภูลม
๖๑ ภูลม	๖๑ ภูลม	๖๑ ภูลม
๖๒ ภูลม	๖๒ ภูลม	๖๒ ภูลม
๖๓ ภูลม	๖๓ ภูลม	๖๓ ภูลม
๖๔ ภูลม	๖๔ ภูลม	๖๔ ภูลม
๖๕ ภูลม	๖๕ ภูลม	๖๕ ภูลม
๖๖ ภูลม	๖๖ ภูลม	๖๖ ภูลม
๖๗ ภูลม	๖๗ ภูลม	๖๗ ภูลม
๖๘ ภูลม	๖๘ ภูลม	๖๘ ภูลม
๖๙ ภูลม	๖๙ ภูลม	๖๙ ภูลม
๗๐ ภูลม	๗๐ ภูลม	๗๐ ภูลม
๗๑ ภูลม	๗๑ ภูลม	๗๑ ภูลม
๗๒ ภูลม	๗๒ ภูลม	๗๒ ภูลม
๗๓ ภูลม	๗๓ ภูลม	๗๓ ภูลม
๗๔ ภูลม	๗๔ ภูลม	๗๔ ภูลม
๗๕ ภูลม	๗๕ ภูลม	๗๕ ภูลม
๗๖ ภูลม	๗๖ ภูลม	๗๖ ภูลม
๗๗ ภูลม	๗๗ ภูลม	๗๗ ภูลม
๗๘ ภูลม	๗๘ ภูลม	๗๘ ภูลม
๗๙ ภูลม	๗๙ ภูลม	๗๙ ภูลม
๘๐ ภูลม	๘๐ ภูลม	๘๐ ภูลม
๘๑ ภูลม	๘๑ ภูลม	๘๑ ภูลม
๘๒ ภูลม	๘๒ ภูลม	๘๒ ภูลม
๘๓ ภูลม	๘๓ ภูลม	๘๓ ภูลม
๘๔ ภูลม	๘๔ ภูลม	๘๔ ภูลม
๘๕ ภูลม	๘๕ ภูลม	๘๕ ภูลม
๘๖ ภูลม	๘๖ ภูลม	๘๖ ภูลม
๘๗ ภูลม	๘๗ ภูลม	๘๗ ภูลม
๘๘ ภูลม	๘๘ ภูลม	๘๘ ภูลม
๘๙ ภูลม	๘๙ ภูลม	๘๙ ภูลม
๙๐ ภูลม	๙๐ ภูลม	๙๐ ภูลม
๙๑ ภูลม	๙๑ ภูลม	๙๑ ภูลม
๙๒ ภูลม	๙๒ ภูลม	๙๒ ภูลม
๙๓ ภูลม	๙๓ ภูลม	๙๓ ภูลม
๙๔ ภูลม	๙๔ ภูลม	๙๔ ภูลม
๙๕ ภูลม	๙๕ ภูลม	๙๕ ภูลม
๙๖ ภูลม	๙๖ ภูลม	๙๖ ภูลม
๙๗ ภูลม	๙๗ ภูลม	๙๗ ภูลม
๙๘ ภูลม	๙๘ ภูลม	๙๘ ภูลม
๙๙ ภูลม	๙๙ ภูลม	๙๙ ภูลม
๑๐๐ ภูลม	๑๐๐ ภูลม	๑๐๐ ภูลม

ဗြဟ္မလောကော	၆၃	ဗ
ဘဂဝံ နေတ္တိကာ	၁၁၀	ဘ
ဘဂဝံ ပဋိသရဏာ	၈၁	ဘ
ဘဂဝံ မူလကာ	၈၇	ဘ
ဘဂဝန္တမညော	၆၉	ဘ
ဘဂဝါ	၄၂	ဘ
ဘဂီနိ	၁၉၃	ဘ
ဘဂ္ဂေသု	၁	ဘ
ဘဇ္ဇန္တိ	၄၁	ဘ
ဘညမာနေ	၁၂၂	ဘ
ဘတ္တာဘိဟာရေ	၁၃၈	ဘ
ဘဒ္ဒသာလမူလေ	၈၆	ဘ
ဘယံ	၄၁	ဘ
ဘယန္နာ	၈၃	ဘ
ဘဝဂ္ဂံ	၆၉	ဘ
ဘဝတဏှာ	၂၂	ဘ
ဘဝဒိဋ္ဌိ	၈၄	ဘ
ဘဝနေတ္တိ	၁၆၆	ဘ
ဘဝနေတ္တိနိရောဓော	၁၆၆	ဘ
ဘဝေါ	၁၅	ဘ
ဘဿန္တေ	၁၂၄	ဘ
ဘာခဏံ	၂၃	ဘ
ဘာဂိနေ	၂၂	ဘ
ဘာဂျဉ္ဉ	၂၂	ဘ
ဘာဂျဒါနဉ္ဉ	၂၂	ဘ
ဘာဂျဒါနဉ္ဉ	၂၂	ဘ
ဘာဝနာနုယောဂံ အန	၁၄၂	ဘ
ဘာဝိတော	၈၉	ဘ
ဘာဝေတုံ	၈၄	ဘ
ဘာဝေထ	၁၄	ဘ
ဘာသတေ စ	၁၄၆	ဘ
ဘာသိတဿ	၃	ဘ
ဘာသိဿာမိ	၄	ဘ
ဘိက္ခဝေ	၁၉၈	ဘ
ဘိက္ခုသံယံ	၂၀	ဘ

ဘဒ္ဒါ	၆၃	ဘ
ဘလမတ္တာ	၁၁၀	ဘ
ဘလဝါ	၈၁	ဘ
ဘလာနိ	၈၇	ဘ
ဘဟိဒ္ဓါ ဝံ	၃၉	ဘ
ဘဟုလီကတော	၈၄	ဘ
ဘဟုပကာရော	၆၆	ဘ
ဘာလံ	၁၂၉	ဘ
ဘာလလာပိနိ	၁၃၂	ဘ
ဘာလဝါဒေန စ	၁၀၇	ဘ
ဘာဧလော	၁၀၇	ဘ
ဘာသွာ	၂	ဘ
ဘာဟံ ဝါ	၈၁	ဘ
ဘာဠကိလာနော	၁၀၈	ဘ
ဗိလံ	၇၁	ဗ
ဗိလာသယော	၇၁	ဗ
ဗီဇဇာတာနိ	၄၈	ဗ
ဗီဇဗီဇေ	၄၄	ဗ
ဗီဇာနံ +	၈၁	ဗ
ဗီရဏာ	၁၂၇	ဗ
ဗုဒ္ဓါ	၇၂	ဗ
ဗေလုဝလဋ္ဌိကာယ	၈၀	ဗ
ဗောဇ္ဈင်္ဂါ	၈၇	ဗ
ဗောဓိသတ္တော	၂၄	ဗ
ဗျန္တိံ	၁၇၈	ဗ
ဗျာကရမာနော	၁၁၉	ဗ
ဗျာကရယမာနော	၇	ဗ
ဗျာကရေယျာထ	၇	ဗ
ဗျာကရေယျာသီတိ	၃၂	ဗ
ဗျာပန္နစိတ္တော	၈၃	ဗ
ဗျာပါဒဝိတက္ကော	၈၄	ဗ
ဗြဟ္မစရိယံ	၁၉	ဗ
ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ	၃၀	ဗ
ဗြဟ္မညတ္ထံ ဝါ	၂၁	ဗ
ဗဟုဘုတာ	၆၉	ဗ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[ဘ]	
ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော	၉၀
ဘိတ္တိယာ ဝါ	၁၄၁
ဘိယျောသောမတ္တာယ	၁၀၃
ဘီတာ	၇၂
ဘူတပုဗ္ဗံ	၁၃၃
ဘူတာ	၁၇၆
ဘူမိဘာဂံ	၆၉
ဘူရိပညေန	၁၃၂
ဘေဒါ	၉
ဘေသကဋ္ဌာဝနေ +	၁
ဘော ပုရိသ	၆၉
[မ]	
မဂ္ဂကုသလော	၆၉
မဂ္ဂကောဝိဒေါ	၅၃
မဂ္ဂညူ	၅၃
မဂ္ဂဝိဒူ	၅၃
မဂ္ဂါနုဂါ	၅၃
မဇ္ဈန်ဟိကေ ကာလေ	၁၃၀
မဇ္ဈေ	၈၃
မဇ္ဈေန	၁၂၅
မဉ္ဇကေ	၁၀၈
မဉ္ဇိဋ္ဌာယ ဝါ	၁၄၁
မညမာနော	၆၄
မဏိရတနပ္ပဘုခါနိံ	၁၃၄
မဏ္ဍနဇာတိကာ	၆၆
မတ္တာသော	၁၈၆
မဒံုရကဇာတော ဝိယ	၉၇
မဒုရမ္မိ	၇၆
မနသိကရောဟိ	၄
မနာပစာရီ	၁၀၄
မနော	၃၈
မနောဘာဝနီယာနံ	၂
မနောဝိညာဏံ	၅၁
မန္ဒာကိနိပုတ္တော	၉၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[မ]	
မမာယန္တိ	၁၆၅
မရဏံ	၁၁၂
မရီစိကာ	၁၃၀
မရီစိကူပမာ	၁၃၁
မလဂ္ဂဟိတံ	၁၂၀
မဟတာ	၉၀
မဟဒ္ဓနော	၁၀၃
မဟန္တံ	၉၉၊၁၃၁
မဟပ္ဖလော	၈၄
မဟလ္လကော	၁
မဟာကပ္ပိနော	၁၇၈
မဟာနဂ်လေန	၁၄၅
မဟာနဝါဂါ	၇၀
မဟာနိသံသော	၈၄
မဟာပထဝီ	၁၃၉
မဟာဗျူဟံ ကူဋဂါရံ	၁၃၅
မဟာဗျူဟကူဋဂါရပပ္ပမုခါနိ	၁၃၄
မဟာဘောဂေါ	၁၀၄
မဟာဝနံ	၈၀
မဟာဝနေ	၅၈
မဟာဝိရာ	၇၀
မဟာသမုဒ္ဒေါ	၁၃၈
မာ အဗ္ဘာစိက္ခီ	၁၀၁
မာဂဏ္ဍိယပဉ္ဉေ	၁၀
မာတရံ	၈၀
မာတာ	၁၇၂
မာနသံ	၁၂၃
မာ ဘာယိ	၁၁၂
မာယံ	၁၃၁
မာယာကာရန္တေဝါသီ ဝါ	၁၃၁
မာယာကာရော ဝါ	၁၃၁
မာယူပမံ	၁၃၁
မာရဿ	၆၃
မာရေတာ ဝါ	၁၆၅
မာရော	၁၆၈

ဥပဒေအမှတ်စဉ် ... စာမျက်နှာ

ဥပဒေအမှတ်စဉ် ... စာမျက်နှာ

[၈]

ကုလားအုပ်ကျွန်းတောဥပဒေ ၁၉၅၂ ... ၁

ပဒါနုက္ကမော	ဝိဿကော
[ဂ]	
ရဇနီယသဏ္ဌိတံ	၆၆
ရတိယာ	၁၀၉
ရတ္တိယာ	၉၀၊၁၁၂
ရထိကာယ ရထိကံ	၁၉၉
ရမဏီယံ	၉၉
ရသဂန္ဓေ	၂၀၈
ရဟောဂတံ	၁၀၈
ရဟောဂတဿ	၈၀
ရာဇာဘိန်္ဒတာ	၁၃
ရိတ္တကံ	၁၃၁
ရိတ္တကညေပ	၁၃၀
ရိတ္တော	၁၀
ရုက္ခော	၁၂၇
ရူပဂတိ	၇၄
ရူပံ ဝါ	၄
ရူပဇ္ဈာယ	၇၅
ရူပခေတ္တာဘာနုဂတဝိနိဇ္ဈန်	၁၀
ရူပနိမိတ္တာနုကောတ်ပဝိသာရဝိနိဗန္ဓော	၁၁
ရူပဗန္ဓနုပဗန္ဓေါ	၁၅၃
ရူပဝန္တံ ဝါ	၄
ရူပဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ	၄၊၁၈
ရူပဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တိ	၁၇
ရူပဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တိဇာ	၁၇
ရူပသဉ္ဇောတနာ	၅၀
ရူပသညာ	၅၀
ရူပိယမယော	၁၃၅
ရူပူပယံ ဝါ	၄၃
ရောဂါနံ	၂၇
[လ]	
လဇ္ဇာထ စ	၅၄
လာခါယ ဝါ	၁၄၁
လာယိတ္ထာ	၁၄၅
လောကဝိဒူ	၇၂
လောကဓမ္မော	၁၂၈
[ဝ]	
ဝဏ္ဏဓာတု	၁၀၄
ဝဏ္ဏာယတနံ	၁၀၄
ဝဒေယျ	၁၀၄
ဝဒေယျာသိ	၁၀၄
ဝဒေသိ	၁၀၄
ဝဓကာ	၁၀၄
ဝနသဏ္ဍံ	၁၀၄
ဝနသဏ္ဍာ	၁၀၄
ဝနသဏ္ဍာနိ	၁၀၄
ဝနသဏ္ဍေ	၁၀၄
ဝနသဏ္ဍော	၁၀၄
ဝနသဏ္ဍာနိ	၁၀၄
ဝနသဏ္ဍေသု

ထွဏ်ဝ ၁၀၇
ဒွန်ဒြဂ်ခရဲ ထဆ ယဟငလဝ ၁၁၄
ထွဂ်ဆိခရင် ၂၂
ငဆိခဂ်ဒ်ဆ ငဂခဝ ၂
ငဂခဝ ၁၄
ဂ့်ခဂဂဝ ၂၁
ထွဝ်ထွန်ဝ ၁၀၈
ငဂဆငဒ်ဝ ၂၄
ယိဆဒ်ဝ ၁၉
ဒ့်ဝ ၁၁၁၄၇
ငယခခဝ ၂၀၄
ဆဒခင ၁၀၆
ဒ်ငဆ်ဝ ၂၄
ကငခ်ဝ်ဒငခ်ခ်ခ်ထွဝ်ငခ်ဝ်ဂြိဆဝ ၁၀၆
ဆြိဝ ၂၁
ဂဒ်ခဝ ၂၁
ဒ့်ဝ ၂၁
ဂ်ဂ်ငင ၂၁
ဂ့်ဝ်ဝ်ငင ၂၁
ဒ့်ဝ ၂၁
ဒ့်ဝ ၂၁
ဒ့်ဝ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]	
ဝိညာဏနိရောဓော	၅၁
ဝိညာဏဝန်တံ. ဝါ	၄
ဝိညာဏသမုဒယော	၅၁
ဝိညူဟိ	၆၀
ဝိတ္ထာရေန	၁၀
ဝိဒံသေယျ	၁၃၁
ဝိဒိတ္ဝာ	၁၂၁၀၄
ဝိဒိသာမုခေါ	၁၉၇
ဝိဒ္ဒံသေန်ဝံ	၁၆၅
ဝိဒ္ဒေ	၁၄၆
ဝိဒေမန်ဝံ	၁၆၅
ဝိဓာ	၆၇
ဝိဓူပေတိ	၇၇
ဝိနဿတိ	၁၃၉
ဝိနိဗ္ဘုဇေယျ	၁၃၁
ဝိပရာဝတ်တံ	၁၂
ဝိပရိဏာမတိ	၄
ဝိပါကော	၁၇၂
ဝိပဋိသာရော	၁၀၉
ဝိပဿမုတ္တာသ	၇၃
ဝိပဿနာနိ ခေါ	၃၁၉၄
ဝိဗ္ဘန်တိစိတ္တော	၈၃
ဝိဘင်တုံ	၁၂၂
ဝိဘဝတဏှာ	၂၂
ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ စ	၈၄
ဝိဘဝါ	၄၅
ဝိဘဝိဿတိတိ	၄၅
ဝိမရိယာဒီကတေန	၂၆
ဝိမာနေသု	၇၂
ဝိမုစ္စတိ	၁၉
ဝိမုတ္တာန်	၁၉
ဝိမုတ္တာသ်ိ	၁၉
ဝိမုတ္တိ	၂၅
ဝိမောက္ခာယ	၁၁၂
ဝိရဇ္ဇတိ	၃၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[ဝ]	
ဝိရတ်တံ	၂
ဝိရာဂါ	၁၄
ဝိရုဇ္ဈယံ	
ဝိရူဠိံ	
ဝိရောစတေ ဝ	၁၈၆
ဝိလာပေါ	၄
ဝိလေပနံ	
ဝိဝတ္တာကာန်ဒံ	
ဝိဝဒတိ	
ဝိဝရံ	
ဝိဝရိတုံ	
ဝိဝိစ္စဝ	
ဝိဝေကဇံ	
ဝိဝေစေတုံ	
ဝိသင်္ဘော	
ဝိသိနေတိ	
ဝိသုဒ္ဓိန်္တိ	
ဝိသုဒ္ဓိယာ	၅၁၁၇၆
ဝိသုဿတိ	၁၃၀
ဝိဿေသော	၅၂
ဝိဿဋ္ဌိ	၁၂၆
ဝိဿာသံ	၁၀၀
ဝိဟရုတော	
ဝိဟာရေနဝိဟာရံ	၁၂၆
ဝိဟာရော	
ဝိဟိံသဝိတက္ကော	၈၆
ဝိဟေသာပေခါ	၁၂၀
ဝီတိသာရေတ္ဝာ	၈၊၈၆၊၂၁၀
ဝိမံသကာဟိ	၇၅
ဝီရိယံ	၁
ဝုဋ္ဌာနကုသလော	၂၁၆
ဝုဋ္ဌိတော	၁၉၁
ဝုစ္စော	
ဝုတ္တဝါဒိနော စေဝ	
ဝုတ္တဝါဒီ စ	၁၀၈

ငယ်ဝင်္ဂ ၁

ငယ်သူရဲကောင်း ၁
ငယ်ဘဝ
ငယ်ဘဝကအမှတ်တရများ
ငယ်ဘဝသင်္ကြန်
ငယ်ဘဝသူငယ်ချင်းများ
ငယ်ဘဝသူငယ်ချင်းများ
ငယ်ဘဝသူငယ်ချင်းများ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သင်္ဂ	၈၇
သင်္ဂဠာနကုသလော	၅၁
သင်္ဂနိဂ္ဂဟဿာ	၁၇၈
သင်္ဂပပါတာ	၁၇၈
သင်္ဂပဝဋ္ဋာ	၁၇၈
သင်္ဂပိသာစာ	၁၇၈
သင်္ဂရတနသမ္မန္နာ	၇၀
သင်္ဂဝါသာ	၆၉
သင်္ဂသညီဂဿာ	၁၇၈
သင်္ဂသဒ္ဓမ္မဂေါစရာ	၇၀
သင်္ဂသရာ	၁၇၈
သင်္ဂာ	၂၆
သင်္ဃံ	၁၁၃၊၁၇၇
သင်္ဃာ	၃၂
သင်္ဃုသာသနံ	၉၅
သင်္ဃော	၁၀၄
သဇီဃော	၄၀
သဇေဝကေ	၂၅
သဇေဝမနုဿာယ	၂၅
သဒ္ဒံ	၇၁
သဒ္ဒဟတိ	၁၈၆
သဒ္ဒဟေယျ	၁၀၄
သဒ္ဓါနုသာရီ	၁၈၆
သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတာဿ	၁၅၈
သဒ္ဓိံ	၂၁၁
သန်္ဓံ	၆၇
သန္တရဗာဟိရဗန္ဓနပဗေ္ဒါ	၁၅၃
သန္တာသံ	၇၁
သန္တိဋ္ဌန်	၈၀
သန္တိဋ္ဌန်ကေ	၃
သန္တိဋ္ဌန်ကေ ဝါ	၃၉
သန္တုသိတံ	၃၆
သန္တုသိတတ္တာ	၃၇
သန္ထဝဇာတော	၁၁
သန္ဒဝါနိ	၁၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋ္ဌင်္ကော
[သ]	
သန္ဒဿေသိ	၈၆
သန္ဓာဝတံ	၁၃၈
သန္ဓာဝိတ္ဝာ	၁၇၈
သန္ဓိံ	၁၂၅
သပဇာပတိကာ	၃၉
သပဒါနံ	၁၉၇
သပရိဋ္ဌာဟော	၉
သပ္ပါယကာရီ	၂၁၇
သပ္ပိံ	၂၁၅
သပ္ပိမဏ္ဍော	၂၁၅
သပ္ပုရိသဘူမိံ	၁၈၆
သပ္ပုရိသာနံ	၄
သဗ္ဗဂ်ပစ္ဆဂ်ံ	၁၄၁
သဗ္ဗနိမိတ္တေသု	၆၆
သဗ္ဗဝေဒယိတာနိ	၁၁၆
သဗ္ဗသံယောဂံ	၁၃၂
သဗ္ဗသဒ်ါရုသမထေ	၁၂၃
သဗ္ဗုပဓိပဋိနိဿဂ္ဂေ	၁၂၃
သဗ္ဗေ	၃၄
သဗ္ဗေ ဓမ္မာ	၁၂၃
သဗ္ဗေ သဒ်ါဏု	၁၂၃
သဗြဟ္မကာ	၃၉
သဗြဟ္မကေ	၂၅
သဗြဟ္မစာရိနော	၁၀၆
သဗြဟ္မစာရိနံ	၆
သမံ	၉၉
သမညာ	၆၀
သမတိတ္ထန်္တံ	၆၇
သမဓောသိ	၁၀၈
သမဓောသိ	၁၀၈
သမနုပဿတိ	၄
သမန္တာ	၃၁
သမန္နာဂတာ	၅၃
သမန္နေသတိ	၁၁၄
သမာဒပေသိ	၈၆
သမာဓိံ	၁၄၊၈၄

ငနှင်းငံ ၂၇၀
ဦးဇင်းဝံ ၂၈၀
ငပင်လယ် ၂၈၁
ငပုလဲကုန်း ၂၈၂
ငပုလဲစေ့ ၂၈၃
ငပုလဲသား ၂၈၄
ငပုလဲသီး ၂၈၅
ငပုလဲသီးကြီး ၂၈၆
ငပုလဲသီးကြီးကျွန်း ၂၈၇
ငပုလဲသီးကြီးကျွန်းသား ၂၈၈
ငပုလဲသီးကြီးကျွန်းသားကြော် ၂၈၉
ငပုလဲသီးကြီးကျွန်းသားကြော်ကြီး ၂၉၀
ငပုလဲသီးကြီးကျွန်းသားကြော်ကြီးကြော် ၂၉၁
ငပုလဲသီးကြီးကျွန်းသားကြော်ကြီးကြော်ကြီး ၂၉၂
ငပုလဲသီးကြီးကျွန်းသားကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော် ၂၉၃
ငပုလဲသီးကြီးကျွန်းသားကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီး ၂၉၄
ငပုလဲသီးကြီးကျွန်းသားကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော် ၂၉၅
ငပုလဲသီးကြီးကျွန်းသားကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီး ၂၉၆
ငပုလဲသီးကြီးကျွန်းသားကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော် ၂၉၇
ငပုလဲသီးကြီးကျွန်းသားကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီး ၂၉၈
ငပုလဲသီးကြီးကျွန်းသားကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော် ၂၉၉
ငပုလဲသီးကြီးကျွန်းသားကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီး ၃၀၀
ငပုလဲသီးကြီးကျွန်းသားကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော် ၃၀၁
ငပုလဲသီးကြီးကျွန်းသားကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီး ၃၀၂
ငပုလဲသီးကြီးကျွန်းသားကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော် ၃၀၃
ငပုလဲသီးကြီးကျွန်းသားကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီး ၃၀၄
ငပုလဲသီးကြီးကျွန်းသားကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော် ၃၀၅
ငပုလဲသီးကြီးကျွန်းသားကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီး ၃၀၆
ငပုလဲသီးကြီးကျွန်းသားကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော် ၃၀၇
ငပုလဲသီးကြီးကျွန်းသားကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီး ၃၀၈
ငပုလဲသီးကြီးကျွန်းသားကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော် ၃၀၉
ငပုလဲသီးကြီးကျွန်းသားကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီး ၃၁၀
ငပုလဲသီးကြီးကျွန်းသားကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော် ၃၁၁
ငပုလဲသီးကြီးကျွန်းသားကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီး ၃၁၂
ငပုလဲသီးကြီးကျွန်းသားကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော် ၃၁၃
ငပုလဲသီးကြီးကျွန်းသားကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီးကြော်ကြီး ၃၁၄

ပဒါနုက္ကမော [သ]	ပိဋကော်
သာမညတ္ထဥ္ဇ	၈၄
သာမိကာ	၁၂၀
သာမုဒ္ဒိကာယ	၁၄၄
သာယံ	၁၃၅
သာယန္ဟသမယံ	၄၁၈၂၁၉၄
သာရဂန္ဓေ	၂၀၈
သာရဂဝေသီ	၁၃၁
သ္ဘာရဇ္ဇန္တိ	၂၆၊၅၉
သာရဇ္ဇမာနရူပါ	၈၂
သာရဏီယံ	၆၊၈၆၊၂၁၁
သာရတ္ထိကော	၁၃၁
သာရုပရိယေသနံ	၁၃၁
သာရမယာနိ	၁၃၄
သာရာဂါ	၅၉
သာရာဒါနိ	၄၄
သာဝကာ စ	၅၃
သာသနံ	၁၁၃
သာသဝံ	၃၉
သိက္ခိတဗ္ဗံ	၂
သိက္ခိတာ	၇၀
သိဃ်ာဠကေန သိဃ်ာဠကံ	၁၉၉
သိနေရုပဗ္ဗတာဆုဇာ	၁၃၉
သိရသာ	၁၀၈
သီဃသောတာ	၁၂၇
သီတံ	၂၀၉
သီဟဝလာဟကာ နာမ	၂၀၉
သီတီ ဘဝိဿန္တိတိ	၁၁၆
သီတေနပိ	၇၄
သီလတော	၁၀၉
သီလဝတာ	၁၅၅
သီဟနာဒံ	၇၁
သီဟော	၇၁
သုကတဒုက္ကဋာနံ ကမ္မာနံ	၁၇၂
သုခံ	၂၃၊၃၅
သုခဟုလာ	၇၂

ပဒါနုက္ကမော [သ]	ပိဋကော်
သုခဟုလာတိ	၂၀၆
သုခမ္မိ	၇၅
သုခဝိဟာရီ	၃၅
သုခသယိတာနိ	၄၄
သုခါနုပတိတံ	၅၉
သုခါဝက္ကန္တံ	၅၉
သုခိတေသု	၁၁
သုခိတော	၁၁
သုခိနော ဝတ	၆၉
သုခုမံ ဝါ	၃၉
သုခေါ	၉
သုဂတိ	၂၀၁
သုဂတိ	၉
သုဂတော	၇၂
သုဂ္ဂဟီတာ	၇
သုစရိတံ	၂၀၁
သုညတော	၁၅၅
သုဏာ	၁၁၂
သုဏာန္တိ	၇၁
သုဏာထ	၂၂
သုဏာဟိ	၄
သုတ္တဂုဠ္ဠေ	၁၇၈
သုဒ္ဓိဠ္ဠော	၂၅
သုပဏ္ဏယောနိယော	၂၀၅
သုပရိမဋ္ဌေ	၁၄၁
သုပ္ပဋိပန္နော	၅၀
သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ	၇
သုပ္ပတိဋ္ဌိတစိတ္တာသ	၈၄
သုဘဒ္ဒဒေဝိပ္ပမုခါနိ	၁၃၄
သုမနသိကတာ	၇
သုဝိနီတော	၅
သုဝိမုတ္တန္တိ	၁၄
သုသမူဟတာ	၁၉၅
သုသုမာရဂိရေ	၁
သုဿုတာ	၇

ဂေဒဂ်ာဂ်ာဂ်ာဂ်ာ ၁၇၄